Datum: 16.09.2025
Medij: Ilustrovana politika
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni
Napomena:
Površina: 1345
Naslov: ISTORIJSKI MAKSIMUM
Strana: 26,27

Зашто расте цена злата

ИСТОРИЈСКИ МАКСИМУМ

Када се погледају највеће економске кризе у последњих 100 година, јасан је образац који се понавља - нагли раст цена актива, затим оштар пад, рецесија и успоравање привреде. Ситуацију додатно компликују реакције влада и централних банака – често се прибегава новом задуживању и надувавању балона. Свака следећа криза постаје тежа, јер се дугови гомилају, а вредност новца слаби

Пише **Драгана Пешић Левић**
Фотографије **Архива**

Цена злата наставила је свој узлазни тренд током 2025. године, достигавши нови историјски максимум од 3.652 долара. Стручњаци истичу да је управо очекивано попуштање монетарне политике у САД један од кључних разлога за овакав раст. Какав је вртоглави скок забележио жути метал, сведочи податак да је пре две деценије његова вредност била шест пута мања – између 500 и 600 долара.

Најновији скок цене, у компанији Tavex zlato&srebro објашњавају очекивањима тржишта у вези са могућим попуштањем монетарне политике у САД, након објављивања низа економских података и изјава председника Федералних резерви, Џерома Пауела.

– Аналитичари верују да постоји 80 одсто шанси да ћемо већ у септембру видети смањење референтне каматне стопе за најмање 25 базних поена. Опуштенија монетарна политика погодује цени имовине попут злата, које се нашироко препознаје као заштита од инфлације – објашњава Георги Христов из Tavex zlato&srebro.

Глобална потражња за златом у сталном је порасту још од 2014. године, а посебно од почетка руске офанзиве у Украјини. Очекује се да ће у 2025. години потражња за златом премашити 5.000 тона, главни покретачи су централне банке, а посебно у Кини, која све више улаже у злато као стратешку резерву.

– Да би се схватила величина глобалне потражње, довољно је рећи да при садашњој цени од 3.652 долара по унци, вредност тоне злата прелази 112 милиона долара. То значи да очекивана тражња у 2025. години представља тржиште вредно око 560 милијарди долара - што јасно по-

Datum: 16.09.2025
Medij: Ilustrovana politika
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni
Napomena:
Površina: 1345

Naslov: ISTORIJSKI MAKSIMUM

Strana: 26,27

Пре само две деценије вредност жутог метала била је чак шест пута мања од данашње

казује зашто се злато поново посматра као стратешка резерва и „новац будућности" – објашњава наш саговорник.

Када се погледају највеће економске кризе у последњих 100 година, јасан је образац који се понавља - нагли раст цена актива, затим оштар пад, рецесија и успоравање економије. Ситуацију додатно компликују реакције влада и централних банака – уместо природног прилагођавања, често се прибегава новом задуживању и надувавању балона. Свака следећа криза постаје тежа од претходне јер се дугови гомилају, а вредност новца слаби.

– Највећи проблем је што су традиционални алати за ублажавање криза готово исцрпљени. Каматне стопе су већ ниске и њихово даље смањење више подстиче инфлацију него раст. Глобални дуг је на историјском максимуму, политичка стабилност нарушена, а привредни раст стагнира. Преостају само мере попут штампања новца и контроле криве приноса - што указује на почетак системске промене – каже Христов и додаје да принос од злата у рецесијама обично надмашује другу имовину. Иако је на самом почетку кризе могућ кратак пад услед потребе за ликвидношћу, убрзо следи раст.

Просечно, цена злата расте око 15 одсто у свакој рецесији

– Просечно, цена злата расте око 15 одсто у свакој рецесији. Ово се видело и током Дот-ком кризе 2001. (+16 одсто), Глобалне финансијске кризе 2007–2009. (+25 одсто), па затим Ковид рецесије 2020. (+25 одсто). Образац је јасан: краткорочни пад, средњорочни раст, дугорочна стабилност уколико криза носи инфлацију или слабљење валута – објашњава наш саговорник.

Србија је последњи велики удар доживела током глобалне финансијске кризе 2008. године, када је БДП пао за 3,1 одсто, незапосленост скочила на 18 одсто, а динар ослабио за петину. Земља је тада потражила помоћ ММФ-а, замрзла плате и пензије, док су домаћинства преживљавала уз помоћ дознака из иностранства и додатних послова.

Данас је слика нешто другачија. Србија има развијенији банкарски сектор, веће девизне резерве и фискалне „јастуке" који могу ублажити кризу. Више радних места долази из аутсорсинг индустрије, а већи број људи има могућност рада у иностранству. Грађани су и даље осетљиви на раст цена, али су мање изложени ризичним кредитима него пре 15 година, па би удар на домаћинства могао бити блажи.

Ипак, Христов подсећа да кризе увек враћају фокус на сигурност:

– У Србији се злато често посматрало као луксуз, али је данас препознато као начин заштите капитала. Традиционална склоност ка мањим златним производима потиче још из 1990-их, када је важила изрека „један дукат за чак брашна". Шта то значи у пракси? Ако би просечан грађанин данас имао 10.000 евра уштеђевине, стручњаци саветују да се води рачуна о ликвидности и купе мање полуге. Веће полуге су исплативије за дугорочну заштиту јер имају мању маржу, док су мање практичније за брзу продају у хитним ситуацијама. Дакле, већи производи нуде бољу вредност, а мањи већу флексибилност.

Према пројекцијама ММФ-а, инфлација у Србији у 2025. ће износити око 4 одсто, а већ 2026. пасти на 3,3 одсто. Народна банка Србије прогнозира сличне бројке – 3,7 одсто за 2025, уз постепено успоравање. То значи релативно стабилан трошак живота, уз благи раст цена хране и енергије. Ипак, каматне стопе остају високе, а тек постепено би могле почети да падају, што грађанима омогућава предвидивије планирање трошкова.

– Управо у таквим условима - када је инфлација под контролом, али поверење у дугорочну стабилност и даље крхко - расте интересовање за злато као најпоузданији облик заштите капитала – напомиње наш саговорник.

Док државе траже макроекономска решења, грађанима преостаје да размишљају о личној финансијској заштити – а управо ту злато има посебну улогу.

Стручњаци издвајају три кључна корака која сваки грађанин може да предузме да би заштитио своју имовину од кризе:

– Први је финансијска едукација. Разумевање инфлације, камата и инвестиција олакшава доношење одлука. Други је редовна штедња - чак и мали износи стварају сигурносни фонд и дисциплину. Трећи је диверсификација - комбинација различитих актива, укључујући инвестиционо злато, које пружа заштиту од инфлације и нестабилности валута – наводи Христов и закључује: – Ако нас историја ичему учи, то је да злато увек доказује своју вредност онда када папирни новац губи на значају. Нови историјски максимум од преко 3.650 долара само потврђује његову улогу - не као луксуз, већ као осигурање у временима неизвесности. ■

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 19.09.2025
Medij: Politika
Rubrika Region
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 68

Naslov: Milatović: Vlada ignoriše moje mere protiv inflacije

Strana: 4

Милатовић: Влада игнорише моје мере против инфлације

Подгорица – Инфлација је највећи проблем црногорске економије и стандард грађана трпи из дана у дан, саопштио је председник Црне Горе Јаков Милатовић, након састанка са представницима Међународног монетарног фонда (ММФ), који бораве у Црној Гори. „Грађани Црне Горе по највећим ценама у Европи плаћају основне животне намирнице", рекао је Милатовић и додао: „Још у фебруару влади сам предложио сет од десет мера за борбу против инфлације, међу којима су ограничавање маржи, њихово обавезно истицање уз цене производа, формирање робних резерви, повраћај ПДВ-а за угрожене грађане и многе друге. Али је та иницијатива, да се ублажи удар на новчанике грађана, остала без одговора." „Туризам, који је дуго био мотор нашег развоја, већ другу годину заредом бележи пад. Такође, трговински биланс је додатно погоршан, а покривеност увоза извозом је на историјски најмањем нивоу од 13 процената. То је поразна бројка, оценио је Милатовић. **Н. Ђ.**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 30.09.2025
Medij: Progressive
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 2426

Naslov: Državne mere ili globalni trend promene u sistemu poslovanja

Strana: 40,41,42,43

Poslovanje

Državne mere ili globalni trend promene u sistemu poslovanja

Pritisak na cene, povezane javne rasprave i državne regulative nisu ekskluzivni problem domaćeg tržišta. Mnogi su primeri u regionu, Evropi i svetu, a rešenje se samo nameće. Pitanje je samo koja će tržišta prva pokazati volju da ga i primene.

Prateći regionalni, evropski, pa i svetski fcpi (Food Consumer Price Inflation) indeks, uz određena odstupanja, jasno je da porast cena prehrambenih proizvoda nije isključivo problem jednog tržišta, već je po sredi globalni trend koji ozbiljno narušava standard prosečnog potrošača. Uzroci kretanja krive koje je (kao što se može videti iz priloženih grafova), uz određene izuzetke, prilično slično na svim tržištima, svima su poznati i leže u dešavanjima na koja je teško uticati i mogu se podvesti pod obeležja vremena u kom živimo.

Nakon nekoliko godina abnormalnog rasta cena i čekanja da se situacija nekako samoreguliše, sva tržišta i sve države koje su pogođene ovim trendom sada pokušavaju da pronađu mehanizme stabilizacije. Potrošač (odnosno glasač) je izgubio strpljenje. On se, uprkos nominalnom porastu primanja, i dalje oseća kao jedini nosilac tereta ovog ekonomskog poremećaja, što iskazuje kroz razne forme pritiska na vlasti i bojkote trgovinskih lanaca.

Mere Vlade RS koje su stupile na snagu 1. septembra takođe prate trend državnih intervencija u cilju povećanja standarda stanovništva, koji je globalno prisutan. One ciljaju tri ključna sektora - energetiku, bankarstvo i posebno maloprodaju, koja je, usled svakodnevnog kontakta sa potrošačem, najizloženija sudu široke javnosti.

Uredbom koja se konkretno odnosi na maloprodaju, obuhvaćene su 23 kategorije, odnosno preko 20.000 proizvoda. Njihova bruto trgovačka marža ograničena je na 20% za trgovce sa prihodom većim od 4,5 milijardi dinara u 2024. Fakturna cena ovih proizvoda sada ne sme biti viša od one iz prvog dana avgusta ove godine (osim za kategorije izuzete dopunama uredbe), a trgovačke naknade prema dobavljaču ne smeju da prevazilaze 10%, sa posebnim osvrtom na logistički rabat (3%) i otpis (1%).

Ova uredba svojevrsna je kombinacija sličnih zakonskih i podzakonskih akata korišćenih u drugim državama, a koje se konstantno prilagođavaju novonastalim okolnostima. Iako namenjene pre svega za umirivanje stanovništva,

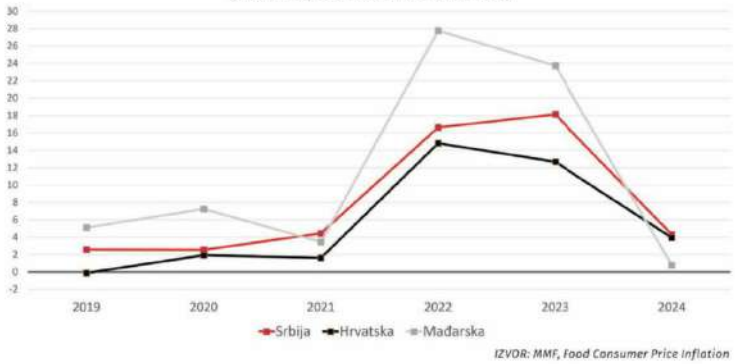

NIVO CENA PREHRAMBENIH PROIZVODA U ODNOSU NA EVROPSKI PROSEK
(Eurostat, 2024)
96%

PROSEČNA (MEDIJALNA) NETO MESEČNA PLATA (2024)
650€

NOMINALNI BDP PO GLAVI STANOVNIKA
(MMF, procena za 2024)
11.920€

Kretanje inflacije cena hrane i bezalkoholnog pića, odabrana regionalna tržišta
(World Bank, Food Consumer Price Inflation)

IZVOR: MMF, Food Consumer Price Inflation

Datum: 30.09.2025
Medij: Progressive
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 2426

Naslov: Državne mere ili globalni trend promene u sistemu poslovanja

Strana: 40,41,42,43

Mađarska je poslednjih godina razvila prepoznatljiv obrazac direktnih državnih intervencija u formiranje cena osnovnih proizvoda. Prve mere uvedene su početkom 2022, kada je vlada Viktora Orbana zamrzla cene šećera, brašna, mleka, ulja, svinjskog i pilećeg mesa. Iako zamišljene kao privremene, ove uredbe su više puta produžavane i ostale su na snazi sve do kraja 2023, uz povremene izmene.

Po isteku ovog režima, početkom 2024. uveden je novi model - obavezne 'akcijske korpe'. Trgovci su morali da u ponudi imaju određeni broj artikala iz različitih kategorija po sniženim cenama, najčešće na nedeljnom nivou. Cilj je bio da se obezbedi osećaj dostupnosti osnovnih proizvoda i da se ublaži inflatorni pritisak, ali bez rigidnog zamrzavanja cena. I ova mera je produžavana više puta, a prema izveštajima lokalnih medija, primena je prestala u avgustu 2024.

Najnoviji talas regulacija započet je u martu 2025, kada su vlasti ponovo ograničile maloprodajne cene određenih namirnica. Ovoga puta fokus je bio na manjem broju proizvoda, uz naglašenu fleksibilnost. Vlasti su najavile da će se obuhvat i visina cena prilagođavati inflaciji i stanju na tržištu.

NIVO CENA HRANE I BEZALKOHOLNIH PIĆA U ODNOSU NA EVROPSKI PROSEK
(Eurostat, 2024)
95%

PROSEČNA (MEDIJALNA) NETO MESEČNA PLATA (2024):
1.000€

NOMINALNI BDP PO GLAVI STANOVNIKA
(MMF, procena za 2024)
21.600€

Reakcije trgovaca bile su podeljene. Veliki lanci su formalno ispunjavali obaveze, ali su pritom koristili promotivne kampanje i grupna sniženja kako bi pokazali potrošačima da se aktivno bore protiv visokih cena. Manji trgovci su se žalili na administrativne procedure i troškove sprovođenja, dok su potrošači, generalno, podržavali intervencije, iako uz sumnju da one daju samo privremene rezultate.

Ovako je Mađarska u kratkom vremenu promenila nekoliko različitih režima - od zamrzavanja cena, preko obaveznih korpi, do nove selektivne kontrole - pri čemu državna ekonomska politika ostaje ključni faktor formiranja cena i odnosa između trgovaca i potrošača.

Početkom 2024. hrvatska vlada uvela je paket mera u obliku sporazumnog dogovora sa trgovcima o zamrzavanju i sniženju cena određene grupe proizvoda. To je bila tzv. 'Akcija za pristupačnije namirnice'. Prvobitno je lista obuhvatala oko 30 artikala iz osnovne potrošačke korpe, a tokom 2025. proširena je na 70 proizvoda. Pored utvrđivanja najviših cena, uvedene su i dodatne obaveze za trgovce: isticanje oznake 'pristupačnije namirnice', obezbeđivanje barem jednog artikla u svakoj kategoriji po ograničenoj ceni i obavezna objava cenovnika.

Mere su od početka praćene intenzivnim inspekcijama, pri čemu su zabeleženi i brojni prekršaji. Vlada je periodično prilagođavala pravila i obim liste, a trgovci su, suočeni sa pritiskom javnosti, paralelno uvodili sopstvena sniženja. Početkom 2025. nezadovoljstvo kupaca kulminiralo je bojkotom trgovačkih lanaca, što je dodatno podstaklo trgovce da reaguju samoinicijativnim korekcijama cena.

U prvom kvartalu 2025. mere su dobile i formalni pravni okvir kroz usvajanje Zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena. Zakon definiše instrumente kontrole: određivanje najviših cena, vraćanje cena na raniji nivo, obavezu prijave i javne objave cenovnika, pribavljanje saglasnosti ministarstva za promenu cena i jasno isticanje prethodnih cena radi praćenja rasta. U objektima većim od 400m² proizvodi pod kontrolom moraju biti izdvojeni u zasebnim delovima prodajnog prostora, a inspekcija dobija ovlašćenja za privremenu zabranu prodaje. Kazne za nepoštovanje propisa dostižu 30.000 evra.

Veliki trgovci su formalnu usklađenost sa zakonom kombinovali sa dodatnim akcijama, dok inspekcije beleže i po više stotina nepravilnosti na mesečnom nivou, što može biti i posledica komplikovanih administrativnih procedura vezanih za mere.

NIVO CENA HRANE I BEZALKOHOLNIH PIĆA U ODNOSU NA EVROPSKI PROSEK
(Eurostat, 2024)
104%

PROSEČNA (MEDIJALNA) NETO MESEČNA PLATA (2024):
1.150€

NOMINALNI BDP PO GLAVI STANOVNIKA
(MMF, procena za 2024)
22.000€

Prva uredba o zamrzavanju cena osnovnih prehrambenih proizvoda u Severnoj Makedoniji stupila je na snagu 15. septembra 2023. i obuhvatila je brašno, hleb, mleko, jaja, meso, pirinač, testenine, ulje i voće. Odluka je periodično produžavana i tokom naredne dve godine, uz povremene korekcije obuhvata i mehanizama za kontrolu cena.

NIVO CENA HRANE I BEZALKOHOLNIH PIĆA U ODNOSU NA EVROPSKI PROSEK
(Eurostat, 2024)
73%

PROSEČNA (MEDIJALNA) NETO MESEČNA PLATA (2024):
580€

NOMINALNI BDP PO GLAVI STANOVNIKA
(MMF, procena za 2024)
7.330€

Početkom 2024. vlada je uvela i obavezu trgovcima da obezbede dovoljne količine proizvoda sa zamrznutim cenama, uz jasno isticanje oznake 'garantovana cena'. Inspektorati su sprovodili pojačane kontrole. Potrošačke organizacije uglavnom su podržale mere, dok su trgovci ukazivali na probleme sa maržama i snabdevanjem proizvodima obuhvaćenim merama.

Novi talas mera usledio je u januaru 2025, kada je obuhvat proširen i produžen, a fokus prenesen sa ograničenja cena na precizne limite marži za određene proizvode. Na jesen ove godine vlada je ponovo produžila važenje uredbe (do 30. novembra 2025), zadržavajući okvir kontrole cena, ali sa manjim izmenama u listi proizvoda i maržama.

Reakcije tržišta pokazale su sličan obrazac kao u drugim zemljama regiona. Veliki lanci prilagođavali su ponudu i koristili promotivne kampanje i dodatna sniženja da bi popravili svoj imidž i smanjili tenzije, dok su manji trgovci i dobavljači trpeli najveći pritisak zbog ograničenih mogućnosti za usklađivanje cena sa rastućim troškovima. Potrošači su mere doživljavali kao privremeno olakšanje, ali su istovremeno izražavali nezadovoljstvo zbog smanjenog izbora i povremenih nestašica.

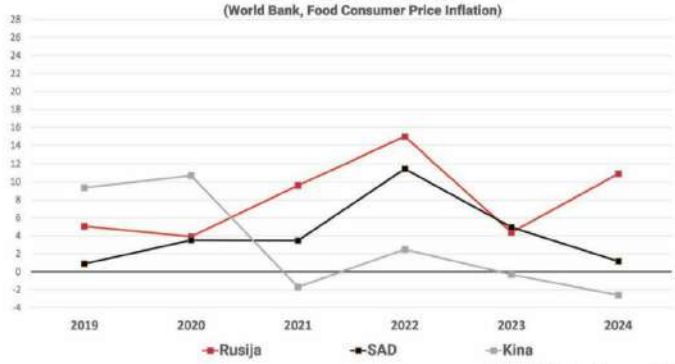
Datum: 30.09.2025
Medij: Progressive
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 2426

Naslov: Državne mere ili globalni trend promene u sistemu poslovanja

Strana: 40,41,42,43

Kretanje inflacije cena hrane i bezalkoholnog pića, odabrana svetska tržišta
(World Bank, Food Consumer Price Inflation)

IZVOR: MMF, Food Consumer Price Inflation

KADA INDUSTRIJA ČUJE I ADEKVATNO ODREAGUJE NA POTROŠAČKI PRITISAK I UPOZORENJA VLASTI - MERE SE NE UVODE

U periodu 2020/22, britansko tržište našlo se pod udarom pada kupovne moći i inflatornih šokova. Kantarove analize pokazale su da je tokom ovog perioda oko 42% britanskih domaćinstava smanjilo količinsku potrošnju ili prelazilo na jeftinije robne marke, dok je 17% odlagalo kupovine određenih kategorija, što je direktno uticalo na kratkoročne marže proizvođača.

Sagledavajući sve okolnosti, strukovna udruženja, kao što su British Retail Consortium i Food and Drink Federation, aktivno su vodila razgovore sa vlastima u cilju boljeg razumevanja pritiska u lancu vrednosti. Kako bi sprečile najavljeno uvođenje državnih kontrola cena, pokrenule su inicijativu za pojačanu saradnju i dobrovoljnu razmenu podataka unutar same industrije.

Do uvođenja regulatornih mera za ograničenje cena prehrambenih proizvoda, koje su bile čak i najavljene tokom 2023, ipak nije došlo usled brze i efikasne reakcije industrije. Trgovci i dobavljači, uz posredovanje nezavisnih foruma, počeli su otvoreno da razmenjuju podatke o troškovima i maržama, kako bi zajednički pronašli balans između konkurentnosti i društveno-ekonomske održivosti.

Kasnije analize Kantara i Deloittea pokazale su da je ovaj pristup, iako je privremeno usporio profitabilnost, dugoročno učvrstio poverenje potrošača i očuvao tržišni integritet.

NIVO CENA PREHRAMBENIH PROIZVODA U ODNOSU NA EVROPSKI PROSEK
(UK Office for National Statistics, 2024)
111%

PROSEČNA (MEDIJALNA) NETO MESEČNA PLATA:
(procena na osnovu medijalne bruto godišnje plate i poznatih podataka o oporezivanju)
3.000€

NOMINALNI BDP PO GLAVI STANOVNIKA
(MMF, procena za 2024)
48.550€

ove mere potvrđuju neophodnost snažnijih partnerskih odnosa među činiocima lanca snabdevanja. Iskustva sa inostranih tržišta pokazala su da volja vlasti da se meša u tržišna kretanja opada srazmerno volji učesnika u lancu snabdevanja da unaprede međusobnu saradnju kroz transparentnost i dugoročne ugovorne obaveze, odnosno da ulažu trud u kreiranje održivog društveno-ekonomskog sistema.

Globalni poremećaji, koji su se 3-4 godine u najvećoj meri prelivali prema potrošaču, preko noći, doveli su postojeće tržišne tokove i odnose do svog limita. Ne samo ustaljeni poslovno-partnerski odnosi, već i sama formula izračunavanja troškova i prihoda mora da prođe kroz prilagođavanja novonastalim okolnostima, kako bi se održala stabilnost. To nije lako u situaciji u kojoj svaka karika pokušava da

Francuska se još pre pandemije suočavala sa snažnim pritiscima u lancu snabdevanja hrane. Proces regulacije započet je 2018. kroz zakon EgAlim 1, koji je uveo obaveznu maržu za voće i povrće, odnosno minimalnu otkupnu cenu zasnovanu na realnim troškovima, dok EgAlim 2 (2021) predviđa obaveznu transparentnost ugovora i prenos rasta inputnih troškova na sledeću kariku u lancu.

NIVO CENA HRANE I BEZALKOHOLNIH PIĆA U ODNOSU NA EVROPSKI PROSEK
(Eurostat, 2024)
110%

PROSEČNA (MEDIJALNA) NETO MESEČNA PLATA (€):
2.450€

NOMINALNI BDP PO GLAVI STANOVNIKA
(MMF, procena za 2024)
45.630€

Kao odgovor na rekordnu inflaciju 2023, francuska vlada je preduzela i hitne mere. Postignut je sporazum sa velikim lancima o 'anti-inflacionoj korpi' - ograničenju maloprodajnih marži za oko 100 osnovnih proizvoda. U septembru iste godine usvojen je i Zakon o trgovinskim odnosima koji proširuje ovaj režim, obavezujući trgovce da ponude više proizvoda po povoljnim cenama. Zakon uvodi i duže trajanje ugovora, obavezne klauzule o indeksaciji troškova i pojačane inspekcije kroz medijatorsku instituciju.

Trostrani ugovori (proizvođač - prerađivač - trgovac) postaju standard, povećavajući predvidljivost troškova i omogućavajući pravedniju raspodelu vrednosti. Cilj je da sve karike funkcionišu u okviru fer praksi, smanjujući tenzije i povećavajući otpornost na krizne situacije. Transparentnost i formalna regulativa podstiču saradnju i smanjuju rizik od konflikata u lancu.

Iako cene hrane i pića u Francuskoj i dalje ostaju iznad EU proseka, u poslednjih nekoliko godina su se spustile iz grupe tržišta sa više od 20% iznad proseka u opseg 'do 110%'. Proizvođači su dobili jaču pregovaračku poziciju, dok maloprodaja gubi deo fleksibilnosti, ali funkcioniše u jasnom i predvidljivom okviru. Francuska se sve više navodi kao uzor u EU debatama o kodeksu transparentnosti i saradnji u lancu, a iskustva iz zemlje koriste se kao referenca za razvoj sličnih inicijativa u drugim članicama EU.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 30.09.2025
Medij: Progressive
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 2426

Naslov: Državne mere ili globalni trend promene u sistemu poslovanja

Strana: 40,41,42,43

AGRI-FOOD CHAIN OBSERVATORY (AFCO) – EU INICIJATIVA ZA TRANSPARENTNOST I RAVNOTEŽU U LANCU SNABDEVANJA HRANOM

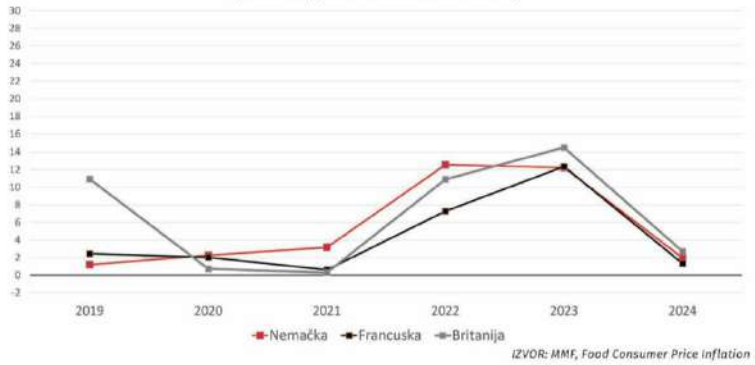
AFCO je osnovan od strane Evropske komisije u aprilu 2024. godine kao odgovor na rastuće nezadovoljstvo poljoprivrednika širom EU zbog niske profitabilnosti i nepoštenih trgovinskih praksi. Ova inicijativa je deo šire strategije za jačanje položaja poljoprivrednika u lancu snabdevanja hranom i povećanje poverenja među svim akterima lanca.

Organizacija okuplja oko 80 članova, uključujući predstavnike vlasti država-članica zaduženih za poljoprivredu, ribarstvo i snabdevanje hranom, kao i organizacije koje predstavljaju sve ključne aktere u lancu snabdevanja - od poljoprivrednika, prerađivača, trgovaca, distributera, maloprodaje do potrošača. Takođe, posmatrači iz Evropskog parlamenta, Komiteta regiona i Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta imaju ulogu u radu AFCO-a.

AFCO ima za cilj povećanje transparentnosti u vezi sa cenama, strukturom troškova i raspodelom marži i dodate vrednosti u lancu snabdevanja hranom. Srednjeročni plan organizacije jeste razvoj metodologije za procenu i praćenje ovih aspekata, uz proširenje postojećeg portala sa podacima o poljoprivredi i hrani kako bi novi relevantni indikatori bili dostupni svima.

Osnivanje AFCO-a je korak ka realizaciji težnje za većom ravnotežom u lancu snabdevanja hranom i trebalo bi da omogući poljoprivrednicima da bolje razumeju tržišne dinamike i poboljšaju svoju pregovaračku poziciju. Takođe, povećanje transparentnosti može doprineti informisanijim odlukama potrošača i jačanju poverenja u celokupni sistem snabdevanja hranom.

Kretanje inflacije cena hrane i bezalkoholnog pića, odabrana razvijena tržišta
(World Bank, Food Consumer Price Inflation)

IZVOR: MMF, Food Consumer Price Inflation

Od 2021. do 2023. potrošači u Nemačkoj suočili su se sa naglim rastom cena hrane od gotovo 30%, dok su troškovi energije varirali po segmentima - u nekim oblastima kratkoročno opali, ali su u većini ostali visoki. Inflacija hrane smanjila je kupovnu moć, a proizvođači su dobijali sve manji deo maloprodajne cene zbog disproporcionalne raspodele vrednosti u lancu. Potrošači su reagovali selektivnijim kupovinama, prelaskom na jeftinije proizvode i diskontne lance.

Država je intervenisala uglavnom kroz fiskalne pakete i subvencije za domaćinstva i energetske troškove, dok direktna regulacija cena u maloprodaji nije razmatrana, uprkos pritiscima poljoprivrednika i potrošača putem protesta i javnih kampanja. Industrijska udruženja su učestvovala u javnim konsultacijama, ali bez obavezujućih pravila o transparentnosti troškova, prebacujući odgovornost na EU i ističući potrebu jedinstvenih rešenja na nivou Unije.

U pojedinim segmentima pokrenuti su pilot modeli višegodišnjih trostranih ugovora (proizvođač, prerađivač, maloprodaja) za povećanje predvidljivosti troškova i raspodele vrednosti, ali nema naznaka da će praksa u skorije vreme postati industrijski standard kao u Francuskoj. Nemački FMCG lanac snabdevanja ostaje defanzivan, uz veliko oslanjanje na pozamašne državne rezerve, jer se Nemačka pokazala kao rekorder u socijalnim davanjima, pošto je tokom post-kovid perioda uložila između 1,3 i 1,5 biliona (1.500 milijardi) evra kroz subvencije, fiskalne olakšice, smanjenje poreza i direktnu pomoć, kako bi obezbedila stabilnost tržišta. Teret inflacije sada sve više pada na potrošače i proizvođače, dok poverenje u lanac slabi, a industrija i država ne pokazuju volju za sistemske promene.

NIVO CENA HRANE I BEZALKOHOLNIH PIĆA U ODNOSU NA EVROPSKI PROSEK
(Eurostat, 2024)
103%

PROSEČNA (MEDIJALNA) NETO MESEČNA PLATA
(procena, 2024):
2.350€

NOMINALNI BDP PO GLAVI STANOVNIKA
(MMF, procena za 2024)
50.270€

u što većoj meri prenese opterećenje na sledeću, bez svesti o tome koliko je ona još u stanju da ga podnese. Imajući u vidu ovu karakteristiku odnosa u lancu, razvijena evropska tržišta, čiji rast se, pre svega, oslanja na rast volumena, još i u pred-kovid periodu pokrenula su inicijative za veću transparentnost B2B zajednice.

Svako tržište je specifično, ali postoje i ona 'specifičnija'. Opterećeno nasleđem kolapsa iz '90-ih godina prošlog veka i ubrzanom i turbulentnom tranzicijom, naše tržište, svakako spada u ovu drugu grupu. Izražen 'nagon za preživljavanje' doveo je naše tržište, za relativno kratko vreme na iznenađujuće visok nivo u odnosu na polaznu tačku. Posledica ovog nagona je i zatvorenost u poslovnim odnosima, koja je ključna kočnica za neophodna prilagođavanja i pronalaženje održive raspodele rizika i tereta duž čitavog lanca - od primarnog proizvođača do krajnjeg potrošača.

I.F

▶ OPSEŽNIJU ANALIZU DRŽAVNE INTERVENCIJE U SRBIJI I DETALJNIJI OSVRT NA POJEDINAČNA INTERNACIONALNA ISKUSTVA POTRAŽITE NA **PROGRESSIVEMAGAZIN.RS**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.10.2025
Medij: Profit
Rubrika Info
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Inflacija i krize jačaju potražnju

Napomena:
Površina: 1141

Strana: 28,29

Inflacija i krize jačaju potražnju

Cena zlata nastavila je svoj uzlazni trend tokom 2025. godine, dostigavši novi istorijski maksimum od 3.652 dolara. Stručnjaci ističu da je upravo očekivano popuštanje monetarne politike u SAD jedan od ključnih razloga za ovakav rast. Kakav je vrtoglavi skok zabeležio žuti metal, svedoči podatak da je pre dve decenije njegova vrednost bila šest puta manja - svega 500 - 600 dolara!

Najnoviji skok cene u kompaniji Tavex zlato&srebro objašnjavaju očekivanjima tržišta u vezi sa mogućim popuštanjem monetarne politike u SAD, nakon objavljivanja niza ekonomskih podataka i izjava predsednika Federalnih rezervi, Džeroma Pauela.

„Analitičari veruju da postoji 80% šansi da ćemo već u septembru videti smanjenje referentne kamatne stope za najmanje 25 baznih poena. Opuštenija monetarna politika pogoduje ceni imovine poput zlata, koje se naširoko prepoznaje kao zaštita od inflacije“, objašnjava Georgi Hristov iz Tavex-a.

Globalna tražnja sve snažnija i lekcije iz prošlih kriza

Globalna potražnja za zlatom u stalnom je porastu još od 2014. godine, a posebno od početka ruske ofanzive u Ukrajini. Očekuje se da će u 2025. godini potražnja za zlatom premašiti 5.000 tona, glavni pokretači su centralne banke, a posebno u Kini, koja sve više ulaže u zlato kao stratešku rezervu.

“Da bi se shvatila veličina globalne potražnje, dovoljno je reći da pri sadašnjoj ceni od 3.652 dolara po unci, vrednost tone zlata prelazi 112 miliona dolara. To znači da očekivana tražnja u 2025. godini predstavlja tržište vredno oko 560 milijardi dolara – što jasno pokazuje zašto se zlato ponovo posmatra kao strateška rezerva i „novac budućnosti“, objašnjava naš sagovornik.

Kada se pogledaju najveće ekonomske krize u poslednjih 100 godina, jasan je obrazac koji se ponavlja - nagli rast cena aktiva, zatim oštar pad, recesija i usporavanje ekonomije. Situaciju dodatno komplikuju reakcije vlada i centralnih banaka – umesto prirodnog prilagođavanja, često se pribegava novom zaduživanju i naduvavanju balona. Svaka sledeća kriza postaje teža od prethodne jer se dugovi gomilaju, a vrednost novca slabi.

“Najveći problem je što su tradicionalni alati za ublažavanje kriza gotovo iscrpljeni. Kamatne stope su već niske i njihovo dalje smanjenje više podstiče inflaciju nego rast. Globalni dug je na istorijskom maksimumu, politička stabilnost narušena, a privredni rast stagnira. Preostaju samo mere poput štampanja novca i kontrole krive prinosa – što ukazuje na početak sistemske promene“, kaže Hristov i dodaje da prinos od zlata u recesijama obično nadmašuje drugu imovinu. Iako je na samom početku krize moguć kratak pad usled potrebe za likvidnošću, ubrzo sledi rast.

„Prosečno, zlato raste oko 15% u svakoj recesiji. Ovo se videlo i tokom Dot-com krize 2001. (+16%), Globalne finansijske krize 2007–2009. (+25%), COVID-19 recesije 2020. (+25%). Obrazac je jasan: kratkoročni pad, srednjoročni rast, dugoročna stabilnost ukoliko kriza nosi inflaciju ili slabljenje valuta,” zaključuje naš sagovornik.

Obrazac se ponavlja: Krize i potražnja za sigurnim investicijama

Srbija je poslednji veliki udar doživela tokom globalne finansijske krize 2008. godine, kada je BDP pao za 3,1%, nezaposlenost skočila na 18%, a dinar oslabio za petinu. Zemlja je tada potražila pomoć MMF-a, zamrzla plate i penzije, dok su domaćinstva preživljavala uz pomoć doznaka iz inostranstva i dodatnih poslova.

Prema procenama MMF-a, inflacija u Srbiji u 2025. će iznositi oko 4%, a već 2026. pasti na 3,3%. Narodna banka Srbije prognozira slične brojke – 3,7% za 2025, uz postepeno usporavanje. To znači relativno stabilan trošak života, uz blagi rast cena hrane i energije. Ipak, kamatne stope ostaju visoke, a tek postepeno bi mogle početi da padaju, što građanima omogućava predvidivije planiranje troškova.

Danas je slika nešto drugačija. Srbija ima razvijeniji bankarski sektor, veće devizne rezerve i fiskalne „jastuke“ koji mogu ublažiti krizu. Više radnih mesta dolazi iz autsorsing industrije, a veći broj ljudi ima mogućnost rada u inostranstvu. Građani su i dalje osetljivi na rast cena, ali su manje izloženi rizičnim kreditima nego pre 15 godina, pa bi udar na domaćinstva mogao biti blaži.

Ipak, Hristov podseća da krize uvek vraćaju fokus na sigurnost. U Srbiji se zlato

Datum: 07.10.2025
Medij: Profit
Rubrika Info
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1141
Naslov: Inflacija i krize jačaju potražnju
Strana: 28,29

često posmatralo kao luksuz, ali je danas prepoznato kao način zaštite kapitala. Tradicionalna sklonost ka manjim zlatnim proizvodima potiče još iz 1990-ih, kada je važila izreka „jedan dukat za džak brašna". "Šta to znači u praksi? Ako bi prosečan građanin danas imao 10.000 evra uštedevine, stručnjaci savetuju da se vodi računa o likvidnosti i kupe manje poluge. Veće poluge su isplativije za dugoročnu zaštitu jer imaju manju maržu, dok su manje praktičnije za brzu prodaju u hitnim situacijama. Dakle, veći proizvodi nude bolju vrednost, a manji veću fleksibilnost."

Prema procenama MMF-a, inflacija u Srbiji u 2025. će iznositi oko 4%, a već 2026. pasti na 3,3%. Narodna banka Srbije prognozira slične brojke – 3,7% za 2025, uz postepeno usporavanje. To znači relativno stabilan trošak života, uz blagi rast cena hrane i energije. Ipak, kamatne stope ostaju visoke, a tek postepeno bi mogle početi da padaju, što građanima omogućava predvidivije planiranje troškova.

"Upravo u takvim uslovima – kada je inflacija pod kontrolom, ali poverenje u dugoročnu stabilnost i dalje krhko – raste interesovanje za zlato kao najpouzdaniji oblik zaštite kapitala", napominje naš sagovornik.

Zlato kao zaštita u novoj krizi

Dok države traže makroekonomska rešenja, građanima preostaje da razmišljaju o ličnoj finansijskoj zaštiti – a upravo tu zlato ima posebnu ulogu.

Stručnjaci Tavex-a izdvajaju tri ključna koraka koja svaki građanin može preduzeti da zaštiti svoju imovinu od krize:

"Prvi je finansijska edukacija. Razumevanje inflacije, kamata i investicija olakšava donošenje odluka. Drugi je redovna štednja – čak i mali iznosi stvaraju sigurnosni fond i disciplinu. Treći je diversifikacija – kombinacija različitih aktiva, uključujući investiciono zlato, koje pruža zaštitu od inflacije i nestabilnosti valuta", navodi Hristov i zaključuje: „Ako nas istorija ičemu uči, to je da zlato uvek dokazuje svoju vrednost onda kada papirni novac gubi na značaju. Novi istorijski maksimum od preko 3.650 dolara samo potvrđuje njegovu ulogu – ne kao luksuz, već kao osiguranje u vremenima neizvesnosti.

Foto: Unsplash

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 08.10.2025
Medij: Dnevnik
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni

Napomena:
Površina: 589

Naslov: Zlatni štit Srbije sve teži

Strana: 1,5

ЦЕНА ЗЛАТА ОБАРА РЕКОРДЕ

Златни штит Србије све тежи

стр. 5

НОВОСАДСКИ ЏЕЗ ФЕСТИВАЛ #27 | NOVI SAD JAZZ FESTIVAL

53436

Datum: 08.10.2025
Medij: Dnevnik
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni

Napomena:
Površina: 589

Naslov: Zlatni štit Srbije sve teži

Strana: 1,5

ШТО ЈЕ НЕСИГУРНИЈЕ ВРЕМЕ, ТО ЈЕ ВЕЋА ПОТРАЖЊА ЗА ПЛЕМЕНИТИМ МЕТАЛОМ

Цена злата обара рекорде, златни штит Србије све тежи

Глобална слика данас одређена је спојем геополитичких тензија, успореног али још увек одрживог раста и промењиве инфлације. Међународни монетарни фонд процењује светски раст БДП-а од око три посто у 2025, уз оцену криве и крхке отпорности, што значи да се ова лоша гибања преливају на економију и финансије. Управо у таквом окружењу тржишта траже уточиште у активној сигурности – злату, пошто су сајбер секјурити стручњаци упозорили на то да су они који држе велике резерве биткоина на страшном удару сајбер криминалаца. Дакле, све што је „опипљиво" у овом тренутку је први и најсигурнији избор.

Цена злата је 2025. обарала све рекорде, прешавши 3.900 долара за унцу или 125 долара за грам, а подстакнута је појачаном потражњом инвеститора и централних банака, слабљењем изгледа за више реалне камате и нервозом око политичких и фискалних ризика у САД и шире. Само ове године цена злата снажно је порасла и то за преко 30 посто, уз рекордне приливе у златне фондове, што јасно показује да тржиште плаћа премију за сигурност.

Европа улази у фазу ниског, али стабилног раста, док инфлација осцилира око циља. Еврозона је у септембру 2025. поново била изнад два процента, што је охладило очекивања да ће ЕЦБ наставити серију резова; важно, немачка привреда – кључни мотор Европе – вуче се годинама, што додатно појачава дефанзивне рефлексе инвеститора и влада, кажу економски аналитичари. Политички, Европа после избора 2024. има јачи десни блок, али про-ЕУ средина и даље држи већину. Истовремено, шири се мултиполарност: проширени БРИКС, као политичко-економски сигнал Југа, подстиче државе да више диверзификују резерве и канале плаћања – што индиректно јача аргумент

> *Златне резерве Србије 51,7 тона или око 6,5 милијарди долара*

политика остаје опрезна јер је потребно чувати и стабилност цена и крхки опоравак. Ништа мање за повећање злата у резервама.

Монетарни амбијент у Србији је двоструко изазован: домаћа инфлација се спушта, али је и даље тик изнад горње границе циља, па је кључна каматна стопа држана на 5,75 одсто већ дванаести месец заредом. Истовремено, Влада уводи административне мере (плафони маржи за основне артикле и ограничења на готовинске кредите) како би пригушила инфлаторна очекивања и заштитила реални доходак. Ово је прагматичан, али осетљив баланс између тржишта и интервенције – још један аргумент за држање тврде резерве као што је злато.

У таквој матрици Србија се логично ослања на злато као штит. Златне резерве Народне банке Србије достигле су рекордних 51,7 тона, што је по садашњим ценама скоро 6,5 милијарди долара.

Њихова вредност увећана је за 1,4 милијарде евра само ове године.

Из Народне банке поручују да јачање златних резерви директно повећава стабилност финансијског система и штити економију од спољних шокова. Поред тога, оно подиже и поверење грађана: ако држава гради сигурност на злату и појединци све чешће следе тај пример.

- Када држава повећава златне резерве, шаље снажан сигнал да улаже у дугорочну заштиту и стабилност - каже Георги Христов из компаније „Tavex zlato&srebro".

Народна банка Србије купује искључиво монетарно злато највишег квалитета, често и из домаће производње, уз подршку најкредибилнијих међународних институција. Свака одлука о куповини и чувању доноси се након анализе глобалних ри-

125 долара грам злата

Лична заштита

● Док злато држави гарантује суверенитет и отпорност, грађанима оно све више постаје лични штит. - Златне резерве нису само национална мрежа безбедности, већ и сигнал грађанима да злато остаје универзална валута сигурности - истиче Георги Христов. По његовим речима, све више људи у Србији инвестира у полуге и златнике јер је то имовина независна од банкарског система, лако преносива и увек ликвидна. Чувано у оригиналном паковању и на сигурном месту, злато грађанима нуди оно што је најпотребније у данашње време – мир и заштиту.

зика и домаћих потреба. Циљ је један – сигурност у кризама и заштита валуте.

И. Радоичић
Фото: **pixabay.com**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 17.10.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: B.R.
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Mali: Srbija se drži dobro u uslovima globalnih dešavanja

Napomena:
Površina: 561

Strana: 10

Мали: Србија се држи добро у условима глобалних дешавања

Министар финансија је нагласио да смо од директора ММФ-а добили похвале о параметрима и баферима које постижемо

Вашингтон – Први потпредседник Владе Србије и министар финансија Синиша Мали оценио је јуче у Вашингтону, где са гувернерком Народне банке Јоргованком Табаковић учествује на годишњем заседању Међународног монетарног фонда (ММФ) и Светске банке, као веома важно то што Србија присуствује овом најважнијем састанку финансијских институција у свету и нагласио да има важну поруку за грађане – да се Србија држи добро у условима глобалних дешавања и да бележи резултате боље од многих других земаља.

Мали је рекао да је веома важно то што представници Србије присуствују овим догађајима како би видели у којем се смеру свет креће, пренео је Танјуг.

„Рекао бих да је ситуација боља код нас него у већини других земаља, рекордно нам је ниска незапосленост, рекордно висока запосленост, имамо рекордне девизне резерве и резерве злата", рекао је Мали.

Министар је нагласио да Србија има и скоро четири милијарде евра у кешу на рачуну Трезора. Такође је нагласио значај инвестиција у енергетски сектор Србије, што омогућава вишу и бржу стопу раста у будућности.

„Ми и даље инвестирамо, 7,4 одсто нашег БДП-а у капиталне инвестиције, инвестирамо у аутопутеве, брзе пруге, школе, болнице, енергетику, али с условима потпуно сачувала макроекономску стабилност.

„Од 1. октобара имамо и веће плате за запослене у просвети, у здравству, повећали смо минималну зараду на 500 евра, минимална зарада од 1. јануара иде на 550 евра, пензије нам расту од 1. децембра 12,2 одсто и увели смо читав низ мера од ограничења маржи у самопослугама до смањења и ограничења каматних стопа, што директно утиче на животни стандард грађана Србије", навео је.

Министар је јуче разговарао и са инвеститорима у организацији Морган Стенли банке у Вашингтону и представио им потенцијале специјализоване изложбе Експо. Поред најважнијих економских показатеља Србије инвестито-

Фото Танјуг/Министарство финансија

Синиша Мали и гувернерка Народне банке Јоргованка Табаковић на годишњем заседању ММФ и Светске банке

Као највеће изазове нестабилности економских сектора и њиховог развоја и јачања, учесници означавају ратна жаришта, проблеме енергетског снабдевања, америчке тарифе и климатске промене.

Министар је у изјави новинарима рекао да је током састанка са замеником директора ММФ-а Бо Лијем и директором ММФ-а за Европу Алфредом Камером добио похвале о параметрима и баферима које Србија постиже и додао да очекује да ће наредне недеље у Београд стићи редовна мисија ММФ-а и да ће се разговарати о буџету за 2026. годину.

Министар је нагласио да Србија и даље расте мање од очекиваног због блокада али да раст неће бити испод 2,3 одсто. Додао је да је Србија и у таквим

друге стране Експо нам је највећа развојна шанса да подигнемо квалитет инфраструктуре на прави начин кроз билатералне односе са толиким бројем земаља, а неће их бити испод 130 на крају", казао је он и нагласио да то значи да Србија успоставља могућности сарадње и трговине„У време када се говори о тарифама, царинама, препрекама за трговину, ми отварамо тржиште ка другима и могућност да се други отворе ка нама, да покушамо и на такав начин да искористимо предности Експа, што онда директно утиче и па нове фабрике, нове инвестиције, нова радна места у Србији", навео је Мали.

Министар је нагласио да су посебна тема у разговору са замеником Генералног директора ММФ- Бо Лијем биле мере

ре је занимала и ситуација у земљи, изградња железнице до Суботице и даље до Будимпеште.

Између осталог, желели су да се информишу и о трговинским маржама, али и о Нафтној индустрији Србије.

Министар је најавио да ће данас имати разговоре са представницима свих кредитних рејтинг агенција и подсетио да је Србија једина земља на западном Балкану која има инвестициони кредитни рејтинг.

Скуп у Вашингтону окупља гувернере централних банака, министре финансија, чланове парламената, руководиоце приватног сектора, представнике организација цивилног друштва и академике како би разговарали о питањима од глобалног значаја. **Б. Р.**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 18.10.2025
Medij: Večernje novosti
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 389
Naslov: Na računu imamo 4 milijarde evra
Strana: 9

МИНИСТАР СИНИША МАЛИ СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ТРИ РЕНОМИРАНЕ БОНИТЕТНЕ АГЕНЦИЈЕ У ВАШИНГТОНУ

НА РАЧУНУ ИМАМО 4 МИЛИЈАРДЕ ЕВРА

Позитиван извештај значи више улагања, фабрика, веће плате...

ФОТО МИНИС

МИНИСТАР финансија Синиша Мали јуче је у Вашингтону разговарао са представницима три реномиране рејтинг агенције - "Стандард енд пурс", "Фич" и "Мудис", званичницима Светске банке (СБ) и новом групом инвеститора, настављајући учешће на годишњем заседању Међународног монетарног фонда и СБ.

- Србија је једина земља која је кандидат за пуноправно чланство у ЕУ и једина земља на подручју Западног Балкана, која има инвестициони кредитни рејтинг - рекао је Мали новинарима. - За грађане то значи да су нас те рејтинг агенције оцениле и да смо у групи оних земаља које су безбедне, стабилне и сигурне за инвестиције што нам се десило први пут у историји.

Како је истакао, упркос блокадама привреда Србије и даље расте.

- Нама ће стопа раста ове године бити 2,3 или 2,4 одсто - навео је министар. - Имамо највеће икада девизне резерве, највеће резерве у злату, најнижу стопу незапослености и највишу стопу запослености. Имамо скоро четири милијарде евра на рачуну и упркос свему и глобалним изазовима и интерним проблемима нама је удео јавног дуга у БДП-у 43 одсто.

Он је рекао да се држава не игра и да то грађани виде и истакао да граде брже путеве, брже пруге, школе, болнице, улажу у енергетику.

- Све то радимо водећи рачуна о сваком динару - истакао је Мали. - Зато су нам разговори са овим агенцијама важни, они то треба да потврде, и сваки пут када се неки нови извештај од тих агенција појави, а да је позитиван за Србију, то за грађане наше земље значи више инвестиција, више фабрика, бољи положај, а након тога веће плате и пензије.

Министар је рекао да је имао и добар састанак са потпредседницом СБ Антонелом Басани.

- Светска банка у овом тренутку има ратификованих споразума са Србијом у вредности око 4,6 милијарди евра у области дигитализације, енергетике, пољопривреде, реформе пореске самоуправе - навео је Мали. - Веома је важно да имамо добре односе СБ и ММФ-ом, јер то даје кредибилитет свему.

Глобални економски изазови

ГУВЕРНЕР Народне банке Србије Јоргованка Табаковић, као гувернер Републике Србије у Међународном монетарном фонду, представљала је земљу на Пленарном заседању Годишње скупштине Одбора гувернера Међународног монетарног фонда и Групације Светске банке у Вашингтону. Током састанка представника земаља чланица с генералним директором Међународног монетарног фонда и председником Групације Светске банке било је речи о глобалним економским изазовима са фокусом на променама које на тржишту рада доносе велике демографске промене и поделе на светском нивоу, имајући у виду да је у појединим деловима света становништво све старије и малобројније, а у другима се бележи динамичан раст популације.

Он је у четвртак, првог дана радне посете Вашингтону, имао и низ сусрета са челницима ММФ-а и инвеститорима у организацији Морган Стенли банке. Министар је инвеститорима представио потенцијале Специјализоване изложбе "Експо" која ће бити одржана у Београду 2027. године, а поред најважнијих економских показатеља Србије улагаче је занимала и ситуација у земљи, изградња железнице до Суботице и даље до Будимпеште. Између осталог, желели су да се информишу и о трговинским маржама, али и о ситуацији са "Нафтном индустријом Србије". Како је Мали нагласио, веома је важно што Србија учествује на највећем догађају у свету финансијских институција и добро је да се покаже шта је наша земља до сада постигла.

Скуп у Вашингтону окупља гувернере централних банака, министре финансија, чланове парламената, руководиоце приватног сектора, представнике организација цивилног друштва и академике како би разговарали о питањима од глобалног значаја.

Светска банка у овом тренутку има ратификованих споразума са Србијом у вредности око 4,6 милијарди евра

Годишње заседање ММФ и СБ почело је у понедељак и завршава се данас, а у делегацији Србије на том скупу је и гувернер НБС Јоргованка Табаковић. Е. Б. Т.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 18.10.2025
Medij: Srpski telegraf
Rubrika Vesti
Autori: Redakcija
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija
Napomena:
Površina: 298
Naslov: Čuvena Morgan Stenli banka. dovodiće investitore u Srbiju
Strana: 7

DOBRA VEST AMERIČKE KOMPANIJE VEOMA ZAINTERESOVANE ZA ULAGANJE U NAŠU ZEMLJU

Čuvena Morgan Stenli banka dovodiće investitore u Srbiju

Prvi potpredsednik Vlade i ministar finansija Siniša Mali razgovarao je s investitorima u organizaciji Morgan Stenli banke u Vašingtonu, gde učestvuje na godišnjem zasedanju Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Svetske banke. On je pre toga razgovarao s predstavnikom te banke, koja je proglašena za najbolju investicionu banku za 2025.

Ministar je investitorima predstavio potencijale specijalizovane izložbe Ekspo, koja će biti održana u Beogradu 2027, a pored najvažnijih ekonomskih pokazatelja Srbije, investitore je zanimala i situacija u zemlji, izgradnja železnice do Subotice i dalje do Budimpešte.

Između ostalog, želeli su da se informišu i o trgovinskim maržama, ali i o Naftnoj industriji Srbije (NIS).

Mali se sastao i s generalnim direktorom MMF Bo Lijem i direktorom sektora za Evropu u MMF Alfredom Kamerom. On je naglasio da je veoma važno što Srbija učestvuje na tom značajnom skupu, koji je najveći događaj u svetu finansijskih institucija i da je dobro da se pokaže šta je Srbija do sada postigla, kao zemlja kojoj je i ove godine ponovo potvrđen investicioni kreditni rejting.

MINISTAR MALI INVESTITORIMA PREDSTAVIO POTENCIJALE EKSPA

FOTO: AP

Skup u Vašingtonu okuplja guvernere centralnih banaka, ministre finansija, članove parlamenata, rukovodioce privatnog sektora, predstavnike organizacija civilnog društva i akademike kako bi razgovarali o pitanjima od globalnog značaja.

Morgan Stenli banka jedan je od ključnih igrača na američkom i globalnom finansijskom i kompletnom ekonomskom tržištu.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 18.10.2025
Medij: Alo
Rubrika Društvo
Autori: PISE: EKIPAALO!
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Napomena:
Površina: 874
Naslov: SRBIJA JE DOBILA POHVALE OD MMF
Strana: 10,11

»» SVAKA ČAST PRVI POTPREDSEDNIK VLADE SINIŠA MALI U RADNOJ POSETI U VAŠINGTONU

SRBIJA JE DOB
POHVALE OD M

Nama je udeo javnog duga u BDP-u 43 odsto proseka evrozone, 88, 89 odsto, a svetski prosek će biti 100 odsto za par godina. Rekordno nam je niska nezaposlenost, rekordno visoka zaposlenost, imamo rekordne devizne rezerve, rezerve zlata - rekao je Siniša Mali

PIŠE: EKIPA ALO!

Prvi potpredsednik Vlade Srbije i ministar finansija Siniša Mali ocenio je u Vašingtonu, gde učestvuje na godišnjem zasedanju Međunarodnog monetarnog fonda i Grupacije Svetske banke, kao veoma važno to što Srbija prisustvuje ovom najvažnijem sastanku finansijskih institucija u svetu i naglasio da ima važnu poruku za građane - da se Srbija drži dobro u uslovima globalnih dešavanja i da beleži rezultate bolje od mnogih drugih zemalja.

Mali je rekao da je veoma važno to što predstavnici Srbije prisustvuju ovim događajima kako bi videli u kojem se smeru svet kreće.

On je u izjavi novinarima rekao da je tokom sastanka sa zamenikom direktora MMF-a Bo Lijem i direktorom MMF-a za Evropu Alfredom Kamerom dobio pohvale o parametrima i baferima koje Srbija postiže i dodao da očekuje da će naredne nedelje u Beograd stići redovna misija MMF-a i da će se razgovarati o budžetu za 2026. godinu.

Ministar je naglasio da Srbija i dalje raste manje od očekivanog zbog blokada, ali da rast neće biti ispod 2,3 odsto. Dodao je da je Srbija i u takvim uslovima potpuno sačuvala makroekonomsku stabilnost.

- Nama je danas udeo javnog duga u BDP-u 43 odsto proseka evrozone, 88, 89 odsto, a svetski prosek će biti 100 odsto za par godina. Rekao bih da je situacija bolja kod nas nego u većini drugih zemalja, rekordno nam je niska nezaposlenost, rekordno visoka zaposlenost, imamo rekordne devizne rezerve, rezerve zlata - rekao je Mali.

OD 1. OKTOBRA IMAMO I VEĆE PLATE ZA ZAPOSLENE U PROSVETI, U ZDRAVSTVU, POVEĆALI SMO MINIMALNU ZARADU NA 500 EVRA, MINIMALNA ZARADA OD 1. JANUARA IDE NA 550 EVRA, PENZIJE NAM RASTU OD 1. DECEMBRA 12,2 ODSTO

Siniša Mali

Ministar je naglasio da Srbija ima i skoro 4 milijarde evra u kešu na računu trezora.

Naglasio je značaj investicija u energetski sektor Srbije što omogućava višu i bržu stopu rasta u budućnosti.

- Mi i dalje investiramo, 7,4 odsto našeg BDP-a je u kapitalne investicije, investiramo u auto-puteve, brze pruge, investiramo u škole, bolnice, energetiku, ali s druge strane EXPO nam je najveća razvojna šansa da podignemo kvalitet infrastrukture na pravi način, kroz bilateralne odnose s tolikim brojem zemalja, a neće ih biti ispod 130 na kraju - kazao je on.

To, kako je istakao, znači da Srbija uspostavlja mogućnosti saradnje i trgovine.

- U vreme kada se govori o tarifama, carinama, preprekama za trgovinu, mi otvaramo tržište ka drugima i da se drugi otvore ka nama, da pokušamo i na takav način da iskoristimo prednosti EXPO, što onda direktno utiče i na nove fabrike, nove investicije, nova radna mesta u Srbiji - naveo je Mali.

Ministar je naglasio da su posebna tema u razgovoru sa zamenikom Generalnog direktora MMF-a Bo Lijem bile mere koje je država preduzela da bi poboljšala životni standard građana Srbije.

- Od 1. oktobara imamo i veće plate za zaposlene u prosveti, u zdravstvu, povećali smo minimalnu zaradu na 500 evra, minimalna zarada od 1. januara ide na 550 evra, penzije nam rastu od 1. decembra 12,2 odsto i uveli smo čitav niz mera od ograničenja marži u samoposlugama, od smanjenja i ograničenja kamatnih stopa, što direktno utiče na životni standard građana Srbije - naveo je on.

Sastanci i sa rejting agencijama

Mali je tokom drugog dana radne posete Vašingtonu razgovarao i sa predstavnicima renomirane rejting agencije Standard end Pur's. Standard end Pur's je u izveštaju objavljenom 7. oktobra prošle godine potvrdila dobijeni investicioni rejting Srbije. Osim toga, ministra je trebalo da razgovara i s predstavnicima agencija Fič i Mudi's, kao i s potpredsednicom Svetske banke za Evropu i Centralnu Aziju Antonelom Basani, kao i s investitorima okupljenim oko Benk of Amerika. Mali je sastanke s predstavnicima agencija ocenio kao veoma značajne.

- Srbija je jedina zemlja koja je kandidat za puno članstvo u EU, a koja u regionu Zapadnog Balkana ima investicioni kreditni rejting - naglasio je Mali. Sastancima prisustvuju i predstavnici Narodne banke Srbije.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 18.10.2025
Medij: Alo
Rubrika Društvo
Autori: PISE: EKIPAALO!
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Napomena:
Površina: 874

Naslov: SRBIJA JE DOBILA POHVALE OD MMF

Strana: 10,11

Datum: 21.10.2025
Medij: Politika
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: Krediti; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Oštra polemika o kreditima i aktuelnoj situaciji

Napomena:
Površina: 550

Strana: 6

Oштра полемика о кредитима и актуелној ситуацији

Расправу о више међународних споразума о сарадњи, али и уговора за задуживање, посланици Скупштине Србије и јуче су искористили за међустраначке обрачуне, а нису изостале ни увреде и вика. Опозиционари су оптуживали власт због „задуживања за бесмислене пројекте", док су посланици владајуће коалиције тврдили да кредити иду за капиталне пројекте, побољшање заштите животне средине и квалитета живота грађана. Министар здравља Златибор Лончар навео је да је Србија најмање задужена земља у Европи.

Слободан Илић (Ми – снага народа – Бранимир Несторовић) казао је да ће „Србија након усвајања ових уговора бити задужења за пола милијарде евра", те да „није спорно задуживање због реализације развојних пројеката, али ви се задужујете за бесмислене пројекте, преко којих новац пребацујете на приватне рачуне ваших људи". Навео је да је „земља 2012. године када је СНС дошао на власт имала јавни дуг око 15 милијарди, а сада је 39 милијарди евра".

Александар Мирковић (СНС) одговорио је да „опозиција наставља са праксом испразних прича за стицање јефтиних политичких поена" и позвао Илића да наведе, уколико их зна, фирме и појединце који су уплетени у корупцију, немојте износити најбруталније лажи".

Истакавши да је Србија најмање задужена земља у Европи, министар Лончар је рекао: „ММФ је тај који је нон стоп у Србији и контролише и први би напустио Србију и упозорио да се нешто ради што угрожава државу. Толико о истини шта је рекао овај човек. Не знам да ли је његова идеја да не улажете, не радите, не отварате нова радна места, не градите? Сигуран сам да грађани разумеју да се све што се ради – ради у њихову корист. Да није било ових блокада, Србија би се мање задуживала јер би био већи привредни раст, већа улагања. Да није било блокада, мање би се задуживали, више би било инвестиција, више би се радило и то је јасно сваком грађанину Србије. Блокаде су Србију финансијски вратиле минимум четири-пет година уназад. То, грађани, треба да знате. Да није било тога имали би веће плате, више реновираних болница, купљених лекова за вас."

Слободан Петровић (СРПЕ) рекао је да је „ова власт од Србија не сме да стане, стигла до – задуживање не сме да стане", навео је да је „потрошачка корпа најубедљивији пример политичке манипулације" и додао: „Према подацима Министарства привреде за просечну плату се 2023. могло купити 85 одсто просечне потрошачке корпе, то значи да је за две године куповна моћ порасла за 20 одсто, ако је тако, а није, чему онда уредба о ограничењу маржи. Изгледа да је куповна моћ порасла за 20 одсто, али само за један одсто грађана, већином за вас из СНС-а и за инвеститоре блиске вама. За осталих 99 одсто грађана, куповна моћ остала је иста, или се чак смањила. Знате ли колика је куповна моћ „Јумка" и „Симпа" који је два састављају крај с крајем и радника чије су фабрике затворене? Продајете нам напредњачку маглу."

Председавајућа Марина Рагуш (СНС), којој је Петровић поставио неколико питања, одговорила му је: „Ево само је један званичан податак – током блокада пао је приход у трговини, угоститељству и туризму за 40 одсто, а велики број малих и средњих предузећа морао је да отпусти раднике."

Александар Мирковић (СНС) казао је да је „добро да грађани виде да ограничење маржи није добро" и додао: „Након што сте прошле недеље били против тога да грађани упишу своју имовину, сада сте против ограничења маржи. Интересантно је да су фирме које сте поменули као примере, биле у стечају баш због ових с којима данас седите, у четири минута сте показали зашто нећете бити у прилици да дођете на власт."

Министар Лончар је казао: „Ви стојите иза тога да не треба снижавати цене, а ми ћемо наставити с тим. Посебно ћемо покушати да смањимо цене лекова и помоћних медицинских средстава због грађана. Што се тиче потрошачке корпе, не можете да преварите грађане и да им кажете да лошије живе, па да гласају за вас. Када сте ви били на власти, узимао се кредит да би се отишло на море, данас већина наших грађана иде и по два пута на море, и то без кредита. За оне који остану без посла, посла ће, и то добро плаћеног, бити, грађани не треба да брину. Кад слушају вас испаде да нигде нема посла, а људи који раде убише се тражећи раднике да их запосле. Ово су чињенице."

Петровић је одвратио: „О чему причате, па Теокс' је у време ваше власти затворио фабрику, знамо ми у Врању. Председник Вучић је још пре две године у више наврата обећао неког немачког инвеститора у Врању са 1.500 радних места и ништа се од тога није десило." Лончар му је одговорио: „Фабрика није дошла због блокада. Ко ће да дође кад ви позивате људе да не раде, да блокирају. Који нормалан инвеститор ће да уложи паре, кад види како бацате контејнере, фарбу, блокирате... Чиста последица вашег понашања."

Александар Мирковић (СНС) казао је: „Човек је 2020. године био део СНС-а, па отишао у СПС, па и њих напустио зато што му се није остварила нереална лична амбиција да постане директор у фирми у којој је радио. Колеге из његовог колектива имају само лоше речи за њега, постоје и тужбе против овог човека због злоупотреба – којих, ви вилите. Прича о лојалности и доследности, а променио је две владајуће странке, па кад је видео да га људи познају, налутио се и отишао у опозицију. Ви причате како је СНС у коалицији са СПС-ом радила нешто лоше, а осам година наше коалиције и власти биле сте управо у СНС-у и СПС-у. О вашој срамоти нека суде грађани."

Фото Танјуг / приредио ур.

Златибор Лончар

Блокаде су Србију финансијски вратиле минимум четири–пет година уназад, то, грађани, треба да знате, имали бисте веће плате, више реновираних болница, купљених лекова за вас

Душан Никезић (ССП) оптужио је власт да је уништила просвету, да је стање у здравству лоше, те да се, између осталог, хвали финансијском стабилношћу и аранжманом са ММФ-ом, а „ММФ има аранжман само са земљама које имају озбиљне финансијске проблеме." Министар Лончар му је одговорио: „Само ви немојте да причате о просвети, не може да буде добро ако неко подржана да се не иде у школу, на факултете, да се не похађа настава и све што сте радили. Размислите шта чините студентима и деци и колико ће генерација држава Србија осетити зато што сте их подржавали и рекли им да то раде. Ситуација у здравству је много боља него у време кад сте ви били највећи стручњак за економију и финансије, тада у болницу није могло да се уђе ако не донесете лекове, фластере и све што је потребно, а за запошљавање лекара постојала је тарифа. Што се ММФ-а тиче, ви сматрате да нам не треба контрола, ми сматрамо да треба."

Маринника Тепић (ССП) рекла је да посланици власти „сатима причају да су блокадери криви за све, па морате да се договорите ко лаже, пошто је председник Вучић рекао да не криви децу, јер би и он исто радио да је млад". Лончар јој је одговорио: „Деца нису крива, већ родитељи који их васпитавају. Питање је како их васпитавамо, размислите у ком правцу их водите и шта чините позивом да не иду у школу". Цела расправа је протекла у сличном тону.

М. Чекеревац

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 28.10.2025
Medij: Dnevnik
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: Међународни монетарни фонд (MMF)
Napomena:
Površina: 466
Naslov: Očuvanje stabilnosti i dalji ekonomski rast
Strana: 3

ПРЕДСЕДНИК СРБИЈЕ РАЗГОВАРАО С ПРЕДСТАВНИЦИМА МИСИЈЕ ММФ-а

Очување стабилности и даљи економски раст

Председник Републике Србије Александар Вучић састао се са представницима Мисије Међународног монетарног фонда у Србији на челу са шефом Мисије Анет Кјобе, са којима је разговарао о актуелним економским кретањима, фискалној политици и реформским приоритетима Републике Србије. „Наш заједнички циљ остаје јасан, а то је очување стабилности, фискалне дисциплине и даљи економски раст заснован на одговорним политикама и реформама", навео је Вучић на Инстаграму и истакао да Србија доследно испуњава обавезе из актуелног аранжмана са ММФ-ом и показује да је поуздан и предвидив партнер. Председник је додао да је разговарано о кључним темама, међу којима су фискална правила и важност испуњења циљаног дефицита, повећање плата у јавном сектору у складу са договореним оквиром, као и фискални ризици који се односе на јавна предузећа и локалне самоуправе. Нагласио је да је посебна пажња посвећена и мерама за ограничавање трговинских маржи, новим законским решењима у области тржишне регулативе и заштите потрошача, као и плановима за даљу либерализацију тржишта и јачање конкуренције.

„У фокусу су била и питања наставка реформи у пореској управи, унапређење јавних инвестиција, модернизација енергетског сектора, као и могући сценарији везани за НИС и мере које предузимамо ради очувања сигурности снабдевања и стабилности тржишта енергената", навео је Вучић. Према његовим речима, разговарано је и о спровођењу пројеката у оквиру програма „Скок у будућност – Србија 2027", који ће допринети убрзању привредног раста и стварању нових радних места.

За нас је важно да они у четвртак потврде аранжман, а 19. децембра, на Светог Николу, њихов главни борд мора то да потврди у Вашингтону

„Иако суочени са великим изазовима, изазваним трговинским несугласицама и тарифним условљавањима, уверен са да ћемо кроз наставак сарадње са ММФ-ом наставити да јачамо отпорност наше економије, чувамо макроекономску стабилност и обезбедимо још боље услове за инвестиције, развој и виши животни стандард грађана Србије", истакао је председник Вучић.

Председник Србије изјавио је су разговори с ММФ-ом тешки, а за нас је важно да они у четвртак потврде аранжман, а 19. децембра, на Светог Николу, њихов главни борд мора то да потврди у Вашингтону. „Постоје ризици, највећи ризик је наравно НИС, и то је од пресудног значаја за нас. Тако да надам се да ћемо то успети да изгурамо како треба", рекао је Вучић. **Е. Д.**

Хрвати неће постати власници НИС-а

● Председник Вучић рекао је да очекује да ћемо крајем ове или током наредне недеље имати одговоре по питању Нафтне индустрије Србије. Напоменуо је да су неистините приче да ће Хрвати постати нови власници компаније. „Пошто видим да у Хрватској настављају причу како ће они постати власници, ја само да кажем њима, а ако има и неких Руса који о томе размишљају, да их обавестим да се то неће догодити. Само да то имају у виду, ништа више", рекао је председник Вучић.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 28.10.2025
Medij: Večernje novosti
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: CILj STABILNOST I NASTAVAK RASTA

Napomena:
Površina: 289

Strana: 8

ПРЕДСЕДНИК ВУЧИЋ СЕ САСТАО СА ПРЕДСТАВНИЦИМА МИСИЈЕ ММФ

ЦИЉ СТАБИЛНОСТ И НАСТАВАК РАСТА

Разговарали о фискалним правилима, дефициту, повећању плата...

ПРЕДСЕДНИК Републике Србије Александар Вучић састао се са представницима Мисије Међународног монетарног фонда у Србији са шефом Мисије Анет Кјобе на челу, са којима је разговарао о актуелним економским кретањима, фискалној политици и реформским приоритетима Републике Србије.

- Наш заједнички циљ остаје јасан, а то је очување стабилности, фискалне дисциплине и даљи економски раст заснован на одговорним политикама и реформама - навео је Вучић на "Инстаграму" и истакао да Србија доследно испуњава обавезе из актуелног аранжмана са ММФ-ом и показује да је поуздан и предвидив партнер.

Фото Тањуг

Председник је додао да је разговарано о кључним темама, међу којима су фискална правила и важност испуњења циљаног дефицита, повећање плата у јавном сектору у складу са договореним оквиром, као и фискални ризици који се односе на јавна предузећа и локалне самоуправе.

Нагласио је да је посебна пажња посвећена и мерама за ограничавање трговинских маржи, новим законским решењима у области тржишне регулативе и заштите потрошача, као и плановима за даљу либерализацију тржишта и јачање конкуренције.

- У фокусу су била и питања наставка реформи у пореској управи, унапређење јавних инвестиција, модернизација енергетског сектора, као и могући сценарији везани за НИС и мере које предузимамо ради очувања сигурности снабдевања и стабилности тржишта енергената - навео је Вучић. **Е. Р.**

Посебна пажња мерама за ограничавање трговинских маржи, новим законским решењима

Тема и - "Скок у будућност"

ПРЕМА Вучићевим речима, разговарано је и о спровођењу пројеката у оквиру програма "Скок у будућност Србија 2027", који ће допринети убрзању привредног раста и стварању нових радних места:

- Иако суочени са великим изазовима, изазваним трговинским несугласицама и тарифним условљавањима, уверен сам да ћемо кроз наставак сарадње са ММФ-ом наставити да јачамо отпорност наше економије, чувамо макроекономску стабилност и обезбедимо још боље услове за инвестиције, развој и виши животни стандард грађана Србије.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 28.10.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: J.f., M. Čekerevac
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Vučić: Hrvati neće postati vlasnici NIS-a

Napomena:
Površina: 1252

Strana: 1,5

ПРЕДСЕДНИК О СУДБИНИ „НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ"

Вучић: Хрвати неће постати власници НИС-а

Очекујем да ћемо крајем ове или током следеће недеље имати одговоре у вези с „Нафтном индустријом Србије". Уверен сам да ћемо успети да пронађемо решење, грађани не треба да брину, рекао је јуче председник Александар Вучић. Он је, као неистините, одбацио приче да ће Хрвати постати нови власници и поручио свима да се то неће догодити. На питање о актуелним политичким збивањима, Вучић је рекао да ново омнибус истраживање показује да је студентска, односно блокадерска листа први пут у паду и да се све окренуло.

Одговарајући на питања новинара на слави СНС-а о ситуацији са НИС-ом, Вучић је за „Информер" рекао да је уверен да ће решење бити пронађено и додао:

„Пошто видим да у Хрватској настављају причу о томе како ће они постати власници, ја само да кажем њима, а ако има и неких Руса који о томе размишљају, да их обавестим да се то неће догодити. Само да то имају у виду, ништа више. И сада и с овом новом количином око 70.000 тона можемо да покривамо да до 12. новембра, рецимо, рафинерија ради."

страна 5

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 28.10.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: J.f., M. Čekerevac
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Vučić: Hrvati neće postati vlasnici NIS-a

Napomena:
Površina: 1252

Strana: 1,5

ПРЕДСЕДНИК О СУДБИНИ „НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ"

Вучић: Хрвати неће постати власници НИС-а

Са прве стране

„Не заборавите да прети опасност за секундарне санкције за наше финансијске институције, о чему је данас говорила шефица ММФ-а за нашу земљу. Рекла је – гледајте да избегнете те секундарне санкције, јер ће вам направити огромне проблеме у финансијским институцијама", рекао је Вучић.

Осврнувши се на јучерашње разговоре са представницима ММФ-а, Вучић је рекао да су били тешки и да је једна од тема било и питање НИС-а који је, како је рекао, највећи ризик и од пресудног значаја за нас. „Тешки су разговори са ММФ-ом, свакако не лаки, за нас је важно да они у четвртак потврде аранжман, а 19. децембра на Светог Николу њихов главни Борд мора то да потврди у Вашингтону. За нас је много важно, због кредитног рејтинга и свега другог. Постоје ризици, највећи ризик је наравно НИС, и то је од пресудног значаја за нас. Тако да надам се да ћемо то успети да изгурамо како треба. Има још два ризика, али смо у стању да их контролишемо. Тако да не могу да кажем да су добре вести, али добри, тешки, не лаки и корисни разговори."

Људи хоће да се врате нормалном животу

Вучић је, одговарајући на питања новинара, рекао да су људи помало сити политике и навео: „Могли сте, ако анализирате и јучерашње садржаје, садржаје од пре две недеље, да видите да су људи помало сити свих нас, сити политике. Понекад морају мене да гледају због релевантности, не зато што ме много воле или не знам шта, али да људи чују шта је то што им се због земљи и да виде хоће ли бити проблема или не, али погледајте како је пад рејтинга свих политичких емисија. Оно што је некада гледало по 360.000 и 400.000 људи, сад гледа 200.000 људи, буквално је преполовљено. Људи хоће да живе нормално, да се врате обичном животу."

Одговарајући на питање о блокадерима, Вучић је рекао: „Ново омнибус истраживање показује да је студентска, односно блокадерска листа први пут у паду и да се све окренуло. Боље је него што сам очекивао, лакше него што сам се надао и даље уз много ствари које ми код себе морамо да исправљамо, мењамо, показујемо више бриге људима и тако даље. А што се тиче тога јесмо ли на било који начин угрожени од блокадера – окренуло се све. Окренуле су се чак и оцене." Истакао је да је велика и добра ствар када имате „минус 10 нет позитивних и негативних, док се сада опет вратио на плус 3,5." Додао је: „Сад сам се опет вратио на плус 3,5, ако се не варам, што није нормално после 14 година, да будемо искрени. Иначе, кад имате минус 20 можете да побеђујете без превеликих проблема, али сад је плус 3,5, а они су на минус 20 и нешто до минус 60. Имају неких на минус 75 нет негативних, дакле имају по четири, пет одсто позитивних, а минус 80, тако да су нет минус 75, тако да и то гледате као израз расположења народа."

Фото Танјуг/В. Шкоркић

Циљеви су очување стабилности и даљи економски раст

Председник Србије Александар Вучић састао се јуче с представницима Мисије Међународног монетарног фонда у Србији на челу са шефом мисије Анет Кјобе, с којима је разговарао о актуелним економским кретањима, фискалној политици и реформским приоритетима Републике Србије. „Наш заједнички циљ остаје јасан, а то је очување стабилности, фискалне дисциплине и даљи економски раст заснован на одговорним политикама и реформама", навео је Вучић на „Инстаграму" и истакао да Србија доследно испуњава обавезе из актуелног аранжмана с ММФ-ом и показује да је поуздан и предвидив партнер. Председник је додао да је разговарано о кључним темама, међу којима су фискална правила и важност испуњења циљаног дефицита, повећање плата у јавном сектору у складу с договореним оквиром, као и фискални ризици који се односе на јавна предузећа и локалне самоуправе, пренео је Танјуг. Посебна пажња посвећена је, навео је Вучић, и мерама за ограничавање трговинских маржи, новим законским решењима у области тржишне регулативе и заштите потрошача, као и плановима за даљу либерализацију тржишта и јачање конкуренције. „У фокусу су била и питања наставка реформи у пореској управи, унапређење јавних инвестиција, модернизација енергетског сектора, као и могући сценарији везани за НИС и мере које предузимамо ради очувања сигурности снабдевања и стабилности тржишта енергената", навео је Вучић. Ј. Ф.

Шкаљари и Кавачи су села у Црној Гори, а не у Србији

Села Шкаљари и Кавачи нису у Србији, не убијају наши мафијашки кланови у Црној Гори, него црногорски у Србији, рекао је Вучић на питање за коментар на оптужбе да се Србија преко Црне Горе свети Турској и да контролише мафијашке кланове, поводом сукоба у насељу Забјело у Подгорици. „Ми контролишемо неког преко мафијашких кланова? Па село Шкаљари и село Кавачи нису у Србији, него у Црној Гори. Не убијају наши мафијашки кланови у Црној Гори, већ црногорски овде у Србији. И стварно сам сит тих превара и тих фолирања и тог њутања о томе ко је заиста носилац организованог криминала, не на Балкану, већ у Европи и свету", казао је Вучић.

Навео је да насељу Забјело живе Срби и Црногорци, али и много Турака, додајући да их је сада око 13.000 у Црној Гори. „Ту сад има много Турака, њих је преко 13 000 сада у Црној Гори, све је ваљда дошло након инцидента. За људе који не знају, они су изболи ножем неког момка. Цело друштво се побунило, кажу, пошто је њихова влада донела одлуку да укида безвизни режим, то се Вучић свети Турској преко Црне Горе. И онда станете и шта да кажете." Додао је да је то најбоље описао Дражен Живковић, главни и одговорни уредник ТВ Прва за Црну Гору и оснивач портала „Борба", који је написао:

„У Црној Гори више ништа није случајно – барем ако питате поједине јавне личности и самопроглашене аналитичаре. Свака киша, свака свађа, сваки инцидент, па чак и свака цена у продавници, има, по њима, потпис из Београда. И све то стаје у једну реченицу која се у последње време претворила у политички рефрен – Вучић је крив. Дакле, Вучић управља турским државањима који се туку на Забјелу, диктира метеоролошке прилике над Подгорицом и тајно регрутује учеснике локалних инцидената. Ако оваква тврдња не би била опасна, била би смешна.."

Навео је да је студентска листа, односно блокадерска први пут у паду и додао: „Када добијем свако истраживање, прво га сакријем од странке. Зато што људи, када добију истраживање и посебно ако је добро истраживање, они се толико полакоме. Толико помисле да је све у реду и да их народ много воли, да је све једноставно и да ће све бити добро. Тако да ја то узмем, сакријем за себе, анализирам податке и обавестим их о ономе о чему ја хоћу."

Казао је и да има оних који су кренули у кампању релативизације резултата власти и да ће за мање од годину дана бити оних који ће му рећи да се склони из Београда на води. Додао је: „За мање од годину дана имаћете кампању у којој ће да кажу: 'Вучићу, склањај се из Београда на води, ти си нам доносио патке и сметао да направимо Београд на води, а ми смо га изградили.' И све ће тако да раде. Као што су кренули у кампању релативизације, па није важно што си урадио ауто-путеве, то су наше паре. Увек су биле наше паре, па никада нису ни размишљали да граде ауто-пут до Врања него да замажу нешто очи тамо око Ниша и Лесковца, где има нешто бирача, а ово друго их није ни занимало." М. Чекеревац

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 30.10.2025
Medij: Radar
Rubrika Bez naslova
Autori: Milan Ćulibrk
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka;

Napomena:
Površina: 2200

Naslov: I vlast pumpa BDP, ali će taj balon uskoro pući

Strana:

Srbija već godinama ne napreduje, već stagnira. U mnogim sektorima neće sadašnjim tempom stići EU ni za 100 godina

VIOLETA OGNENOSKA

Datum: 30.10.2025
Medij: Radar
Rubrika Bez naslova
Autori: Milan Ćulibrk
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka;
Napomena:
Površina: 2200

Naslov: I vlast pumpa BDP, ali će taj balon uskoro pući

Ekonomija na radaru

BRANIMIR JOVANOVIĆ, EKSPERT BEČKOG INSTITUTA ZA MEĐUNARODNE EKONOMSKE STUDIJE

I vlast pumpa BDP, ali će taj balon uskoro pući

Moguće je da će 2027. srpski BDP premašiti 100 milijardi evra, s tim što će tome više doprineti inflacija nego realni rast, ali nema šanse da do tada prosečna plata dostigne 1.400 evra. Pričom o zaradama i penzijama vlast me podseća na šibicare, dok se ljudi pitaju gde je kuglica, ne shvataju da kuglice i nema

Milan Ćulibrk

PRE SAMO GODINU dana, predsednik Aleksandar Vučić i ministar finansija Siniša Mali hvalili su se da je Srbija najbrže rastuća ekonomija u Evropi, a sada kaska za Crnom Gorom, Albanijom, Severnom Makedonijom i Bosnom i Hercegovinom. Svetska banka projekciju realnog rasta srpskog BDP-a za 2025. smanjila je na 2,8 a MMF na 2,4 odsto. Vlada i Narodna banka Srbije su ga korigovale na 2,5 i 2,75 odsto. Korak dalje otišao je Bečki institut za međunarodne ekonomske studije, koji Srbiji prognozira rast od samo dva odsto, najniži od svih zemalja Zapadnog Balkana.

„Prvi razlog za to je što je Srbija i u prvom polugođu rasla sporije od njih", objašnjava za *Radar* Branimir Jovanović, ekspert tog Instituta za Zapadni Balkan. „Drugi razlog je da do kraja 2025, a verovatno ni u prvoj polovini 2026. neće biti otklonjeni uzroci koji su doprineli da Srbija raste sporije. Tu pre svega mislim na globalnu ekonomsku i političku neizvesnost, zbog čega je smanjen priliv stranih investicija u sve zemlje. Srbiju je to najviše pogodilo jer se previše oslanjala na njih, a one su za prvih šest meseci bile upola manje nego prošle godine u isto vreme. Zajedno sa njima, pale su i ukupne investicije, a posledica je i niža stopa rasta BDP-a. Nažalost, situacija u svetu se neće brzo stabilizovati, jer Tramp svaki dan pravi nove probleme. Niko ne želi da rizikuje i ulaže veliki novac u ambijentu u kome sve zavisi od toga na koju će nogu Tramp ustati. Uz spoljnu neizvesnost, na usporavanje, u nešto manjoj meri, utiču i unutrašnje političke prilike, za koje očekujem da će se stabilizovati u drugoj polovini 2026."

Tvrdnja da su strane investicije smanjene zbog studenata ne drži vodu, jer su pale i u Severnoj Makedoniji i BiH, a tamo nema nikakvih protesta. One očito padaju iz nekih drugih razloga, zbog globalne neizvesnosti, carinskih ratova, raznih sankcija...

Prošle godine, dok je Srbija po većini indikatora bila slična Crnoj Gori, a bolja od Albanije, Severne Makedonije i BiH, tvrdili ste da dosadašnjim tempom neće stići BDP po stanovniku EU ni za 100 godina. Šta kažete sada?

Još uvek su po visini plata, penzija i BDP-u po stanovniku Crna Gora i Srbija ispred Severne Makedonije i Albanije, dok su na dnu BiH i Kosovo. Problem je što Srbija već godinama ne napreduje, već stagnira i ako se nešto uskoro ne promeni još dugo neće dostići standard EU. Pri tome u odnosu na EU mnogo više od ekonomije zaostaju zdravstvo, vladavina prava, pa čak i infrastruktura. U tim sektorima Srbija ne može sadašnjim tempom da stigne EU ni za više od 100 godina. A u obrazovanju i zaštiti životne sredine, ako se ovako nastavi, neće je stići nikada, jer umesto da iz godine u godinu smanjuje zaostatak, taj jaz je sve dublji, jer tu ne samo što ne napreduje, već nazaduje.

Kažete da po infrastrukturi Srbija neće stići EU ni za 100 godina, a predsednik Vučić se hvali da je napravio više auto-puteva nego sve prethodne vlasti?

Srbija ima najbolje auto-puteve u regionu i stići će prosečan broj kilometara po stanovniku u EU za nešto više od 20 godina. Ali, infrastrukturu ne čine samo auto-putevi. Ako uporedite dužinu pruga po stanovniku, Srbija je na oko 60 odsto proseka EU i taj zaostatak je sve veći, jer druge zemlje više investiraju u železničku infrastrukturu. Isto važi i za energetiku i za aerodrome, jer se u tu infrastrukturu skoro ništa ne ulaže, pa ni tu nema nikakvog napretka.

Datum: 30.10.2025
Medij: Radar
Rubrika Bez naslova
Autori: Milan Ćulibrk
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka;
Napomena:
Površina: 2200

Naslov: I vlast pumpa BDP, ali će taj balon uskoro pući

Za razliku od vas, predsednik, ministar finansija i drugi zvaničnici za usporavanje rasta krive učesnike protesta. Ako biste morali da rangirate krivce, ko je tome više doprineo?

To pitanje ne bi trebalo politizovati, jer je problem suštinski mnogo dublji nego što vlast pokušava da ga predstavi. U svakoj zemlji za unutrašnju političku krizu najveću odgovornost snosi onaj ko raspolaže svim polugama vlasti, a to svakako nisu studenti. Politička kriza utiče i na sport, umetnost, obrazovanje, pa i na privredu, ali nije glavni uzrok usporavanja rasta. Ako bih morao da kvantifikujem, rekao bih da ona utiče sa 20, a spoljni faktori sa 80 odsto. Glavni razlog usporavanja su strane investicije. Sve ostale komponente rasta - lična i javna potrošnja i izvoz –solidne su. Tvrdnja da su strane investicije smanjene zbog studenata ne drži vodu, jer su one pale i u Severnoj Makedoniji za 60 i u BiH za 40 odsto, a tamo nikakvih protesta nije bilo. Očito je da one padaju iz nekih drugih razloga, zbog globalne neizvesnosti, carinskih ratova, raznih sankcija...

Ako za probleme nisu krivi samo „blokaderi zgubidani", kako ih Vučić naziva, da li je manji priliv stranih investicija nova realnost na koju će Srbija morati da se navikne i da pronađe druge „motore" rasta?

Strani investitori žele stabilnost i predvidivost, a za Trampa je neizvesnost „najbolja reč koja postoji u engleskom rečniku". Pošto će on biti predsednik SAD još tri godine, Srbija mora da menja model rasta, koji se previše bazirao na stranim investicijama, jer nikada više neće biti priliva po tom osnovu od pet milijardi evra godišnje, kao 2024. Stanje u svetu se promenilo i Srbija neće moći da na duži rok računa na stope rasta veće od dva-tri odsto ako ne promeni model rasta i razvoja. Taj novi model mora biti zasnovan na domaćim resursima, novim industrijskim politikama, inovacijama, podršci domaćim kompanijama...

Ako je srpski BDP lane bio 83 milijarde evra, može li uz realni rast za dva odsto ove i 3,5 i četiri odsto naredne dve godine, već u 2027. premašiti 100 milijardi? Da li to znači da vlast računa na mnogo veću inflaciju ili može i nekim drugim trikom da to postigne?

Poput vrhunskih iluzionista, vlast nastoji da skrene pažnju sa rasta cena, u nadi da većina neće ni primetiti da im je za istu količinu robe potrebno sve više evra, jer im inflacija „jede" plate i penzije, da su mnogi proizvodi skuplji nego u Beču

Naša je procena da će srpski BDP ove godine realno porasti za dva, a nominalno za 6,5 odsto, zbog inflacije od 4,5 procenata. Sasvim je moguće da će u 2027. premašiti 100 milijardi evra, ali će tome više doprineti inflacija od četiri, nego realni rast od oko tri odsto godišnje. Zato ni građani neće živeti mnogo bolje nego danas. Trik je u tome što vlast stalno u prvi plan ističe nominalni BDP, nominalne plate i penzije, da bi sakrila kolika je njihova stvarna kupovna moć. Sve to, i BDP, i plate, vlast pumpa preko inflacije i uz pomoć fiksnog kursa stvara iluziju da je situacija mnogo bolja nego što stvarno jeste. Sve je to svojevrstan balon i ako se previše pumpa na kraju on mora da pukne. Nije, dakle, laž da će BDP dostići 100 milijardi evra, ali je poenta što ni tada neće realno biti mnogo veći nego ove godine. Ovo je klasičan spin, jer vlast uvek može da izvuče jedan podatak i da ga pumpa da bi zamaskirala ostale, mnogo lošije.

A da li onda može da ispuni i dva druga velika obećanja, da će se do 2027. prosečna neto plata povećati sa sadašnjih 917 na 1.400 evra, a penzija sa 432 na 650 evra?

Nema šanse. Da bi do kraja 2027. dostigle 1.400 evra, plate bi dve godine zaredom morale da rastu više od 20 odsto. A nikada do sada, ni u godini kad je inflacija bila 15 odsto, nisu nominalno povećane za više od 15 procenata. Za penzije je to teoretski moguće, jer Vlada može da promeni zakon, ali pre očekujem da će one pratiti rast plata. Pričom o zaradama i penzijama vlast me podseća na šibicare – dok se ljudi pitaju gde je kuglica, ne shvataju da kuglice i nema. Dok se ljudi raspravljaju da li će plata dostići 1.400 evra ili ne, i ne primećuju da je za istu količinu robe potrebno sve više evra, jer im inflacija „jede" plate i penzije. Na taj način, poput vrhunskih iluzionista, vlast nastoji da im skrene pažnju sa rasta cena, u nadi da većina to neće ni primetiti.

Pad inflacije za 1,6 odsto znači da ste prilikom kupovine za 1.000 dinara uštedeli 16 dinara. I nije neka ušteda, zar ne? Poseban su problem cene hrane, jer su samo za pet odsto manje od proseka EU, dok su plate za 60 odsto manje od EU proseka

Kad već pominjete cene, zvanično je, nakon ograničavanja trgovinskih marži inflacija u septembru smanjena na 2,9 odsto. Neki proizvodi su, ipak, još skuplji nego u Beču, gde su plate neuporedivo više. Da li je to logično i ima li racionalno ekonomsko objašnjenje?

Usporavanje inflacije u septembru je jednokratan efekat uredbe, koja ima ograničen vek trajanja.

Cene su u septembru pale za 1,6 odsto, ali će već od oktobra nastaviti da rastu. Osim toga, ovaj pad od 1,6 odsto znači da ste prilikom kupovine za 1.000 dinara uštedeli 16 dinara. I nije neka ušteda, zar ne? Poseban su problem cene hrane, jer su one samo za pet odsto manje od proseka EU, dok su plate za 60 odsto manje od EU proseka. Srbija je stvarno fenomen - ima evropske cene i balkanske plate. Ovom uredbom problem nije rešen. Da bi se otklonili pravi uzroci inflacije neophodne su strukturne reforme, a ovo je samo populistička mera da bi se ublažilo nezadovoljstvo građana, kao priprema za izbore koji se očekuju 2026.

Da li se uoči izbora mogu očekivati i nove populističke mere i može li se narednih godina rast BDP-a podsticati rastom domaće potrošnje, odnosno rastom plata i penzija?

Nema dileme da će vlast nastaviti sa populističkim merama, povećanjem plata i penzija, besplatnim javnim prevozom u Beogradu... Uradiće sve što može da bi „kupila" izbore, ali je svima jasno da neće moći da ih dobije.

Zašto ste uvereni u to?

Po nedavnom istraživanju koje je u devet zemalja sproveo konzorcijum nekoliko instituta iz različitih država, uključujući i naš Institut, da su sada izbori Vučića i SNS bi podržalo 22, a studentsku listu 26 odsto građana Srbije. Ako se uključe i opozicione stranke, ta prednost je oko 10 procentnih poena i manje-više svima je jasno da vlast teško može da dobije naredne izbore. To, naravno, ne znači da neće pokušati da uradi sve da to spreči, ali ne možete sve ljude da lažete sve vreme. Uostalom, ničija nije gorela do zore. Niko ne može da vlada večno, čak ni Lukašenko, a kamoli Vučić i jasno je da se uskoro mogu očekivati promene. Vlast će pokušati da kupi još neko vreme, da koliko god je moguće završi Ekspo i eventualno dobije azil ili garancije da neće završiti u zatvoru, ali je to samo odlaganje neizbežnog.

Vlast će nastaviti sa populističkim merama, uradiće sve što može da bi „kupila" izbore, ali je svima jasno da neće moći da ih dobije. Na to ukazuju i rezultati našeg istraživanja po kome Vučića podržava 22, a studentsku listu 26 odsto građana

Šta se do tada može očekivati na ekonomskom planu?

To je veoma važno. Vlast može još neko vreme, na kratak rok, privredni rast pumpati potrošnjom domaćinstava, jer ona učestvuje u BDP-u sa 70 odsto i ako nju stimuliše može da podstakne i privredni rast. Problem je, međutim, što bez inovacija, tehnološkog progresa i nove proizvodnje sa visokom dodatom vrednošću, stimulisanje potrošnje može biti čak i štetno, jer će izazvati inflaciju i kriza. Takav problem pre desetak godina imala je Hrvatska, koja je dugo stagnirala i tek je u poslednje vreme, zahvaljujući i podršci iz EU fondova od oko pet milijardi evra godišnje, počela da se oporavlja. Srbija će se naći u sličnoj poziciji ako brzo ne pređe na novi model rasta.

Ako je, kao što tvrdi, prijatelj sa Putinom, zašto Vučić već nije rešio problem NIS-a? To može tehnički lako da se reši, samo da ruska strana proda Srbiji deo akcija. Zato mi se čini da vlast i ne želi da nađe rešenje da bi to iskoristila za političke svrhe

Nedavno je ministar finansija iz Vašingtona poručio da je razgovarao sa „investitorima u naše hartije od vrednosti". Zašto ne kaže da se sreo sa kreditorima i poveriocima?

Zato što od njihove podrške zavisi opstanak na vlasti. Ali tu mislim da je nešto drugo važno. Ovi kreditori ili investitori povremeno dolaze i kod nas u Beč, da pre nego što kupe obveznice neke od zemalja iz regiona čuju i naše mišljenje. Oni i dalje smatraju da je srpska privreda još uvek relativno dobra, ali ih brine što nema napretka, i pored toga što vlast tvrdi suprotno. Pre četiri-pet godina svi su na Srbiju gledali kao na baš dobru ekonomiju, najbolju u regionu, a sad se Crna Gora i Albanija mnogo bolje kotiraju. Ovo pričam kao neko ko Srbiji želi dobro, da se stanje u državi poboljša, da ponovo bude prva u regionu. A to se neće desiti ako se problemi i dalje budu gurali pod tepih. Bez novog modela rasta „investitori" će vam kadtad okrenuti leđa.

Dok vi upozoravate, predsednik ističe da Srbija jedina u regionu ima investicioni rejting. Je li on na čvrstim temeljima ili na staklenim nogama?

Običnim ljudima to ništa ne znači, njih zanima samo kako da prežive svaki mesec, zašto su cene u Beogradu iste kao u Beču... Srbija ima bolji investicioni rejting od suseda zbog toga što je fiskalna situacija solidna, ima manji javni dug i budžetski deficit. Ali je tu problem što i pored toga Srbija za otplatu kamata sada izdvaja oko dve milijarde evra godišnje, duplo više nego pre nekoliko godina. Bez suštinskih promena taj trošak nastaviće da raste i ugrožava dalji rast i razvoj.

Stvari se dodatno komplikuju i zbog sankcija NIS-u, a nema ni dugoročni aranžman za isporuke ruskog gasa. Može li to dodatno ukočiti privredu i pokrenuti novi rast cena?

Više od toga plašim se da bi vlast mogla da iskoristi ovo da generiše novu krizu i skrene pažnju sa domaćih problema, studentskih protesta i nezadovoljstva građana. Ako je, kao što tvrdi, prijatelj sa Putinom, zašto Vučić već nije rešio problem NIS-a?

Naslov: I vlast pumpa BDP, ali će taj balon uskoro pući

To može tehnički lako da se reši, samo da ruska strana proda Srbiji deo akcija. Zato mi se čini da vlast trenutno i ne želi da nađe rešenje da bi to iskoristila za političke svrhe.

Ako ste posle pregovora Brisela i Vašingtona o carinama izjavili da je EU time pokazala da je „ekonomski div, ali politički patuljak", šta biste onda rekli za Srbiju?

Bez ikakvog omalovažavanja, Srbija je i ekonomski i politički patuljak, kao i sve druge zemlje u širem regionu. Što pre se to shvati, to bolje, jer je to preduslov da stvari počnu da se menjaju nabolje. Ovako, može Vučić da se sastaje sa Trampovim sinom i sa njim dogovara gradnju Trampove kule na mestu Generalštaba, a zauzvrat Tramp Srbiji uvede carine više nego bilo kojoj drugoj zemlji iz okruženja. To pokazuje koliko je šizofrena situacija, i kod nas i u svetu, ali i da svi mi iz regiona moramo da shvatimo da nismo centar sveta, da se ne vrti sve oko nas i da moramo da zasučemo rukave i krenemo u ozbiljne, fundamentalne reforme ako želimo da idemo napred. I da budemo svesni da ni kad uradimo sve što je potrebno nećemo postati ekonomski i politički divovi, ali ćemo bar imati bolji život. Trebalo bi da se ugledamo na Sloveniju, koja jeste takođe mala, ali je uspela svojim građanima da omogući pristojan život. Niko nam sa strane neće pomoći u tome, ni Rusi, ni Amerikanci, ni EU. Mogu nam pružiti ruku, ali ne mogu umesto nas da reše naše probleme.

Pre nekoliko meseci rekli ste da Srbija „nikada neće ući u EU" i da je „nedostatak ljubavi obostran". Šta kažete sada, nakon Rezolucije Evropskog parlamenta, u kome se iznosi dosta zamerki vlastima u Srbiji?

Postoji šansa da Srbija jednog dana postane deo EU. Prvi uslov za to je da se promeni vlast i verujem da će se to desiti već 2026. Drugi je da nova vlast bude iskreno tome posvećena i da ispuni sve uslove za članstvo. Često na pitanja prijatelja iz Beča - zašto na studentskim protestima nema zastava EU – odgovaram da oni percipiraju da Brisel podržava Vučića, ali zaista nije do kraja jasno kako će se nova vlast ponašati prema EU. Ako bude postojala želja kod domaćih političara, ta vrata mogu lako da se otvore. Samo moraćete prvi da zakucate na ta vrata, jer EU sada ne mari previše za Srbiju, što je i normalno, jer ima previše svojih problema – carine SAD, rast ekstremne desnice, Francuska nema vladu, Nemačka je u recesiji...

Verujete li da ovdašnjoj vlasti najviše smeta poslednja tačka Rezolucije o Ekspu, jer je to za nju najvažniji projekat?

Svakako, tu nemam nikakvu dilemu. Verujem, takođe, da će vlast gledati da maksimalno izgura taj projekat, tako da ni posle promene vlasti Ekspo neće moći da se otkaže. Kakve će biti posledice, drugo je pitanje. Zato je sada bitno samo da se ti troškovi koliko-toliko drže pod kontrolom i da se spreče korupcija i rasipanje javnog novca. ■

Datum: 30.10.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Marija Brakočević
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Inflacija direktno utiče na planiranje poslovanja svakog privrednika

Napomena:
Površina: 701

Strana: 10

Инфлација директно утиче на планирање пословања сваког привредника

Раст цена ће се у наредној години кретати у горњој граници циља, односно биће око 4,5 одсто у 2026, али то није ништа драматично, имајући у виду да је циљ Народне банке Србије три одсто

Економски раст Србије успориће ове године са 3,9 одсто, колико је износио у 2024. на 2,4 одсто у 2025, а затим убрзати на 3,6 одсто у наредној години. Што се тиче инфлације, по проценама Међународног монетарног фонда (ММФ), у Србији ће она постепено падати са 4,6 одсто у 2025. на четири процента у 2026. Да ли ће стопа привредног раста за ову годину бити ипак нижа од процене ММФ-а, зависи од развоја ситуације у наредна два месеца ове године. Како објашњава Бојан Станић, помоћник директора Сектора за стратешке анализе при Привредној комори Србије, успоравање раста је последица више фактора, а узроши се виде најпре у тражњи на међународном плану, порасту трошкова електричне енергије и закупа, што оптерећује произвођаче, али и радну снагу.

– Имамо проблеме око пораста трошкова набавних сировина, репроматеријала и уређаја, што је увезано и са царинама које се уводе, а и ту су унутрашњи фактори. И у том погледу инфлација осликава пораст тих трошкова – истиче Станић и додаје да је инфлација засад под контролом, у оквиру је циља што је последица мера Владе Србије за ограничење маржи.

–Али, видимо да ће се инфлација кретати у горњој граници циља, односно да ће бити око 4,5 одсто у 2026, што значи наставак раста цена, но опет то није ништа драстично, имајући у виду да је циљ НБС био три одсто, плус минус 1,5 процентни поен – објашњава Станић, и додаје да се наредне године очекује наставак раста привреде.

–То би могло да погура реалне зараде, што би омогућило да се превазиђе проблем инфлације. Реално, инфлација и ако буде 4,5 одсто неће бити велики проблем, нити је сада она велика, али проблем представља питање енергената, од којих зависимо, шта ће бити са гасом, нафтом... – наводи он, повлачећи да инфлација није висока да би имала већи утицај на привреду, али остаје проблем у неким делатностима због раста трошкова производње.

– Због тога може да падне наша конкурентност на међународном тржишту и самим тим наша роба буде мање примамљива, па зато почнемо да губимо тржишно учешће – упозорава Станић.

Фото Пиксабеј

Најављени привредни раст наредне године могао би да „погура" реалне зараде, што би омогућило да се превазиђе и проблем инфлације

За сваког привредника, инфлација представља један од кључних макроекономских фактора који директно утичу на планирање пословања, формирање цена и одржавање ликвидности. Када инфлација варира, тешко је дугорочно планирати, а посебно када су у питању набавке, уговори са добављачима и инвестиције, истиче Андреја Бркић, председник ИО Уније послодаваца Србије и директор фирме „Аб трејд".

– Стабилност цена омогућава сигурније одлуке, док непредвидивост инфлације повећава ризик и смањује спремност привреде на нова улагања. У нашем сектору, здравству и медицинској опреми, ефекти инфлације су вишеслојни. С једне стране, раст цена увозне опреме, потрошног материјала и услуга директно утиче на трошкове пословања. С друге стране, плате, порези и дажбине расту споријим ритмом, што отежава одржавање баланса између квалитета услуге и профитабилности – објашњава Бркић.

Прогноза ММФ-а о постепеном паду инфлације на четири одсто у 2026. свакако је охрабрујућа, уверени су послодавци, јер свака стабилизација доноси предвидљивост и могућност здравијег раста.

– Ипак, за привреднике је кључно да та стабилизација буде праћена и мерама које стимулишу домаћу производњу, олакшавају приступ капиталу и смањују административна оптерећења. Тек тада ће смањење инфлације имати пун позитиван ефекат на реалну економију – истиче председник ИО Уније послодаваца Србије.

Марија Бракочевић

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.10.2025
Medij: Večernje novosti
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni

Napomena:
Površina: 76

Naslov: Privreda spremna za ubrzanje

Strana: 8

ЗАВРШЕНИ ПРЕГОВОРИ СА МОНЕТАРНИМ ФОНДОМ

Фото Танјуг

Привреда спремна за убрзање

У РАЗГОВОРИМА са мисијом Међународног монетарног фонда који су јуче завршени, закључено је да је захваљујући макроекономској отпорности, привреда Србије добро позиционирана за поновно убрзање раста, када привремени шокови прођу, саопштила је јуче НБС. Премијер Ђуро Мацут претходно је у разговору са делегацијом ММФ истакао је да Србија данас има стабилан јавни дуг, рекордне девизне резерве и добро капитализован банкарски сектор.

- Упркос изазовима у окружењу, наше економске основе су здраве, а политика Владе усмерена је ка очувању стабилности, подстицању раста и заштити животног стандарда грађана - нагласио је Мацут.

Током разговора, разматрана су и питања у вези са ограничењем трговачких маржи, а премијер је нагласио да ће све мере у области трговине и регулације цена бити доношене уз пажљиво балансирање између заштите потрошача и одрживости пословања привреде.

Datum: 01.11.2025
Medij: Večernje novosti
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Ekonimija i dalje stabilna

Napomena:
Površina: 96

Strana: 10

МЕЂУНАРОДНИ МОНЕТАРНИ ФОНД ОЦЕНИО ПРИВРЕДУ СРБИЈЕ

Фото Танјуг

Економија и даље стабилна

МЕЂУНАРОДНИ монетарни фонд (ММФ) очекује да ће привредни раст у Србији ове године износити 2,1 одсто и да је то последица нижих јавних инвестиција, смањених прилива страних директних инвестиција и слабије потрошње, а за 2026. прогнозира да ће се раст вратити на ниво од три процента. То је ММФ саопштио у четвртак увече, на крају посете њиховог тима који је са властима у Србији постигао споразум о другој ревизији аранжмана, истичући и да је укупна инфлација опала на 2,9 процената у септембру, захваљујући ограничењима цена и трговачких маржи на храну и основне потрепштине.

Председник Савета гувернера Народне банке Србије Иван Николић рекао је да је оцена ММФ-а веома коректна, да су у њој признати екстерни лимити који утичу на макроекономски амбијент, али и да је српска економија и даље стабилна, снажна и отпорна. Он је објаснио да су такви резултати последица добре политике из прошлости, пре свега великих резерви које су створене, међу којима су девизне резерве најзначајнији бафер и сигурност.

- Тренутне процене НБС су да би инфлација могла да се задржи на овом нивоу до краја године и да завршимо 2025. на централном циљу који је поставила НБС, а он је три плус - минус 1,5 одсто - казао је Николић. - Чак и ако буде више од тога свакако ћемо бити у планираном коридору што је за ММФ веома битно.

Е. Б. Т.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 01.11.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni

Napomena:
Površina: 709

Naslov: MMF: posle rizika Srbija se vraća na kolosek snažnog privrednog rasta

Strana: 10

ММФ: после ризика Србија се враћа на колосек снажног привредног раста

Ако би дошло до застоја рада рафинерије, све у вези са енергетиком показало би се као најозбиљније ограничење привредног напретка, сматра економиста Иван Николић, председник Савета гувернера НБС

Економија Србије је и даље снажна и отпорна, добро је позиционирана за наставак раста када се ублаже привремени шокови. Процена представника мисије Међународног монетарног фонда (ММФ) је да ће раст БДП-а Србије у 2025. износити 2,1 проценат, што је последица нижих јавних инвестиција, смањених прилива страних директних инвестиција и слабије потрошње. Такође, прогнозе су да ће се раст вратити на ниво од три процента у 2026. на основу континуираних повећања расположивог дохотка домаћинстава, повољних кредитних услова, нових прерађивачких извозних капацитета и разрешења неизвесности у погледу снабдевања енергијом у вези са НИС-ом.

– Мисија ММФ-а се труди, њихови предлози су конструктивни. Реално исказују проблеме и ограничења, али и резултате, када кажу да смо отпорна економија. У праву су када очекују да ћемо се после ризика вратити брзо на колосек снажног и динамичног привредног раста – истиче за „Политику" економиста Иван Николић, председник Савета гувернера Народне банке Србије.

За наставак раста потребно је ублажење „привремених шокова" по оцени ММФ-а.

– Када говоре о привременим шоковима, то се односи на НИС, па стога уколико би се решило питање власништва, били бисмо на „коњу". Јер, то са НИС-ом је краткорочни лош шок који је озбиљно угрозио краткорочну перспективу наше економије. Ако би дошло до застоја рафинерије или обуставе дотока гаса, све у вези са енергетиком показало би се као најозбиљније ограничење нашег напретка – наводи Николић, и додаје да сада причамо о ограничењима која су онако средњорочна и која су тешко премостива.

– То су лоша економска слика Европе и еврозоне, због чега нам је слабији прилив страних инвестиција у овој години и разлог зашто брже не напредујемо. Али, то је нешто што не можемо да променимо и то ће трајати – додаје он.

Уколико се „привремени шокови" буду убрзо решили, већ догодине ћемо се вратити на старе стазе када је реч привредном напретку.

– ММФ каже да нам је у овој години стопа раста БДП-а 2,1 проценат. До краја године мало тога може да се промени по том питању. Можда ћемо имати до 2,3 одсто раста, а следећа година ће дати шири потенцијал, за додатну потрошњу. У овом тренутку је тешко и незахвално бити министар финансија јер он у таквим околностима треба до краја новембра да изађе с новим буџетом за 2026 – додаје Николић, и истиче да су ограничења и даље присутна.

Фото Танјуг / Ј. Илић

Процена ММФ-а је да ће раст БДП-а у 2025. износити 2,1 проценат, што је последица нижих јавних инвестиција, смањених прилива страних директних инвестиција и слабије потрошње

– Уколико се проблеми отклоне за недељу или две, онда ће бити лакше усвојити буџет и планирати све што нам предстоји – сматра он.

ММФ верује да ће се ризици решити врло брзо, како би већ око Светог Николе на борду директора ММФ-а били усвојени решења и извештај.

– Имамо још простора за анализе које би битно промениле много тога. Све је још ровито, али верујем да ћемо у том периоду више знати те пројекције, а сам извештај који буде скројен биће потпунији. Али, подвлачим, шта ће бити потпуно је незахвално сада рећи – закључио је Николић.

То што је Србија у позицији да врло брзо дође на ниво привредне динамике који је имала прошле године, резултат је добре политике из прошлости, пре свега великих резерви које су створене, међу којима су девизне резерве најзначајнији бафер и сигурност.

Како је Николић рекао, оне притом имају и добру структуру, будући да је велики удео злата скоро 20 одсто.

– Назначили су да је међугодишња инфлација у септембру била знатно нижа као резултат нове уредбе о лимитирању маржи. Уредба је дала свој иницијални резултат и сада треба само пратити њену реализацију и инсистирати на њеној дисциплинованој примени – навео је он за РТС.

Оценио је да се Министарство трговине изузетно агилно понаша, јер је уредба већ мењана и допуњавана.

– Тренутне процене НБС су да би инфлација могла да се задржи на овом нивоу до краја године и да завршимо годину на централном циљу који је поставила НБС, а он је три, плус – минус 1,5 одсто. Чак и ако буде више од тога свакако ћемо бити у планираном коридору, што је за ММФ јако битно као и за наш пословни амбијент с тим што та нижа инфлација већ даје ефекат на један други ниво економије, а он се тиче реалног промета у трговини и стандарда грађана – закључио је Николић. **Марија Бракочевић**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 01.11.2025
Medij: Blic
Rubrika Društvo
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 198

Naslov: Privredni rast 2,1 odsto

Strana: 9

MMF POSTIGAO DOGOVOR SA SRBIJOM

PRIVREDNI RAST 2,1 ODSTO

Tim MMF-a postigao je dogovor na nivou tima o drugoj reviziji u okviru Instrumenta za koordinaciju politika sa Srbijom, saopštila je Kancelarija Međunarodnog monetarnog fonda u Beogradu.

Tim koji predvodi gđa Anet Kjobe, posetio je Beograd od 22. do 30. oktobra 2025, radi razgovora o drugoj reviziji Instrumenta za koordinaciju politika (PCI). Na kraju razgovora, tim je izdao sledeće saopštenje, u kome se, između ostalog, kaže:

Privredna aktivnost u Srbiji usporila je usled spoljnih i domaćih izazova, navodi se u najnovijoj proceni Međunarodnog monetarnog fonda (MMF). Očekuje se da će rast BDP-a u 2025. iznositi 2,1 odsto, kao posledica nižih javnih investicija, smanjenih priliva stranih direktnih investicija i slabije potrošnje. Nakon privremenog rasta inflacije iznad ciljanog koridora NBS, zbog viših cena hrane izazvanih slabijim prinosima, ukupna inflacija je u septembru pala na 2,9 procenata. Na to su uticala ograničenja cena i trgovačkih marži na hranu i osnovne potrepštine.

MMF očekuje da će se privredni rast ubrzati na 3 odsto u 2026, zahvaljujući većem raspoloživom dohotku domaćinstava, povoljnim kreditnim uslovima, novim izvoznim kapacitetima u preradivačkom sektoru i razrešenju neizvesnosti u vezi sa snabdevanjem energijom i poslovanjem NIS-a.

Inflacija bi mogla da zabeleži umeren rast u 2026., dok se deficit tekućeg bilansa očekuje na nivou od oko 6 odsto BDP-a, sa mogućim padom nakon toga.

FOTO: RINGIER

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 03.11.2025
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: OGRANIČENJE MARŽI POLITIČKA ILUZIJA

Napomena:
Površina: 1780

Strana: 26,27,28

Trgovci kažnjeni, obećani efekti izostali

OGRANIČENJE MARŽI POLITIČKA ILUZIJA

Cene hrane i pića u septembru, tokom prvog meseca primene ograničenih marži, bile su niže za 4,5 odsto u odnosu na mesec ranije. Kada se u obzir uzme to što je vlast najavljivala veći uspeh uredbe, ali i činjenica da su već u prvom mesecu dva trgovinska lanca kažnjena zbog njenog nepoštovanja i da su neke cene „odmrznute", jasno je da mera koju je vlast predstavila praktično kao „čarobnu", ipak ima neke mane

Međugodišnja inflacija u Srbiji u septembru ove godine bila je 2,9 odsto, a mesečna 1,6 odsto, objavio je polovinom oktobra Republički zavod za statistiku (RZS). Kada se posmatraju grupe proizvoda i usluga, za mesec dana, od avgusta do septembra, cene hrane i bezalkoholnih pića najviše su pale - za 4,5 odsto.

A ne tako davno, prilikom predstavljanja uredbe o ograničenju marži, predstavnici vlasti, prvenstveno predsednik Srbije Aleksandar Vučić, najavljivao je da će cene pasti za 15 do 20 odsto.

Postavlja se, zato, sasvim logično pitanje - da li je ipak moguće da u narednom periodu cene toliko padnu ili je ovo krajnji domet uredbe?

Dejan Gavrilović iz Udruženja potrošača Efektiva kaže za Novu ekonomiju da bi cene mogle da padnu i za 15 ili 20 procenata, ali kada bi država bila „odlučnija".

„Ovako, rezultati deluju mlako. Možda bi i dalo više efekta da cene ostanu ovakve, ali bojim se da to neće biti slučaj. Bojim se da će već statistika za oktobar biti drugačija, jer cene odmah po stupanju uredbe na snagu jesu bile niže, ali ubrzo su one korigovane naviše. Ne bi me čudilo da podaci za oktobar pokažu i povećanje cena", kaže Gavrilović.

Naš sagovornik dodaje i da nas ovo pojeftinjenje od 4,5 odsto samo vraća na period od pre nekoliko meseci.

„Ako pogledamo, videćemo da su cene svakog meseca malo pomalo rasle, tako da su se sa ovim sniženjem cene hrane zapravo samo vratile na nivo na kom su bile pre nekoliko meseci. To nije dovoljno da bismo rekli da su očekivanja potrošača zadovoljena", zaključuje Gavrilović.

S druge strane, ekonomista Dragovan Milićević kaže za Novu ekonomiju da se zvanična statistika i realnost, u ovom slučaju, ne poklapaju.

„Jedan od uzročnika takve statistike jeste sezonska roba, konkretno voće, koje je u septembru stizalo domaće. Isto tako, cene nisu niže zbog smanjenja marži, već zbog uvećanog prometa robnih marki, čije su cene i ranije bile niže, kao i sad. I zaista, neki proizvodi su čak i poskupeli", kaže Milićević.

Sagovornik Nove ekonomije ističe da su cene nekih proizvoda samo blago korigovane, kako bi se potrošačima činilo da su povoljniji, ali da ključne namirnice, poput ulja, šećera, brašna, pa čak i vode - nisu pojeftinile.

„Za politiku je odlično da se priča kako će nešto da pojeftini 20 odsto, ali to ne stoji. To je utopija i politička propaganda. Tako nešto prosto nije moguće. Kada bi cene zaista toliko pale, trgovci bi radili bez marže. Takođe, prekratak je period mesec dana, pravi podaci vide se kada uporedimo međugodišnju inflaciju, dakle cene u septembru ove i prošle godine", kaže Milićević.

PRVE KAZNE ZA TRGOVCE

Da ipak neće sve ići tako glatko, videlo se već dvadesetak dana nakon stupanja uredbe na snagu. Tada je ustanovljeno da kompanije Delez i Veropulos nisu poštovale uredbu o ograničavanju marži u svojim objektima, zbog čega su kažnjene sa ukupno 25,5 miliona dinara.

Ovo je saopštila ministarka unutrašnje i spoljne trgovine Jagoda Lazarević. To je i dalje bio prvi mesec primene novih marži, što ukazuje da je u startu bilo problema.

Kako je tada saopštilo Ministarstvo, Delez Vladinu uredbu nije ispoštovao u svoja 73 objekta. Veropulos je uredbu prekršio u tri objekta. Stoga, ukupan broj prekršajnih naloga koji je izdat bio je u vrednosti od 25,5 miliona dinara. Od toga, 24,5 miliona je za Delez, a milion dinara za Veropulos. Kod Deleza, prema ministarkinim rečima, oko 550 ili 650 proizvoda nije bilo usklađeno sa uredbom, a kontrolisano je 5.500 proizvoda.

Ubrzo nakon što su ove informacije saopštene, oglasio se Delez, koji u Srbiji drže Maksi i Šop end gou objekte. Kompanija je saopštila da su kazne „nepravične i neosnovane" i da će podneti zahteve za sudsko odlučivanje povodom izrečenih prekršajnih kazni.

„Nadamo se pravičnom ishodu postupaka pred Prekršajnim sudom, kojim će se utvrditi da smo postupali u skladu sa uredbom", naveli su.

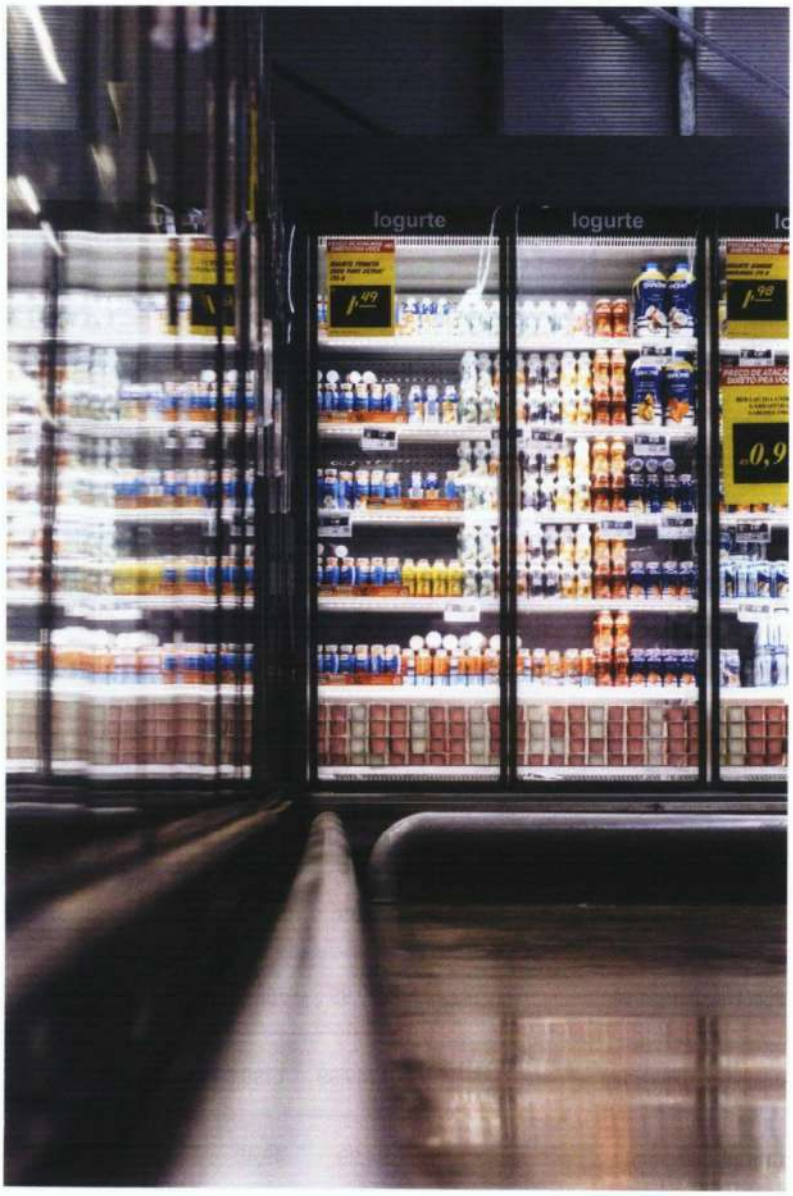
kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 03.11.2025
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1780
Naslov: OGRANIČENJE MARŽI POLITIČKA ILUZIJA
Strana: 26,27,28

CENE

Dunja Marić
Foto: Pexels/Unsplash

Iz Deleza su rekli da su za samo dva dana, tokom vikenda, primenili novu uredbu i uskladili marže i cene za više od 12.000 proizvoda u svih 559 prodavnica širom Srbije. Kompanija je dodala i da je, počev od 9. septembra, tržišna inspekcija sprovela kontrolu u njihovim prodavnicama 83 puta, sa proverama koje su obuhvatile 1.884 proizvoda. Tokom kontrole je, kako kažu, inspekciji dostavljeno više od 25.000 dokumenata. Takođe, Delez je naveo da im je tržišna inspekcija najčešće ostavljala najkraći zakonom predviđeni rok od 24 sata za dostavljanje dokumentacije. Kompanija zbog svega toga smatra da se nalazi pod „nesrazmernim regulatornim pritiscima". „Složenost novih zahteva, izuzetno kratki rokovi za njihovu primenu i očigledno ciljanje Deleza intenzivnim inspekcijskim nadzorima predstavljaju značajan izazov za našu organizaciju", saopštili su iz ove firme.

Ubrzo se za Novu ekonomiju oglasila i kompanija Veropulos, koja u Srbiji ima markete Super vero i Džambo. Prema rečima generalnog direktora Veropulosa, Marka Ernesta Garofanija, ovoj kompaniji bilo je zamereno to što nisu na vreme dostavili cenovnik Ministarstvu. Naime, uredbom o ograničenju marži, trgovci su u obavezi da svakog ponedeljka tokom trajanja uredbe, najkasnije do 14 časova, dostave Ministarstvu putem mejla važeće cenovnike za robu obuhvaćenu uredbom.

PROJEKCIJE MMF ZA SRBIJU: NAJVIŠA INFLACIJA U REGIONU

Prema oktobarskom izveštaju „Svetski ekonomski izgledi" Međunarodnog monetarnog fonda, Srbija sa prognoziranom inflacijom od 4,6 odsto za 2025. godinu ima višu stopu rasta cena od svih ostalih bivših jugoslovenskih republika - Crne Gore (4,1 odsto), Hrvatske (4,4 odsto), Bosne i Hercegovine i Severne Makedonije (obe 3,5 odsto), te Slovenije (2,5 odsto).

Datum: 03.11.2025
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1780
Naslov: OGRANIČENJE MARŽI POLITIČKA ILUZIJA
Strana: 26,27,28

CENE

„Moj saradnik je, uistinu, zaboravio da pošalje cenovnik na vreme, u kontekstu velikih promena koje je bilo potrebno sprovesti u veoma kratkom periodu, uz mali tim koji je već bio izuzetno opterećen. Nikako nije bilo zlonamerno, niti sa bilo kakvom namerom da se pravila prekrše. Ne smatram ga odgovornim za ovu grešku – ja u potpunosti preuzimam i grešku i sve njene posledice na sebe. Neke greške se skupo plaćaju; to su pravila igre", kratko je rekao generalni direktor Veropulosa.

ODMRZNUTE CENE

Samo desetak dana nakon stupanja na snagu, uredba je izmenjena - ponovo. Ovog puta, novina je ta da su iz dela uredbe kojom se ograničavaju cene dobavljača izuzeti voće i povrće, sveže meso i riba, kao i kafa i kakao. Za ove namirnice, dakle, taj deo uredbe više ne važi, odnosno njihove nabavne cene više nisu zamrznute. Dakle, cene ovih namirnica mogu da se menjaju u skladu sa promenama na tržištu. Dalje, u uredbi se sada navodi i da „ukoliko su naknade, kao i logistički rabat i naknade za manjak robe ili otpis bili manji na dan 1. avgusta 2025. godine, ne mogu se povećavati". Takođe, trgovci na malo koji nisu imali ugovorene naknade, kao i logistički rabat i naknadu za manjak robe ili otpis na dan 1. avgusta 2025. godine, mogu prilikom obračuna marže u maloprodajnu cenu uključiti dozvoljeni iznos propisan uredbom.
Dakle, država je ovime zapravo dozvolila trgovcima da podignu svoje cene za ove troškove, čak i ako do sada te troškove i naknade nisu naplaćivali.
Konačno, izmenjeni su i delovi uredbe koji se tiču dostavljanja cenovnika, kao i podataka koji se dostavljaju. Konkretno, izmenama je utvrđeno da trgovci imaju obavezu da cenovnike dostavljaju u elektronskom formatu koji Ministarstvo trgovine objavljuje na svojoj internet stranici.
Trgovci sada moraju da navedu i bar-kod za svaki proizvod.
Inače, uredba kojom se ograničavaju marže na 20 odsto, stupila je na snagu 1. septembra. Međutim, i pre nego što je počela da važi, morala je da se menja jer su, kako su naveli predstavnici vlasti, trgovci pokušali da zaobiđu nova pravila.

Artikal	Cena			Trend
	2025. AVGUST (pre uredbe)	2025. SEPTEMBAR (prvi mesec uredbe)	2025. OKTOBAR (drugi mesec uredbe)	
Mleko Imlek (1,5 L, 2,8 odsto mlečne masti)	239,99	229,99	224,99	-6%
Jogurt Imlek (1l, 2,8 odsto mlečne masti)	179,99	175,99	172,99	-4%
Sirni namaz „sirko", Mlekara Šabac (200 grama)	234,99	205,41	208,49	-11%
Sir „somborska feta" (250 grama)	269,99	259,99	251,99	-7%
Hleb beli rezani Naše zrno (500 grama)	84,99	84,99	84,99	/
Pileći file (kilogram)	799,99	768,99	729,99	-9%
Juneći but (kilogram)	1.749,99	1.799,99	1.699,99	-3%
Crni luk (kilogram)	94,99	49,49	61,99	-35%
Limun (kilogram)	309,99	309,98	274,99	-11%
Deterdžent za sudove „feri" limun (450 mililitara)	219,99	209,99	208,99	-5%
Pasta za zube Colgate – 100 mililitara *	179,99	177,55	151,49	-16%
Zamrznuti grašak Frikom (450 grama*)	169,99	164,99	162,99	-4%
Prašak za veš, Merix jorgovan, 3 kilograma*	739,99	713,89	606,08	-18%

Datum: 04.11.2025
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Vučić: Jurimo snajperiste koji su stigli u Beograd

Napomena:
Površina: 1341

Strana: 5

ПРЕДСЕДНИК СРБИЈЕ У „ЋИРИЛИЦИ" НА ТВ ПРВА

Вучић: Јуримо снајперисте који су стигли у Београд

Са прве стране

Ми смо претходних дана и недеља имали различите безбедносне обавештајне податке који нису наивни. Нисмо ни обавештавали јавност. Нисмо хтели да говоримо зато што шта год да кажете, рекли би да власт плаши народ и то посебно пре 1. новембра", казао је и нагласио да постоји само један начин, да не постоји ниједан други, да прихвати силу, насиље, да прихвати спољни утицај за било какву промену власти.

„На памет ми не пада. Постоји само један начин. Другог начина нема. Моју вољу да поколебају не могу. Да ме победе на изборима не могу. И то они одлично знају, кад год да се одрже", истакао је Вучић.

Председник је најавио повећање плата у јавном сектору од почетка следеће године за 5,1 одсто. Казао је да је ММФ одобрио да се иде са повећањем од четири одсто, као и да би, да је већа стопа раста, то повећање било седам одсто. „Повећање плата у јавном сектору ће бити уместо тих четири одсто, колико дозвољава ММФ по формулама, биги 5,1 одсто. То је велика вест, верујем, за све грађане. Да смо имали већу стопу раста, ишло би и до седам одсто, али нисмо, захваљујући свему што су нам чинили",

Питање за америчку амбасаду: што држите нека лица на контакту?!

Председник је у емисији рекао да има питање за људе из америчке амбасаде у Београду, зашто држе нека лица на контакту. „Што се држали људе на контакту који су спроводили геноцид у образовању. Што сте радили и у 10. Београдској гимназији и осталим школама, што сте то радили. Доћи ће време када ћу да вам кажем и за неке пријатељске амбасаде шта су радиле", рекао је Вучић.

рекао је Вучић и додао да се економске штете од покушаја провођења обојене револуције броје милијардама евра, а не стотинама милиона евра.

Како је навео, на почетку године повећања је свима плата осам одсто у јавном сектору, а просветарима 11 одсто. До повећања је, како је подсетио, дошло у марту за још пет одсто, па за још пет одсто у октобру. „Они ће сада да приме ту увећану плату у октобру. И они и здравствени радници за још пет одсто", навео је.

Када је реч о пензијама, како је рекао Вучић, биће увећана 12,2 одсто од 1. децембра, а биле су увећане 10,9 одсто претходне године, што значи кумулативно 24,4 одсто. „За 12 месеци пензионерима иде увећање кумулативно од 24,4 одсто, што ће рећи сада 12,2 одсто од 1. децембра и то ће примити око Бадњег дана, 5. или 6. јануар, да могу православни Божић да прославе, а и католици и муслимани одмах после Нове године да добију своје пензије, да би могли да тежак месец јануар и фебруар лакше прежине", навео је председник.

Како је рекао, просветни радници ће у јануару 2026. године имати кумулативно повећање за 12 месеци од 28,6 одсто, а здравствени радници 19,2 одсто кумулативно. „Ту се сад поставља питање за наше полицајце и за наше војнике. И верујем да ћемо ми током године, посебно за полицајце, посебно за специјалне јединице у полицији, за бригаду, за Жандармерију, за оне који су на терену, који стално раде, за ИСО и за неке друге, наћи ћемо начина да додатно те плате и та примања увећамо. Исто то мислим и за тенкисте и за још неке друге родове у Војсци Србије", навео је Вучић. Указао је да су минималне плате увећане за 37 одсто те да ће сада износити 551 евро. Вучић је изразио уверење да ће следећа година бити година изузетне стопе раста, да ће бити 3,6 одсто следеће године. „ММФ предвиђа да ћемо бити или број један или број два на нивоу Европе, целе Европе до 2030. године. То говори шта је то што смо радили у претходном периоду, како и колико смо радили. Задовољан сам због тога, што значи да нам од следеће године долази много већа стопа раста, бржи раст", рекао је.

Како је истакао председник, људи морају да имају у виду и да данас када се нешто увећа за 5,1 одсто, на плату од 1.000 евра, то је 51 евро увећање, а пута 12 месеци скоро 615 евра.

Раније, како је додао, када су плате биле 300 евра, повећање од пет одсто износило је 15 евра. Истакао је да је стопа инфлације у октобру сведена на 2,8 одсто. „Успели смо да сведемо инфлацију и мерама, и трговинским маржама, и свим другим мерама владе, успели смо да је сведемо на тај ниво који смо желели да он буде испод три одсто. Задовољан сам тиме, надам се да ћемо успети да држимо ту увек до 3,2 – 3,3 максимално и да то неће прелазити", навео је. Вучић је додао да дефицит не сме да пређе изнад три одсто. „Желим да наставимо да их увећавамо, јер ја писам сигуран да ће све ово што велики раде да се заврши као што неки говоре, а био бих најсрећнији да се то догоди. Плашим се за оно што нам следи за годину, две или три и тада нам је злато потребно у што је могуће већим количинама", навео је председник.

Вучић је додао да, иако је Србија шампион у региону по количинама злата које имамо, што је 51,8 тона, он жели да до 2030. имамо више од 100 тона. „Да пробамо да имамо више од 100 тона злата у резервама, да можемо да имамо за прне дане, јер тада валуте падају, тада инфлација гази све привреде, новац мање вреди, али злато вреди. Држава се тиме осигурава, држава тиме гарантује својим становницима, деци која долазе бољу будућност и то је оно што је важно нас", казао је Вучић.

Говорећи о догађајима од 1. новембра, председник је изјавио да „нервоза после дебакла блокадера у Новом Саду достиже свој врхунац и да су применили насиље испред Скупштине Србије, јер су мислили да ће све бити готово тог дана и да ће

Председник је најавио повећање плата у јавном сектору од почетка следеће године за 5,1 одсто, као и повећање пензија за 12,2 одсто од 1. децембра, што уз 10,9 одсто претходне године значи кумулативно 24,4 одсто

Преузето са ТВ Прва

> Тужиоци некад некога неће да гоне, али још чешће судије једва чекају да покажу да су блокадери, ваљда се тиме доказују некоме споља, али су зато са невероватном ревношћу гонили људе за које немате појма зашто их гоне

се дочепати власти". Он је казао да обојена револуција није успела и да се тешко мире са тим, јер су били сигурни да је све завршено и да је само питање тренутка када ће да се дочепају власти. „Али, то се ипак није догодило и неће се ни догодити", поручио је.

Како је рекао, разуме децу која имају револуционарну свест, клинце који би хтели да мењају свет, али не и политичаре који све раде против своје државе. „Како мислите да владате сутра и да вам успе пуч и да преузмете власт, јел мислите да неће вама неко све то да рали или још горе", казао је Вучић и напоменуо да је невероватно кроз шта смо као друштво све прошли у претходних годину дана.

Нагласио је да смо само чудом и огромним стрпљењем државних органа успели да нико не страда у последњих годину дана. „Онда су пуцали у Милана Богдановића, ни кривог ни дужног само зато што је питао човека – да ли вам је потребно нешто. Прошло је седам, осам дана од тога и нико више о томе не говори", навео је Вучић и казао да је порука блокадера – дозвољено је пуцати у оне који нису са вама.

Вучић је рекао да је њихова логика да нико није човек ко долази у просторије СНС или нико ко мисли другачије, као и да не смеју да живе они који другачије мисле.

Додао је да је, на пример, Владимир Штимац тражио раније од градских власти да човеку сруше кућу у Вишњичкој Бањи која је испод његове куће како би имао добар поглед на Дунав и да и то говори о томе како размишљају.

Он је поводом инцидента испред Скупштине Србије рекао да је јасно ко је изазвао сукоб. „Полиција их је померила десет метара, мало их одгурала, они гађали полицајце, гађали људе у Пионирском парку, запалили шатор бакљом, види се како их гађају и бакљама, и моткама, и свим другим. Долуше, тада је уследио одговор из Пионирског парка и тада су побегли сви главом без обзира, нико није могао до Панчевачког моста да их заустави. Али само хоћу да вам кажем да је свакоме јасно ко је први започео, ко је први изазвао сукоб и ко је то желео", рекао је Вучић. Говорећи о грађанима који су дошли да подрже Дијану Хркућу у штрајку глађу, Вучић је упитао како међу тим истим људима није постојала емпатија према другим породицама жртава пада надстрешнице у Новом Саду, наводећи примере Ђуре Раце и породице Фирић.

Коментаришући видео-снимак хапшења особа код којих је ђуче код Народне скупштине пронађено оружје, приметио је да је код једне особе пронађен нож и боксер. Додао је да је чуо да је у једној од торби код некога од учесника блокада пронађена дефанзивна ручна бомба. „Замислите да су бацили ту ручну бомбу у Пионирски парк. Било би стотину мртвих. О чему размишљате људи? А мој позив је пре свега упућен на ове друге људе, да им не узвраћају. Ми морамо да сачувамо мир у Србији. Ми морамо да сачувамо стабилност у Србији. Не смемо да се понашамо као што се они понашају. Не смемо то да радимо", поручио је Вучић.

Коментаришући одлазак појединих страних инвеститора из Србије казао је да им не узвраћају. Ми морамо да сачувамо мир у Србији. Ми морамо да сачувамо стабилност у Србији. Не смемо да се понашамо као што се они понашају. Не смемо то да радимо", поручио је Вучић.

Коментаришући одлазак појединих страних инвеститора из Србије казао је да се то рачунало и да одлазе тамо где су минималне плате ниже. „Одлазе у Тунис, али добро, ми смо на то и рачунали. Ми смо сад радили и разговарали", казао је Вучић.

Наводећи да је одлазак најавио и „Дрекелмајер", Вучић је казао да се нада да неће отићи и додао да се и даље бори, јер није сигуран да су сређени у Тунису. „Надам се да ће моћи да остану. Они у Врању запошљавају 350 људи, рекли су само да немају за толики минималац, не могу да плаћају толико. Али, одмах ова баварска фирма, немачка фирма, која прави чизме преузела је 130, 140 људи. Разговарамо и даље да се преузме већи део људи и да гледамо да доводимо неке нове инвеститоре", казао је Вучић и истакао да је за то потребно да се и гас доведе до Врања те да се зато разговара са Македонцима око гасног интерконектора. „Мора Душан Бајатовић да убрза, не може по пет година да се чека почетак радова. Дакле, Ниш–Лесковац и Лесковац–Врање. И онда нам остаје од Врања до северно-македонске границе да направимо тај гасни интерконектор и да можемо инвеститорима на југоистоку Србије то да понудимо", казао је Вучић.

Најавио је да ће данас боравити у једнодневној радној посети Бриселу, где ће учествовати на Самиту о проширењу ЕУ у организацији „Гуроњуза". Током посете ће се састати са председником Европског савета Антонијом Костом и присуствовати вечери, коју у част шефова држава и влада учесника Самита, организује комесарка ЕУ за проширење Марта Кос. Планирано је да се састане и са специјалним представником ЕУ за дијалог Београда и Приштине Петером Соренсеном. **Б. Р.**

Руси су почели да разговарају са неким о решењу за НИС

Говорећи о проблемима са санкцијама НИС-у, председник Србије је изјавио да су се „наши руски партнери и пријатељи ангажовали и почели да разговарају са неким о решењу за НИС". „Тешко је, али кренули су, ангажовали су се наши руски партнери и пријатељи. Видим да разговарају са неким другима, не могу ја о томе да говорим, али видим да са некима разговарају око разних решења. Хвала им на томе, добро да разговарају, јер нама истиче време", рекао је Вучић и нагласио да чезне за тим да се заврши то око НИС-а како би могао да се посвети другим стварима.

„Тако да, наша је да радимо, наша је да се боримо, и ако будемо радили, ако све ово постигнемо, ако завршимо ово са НИС-ом и гасом како треба, ја верујем да и на нашем европском путу можемо да остваримо напредак, упркос томе што сви раде на томе да се то заустави. Говоримо о свима у земљи који на томе темељно раде, не би ли рекли како је Србија ваљда неуспешнија, иако је многима јасно о чему се ради", рекао је Вучић.

Само кад бих увео санкције Москви, све би било сјајно

„Када бих увео санкције Русији постао бих на три месеца највећи демократски лидер, најевропљанин, шампион, најграђанин света, добио бих бар Сахарову награду. Али би за три месеца опет тражили да се одрекнем Косова и Метохије", рекао је председник.

Молим госпођу Хрку, као и Мрдића и ветеране, да прекину штрајк глађу

Председник Вучић замолио је сиоћ Дијану Хрку, као и Угљешу Мрдића и ветеране, који су испред Скупштине Србије, да прекину штрајк глађу. „Искористио бих прилику да замолим, иако знам да ће то бити прилика да ме госпођа Хрка увреди, да замолим и Угљешу Мрдића и ветеране са њим који штрајкују глађу и госпођу Хрку, да прекину штрајк глађу", поручио је Вучић. Он је додао да разуме и политичке перформансе и разуме све, али их је замолио да то не чине. „Имам огромно поштовање и знам колика је бол када изгубите дете. Молим вас, примите моје саучешће још једанпут, али вас, као Бога молим немојте да нашкодите свом здрављу", рекао је председник.

Биће донет лекс специјалис за Генералштаб

Председник Србије је рекао да ће бити донет лекс специјалис који се односи на зграду Генералштаба и додао да не разуме зашто није донет још пре две године. „Та корумпирана банда из појединих тужилаштава је измислила случај реновирања Генералштаба. Ја сам још 2016. тражио да се реновира Генералштаб. Не, него треба да се сруши, да неко ме падне на главу и да убије човека", рекао је и навео да је тражио и да се направи музеј жртава НАТО агресије и да је успео то да договори са Американцима, да имамо први пут, пошто га данас немамо. „И то њиховим парама, да се обнови све. Ја сам рекао ово много пре него што сам знао за Трампа. Тражио и због простора за војску, ВБА и све друго, и нисмо ушли у то само зато сто су ови стручњаци из разних тих завода рекли немојте ништа", навео је Вучић. Председник је оценио да они (тужиоци, судије) гоне због тога што је налог стигао споља јер, како је рекао, „Србија не сме да успостави боље односе са Трамповом администрацијом". „Зато то морају да гоне. И ја сам срећом рекао нико неће да вас натера да ви прихватите то или не, али ћемо онда морати да донесемо лекс специјалис. И биће донет лекс специјалис што је требало да се донесе још пре две године, не разумем зашто није. Кад имате Експо, олимпијаде и остала чуда и Париз и Милано доносе лекс специјалис...", навео је Вучић. Како је рекао, то је део тога да ништа не сме да се ради и да је онај који ради - злочинац. „Невероватно је да ви имате да свакога дана пуштају свакога ко гађа шипкама, моткама, ко туче некога на улици, само чекам када ће овога што упуца овог човека да пусте на слободу. Свакога дана, и тужиоци и судије. Тужиоци некад некога неће да гоне, али још чешће судије једва чекају да покажу да су блокадери, ваљда тиме се доказују некоме споља, али су зато са невероватном ревношћу гонили људе за које немате појма зашто их гоне. И сви су се преплашили", рекао је Вучић.
Он је навео да у тужилаштвима има оних који су „корумпирана банда", али и да мисли да има тужилаца и судија који су поштени и одговорни људи.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 04.11.2025
Medij: Kurir
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 420

Naslov: Povećanje plata od 5,1 odsto i u javnom sektoru

Strana: 1,3

Datum: 04.11.2025
Medij: Kurir
Rubrika Politika
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 420
Naslov: Povećanje plata od 5,1 odsto i u javnom sektoru
Strana: 1,3

Predsednik saopštio lepe vesti za građane Srbije

Povećanje plata u javnom sektoru od 5,1 odsto

Vučić je naveo da će veće plate biti od januara sledeće godine, a da će penzije biće uvećane za 12,2 odsto od 1. decembra

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić izjavio je sinoć da će od početka sledeće godine plate u javnom sektoru biti povećane za 5,1 odsto.

- Povećanje plata u javnom sektoru će biti umesto tih četiri odsto, koliko dozvoljava MMF po formulama, 5,1 odsto. To je velika vest, verujem, za sve građane. Da smo imali veću stopu rasta, išlo bi i do sedam odsto, ali nismo, zahvaljujući svemu što su nam činili - rekao je Vučić i dodao da se ekonomska šteta od pokušaja sprovođenja obojene revolucije broji milijardama evra, a ne stotinama miliona evra. Kako je naveo, na početku godine povećana je svima plata osam odsto u javnom sektoru, a prosvetarima 11 odsto.

Do povećanja je, kako je podsetio, došlo u martu za još pet odsto, pa za još pet odsto u oktobru.

- Oni će sada da prime tu uvećanu platu u oktobru. I oni i zdravstveni radnici za još pet odsto - naveo je.

Kada je reč o penzijama, kako je rekao Vučić, ona će biti uvećana za 12,2 odsto od 1. decembra, a bile su uvećane 10,9 odsto prethodne godine, što znači kumulativno 24,4 odsto.

- Za 12 meseci penzionerima ide uvećanje kumulativno od 24,4 odsto, što će reći sada 12,2 odsto od 1. decembra i to će primiti oko Badnjeg dana, 5. ili 6. januar, da mogu pravoslavni Božić da proslave, a i katolici i muslimani odmah posle Nove godine da dobiju svoje penzije, da bi mogli da težak mesec

januar i februar lakše prežive - naveo je predsednik. Vučić je istakao da je stopa inflacije u oktobru svedena na 2,8 odsto.

- Uspeli smo da svedemo inflaciju i merama, i trgovinskim maržama, i svim drugim merama Vlade, uspeli smo da je svedemo na taj nivo koji smo želeli da on bude ispod tri posto. Zadovoljan sam time, nadam se da ćemo uspeti da držimo tu uvek do 3,2, 3,3 maksimalno i da to neće prelaziti - naveo je.

Govoreći o situaciji u zemlji, Vučić je rekao da nervoza posle debakla blokadera u Novom Sadu dostiže svoj vrhunac i da su primenili nasilje ispred Skupštine Srbije jer su mislili da će sve biti gotovo 1. novembra i da će se dočepati vlasti. On je rekao da obojena revolucija nije uspela i da se teško mire s tim, jer su bili sigurni da je sve završeno i da je samo pitanje trenutka kada će da se dočepaju vlasti.

- Ali to se ipak nije dogodilo i neće se ni dogoditi - poručio je Vučić i dodao da mnogi žele građanski rat u Srbiji, kako iz inostranstva, tako i iz zemlje, dodajući da zato nikada neće odustati od poziva na dijalog svim građanima.

- Moja molba svima - samo da razgovaramo. I nikada od toga neću odustati. Oni neće promeniti moje mišljenje, koje je najgore o svemu onome što su radili u prethodnih godinu dana. Nemam problem sa time da čujem od njih sve najgore o sebi. Ali i taj razgovor je blagorodan i lekovit. Vi nećete promeniti moje mišljenje. Neću promeniti ja vaše, ali ćemo da razgovaramo. Svaki razgovor je lekovit i blagorodan - rekao je Vučić.

Predsednik je zamolio Dijanu Hrku da prekine štrajk glađu.

- Iskoristio bih priliku da zamolim, iako znam da će to biti prilika da me gospođa Hrka uvredi, da zamolim i Uglješu Mrdića i veterane s njim, koji štrajkuju glađu, i gospođu Hrku, da prekinu štrajk glađu. Razumem ja i političke performanse. Razumem sve. Molim vas, to ne činite. Imam ogromno poštovanje prema tome što znam kolika je bol kada izgubite dete. Molim vas, primite moje saučešće još jedanput. Ali vas ko boga molim, nemojte da naškodite svom zdravlju. Ne mogu ja to da govorim. Ali vas molim, čuvajte svoje zdravlje, a pravdu ćemo izgurati do kraja i znaće se precizno ko je - taj će odgovarati - rekao je on.

SAZNANJA

Jurimo dvojicu snajperista u Beogradu

Vučić je izjavio da nadležni organi već tri dana pokušavaju da pronađu dvojicu snajperista koji su, prema obaveštajnim podacima, došli u Beograd i da se zna odakle je novac koji su dobili.

- Mi trenutno u Beogradu jurimo dvojicu snajperista za koje znamo da se nalaze u gradu. I ne možemo već tri dana da ih pronađemo. Nadam se da ćemo uspeti, ko su i kako mete, videćemo. Dakle, znamo da su stigli, znamo i odakle je novac. Verujem da će nadležne službe uspeti to da reše. Dakle, to im je jedini način. Mi smo prethodnih dana i nedelja imali različite bezbednosne obaveštajne podatke, koji nisu naivni. Nismo ni obaveštavali javnost. Nismo hteli da govorimo zato što šta god da kažete, rekli bi da vlast plaši narod, i to posebno pre 1. novembra i tako dalje – rekao je Vučić.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 05.11.2025
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 828

Naslov: NIS je mnogo veći problem za finansije

Strana: 1,21

Da li će najavljeno povećanje plata od 5,1 odsto ugroziti državnu kasu i kako će uticati na inflaciju

NIS je mnogo veći problem za finansije

Strana 21

Datum: 05.11.2025
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 828

Naslov: NIS je mnogo veći problem za finansije

Strana: 1,21

Da li će najavljeno povećanje plata od 5,1 odsto ugroziti državnu kasu i kako će uticati na inflaciju

Naftna industrija Srbije je veći problem za finansije

▶ Srpske finansije guši visoka inflacija, koja stalno drži pod pritiskom devizne rezerve, kurs dinara i nagriza kupovnu moć građana. Zatim pad stranih direktnih investicija i nerešavanje društveno-političke krize

DANAS ISTRAŽUJE

Predlog budžeta za 2026. godinu uskoro bi trebalo da se nađe pred poslanicima Narodne skupštine, a predsednik Srbije Aleksandar Vučić već je otkrio koliko će iznositi povećanje plata u javnom sektoru. Prema njegovim rečima, zaposleni u javnom sektoru mogu da računaju na rast plata od 1. januara 2026. godine od 5,1 odsto.

Predsednik je ukazao da je Međunarodni monetarni fond (MMF) savetovao da povećanje plata u javnom sektoru ne bude veće od četiri odsto, ali da je država odlučila da taj rast ipak iznosi 5,1 odsto. Rast plata u javnom sektoru bio bi i veći, uveren je predsednik, čak sedam odsto, da nije bilo „blokada".

Vučić se i dalje drži ove tvrdnje iako su mnogi ekonomski stručnjaci, ali i analize, više puta ukazivali da je glavni razlog usporavanja privrede globalno usporavanje privrednog rasta, naročito evropskog, na koji je srpska privreda najviše oslonjena.

Na pitanje da li će rast plata od 5,1, umesto četiri odsto koliko je savetovao MMF, ugroziti državnu kasu, sagovornici Danasa smatraju da taj rast ne bi trebalo da naruši makroekonomsku stabilnost i da će država imati dovoljno prihoda da ispuni ovo obećanje.

Takođe, ukazuju da će, u slučaju da sredstva zafale, država uvek moći da „sreže" izdatke za druge investicije ili nabavke i preusmeri ih na plate zaposlenih u javnom sektoru. Naši sagovornici ističu da Srbija ima mnogo ozbiljnije probleme koji bi mogli da utiču na finansijsku stabilnost, a kao prvi u nizu navode nerešeno pitanje u vezi sa Naftnom industrijom Srbije (NIS).

Takođe dodaju da srpske finansije guši i visoka inflacija, koja, kako objašnjavaju, stalno drži pod pritiskom devizne rezerve, kurs dinara i nagriza kupovnu moć građana. Još jedna velika prepreka jeste pad stranih direktnih investicija, pre svega zbog globalne protekcionističke ekonomske politike, koja posebno pogađa Evropsku uniju, a preko nje i Srbiju.

Zdravstvenih radnika sve manje i njihove plate nisu problem: Klinički centar Srbije
Foto: FoNet-@bucnostsrbijeav

Najveći problem, dodaju, predstavlja nerešavanje društveno-političke krize, koja, kako navode, umesto da se okonča, dodatno „eruptira" i šalje loš signal investitorima.

Od 1. januara, osim povećanja plata za 5,1 odsto, očekuje se i povećanje penzija za 12,2 odsto, kao i povećanje minimalne zarade, koja će iznositi oko 550 evra.

Na pitanje da li će sva ova povećanja uticati na rast inflacije naredne godine, sagovornici Danasa ukazuju da mogu imati umereni inflatorni efekat, ali ne i destabilizujući. Ističu da borba protiv inflacije mora biti temeljna i da podrazumeva jačanje Agencije za zaštitu konkurencije, kao i razvoj poljoprivrede prilagođen klimatskim promenama.

Ekonomista Saša Đogović ocenjuje da povećanje plata u javnom sektoru od 5,1 odsto najavljeno od 1. januara 2026. godine, ne predstavlja pretnju makroekonomskoj stabilnosti zemlje, jer postoje mnogo ozbiljniji izazovi sa kojima se Srbija suočava.

„Postoje brojni drugi rizici koji mogu dovesti Srbiju u znatno nepovoljniji položaj. Pre svega, to je nerešeni problem inflacije, koja konstantno drži pod pritiskom devizne rezerve, kurs dinara i kupovnu moć stanovništva - što je najnepovoljnija situacija", ističe Đogović.

On dodaje da zabrinjava i pad stranih direktnih investicija, koji je posledica globalne protekcionističke politike, koja posebno pogađa Evropsku uniju, a time i Srbiju.

„Tu je i visok društveno-politički rizik u zemlji, koji odbija potencijalne investitore, nepredvidiv institucionalni ambijent, kao i moguća energetska kriza, budući da pitanje Naftne industrije Srbije (NIS) još nije rešeno. Sve to dodatno utiče na investicionu klimu. Pored toga, administrativne mere poput plafoniranja marži ili veštačkog spuštanja kamatnih stopa takođe stvaraju neizvesnost i deluju odbijajuće na investitore", objašnjava on.

Prema njegovim rečima, svi ovi faktori zajedno stvaraju jak pritisak na platno-bilansnu i spoljnotrgovinsku poziciju zemlje, kao i na kurs dinara i životni standard. Država ima dovoljno realnih prihoda da pokrije troškove povećanja plata i zbog toga neće morati dodatno da se zadužuje, smatra Đogović.

„Može to da se pokrije. Ukoliko bude potrebno, smanjiće se neka investicija ili će se odustati od pojedinih nabavki, čime će se stvoriti prostor. Negde ćete morati da 'režete', da biste ovaj deo mogli da podignete i da zadržite fiskalni deficit u projektovanim okvirima. Sve to, naravno, pod uslovom da se pitanje NIS-a uspešno reši i da trenutna politička kriza dobije pozitivan epilog, jer su to ključni izazovi", naglašava ekonomista.

Đogović priznaje da je rast plata od 5,1 odsto iznad očekivanog privrednog rasta, ali smatra da je u ovom trenutku takav potez opravdan.

„Za ljude koji su na budžetu - prosvetare, naučne radnike, zdravstvene radnike, ljude iz kulture - to je opravdano. Tom sektoru treba pomoći, ali strukturirano i jasno, a posebno kada su u pitanju dva najvažnija stuba društva: zdravstvo i obrazovanje", kaže on.

Kada je reč o zdravstvu, Đogović ističe da tu postoji niz sistemskih problema, kao što su loša organizacija, „endemska korupcija" koja prožima čitavo društvo, ali i duge liste čekanja, kojih se nikako ne možemo osloboditi.

„Potrebne su temeljne reforme zdravstvenog sistema - bolja organizacija i digitalizacija rada, kako bi se znalo gde i kako se troše sredstva, da se spreči izvlačenje novca", dodaje naš sagovornik.

Na pitanje kako će povećanje plata, penzija i minimalne zarade uticati na inflaciju, Đogović kaže da će efekat biti umeren.

„Penzije će rasti u zakonskim okvirima, što će sigurno povećati tražnju, ali naš glavni problem je što mi nemamo razvijene mehanizme za ublažavanje inflatornih tenzija", ukazuje Đogović.

Jedan od njih, dodaje, svakako bi trebalo da bude efikasniji rad Agencije za zaštitu konkurencije, koja mora aktivnije da se bori protiv tržišnih nesavršenosti, a ne da vlada ili predsednik, kako kaže, izlaze na konferenciju sa vremenski ograničenim plafoniranjem marži.

„Čim istekne rok, marže se ponovo povećaju i inflacioni pritisci rastu", objašnjava Đogović.

Dodaje i da Srbija nema jasnu poljoprivrednu politiku usklađenu sa klimatskim promenama, zbog čega je izložena ekstremnim vremenskim uslovima i poremećajima u proizvodnji hrane, a to, kao što smo videli ovog leta, utiče na njihove cene.

Veljko Mijušković sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu smatra da najavljeno povećanje plata u javnom sektoru od 5,1 odsto od 1. januara predstavlja nastavak politike rasta dohotka u skladu s oporavkom javnih finansija i stabilizacijom inflacije.

Prema njegovim rečima, ovakva odluka šalje poruku predvidivosti i brige za životni standard zaposlenih u državnoj administraciji, zdravstvu i obrazovanju, ali i signal fiskalne odgovornosti jer je povećanje umereno i u skladu s projekcijama budžetskih prihoda.

„Povećanje od 5,1 odsto jeste u skladu s fiskalnim pravilima Srbije jer ne dovodi do ugrožavanja budžetske stabilnosti. Fiskalni prostor je obezbeđen kroz veće prihode od PDV-a, poreza na dobit i doprinosa, što omogućava da se rast plata finansira bez značajnog rasta deficita", kaže Mijušković za Danas.

Ukazuje i da odstupanje od preporuke MMF-a da rast iznosi četiri odsto ne mora predstavljati problem ukoliko su fiskalni temelji čvrsti. Na pitanje da li država trenutno ima dovoljno realnih prihoda da pokrije najavljeno povećanje, Mijušković odgovara potvrdno i ističe da Srbija neće morati dodatno da se zadužuje.

„Povećana privredna aktivnost, posebno u prerađivačkoj industriji i izvozu, kao i stabilan priliv iz doprinosa, stvaraju osnovu da se rast plata finansira iz tekućih prihoda, a ne iz novog duga", ukazuje naš sagovornik.

Suzana Peljto

Zaposleni iz Apoteka „Beograd" traže razgovor sa predsednikom Skupštine Grada

Zaposleni Apotekarske ustanove Apoteka „Beograd" saopštili su juče da očekuju da će ih predsednik skupštine Grada Nikola Nikodijević do kraja nedelje primiti na razgovor o nalaženju rešenja za probleme sa kojima su suočeni. Navedeno je da Apoteke „Beograd" nemaju osnovne lekove, potrebne za pružanje primarne zdravstvene zaštite, kao i da zaposlenima plate kasne više od šest meseci, dok su računi te apotekarske ustanove u blokadi. Zaposleni u tom preduzeću, čiji je osnivač Grad Beograd, podsetili su se da 30. oktobra nisu pušteni na sednicu Skupštine grada.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 06.11.2025
Medij: Nedeljnik
Rubrika Brifing
Autori: Milica Rilak
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 469
Naslov: Marže padaju u februaru
Strana: 8

MMF U BEOGRADU RAST I RAZVOJ

Marže padaju u februaru

Narodna banka Srbije u svom izveštaju o završetku razgovora sa misijom MMF-a izostavila nekoliko ključnih konstatacija i podataka

Piše Milica Rilak

Međunarodni monetarni fond (MMF) i vlasti Srbije postigli su sporazum na nivou misije o drugoj reviziji aranžmana poznatog kao Instrument za koordinaciju politika (PCI), ali ono o čemu šira javnost nije obaveštena, to je da je ponovo pogoršana prognoza privrednog rasta.

Prema zvaničnom saopštenju misije MMF-a, rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) Srbije u 2025. godini projektovan je na svega 2,1 odsto.

To je lošiji podatak čak i od onog objavljenog u oktobarskom izveštaju MMF-a pod nazivom „Svetski ekonomski izgledi".

MMF je za Srbiju tada projektovao rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) od 2,4 odsto u 2025. godini, što je značajno usporavanje u odnosu na 3,9 odsto iz 2024. godine.

Podatak o lošijoj prognozi rasta BDP-a, međutim, nije se našao u saopštenju Narodne banke Srbije (NBS) objavljenom nekoliko sati pre MMF-a, a koje je inače opširno citiralo pozitivne ocene misije u poseti Beogradu.

USPORAVANJE ZBOG DOMAĆIH I SPOLJNIH FAKTORA

U svom saopštenju od četvrtka 30. oktobra, misija MMF-a, koju predvodi Anet Kjobe, navodi da je privredna aktivnost usporila usled spoljnih i domaćih izazova.

Kao razlozi za revidiranu projekciju rasta na 2,1 odsto navode se „slabije javne investicije, niži priliv stranih direktnih investicija i slabija potrošnja".

Misija takođe konstatuje da je ekonomija pogođena „globalnim trgovinskim tenzijama, protestima, političkom neizvesnošću i sankcijama naftnoj kompaniji NIS", što je prenela i naša centralna banka u svom saopštenju, a citirali domaći mediji uključujući i Nedeljnik.

Iako je loša poljoprivredna sezona ponovo podstakla rast cena hrane, ukupna inflacija je u septembru smanjena na 2,9 odsto, čemu su, kako navodi MMF, doprinele privremene kontrole cena i marži na hranu i osnovne potrepštine.

Za 2026. godinu, MMF predviđa oporavak i rast od tri odsto, podstaknut rastom dohotka domaćinstava, povoljnim kreditnim uslovima, novim izvoznim kapacitetima i rešavanjem neizvesnosti u vezi sa snabdevanjem energentima od strane NIS-a.

ZA 2026. GODINU, MMF PREDVIĐA OPORAVAK I RAST OD TRI ODSTO, PODSTAKNUT RASTOM DOHOTKA DOMAĆINSTAVA, POVOLJNIM KREDITNIM USLOVIMA, NOVIM IZVOZNIM KAPACITETIMA I REŠAVANJEM NEIZVESNOSTI U VEZI SA SNABDEVANJEM ENERGENTIMA OD STRANE NIS-a

ŠTA JE NBS JOŠ IZOSTAVILA?

Poređenjem saopštenja dveju institucija, uočava se da je Narodna banka Srbije u svom izveštaju o završetku razgovora sa misijom MMF-a izostavila nekoliko ključnih konstatacija i podataka.

Dok, primera radi, NBS naglašava uspeh u obuzdavanju inflacije, MMF upozorava da bi vlasti „trebalo da ostanu na oprezu zbog potencijalnih rizika rasta inflacije" nakon što se efekti kontrole cena i marži s vremenom izgube.

MMF je u sopstvenoj objavi „pozdravio nameru vlasti" da ove mere ukinu do kraja februara, što NBS takođe nije navela u svojoj verziji poruka MMF-a.

MMF projektuje i da će se deficit tekućeg računa platnog bilansa proširiti na „oko šest odsto BDP-a", dok NBS ovo formuliše uopštenije, navodeći da se očekuje „privremeno širenje deficita".

MAKROEKONOMSKA STABILNOST I DALJE PRISUTNA

Obe institucije se slažu u oceni da makroekonomska otpornost Srbije pozicionira ekonomiju za oporavak kada privremeni šokovi prođu.

Kao ključni faktori stabilnosti navode se visoke devizne rezerve, otporan bankarski sektor i umeren javni dug.

MMF ocenjuje trenutnu monetarnu politiku kao „adekvatnu" i ističe posvećenost vlasti održavanju fiskalnog deficita na nivou do tri odsto BDP-a u periodu 2025–2027.

Kao glavni rizici po ekonomsku aktivnost identifikovani su produženo rešavanje statusa NIS-a i domaće političke tenzije. N

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.11.2025
Medij: Pečat
Rubrika Srbija
Autori: Slobodan Janković
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: OD MMf-a S LjUBAVLjU

Napomena:
Površina: 905

Strana: 16,17

ОД ММФ-а С ЉУБАВЉУ

Какве су нам привредне прилике **кад нас ММФ хвали?**

Како смо оправдано забринути због нерешавање истраге кривице за смрт 16 људи у паду надстрешнице у Новом Саду 1. новембра 2024. деси нам се да нам промакну неке лепе вести у мору вазда стресних и кризних дешавања, а тичу се стања наше економије. Те вести потврђује и увек добронамерни ММФ. Мисија међународне мисије филантропа, пардон Међународног монетарног фонда, боравила је у Србији од 22. до 30. октобра, на челу са Анет Кјобе (Annette Kyobe), која је као стручњак већ радила у Русији, а помагала је и Јордану, Либану, Северној Македонији и Пољској. Очекивано, тамо где је та помоћ била мала и недобронамерно дочекана (Русија, Пољска) економија не цвета, али зато у Северној Македонији и Либану, па шта рећи...

Жале се људи да се око нас плету војни савези врлих и старих наших пријатеља и комшија. Смета нам и што пријатељска Турска гради фабрике дронова и муниције на окупираном нам Косову и Метохији, које председник успешно брани још од Бриселских неспоразума. Неки скрећу пажњу да се закачише председници Српске и Србије. Причамо како ћемо се грејати и колико ћемо плаћати гас од 1. јануара, а примећујемо и да нам мигранти пристижу за добро наше разноликости. Опет неки други упозоравају да су у два наврата у Нишу и околини непознате особе украле оружје из полицијске станице. Има пуно тема, тешких, али људи, хеј,

Пише
СЛОБОДАН ЈАНКОВИЋ

ММФ каже да нам иде добро. У реду, нашем банкарском сектору је баш добро, а онда ваљда и свима нама? Какав нам је макроекономски здравствени картон, по Народној банци Србије и ММФ-у?

МАКРО-ММЕФОВСКИ И НБС ПОКАЗАТЕЉИ

Како Народна банка Србије каже, инфлација је на међугодишњем нивоу успорила, па је у септембру пала на ниво од 2,9 одсто. ММФ с друге стране наводи да су потрошачке цене порасле за 4,6 одсто, те да су смањене као резултат примене Уредбе о посебним условима за обављање трговине за одређену врсту робе, тј, због маржи орочених на шест месеци на 20%. Сад што су редовне марже у западним економијама ниже од ових наших, ограничених, то је већ нешто друго.

Имамо и раст БДП-а, наши спомињу да је у првом кварталу растао око 2 одсто, а ММФ да очекују раст од око 2,4 одсто. Па шта? На Балкану су бољи у том погледу од нас само Бугарска, Албанија, Турска, Хрватска и Црна Гора (све 3-3,5%). Биће боље, кад се још мало више задужимо.

Очекујемо привредни раст! Да. Маните што се затворила фабрика *Кентаур* у Врању, па то је свега 253 угрожених, махом жена. Кад крене раст производње, не у још раније затвореном Геоксу, него рецимо у ауто индустрији, ехеј! Јесте, ми се ослонили на електричне аутомобиле, чија је судбина извесније трагична, него неизвесна, али кажу да ће све то бити у реду. Коначно, чим се задужимо за једно двадесетак милијарди за ЕКСПО и бар две милијарде за најскупљу соларну фабрику те димензије на југу, можда ће се брати мање паприка, али ћемо имати скупе киловат сате и то зелене. Од тих и задужења у програму „Скок у будућност – Србија Експо 2027“, очекујемо раст. Јер познато је да ЕКСПО доноси нове зграде, стадионе, да нема производње, нема ту дугорочнијег, па ни средњорочнијег планираног прихода, али биће за годину-две. После нек плаћа дугове ко може.

Србија сваку годину носи дужничке букагије, прошле године смо имали трговински дефицит од осам милијарди и пет стотина четрдесет милиона евра (8.540.900,00), док за отплату главнице и камата на дуг мора да плати још нешто више од шест милијарди евра. Да не бринемо и да се подсетимо. Мисија Међународног монетарног фонда (ММФ) — то су оне добричине што нама, Латинској Америци, Грчкој, Русији деведесетих и Африци само корисне савете доносе. Зато, када чујемо да су у априлу преговарали са потпредседником владе Синишом Малим и сада у Београду постигли са властима Србије „споразум у оквиру друге ревизије текућег нефинансијског аранжмана“, знамо да ће бити добро. Како агенција Бета јавља, ММФ хвали и „резилијентни“ банкарски сектор у Србији. Ово у Србији је двоструко тачно, јер када би издали саопштење о српском банкарском сектору, онда би причали о око 23 одсто тржишта, или о четири од укупно 19 банака.

БАНКЕ, ЕНЕРГЕТСКИ И ДРУГИ ПРИВРЕДНИ СЕКТОРИ

На том, од ММФ-а похваљеном банкарском тржишту, расте приватна, од државе погурана *АЛТА банка*, која постаје водећа за текуће рачуне и пословање државних предузећа и администрације. Истовремено *Поштанска штедионица* постаје крава музара за кредитирање и откуп државних хартија од вредности, па у скоро сваком сазиву парламента неки кредит српске власти узимају из ове банке, још увек у државном власништву. А да банке

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.11.2025
Medij: Pečat
Rubrika Srbija
Autori: Slobodan Janković
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: OD MMf-a S LjUBAVLjU

Napomena:
Površina: 905

Strana: 16,17

Ниje ово велико тржиште, али се лепо заради на каматама, ипак релативно више него у матичним земљама. Стране банке су по величини капитала у водећих пет. Предњаче и по величини удела и по профиту. Само од камата нето зарада је у првој половини ове године износила нешто преко милијарду евра. Иако је пала камата Европске централне банке, наше се на то нису осврtале

ФОТО: DEE FROM PIXABAY

добро послују то нам је јасно. Ниje ово велико тржиште, али се лепо заради на каматама, ипак релативно више него у матичним земљама. Стране банке су по величини капитала у водећих пет. Предњаче и по величини удела и по профиту. Само од камата нето зарада је у првој половини ове године износила нешто преко милијарду евра. Иако је пала камата Европске централне банке, наше се на то нису осврtале. Плаћај Србине, ако већ не за стамбени кредит (ко има новца да га отплаћује?), а онда за реновирање истог, свадбу, путовање, кола...

Банке добро стоје, а привреда? Биће гаса, кажу нам из ЕУ, па то понавља и Марта Кос. Моћи ћемо да купујемо руски гас и даље, а да ли ће нам Руси у трвењу око НИС дати и даље изузетно повољан аранжман, остаје да се види. Сада гас плаћамо око 20 одсто испод тржишне цене. Русија је уложила милијарде у осавремењивање НИС који је био погођен бомбардовањем НАТО. Руси су изградили и складиште гаса у Банату, а обезбедили нам сигуран доток јефтиног гаса преко Турског тока, при чему је држава Србија добила и зараду од транзита. Сад, неко би да се све то заборави и Русија натера да прода свој удео?

Кад се већ о привреди пише, ред је да се помену и мала и средња предузећа. Бар ту има пуно српског капитала, наравно приватног, јер је држава, као самопроглашено неспособна, махом распродала шта је имала.

За мала предузећа је резервисано додатно оптерећење, званично непрепознато, а то је 'заштита' или рекет. Не можемо се ослонити на домаћу привреду. Тј. могли би, има одличних резултата, али она је све мање српска, а када јесте, она се своди на коцкарнице као веће системе, у реду и кладионице. Док нису распродали Електропривреду Србије и са њом повезане електродистрибуције, те Телеком који је натеран да распрода антене, а сада и оптичку интернет магистралу, тј. део инфраструктуре који сада мора да изнајмљује од Британаца, остају ентузијастична предузећа за пројектовање, Ај-Ти услуге и услужни сектор.

Хеј, па ту су и велики системи у домаћем власништву. Боље да не помињемо, јер су имовина повезаних лица, опште познатих. Недавно сретнем школску другарицу и питам је за мужа. Каже не ради. „Зашто? Он има пуно пројектних лиценци" „Неће баш зато. Терају га да потпише и касније потенцијално кривично одговара за градњу која не поштује стандарде." Исто чујем од комшије. Директор му каже да је он крив, ако радници не приме плату, јер неће да стави лиценцу за неке изведене радове. „А како да ставим, када је то изведено криминално?" Уосталом, не говоре ли нам годинама како нисмо стручни, па су нам потребни странци. Ти који то говоре, само не нуде сопствене фотеље у влади и председништву, за то имају знања, ако већ ни за шта другo немају.

САМО ДОМАЋИНСКИ

Добре вести у економији подразумевају савесно и одговорно делање оних који се њоме баве, како у обичном домаћинству, тако и у држави. Тако сваке године просечни домаћин и домаћица помало праве и планове, за шта обезбедити средства. Да ли треба обезбедити новац за дете (или боље децу), које студира, за прославу 18. рођендана понекад, или боље за удају, односно женидбу, или хоћемо ли на летовање, зимовање? Све чешће људи прославе, путовања и реновирања омогућавају задуживањем, тј. кредитом код банака. Баш тих које добро стоје. Сад нешто се много не радујемо због тога, јер, истини за невољу људи махом банке и не воле. Нису их волели ни раније, да се не лажемо. Али добро је уопште. Пустите ваше очи и послушајте шта нам кажу и страни и домаћи, званични брижници и љубитељи обичног човека, ако не човека барем тржишта. Тек онда се домаћински упитајмо, каква нам је привредна ситуација и шта ћемо догодине?

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.11.2025
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 831

Naslov: Slede štrajkovi, otpuštanja, zatvaranja fabrika

Strana: 1,20

NAŠA PRIČA: Kako će i zašto vanredno povećanje minimalne zarade zadavati socijalne i finansijske glavobolje vlasti

Slede štrajkovi, otpuštanja, zatvaranja fabrika

Strana 20

Foto: BETAPHOTO / Milan Ilić

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.11.2025
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Slede štrajkovi, otpuštanja, zatvaranja fabrika

Napomena:
Površina: 831

Strana: 1,20

NAŠA PRIČA Kako će i zašto vanredno povećanje minimalne zarade zadavati socijalne i finansijske glavobolje vlasti

Slede štrajkovi, otpuštanja, pa i nova zatvaranja fabrika

Vanredno povećanje minimalne zarade u oktobru ove godine za 9,4 odsto, odnosno sa 53.592 na 58.630 dinara (sa 450 na 500 evra), već je izazvalo talas zatvaranja fabrika, uglavnom stranih investitora. Samo u poslednjih nekoliko dana Srbiju su napustile dve fabrike, Kentaur i SolPro, upravo zbog „povećanih troškova rada", pokazujući prstom na uvećani minimalac.

Od januara minimalna zarada biće veća za još 10,1 odsto, odnosno porašće sa 500 na oko 550 evra. Sagovornici Danasa upozoravaju da bi od sledeće godine mogao da nas zapljusne još snažniji talas zatvaranja pogona i otpuštanja radnika, i to ne samo stranih, već i domaćih kompanija.

Ukazuju da privrednici neće moći da isprate novu minimalnu zaradu i da će se zatvaranja najviše osetiti u radno intenzivnim industrijama, odnosno u onima koje zapošljavaju radnike sa najnižom stručnom spremom. Međutim, to nije jedini problem koji bi povećanje minimalne zarade moglo da izazove.

Sa rastom minimalne zarade očekuje se i povećanje prosečne zarade, koja je u avgustu ove godine iznosila oko 105.600 dinara. Prosvetni radnici imaju dogovor sa državom da njihove plate prate rast prosečne zarade, međutim, sa najavljenim povećanjem plata u javnom sektoru od svega 5,1 odsto, to će naredne godine biti gotovo nemoguće bez vanrednih korekcija, ukazuju naši sagovornici.

Zbog toga se očekuju štrajkovi i novi pritisak na Vladu da poveća plate u prosveti, a to će se, kako kažu, sigurno preneti i na ostale delove javnog sektora. Dodaju da će minimalna zarada u januaru, a uzimajući povećanje od oktobra ove godine, ukupno porasti za oko 20 odsto, dok će rast plata u javnom sektoru iznositi svega 5,1 odsto, što će stvoriti novi problem - kompresiju zarada.

Sindikati za naš medij kažu da su nezadovoljni najavljenim povećanjem od 5,1 odsto i upozoravaju da će se nakon novog rasta minimalca radnici sa nižom stručnom spremom izjednačiti po plati sa onima sa srednjom stručnom spremom, čime se, ističu, gubi motivacija za rad.

Ekonomski konsultant Bogdan Petrović ocenjuje da će naglo povećanje minimalne zarade izazvati ozbiljne potrese u javnom sektoru, rast nezadovoljstva među zaposlenima, ali i ubrzati odlazak stranih investitora iz zemlje.

„Povećanjem minimalca direktno se utiče na zarade onih koji su na minimalcu, a indirektno i na ukupnu masu zarada. Do sada se pokazalo da prosečna plata po pravilu raste približno koliko i minimalna - obično jedan do dva odsto manje", objašnjava Petrović za Danas.

Prema njegovoj proceni, prosečna plata u januaru naredne godine biće između 18 i 20 odsto viša nego u ovoj godini.

„U septembru su zarade prosvetnih radnika dostigle prosečnu zaradu, ali sada, nakon dva povećanja minimalca od ukupno 20 odsto, uz planirano povećanje plata u javnom sektoru od svega 5,1 odsto, dolazi do razlike od 13 do 14 odsto. To znači da će prosveta od januara ponovo značajno zaostajati za prosečnom zaradom u zemlji", ističe Petrović.

On upozorava da će to izazvati veliki pritisak sindikata i da je gotovo izvesno da će doći do štrajka početkom sledeće godine, ukoliko se ne obezbedi dodatno povećanje plata u prosveti.

„Treba imati u vidu da je javna uprava sistem spojenih sudova. Ako povećate zarade u prosveti, moraćete i u zdravstvu, policiji i ostalim službama", ukazuje Petrović.

Ističe na još jedan problem koji će minimalna zarada sledeće godine izazvati, a to je kompresija zarada. On objašnjava da se kompresija javlja kada najmanje plaćeni radnici dobijaju veće povećanje od kvalifikovanih radnika.

„Ako minimalac poraste 20 odsto, a plate u javnom sektoru samo pet odsto, to znači da će najnekvalifikovanija radna snaga dobiti za 15 odsto veću platu nego stručnjaci koji rade sa fakultetom. Do ove godine ste imali primer da čistačica koja ima 30-ak godina staža ima platu kao i fakultetski zaposleno lice koje tek počinje sa radom u državnoj upravi", navodi Petrović primer.

Ukazuje da je nekada odnos između plate profesora i domara bio 3:1, a da bi od januara mogao pasti na 1,5:1. Petrović navodi da vlast sledeće godine ne može da poveća plate više od 5,1 odsto u javnom sektoru jer nije ostvaren očekivani privredni rast.

„Ove godine smo imali deset odsto povećanja u javnom sektoru, plus vanredna povećanja u prosveti izazvana štrajkom. Inflacija je ove godine bila oko četiri odsto, a trenutno je niža zbog ograničenja cena. Međutim, MMF traži da se uredba o ograničenju marži ukine do kraja februara, što će sigurno cene vratiti na staro", kaže naš sagovornik.

Podseća i da su od oktobra već poskupeli struja, grejanje i porez na imovinu, te da se očekuju i novi pritisci na cene goriva zbog sankcija Naftnoj industriji Srbije (NIS).

„Zbog svega toga biće ogromno nezadovoljstvo u javnom sektoru ako se plate povećaju samo pet odsto. Da je minimalac porastao sedam do osam odsto, reakcije bi bile blaže. Ovako, prosveta će ponovo zaostajati 13 do 14 odsto za prosekom, što će, po mojoj proceni, biti okidač za socijalne proteste, a to će naravno povući ceo javni sektor", upozorava Petrović.

On predviđa da će vlada zbog toga morati da reaguje vanrednim rebalansom budžeta.

„Ovo povećanje minimalca je objava rata sindikatima, jer će produbiti jaz u zaradama, izazvati nezadovoljstvo i pritisak za dodatna povećanja", poručuje Petrović.

Petrović ukazuje i na mogući brži odlazak stranih investitora zbog povećanja minimalca, naročito u radno intenzivnim industrijama.

„Sve strane investicije koje su ugovorene uz državne subvencije imaju klauzulu da zarade moraju biti 20 odsto iznad minimalca. To znači da će povećanje minimalne zarade automatski podići i troškove u tim fabrikama", kaže on.

Najugroženije su, prema njegovim rečima, fabrike u industriji kablova, a da industrije sa visokokvalifikovanom radnom snagom neće biti u problemu.

„Te fabrike će verovatno otići iz Srbije. Međutim, to se dešavalo i u drugim državama Istočne Evrope, kako je rasla plata tako su fabrike odlazile. Ali ovim naglim povećanjem minimalne zarade, Srbija je uzbrala odlazak tih kompanija. Neke koje bi otišle za dve ili tri godine, sada će otići mnogo brže", smatra Petrović i ukazuje da će problem imati i domaći poslodavci u radno intenzivnim industrijama.

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije (SSSS) Zoran Mihajlović ocenjuje da je najavljeno povećanje plata u javnom sektoru od 5,1 odsto nedovoljno, upozorivši da će mnoge zarade i dalje biti ispod prosečne i da bi to moglo izazvati talas nezadovoljstva. Podseća na ranije obećanje vlasti da će do 2027. godine minimalna zarada iznositi 640 evra, a prosečna plata oko 1.400 evra.

„Da bi se to ostvarilo, plate bi u 2026. godini morale da porastu najmanje 20 odsto, a naredne, 2027. godine, još toliko. Dakle, dve godine uzastopno po 20 odsto. Sa povećanjem od svega pet odsto, apsolutno nećemo stići do te zvanične cifre od 1.400 evra prosečne zarade", ističe Mihajlović.

S druge strane, on upozorava na ozbiljne posledice i za realni sektor, dodajući da mnogi strani investitori, ali i domaća preduzeća, neće moći da isplate novu minimalnu zaradu. A deo većih poslodavaca mogao bi da pribegne smanjenju broja zaposlenih.

Suzana Peljto

Foto: Fonet / Bjanka Mirda

Slovenci zatvorili pogon u Babušnici

Slovenačka kompanija Firecat protection prekinula je proizvodnju u pogonu u Babušnici zbog, kako su objavili, brzog rasta troškova proizvodnje, a bez posla je ostalo 30 radnika, objavile su „Južne vesti". Kako je navedeno, u jeku talasa otpuštanja radnika i zatvaranja pogona „ispod radara" je prošlo zatvaranje fabrike za proizvodnju radne odeće u Babušnici, koje se dogodilo još krajem jula. Slovenačka firma je ogranak u Babušnici otvorila pre nepune dve godine.

▶ U septembru su zarade prosvetnih radnika dostigle prosečnu zaradu, ali sada, nakon dva povećanja minimalca od ukupno 20 odsto, uz planirano povećanje plata u javnom sektoru od svega 5,1 odsto, dolazi do razlike od 13 do 14 odsto - kaže ekonomski konsultant **Bogdan Petrović**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 13.11.2025
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1566
Naslov: Tihi rat trgovaca i države
Strana: 32,33,34

ШТА СТОЈИ ИЗА ЗАТВАРАЊА ПОЈЕДИНИХ МАЛОПРОДАЈНИХ ОБЈЕКАТА

Тихи рат трговаца и државе

Чини се да после доношења Уредбе о ограничавању маржи трговци нису пристали на безусловну покорност држави и одрицање од великих профита. И због тога су почели да примењују неке мере

СЛАЂАНА
ВУКАШИНОВИЋ

СИНИША ПАШАЛИЋ

Тврд је орах воћка чудновата, не сломи га, ал' зубе поломи! Ова чувена Његошева из „Горског вијенца", која је одговор владике Данила на Селим-пашино писмо, у коме овај захтева од Црногораца безусловну покорност и оданост, могла би да се примени и на актуелну ситуацију државе и трговинских ланаца након Уредбе о ограничавању маржи на 20.000 артикала. Чини се да трговци на ту безусловну покорност, два и по месеца од када је на снази овај документ, не пристају, па је питање може ли држава да сломи зубе у овом тихом рату који поприма различите облике.

Неки његови облици су видљиви, а неки се одвијају из ровова, али чињеница је да је на сцени специјални рат на релацији држава - трговински ланци. У том рату показало се да су трговински ланци „тврд орах" и да се не могу тако лако сломити. Јер иако је држава 1. септембра донела одлуку да ограничи марже трговцима с циљем снижавања цена чак 20.000 артикала, резултати те мере након скоро два и по месеца далеко су од очекиваних. Тржиште бележи поремећаје, трговци затварају радње, а произвођачи губе на продаји, док изгледа да ни потрошачи нису осетили најављено појефтињење.

Чини се да држава постаје свесна да је противник јак и тражи начин да изађе са ратног поља у миру. Једна од тих мировних мисија јесте и то да се на брзину скројени документ, којим је хтела да заштити најсиромашније потрошаче смањењем цена и до 15 посто, већ три пута мења. Последња промена десила се 27. октобра, када су из дела Уредбе којим се ограничавају цене добављача изузета јаја. То заправо значи да цене по којима их добављачи продају трговинским ланцима неће бити замрзнуте, што се већ види њиховим поскупљењем од три до четири динара по комаду.

ЂОРЂЕ КОЈАДИНОВИЋ

Ова, али и претходне две измене, а шапуће се да би могло да дође и до четврте, сигнализирају да се од првобитне намене, заштите буџета потрошача, стигло до тога да се траже путеви да се „умире" трговци, који су од самог почетка изражавали вербално незадовољство због овакве мере. Сада почињу то и практично да показују, јер је тешко без борбе се одрећи енормних зарада, базираних на маржама које су ишле и до 45 посто. У пракси, бар оно што је видљиво, то је да поједини ланци затварају одређене објекте, скраћују радно време неких својих брендова, укидају ноћна дежурства појединих продавница, а све то је годинама важило.

Тактика – преко леђа потрошача

Оваквом тактиком воде свој "рат" са државом, а преко леђа потрошача, па се чини да у крајњем исходу могу и да јој покажу да су толико "тврд орах" да због тога важеће административне мере могу у крајњем

Datum: 13.11.2025
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1566

Naslov: Tihi rat trgovaca i države

Strana: 32,33,34

исходу да постану штетне за државу. Наиме, узрочно-последични односи изазвани Уредбом, не само на релацији трговци, већ и добављачи, довели су до "кресања" трошкова, а једна од мера за то је и затварање радњи. Према сазнању НИН-а, велики број највећих ланаца прибегао је овим мерама, а они који нису, ако се нешто не промени, до Нове године урадиће исто.

„Трговци овакве мере неће моћи да издрже шест месеци, колико је предвиђено да уредба траје. Треба да се зна да је Делез повукао већ значајне потезе, јер не може на својим леђима да издржи евентуалне популистичке мере власти за придобијање гласача. Цену тога плаћају и трговци и произвођачи и нико овом мером није задовољан, јер је дошло до поремећаја на целом тржишту. Делез за сада није затворио велике продајне објекте Максија, али јесте неке из бренда Шоп енд го. Поред тога што јесте затворено десетак објеката овог бренда, промењено је и радно време, па ови објекти неће више радити недељом, док ће им суботом радни дан трајати до 15 сати", наводи извор НИН-а и указује да су и објекти неких других ланаца скратили радно време, па се уместо у 7 отварају у 7.30.

На наше питање да ли су овакви потези довели и до отпуштања запослених, наш извор каже:

„Јесу, али за сада смо ову меру применили само за људе који су обављали привремене послове. Стално запослени за сада нису угрожени, што не значи да неће бити ако се нешто у овој уредби не промени или укине пре марта. Кривицу за то не сноси компанија већ држава, која је отворила ову Пандорину кутију, што је довело до сукоба", објашњава наш саговорник.

Ове његове незваничне тврдње НИН је покушао да сазна и званично од компаније Делез, али одговоре на наша питања нисмо добили. Ни од још неколико ланаца за које знамо да су прибегли сличним мерама као Делез нисмо добили одговоре.

Тако је, примера ради, Идеа затворила један велики објекат у Димитрија Туцовића у Београду, због наводно високог закупа.

Међутим, тај закуп није био велики за Делез, који је на истој адреси недавно отворио Макси продавницу, што указује да није баш тако црно поводом пословања у условима Уредбе о маржама, као што се тврди. Када је реч о Идеи, и она је померила радно време са 7 на 7.30 сати и скратила га у неким објектима недељом.

То су дакле само сазнања са терена, са ког се могу видети и обавештења на вратима код неких брендова о затварању. "Шушка" се да би до краја године катанце на своје радње могли да ставе и Меркатор, ДИС али и други трговински ланци.

Синхронизовани поступци

Да ли су овакви синхронизовани поступци трговинских ланаца један од метода тихог рата са државом, неизвесно је, али оно што је извесно то је да ни ММФ не гледа благонаклоно према овој мери власти. Економисти ове финансијске институције нису их доживели као начин да се побољша стандард најсиромашнијих, већ су је подвели под дириговану економију у којој држава спутава тржиште да буде слободно. Да су српске власти са ММФ-ом разговарале о маржама, потврдио је и сам Александар Вучић.

„Посебна пажња била је посвећена мерама за ограничавање трговинских маржи, новим законским решењима у области тржишне регулативе и заштите потрошача, као и плановима за даљу либерализацију тржишта. Разговори свакако нису били лаки. За нас је важно да они потврде аранжман, а 19. децембра њихов главни борд мора то да потврди у Вашингтону, због кредитног рејтинга и због свега другог", рекао је Вучић.

Другим речима, јасно је да се ова административна мера није допала ММФ-у. Ово тим пре што су њени ефекти, бар по ономе што показују званични резултати РЗС, такви да су цене производа и услуга личне потро-

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 13.11.2025
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1566

Naslov: Tihi rat trgovaca i države

Strana: 32,33,34

ЂОРЂЕ КОЈАДИНОВИЋ

шње у септембру снижене у просеку за 1,6 одсто у односу на август.

Из удружења потрошача наводе да је свако снижење цена добра вест за грађане. То мисли и Дејан Гавриловић из Ефективе, који за НИН каже да не мисли да је на сцени тихи рат државе и трговаца.

„Ово је само покушај државе да их уведе у пристојно пословање, које неће само да завршава у њиховим џеповима. Ако мислите на то што трговински ланци сада покушавају да затварањем продавница уцењују државу и тако врате свој статус на старо, односно марже од 45 посто, мислим да то не би било добро. Јер је и пре увођења Уредбе о ограничавању маржи било затварања и отварања објеката трговинских ланаца. Ако се и десило да је у последња два месеца било нешто јачег затварања објеката, сигурно не треба у томе тражити кривца у Уредби, јер то није ни логично. Да ли сада треба да жалимо за неким малопродајним објектом зато што је тај трговински ланац целокупну популацију потрошача у Србији `драо` маржама од 45 одсто?! И сад кад треба те марже да смањи на неки реалан ниво, он ће затварати одређени број продавница. Мислим да за тим не жали 100 посто популације, већ само 0,0001 посто менаџмента, којем је од профита од 65 милиона евра на годишњем нивоу исплаћено 2,5 милиона евра бонуса на крају године", наводи Гавриловић за НИН.

Он додаје да има простора и да се неки објекат задржи у губитку и не затвори.

„Они су се оваквим претњама о затварању објеката уплашили да ће им бити мањи приходи, па да не дирају плате и бонусе менаџерима, него ће да ударе по сиротињи, а то су радници, и да затворе неки објекат, а онда све то да прикажу као страшне губитке и како је држава сурова и прави им проблем. Шта сад ми треба да кажемо? Не, немојте да затварате, ево, плаћаћемо и даље најскупље цене хране у Европи да бисте ви имали још пет, 10, 15 објеката више у свом портфолију. У извештају Комисије за заштиту конкуренције стоји да су трговински ланци до пре само неколико година радили са просечном маржом од 18 одсто, па им то није било мало. Сада јесте. Наводи у медијима о затварању продајних објеката због маржи мени делују као ПР трговинских ланаца који сада врше притисак на јавност и на државу да се стекне утисак да су они сад некакве жртве", каже Дејан Гавриловић из Ефективе за НИН.

Политизација или реалност

И министарка унутрашње и спољне трговине Јагода Лазаревић сматра да је наводно затварање трговинских објеката због смањења маржи политизација, а не реално стање.

„Сваки ланац има непрофитабилне објекте, те се они, у складу с тим, затварају и отварају се нови. Апокалиптичне прогнозе о масовном затварању продајних објеката једноставно нису тачне и тиме покушава да се створи страх. Ако треба да се нерентабилни објекти одржавају на терет грађана, односно цена које плаћају грађани или да их добављачи финансирају кроз рабате, онда то није успешан пословни модел и мораће трговински ланци да пораде на оптимизацији трошкова. Тенденција је да трговци буду профитабилни, али на здравијој основи - да добављачи буду растерећени неподношљивих рабата и да имамо ниже цене, као и акције на које су потрошачи и те како навикли", навела је министарка за РТС и додала:

Делез за сад није затворио велике продајне објекте Максија, али јесте неке Шоп енд го. Поред тога што јесте затворено десетак објеката овог бренда, промењено је и радно време, наводи извор НИН-а

„Трговци су и даље `дрско креативни` јер знају оно што смеју и оно што не смеју, али врше притиске. Нема масовног затварања продавница. Наводи у медијима да велики трговински ланци затварају продавнице широм земље су врло политизовани, а за мене је и врло индикативно који су медији у земљи и региону пренели ту информацију."

Саша Ђоговић, економиста и уредник публикације Стратео, скептичан је према оваквим ставовима власти.

„Чини ми се да је Уредба о маржама урађена на нивоу произвољности, без тржишних показатеља и анализа, па је питање тренутка када ће у још драстичнијом облику да се опет појави енормни скок цена, јер узрок се не отклања административним, већ тржишним мерама. Илузија је да се тим административним мерама преко ноћи може стићи до `магичних цена` на српском тржишту, али оне могу преко ноћи да оставе људе без посла, јер трговци се преко ноћи неће одрећи прихода које им је држава омогућила у претходном периоду. Зато ће покушати разним методама да их врате. То је јака организација која је спремна да уђе у отворен сукоб са државом да би заштитила своје интересе", објаснио је недавно за НИН Ђоговић. Ако је тако, онда је она Његошева са почетка текста - „тврд је орах воћка чудновата, не сломи га, ал' зубе поломи", актуелна и данас. Питање је само може ли држава да сломи зубе у овом тихом рату са трговинским ланцима. Уколико их сломи, онда је јасно како је добра намера државе да заштити стандард најсиромашнијег слоја становништва поклекла пред притисцима најбогатијих и њиховог профита. ■

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 17.11.2025
Medij: Večernje novosti
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 464

Naslov: Osiguran novac za veće plate i penzije

Strana: 1,8

РАСПРАВА О БУЏЕТУ ЗА 2026.

Осигуран новац за веће плате и пензије

страна 8.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 17.11.2025
Medij: Večernje novosti
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Osiguran novac za veće plate i penzije

Napomena:
Površina: 464

Strana: 1,8

ЈАВНО СЛУШАЊЕ О БУЏЕТУ ЗА 2026. ГОДИНУ ОДРЖАНО У СКУПШТИНИ

ПРЕДЛОЗИ ЗА БОЉИ СТАНДАРД ГРАЂАНА

У државној каси новац за повећање плата, пензија, минималаца

Фото Танјуг

ПРЕДЛОЖЕНИ буџет за следећу годину намењен је побољшању животног стандарда грађана и развоју, односно капиталним инвестицијама, рекао је јуче министар финансија Синиша Мали.

- У буџету су предложена средства за повећање пензија од децембра ове године за 12,2 одсто, а од јануара плата у јавном сектору за 5,1 проценат и минималне зараде за 10,1 одсто - истакао је Мали на јавном слушању о буџету које је у Скупштини Србије организовао Одбор за финансије.

Он је навео да се пензије већ три године повећавају двоцифрено, а колико се стање са новцем за примања најстаријих поправило илустровао је податком да је 2012. за пензије из буџета долазило 48,2 одсто новца, а сада је то 20 процената.

- Просечна пензија ће следеће године износити око 490 евра - рекао је министар. - Повећање плата у просвети за годину дана било је 28,6, а у здравству 19,2 процента. Повећање минималне зараде за годину дана ће износити 37 одсто. Стопа незапослености је рекордно ниска - 8,5 процената.

Мали је навео да је пројектовани раст за 2026. три одсто, а да се очекује да ове године буде између два и 2,5 процената и да ће фискални дефицит у 2026, у договору са ММФ-ом, износити три одсто. Оценио је да је Србија упркос глобалним кретањима и догађањима у земљи успела да сачува макроекономску стабилност и да инвестиције неће стати ни следеће године. Он је рекао да је предвиђено да се настави са великим улагањима у капиталне пројекте, који потпуно мењају квалитет инфраструктуре у Србији.

- Ове године издвојено је око 7,3 одсто БДП-а за капиталне инвестиције, а следеће године биће мање, односно 6,7 процената, јер су неке ствари, када је пројекат "Скок у будућност" у питању, већ урађене - објаснио је министар. - Када саберете, то је већ негде 740 милијарди динара само за ту намену, тако да су то огромна улагања. Свака нова инвестиција мења квалитет живота у локалним самоуправама и генерално у Србији, привлачи стране инвеститоре или мотивише домаће.

Како је министар навео, дефицит који је у плану је такав да омогућава даље смањење јавног дуга у односу на БДП. Према његовим речима, Предлог буџета за 2026. годину детаљно су анализирали представници ММФ-а, који су сагласни са начином на који је постављен.

- Оно што је посебно важно је да смо и даље једина земља на територији Западног Балкана и једина земља која је кандидат за пуноправно чланство у ЕУ, а која има инвестициони кредитни рејтинг и упркос изазовима и споља и изнутра, управо снагом својих јавних финансија и стабилношћу коју показује и фискална и монетарна политика, ми смо тај рејтинг и до дана данашњег сачували - рекао је Мали. ▮ Е.Б.Т.

Утицај маржа на инфлацију

ГУВЕРНЕР Народне банке Србије (НБС) Јоргованка Табаковић изјавила је да је просечна потрошачка корпа у првој половини ове године била у потпуности покривена просечном зарадом, указујући да је то највиши ниво покривености до сада, као и да је међугодишња инфлација у октобру била на нивоу од 2,8 одсто.

- На смањење инфлације значајан утицај имале су мере Владе Србије којима су ограничене трговачке марже - рекла је Табаковићева. - Очекујем да ће инфлација на крају ове године, као и следеће, остати унутар циљаног оквира три плус - минус 1,5 одсто.

Одрживо

ПРЕДСЕДНИК Фискалног савета Србије Благоје Пауновић оценио је да је предложени буџет за 2026. годину фискално и макроекономски одржив.

- Кредибилно су планирани укупни приходи и расходи, уколико не буде непланираних промена политика током наредне године - рекао је Пауновић. - Предложени буџет за 2026. не само да враћа посебна фискална правила, већ и тренутно суспендована општа правила, јер она прописују да фискални дефицит не сме прећи три одсто БДП-а, уколико је јавни дуг испод 45 одсто БДП-а.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 20.11.2025
Medij: Vreme
Rubrika Bez naslova
Autori: MARIJA L. JANKOVIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Čudesni fijasko

Napomena:
Površina: 1109

Strana: 26,27

Čudesni fijasko

Vučić je letos smanjenje cena u prodavnicama najavio kao magično rešenje mnogih problema. No, otkad je podviknuo trgovcima, prvo su vlasti same ublažile svoju uredbu, cene nisu osetno pale, a stigle su kritike iz Brisela. Potom su i lanci supermarketa počeli da zatvaraju radnje. Šta nas još čeka

"Čudesne mere", tako je Aleksandar Vučić u avgustu najavio ograničenje marži u prodavnicama. Te mere će, rekao je tada, "doprineti boljem životu miliona naših građana".

Još tada se ukazivalo na to da su cene u srpskim dućanima prepumpane, što je pripisivano bezobrazluku trgovačkih lanaca. Drugi su, pak, u Vučićevom potezu videli čist populizam, dodvoravanje manje imućnim biračima. Šta god bilo, nekoliko meseci kasnije jasno je da su mere bile "čudesne" samo po jednom – potrošačima nisu mnogo pomogle, a udarile su supermarkete tako da su se mnogi odlučili na zatvaranje filijala i otkaze radnicima.

OBEĆANJE, LUDOM RADOVANJE

Predsednik države je bio obećao 15 do 20 odsto niže cene hrane usvajanjem Uredbe o regulisanju trgovinskih marži za 20.000 prehrambenih i drugih proizvoda u marketima. Ovo je učinio priznajući da su cene hrane i bezalkoholnih pića na nivou 95 odsto prosečnih cena Evropske unije, dok plate nisu tolike.

Zapretio je lancima prodavnica da ne smeju da se dogovaraju oko cena i nebrojeno puta se fotografisao sa korpicama hrane – na kojima proverava koliko šta košta. Komisija za zaštitu konkurencije je protiv pojedinih lanaca pokrenula postupak zbog navodnog dogovaranja o cenama, ali on nije dobio nikakav epilog, niti je odgovornost utvrđena.

Da rezultati nisu ni približno dobri pokazuju i zvanične brojke. Republički zavod za statistiku navodi da je u septembru 2025. godine u odnosu na prethodni mesec pad cena zabeležen u grupama hrana i bezalkoholna pića, ali za svega 4,5 odsto. Iste brojke nude iz Narodne banke Srbije, ističući da su cene povrća snižene za 14,9 odsto, voća za 8,2 odsto, a prerađene hrane u proseku za tri odsto.

Ipak, ispostavlja se, siromašni ne žive samo na povrću. Posmatrano na međugodišnjem nivou, cene hrane i bezalkoholnih pića u septembru ipak su porasle za 1,7 odsto. A tu je još jedna presudna brojka – ukupno su potrošačke cene u septembru povećane i to za 2,9 odsto u odnosu na isti mesec prethodne godine. Što bi značilo da cene hrane rastu tokom cele godine, a da sa Vučićevim merama nismo dobili ništa osim blagog usporavanja ovog rasta i tih 4,5 odsto jeftinijih namirnica u odnosu na mesec pre. O dalekih 15 do 20 odsto možemo samo da sanjamo.

Podaci za oktobar još su lošiji. Cene proizvoda i usluga u odnosu na septembar povećane su za 0,5 odsto, a pad cena hrane i bezalkoholnih pića iznosi svega 0,9 odsto.

CENE SKUPLJE, A BIĆE JOŠ GORE

Ekonomista Dragovan Milićević, bivši državni sekretar u Ministarstvu trgovine, kaže za "Vreme" da je najbolji pokazatelj kretanja cena sajt Cenoteka. Kako je Uredba stupila na snagu septembra ove godine, Milićević je za "Vreme" uradio analizu kretanja cena sa kraja avgusta, zatim sredinom septembra i sredinom oktobra.

"Svi podaci govore da ne da nije došlo do smanjenja cena, već su neke značajno i povećane, a one iz korpe osnovnih dobara (brašno, šećer, ulje, meso) su na istom nivou ili čak malo skuplje", kaže Milićević. "Izuzetak čine isti proizvodi pod robnom markom trgovačkih lanaca koji su i ranije imali nižu cenu. Ti proizvodi, za razliku od brendova, imaju daleko manje troškove."

U istom periodu kada je Uredba donela, porasle su i cene struje, gasa i goriva, što će se tek u finišu jeseni preliti na cene na rafovima.

Efekte ograničenja marži je narušila i sama vlast, samo dve nedelje posle uvođenja. Jedna po jedna, iz Uredbe su izuzimane grupe namirnica. Iako je trebalo da traje ukupno šest meseci, iz nje su prvo izuzeti sveže meso i riba, voće i povrće, kafa, kakao, a zatim i jaja. Što znači da cene ovih namirnica nisu bile ograničene ni 60 dana, a kamoli 180, koliko je država obećala. Izvori "Vremena" govore da je sledeće na redu izuzimanje – zamrznutih proizvoda.

RIZIKO SA RADNIM MESTIMA

Vučić, ljubitelj šaha, kao da se ne snalazi u igrama poput rizika. Tamo je ideja da se trupe namerače na jednog protivnika, ali da se ne otvori bok za udare sa strane. Ekonomskim merama koje potrošači i ne osećaju, Vučić je ostao potpuno otvoren i nedaće su počele da stižu – od zatvaranja radnji, preko potencijalnog odlaska investitora, do packi iz Evropske unije.

"Vreme" je prvo pisalo o masovnom zatvaranju prodavnica i otkazima koje čekaju zaposlene u velikim trgovinskim lancima širom Srbije, čije su centrale

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 20.11.2025
Medij: Vreme
Rubrika Bez naslova
Autori: MARIJA L. JANKOVIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Čudesni fijasko

Napomena:
Površina: 1109

Strana: 26,27

POJEFTINJENJE KOJE SE NIJE DESILO: Vučićeve "sjajne mere", kritike iz Brisela i zatvaranje radnji trgovinskih lanaca
Foto: Jadranka Ilić/ Tanjug; M. Milenković

mahom u inostranstvu. Objavili smo i interni dokument o otkazima koji je Delez Srbija poslao zaposlenima u lancu Maksi. U njemu Izvršni odbor ove firme za promene poslovne dinamike direktno krivi Vučićeve marže.

"Usled uticaja Uredbe o ograničenju trgovinskih marži, primorani smo da, nažalost, donesemo teške odluke i sada želimo da vas obavestimo da naša kompanija ulazi u fazu izmene poslovnog modela", piše u dokumentu. "Do kraja ove godine ćemo zatvoriti ukupno 25 prodavnica. U mnogim slučajevima smo uspeli da pronađemo nova radna mesta za zaposlene unutar našeg sistema, ali nažalost, za deo koleginica i kolega to će značiti odlazak iz kompanije. Želimo da znate da će onima koji odlaze biti obezbeđena odgovarajuća otpremnina i puna podrška u prelaznom periodu."

Kao jedno od objašnjenja za zatvaranje prodavnica mogao bi da se ponudi i pad kupovne moći građana. Ipak, ekonomista Saša Đogović za "Vreme" kaže da promet u trgovinama nije opao iako je manji od očekivanog.

"Verujem da je zatvaranje prodavnica direktni učinak ograničenja marži", smatra Đogović. "Trgovinski lanci jednostavno idu na zatvaranje objekata koji su im najneisplativiji, kako bi napravili uštede i na nogama dočekali da istekne ovaj ograničeni vremenski period tokom koga će marže biti na snazi."

Dodatno su na troškove uticali i drugi parametri koje određuje država, poput najave povećanja cena struje i minimalca.

"Ukoliko trgovine ne mogu da povećaju cene, što je očekivano u ovim uslovima, one snižavaju troškove", dodaje Đogović. "Za posledicu bismo mogli da imamo da će ljudi koji rade za najmanje plate dočekati radosno povećanje minimalca, ali da će zato deo njih završiti na tržištu rada."

Bivši državni sekretar u Ministarstvu trgovine Dragovan Milićević misli da je zatvaranje radnji "očekivano, s obzirom da su prodajna mesta različite profitabilanosti i da su prosečne marže bile takve da su lanci kao strategiju imali geografsku pokrivenost veće teritorije".

Oni nisu jedini. "Vreme" je pisalo o desetinama radnji gotovo svih trgovinskih lanaca koji su najavili zatvaranja pojedinih prodavnica, a neki od njih su katance već stavili. Pojedini su, pak, izjavili da zatvaranja nisu direktan proizvod Vučićevih marži, već je reč o uobičajenim poslovnim aktivnostima koje se sprovode isključivo u skladu sa stručnim analizama, zakonskim propisima i standardima upravljanja.

U jeku celokupnog haosa dolazi i ostavka Lazara Markovića, generalnog direktora lanca prodavnica IDEA. Iz kompanije IDEA su za "Vreme" potvrdili ovu informaciju, ali nisu pojasnili da li odluka ima ikakve veze sa Vladinom uredbom o maržama.

ŠOKIRANI EVROPLJANI

Iako nije potvrđeno da je prvi čovek IDEA Srbije otišao zbog Vučićevih marži, ekonomski nemački dnevni list "Handelsblat" objavio je tekst pod naslovom "Evropski lanci supermarketa žale se na šikaniranje u Srbiji" i postavio pitanje: "Može li EU da toleriše ovakvo ponašanje?"

"Za slom nisu odgovorne greške menadžmenta ili snažna konkurencija već politička volja srpskog predsednika Aleksandra Vučića", piše list. "Pogođen je nemački lanac Lidl. Na srednji rok, maloprodaja bi mogla biti sasvim prognana iz zemlje."

Prvo su na državne mere loše reagovali stručnjaci iz Međunarodnog monetarnog fonda koji su ove jeseni bili u Srbiji, kada je dobro obavešten izvor "Vremena" rekao da se MMF-u nikako ne dopada bilo kakvo uplitanje državnih organa u slobodno tržište. "Malo je reći da su šokirani što država Srbija reguliše tržište jednim vidom administrativnih zabrana", dodao je taj izvor, a i sam Vučić je tada potvrdio da su pričali o merama i rekao da "razgovori nisu bili laki".

Ni Evropska unija nije štedela kritike. Prvi čovek Delegacije EU Andreas fon Bekerat, na koncu svega, kazao je da pomenuta Uredba "može dovesti do značajnog poremećaja tržišta, negativnog uticaja na investicije, gubitka za prodavce, zatvaranja radnji i otpuštanja". Isto je ocenjeno i u izveštaju Evropske komisije o napretku.

DIREKTNO U BANKROT

Nisu samo strani veliki lanci najavili zaključavanja i otpuštanja. Sa svime se teško nose i domaći lanci trgovina. Ti znatno manji trgovinski lanci su ministarki trgovine Jagodi Lazarević na sastanku u Privrednoj komori jasno rekli da veoma teško posluju nakon Uredbe, kažu izvori "Vremena".

"Oni su tri sata iznosili ministarki katastrofalne efekte uredbe: milionske gubitke, zatvaranje radnji, kašnjenje sa plaćanjima, zaduživanje kod banaka, otpuštanja", objašnjava izvor redakcije. "Domaći trgovci su rekli da su preživeli i sankcije i rat, bombardovanje i koronu, ali da ih ova uredba gura u bankrot."

Nadali su se Vučićevi marketinški i medijski savetnici da će barem ubosti krajnji cilj, a to je pomoć biračima kojima svaki dinar znači. "Čudesne mere" su promašile sve. ¶

MARIJA L. JANKOVIĆ

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 03.12.2025
Medij: Profit
Rubrika Ekonomija
Autori: Dr Dejan Jovović
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija
Napomena:
Površina: 1057
Naslov: Druga revizija ekonomskog programa Srbije podržanog Instrumentom za koordinaciju politike
Strana: 14,15

Piše: Dr Dejan Jovović

Druga revizija ekonomskog programa Srbije podržanog Instrumentom za koordinaciju politike

Misija Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), koju je predvodila Anet Kjobe, boravila je u Beogradu od 22. do 30. oktobra 2025. godine, u okviru druge revizije sprovođenja ekonomskog programa podržanog aktuelnim Instrumentom za koordinaciju politike (PCI - Policy Coordination Instrument). Delegaciju Srbije predvodila je guverner Narodne banke Srbije Jorgovanka Tabaković.

Tokom ovih razgovora razmotrena su najnovija makroekonomska kretanja, ekonomski izgledi i rizici, kao i ključna pitanja u vezi sa realizacijom programa i napretkom u sprovođenju reformi.

Prvo razmatranje sprovođenja dogovorenog ekonomskog programa okončano je u junu 2025. godine, odlukom Odbora izvršnih direktora MMF-a o njegovom uspešnom završetku.

Aktuelni PCI odobren je Srbiji 9. decembra 2024. na period od 36 meseci do kraja 2027. godine, savetodavnog je karaktera i ne predviđa korišćenje finansijskih sredstava. Odobrava se zemljama koje sprovode kredibilnu ekonomsku politiku. Program se razmatra u okviru redovnih polugodišnjih revizija.

Tokom boravka u Beogradu, misija MMF je pored plenarnog sastanka u NBS, imala posebne razgovore sa ministrom finansija, ministrom rudarstva i enegetike, predsednikom vlade Srbije i predsednikom Republike Srbije.

Tokom razgovora sa predstavnicima MMF-a, guverner NBS, između ostalog, istakla je:
• Inflacija je u septembru iznosila 2,9 odsto međugodišnje, čemu su značajno doprinele mere vlade Srbije za ograničenje trgovačkih marži, koje su na snazi od 1. septembra.
• Očekujemo da i na kraju ove kao i sledeće godine, inflacija ostane unutar ciljanog koridora od 3 ± 1,5 odsto.
• Činjenica da smo i baznu inflaciju spustili na nivo ispod 4 odsto, takođe, govori u prilog generalno nižim inflatornim pritiscima.
• Očuvali smo i relativno stabilan kurs dinara prema evru, uprkos izraženim volatilnostima i neizvesnostima na globalnom finansijskom i robnom tržištu.
• Odgovornim upravljanjem obezbedili smo i rekordne devizne rezerve zemlje, koje su za 120 odsto veće u odnosu na pretpandemijsku 2019. godinu.
• Dodatno smo povećali i rezerve zlata, koje sada čine oko 20 odsto deviznih rezervi.
• Očuvali smo i ojačali stabilnost finansijskog sistema, kojoj je i relativna stabilnost kursa dinara prema evru bitno doprinosila.
• Generalno i pojedinačno, banke u Srbiji su stabilne i imaju visoke rezerve kapitala i likvidnosti, značajno iznad regulatornih minimuma.
• Po osnovu relaksacije naše monetarne politike, kamatne stope na dinarske kredite privredi spuštene su na ispod 6,4 odsto,a relaksacija monetarne politike ECB, uz očuvanu nisku premiju rizika zemlje, prenela se na pad kamatnih stopa na evro i evroindeksirane na ispod 4,7 odsto.

Predstavnici Ministarstva finansija i MMF-a razmatrali su postignute i zadate ciljeve iz programa, kao i aktuelna makroekonomska kretanja. Ministar finansija je naglasio da je dalji cilj naše ekonomske politike upravo da se zadrži rast privrede, nizak udeo javnog duga u BDP-u, kao i da će se poštovati nivo deficita kada je reč o budžetu za narednu godinu. Na sastanku je zaključeno da su, do sada, u zadatim vremenskim okvirima ispunjeni svi zadati ciljevi iz aktuelnog aranžmana, te da se sada radi na ciljevima čiji je rok za završetak u narednom periodu. Ispunjeni su ciljevi, kao što su: jačanje ljudskih kapaciteta u Poreskoj upravi, priprema izveštaja o Planu investicija u sektoru energetike, objavljen je izveštaj o strukturi plata i zaposlenima u institucijama opšte države koje su uključene u registar Iskra, a sveobuhvatna analiza penzionog sistema Srbije je u završnoj fazi pripreme.

Na sastanku sa misijom MMF-a, ministar rudarstva i energetike razgovarala je o energetskoj bezbednosti, situaciji u naftnom i gasnom sektoru i investicijama. Predstavnici MMF-a informisani su da da Srbija ima zalihe nafte i naftnih derivata, koje su dovoljne za stabilnost tržišta. Povećava se uvoz naftnih derivata, iako postoje ograničenja za transport. Kompanija NIS će u međuvremenu povećati količine za snabdevanje manjih pumpi. Rečeno je da je Srbija bezbedna i što se tiče snabdevanja prirodnim gasom tokom ove grejne sezone, jer je na vreme napunila skladište i nastavila da skladišti gas u Mađarskoj, tako da sada ima uskladištenih oko 534 miliona kubika.

Premijer je preneo misiji MMF-a da Srbija u potpunosti ispunjava sve obaveze preuzete u okviru programa sa MMF-om. Vlada će nastaviti da vodi uravnoteženu ekonomsku politiku, zasnovanu na očuvanju fiskalne stabilnosti i nastavku strukturnih reformi, uz snažnu podršku ekonomskom rastu i

Datum: 03.12.2025
Medij: Profit
Rubrika Ekonomija
Autori: Dr Dejan Jovović
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija
Napomena:
Površina: 1057

Naslov: Druga revizija ekonomskog programa Srbije podržanog Instrumentom za koordinaciju politike

Strana: 14,15

investicijama. Razmatrana su i pitanja u vezi sa ograničenjem trgovačkih marži i primenom fiskalnih pravila. Naglašeno je da će vlada nastaviti da sarađuje sa MMF-om u analizi efekata ovih mera, kako bi se obezbedila njihova puna efikasnost i tržišna održivost, kao i sa reformama u oblastima javnih finansija, energetike i trgovine, u skladu sa evropskim standardima i u saradnji sa međunarodnim partnerima.

Tema sastanka misije MMF-a sa predsednikom Republike bile su fiskalna pravila i važnost ispunjenja ciljanog deficita, povećanje plata u javnom sektoru u skladu sa dogovorenim okvirom, kao i fiskalni rizici koji se odnose na javna preduzeća i lokalne samouprave. Razgovaralo se i o sprovođenju projekata u okviru programa Skok u budućnost – Srbija 2027, koji će doprineti ubrzanju privrednog rasta.

Na kraju razgovora, tim MMF-a izdao je sledeće saopštenje (IMF press release 25/354, October 30, 2025):

Privredna aktivnost je usporila u uslovima spoljnih i domaćih izazova. Očekuje se da će rast u 2025. iznositi 2,1 odsto, što je posledica nižih javnih investicija, smanjenih priliva stranih direktnih investicija i slabije potrošnje. Nakon privremenog probijanja gornje granice ciljanog koridora NBS-a zbog većih cena hrane prouzrokovanih nižim prinosima, ukupna inflacija je opala na 2,9 odsto u septembru, zahvaljujući ograničenjima cena i trgovačkih marži na hranu i osnovne potrepštine.

Očekivanje je da će se rast vratiti na nivo od 3 odsto u 2026. godini na osnovu kontinuiranih povećanja raspoloživog dohotka domaćinstava, povoljnih kreditnih uslova, novih prerađivačkih izvoznih kapaciteta i razrešenja neizvesnosti u pogledu snabdevanja energijom u vezi sa Naftnom industrijom Srbije. Inflacija će verovatno zabeležiti umeren rast u 2026. godini. Očekuje se da će se deficit bilansa tekućih transakcija povećati na oko 6 odsto BDP-a, nakon čega bi trebalo da usledi njegov pad, a devizne rezerve bi trebalo da ostanu na solidnom nivou.

Rizici po projekcije su na negativnoj strani. Prolongiranje rešavanja pitanja NIS-a i domaćih političkih tenzija, moglo bi da oslabi ekonomsku aktivnost. Rizike ublažavaju značajni fiskalni i eksterni baferi, uključujući visoke devizne rezerve i depozite države, otporan bankarski sektor i umeren javni dug.

Održavanje oprezne makroekonomske politike je od ključne važnosti za očuvanje kredibiliteta, kao i prostora u pogledu politike za reagovanje na šokove. Ograničenje fiskalnih deficita na nivou od 3,0 odsto BDP-a, čime se uspostavlja odgovarajuća ravnoteža između potreba tekuće potrošnje i investicija, predstavlja suštinsko sidro politike.

Vlasti Srbije jačaju upravljanje javnim investicijama, gde se dodatna unapređenja mogu postići kroz unapređenu analizu troškova i koristi, procene fiskalnih rizika, i bolje prakse nabavki. Vlasti su takođe opredeljene za unapređenje fiskalne transparentnosti i ostvaruju dobar napredak ka izradi prvog izveštaja Srbije o poreskim rashodima, sprovođenju aktuarske studije o penzionom sistemu, i objavljivanju dodatnih fiskalnih podataka o mineralnim resursima, državnim preduzećima, i lokalnim finansijama.

Reforme energetskog sektora napreduju, ali su potrebni dodatni napori da bi se obezbedila finansijska održivost i operativna efikasnost energetskih državnih preduzeća. Srbija sprovodi različite ključne energetske investicije, i s obzirom na znatne potrebe sektora za finansiranjem, davanje prioriteta najisplativijim projektima biće presudno za unapređenje kako ekonomskih rezultata, tako i energetske bezbednosti.

Trenutni stav monetarne politike i dalje je odgovarajući i nastavlja da podržava makroekonomsku stabilnost Srbije, pored ostalog tako što se ne fokusira na privremene fluktuacije cena. S obzirom na to da bi efekti ograničenja cena i trgovačkih marži trebalo da nestanu tokom vremena, vlasti bi trebalo da budno prate potencijalne rizike od porasta inflacije.

Tim MMF-a pozdravlja nameru vlasti da ukine ograničenja cena i trgovačkih marži do kraja februara, u skladu sa planom. Vlasti su odlučne u nameri da razreše pitanje sankcija NIS-u, na način koji obezbeđuje nesmetano snabdevanje Srbije naftnim proizvodima.

***

- Tim MMF-a i vlasti Srbije postigli su sporazum na nivou tima o drugoj reviziji u okviru PCI, koji treba da odobri Izvršni odbor MMF-a (oko 19. decembra ove godine).

- Privredni rast je usporio s obzirom na to da ekonomija oseća efekte globalnih trgovinskih tenzija, protesta, političke neizvesnosti i sankcija NIS-u. Slabi poljoprivredni prinosi su ponovo podstakli pritiske na cene hrane, ali je ukupna inflacija opala u septembru.

Premijer je preneo misiji MMF-a da Srbija u potpunosti ispunjava sve obaveze preuzete u okviru programa sa MMF-om. Vlada će nastaviti da vodi uravnoteženu ekonomsku politiku, zasnovanu na očuvanju fiskalne stabilnosti i nastavku strukturnih reformi, uz snažnu podršku ekonomskom rastu i investicijama. Razmatrana su i pitanja u vezi sa ograničenjem trgovačkih marži i primenom fiskalnih pravila. Naglašeno je da će vlada nastaviti da sarađuje sa MMF-om u analizi efekata ovih mera, kako bi se obezbedila njihova puna efikasnost i tržišna održivost, kao i sa reformama u oblastima javnih finansija, energetike i trgovine, u skladu sa evropskim standardima i u saradnji sa međunarodnim partnerima.

- Zahvaljujući makroekonomskoj otpornosti, ekonomija Srbije je dobro pozicionirana za nastavak rasta kada se ublaže privremeni šokovi. Potrošnju domaćinstava još uvek podržavaju dalja povećanja raspoloživih prihoda, bankarski sektor je otporan, devizne rezerve su na visokom nivou i javni dug je nizak.

- Srpske vlasti su i dalje čvrste u nameri da zadrže fiskalni deficit ispod granice od 3,0 odsto BDP-a tokom 2025-27. godine i da poštuju posebna fiskalna pravila o zaradama u javnom sektoru i penzijama. Instrument PCI podržava vlasti Srbije u naporima da ostvare napredak u realizaciji fiskalno-strukturnih reformi i reformi energetskog sektora.

Dr Dejan Jovović
Naučni savetnik – ekspert za međunarodne finansije i redovni član NDES-a

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 19.12.2025
Medij: Večernje novosti
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija

Napomena:
Površina: 395

Naslov: MMF: SRBIJA RAZBORITO UPRAVLjA PARAMA

Strana: 9

ИО ДИРЕКТОРА СВЕТСКЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ КАО УСПЕШНУ ОЗНАЧИО ДРУГУ РЕВИЗИЈУ АРАНЖМАНА

ММФ: СРБИЈА РАЗБОРИТО УПРАВЉА ПАРАМА

Похвале за девизне резерве, контролисан јавни дуг и отпоран банкарски систем

Фото Инстаграм

РЕШАВАЊЕ САНКЦИЈА ПРЕМА МАКРО-КРИТИЧНОЈ КОМПАНИЈИ НИС ДОДАТНО БИ СМАЊИЛО НЕИЗВЕСНОСТ

СРБИЈА води разбориту монетарну политику и има снажне бафере који јој помажу да се снађе у овом изазовном периоду - наводи се у извештају Извршног одбора директора Међународног монетарног фонда (ММФ), који је у среду донео одлуку о успшеном завршетку друге ревизије аранжмана са нашом земљом.

ММФ овом оценом поручује да Србија има довољно финансијских "јастука" (високе девизне резерве, контролисан јавни дуг, отпоран банкарски сектор) који јој омогућавају да преброди шокове без озбиљне кризе у комплексним околностима које карактеришу глобална инфлација, рат у Украјини, енергетска нестабилност, геополитички притисци.

У извештају ММФ истиче се и да би решавање санкција према макро-критичној компанији "Нафтна индустрија Србије" (НИС) додатно смањило неизвесност. Заменик генералног директора Бо Ли констатовао је током дискусије о Србији да је раст успорен услед домаћих протеста и повећаних ризика по енергетску безбедност након санкција компанији НИС. ММФ за ситуацију са НИС-ом користи термин "макро-критична" компанија и тиме јасно поручује да њено пословање има директан и значајан утицај на макроекономску стабилност државе, односно да њени проблеми могу да изазову макроекономски шок, тако да то није више питање једног предузећа, већ читаве привреде.

У саопштењу ММФ се наводи се да је раст Србије успорен усред растућих домаћих и спољних неповољних фактора, а да је укупна инфлација пала испод циља Народне банке Србије (НБС) од три процента. Прогнозирају да ће се дефицит текућег рачуна повећати у 2026, одражавајући веће трошкове увоза горива и ограничења ЕУ на увоз челика, пре него што се ублажи од 2027.

- Очекује се да ће раст у 2025. бити око два одсто, пре него што се опорави 2026. и 2027. - процењује ММФ. - Фискална дисциплина се строго одржава, а монетарна политика остаје опрезна, чувајући кредибилитет политике. Фискални дефицит је на добром путу да остане испод договореног лимита од три одсто БДП-а, што је кључно сидро програма, уз подршку ограничене текуће потрошње и пажљивог одређивања приоритета инвестиција. Рестриктивна монетарна политика, укључујући и преиспитивање привремених флуктуација цена из недавних контрола цена и маржи, помаже у обуздавању инфлационих ризика који произилазе из повећања минималне зараде и виших трошкова енергије.

У оквиру нових програмских обавеза, очекује се да ће јавна дуговања почети да се смањују од 2026.

Аранжман Инструмент за координацију политика одобрен је Србији у децембру 2024. године, и трајаће до краја 2027. године. **Е. Б. Т.**

Мали: Потврда стабилности

МИНИСТАР финансија Синиша Мали оценио је да извештај ММФ долази у тренутку када је Србији и те како значајна потврда међународне финансијске институције о стабилности њене економије и уложеним напорима да се све реформе приведу крају:

- Србија се успешно изборила са унутрашњим и спољашњим изазовима у текућој години и показала отпорност.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 19.12.2025
Medij: Informer
Rubrika Vesti
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 689
Naslov: ZA 15 GODINA OD BANKROTA DO STABILNOSTI
Strana: 6,7

VEST IZ VAŠINGTONA: SRPSKA EKONOMIJA RA

Za 15 godina od bankrota do stabilnosti

● Samo snažna i stabilna ekonomija je dobar temelj za dalji održivi rast, a ove godine se srpska ekonomija pokazala vrlo otpornom, izjavio je ministar finansija Siniša Mali

Izvršni odbor direktora Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u Vašingtonu je doneo odluku o uspešnom završetku druge revizije aktuelnog aranžmana sa Srbijom, saopšteno je iz ove institucije. MMF je zaključio da je inflacija u našoj zemlji pala ispod cilja od tri procenta, te da država napreduje u reformama, poput upravljanja javnim finansijama i investicijama.

Dodali su da obilne devizne rezerve, kao i otporan bankarski sektor pružaju važnu podršku u suočavanju sa trenutnim izazovima, kao i da bi rešavanje sankcija prema naftnoj kompaniji NIS dodatno smanjilo neizvesnost. MMF ocenjuje da smo na dobrom putu da nam manjak u budžetu ostane na nivou ispod tri odsto BDP-a, što je ključno, uz pažljivo planiranu potrošnju i investicije. Kako su istakli, politika preispitivanja cena poput kontrole marži pomaže u održanju inflacije pod kontrolom, uprkos rastu minimalne zarade i višim troškovima za energente.

Na pravom putu

Prvi potpredsednik Vlade Srbije i ministar finansija Siniša Mali ocenio je, nakon objave izveštaja, da on dolazi u trenutku kada je Srbiji i te kako značajna potvrda međunarodne finansijske institucije o stabilnosti njene ekonomije i uloženim naporima da se sve reforme privedu kraju.

- Srbija je za samo 15 godina prešla težak put od bankrota do zemlje sa investicionim kreditnim rejtingom. Odlično znamo koliko su bolni rezovi i teške odluke bili na ovom putu, ali rezultati koje imamo najbolja su potvrda da smo na pravom putu, kojim ćemo dalje i nastaviti - ocenio je Mali.

On je poručio da je samo snažna i stabilna ekonomija dobar temelj za dalji održivi rast, te da se ove godine srpska ekonomija pokazala otpornom.

- Uspešno smo se izborili sa unutrašnjim i spoljašnjim izazovima u tekućoj godini, a naša ekonomija je pokazala otpornost. To je rezultat nekoliko godina odgovorne fiskalne politike, stabilnog bankarskog sistema, visokog nivoa deviznih rezervi i javnog duga koji je na silaznoj putanji. To su naši ključni oslonci - istakao je ministar Mali.

Kako su naveli iz Narodne banke Srbije, Odbor izvršnih direktora MMF-a konstatovao je da u okviru Instrumenta za koordinaciju politika naša vlast sprovodi ključne reforme i uspešno je okončala drugu reviziju programa.

Guvernerka Narodne banke Srbije Jorgovanka Tabaković istakla je da je i ova ocena MMF-a, kao i prethodne poka-

U SRBIJI SE MNOGO BOLJE ŽIVI
Građani zadovoljni ekonomskom situacijom

Uspeh
U 2025. smo se uspešno izborili sa unutrašnjim i spoljašnjim izazovima
Siniša Mali

Dodatno smanjenje javnog duga

Delegacija MMF-a, koju je predvodila Anet Kjobe, boravila je krajem oktobra u zvaničnoj poseti Srbiji, kada su održani sastanci sa čelnim ljudima svih važnih državnih institucija. Prethodno je u junu ove godine okončano prvo razmatranje sprovođenja ovog aranžmana odlukom Odbora izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda o njegovom uspešnom završetku. Prema aktuelnom aranžmanu, program je zasnovan na fiskalnom deficitu od najviše tri odsto BDP-a do 2027. godine i 2,5 odsto BDP-a tokom 2028. i 2029. godine. Na taj način će se balansirati javna potrošnja sa fiskalnom disciplinom i dodatno smanjiti javni dug.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 19.12.2025
Medij: Informer
Rubrika Vesti
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 689

Naslov: ZA 15 GODINA OD BANKROTA DO STABILNOSTI

Strana: 6,7

...ASTE, INFLACIJA MANJA

zatelj da se u Srbiji vodi dobra ekonomska politika.

Stroga disciplina

- Obezbedili smo i očuvali relativno stabilan kurs dinara prema evru, kao i rekordne devizne rezerve zemlje. Znatno smo povećali i rezerve zlata, koje sada čine oko 20 odsto naših deviznih rezervi. Bankarski sektor je stabilan, a učešće problematičnih kredita je na minimumu - rekla je ona.

Zamenik direktora MMF-a Bo Li konstatovao je da je prioritet vlasti da održi minus u budžetu od tri odsto BDP-a ili manje.

Odgovorno
To je rezultat nekoliko godina odgovorne fiskalne politike
Siniša Mali

- To zahteva strogo pridržavanje pravila o platama i penzijama, određivanje prioriteta investicija i pažljivo planiranje za nepredviđene situacije. Ova disciplina će sačuvati prostor za reagovanje na šokove - istakao je on. Aktuelni program je savetodavnog karaktera i ne podrazumeva korišćenje finansijskih sredstava. B. S.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 19.12.2025
Medij: Dnevnik
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 262
Naslov: Uspešno završeni pregovori Srbije i MMF-a
Strana: 6

Foto. Tanjug / Vlada RC (Slobodan Miljević)

СТИГЛА ПОТВРДА ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Успешно завршени преговори Србије и ММФ-а

Извршни одбор Међународни монетарни фонд (ММФ) констатовао је да је успешно завршен други преглед у оквиру Инструмента за координацију политика за Србију, саопштио је ММФ.

„У оквиру Инструмента за координацију политика, власти напредују са кључним структурним реформама, укључујући управљање јавним финансијама и инвестицијама и енергетски сектор и успешно су завршиле други преглед", истиче се у саопштењу ММФ-а.

Наводи се да је раст Србије успорен усред растућих домаћих и спољних неповољних фактора, а да је укупна инфлација пала испод циља Народне банке Србије од три процента.

Очекује се да ће се дефицит текућег рачуна повећати у 2026. години, одражавајући веће трошкове увоза горива и ограничења ЕУ на увоз челика, пре него што се ублажи од 2027. године.

„Очекује се да ће раст у 2025. години бити око два процента, пре него што се опорави 2026. и 2027. године. Разборите макроекономске политике и снажни тампони помажу Србији да се снађе у овом изазовном периоду. Фискална дисциплина се строго одржава, а монетарна политика остаје опрезна, чувајући кредибилитет политике", оценио је ММФ.

Додаје се да обилне девизне резерве, државни депозити и отпоран, добро капитализован банкарски сектор пружају важну подршку у суочавању са тренутним изазовима, као и да би решавање санкција према макро критичној нафтној компанији НИС додатно смањило неизвесност.

ММФ оцењује да су фискални дефицити на добром путу да остану испод договореног лимита од три процента БДП-а, што је кључно сидро програма, уз подршку ограничене текуће потрошње и пажљивог одређивања приоритета инвестиција.

> *Решавање санкција према макро критичној нафтној компанији НИС додатно би смањило неизвесност*

Рестриктивна монетарна политика, укључујући и преиспитивање привремених флуктуација цена из недавних контрола цена и маржи, помаже у обуздавању инфлационих ризика који произилазе из повећања минималне зараде и виших трошкова енергије. ММФ констатује да напредак структурних реформи остаје кључан. Фискална транспарентност и одговорност се јачају кроз континуиране реформе у управљању јавним финансијама и инвестицијама.

У оквиру нових програмских обавеза очекује се да ће јавне дуговања почети да се смањују од 2026. године.

Е. Д.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 25.12.2025
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Obećano poskupljenje struje i putarina

Napomena:
Površina: 701

Strana: 20

Međunarodni monetarni fond (MMF) u izveštaju pomenuo seriju populističkih mera Vlade Srbije i redovne izbore 2027. godine

Obećano poskupljenje struje i putarina

▶ Ukoliko bi država preuzela akcije NIS-a, trošak bi se vodio „ispod linije", odnosno ne bi ušao u budžetski deficit. Stručnjaci Fonda izračunali su da bi preuzimanje akcija od strane države moglo da košta između pola milijarde i dve milijarde evra

Naredne godine možemo očekivati poskupljenje struje, poskupljenje putarina, ali i velike fiskalne troškove ukoliko dođe do problema u snabdevanju gorivom zbog sankcija NIS-u.

U izveštaju Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) povodom zaključenja druge revizije PCI aranžmana sa Srbijom navodi se da od novembra 2024. godine traju protesti zbog zabrinutosti građana zbog korupcije i vladavine prava, a kao odgovor Vlada Srbije je donela seriju populističkih ekonomskih politika uoči, sve je verovatnije, regularnih parlamentarnih i predsedničkih izbora 2027. godine.

Fond ukazuje na rast rizika za srpsku ekonomiju, i upozorava da konflikt između protestanata i vlade može da pogodi domaću potrošnju, investicije i SDI, dok populističke politike mogu da naruše poverenje investitora. Kako navode, situaciju dodatno komplikuju trgovinske tenzije koje pogađaju SDI, ekonomsko usporavanje EU i američke sankcije NIS-u.

S druge strane, država ima rezerve koje će biti od koristi u ovim okolnostima, budući da ima značajne depozite, javni dug je umeren, devizne rezerve su rekordno visoke, a bankarski sektor je otporan.

Država planira rast od tri odsto naredne godine i 4,5 odsto u 2027, a prema oceni MMF-a makroekonomski izgledi zavise pre svega od rešenja problema sa NIS-om. Usled kritične važnosti NIS-a veoma je verovatno, ocenjuje se u izveštaju Fonda, da će vlasti iskoristiti bilo koje sredstvo na raspolaganju kako bi se našlo brzo rešenje za ovu kompaniju.

Veliki dugovi EPS-u i Srbijagasu: Državna preduzeća prednjače

Foto: BETAPHOTO / Milan Timotić

Gašenje rafinerije u Pančevu značilo bi smanjenje industrijske proizvodnje, a pogodilo bi i druge energetski intenzivne kompanije. Može se očekivati i negativan uticaj na investicije, a rast cena goriva bi povećao inflaciju.

Fiskalni efekat, u zavisnosti od ozbiljnosti nestašica goriva, iznosio bi jedan do dva odsto BDP-a, navode u Fondu. Efekat bi nastao usled slabijeg rasta i pada potrošnje goriva, slabije naplate PDV-a, akciza, posebno ako se država odluči na njihovo smanjenje kako bi amortizovala rast cena goriva, poreza na dobit i poreza na zarade od NIS-a. S druge strane rashodi budžeta bi bili povećani. S obzirom da se procenjuje da će BDP u 2025. dostići oko 90 milijardi evra, to znači da bi efekat krize sa NIS-om mogao da dostigne i do 1,8 milijardi evra za budžet.

Fond upozorava da bi u slučaju problema sa snabdevanjem gorivom, fiskalna politika trebalo da se preuredi. Oni predlažu da se smanje manje važne investicije, uz zaštitu ključnih izdvajanja vezanih za energetiku.

Poreske olakšice i izuzeća trebalo bi ograničiti. Akcize na gorivo bi trebalo privremeno smanjiti kako bi se ublažio inflatorni uticaj rasta cena, kao i vremenski ograničenim i dobro ciljanim merama za domaćinstva, poput proširenja programa energetske pomoći zasnovanog na imovinskom cenzusu u Srbiji ili direktnih novčanih transfera.

U pismu Vlade Srbije koje je deo izveštaja, država ističe da je obezbedila 8,9 milijardi dinara iz budžeta za kupovinu dodatnih rezervi goriva. Vlada ističe i da prati pregovore o prodaji NIS-a, a ukoliko do dogovora ne dođe, „spremni smo da se brzo uključimo i preduzmemo zakonske i izvršne mere", za rešavanje pitanja vlasništva u NIS-u i otklanjanje sankcija.

Ukoliko bi država preuzela akcije NIS-a, trošak bi se vodio „ispod linije", odnosno ne bi ušao u budžetski deficit. Pomeranje prioriteta od infrastrukturnih investicija može da umanji srednjeročni rast. Stručnjaci Fonda izračunali su da ukoliko se ne nađe kupac za NIS, preuzimanje akcija od strane države bi moglo da košta između pola milijarde i dve milijarde evra.

U MMF-u ocenjuju i da su domaće obaveze povećane sa 10,6 milijardi s kraja 2024. na 18,5 milijardi dinara na kraju septembra 2025. godine. Rast obaveza posledica je poslovanja Puteva Srbije i to, kako se navodi u izveštaju, njihovih neovlašćenih projekata, uključujući radove na opštinskim putevima koji nisu u nadležnosti Puteva, uz pad prihoda ovog preduzeća.

Postoje i dodanti fiskalni rizici usled kašnjenja u slanju faktura Putevima Srbije, pa je tako na kraju septembra iznos neposlatih faktura dostigao 0,2 odsto BDP-a, što se lako može pretvoriti u obaveze u budućnosti. Država u svom pismu navodi da je podigla prihode Puteva poskupljenjem putarine od 4,3 odsto u julu, a planiraju još jedno poskupljenje pre letnje sezone „najmanje u iznosu inflacije".

Fond ocenjuje aktuelnu monetarnu politiku adekvatnom, ali kažu i da administracija priznaje da kontrola marži i cena može da prikrije inflatorne pritiske zbog rasta minimalne zarade i skuplje energije.

U vezi sa politikama u energetskom sektoru, MMF podseća na poskupljenje struje za domaćinstva od 6,6 odsto, a pozdravlja i smanjenje limita za ulazak u crvenu zonu što je ekvivalentno poskupljenju od još dva odsto. Oni ističu i da su dugovi EPS-u i Srbijagasu dostigli 1,3 odsto BDP-a, a većina se odnosi na republička i lokalna državna preduzeća.

U svojoj izjavi zvaničnici Srbije obećavaju poskupljenje struje naredne godine, najkasnije 1. oktobra i to ne manje od godišnje inflacije uvećane za jedan odsto, pri čemu će se gledati nivo inflacije u julu 2026. u odnosu na jun 2025. godine.

Fond pozdravlja nameru vlasti da ukine ograničenja cena i marži, s obzirom da one ne rešavaju uzroke visokih cena hrane i mogu poremetiti lance snabdevanja. Ističu da će Vlada dozvoliti da istekne mera krajem februara 2026. Vlada ne samo da je obećala MMF-u da neće produžavati uredbu o ograničenju marži već i da će se sa Fondom konsultovati oko budućih tržišnih mera.

Takođe država je izjavila da namerava da ne produžava ograničenje kamatnih stopa na keš kredite i stambene kredite nakon septembra sledeće godine kada trenutne mere ističu. Država je najavila, između ostalog i obavezu top menadžmenta državnih preduzeća da prijavljuje svoju imovinu, u sklopu primena GRECO preporuka.

Između ostalih mera koje je država preduzela je i angažovanje spoljnih konsultanata da obave analizu finansijske pozicije i projekcija za naredne godine Grada Beograda. Njihov izveštaj bi trebalo da osvetli fiskalnu održivost u srednjem roku, finansijske veze grada i državnih preduzeća, upotrebu finansijskih instrumenata i fiskalne rizike Grada Beograda. Izveštaj konsultanata se očekuje do avgusta 2026. dinara.

M. O.

Vlasnici pumpi: Derivati NIS-a skuplji od uvoznih

Gorivo koje isporučuje Naftna industrija Srbije (NIS) skuplje je od uvoznog oko četiri-pet dinara po litru, rekli su vlasnici benzinskih pumpi.

Prema rečima vlasnika „Knez petrola" Srđana Kneževića, koji ima ugovor o isporuci goriva sa NIS-om do kraja ove godine, uvozni naftni derivati su jeftiniji od onih koje dobija od NIS-a zbog toga što ta kompanija trenutno isporučuje gorivo iz državnih robnih rezervi koje su, verovatno, nabavljene po višim cenama od trenutnih na tržištu, pa ih po toj ceni i prodaje.

„Mi koji imamo ugovor sa tom kompanijom ne možemo da odbijemo da ih preuzmemo iako su skuplji od uvoznih da ne bi platili penale", rekao je Knežević za Betu.

Dodao je da zbog toga što mora da poštuje ugovor sa NIS-om dnevno gubi oko tri miliona dinara jer je, prema godišnjem ugovoru, dužan da 50 odsto od potrebnih količina kupi od te kompanije.

Istakao je da u ovom trenutku na tržištu ima dovoljno goriva iz NIS-a i uvoza, ali da problem može da nastane u martu kada počinje poljoprivredna sezona i kada se poveća tražnja, posebno za dizelom.

Vlasnica pumpi Avia Jelena Radun navela je da je ove godine do decembra NIS imao jeftinije gorivo od uvoznog, a da od decembra nije konkurentan sa cenama u odnosu na cene naftnih derivata iz uvoza.

„Trenutno na tržištu nema nestašice naftnih derivata, sve zalihe su pune, ponuda je u izobilju jer je uvezena ogromna količina u očekivanju da će NIS zatvoriti pumpe kad potroši sopstvene zalihe", rekla je Radun.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 26.12.2025
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Jeftinija hrana - niža inflacija

Napomena:
Površina: 369

Strana: 10

Foto Piksabej

Јефтинија храна – нижа инфлација

Раст цена на мало је у првих осам месеци био око 4,5 одсто, али је у периоду септембар–новембар пао на 2,8 одсто захваљујући административном ограничењу трговачких маржи

Привреда Србије завршава 2025. годину у условима очуване макроекономске стабилности, али уз резултате који су слабији од очекиваних и који указују на раст структурних изазова, изјавио је јуче извршни уредник „Кварталног монитора" Саша Ранђеловић. Он је на представљању 82. билтена економских трендова и политика у Србији „Квартални монитор", којег заједно издају Економски факултет у Београду и Фондација за развој економске науке (ФРЕН), казао да су фискална и монетарна политика успешно одржале стабилност система, али да кључни показатељи показују успоравање привредне активности, пад инвестиција и раст ризика у наредном периоду, преноси Танјуг.

На основу остварења у прва три квартала, привредни раст Србије у 2025. се процењује на око два одсто и знатно је испод раста оствареног у 2024. који је био 3,9 одсто, као и испод иницијално планираног раста у овој години од четири одсто. То успоравање доминантно је последица унутрашњих ризика неизвесности, а у мањој мери и глобалних кретања, јер је и у земљама Централне и Источне Европе (ЦИЕ) привредни раст у 2025. умањен за пола процентних поена у односу на иницијално планирани. Ранђеловић је нагласио и да је након дужег времена привредни раст Србије испод просека региона Централне и Источне Европе ЦИЕ од око 2,3 одсто, а главни разлози за то су пад инвестиција, односно секторски посматрано, лоша пољопривредна сезона, пад у грађевинарству и санкције у нафтном сектору.

Инфлација је у првих осам месеци у Србији била око 4,5 одсто, али је у периоду септембар–новембар, захваљујући административном ограничењу трговачких маржи пала на 2,8 одсто пре свега услед пада цене хране. Просечна инфлација у 2025. биће испод четири одсто, али због привремености ових административних мера постоји ризик будућег ценовног скока у наредној години. На тржишту рада се још увек не

Просечна зарада достигла је око 108.000 динара или око 920 евра и у трећем кварталу је реално међугодишње порасла за седам одсто, што је брже од раста продуктивности

уочавају осетнија погоршања, прецизирајући да је у трећем кварталу забележен пад запослености од 0,5 одсто и пад је концентрисан у неформалном сектору, док је формална запосленост остала стабилна.

„Просечна зарада достигла је око 108.000 динара или око 920 евра и у трећем кварталу је реално међугодишње порасла за седам одсто, што представља бржи раст од раста продуктивности. Говорећи о инфлацији у Србији, он је казао да је укупна инфлација снажно опала, а базна се вратила у границе циљаног коридора, док је монетарна политика у трећем кварталу задржала каматну стопу непромењеном, односно на нивоу од 5,75 одсто, што се, како је нагласио, у условима изражених неизвесности у погледу санкција НИС-у и других ризика оцењује као исправно.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.12.2025
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Intervju
Autori: Aleksandra Nenadović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 2100

Naslov: SRBIJA MORA DA PROMENI MODEL RASTA

Strana: 22,23,24,25

Datum: 31.12.2025
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Intervju
Autori: Aleksandra Nenadović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: SRBIJA MORA DA PROMENI MODEL RASTA

Napomena:
Površina: 2100

Strana: 22,23,24,25

INTERVJU

Aleksandra Nenadović
Foto: Katarina Pantelić

SRBIJA MORA DA PROMENI MODEL RASTA

Lev Ratnovski, stalni predstavnik Međunarodnog monetarnog fonda u Srbiji

Da bi održala stope rasta od četiri, pet procenata i nastavila konvergenciju ka ekonomijama sa višim prihodima, Srbija mora da pređe na privlačenje složenijih stranih direktnih investicija sa višom dodatom vrednošću, uz istovremeno povećanje produktivnosti i domaćih privatnih investicija

Iako se Srbija suočava sa spoljnim šokovima i izazovima u energetskom sektoru, snažne devizne rezerve i niska stopa javnog duga pružaju neophodan prostor za sprovođenje strukturnih reformi, smatra stalni predstavnik Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u Srbiji Lev Ratnovski. On naglašava da je za dalji rast neophodna tranzicija ka investicijama sa višom dodatom vrednošću i jačanje tržišne konkurencije kako bi se trajno rešio problem visokih cena,. Modernizacija poslovnog okruženja i digitalizacija institucija ostaju ključni prioriteti kako bi Srbija izbegla „zamku srednjeg prihoda" i nastavila put ka razvijenim ekonomijama, ključne su preporuke Ratnovskog.

Strane direktne investicije su oslabile u ovoj godini. Kako i koliko će manji priliv investicija uticati na rast ekonomije i u narednoj?

Raspoloženje investitora prema Srbiji oslabilo je tokom prošle godine, što odražava kombinaciju domaće političke neizvesnosti i spoljnih šokova, uključujući slab rast EU i sankcije NIS-u. Priliv kapitala je usporen, a projektujemo da bi direktne investicije u 2025. godini mogle biti skoro upola manje od nivoa iz 2024. godine, iako deo ovog pada verovatno možemo pripisati jednokratnim efektima kao što su velike, grupne investicije u rudarstvo. Izgledi za rast su takođe omekšali: u poređenju sa projekcijama MMF-a pre godinu dana od preko četiri procenta rasta u 2025. i 2026. godini, sada očekujemo nešto više od dva procenta ove godine i oko tri procenta sledeće godine. Ove projekcije su podložne rizicima, posebno ako politička neizvesnost potraje ili ako rešavanje problema NIS-a potraje duže nego što se očekivalo. Dobra vest je da Srbija ulazi u ovaj period sa snažnom pozicijom. Godine odgovornog makroekonomskog upravljanja izgradile su značajne rezerve. Javni dug, sa oko 45 procenata BDP-a, nizak je u međunarodnom poređenju, a devizne rezerve su blizu rekordno visokih nivoa.

Posvećenost vlade da održi fiskalni deficit unutar tri procenta BDP-a, kako je dogovoreno sa MMF-om, jača poverenje investitora, a istovremeno pruža prostor za prioritetnu infrastrukturu i socijalnu potrošnju. Srpske banke su dobro kapitalizovane i likvidne. Uprkos usporavanju ekonomske aktivnosti, nezaposlenost je blizu istorijski najnižeg nivoa, sa učešćem radne snage i zaposlenošću na povišenim nivoima. Rast plata, iako usporava, ostaje solidan.

Ovi fundamentalni faktori se odražavaju na finansijskim tržištima. Uprkos povećanoj neizvesnosti, spredovi na državne obveznice Srbije su smanjeni u poslednjoj godini, u skladu sa regionalnim konkurentima. Snažni tamponi čine ekonomiju otpornijom i dobro pozicioniraju Srbiju za ciklični oporavak kada trenutni šokovi nestanu.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.12.2025
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Intervju
Autori: Aleksandra Nenadović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 2100

Naslov: SRBIJA MORA DA PROMENI MODEL RASTA

Strana: 22,23,24,25

Koliko i kako situacija sa sankcijama Naftnoj industriji Srbije (NIS) može uticati na ekonomiju Srbije?

NIS je ključan za energetsku bezbednost Srbije. Rafinerija Pančevo snabdeva oko 80 procenata domaće potrošnje rafinisane nafte, količine koje se ne mogu u potpunosti zameniti uvozom zbog logističkih ograničenja. Iako se Srbija može osloniti na uvoz i rezerve nafte u ograničenom periodu, ovo nije održivo srednjoročno rešenje i stvara značajnu neizvesnost i rizike za širu ekonomiju. Situacija oko NIS-a ističe širi izazov: jačanje energetskog sektora Srbije kako bi se podržala rastuća ekonomija i obezbedila dugoročna energetska bezbednost. Ovde Srbija ima nekoliko važnih zadataka: ubrzanje reformi radi poboljšanja efikasnosti i finansijskih performansi državnih preduzeća u energetskom sektoru, tu mislim na EPS, EDS i druga preduzeća, povećanje naplate prihoda od korišćenja energije od strane lokalnih i republičkih državnih preduzeća i prelazak sa lignita na čistiju energiju. Ova tranzicija je neophodna ne samo za smanjenje zagađenja vazduha i dekarbonizaciju ekonomije, već i za zaštitu srpskih radnih mesta i izvoza od uticaja novog poreza Evropske unije na uvoz vezanog za ugljenik, odnosno CBAM. Energetski sektor takođe zahteva značajna ulaganja. Vladin plan investicija u energetiku, usvojen u maju, opisuje planirane projekte i navodi njihov očekivani prinos. U budućnosti, davanje prioriteta investicijama na osnovu očekivanog ekonomskog prinosa i otvaranje sektora većim privatnim investicijama u energetiku donelo bi najveću korist od raspoloživih državnih resursa.

Koliko će cene u Srbiji igrati ulogu u inflaciji i u narednom periodu?

Visoke potrošačke cene su legitimna zabrinutost u Srbiji i prikladno je da političari ovo shvate ozbiljno. Međutim, administrativne mere poput kontrole cena i marži nisu trajno rešenje za inflaciju. Iako takve kontrole mogu privremeno usporiti rast cena, one se ne bave osnovnim pokretačima inflacije i imaju tendenciju da gube efikasnost tokom vremena, često stvarajući nove distorzije u tom procesu.
Najvažniji strukturni faktor koji stoji iza stalno visokih potrošačkih cena u Srbiji je ograničena konkurencija u maloprodaji i veleprodaji. Srbija je relativno malo tržište van zajedničkog tržišta EU, sa visokim troškovima vezanim za gorivo i nekretnine, a ponuda se ponekad sporo prilagođavala brzom rastu potražnje vođenom prihodima. Takođe, posebno ove godine, ponuda poljoprivrednih proizvoda je patila od niskih prinosa. Međutim, nedovoljan konkurentski pritisak u distribuciji i maloprodaji pojačao je ove faktore i omogućio da visoke cene ostanu.

Ima li rešenja za visoke cene?

Napori u politici trebalo bi da se usmere na jačanje konkurencije. Prioritet bi bio olakšavanje ulaska novih maloprodajnih lanaca i distributera, posebno kroz grinfild investicije. Ovo bi moglo da uključi pomoć novim učesnicima u sticanju ili zakupu zemljišta, procesima izdavanja dozvola, carinama i inspekcijama, kao i saradnju sa opštinama na uklanjanju prepreka kako bi se osiguralo da one ne ometaju nove učesnike. Pojednostavljivanje skupih i proizvoljnih procedura uvoza takođe bi bilo ključno, uključujući smanjenje prekomernih sanitarnih provera proizvoda sertifikovanih od strane EU i drastično smanjenje upotrebe privremenih carina i zabrana na određeni uvoz. Ove mere trenutno povećavaju troškove, odvraćaju manje uvoznike i smanjuju konkurenciju među uvoznicima i distributerima.
Pored toga, tamo gde su maloprodajni lanci dominantni na lokalnim tržištima, zabrinutosti u vezi sa konkurencijom trebalo bi da se rešavaju putem Komisije za zaštitu konkurencije i putem lokalnih politika planiranja koje podstiču raznolikost maloprodajnih preduzeća. Srbija bi takođe trebalo da preispita i ograniči upotrebu sporazuma o „ekskluzivnom zastupništvu“ između proizvođača i srpskih distributera, koji ometaju konkurenciju u distribuciji. Iako takvi sporazumi zahtevaju odobrenje Komisije za zaštitu konkurencije, ova odobrenja treba da postanu izuzetak, a ne norma.

Konačno, dugotrajno oslanjanje na administrativne kontrole cena i marži nosi rizike koji prevazilaze inflatorne ishode. Vremenom, takve mere mogu smanjiti raznovrsnost i kvalitet proizvoda, obeshrabriti investicije i u ekstremnim slučajevima dovesti do nestašice.
Takođe mogu potkopati reputaciju Srbije za predvidljivu i tržišno orijentisanu ekonomsku politiku, potencijalno odlažući preko potrebna ulaganja u sektor potrošačke robe. Pažljivo upravljan izlazak iz ovih mera, uparen sa jačom konkurencijom, bolje bi podržao stabilnost cena i blagostanje potrošača na srednji rok.

Koliko će budžet moći i dalje da podržava velike javne projekte, s obzirom na zacrtani deficit od tri odsto? Da li država možda odustane od nekih javnih projekata da bi održala fiskalnu disciplinu?

Održavanje fiskalne discipline je i izvodljivo i važno, čak i tokom perioda sporijeg rasta. Gornja granica fiskalnog deficita od tri procenta BDP-a ostaje odgovarajuće i efikasno sidro za fiskalnu politiku Srbije. Ona osigurava da javni dug ostane pod kontrolom i očuva prostor za reagovanje na šokove, a istovremeno ostavlja prostor za javne investicije i socijalnu potrošnju. Prag je takođe dobro shvaćen, uključujući i to što je u okviru Mastrihtskih kriterijuma EU, što doprinosi njegovom kredibilitetu. S obzirom na to da je Srbija sada u dobrom fiskalnom stanju, sa niskim dugom i kontrolisanim fiskalnim deficitima, ovo je dobar trenutak za razmišljanje o srednjoročnim prioritetima potrošnje. Srbija ima značajne planove potrošnje i obaveze usmerene ka budućnosti, ne mogu se sve planirane obaveze istovremeno ostvariti u okviru održivog fiskalnog okvira. Jasno određivanje prioriteta bi pomoglo. Generalno, budući pritisci na potrošnju spadaju u tri glavne oblasti: infrastruktura (održavanje i završetak transportnih i urbanih projekata, uključujući velike investicije kao što je beogradski metro), ljudski kapital (obrazovanje, zdravstvo i socijalna zaštita) i energetika i životna sredina (energetska bezbednost, dekarbonizacija i ekološka infrastruktura). Postavljanje prioriteta unapred u ovim oblastima ojačalo bi planiranje budžeta, poboljšalo kapacitete za sprovođenje i ojačalo kredibilitet Srbije na finansijskim tržištima.

Mogli smo da čujemo od mnogih ekonomista da je model rasta zasnovan na SDI iscrpljen za Srbiju. Koji model bi bio adekvatan nadalje da bi se održao rast?

Tokom protekle decenije, model rasta u Srbiji bio je veoma uspešan. Makroekonomska stabilnost, povoljno okruženje za investitore i konkurentni troškovi rada privukli su značajne

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.12.2025
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Intervju
Autori: Aleksandra Nenadović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 2100

Naslov: SRBIJA MORA DA PROMENI MODEL RASTA

Strana: 22,23,24,25

SDI. Rezultati su bili impresivni: nezaposlenost je više nego prepolovljena, nominalne plate su više nego udvostručene, a realne plate su porasle za preko 50 procenata. Ovaj uspeh dobro odražava politike koje sprovode srpske vlasti.

Ali taj uspeh takođe znači da stari model rasta možda dostiže svoje granice. Srbija više nije ekonomija sa niskim troškovima rada. Iako su plate i dalje ispod onih u zemljama EU, razlika se značajno smanjila. Stoga, da bi održala stope rasta od 4-5 procenata i nastavila konvergenciju ka ekonomijama sa višim prihodima, Srbija mora da pređe na privlačenje složenijih stranih direktnih investicija sa višom dodatom vrednošću, uz istovremeno povećanje produktivnosti i domaćih privatnih investicija.

Poboljšanje poslovnog okruženja je ključno za taj napor.

Poboljšanje poslovnog okruženja je višeslojan proces; i postoji nekoliko oblasti reformi sa velikim uticajem koje su istaknute u nedavnom izveštaju Međunarodnog monetarnog fonda o Srbiji po članu IV. Jedna oblast je privredno pravosuđe. Brže i predvidljivije sprovođenje ugovora bi značajno poboljšalo poslovnu klimu. Digitalizacija trgovinskih sudova putem pretraživih baza podataka predmeta, elektronskih podnošenja i obaveštenja, kao i onlajn ročišta, povećala bi transparentnost i efikasnost. Drugi prioritet je modernizacija radnog zakonodavstva. Koraci poput uvođenja elektronskih potvrda o bolovanju kako bi se sprečila zloupotreba sistema koja dovodi do izostajanja sa posla, što je česta zabrinutost investitora, dobrodošli su. Ali postoji i hitna potreba za uvođenjem elektronske dokumentacije o radu. Na primer, situacija kada velike kompanije moraju ponovo da odštampaju, potpišu i skeniraju hiljade dokumenata kako bi odobrile godišnji odmor zaposlenima nije razumna. Još jedan prioritet je ublažavanje previše krutih propisa o skraćenom radnom vremenu, što bi pomoglo firmama u uslovima niske nezaposlenosti i privuklo više mladih i žena na tržište rada. I strateški, Srbija bi trebalo da teži da održi fleksibilnost svog tržišta rada dok revidira svoje zakone o radu u okviru reformi orijentisanih ka EU. Treća oblast je pojednostavljivanje poslovnih propisa u širem smislu. Složene i nepredvidive naknade i inspekcije, kako na republičkom tako i na lokalnom nivou, česta su žalba preduzeća. Pojednostavljivanje ovih procesa direktno bi podržalo produktivnost i preduzetništvo.

Neki su zabrinuti zbog „zamke srednjeg prihoda", gde rast usporava nakon perioda brzog razvoja i zastoja u konvergenciji sa ekonomijama sa višim prihodima. Ipak, iskustvo u drugim zemljama pokazuje da ovaj ishod nije neizbežan. Nekoliko zemalja Centralne i Jugoistočne Evrope, poput Češke, Estonije, Slovačke, Poljske, održavalo je brze stope konvergencije tokom dužih perioda. Dok su strukturni fondovi EU igrali ulogu, odlučujući faktori bili su kredibilne makroekonomske politike, snažno poslovno okruženje, integracija u lance snabdevanja veće vrednosti i efikasno korišćenje ljudskog kapitala. Sa jasnim fokusom na reforme, Srbija je u dobroj poziciji da postigne sličan uspeh.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.12.2025
Medij: Blic
Rubrika Politika
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija

Napomena:
Površina: 1347

Naslov: ISPUNILI SMO OBEĆANJE,PROSEČNA PLATA BIĆE 1.000€

Strana: 1,8,9

Datum: 31.12.2025
Medij: Blic
Rubrika Politika
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija
Napomena:
Površina: 1347
Naslov: ISPUNILI SMO OBEĆANJE,PROSEČNA PLATA BIĆE 1.000€
Strana: 1,8,9

Intervju

SINIŠA MALI

ministar finansija i potpredsednik SNS

Ispunili smo obećanje, prosečna plata biće 1.000 evra

Foto: Miran Mihajlović

Društveno-politička kriza u Srbiji izazvana blokadama u značajnoj meri je poremetila naše projekcije za 2025. godinu, čija cena nije mala i platiće je svi građani jer umesto planirane stope rasta BDP od 4,2 odsto, kako stvari stoje, ona neće biti veća od 2 odnosno 2,1 odsto. I prihodi od PDV su smanjeni i ono što je izuzetno važno, strane direktne investicije pale su sa rekordnih 5,2 u 2024. godini, na 3,2 milijarde evra. Iz samo ovih primera vidite koliko je teška godina iza nas, a te teškoće su plod kreatora obojene revolucije u Srbiji, koju nisu uspeli da realizuju.

SLAĐANA VUKAŠINOVIĆ

TO U INTERVJUU ZA „BLIC" kaže Siniša Mali prvi potpredsednik Vlade i ministar finansija i dodaje da su i u takvim teškim uslovima povećane plate i penzije, minimalna zarada, donet program za mlade, kao i zakoni čiji je cilj poboljšanje položaja najugroženijih kategorija i mere za podizanje životnog standarda građana.

Učesnici protesta se ne bi složili da je zbog njih ekonomija pala. Da nije istina negde na sredini?

- Istina je da je odstupanje od planiranih parametara apsolutno plod blokada i slike nasilja. Strah se uvukao u ljude, manje su trošili. Bilo je i manje turista i priliva od PDV. Rekao sam i da je smanjen i priliv stranih direktnih investicija, što je logično kada se vide slike nasilja. Kapital je oprezan i u takvim uslovima stranci usporavaju ulaganja. Mi smo 2024. bili treća najbrža rastuća ekonomija Evrope. Taj trend trebalo je da nastavimo i u ovoj, što je bila i projekcija MMF-a. Zbog blokada, stopa rasta BDP se urušila sa projektovana 4,2 na 2-2,1 odsto, što je u izgubljenom novcu dve milijarde evra, samo od BDP.

Odakle onda pare za mere za povećanje standarda, da li ste ih našli da biste smanjili intenzitet protesta?

- Te mere pokazuju koliko ova vlast brine o svojim građanima i u uslovima krize je spremna da proceni šta je prioritet, kao što je program za mlade kada je oko 5.000 došlo do prve nekretnine i proširena garantna šema za dodatnih 200 miliona evra. Tu je i Zakon o Alimentacionom fondu, ograničene trgovinske marže, zbog kojih se stopa inflacije od 4,7 u julu, spustila na 2,8 odsto u novembru, kao i promene Zakona o izvršenju kojim se ne može jedina nekretnina do 60 kvadrata, oduzeti. Ta izjava blokadera da smo ovim merama hteli da smanjimo intenzitet protesta, je politička manipulacija. Sve te nedaće u godinama pred nama prevazićićemo i očekujem ubrzanje naše ekonomije u 2026, posebno u 2027. godini, kada smo domaćini „Expo".

Koliko to ubrzanje može da se zaustavi zbog politike, kao ove godine, kada zbog ostavke premijera Vučevića, nismo dobili investicioni rejting jedne od kredibilnih agencija?

- Srbija je jedina zemlja na Zapadnom Balkanu sa investicionim kreditnim rejtingom, od jedne kredibilne agencije,a ima ih tri. Očekivali smo da nam i druga da investicioni rejting. Onda je Miloš Vučević, dao ostavku. Svaka neizvesnost utiče i na rezultat rejtinga, ali po potvrdi MMF-a, svih tih agencija, naše javne finansije su stabilne, makroekonomska stabilnost je očuvana, što je najvažniji detalj donošenja odluke o rejtingu, dok je udeo javnog duga 43% u BDP-u, duplo bolji od proseka EU. Videćemo šta i kako dalje, treba biti oprezan.

Jeste li zbog opreznosti krojili budžet za 2026. na pretpostavci da će BDP porasti za tri odsto?

- Najvažniji princip mog tima od 2018. je princip opreznosti. U 2026. povećanje prihoda u odnosu na inicijalni budžet ove godine je samo 2,9%. Ako projektujete da je inflacija negde oko 3-3,5% sledeće godine, videćete da smo bili veoma konzervativni jer stvari možda i ne budu onakve kako smo predvideli.

Zašto ste amandmanom „pokrili" 164 milijarde dinara za „energetsku sigurnosti zemlje", a ne predlogom budžeta? Da li je to vaš previd ili optimizam da će se problem NIS-a rešiti?

- Situacija će se sigurno razrešiti do 15. januara. Nismo anticipirali taj rizik u budžetu za 2026. godinu, s obzirom na veliki buffer i rezerve koje imamo u budžetu, na računu je skoro četiri milijarde evra,pa smo uspeli da apsorbujemo prvi udar tih sankcija.

Ima li drugog rešenja nakon što je OFAK produžio rok do 24. marta za pregovore o prodaji ruskog udela, navodno MOL-u. Može li to da znači i da Srbija neće doneti odluku 15. januara?

- Neće biti pomeranje rokova nakon 15. januara jer u tom trenutku Srbija donosi odluku, kao što je predsednik obećao. Ako nema dogovora ili nema signala od ruske strane, mi ćemo kao država odraditi svoj deo posla. Imate i amandman koji smo usvojili i koji podrazumeva određena finansijska sredstva koja možemo da iskoristimo i da reagujemo kao država.

Kupovinom ili nacionalizacijom?

- Sigurno nećemo da otimamo ničiju imovinu, ali razne druge opcije su na stolu. Moja poruka građanima je da će država da se ponaša odgovorno kao do sada, i naći će rešenje koje je u njihovom interesu.

Mogu li da nas zadese i sekundarne sankcije, dok ga nađete?

- Sekundarne sankcije pokušavamo da izbegnemo i nećemo dozvoliti ni na koji način da nam se uruši stabilnost finansijskog sistema, koji onda automatski znači gubljenje kreditnog rejtinga. Pratimo stav američke administracije, a NBS je spremna, ako bude potrebno, da u svakom trenutku reaguje.

Ima li povezanosti između nedostatka deviza u menjačnicama sa problemima NIS-a, kao što tvrdi opozicija?

- To je jedna velika laž. Imamo preko 29 milijardi evra deviznih rezervi, nikad veći iznos, rezerve zlata u rekordnim količinama, novac na računu. Više puta sam zamolio i u Skupštini opoziciju da ne izazivaju paniku, ali njima su laži politika. U svakom slučaju deviza ima u menjačnicama, tako da građani ne obraćaju pažnju na manipulacije opozicije.

Da li se manipulacije opozicije i kod budžeta jer tvrde da su projekcije na prihodnoj i rashodnoj strani nerealne?

- Ukupni prihodi i primanja predviđeni za 2026. godinu iznose 2.414,7 milijardi dinara, što je za 68,5 milijardi, odnosno 2,9 odsto, više u odnosu na iznos originalnnog budžeta za ovu godinu. Budžetom su predviđeni i ukupni rashodi od 2.751,7 milijardi dinara i fiskalni deficit od tri odsto BDP. Projektovana stopa privrednog rasta za 2026. godinu, iznosi tri odsto BDP, odnosno 94,6 milijardi evra, a udeo javnog duga u BDP-u biće ove godine 45%, što je duplo bolje nego što je prosek EU, a 2026. sa deficitom od 3%, je niži i iznosiće 44,5%.

Te projekcije su pravljene sa optimističkom vizijom da blokada neće biti u 2026?

- Rekao sam da taj pokušaj obojene revolucije nije uspeo, a moja optimistična verzija je realna. Realno je i ako pogledate formulu za rast BDP-a, gde su utkana dva osnovna stuba, investicije i podizanje životnog standarda. Od 1. decembra uvećali smo penzije za 12,2%, od Nove godine povećavamo plate u javnom sektoru za 5,1%, kao i pove-

SIGURNO NEĆEMO DA OTIMAMO NIČIJU IMOVINU, ALI RAZNE DRUGE OPCIJE SU NA STOLU. MOJA PORUKA GRAĐANIMA JE DA ĆE DRŽAVA DA SE PONAŠA ODGOVORNO KAO DO SADA I NAĆI ĆE REŠENJE ZA NIS KOJE JE U NJIHOVOM INTERESU

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.12.2025
Medij: Blic
Rubrika Politika
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija
Naslov: ISPUNILI SMO OBEĆANJE,PROSEČNA PLATA BIĆE 1.000€

Napomena:
Površina: 1347

Strana: 1,8,9

ćanje minimalca sa 500 na 551 evro. U realnim iznosima, to je povećanje daleko iznad inflacije.

Hoće li smanjenje javnih investicija sa 7,1% BDP-a na 6,7 odsto zaustaviti neke kapitalne projekte?

– Smanjenje izdvajanja za 2026. neće zaustaviti velike kapitalne projekte jer njihovo sprovođenje doprinosi daljem rastu BDP-a, privlačenju novih investitora, a posledično i poboljšanju kvaliteta života građana. Nijedan kapitalni projekat nije zaustavljen, a za njih je opredeljeno 6,7 odsto BDP. Novac planiramo za izgradnju ili rekonstrukciju autoputeva, pruga, mostova, kliničkih centara, bolnica, ekologiju, za velike sportske objekte i organizaciju „Expo" izložbe 2027. godine.

S manjim parama možemo da „skočimo u budućnost"?

– Mi smo 2019. godine predstavili program "Srbija 2025". Rekli smo da ćemo u decembru 2025. imati 1.000 evra prosečnu zaradu. Sada je decembar, uverićete se da smo to obećanje ispunili, a smejali su se predsedniku Vučiću kada je rekao da će 2019. godine prosečna plata u Srbiji biti 500 evra.

Opozicija kaže da to obećanje ispunjavate precenjenim kursom dinara?

– To kažu ljudi koji se očigledno ne sećaju 90-ih i ne čitaju izveštaje MMF-a, rejting agencija, niti slušaju šta govore privrednici u Srbiji. Najvažnije sidro stabilnosti jedne ekonomije, posebno male, kao što

PROJEKTOVANA STOPA PRIVREDNOG RASTA ZA 2026. GODINU, IZNOSI TRI ODSTO BDP, ODNOSNO 94,6 MILIJARDI EVRA, A UDEO JAVNOG DUGA U BDP BIĆE OVE GODINE 45%, ŠTO JE DUPLO BOLJE NEGO ŠTO JE PROSEK EU

je srpska, je devizni kurs, sa kojim se ne igra. Kada bi ga pustili da divlja, kao od 2008. do 2012. godine, kada je sa 70-i nešto dinara otišao na 102, onda bi posledice bile velike poput gubljenja tada 500.000 radnih mesta. Podsetiću vas da je do 2012. glavna vest bila na zadnjim stranama novina, zbog kursa.

Sada su na prvim naduvane cene izgradnje Nacionalnog stadiona. Zašto je njegova vrednost i drugih projekta „Expo" uvećana, sa 912 na 1,24 milijarde evra, što vam zameraju Fiskalni savet i opozicija?

– Nijedna cena nije naduvana ni pogrešno procenjena. U ugovorima sa izvođačima uvek imate kliznu skalu. Od 2022. godine, zbog energetske krize, poskupeo je gas, struja, čelik, plate otišle gore. Otišli su i troškovi gradnje po FIDIC pravilima, koja važe u svetu. Što se tiče „Expo" imate laži iz opozicije da on košta 18 milijardi evra. Taj novac ulažemo u ceo program „Srbija 2027", koji ima 323 projekta širom Srbije, uključujući Fruškogorski koridor, Dunavski i Moravski, brzu prugu do granice sa Mađarskom, koje svi pominju. I u ovom slučaju, njihova politika obmanjivanja se koristi jer nemaju svoj program, a kompleks „Expo", koji ostaje generacijama, neće koštati više od 1,2-1,3 milijarde, što je malo ulaganje za ono što dobijamo.

Šta dobijamo,novac ili prestiž?

– I jedno i drugo. U ovom trenutku 130 su potvrdile svoje učešće. To će biti najuspešniji „Expo" po broju učesnika. Onaj poslednji, koji je 2017. bio u Astani, okupio je 115 država. Ogromna je razvojna šansa da sve te zemlje dođu, i kroz bilateralne odnose unapredimo političku i ekonomsku saradnju, kulturnu, sportsku i drugu. Kada sve to završimo, sa infrastrukturom koja ostaje, sa promenjenim imidžom Srbije, otvara se potpuno nova stranica daljeg ubrzanog rasta i razvoja naše ekonomije.

Može li to sve da se završi, jer su ove godine radovi kasnili?

– Bilo je kašnjenja početkom godine, pre svega zbog promena u Ministarstvu građevine, koje izdaje dozvole. Sve se ubrzalo, tako da ćemo na leto završiti projekte „Expo". Naredne godine, 1. decembra, formalno treba da predamo i ključeve paviljona učesnicima, a na proleće 2027. da završimo Nacionalni stadion.

Fiskalni savet kritikuje vas i za netransparentnost budžeta, posebno trošenje novca iz budžetskih rezervi?

– Od 2015. godine imamo takozvani građanski vodič, gde građani mogu da se upoznaju sa budžetom. Ove godine pokrenuli smo i interaktivni portal na našem sajtu, gde imate i saradnika kroz veštačku inteligenciju, pa građani mogu da daju sugestije na budžet, a odgovor dobiju za nekoliko dana. To je urađeno da bi povećali transparentnost. Pri tom imamo pozitivnu ocenu MMF-a, rejting agencija, koje najobjektivnije sagledavaju budžet, da bi doneli svoju odluku. Zato imam osećaj da je element politike u izveštajima Fiskalnog saveta vidljiv jer samo oni ne mogu stvari da sagledaju ekonomski već politički. Što se tiče tekućih budžetskih rezervi, ona se troši shodno odlukama Vlade, po prioritetima ili vanrednim okolnostima. Neka nam kaže Fiskalni savet kako da unapred isplaniramo novac za štetu od požara, poplava. Uostalom, u završnom računu se sve to vidi, ali je ta čarobna reč transparentnost popularna, pa im je pomutila vid i ne vide gde trošimo pare.

Ima li para za izbore koje je predsednik Srbije najavio za 2026. godinu?

– Para za izbore uvek ima jer smo mi uvek spremni za njih. Novac za izbore izdvojićemo nakon odluke nadležnog organa, a to je predsednik, koji tu odluku može da donese.

Vi ste i potpredsednik SNS, možete li vi biti kandidat za funkciju predsednika države?

– Ja sam timski igrač i važno mi je da sam u timu predsednika Vučića i uz stranku. Stranka će odlučiti koja je moja uloga u narednom periodu, a ja ću tu odluku ispoštovati.

Znači li to da niste više tako mladi, što vam je bila mana kod Vučića?

– Daleko od toga da sam mlad, pre bih u penziju ako me pitate.

Rano vam je za penziju, a nije kasno za novinara ako propadnete u politici jer ste bili odlični u intervjuu sa Džefrijem Saksom. Šta je bilo teže, da pripremite budžet ili pitanja za Saksa?

– Teže je bilo pripremiti budžet, a intervju sa gospodinom Saksom bila je velika privilegija i čast i drago mi je da su građani Srbije imali priliku da čuju njegove stavove oko globalnih dešavanja i svih izazova s kojima se ekonomija suočava. S njima se suočava i naša i kroz njih mogu da razumeju i ispravnost naše ekonomije i politike, koju sprovodimo poslednjih 12 ili 13 godina.

Datum: 10.01.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: M. Obradović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni

Napomena:
Površina: 622

Naslov: „Tigar" i „zlatno doba" stižu pred izbore

Strana: 1,13

Foto: BETAPHOTO / Saša Đorđević

Šta je predsednik mislio kad je 2026. najavio kao „najbolju ekonomsku godinu"

„Tigar" i „zlatno doba" stižu pred izbore

str. 13

Datum: 10.01.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: M. Obradović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni

Napomena:
Površina: 622

Naslov: „Tigar" i „zlatno doba" stižu pred izbore

Strana: 1,13

Šta je Aleksandar Vučić mislio kad je 2026. najavio kao „najbolju ekonomsku godinu" za građane

„Tigar" i „zlatno doba" stižu pred izbore

Nekad smo bili ekonomski tigar, pa je dolazilo zlatno doba, a ove godine predsednik Srbije Aleksandar Vučić u svom božićnom obraćanju najavio je „najbolju ekonomsku godinu".

Naime, kako reče, ova godina biće najbolja za građane po ekonomskim pitanjima, ali će u političkom smislu, doduše, biti veoma teško. Da li je ovo posledica praznične euforije, realnih ekonomskih projekcija ili očekivanih izbora ove godine, teško je reći.

„U Venecueli će biti sve teže. U Americi je inflacija ozbiljan problem. Mi smo uspeli da spustimo inflaciju ispod 2,8 odsto", rekao je predsednik.

Što se tiče ekonomskih predviđanja, nakon 2025. godine u kojoj je realni privredni rast bio svega dva odsto, nakon što je planiran dvostruko veći krajem 2024, prognoze za 2026. kreću se oko tri odsto.

Toliko je projektovalo Ministarstvo finansija kod pravljenja budžeta, na toliko je i MMF spustio prognozu krajem oktobra, a tri odsto procenjuju i ekonomisti Kvartalnog monitora, i to pod pretpostavkom da će pitanje američkih sankcija NIS-u rešiti u skorije vreme. Narodna banka Srbije je nešto optimističnija sa projekcijom rasta od 3,5 odsto za ovu godinu.

Ovih tri odsto rasta svrstalo bi Srbiju na nivo proseka zemalja Zapadnog Balkana po procenjenoj stopi rasta ove godine, za procentni poen iznad proseka Centralne i Istočne Evrope, a bogami dvostruko više od proseka EU.

Zato se postavlja pitanje na šta je mislio predsednik kada je rekao „najbolja godina". Pošto je 2023. i 2024. godine rast bio 3,7 i 3,9 odsto, u 2021. kada smo se oporavljali od pandemijske recesije čak 7,9 odsto, a 2018. i 2019. godine 4,6 i 4,8 odsto. Da ne idemo samo malo dalje u prošlost, recimo u 2005. godinu kada je BDP realno porastao za 5,9 odsto ili 2007. kada je rast iznosio 7,8 odsto.

Ili je možda ključ u drugom delu rečenice „za ljude", pa je to obrazložio nagoveštajem povećanja plata i penzija.

„Zamislite ako budemo rekli da će biti povećanje plata za javni sektor 10 odsto u junu ili septembru. To je onda povećanje od 100 evra na mesečnom nivou. Istovremeno i za penzije, skoro 50 evra na mesečnom nivou, nije više tri ili pet. Verujem da ćemo moći ljude da obradujemo time", poručio je predsednik.

Imajući na umu ranije godine, kada ovako rano krene da se obećava vanredni rast plata i penzija, uprkos aranžmanu sa MMF-om, nema sumnje da će izbori uskoro.

Ekonomista Božo Drašković ističe da je u opisu radnog mesta političara manipulacija sejanjem optimizma.

„Vučić se time često služi, mada se ne potrudi da posle objasni zašto obećanja nisu ispunjena, nego pripisuje nekim blokaderirma. Suština je da je privredni model poslednjih 25 godina koji se zasnivao na privatizaciji, stranim direktnim investicijama i zaduživanju gotov. Od 2014. su posebno intenzivirana poslednja izvora, SDI i zaduživanje", napominje Drašković.

On dodaje i da svako povećanje plata koji nije zasnovan na rastu ekonomije i produktivnosti zapravo predstavlja predizborna obećanja i kupovinu naklonosti ljudi. Drašković ukazuje da su svi ključni ekonomski resursi zemlje u rukama stranaca, od eksploatacije ruda, trgovine na malo do bankarstva.

„Oni donose velike profite stranim investitorima, što znači da malo ostaje za domaću akumulaciju i domaće investicije", kaže Drašković dodajući da ova obećanja treba da stvore utisak kako država ima čarobni štapić koji omogućava ljudima da žive bolje, „a on je na vrhu države".

Prema analizi Kvartalnog monitora nekoliko rizika može ugroziti privredni rast ove godine. Pored glavnog, sankcija NIS-u, to su i sekularni pad priliva SDI, nova izvozna ograničenja poput ekološke carine EU (CBAM), ograničenja izvoza čelika u EU, zabrana izvoza guma nekih proizvođača u SAD, kao i neizvesnosti u pogledu odnosa sa EU. Na kraju rizik je odsustvo iskoraka u pogledu unapređenja pravne sigurnosti i efikasnosti administracije.

Dragan Stojković, profesor na Ekonomskom fakultetu u Kragujevcu podseća na razne druge izjave u svetlu kojih bi trebalo tumačiti i ovu.

„Recimo svojim izjavama o sekundarnim sankcijama zvaničnici su izazvali paniku kod ljudi, onih koji prate režimske medije i koji su požurili da podignu svoje male uštedevine. Posle ishitrenih izjava moralo je da se interveniše na deviznom tržištu. Sada imamo izjavu o kupovini pet odsto NIS-a od strane države, bez ikakvog objašnjenja. Transformacija javne kompanije ne može da se obavlja daleko od očiju javnosti. Mislim da je nerealno očekivati najuspešniju godinu u bilo kom pogledu", napominje Stojković.

On ističe i da se često predstavlja kao da smo neka ekonomska velesila, a ceo naš BDP je na nivou dnevne promene vrednosti tehnološke kompanije NVIDIA.

„Da li će rast ove godine biti dva ili tri odsto nije nebitno. Za očekivati je rast investicija u EKSPO, ali to nije realna, dugoročna osnova za rast. Tokom 2026. će sigurno biti mnogo najavljivanja prosperitetne budućnosti, a što se više budu bližili izbori to će optimistične izjave biti jače. Šta će biti posle 2027. godine to ćemo tek videti", ocenjuje Stojković.

On upozorava i da bi u slučaju vanrednog rasta plata i penzija moglo doći do pritiska na inflaciju. Osim toga, već i samo isticanje uredbe o ograničenju marži krajem februara i istek gasnog aranžmana sa Rusijom u martu, moglo bi, prema njegovim rečima, da pogura inflaciju.

„U rukama države su svi mehanizmi i ne sumnjam da će po svaku cenu braniti stabilnost, barem do kraja ove godine, zbog izbora", zaključuje naš sagovornik.

M. Obradović

Od fabrika postaju ledine: Leoni jedan od poslednjih primera subvencionisanih fabrika

Foto: Žorica Mladinović

■ **Imajući na umu ranije godine, kada ovako rano krene da se obećava vanredni rast plata i penzija, uprkos aranžmanu sa MMF-om, nema sumnje da će izbori uskoro**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 12.01.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Miloš Obradović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija

Napomena:
Površina: 530

Naslov: „Ekonomski tigar" u „zlatnom dobu"

Strana: 1,15

Sagovornici Danasa o oceni predsednika države da nas čeka najbolja godina do sada

„Ekonomski tigar" u „zlatnom dobu"

Strana 15

Datum: 12.01.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Miloš Obradović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija
Naslov: „Ekonomski tigar" u „zlatnom dobu"

Napomena:
Površina: 530

Strana: 1,15

U FOKUSU: Sagovornici Danasa o oceni predsednika da nas čeka najbolja godina do sada, a nakon što smo bili „ekonomski tigar", pa ušli u „zlatno doba"

Vučić rečima kupuje naklonost građana

BEOGRAD // Nekad smo bili ekonomski tigar, pa je dolazilo zlatno doba, a ove godine predsednik Srbije Aleksandar Vučić u svom božićnom obraćanju najavio je „najbolju ekonomsku godinu". Naime, kako reče, ova godina biće najbolja za građane po ekonomskim pitanjima, ali će u političkom smislu, doduše, biti veoma teško. Da li je ovo posledica praznične euforije, realnih ekonomskih projekcija ili očekivanih izbora ove godine, teško je reći.

Što se tiče ekonomskih predviđanja, nakon 2025. godine u kojoj je realni privredni rast bio svega dva odsto, nakon što je planiran dvostruko veći krajem 2024, prognoze za 2026. kreću se oko tri odsto.

Toliko je projektovalo Ministarstvo finansija kod pravljenja budžeta, na toliko je i MMF spustio prognozu krajem oktobra, a tri odsto procenjuju i ekonomisti Kvartalnog monitora u poslednjoj publikaciji, i to pod pretpostavkom da će pitanje američkih sankcija NIS-u rešiti u skorije vreme.

Narodna banka Srbije je nešto optimističnija sa projekcijom rasta od 3,5 odsto za ovu godinu. Ovih tri odsto rasta svrstalo bi Srbiju na nivo proseka zemalja Zapadnog Balkana po procenjenoj stopi rasta ove godine, za procentni poen iznad proseka Centralne i Istočne Evrope, a bogami dvostruko više od proseka EU.

Zato se postavlja pitanje na šta je mislio predsednik kada je rekao „najbolja godina". Pošto je 2023. i 2024. godine rast bio 3,7 i 3,9 odsto, u 2021. kada smo se oporavljali od pandemijske recesije čak 7,9 odsto, a 2018. i 2019. godine 4,6 i 4,8 odsto. Da ne idemo samo malo dalje u prošlost, recimo u 2005. godinu kada je BDP realno porastao za 5,9 odsto ili 2007. kada je rast iznosio 7,8 odsto.

Ili je možda ključ u drugom delu rečenice „za ljude", pa je to obrazložio nagoveštajem povećanja plata i penzija.

„Zamislite ako budemo rekli da će biti povećanje plata za javni sektor 10 odsto u junu ili septembru. To je onda povećanje od 100 evra na mesečnom nivou. Istovremeno i za penzije, skoro 50 evra na mesečnom nivou, nije više tri ili pet. Verujem da ćemo moći ljude da obradujemo time", poručio je predsednik. Imajući na umu ranije godine, kada ovako rano krene da se obećava vanredni rast plata i penzija, uprkos aranžmanu sa MMF-om, nema sumnje da će izbori uskoro.

Ekonomista Božo Drašković ističe da je u opisu radnog mesta političara manipulacija sejanjem optimizma.

Foto: BETAPHOTO / Milan Timotić

„Vučić se time često služi, mada se ne potrudi da posle objasni zašto obećanja nisu ispunjena, nego pripisuje nekim blokaderima. Suština je da je privredni model poslednjih 25 godina koji se zasnivao na privatizaciji, stranim direktnim investicijama i zaduživanju. Od 2014. su posebno intenzivirana poslednja izvora, SDI i zaduživanje", napominje Drašković.

On dodaje i da svako povećanje plata koji nije zasnovan na rastu ekonomije i produktivnosti zapravo predstavlja predizborna obećanja i kupovinu naklonosti ljudi. Drašković ukazuje da su svi ključni ekonomski resursi zemlje u rukama stranaca, od eksploatacije ruda, trgovine na malo do bankarstva.

„Oni donose velike profite stranim investitorima, što znači da malo ostaje za domaću akumulaciju i domaće investicije", kaže Drašković dodajući da ova obećanja treba da stvore utisak kako država ima čarobni štapić koji omogućava ljudima da žive bolje, „a on je na vrhu države".

Prema analizi Kvartalnog monitora nekoliko rizika može ugroziti privredni rast ove godine. Pored glavnog, sankcija NIS-u, to su i sekularni pad priliva SDI, nova izvozna ograničenja poput ekološke carine EU (CBAM), ograničenja izvoza čelika u EU, zabrana izvoza guma nekih proizvođača u SAD, kao i neizvesnosti u pogledu odnosa sa EU. Na kraju rizik je odsustvo iskoraka u pogledu unapređenja pravne sigurnosti i efikasnosti administracije.

Dragan Stojković, profesor na Ekonomskom fakultetu u Kragujevcu podseća na razne druge izjave u svetlu kojih bi trebalo tumačiti i ovu.

„Recimo svojim izjavama o sekundarnim sankcijama zvaničnici su izazvali paniku kod ljudi, onih koji prate režimske medije i koji su požurili da podignu svoje male uštedevine. Posle ishitrenih izjava moralo je da se interveniše na deviznom tržištu. Sada imamo izjavu o kupovini pet odsto NIS-a od strane države, bez ikakvog objašnjenja. Transformacija javne kompanije ne može da se obavlja daleko od očiju javnosti. Mislim da je nerealno očekivati najuspešniju godinu u bilo kom pogledu", napominje Stojković.

On ističe i da se često predstavlja kao da smo neka ekonomska velesila, a ceo naš BDP je na nivou dnevne promene vrednosti tehnološke kompanije NVIDIA.

„Da li će rast ove godine biti dva ili tri odsto nije nebitno. Za očekivati je rast investicija u EXPO, ali to nije realna, dugoročna osnova za rast. Tokom 2026. će siguno biti mnogo najavljivanja prosperitetne budućnosti, a što se više budu bližili izbori to će optimistične izjave biti jače. Šta će biti posle 2027. godine to ćemo tek videti", ocenjuje Stojković.

Miloš Obradović

Pritisak na inflaciju

Dragan Stojković upozorava i da bi u slučaju vanrednog rasta plata i penzija moglo doći do pritiska na inflaciju. Osim toga, već i samo isticanje uredbe o ograničenju marži krajem februara i istek gasnog aranžmana sa Rusijom u martu, moglo bi, prema njegovim rečima, da pogura inflaciju. „U rukama države su svi mehanizmi i ne sumnjam da će po svaku cenu braniti stabilnost, barem do kraja ove godine, zbog izbora", zaključuje naš sagovornik.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 12.02.2026
Medij: Nedeljnik
Rubrika Bez naslova
Autori: Piše Milica Rilak
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1092

Naslov: Delhaize protiv Srbije: Da li su državne mere bile opravdane?

Strana: 7,8,9

UREDBA MARŽE I ARBITRAŽE

Delhaize protiv Srbije: Da li su državne mere bile opravdane?

Šta piše u saopštenju kompanije Ahold Delhaize i kakve veze sa najavom arbitraže imaju sporazumi Beograda i Holandije

Piše Milica Rilak

ODLUKA HOLANDSKE KOMPANIJE AHOLD DELHAIZE KOJA je vlasnik trgovinskog lanca Delez (Maxi) da pokrene postupak pred Međunarodnim centrom za rešavanje investicionih sporova (ICDIS) u Vašingtonu znači da će se pod lupom arbitraže naći domaća Uredba o ograničenju marži.

Nedeljnik je analizirao saopštenje Ahold Deleza koje ukazuje na to da bi strategija kompanije mogla da počiva na dokazivanju da su mere države bile

Datum: 12.02.2026
Medij: Nedeljnik
Rubrika Bez naslova
Autori: Piše Milica Rilak
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1092

Naslov: Delhaize protiv Srbije: Da li su državne mere bile opravdane?

Strana: 7,8,9

nesrazmerne, nepredvidive i da su suštinski narušile principe slobodne tržišne utakmice, kao i isplativost Delezove investicije.

NARUŠAVANJE PREDVIDIVOSTI POSLOVANJA

Treba podsetiti da je Delez na tržište Srbije ušao 2011. godine, kada je od „Delta Maksija", članice Delta Holdinga, za ukupno 932,5 miliona evra kupio taj trgovinski lanac sa 350 objekata širom zemlje i još 100 u regionu.

Između Srbije i Holandije je, inače, od 2004. godine na snazi Bilateralni sporazum o zaštiti investicija (BIT), što nas vraća u sadašnjost, jer je upravo na osnovu tog sporazuma arbitraža i pokrenuta, i to, kako je Delez naveo u saopštenju, „radi zaštite svojih prava", a u vezi sa regulatornim merama koje je Vlada Srbije sprovela u septembru 2025. godine.

Uredba o ograničavanju trgovinskih marži stupila je na snagu 1. septembra a njeno trajanje ograničeno je do 1. marta, što je Vlada potvrdila i MMF-u.

Jedan od stručnjaka za arbitražu koji ne želi da bude imenovan kaže za Nedeljnik da bi argumentacija kompanije mogla da se zasniva upravo na tvrdnji da je sprovedena mera bila neočekivana i da je drastično narušila poslovnu predvidivost, pogotovo ako se ima na umu da je u međuvremenu uredba pet puta pretrpela izmene.

U svom saopštenju Delez naglašava da je u pitanju „iznenadna intervencija države na maloprodajnom tržištu, bez presedana, koja pogađa više od 85 odsto prihoda kompanije Delez Srbija".

KRŠENJE PRAVIČNOG I JEDNAKOG TRETMANA INVESTITORA

Ovakva vrsta intervencije mogla bi se u arbitražnoj praksi posmatrati kao kršenje standarda „pravičnog i jednakog tretmana", s obzirom na to da investitor tvrdi kako sada „nastavlja da posluje u uslovima gubitaka koji suštinski utiču na njegovu sposobnost održivog vođenja poslovanja".

Takav argument Delez bi mogao da zasnuje na članu 3 BIT sporazuma, koji kaže da „svaka ugovorna strana obezbeđuje pravičan i jednak tretman ulaganjima investitora druge ugovorne strane i neće neosnovanim ili diskriminatornim merama narušiti poslovanje, upravljanje, održavanje, korišćenje, uživanje ili raspolaganje tim ulaganjima od strane tih investitora.

Svaka ugovorna strana obezbeđuje takvim ulaganjima stalnu zaštitu i sigurnost".

Bilateralni sporazumi ovakvog tipa, inače, u našem pravnom sistemu imaju snagu veću od zakona. Jedini hijerarhijski viši akt je Ustav.

JEDNO JE BILO REGULISATI SNABDEVANJE VITALNIM NAMIRNICAMA TOKOM PANDEMIJE, A SASVIM DRUGO INTERVENISATI NA TRŽIŠTU KADA NEMA NESTAŠICA, I TO ZA ŠIROK ASORTIMAN HRANE I DRUGE ROBE, KAŽU SAGOVORNICI NEDELJNIKA

MINISTARKA: ZAŠTO NA ARBITRAŽU SADA?

Ministarka trgovine Jagoda Lazarević je u izjavi za agenciju Tanjug potvrdila da je Ahold Delez najavio pokretanje arbitražnog postupka, ali da „nismo hteli da odustanemo od uredbe".

„Nama je samo interesantno – zašto sada? Zašto se pokreće arbitraža i poziva na BIT dvadeset dana pred istek Uredbe, a ne ranije? Pitanje je šta stoji iza toga. Od septembra trpimo pritiske i pretnje da će se pokrenuti arbitraža i odoleli smo pritisku da ne ukinemo Uredbu o ograničenju marži", rekla je ministarka Lazarević a preneo RTS.

Ona je ocenila da Delez nije diskriminisan kao investitor u Srbiji, niti ijedna kompanija iz bilo koje zemlje, već da je jedan od trgovinskih lanaca koji su obuhvaćeni uredbom o čemu je „sve vreme komunicirano sa njima".

Ahold Delez je takođe prokomentarisao da korak ka arbitraži nisu preduzeli olako.

„On je usledio nakon višemesečnih intenzivnih napora da se sa srpskim vlastima uspostavi konstruktivan dijalog radi pronalaženja uravnoteženih rešenja koja bi služila interesima potrošača, privrede i dugoročne investicione klime u Srbiji. Uprkos tim naporima, rešenje nije postignuto", zaključili su iz Ahold Deleza.

ODSUSTVO STVARNE TRŽIŠNE POTREBE ZA MERAMA

Poseban segment spora moglo bi da predstavlja preispitivanje da li su državne mere bile opravdane stvarnim poremećajima na tržištu.

Naši sagovornici skreću pažnju na to da bi se na sudu moglo tvrditi da za njom nije bilo objektivne potrebe, jer „nema poremećaja snabdevanja robom na tržištu, pogotovo ne robom od vitalnog značaja", odnosno da postoji prostor za argumentaciju da su mere primenjene preširoko i bez adekvatnih kriterijuma.

„Jedno je bilo regulisati snabdevanje vitalnim namirnicama tokom pandemije, a sasvim drugo intervenisati na tržištu kada nema nestašica, i to za širok asortiman hrane i druge robe", ukazuju sagovornici Nedeljnika.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 12.02.2026
Medij: Nedeljnik
Rubrika Bez naslova
Autori: Piše Milica Rilak
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1092

Naslov: Delhaize protiv Srbije: Da li su državne mere bile opravdane?

Strana: 7,8,9

Podsetimo da su uredbom marže ograničene na 20 odsto za 23 kategorije proizvoda, odnosno za 3.000 artikala, kao i da ona važi za 24 najveća maloprodajna i 44 veleprodajna lanca u zemlji. Njeno usvajanje predstavljeno je kao rešenje za smanjenje inflatornog pritiska i zaštitu životnog standarda građana.

Arbitraža bi, dakle, mogla da razmatra da li je Srbija prekoračila svoja ovlašćenja, naročito ako bi se ispostavilo da je uredba bila „upitne ustavnosti i zakonitosti" usled nedostatka analiza koje bi opravdale selekciju obuhvaćenih proizvoda i nametnute marže.

HRONOLOGIJA „SUKOBA" DRŽAVE I TRGOVACA

KAKO JE VLADA SRBIJE SAOPŠTILA SAMO DAN POŠTO JE 28. AVGUSTA prošle godine usvojila Uredbu o posebnim uslovima za obavljanje trgovine za određenu vrstu robe (u javnosti poznatija kao uredba o maržama), njen cilj je zaštita tržišta, odnosno sprečavanje prekomernog rasta cena robe od velikog značaja za snabdevanje građana.

Usvajanje uredbe došlo je, međutim, posle dugotrajnih „trvenja" između države i trgovinskih lanaca. Prva je u javnost još krajem 2023. godine izašla Narodna banka Srbije, sa svojom analizom koja je ukazivala da je pet najvećih trgovinskih lanaca u 2022. u odnosu na 2019. povećalo marže za 36 odsto, dok su trgovci odgovorili da to ne znači da su za toliko povećali svoju zaradu, jer je njihova profitna marža tada iznosila 2,8%.

Zatim je početkom 2024. godine Republički zavod za statistiku objavio sopstveno istraživanje, koje je pokazalo da je od juna do novembra 2023. godine prosečna stopa bruto marže za sve proizvode kod „vodećih 20" trgovinskih lanaca iznosila 14,6%, i to najviša 23,8%, a najniža 5,1%.

Delez Srbija je po usvajanju uredbe kojom su ograničene marže saopštio da je u 2024. godini ostvario neto profitnu maržu od 4,4 odsto.

EVROPSKA PRAVNA PRAKSA

IAKO ARBITRAŽNI TRIBUNALI NISU FORMALNO VEZANI odlukama drugih sudova, pravna logika Evropskog suda pravde vidi se u sličnim sporovima, poput predmeta „Špar protiv Mađarske".

Evropski sud je u toj presudi zauzeo jasan stav da je „slobodno formiranje prodajnih cena na osnovu poštene konkurencije sastavni deo Uredbe o zajedničkoj organizaciji tržišta i predstavlja izraz principa slobodnog kretanja robe u uslovima efikasne konkurencije".

Ukoliko bi investitor uspeo da dokaže da su ga mere države svesno gurnule u zonu neodrživog poslovanja, to bi se moglo tretirati kao oblik indirektne eksproprijacije.

Delez u saopštenju već tvrdi da je „samo četiri meseca primene uredbe u 2025. godini dovelo do značajnih gubitaka", što direktno utiče na vrednost njihove celokupne investicije u zemlji. **N**

„NAMA JE SAMO INTERESANTNO - ZAŠTO SADA? ZAŠTO SE POKREĆE ARBITRAŽA I POZIVA NA BIT DVADESET DANA PRED ISTEK UREDBE, A NE RANIJE? PITANJE JE ŠTA STOJI IZA TOGA

Jagoda Lazarević, ministarka trgovine

Teško da je ko mogao pretpostaviti da će se udata majka troje djece, koju je sa uslovnim otpustom očekivalo nekoliko mjeseci efektivne zatvorske kazne, odlučiti na ovako radikalan korak i bjekstvo u kome bi morala provesti tri i po godine prije nego što dode do apsolutne zastare

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 26.02.2026
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni
Naslov: Dolaze novi čuvari svetskog novca
Napomena:
Površina: 1537
Strana: 36,37,38

Трамп не може да дочека да види Пауелу леђа, предложио је и новог шефа Феда - Кевина Ворша

TANJUG / AP / EVAN VUCCI

БОРБА ЕКОНОМИЈЕ И ПОЛИТИКЕ

Долазе нови чувари светског новца

Скоро је извесно да ће током ове године нове шефове добити и америчке Федералне резерве и Европска централна банка. И док шефа Феда огромним притиском жели да промени лично Трамп, Кристин Лагард би да се повуче пре истека мандата како о њеном наследнику не би одлучивала француска десница у случају победе на изборима у априлу 2027.

СЛАЂАНА **ВУКАШИНОВИЋ**

Свет ове године добија нове људе на челу обе најважније централне банке. Човек који одређује цену сваког долара на планети биће замењен у мају. Жена која контролише вредност евра за 340 милиона Европљана вероватно неће дочекати крај мандата. Ништа од овога не дешава се из економских разлога.

Доналд Трамп је 30. јануара на друштвеној мрежи Truth Social објавио да за новог председника Федералних резерви (Фед) номинује Кевина Ворша. Принос на десетогодишње америчке трезорске обвезнице одмах је пробио 4,5 одсто, Дау Џонс на затварању изгубио 179 поена, злато пало девет одсто у једном дану, а сребро доживело најгори дан од 1980. са падом од 30 одсто. Три недеље касније, 18. фебруара, Фајненшел тајмс је објавио да Кристин Лагард намерава да напусти чело Европске централне банке (ЕЦБ) пре истека мандата, јер не жели да јој наследника бира крајња десница у Француској.

Вашингтон и Франкфурт, два града од којих зависе каматне стопе на станове у Токију, цена брашна у Каиру и висина пензија у Београду, истовремено мењају људе на врху централних банака. На оба места политика покушава да преузме простор који су централне банке деценијама чувале за себе. У Америци то изгледа као фронтални напад. У Европи као тиха маневарска игра. Исход може бити исти.

Неколико недеља пре Воршове номинације, Министарство правде Сједињених Држава покренуло је кривичну истрагу против Џерома Пауела, актуелног шефа Федералних резерви. Формално, због трошкова реновирања зграде Феда. Стварно, јер Пауел није хтео да смањи каматне стопе на ниво који захтева Трамп. Пауел је на то реаговао ванредним видео-обраћањем какво америчка централна банка никада раније није упутила. Рекао је да је истрага изговор за застрашивање и да је у питању нешто много веће од њега лично, да ли ће монетарну политику и убудуће водити економски подаци или политичка воља из Беле куће.

Реакција је била без преседана. Гувернери централних банака Уједињеног Краљевства, Аустралије, Бразила, Канаде, Јужне Кореје и Јужне Африке потписали су заједничко саопштење у коме бране независност Феда. Жан-Клод Трише, бивши председник ЕЦБ-а, рекао је за америчку мрежу CNBC да га ситуација подсећа на земље са слабим институцијама и да је „изузетно озбиљна". Последњи амерички председник који је овако отворено притиснуо централну банку био је Ричард Никсон 1972. године. Последица су биле седамдесете и инфлација која је скоро уништила средњу класу. Разлика је у томе што Никсон није слао тужиоце на шефа Феда.

Кевин Ворш ушао је у ову причу са биографијом која обећава независност, а политичким контекстом који

Datum: 26.02.2026
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni
Napomena:
Površina: 1537

Naslov: Dolaze novi čuvari svetskog novca

Strana: 36,37,38

Кристин Лагард скраћује себи мандат како јој наследника не би бирала француска екстремна десница

TANJUG / AP PHOTO / PASCAL BASTIEN

Џером Пауел трпи огроман притисак Беле куће од првог дана другог мандата Доналда Трампа

TANJUG / AP PHOTO / JACQUELYN MARTIN

је негира. Педесет пет година, Стенфорд, Харвардски правни, Морган Стенли, Бела кућа Џорџа Буша, затим најмлађи гувернер у историји Феда са 35 година. Прошао је кризу 2008. као човек тадашњег шефа Феда Бена Бернанкеа за везу са Вол стритом. А онда је 2011. демонстративно дао оставку, јер се противио масовној куповини обвезница. Његово најдубље уверење, тада и сада, стаје у једну реченицу: штампарија новца није економска политика.

Оно што Ворш данас предлаже, а што аналитичари већ зову „Ворш доктрина", јесте агресивно смањење биланса стања Феда, уз умерено снижавање каматних стопа. Ово није из попустљивости према Белој кући, него из уверења да америчка продуктивност расте довољно брзо да то дозволи без инфлаторног ризика. Прошлог јула је за Фокс бизнис своју филозофију сажео овим речима: „Смањите штампање, пустите биланс да падне, препустите секретару Трезора фискалне рачуне, и добићете материјално ниже каматне стопе."

Бен Бернанке је у мемоарима о Воршу написао да су његов политички инстинкт и контакти на Вол стриту били „непроцењиви". Ворш је уз то познат као противник навике Феда да месецима унапред најављује сваки потез. Сматра да таква предвидљивост тржишта чини крхким уместо стабилним. Инвеститори могу очекивати мање најава, више изненађења и већу дневну волатилност.

Остаје отворено питање ко ће први попустити, Ворш или Трамп. Марк Собел, бивши високи функционер америчког Трезора и потпредседник лондонског ОМФИФ-а, упозорио је да „вештачко обарање краткорочних каматних стопа може поткопати кредибилитет ниске инфлације и изазвати скок дугорочних приноса". То није теорија. Крајем 2024. Фед је три пута снизио стопе за укупно један процентни поен, а хипотекарне камате су порасле за исти износ јер су инвеститори видели да инфлација иде у погрешном смеру. Трамп жели стопе од један одсто и јефтине кредите пред конгресне изборе у новембру 2026. Ворш је човек који је каријеру изградио на тврдњи да централна банка не сме бити сервис политике. Савет за спољне односе у Њујорку дао је лаконски коментар: „Ако председник очекује драматичну трансформацију, вероватно ће бити разочаран." Федерални комитет за отворено тржиште (ФОМЦ) има дванаест чланова и председник председава, али не диктира.

Ни потврда мандата Ворша у Сенату није извесна. Сенатор Том Тилис, републиканац из Северне Каролине и Трампов партијски колега, најавио је да ће блокирати именовање све док траје истрага против Пауела. Лидер већине Џон Тјун признао је за NBC да без Тилисовог гласа потврда „вероватно неће проћи". Пауелу мандат истиче 15. маја. Први ФОМЦ на коме би Ворш могао председавати заказан је за јун. До тада, најмоћнија финансијска институција на свету ради без јасног вођства, са одлазећим председником под кривичном истрагом и именованим наследником кога Сенат још није одобрио.

С друге стране, у Франкфурту се

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 26.02.2026
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni
Napomena:
Površina: 1537

Naslov: Dolaze novi čuvari svetskog novca

Strana: 36,37,38

не чује бука, али се осећају потреси. Кристин Лагард води ЕЦБ од новембра 2019. Мандат јој истиче 31. октобра 2027. Председнички избори у Француској падају у априлу те године. Ако победи крајња десница, а анкете месецима уназад упућују управо на то, Париз ће из потпуно другачије идеолошке позиције утицати на избор шефа институције која одређује цену новца за целу еврозону.

ФТ тврди да је Лагард намеравала да оде пре избора, како би Емануел Макрон и немачки канцелар Фридрих Мерц заједнички изабрали наследника док још могу. Она је два дана потом, у интервјуу за Вол стрит џурнал, рекла да јој је „основна претпоставка" пун мандат. ЕЦБ је издала саопштење да председница „није донела никакву одлуку", али није, као прошле године, рекла да је „решена да заврши мандат". Промена формулације речитија је од било каквог демантија. Фредерик Дикрозе из Piktet Wealth Managementa дао је можда најоштрији коментар читаве приче: „Пут у пакао поплочан је добрим намерама. Ово шаље сигнал да европске елите покушавају да контролишу институцију."

Лагард или не, ЕЦБ се спрема за смену генерације. Борис Вујчић, гувернер Хрватске народне банке, изабран је за потпредседника и ступа на дужност у мају ове године. Филип Лејн, главни економиста, одлази у мају 2027. Изабел Шнабел крајем исте године. Три кључне столице за годину и по. Фаворити за наследство се већ позиционирају. Клас Кнот, бивши шеф холандске централне банке, кога Берлин види као свог кандидата. Пабло Ернандес де Кос, бивши гувернер Банке Шпаније и сада на челу Банке за међународна поравнања, носи амбицију Мадрида да по први пут добије ту позицију. Јоахим Нагел из Бундесбанке, познат по томе што је биткоин називао „дигиталним тулипаном". Аналитичари Номуре закључили су да ко год дође неће радикално променити политику, јер ЕЦБ одлучује консензусом. Формално је то тачно. Али консензус се гради око председника и тон који он постави одређује где ће се тај консензус формирати.

Монетарна слика Европе је за сада необично мирна. ЕЦБ држи каматне стопе на два одсто од јуна прошле године. Инфлација у еврозони пала је у јануару на 1,7 одсто, испод циља од два одсто, први пут од септембра 2024. Базна инфлација спустила се на 2,2 одсто, најнижи ниво од октобра 2021. Француска бележи инфлацију од свега 0,4 одсто, Италија један одсто. Око 85 одсто економиста у Ројтерсовој анкети очекује да стопе остану непромењене до краја године. Дојче банк иде даље и предвиђа прво повећање тек средином 2027, када фискална експанзија и трошење на наоружање почну да гурају цене навише. Феликс Шмит из Беренберг банке упозорава да јачање евра додатно обара увозне цене, али истовремено удара на извозну конкурентност која је за европску привреду кључни канал раста. То је стање које централним банкарима одговара све док га не поремети спољни шок, амерички царински рат или распад трансатлантског монетарног консензуса.

Последњи амерички председник који је овако отворено притискао централну банку био је Ричард Никсон 1972. године. Последица су биле седамдесете и инфлација која је скоро уништила средњу класу. Разлика је у томе што Никсон није слао тужиоце на шефа Феда

Србија из свега овога на први поглед излази неоштећена. Народна банка држи референтну стопу на 5,75 одсто, три и по поена изнад ЕЦБ-а. Инфлација је крајем 2025. стабилизована тик испод централног циља од три одсто, делом захваљујући владиној уредби која је ограничила трговачке марже на храну. Фич је у јануару потврдио рејтинг ББ+ са позитивним изгледима, ММФ у децембру похвалио „разборите макроекономске политике". НБС пројектује раст од 3,5 одсто за ову годину и пет одсто за 2027, када Београд буде домаћин Експа. Банкарски сектор је стабилан, удео проблематичних кредита на историјском минимуму од 2,11 одсто, девизне резерве покривају готово седам месеци увоза. Већина аналитичара рачуна да ће НБС током 2026. почети циклус попуштања камате са смањењем од 50 до 100 базних поена.

Први поглед на стање српске монетарне слике је, међутим, непотпун. Српска привреда је дубоко евроизована, око 80 одсто стамбених кредита везано је за ЕУРИБОР. Сваки потез Франкфурта, или изостанак потеза, директно погађа месечне рате. Док ЕЦБ држи стопе на месту, српске породице могу да планирају. Али оно што се дешава у Вашингтону није мање важно. Ако Воршова доктрина ојача долар, притисак на валуте тржишта у развоју постаје неизбежан. Ако Трампов протекционизам ескалира, српска аутомобилска индустрија, мотор извозног раста последњих година, биће међу првима на удару. А ако се покаже да је независност Феда заиста компромитована, почињу проблеми за које ниједна мала отворена економија нема готов одговор.

Турска, Аргентина, Венецуела, свака је на својој кожи осетила шта се дешава када власт почне да диктира каматне стопе. Валутни хаос, одлив капитала, хронична инфлација. Америка има привилегију коју те земље немају, долар као светску резервну валуту. Али привилегије се не наслеђују аутоматски. Сити група је у јануарској анализи упозорила да притисак популистичких влада на централне банке „није ограничен на Сједињене Државе" и да би будуће владе, како се просечна рочност европског државног дуга скраћује а трошкови сервисирања расту, могле вршити исти притисак на ЕЦБ и Bank of England. Блумберг пише о „распршивању глобалних путања каматних стопа" док централне банке пипају кроз економску маглу коју је створио Трампов протекционизам. Пре три године, сама помисао да ће америчко тужилаштво гонити председника Феда звучала је као теорија завере. Данас је та чињеница у првом пасусу овог текста, као вест.

Са обе стране Атлантика мењају се људи на врху монетарних система, и то не у мирним временима. Пол Волкер је почетком осамдесетих сломио инфлацију по цену дубоке рецесије, али је имао институционалну подршку. Ворш долази на место чији је претходник кривично гоњен од сопствене владе. Наследнику Кристин Лагард се бира столица пре него што француска демократија добије прилику да се изјасни. Мале земље, Србија, Хрватска, Словенија, немају ни алате ни утицај да било шта од овога промене. Једино чиме располажу јесу фискална дисциплина и кредибилитет својих централних банака. Никада та дисциплина није вредела више него сада. ■

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 26.02.2026
Medij: Nedeljnik
Rubrika Bez naslova
Autori: Piše Miša Brkić
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD);
Napomena:
Površina: 2653

Naslov: DA LI JE SRBIJA UMORNA OD REFORMI?

N **BIZNIS** POVAMPIRENA INDUSTRIJSKA POLITIKA

DA LI JE SRBIJA UMORNA OD REFORMI?

Zašto Kopaonik biznis forum („Srpski Davos“) predlaže spoj države i biznisa a ne biznisa i tržišta? Umesto tržišta nudi se industrijska politika, koja je povratak socijalističkoj petoletki, državnom planiranju, centralnom upravljanju i vladinoj regulaciji

Piše Miša Brkić

Datum: 26.02.2026
Medij: Nedeljnik
Rubrika Bez naslova
Autori: Piše Miša Brkić
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD);
Napomena:
Površina: 2653

Naslov: DA LI JE SRBIJA UMORNA OD REFORMI?

Ukoliko preferira da bude glas biznisa (kako piše u imenu), onda bi Kopaonik biznis forum morao da prekine koketiranje s državom, nudeći joj usluge za sprovođenje dokazano neuspešnog ekonomskog modela

Spor rast, ratne napetosti, inflacija, poremećaji lanaca snabdevanja, fragmentacija i usporavanje svetske trgovine, pad realnih dohodaka, rastuće nejednakosti i kašnjenja u zelenoj agendi.

Krivac za sve ove probleme i pošasti savremenog sveta je tržište, smatraju organizatori ovogodišnjeg Kopaonik biznis foruma (odmilja zvanog „Srpski Davos"), i zato njihovo rešavanje zahteva „nijansiranu dijagnostiku i pažljivo uravnoteženu mešavinu mogućih političkih i strukturnih intervencija".

Iza ovako rogobatne formulacije krije se staro, dobro poznato rešenje – država kao spasilac sa svojom industrijskom politikom, odnosno podgrejana bajata ideja centralnog planiranja i regulacije tržišta koja proširuje vladina ovlašćenja zarad navodne ekonomske vitalnosti. Valjda je zato kao centralna tema četvorodnevnog KBF dijaloga o oblikovanju ekonomske budućnosti Srbije izabran naslov „Industrijska politika u funkciji dugoročnog privrednog rasta Srbije", uz uverenje da je industrijska politika razvojna prilika za Srbiju, a i šire za Zapadni Balkan.

U Pozivnom pismu Programski odbor KBF-a primećuje da se „industrijska politika ponovno pojavila kao temelj ekonomske strategije širom sveta... Vlade širom sveta ponovo preuzimaju aktivnu ulogu u oblikovanju tržišta, usmeravanju ulaganja i podsticanju inovacija... U razvijenim i zemljama u razvoju, industrijska strategija vratila se kao legitiman i nužan instrument politike". Kao primeri spominju se Kina, Južna Koreja i Nemačka (???).

„GEOGRAFSKI POLOŽAJ SRBIJE OSTAJE NJENA TRAJNA STRATEŠKA PREDNOST", NI TOM OCENOM AUTORI POZIVNOG PISMA NISU OTKRILI „RUPU NA SAKSIJI", POZNATU BAR 100 GODINA

Preporod industrijske politike nije se dogodio slučajno, a kao glavni razlozi navode se globalna finansijska kriza 2008. godine, pandemija COVID-19, rat u Ukrajini i energetska kriza. Ti razlozi „naglasili su stratešku važnost ekonomskog suvereniteta i ponovo iscrtali granice između države i tržišta, prisiljavajući kreatore politika da preispitaju temelje konkurentnosti i otpornosti... Sama tržišta ne ostvaruju tehnološku nadogradnju i energetsku tranziciju u potrebnom obimu i brzini", pa vlade (države) „moraju stvoriti okvire koji nagrađuju inovacije, produktivnost i održivi rast". Dakle, vlade treba da nagrađuju kompanije i preduzetnike a ne tržišta.

Naslućujući moguće neslaganje i otpore ovom opredeljenju, Programski odbor KBF-a brže-bolje umiruje poslovne krugove kako nova industrijska politika „nije protekcionizam nego strateška koordinacija koja podrazumeva usklađivanje javne politike, privatnih ulaganja i tehnološke transformacije kako bi se osigurali dugoročni nacionalni interesi u eri neizvesnosti". „Strateška koordinacija", naravno, treba da bude posao države. Tako je nastala romantizovana ideja kako je industrijska politika brana nacionalne bezbednosti, proizvodnja okosnica nacionalne snage a država/vlada moć koja eliminiše problem i upravlja tržištima u ime nacionalnog interesa.

Razmatrajući prilike u Srbiji autori Pozivnog pisma konstatuju da je naša država u protekloj deceniji privukla značajna direktna strana ulaganja, posebno u automobilsku proizvodnju, elektroniku i IT usluge. Vladini podsticaji, industrijske zone i razvoj infrastrukture po-

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 26.02.2026
Medij: Nedeljnik
Rubrika Bez naslova
Autori: Piše Miša Brkić
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD);
Napomena:
Površina: 2653

Naslov: DA LI JE SRBIJA UMORNA OD REFORMI?

držali su ovaj priliv, ali je problem što je taj model i dalje zavisan od stranih investitora i ograničen u stvaranju domaće vrednosti. Zato „Kopaonik" predlaže da država pređe s reaktivnog na strateški okvir industrijske politike koji neguje domaće kapacitete uz integraciju s evropskim standardima i globalnim lancima snabdevanja. Kako bi održala rast, „Srbija mora nadilaziti ulogu proizvodne baze za globalne proizvođače i postati izvor inovacija, tehnologije i izvoza visoke vrednosti... Optimalni put leži u kombinaciji izgradnje domaćih kapaciteta s evropskim integracijama, korišćenjem okvira EU kao poluge za modernizaciju, uz prilagođavanje politika specifičnim uslovima Srbije", kaže se u Pismu.

Kao strateške izazove (odnosno manjkavosti, ali i prioritete koje treba rešiti) Programski odbor KBF-a vidi institucionalnu fragmentaciju i slabu koordinaciju među ministarstvima i nivoima politike koji ometaju strateško sprovođenje, nisku produktivnost i preveliko oslanjanje na sektore s niskom dodanom vrednošću, demografski pad i odliv mozgova, nedovoljno ulaganje u istraživanje i razvoj (trenutno ispod jedan odsto BDP-a) što ograničava tehnološki napredak i zahteva hitnu diverzifikaciju prema obnovljivim izvorima energije. Svi ovi „izazovi" glatko bi mogli biti argumenti za kritiku nesposobne vlade/države i njene dosadašnje industrijske politike.

Kao sektori koji stvaraju prilike za rast spominju se (podsećanja radi, isti oni koji figuriraju kao favoriti već 25 godina) digitalna industrija i IT usluge, poljoprivreda i hrana, energetika, autoindustrija, kreativne industrije (film, dizajn i kulturna produkcija). „Geografski položaj Srbije ostaje njena trajna strateška prednost", ni tom ocenom autori Pozivnog pisma nisu otkrili „rupu na saksiji", poznatu bar 100 godina.

Iako pomalo sramežljivo, u Pozivnom pismu priznaje se da je Srbija i dalje „okovana duboko ukorenjenim slabostima u upravljanju, infrastrukturi i institucionalnim kapacitetima" (eufemizam za nesređenu, neefikasnu i razvaljenu državu), ali i pored toga članovi Programskog odbora KBF-a insistiraju da država mora ograničiti tržište i da „industrijska politika mora postati nacionalni projekt... Za Srbiju, industrijska

Gradovi u kojima strani vlasnici zatvaraju fabrike (južna Srbija, Vojvodina) nisu propali zbog tržišnog kapitalizma. Oni su se urušili pod teretom loših političkih izbora: visoki porezi, neobrazovana radna snaga, nefleksibilni sindikati, naduvene javne plate, upropašćen obrazovni sistem i opadajuća javna bezbednost

politika nije relikt prošlosti – ona je putokaz za budućnost".

Prizivanje industrijske politike kao putokaza za budućnost među mnogim tržišnim akterima ledi krv u žilama jer nudi budućnost koja je faktički – prošlost. Daleka – socijalizam Josipa Broza Tita. Bliska – vladavina Aleksandra Vučića, koji od 2015/16. godine sprovodi ne mnogo uspešan koncept populističke industrijske politike. Pokušaj da se sada s Foruma, koji ima prefiks „biznis" (a biznis se uvek rimuje s tržištem), pošalje poruka o prelasku na višu (i radikalniju) fazu državnog intervencionizma, koja se nudi kao „mirođija" Vučićevog projekta „Srbija 2035", izaziva tihu jezu. Zašto? Pa zato što je industrijska politika *forever and ever* povratak socijalističkoj petoletki, državnom planiranju, centralnom upravljanju i vladinoj regulaciji. Ne vodi se slučajno u Americi velika debata među ekonomistima da li je Tramp sa svojom industrijskom politikom postao najveći američki socijalista na vlasti.

Ipak, najveća mana Pozivnog pisma i ponuđene strategije Programskog odbora KBF-a jeste guranje pod tepih uzroka aktuelne ekonomske krize i kritičke analize efekata dosadašnjeg modela industrijske politike, ali i zanemarivanje mogućih loših posledica koje

KAO SEKTORI KOJI STVARAJU PRILIKE ZA RAST SPOMINJU SE (PODSEĆANJA RADI, ISTI ONI KOJI FIGURIRAJU KAO FAVORITI VEĆ 25 GODINA) DIGITALNA INDUSTRIJA I IT USLUGE, POLJOPRIVREDA I HRANA, ENERGETIKA, AUTO-INDUSTRIJA, KREATIVNE INDUSTRIJE (FILM, DIZAJN I KULTURNA PRODUKCIJA)

nosi druga, viša faza ponuđenog modela industrijske politike. Jer, kad se već nudi jedan kontroverzni (istorijski dokazano neefikasan) model, onda bi svakako bilo ispravno utvrditi da li se aktuelna ekonomska kriza može savladati predlaganjem modela koji je do nje doveo ili možda izlazak iz krize zahteva potpuno drugačiji pristup – manje države a više tržišta koje će otkloniti kontraindikovan uticaj državnih mera. Ne strahuje bez razloga ugledni „Ekonomist" kad opominje: „Istorija pokazuje da država, kada jednom poraste, ostaje velika."

Preispitivanje dosadašnjeg modela važno je zbog upozorenja koja sugerišu da sve veća, jača i moćnija država i nije baš najbolji generator privrednog rasta, obrnuto ima puno dokaza koji ukazuju na njene porazne efekte. Taj trend moguće je detektovati u poslednjih 10-12 godina kad je srpska vlast zagovarala i sprovodila svoju (populističku) verziju industrijske politike. O lošim efektima postoje brojne relevantne studije i analize uglednih domaćih ekonomista i institucija.

Ekonomski stratezi i politički izvođači radova vladajuće partije primenili su u periodu 2014–2025. neke od najznačajnijih mera industrijske politike. Na primer, projekti kao što su „Novi investicioni ciklus", „Korak u budućnost", „Zlatno doba", „Srbija 2025"... apdejtovani su formati klasičnih socijalističkih petoletki, odnosno petogodišnjih razvojnih planova, koje u ovom slučaju nije formulisala vlada nego predsednik države. Ali suština je ista – nametnuti su „odozgo". Među ostale primenjene mere industrijske politike u poslednjih desetak godina spadaju disrupcija tržišta, reindustrijalizacija (samo je predsednik države, po ličnom priznanju, otvorio više od 300 fabrika), definisanje pri-

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

oritetnih sektora koji treba da povećaju proizvodnju i zaposlenost, državne investicije u infrastrukturne projekte na principu dokapitalizacije (zajednička ulaganja sa strancima, koncesije, privatno-javna partnerstva), fiksni i konkurentan devizni kurs, čvrsto jedinstvo monetarne i ekonomske politike (Vlade i Narodne banke), usmerena podrška i subvencije za sektore koje je vlada proglasila strateškim za Srbiju (energetika, poljoprivreda, prehrambena industrija, saobraćaj, logistika, IT), regulacija tržišta (trgovačke marže, cena hrane, energije, komunalija, kapitala)...

Rezultati takve industrijske politike izgledaju manje impresivno nego što su ih zamislili i obećavali njeni kreatori a još manje u odnosu na rezultate koje bi isporučila ekonomska politika bazirana na slobodnom tržištu, deregulaciji i maloj državi.

Primera radi, u desetogodišnjem periodu (2014–2024) indeks industrijske proizvodnje u Srbiji (decembar tekuće godine u odnosu na decembar prethodne), s dve-tri godine izuzetka, kretao se oko 104-105 s tim što je za prerađivačku industriju bio još slabiji.

Što se tiče bruto domaćeg proizvoda, Srbija je u posmatranom periodu zabeležila prosečnu stopu rasta od 2,9 odsto, što je apsolutno nedovoljno za državu koja ima ambiciju da postane regionalni lider i da se priključi srednje razvijenim evropskim državama.

Inflacija potrošačkih cena je problem s kojim se vlast bezuspešno hvatala ukoštac svih ovih godina i nije uspevala da ga reši jer ga je sama izazivala pogrešnom politikom kontrole cena. U proseku inflacija je bila visoka – kretala se oko 4,2 odsto – što je Srbiju nekoliko godina držalo u vrhu evropskih država. Pravi razlog bujanja inflacije u Srbiji je to što predsednik države, kao glavni planer i operativac industrijske politike, daje prioritet svojim političkim ciljevima a zapostavlja ekonomsku logiku, stvarajući bolesnu neravnotežu između ekonomije i politike.

Zaposlenost, kao jedan od proklamovanih uspeha industrijske politike, porasla je naročito u onim oblastima koje je država snažno subvencionisala – proizvodnja hrane, proizvodi od metala, auto-industrija, građevinarstvo, računarsko programiranje. Međutim, samohvalisava vlada zanemaruje jedan važan detalj – nisku produktivnost. A niska produktivnost je jedno od objašnjenja zašto, i pored visoke stope zaposlenosti, sporo raste bruto domaći proizvod. Podaci pokazuju da je industrijska politika (reindustrijalizacija) dovela do rasta broja niskoproduktivnih radnika. Dodata vrednost koju stvori takav srpski radnik iznosi samo 26.116 dolara. Primera radi, američki radnik stvori dodatu vrednost od 141.000 dolara.

Pravo ogledalo dosadašnje industrijske politike jeste stanje u kome su srpska javna i državna preduzeća. Njihovi poslovni rezultati nikako ne podržavaju nastavak državnog upravljanja privredom. Kao „primer za primer" najčešće se navodi Elektroprivreda Srbije, kojoj je godinama dodeljivano mesto „princeze" i „motora" srpske ekonomije, a ta kompanija služi kao poligon političkog kadrovskog ižívljavanja i neukog devastiranja što je dovelo do enormnih poslovnih gubitaka merenih milijardama evra i izgubljenog razvojnog tempa i razvojnih ciljeva. EPS je samo vrh ledenog brega, koje god preduzeće u državnom vlasništvu da se posmatra bilo je žrtva državnog intervencionizma, pogrešnog planiranja i naopakog upravljanja.

Najupečatljivija karakteristika dosadašnje industrijske politike u Srbiji je – korupcija. Po analizama koje prave sve relevantne svetske institucije (MMF, Svetska banka, EBRD, rejting agencije), Srbija je godinama među visoko korumpiranim državama u svetu i vrlo slabo napreduje u smanjenju korupcije. Specijalizovana organizacija Transparency International u najnovijem godišnjem izveštaju (s početka februara) rangirala je Srbiju na 116. mesto (od 182 posmatrane zemlje) i dodelila joj skromna 33 (od mogućih 100) boda. To je dva boda manje nego prethodne godine i najlošiji je rezultat još od 2004. godine. Po tom rezultatu Srbija je devet bodova ispod svetskog proseka i čak 29 bodova ispod proseka Evropske unije. Srbija je prvi put rangirana iza Bosne i Hercegovine (34 boda), a u Evropi iza nje su samo Belorusija (31), Turska (31) i Rusija (22 boda). Teško je kvantifikovati koliko je tačno novca završilo u korupcionaškim mrežama, ali kad se saberu sva ulaganja i subvencije države u industrijsku politiku i stave u odnos s isplaćenim koruptivnim procentima dolazi se do sume koja se meri milijardama evra. To je cena koju poreski obveznici u Srbiji plaćaju za dosadašnji model industrijske politike. Beograd na vodi, auto-putevi, železničke pruge, fudbalski stadioni, deponije, postrojenja za prečišćavanje vode, koncesije kineskim partnerima, subvencije za reindustrijalizaciju, EXPO... samo su neki od državnih projekata koji su potvrdili strukturne manjkavosti industrijske politike, niskog kvaliteta državnog intervencionizma i amaterskog upravljanja privredom.

U periodu personalizovane industrijske politike predsednika Srbije na površinu je isplivao još jedan značajan problem – institucionalna razorenost. Od 2012. do 2026. godine vlast je temeljno uništavala i kadrovski devastirala regulatorne i kontrolne institucije – koje su pretpostavka tržišne ekonomske politike – kako bi se otvorio prostor za politički voluntarizam u upravljanju industrijskom politikom.

„Neophodne su reforme koje će promeniti anatomiju i fiziologiju privrednog sistema kako bi se promenila percepcija investitora koji su trenutno veoma averzivni na rizik ulaganja u Srbiju", upozorio je još 2014. godine profesor Dragan Đuričin u radu „Ekonomske reforme u Srbiji i uloga političara". Ta njegova opaska potpuno je aktuelna 12 godina kasnije, kad se Srbija suoča-

Postulati industrijske politike izgradeni su na pogrešnoj premisi – da birokrate u glavnom gradu države (Beogradu, Berlinu, Vašingtonu, Pekingu) mogu svojim odlukama da nadmaše hiljade decentralizovanih izbora koje svakodnevno donose preduzetnici i vlasnici kompanija širom zemlje

Datum: 26.02.2026
Medij: Nedeljnik
Rubrika Bez naslova
Autori: Piše Miša Brkić
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD);
Napomena:
Površina: 2653

Naslov: DA LI JE SRBIJA UMORNA OD REFORMI?

kih razmatranja i odluka, a ne njihove stvarne efikasnosti. Ključna karakteristika državnog upravljanja privredom je suzbijanje motiva profita koji pokreće efikasnu proizvodnju i distribuciju.

U takvom sistemu proizvođači imaju malo podsticaja da efikasno koriste proizvodne resurse jer njihovo finansiranje dolazi od centralnih planera kojima je stalo do postizanja proizvodnih ciljeva, a ne do što efikasnije proizvodnje. Što je veća uloga države u ekonomskim poslovima, to je manja uloga dobrovoljne saradnje na slobodnim tržištima, koja su *conditio sine qua non* bedem protiv političke tiranije i autoritarnosti.

Postulati industrijske politike izgrađeni su na pogrešnoj premisi – da birokrate u glavnom gradu države (Beogradu, Berlinu, Vašingtonu, Pekingu) mogu svojim odlukama da nadmaše hiljade decentralizovanih izbora koje svakodnevno donose preduzetnici i vlasnici kompanija širom zemlje.

Poslednjih nekoliko godina pokazale su u brojnim slučajevima – ispumpavanje vode u Kolubari, nabavka vakcina i zaštitnih maski i izgradnja kovid bolnica, EXPO 27, EPS, Beograd na vodi, putevi i železnica, beogradski metro, beogradska autobuska stanica, novosadska železnička stanica, fudbalski stadioni, nabavka IT opreme – šta se dešava kada vlada preuzme planiranje i odlučivanje umesto tržišta a realizaciju prepusti sebi bliskim preduzećima (Millennium Team, Energotehnika – Južna Bačka, Alta grupa, Prointer, Inkop, W.D. Concord West, Galens, Termomont) od kojih, isključivanjem konkurencije, stvara nezasluženе pobednike. U modelu industrijske politike vladino finansiranje manje zavisi od efikasnosti a mnogo više od toga koliko uspešno firma (njen vlasnik) lobira kod vlade. To je model u kome firme profitiraju stvarajući vrednost za političare, a ne za kupce. Politička „oštroumnost" zamenila je tehničko znanje i fokus na kupce. Uobičajeni problem je da industrijske politike previše lako postaju plen politički moćnih grupa koje ih zatim manipulišu za svoje svrhe, a ne za strukturnu transformaciju poslovnog ambijenta. Tako je funkcionisao socijalistički sistem. U takvim okolnostima vladini funkcioneri nisu imuni na maksimizaciju sopstvenog interesa, zapostavljajući maksimiziranje efikasnosti ili inovacija u privredi.

Industrijska politika radikalno utiče i na radničku klasu – suprotstavlja i antagonizuje dve vrste radnika: grupu koja svoje plate stiče od zarađene vrednosti stvorene za kupce-potrošače i grupu čije zarade dolaze od velikodušnosti države.

Od 2012. do 2026. godine vlast je temeljno uništavala i kadrovski devastirala regulatorne i kontrolne institucije – koje su pretpostavka tržišne ekonomske politike – kako bi se otvorio prostor za politički voluntarizam u upravljanju industrijskom politikom

Ukoliko preferira da bude glas biznisa (kako piše u imenu), onda bi Kopaonik biznis forum morao da prekine koketiranje s državom, nudeći joj usluge za sprovođenje dokazano neuspešnog ekonomskog modela. To što su pandemija i ratovi, s jedne strane, a država s visokom inflacijom i populizmom, s druge strane, ugrozili ekonomski rast ne znači da se sada treba prepustiti „blagodetima" propale socijalističke doktrine. Naprotiv, globalno slobodno tržište pokazalo je neverovatne sposobnosti da se prilagodi šokovima kao što su pandemija, rat u Ukrajini, ugroženi lanci snabdevanja, energetska kriza... bez ikakvih intervencija vlada i mera industrijskih politika.

Od KBF-a pre bi se očekivalo da uporno istrajava na sistemskim reformama a ne da rešenje za dosadašnji neuspeh vlade traži tako što zagovara još više vlade (države). Slobodnom tržištu nije potreban petogodišnji plan i usmeravanje ekonomije odozgo nadole. Potrebno mu je uklanjanje prepreka koje sprečavaju ljude i preduzeća da napreduju, odgovornost, poverenje u ljude i široka svest da slobodna društva proizvode najprosperitetnije i najdinamičnije rezultate koje je svet ikada poznavao.

Zašto je važno slobodno tržište?

Zato što na slobodnom tržištu pojedinci (privatne osobe) poseduju sredstva za proizvodnju (firme i kapital) ali moraju da gledaju i osluškuju želje i sposobnost potrošača. Privatna firma koja potrošačima ne ponudi vrednost veću od cena koje plaćaju neće dugo trajati. Zbog toga, potrošači (tržište) na kraju određuju koje firme i industrije napreduju a koje propadaju. Državni menadžeri postupaju obrnuto – oni mogu bezbedno da ignorišu želje potrošača jer dobijaju resurse i poslove od države. U takvom sistemu država (birokratija) određuje koje fabrike i koji sektori napreduju a koji stagniraju. **N**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 4156

Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

Strana:

/INTERVJU

Vladimir Đukanović

- finansijski konsultant -

Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

10 EKSPRES/

www.ekspres.net

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

Napomena:
Površina: 4156

Strana:

Naš obrazovno-prosvetni sistem je obrnut naglavačke jer nastavnici i profesori u osnovnim i srednjim školama, a tek na fakultetima, nisu tu da obrazuju mlade, tu su zbog svojih plata, kao i akademskog ugleda

RAZGOVARAO
ĐOKO KESIĆ
FOTO
MARKO STEVANOVIĆ

Životna priča Vladimira Đukanovića je vratolomno uzbudljiva, ali i poučna. Njegov put počinje na *DePauw* univerzitetu, gde je studirao filozofiju i ekonomiju, spajajući racionalno i promišljeno sa pitanjima smisla i etike. Od studentskih dana uspešnog brokera, kancelariji na Volstritu i uspešnom poslu u Džej-Pi Morgan korporaciji, dokazao je svoju vrednost. Danas živi u Beogradu.

Razgovor sa gospodinom Đukanovićem počinjemo pitanjem kako i koliko veliki kapital utiče na aktuelna geopolitička prestrojavanja u svetu?

„Utiče apsolutno direktno. Kapital je osnova svake moći. Ne možete da imate moć, a da nemate kapital. To je iluzija koju mi gajimo u ovim postkomunističkim državama, a i onda kao eto – neko ima moć, a nema kapital. To je nonsens. Imate neki društveni kapital, ne znam da li ste pisac, novinar itd., pa da vas neko malo čuje, ali bez konkretnog kapitala sve je iluzija. Civilizacija je napravljena na kapitalu i osnovna razlika između *homo sapiensa* pre civilizacije i nakon civilizacije je da je osnova moći kapital, a ne čista ljudska fizička snaga. I to će uvek biti tako i to treba da bude tako. To je suština cele priče.

Nisu pojedinci bitni. Pojedinci su bitni samo u grupi. Nijedan milijarder, ali to su opet naše teorije zavere, Rotšildi, ovi, oni. Nijedan pojedinac ili familija nemaju apsolutno nikakav uticaj na svetske tokove. Ali udruživanjem pojedinaca, naročito u ono što mi zovemo država, država i dalje kontroliše. Možete vi da budete hiljadu puta milijarder ili Ilon Mask, vas kontroliše država koja se zove Sjedinjene Američke Države. Kako? Država i dalje ima najveći kapital.

> „Nisu pojedinci bitni. Pojedinci su bitni samo u grupi. Nijedan milijarder, ali to su opet naše teorije zavere, Rotšildi, ovi, oni. Nijedan pojedinac ili familija nemaju apsolutno nikakav uticaj na svetske tokove

Izuzetno je bitno da imate što više bogatih ljudi kako biste imali izvor poreskih primanja. Pored poreza, država emituje obveznice, dobija novac pa ga troši, transparentno. SAD i danas imaju najveću poresku osnovu u svetu, i one su najmoćnije. Kada je Britanija imala najveću poresku osnovu, oni su bili najmoćniji."

Pored novca i bogatih pojedinaca, šta je važno u priči o novcu i dodatnoj vrednosti?

„Priča o novcu je neverovatno jednostavna. Ali problem u Jugoistočnoj Evropi je obrazovanje na ekonomskim fakultetima. Evo ovi naši vajni stručnjaci, gledam pre neki dan jednog srpskog profesora koji kaže – velika je sramota biti bogat u Srbiji. Taj čovek predaje ekonomiju, dok je meni ekonomiju predavao profesor Pankas, koji je bio savetnik Goldman Saksa. Ti naši nestručni ljudi, koji sede na tim fakultetima, u osnovnim školama, srednjim školama, konstantno prave neku famu o novcu, prave famu oko toga da li treba biti imućan ili ne. A onda kao slepci idu okolo i žickaju najsitnije pare, tezgare da bi dopunili svoje budžete. To je ona komunistička priča, ja sam veliki umetnik, ali nisam komercijalan, zato me ceo svet ne razume. To je čist nonsens. Ljudi koji stvaraju dodatnu vrednost vrede, a pola naših ekonomista su ubeđeni da je svetska ekonomija za ignorisanje. Drže se teorije – da bih ja nešto dobio, vi morate nešto da izgubite. Pa naše predstave o Ilonu Masku su trivijalne, a čovek je jednostavno napravio dodatnu vrednost. To su firme koje je on smislio, osmislio, finansirao i napravio od njih gigante. Ta dodatna vrednost koju je napravio, taj novac pripada samo njemu i nikom drugom."

Vi ste u SAD završili dva ozbiljna fakulteta...

„Ja sam studirao na jednom fakultetu, ali sam studirao i ekonomiju i filozofiju. Moja vokacija je filozofija, a ne ekonomija, koju ne smatram naukom, ja se držim isključivo tvrdih nauka: matematike, fizike i hemije. Ekonomija je društvena disciplina u kojoj nema jasnih pravila. I mi je ovde upražnjavamo."

Koliko stoji narativ, kod nas i u svetu, da je Amerika, do juče jedina supersila – u blagom padu?

„Pa, ne znam. Ja sam davno naučio u toj Americi da gledam cifre i da gledam naučne radove, a da ne čitam novine. Ne čitam novine nikada. TV ne uključujem. I kao piscu izuzetno mi je bitno da nemam »

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 4156

Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

Strana:

uticaja refleksa običnih ljudi. Sada sam pod uticajem profesora Dejvida Šarmensa koji je jedan od pionira filozofije veštačke inteligencije. Njegovo mišljenje me zanima. Ne zanima me mišljenje novina. To lupetanje, konstantno lupetanje medija da propada Amerika, propada Rusija... Ali uvek morate da se pitate – ko vam to govori? Ko je sa druge strane stola. Koji je njegov interes i koji su njegovi emotivni i subjektivni osećaji prema tome. Tako da, na primer, za ljude u Srbiji koji su proevropski orijentisani Rusija propada svaki dan. Gotovo, kraj, de-mol. Evo, ko je bio skoro u Rusiji, vidi da nije baš tako. Ok, rat je. Isto tako proruski orijentisani ljudi, na primer, na Balkanu, koji su zaljubljeni u diktatora Putina, a nisu pročitali nijednu rusku knjigu ikada, oni vas ubeđuju da Amerika propada svaki dan. To su vam najklasičniji primitivni narativi, ljudi koji reaguju emotivno, nisu studiozni i u suštini oni to pričaju iz nekih drugih interesa... Ako ste zaposleni ovde u nekoj od nevladinih organizacija koja gura tu priču, vama je zadatak da pljujete Rusiju. Ali uzmimo slučaj NIS-a, gde su Rusi dobili šut u dupe – zbog čega? Zbog naredbe Donalda Trampa. I ko je tu moćan? Amerika je moćna. Amerika je nametnula da i mi izbacimo Ruse. Zašto je to dobro za nas, zato što Rusija ima običnu diktaturu i dalje. Ja obožavam Ruse, imam fenomenalne prijatelje tamo, ali ruska država je i dalje krš, zato što je obična diktatura."

Dugo ste radili na Volstritu, imali ste značajne funkcije u Džej-Pi Morganu. Kako to izgleda iznutra?

„To izgleda kao i svaki drugi posao, samo su cifre mnogo veće, u tome je razlika. Mi radimo te velike firme koje su velike investicione banke, koje su veliki aset menadžeri, imate na hiljade milijardi dolara u penzionim fondovima, lične račune, račune firmi... Mi upravljamo, mi investiramo taj novac za druge, ali mi odgovaramo za to što radimo. To su količine novca koje su nama na Balkanu neshvatljive, zbog činjenice da su naše ekonomije minijaturne. Pogledajte Hrvatsku, Sloveniju, Srbiju, danas, pogledajte sve zemlje bivše Jugoslavije, to su relativno primitivne ekonomije, tehnološki zaostale.

Uvek je ovaj region sve kopirao, nikada nismo izmislili ništa bitno, komercijalno, nikada nismo napravili ništa ozbiljno. Generalno, naši biznisi funkcionišu tako što ti odeš na Zapad, vidiš neku dobru firmu, dođeš ovde i to prekopiraš. To je to. Tako da se te cifre koje se vrte na Volstritu nama čine velikim i čudnim, ali te cifre se investiraju, prodaju, rasknjižavaju svakodnevno."

Koliko je u toj priči bitna informacija, na berzi, ali i u poslovnim odlukama velikih finansijskih korporacija?

„Najbitnija. Ne postoji ništa drugo što je bitno. Važna informacija se stiče dubokom analizom, pristupom određenim ljudima koji imaju tu informaciju i jednostavno znanjem da izanaliziraš prvo situaciju u određenoj državi, situaciju u određenoj industriji i konkretno vezano za tu firmu ili tu obveznicu ili šta god već.

Nama je ova priča na nivou teorije zavere, u celom regionu. Balkan je tamni vilajet, bio i ostao. Ovde sa Zapada protutnje razni interesi, razne službe ovde dolaze, a mi smo

> „Izuzetno je bitno da imate što više bogatih ljudi kako biste imali izvor poreskih primanja. Pored poreza, država emituje obveznice, dobija novac pa onda ga troši, transparentno. SAD i danas imaju najveću poresku osnovu u svetu, i one su najmoćnije

u suštini bili i ostali najbedniji deo Evrope. A sve je vrlo jednostavno: ne razumemo kako svet funkcioniše. I zato svaki put kada neko ovde protutnji, oni nas pregaze, mi izgubimo mnogo stanovnika, što kažu uskrčimo se ničim izazvano, zato što nemamo informaciju šta je sa druge strane. I nismo u stanju da pregovaramo sa tim ljudima. Da li će se to promeniti? Sumnjam. Uvek je bilo tako, i uvek će biti tako."

Zbog čega?

„Zato što je naš način obrazovanja katastrofalan. Ja vam tvrdim da je mnogo pametnije da vam dete ne ide u srednju školu, fakultet, treba da uči od pametnijeg sveta. Proći će bolje u životu. Tek sada kada ovaj telefon nudi prozor u svet i kada možete, na primer, na 'Jutjubu' da slušate profesore sa Harvarda koji su postavili sva svoja predavanja tamo, onda ne morate da slušate ovo đubre kojim vas truju, ovi recidivi komunističkog sistema, da li se zovu Beogradski univerzitet, ili naše srednje škole. Nedavno

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 4156

Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

sam bio na predavanju u jednoj privatnoj srednjoj školi, posle sam pričao sa direktorkom.

Ona se priseća slučaja sa nekog seminara, skupili se svi direktori srednjih škola iz Srbije, bio je prisutan i tadašnji ministar prosvete Šarčević. O je rekao da 72 odsto naših srednjoškolskih programa ne odgovara tržištu rada u Srbiji. Pokazao je istraživanje. Svi su počeli da šuškaju među sobom, ali on je mudro zaključio: 'Ne brinite, ništa nećemo promeniti.' To je citat. Zašto? Zato što srednje škole (moji roditelji su bili nastavnici fizičkog u osnovnoj školi), te škole postoje zbog tih nastavnika, direktora i radnika, da bi oni sebi napravili platu, da bi iznajmljivali sale u tim školama, da bi davali privatne časove toj deci. Znači fokus je na njima, na radnicima. Nije fokus na deci koju treba da obrazuju. U tome je ključ. Pa pogledajmo testovima znanja i obrazovanja naših srednjoškolaca u poslednjih 10 godina. Videćemo istinsku katastrofu. Ali, mi smo uvek bili bedno obrazovani. Druga naša iluzija je o kvalitetu srpskih fakulteta, naročito ovih državnih. Ljudi, pa to su epicentri nepotizma. Tamo se katedre nasleđuju. Tamo se izdaju lažne diplome ministrima, shvatate.

> „Ali uzmimo slučaj NIS-a, gde su Rusi dobili šut u dupe – zbog čega? Zbog naredbe Donalda Trampa. I ko je tu moćan? Amerika je moćna

Pa moj *Alma Mater* konkretno u Americi, kada bi to jednom uradio, škola bi bila zatvorena u roku od mesec dana. I svi mi koji smo završili tu školu bi haos napravili. Koliko se ljudi, koji su završili Beogradski univerzitet, diglo protiv takvih stavova, protiv lažnih diploma? Pa neki profesori manje-više u privatnim razgovorima negoduju, a u nekim kafanama imate cenovnik koliko košta ispit. Evo, sada je konkretno na FON-u u Beogradu jedan fenomenalan momak ušao u ovaj moj program i dečko već godinu dana analizira razne finansijske proizvode, hartije od vrednosti, fenomenalan je. I ko je sudija? Ja sam jedini kredibilan da kažem da li on to zna da radi ili ne. Zato što ja jedini ovde imam iskustva u tome. On mi javlja – od nas 94, ispit je palo 94. Šta radi ta profesorka? Zašto ta profesorka nije dobila otkaz momentalno? Zato što ta profesorka na tom BU sedi radi sebe, ne radi studenata. Suština je da su to male grupe, imate katedre koje se nasleđuju, da li oni to daju svojoj ćerki ili sinu, ili svom kumčetu.

A toga je bilo u nekom obliku od davnina. Moji roditelji su bili u tom prosvetnom sistemu. Ja sam bio klinac, slušao sam majku, završavanje ocena za ove, pusti ovoga, pusti ga da završi on je kreten, ne možemo da se bavimo njime. Dolazi ovaj, on je od ovog sekretara Komunističke partije unuk, moramo njemu da damo peticu, on mora da bude vukovac...

Istina, imamo i mladu i pametnu decu koja rade, na primer, digitalni marketing, rade AI, sede ovde i rade sa celim svetom. Niko od njih ne ide na fakultet. Polako odustaju. Ja mislim za pet do deset godina najpametnija deca neće ići u srednju školu, naročito u Srbiji, zato što je to neverovatno traćenje vremena za njih. Ta deca su našla druge moduse kako da se socijalizuju. Ali reformu nećemo imati."

Da li se to događa samo na Balkanu?

„To je generalno problem evropskog kontinenta. Kako kaže ovaj moj kum koji radi za američku službu, zato ćete opet završiti sigurno u ratu. Priča o nama na Balkanu, zato što Evropa nekoliko vekova nema moć da se reformiše. Jedini način evropske reforme je rat. Da se poubijamo, da svedemo sve na nulu, i da krenemo od početka."

Koliko je u ovoj priči o kojoj pričate možda izuzetak, ako jeste, a verujem da jeste, Matematička gimnazija?

„Svi je navode. Pa jeste, izuzetak je, ali to ne menja suštinu. Tamo je par stotina učenika od desetine hiljada dece. Ono što mi imamo, mi i Mađari konkretno, imamo veliku disproporciju dece koja su talentovana za matematiku i koja pobeđuju na svetskim takmičenjima. Mene to raduje, ja sam se takmičio u matematici kao klinac. Ali, opet, mi nemamo nijedan naučni rad koji je vezan za tu decu. Zato što deca u srednjoj školi ne rade naučne radove, to rade ljudi na fakultetima. Zašto niko nije uradio naučni rad i kazao hajde da vidimo poslednjih 100 godina, gde smo i šta nam je činiti? I činjenica da postoje ta »

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 4156
Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje
Strana:

talentovana deca apsolutno ne znači ništa za prosečnog građanina, koji mora da završi srednju školu efikasno da iz nje izađe sa nekom vokacijom.

A imamo savršen primer koji se zove Švajcarska. Tamo je obrazovanje veoma vokacijsko. Tamo knjigovođa postane knjigovođa posle srednje škole, ne mora da ide na fakultet. Knjigovodstvo, veoma jednostavan posao. To može da radi osoba sa IQ 90. Koja je razlika u odnosu na naš sistem? Na primer, već u prvoj godini u Švajcarskoj vi morate da nađete praksu. I da pola dana, jedan dan idete na praksu. Dok dođete do poslednje godine srednje škole, vi 60, 70, 80 odsto vremena provedete na tom poslu. A naše srednje škole su tako napravljene kao da su svi iz Matematičke gimnazije. U Americi profesor uzme 30 đaka i kaže ja ću sada da obavim svoj posao, da ih naučim nečemu. I na kraju semestra kažeš – Marica najviše zna. Ona zaslužuje desetku. Kod nas nije tako. Kod nas će reći Marica ne zna 100 odsto gradiva. A to je samo činjenica – pa nisi je naučio. To je refleksija, to je nemoć. I činjenica da ti ne treba da budeš na tom mestu. To nije Maričin problem. Obrazovanje ima taj ozbiljan element, a to je da razlika od profesora do profesora, nastavnika i nastavnika je radikalna. I to je ogroman problem svuda u svetu, nije samo u Srbiji. Zato se ja nadam da će veštačka inteligencija to radikalno da promeni."

Da li novac ima svoju „civilizaciju", kao što tvrdi ugledni ruski istraživač i autor u svetu finansija Valentin Katasonov u svojoj studiji „Civilizacija novca", koju je na srpskom objavila beogradska „Informatika"?

„Ne znam, ja sam veoma konkretan, to pitanje mi je prozaično. Kako može novac da ima civilizaciju, civilizaciju mogu da imaju samo ljudska bića. Taj gospodin ne razume novac. To je problem, on ne razume novac. On ne razume suštinu šta je novac. On je neki romantični Rus."

> Za ljude u Srbiji koji su proevropski orijentisani Rusija propada svaki dan. Gotovo, kraj, de-mol. Evo, ko je bio skoro u Rusiji, vidi da nije baš tako. Isto tako proruski orijentisani ljudi koji su zaljubljeni u diktatora Putina, a nisu pročitali nijednu rusku knjigu ikada, ubeđuju vas da Amerika propada svaki dan

On je dugo radio u UN na poslovima finansija, u MMF-u, Svetskoj banci...

„Kako onda može da lupi tako, da novac ima svoju civilizaciju."

U pomenutoj studiji on tvrdi da zelenaška kamata u svetskim finansijama nije ukinuta?

„Zelenaška kamata, po definiciji, jeste kada vi nelegalno pozajmljujete novac uz kamatu. To je naravno nezakonito. U državi je uvek visoko regulisano ko može da pozajmi novac. To mogu samo finansijske institucije. Vi možete da pozajmite novac svome kumu, ali nemate pravo da mu naplatite kamatu. To nije hrišćanski. Vi nemate pravo to da radite. Banka mora da naplati kamatu kako bi zaradili ti ljudi koji rade u banci i koji vama daju pare za kredit, platu, tu imate svoj račun."

Šta je suština biznisa u finansijama, šta je definiše?

„To je osnova svih sloboda. Ako želite da živite u demokratiji, osnovna sloboda je krunska sloboda. A znate šta je krunska sloboda? Moje pravo da otvorim radionicu, da zaposlim druga, da napravim šolju i da kažem, ova šolja košta 10.000 evra. A vaša ekonomska sloboda je da to kupite ili ne kupite. Zašto bi bilo ko na ovoj planeti imao problem sa tim sistemom?

Ali u ovim postkomunističkim zemljama je ok da privrednik nema ekonomsku slobodu. Neko iz države će mu narediti – ne, ova šolja će da košta toliko i tačka... Pa, ljudi, imamo očigledan odgovor zašto je Kina kao komunistička država prešla na tržišnu ekonomiju? Zato što je to jedini logički način da ljudi privređuju među sobom."

Mene je istinski obradovalo saznanje da se u Srbiji pojavio veliki broj IT stručnjaka, programera i sl. koji u svojoj kući rade za neke ozbiljne kompanije u svetu. Oni su odjednom, niotkud, postali značajni izvoznici srpske privrede?

„Došao mi je nedavno dečko koji zarađuje 25.000 evra mesečno, u ovom momentu. Da li bi država Srbija trebalo da mu smanji tu platu? A plaćaju ga Amerikanci. Da li ima logike, kaže neki ministar ne, ne možeš ti da budeš plaćen jer prosečna plata u Srbiji je... A neki Amerikanac hoće da ga plati."

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 4156

Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

Tu se pojavio i spor što ti mladi ljudi nisu plaćali porez na svoje prihode?

„To mi je poznato. Nisu plaćali porez, a morali su, nema spora. Ali, mi smo ipak Srbi. Mi volimo da ne platimo porez. Međutim, kada vama neko uplati na lični račun novac iz inostranstva sa računa firme sa kojom poslujete, trebalo bi da platite poreze i doprinose kao svi mi ovde i u svetu."

Mene je začudilo to što država Srbija nije prepoznala značaj posla kojim se bave ovi mladi ljudi. Verujem da je država morala da napravi veliko stručno savetovanje – kako pomoći ovim ljudima da oni unaprede svoj posao, da osnuju svoje male ili velike IT firme, što bi i državi značilo, ne samo materijalno?

„Zato što je država nesposobna. U državi sede političari koji su po definiciji lopovi, svakako. Svaki političar u nekoj zemlji ko je ušao u politiku, ko je političar po definiciji je sumnjiv. Vi morate da shvatite

> „Srbi su ubeđeni da na listama „Forbsa" nema svih imena najbogatijih ljudi u svetu? U Srbiji je tako stvorena fama o Rotšildima da oni upravljaju svetom. Te liste nikoga ne interesuju, to su gluposti

zbog vaših godina života ovde, zašto očekujete bilo šta od države? Šta ste dobili od 1945. godine naovamo, u koliko ste živeli, tri-četiri države. Shvatate da država u kojoj ste vi rođeni – ne postoji. Pa šta očekujete od ove koja isto ima veliku šansu da nestane. Morate da shvatite jednu stvar, države su izuzetno nestabilne i prolazni sistemi. I sudbina svake države je da nestane."

Država je posle osnovala neke IT parkove. Šta nam to govori?

„Jeste postavila IT park, jedan dva, nisam siguran, ali znam da su svojim političkim sledbenicima dali da uđu u te parkove. Ti IT parkovi nikome ne trebaju. Zato što ti klinci koji rade za Amerikance ne idu u IT parkove. Oni rade iz svoje dnevne sobe, iz kafića, oni rade sa nekog ostrva gde su se preselili. Rade iz Dubaija. Dosta se njih preselilo u Dubai. Dubai je mnogo više biznis frendli nego što su ove bivše jugoslovenske države koje su veoma neprijateljski nastrojene prema privrednicima i preduzetnicima. Evo vam jedan primer, to su vam recidivi, ali veoma jasni recidivi koji šalju jasne poruke. Vi imate automobil na firmu, nepropisno se parkirate, kazna je 50.000 dinara. Isto to uradite sa ličnim automobilom, kazna je 5000 dinara. Kako to da isti 'zločin' zahteva kaznu koja je deset puta veća. To je način kako ova država i dalje kažnjava one najbitnije u društvu, a to su preduzetnici. A živi od preduzetnika koji plaćaju poreze i oni stvaraju tu državu... Sve državne firme su neprofitabilne i one su teret. Svi državni instituti ne fakturišu nikome ništa. Tamo sedi armija nesposobnih i onih koji nisu u stanju da stvore dodatnu vrednost. A vi sa druge strane kao sistem gušite te preduzetnike. I to vam je čitav problem. A onda ti isti preduzetnici dođu u Ameriku koja ih jedva čeka.

Morate da shvatite, Amerika nekada pretera, to nikada nije izbalansirano, i kao država i kao sistem sve ulaže u svoje najbolje. Često su među tim najboljim bogati ljudi. Države koje imaju recidive komunizma ulažu sve u najgore, najsiromašnije, najbednije, namesti im socijalna davanja, neka se ide na trudničko dve-tri godine itd. I onda ljudi stanu i kažu – zašto je ova Amerika najmoćnija na svetu, majku mu? Zato što ulažu isključivo u najbolje."

To je suština?

„To je suština. Uloži u najbolje. Ti kada imaš košarkaški tim, uloži najviše u Jokića. Nemoj da uložiš u onu sedmu zamenu. I to je to. Ovde je konstantno, kako osvojiš vlast bilo gde u Jugoistočnoj Evropi, šlihtaš se sirotinji, šlihtaš se ovim što srednju školu nisu završili, da dobiješ glasove. I onda »

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 4156

Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

dobiješ krš državu. I svi se pitaju, jao kako je to naš tim poslednji na tabeli? Pa ne znam, uložio si u 17. zamenu."

Neke zemlje iz bivšeg SSSR-a i sfere njegovog uticaja napravile su ozbiljan ekonomski i društveni napredak?

„Ne sve, naravno. Poljska je došla na nivo Zapada. Poljska se obračunala sa svojom prošlošću. Pohapsili su manje-više sve komuniste i zabranili im da se bave politikom. Mi i dalje imamo SPS. SPS je prokomunistička partija, oni su vam i dalje osnova svake vlade."

Mislite da nas prošlost određuje, ona prošlost koja nam nije donela ono što smo očekivali?

„Naša prošlost je kontinuirano sranje. A mi se kontinuirano romantično odnosimo prema njoj. Pa šta je cela priča, kada sednete ovde, ovde je svakome deda bio neki vojvoda, nešto tako. Svaki Beograđanin je imao pola neke gradske četvrti, uspešan trgovac, fabrikant... Niko od njih da se zapita – šta sam to ja uradio u svom životu?"

Neminovno je pitanje – šta bi Srbija danas morala da radi, da se uspravi?

„Da se reši svih državnih firmi, i to što pre. One su izvor nepotizma i korupcije unutar države. U tome je čitav Balkan. Znači, firma koja je u državnim rukama ne služi građanima, ona služi isključivo kao sisa za političku felu. I to mi svi znamo već dugo u Srbiji. Ali se pravimo blesavi, zato što kada treba ćerku ili nekog kretena od sestrića da vam zaposle koji je debil bio celi život, narkomančina... i vi pozove prijatelja i onda vam zaposle nećaka tamo. I vi ne možete više onako da napadate tu firmu. Nego morate da kažete pa j... morao je i on negde da radi. To je to."

Direktori tih javnih preduzeća dugo su radili taj posao i mahom su postali imućni ljudi?

„Morate da shvatite da građani svih ovih zemalja ovde glasaju baš za to. Ljudi žive u iluziji da glasaju za nešto drugo. Ljudi glasaju za državne firme, ljudi glasaju za državne fudbalske klubove, za državne košarkaške klubove... Zato što je ogromna većina građana upetljana u tu korupciju. Kažem ogromna, pričam o 70-80 odsto. Svako ima nekog zaposlenog tamo koji ne ide na posao, prima platu. Svakome je neko završio u opštini, svako je dobio deo nekog kolača koji mu ne pripada. I onda vi kada birate, dobijate tačno lidere koje zaslužujete. Sasvim normalno."

Kažete da moramo da ulažemo u moderne firme koje donose višak vrednosti?

„Samo u firme koje stvaraju dodatnu vrednost, veoma jednostavno. Vi ste napravili radionicu, napravili ste ovu šolju, izašli na pijacu i prodajete. To je dodatna vrednost. Vaša firma mora u jednom momentu da bude profitabilna kako biste imali interes da to i dalje radite. Što veći profit raste, vi zapošljavate ljude, plaćate poreze, doprinose. Pored svog ličnog kapitala stvarate ogroman društveni kapital. Morate da shvatite, to je začarani krug gde nama bukvalno društveni slepci dolaze na bitne pozicije. I onda taj slepac shvati da on nema nikakvu veštinu, nikakav stil da napravi nešto od toga, krađa je jedini izvor."

> Naša prošlost je kontinuirano sranje. A mi se kontinuirano romantično odnosimo prema njoj. Pa šta je cela priča, kada sednete ovde, ovde je svakome deda bio neki vojvoda, nešto tako

Šta predlažete čoveku iz Srbije gde da uloži svoj kapital od 100.000, 200.000, 300.000 evra?

„Samo da ga ne uloži u Srbiju, to je najbitnije. Opet Amerika, na Zapad. Ulažite u sisteme gde je pravi sistem čvrst i kapitalna tržišta moćna, gde su vaša prava tamo zakonski regulisana. A kada dođete u zemlje koje su poludemokratije i polukapitalističke zemlje, kao što su ove balkanske, onda svaki političar može da vas zajebava. I otvorite tako tu vašu radnju, on vas mrzi, on vam šalje inspekciju, sprečava vas, nameće vam neke marže kojima vi treba da upravljate. Evo imali ste komediju oko kontrolisanja marže trgovinskih lanaca. Da li znate vi ko je izvor inflacije? Odakle inflacija dolazi. Zli pokvareni trgovci. Samo je država iznad.

Pogledajte Miltona Fridmana, imate sve njegove radove na internetu, sve njegove govore. Država je jedini izvor inflacije. I tačka. Nijedan privrednik, nijedan trgovac nema uticaj na inflaciju. To je nonsens. Zašto postoji baš nešto što se zove konkurencija. A država svojim

Datum: 27.02.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: Đoko Kesić
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 4156

Naslov: Najveći srpski problem već dugo je obrazovanje

mismenadžmentom fiskalne i monetarne politike stvara inflaciju. I tačka."

Ali stvara i korupciju?

„Ali morate da shvatite da je unutar te inflacije ugrađena i korupcija. Kako? Na primer, imate vladine tendere, na Balkanu svaki je tender nameštен. Svaki, sto posto. Sem onih koji neće niko da radi. Vi imate tržišnu utakmicu, neko bi to uradio za sto nečega, oni koruptivno naprave da je to urađeno za 150. Oni sa tržišta povuku materijal i ljude koje su onda oni spremni da plate više, po toj koruptivnoj radnji. Oni imaju 50 više i mogu da plate ciglu više, mogu radnika više. I to vam je inflatorni pritisak. Inflatorni pritisak je mismenadžment monetarne, fiskalne politike i čitav koruptivni sistem vam je ugrađen u tu cenu. I vi odete u neki trgovinski lanac i kažete – vi se bogatite ovde. Nonsens."

Ali korupcija je prisutna i na Zapadu?

„Apsolutno jeste. Čovek je koruptivno biće i to će uvek tako biti. Korupcija je najveća tamo gde država ima najveći upliv u privredu. I tačka. Ona je najmanja tamo gde država nema upliv u biznis. U Francuskoj je ogromna. U Sloveniji je ogromna, zato što država i dalje ima dobar deo tog ekonomskog kolača. Morate shvatiti, svaki tender na svetu je na neki način nameštен. Svaki. U Americi imate vojni budžet. Taj vojni budžet se troši na američke firme, proizvođače naoružanja i vojne opreme, decenijama iste adrese. I čim je država tu u pitanju, tu je korupcija."

> „Ja sam davno naučio u toj Americi da gledam cifre i da gledam naučne radove, a da ne čitam novine. Sada sam pod uticajem profesora Dejvida Šarmensa koji je jedan od pionira filozofije veštačke inteligencije. Njegovo mišljenje me zanima

U Engleskoj i Nemačkoj izbila je afera oko nezaštićenih novčanih uloga i sefova u nekim bankama, gde su štediše opljačkane?

„Ako imate 10.000 evra u džepu, dajete pare na čuvanje nekoj banci ili fondu. Morate svaku instituciju da proverite kojoj dajete pare. Ako to uradite bez ikakve provere, to je vaš problem."

Koliko je za jednu zemlju rizično da za savetnike i konsultante iz finansija imate MMF i Svetsku banku?

„Nije mi poznato da u tim institucijama sede poznati finansijski stručnjaci. Verujem da je to čist rulet."

Vi ste se u Srbiju vratili, kako su mediji tada pisali, na nagovor tadašnjeg premijera Zorana Đinđića?

„Apsolutno ne. Ja sam na njegov zahtev napravio nešto što se zvalo Beogradska finansijska mreža sa idejom da okupimo sve naše ljude koji su bili finansijski stručnjaci širom sveta, kako bi ti ljudi eventualno dolazili u Srbiju pa bi onda radili po našim ministarstvima. To se završilo jako tužno, zato što mi u tom momentu nismo imali velikih finansijskih stručnjaka širom sveta. Opet to kažem, ja sam u Ameriku otišao sa tom ilu-zijom veličine svoga naroda, a onda sam naučio surovu istinu. Mi smo u Americi apsolutno niko i ništa."

Kako sa ove vremenske distance gledate na to da Đinđić nije uspeo?

„Nije uspeo zato što su ga ubili. E, sada, to je neka druga priča. Đinđić je od svojih početaka političke karijere bio okružen jednom grupom ljudi. I ja sam silom prilika kao stariji tinejdžer upoznao tu grupu ljudi. Kada je došao na vlast, srpske službe su ga odvojile od tih ljudi i okružile ga ljudima koji su bili kontrolisani, koji su mu na kraju i došli glave. To vam je priča. I zato sam se ja i razočarao u njega, iskreno."

Zbog čega na listama „Forbsa" nema svih imena najbogatijih ljudi u svetu? U Srbiji je tako stvorena fama o Rotšildima da oni upravljaju svetom?

„To nikoga ne interesuje, to su gluposti. Te liste služe da se zabavlja sirotinja raja. Evo, Mask je hiljadu puta moćniji od svih Rotšilda zajedno, ima veći uticaj. Ali pravi direktni politički uticaj u suštini nemaju ti bogataši, pojedinci. Prava politička moć leži u državama i u državnom sistemu. Koji odnos imaju pojedinci sa državom, to je sada diskutabilno, koliko traju, koliko godina, ko je blizak državi. Evo vidim da mi imamo epske fajlove o Epstinu. On je sve radio da se približi ljudima koji su bliski državama, da ih namesti sa tim mladim devojkama kako bi ih imao za jaja. I to je stara priča. Ali zna se gde je istinska moć" ‹

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 06.03.2026
Medij: Novosadski Reporter
Rubrika Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 721
Naslov: MMF PROGNOZIRA TRI ODSTO PRIVREDNOG RASTA U SRBIJI
Strana: 14

MMF PROGNOZIRA TRI ODSTO PRIVREDNOG RASTA U SRBIJI

NAŠA EKONOMIJA JE I DALJE OTPORNA, A SNAŽNIJI PRIVREDNI ZAMAH ZAVISI OD NOVIH INVESTICIJA

Tekst i foto: naled.rs

Tokom prošle godine Srbija je zabeležila usporavanje privrednog rasta – BDP je porastao svega dva odsto, znatno ispod ranijih projekcija, a sličan trend zahvatio je i zemlje Centralne i Istočne Evrope, zaključeno je na makroekonomskom panelu koji je organizovan uz podršku Vlade Kraljevine Švedske. Događaj je organizovan u prostorijama KPMG, člana predsedništva Saveza za fer konkurenciju NALED-a.

– U Srbiji su se šanse za uspeh malo smanjile, predviđamo tri odsto rasta za ovu godinu što je niže od stvarnog rasta 2024.

Ipak, srpska ekonomija je i dalje otporna. Važno je da se ulaže u ljudski kapital i da se poboljša poslovno okruženje. Da bi zadržala rast Srbija mora da dovede kompleksne i tehnološke investicije, što izostaje. Među prioritetima mi vidimo privredno pravo i transparentno i pravično sprovođenje ugovora. Takođe, potrebno je digitalizovati privredne sudove, što bi dovelo do veće efikasnosti, i modernizovati Zakon o radu i propise o radu, kao i unaprediti regulativu u vezi sa privremenim i povremenim poslovima – istakao je Lev Ratnovski, predstavnik MMF-a u Srbiji.

On je naveo da je, prema indeksu spremnosti za korišćenje veštačke inteligencije, Srbija rangirana kao prva zemlja na Zapadnom Balkanu, ali da i dalje postoji značajan prostor za unapređenje, naročito u domenu obrazovanja.

Na panelu je istaknuto da EU ostaje najvažniji spoljnotrgovinski partner Srbije, na koji se plasira dve trećine izvoza. Kada je u pitanju trgovina sa svetom, tokom 2025. ukupan izvoz porastao je 8,4 odsto, dok je uvoz rastao 7,2 odsto, uz spoljnotrgovinski deficit od 8,8 milijardi evra.

– Kao kontinentalna zemlja, Srbija doslovno živi od protočnosti svojih granica – svaki sat zadržavanja kamiona znači veće troškove i manju konkurentnost naših izvoznika. Dok je Evropska unija naše ključno tržište, nove mere poput sistema EES, evidentiranja ulazaka i izlazaka iz EU, i dodatnih regulatornih zahteva stavljaju pred privredu ozbiljan test izdržljivosti. Zato je presudno da obezbedimo brze i predvidive procedure, ali i snažnu institucionalnu podršku kompanijama, kako bi Srbija iz ovog talasa promena izašla konkurentnija, otpornija i spremna za dugoročnu igru na evropskom tržištu – naveo je Aleksandar Simić, menadžer za regulatornu reformu NALED-a.

Posebna pažnja posvećena je padu priliva stranih direktnih investicija, koje su tokom 2025. godine iznosile 3,8 odsto BDP-a, odnosno oko 2,5 milijarde evra – približno upola manje nego prethodne godine. Govoreći o fiskalnim kretanjima, rečeno je da javni dug ostaje ispod 50 odsto BDP-a, ali da se u 2026. očekuje blagi rast deficita na oko tri odsto BDP-a, prvenstveno zbog visokih javnih investicija.

– Važno je da u Srbiji već godinama imamo poprilično objektivne prognoze. Inflacija je možda najveća nepoznanica nakon ukidanje uredbe o maržama. Vreme je da preispitamo model rasta, jer imamo poprilično nestabilnu situaciju u svetu trenutno. Monetarnu politiku takođe treba preispitati jer jačanje nacionalne valute nije racionalno – objasnio je Vladimir Vučković, predavač na Mokrogorskoj poslovnoj školi.

– Ekonomski se nalazimo u interesantnom trenutku - digitalizacija se nije završila, a veštačka inteligencija i agenda održivosti pokrenule su „novu industrijsku revoluciju“. Prilagođavanje će biti neminovno kako za kompanije tako i za sve ostale relevantne institucije i banke. Vidim temu održivosti kao preduslov konkurentnosti u svetu ka kome idemo. Potrebno je strukturisati aktivnosti kroz donošenje usmeravajuće regulative. U tom kontekstu, očekuju se izmene Zakona o računovodstvu i preuzimanja regulative koja na nivou EU obavezuje kompanije da izveštavaju o održivosti, što se očekuje da bude preneto i u domaći pravni sistem – rekao je Uroš Milosavljević, partner KPMG-a.

Ekonomski se nalazimo u interesantnom trenutku - digitalizacija se nije završila, a veštačka inteligencija i agenda održivosti pokrenule su novu industrijsku revoluciju.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 06.03.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: M. Obradović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Politička nestabilnost i pad konkurentnosti

Napomena:
Površina: 547

Strana: 21

Agencija Mudiz zadržala kreditni rejting Srbije, ali izglede za srpsku ekonomiju ocenili kao pogoršane, sa pozitivnih na stabilne

Politička nestabilnost i pad konkurentnosti

Rejting agencija Mudiz (Moody's), član velike trojke, pre nekoliko dana objavio je reviziju dugoročnog kreditnog rejtinga za Srbiju. Ocena je ostala ista, Ba2, dva koraka ispod investicionog rejtinga. Međutim, po prvi put posle dužeg vremena, izgledi za srpsku ekonomiju su pogoršani, odnosno smanjeni sa pozitivnih na stabilne.

Kao glavno objašnjenje za pogoršanje izgleda navodi se „značajan porast političkih rizika u Srbiji, što opterećuje institucionalnu snagu i predstavlja veći nego očekivani pritisak na izglede rasta".

„Konkretno, nestabilnije domaće političko okruženje doprinosi manje predvidivom političkom okruženju, pri čemu će tenzije verovatno ostati povišene. Štaviše, rastući geopolitički rizici, što potvrđuje nedavno uvođenje sankcija SAD nacionalnoj naftnoj kompaniji Naftna Industrija Srbije (NIS), nastaviće da opterećuju kreditni profil Srbije. Ove povišene političke tenzije znače da su rizici za kreditni profil Srbije sada izbalansirani na nivou rejtinga Ba2", obrazlaže svoju odluku Mudiz.

Nakon slabijeg rasta, od dva odsto u 2025. godini, oni očekuju oporavak ali imaju još jednu nepovoljnu ocenu naše privrede.

„Procenjujemo da je srednjoročni ekonomski potencijal sada niži, oko 3,5 odsto, u odnosu na prethodnih četiri odsto", ističe se u dokumentu Mudiza uz očekivanje da će ove godine biti zabeležen rast od 3,3 odsto.

Oni ocenjuju da se Srbija suočava sa rastućim pritiscima na konkurentnost zbog viših troškova rada.

„Prema MMF-u, nagli rast plata poslednjih godina doveo je do viših jediničnih troškova rada i izaziva zabrinutost u vezi sa konkurentnošću. Očekujemo da će viši nivo plata biti samo delimično kompenzovan prelaskom na proizvodnju sa većom dodatom vrednošću. Očekujemo da će prilivi SDI biti niži nego prethodnih godina, uz pad novih investicionih upita u 2025. i osetljivost na političke tenzije", smatraju oni.

Foto: LL / AIAimages

EXPO će da dođe i prođe: Šta posle njega

U odnosu na avgust 2024. godine kada je Mudiz izglede za Srbiju promenio na pozitivne, „postalo je nestabilnije" uz značajne antikorupcijske proteste kao reakciju na urušavanje krova železničke stanice u Novom Sadu u novembru 2024. Iako je intenzitet protesta opao poslednjih meseci, očekujemo da će domaće političke tenzije ostati više nego ranije, naročito uoči narednih parlamentarnih izbora koji treba da se održe do kraja 2027, ali za koje su vlasti nagovestile da bi mogli biti raspisani ranije", zaključuju oni.

> ▶ Očekuje se da će prilivi SDI biti niži nego prethodnih godina, uz pad novih investicionih upita u 2025. i osetljivost na političke tenzije. Nestabilnije domaće političko okruženje doprinosi manje predvidivom političkom okruženju

Oni ističu i da se poslovno okruženje pogoršava, jer regulatorno okruženje postaje manje predvidivo za investitore, što se vidi u nedavnoj politici ograničavanja trgovačkih marži u maloprodaji, koja se trenutno postepeno ukida.

Primećuju i da prostor za Srbiju da „uravnoteži bližu integraciju sa zapadnim ekonomijama, posebno EU, sa značajnim ekonomskim i finansijskim vezama sa Rusijom i Kinom postajaće sve uži".

Nenad Jevtović, direktor Instituta za razvoj i inovacije (IRI) ističe da je ključni razlog za smanjenje projekcije srednjeročne stope rasta sa četiri na 3,5 odsto to što više ne funkcioniše model rasta.

„Poslednji velik zamah postojećeg modela je Ekspo. I u ovoj godini privredni rast će biti manji nego što su bile ranije projekcije. U poslednjem kvartalu prošle godine rast je bio 2,2 odsto. Ja ne bih projekcije pripisao političkoj nestabilnosti, već padu stranih direktnih investicija koje su se prepolovile prošle godine, a mi smo postali zavisni od njih. Javne investicije su usporile početkom prošle godine zbog tragedije u Novom Sadu i sporije realizacije Ekspa, mada je to ubrzano krajem godine", smatra Jevtović.

Prema njegovoj oceni, ove godine može se očekivati rast BDP-a od 2,5 do tri odsto, ako sve bude išlo na našu vodenicu.

„Ali za sada ne ide, jer geopolitička situacija loše izgleda", napominje on i ističe da se u 2027. godini može očekivati ubrzanje rasta na četiri, pet odsto zbog Ekspo i stranih turista, ali „to će da dođe i prođe".

Ekonomista Dragovan Milićević ističe da je revizija kreditnog rejtinga bazirana uglavnom na ustaljenoj praksi za zemlje sa određenim nivoima dohotka.

„Tako su razvrstali Srbiju u grupu gde je javni dug 45 odsto BDP ništa ne govoreći o tome koliko je BDP Srbije precenjen po raznim osnovama i da je politički projektovan, preko precenjenog kursa", tvrdi on.

Takođe, ocenjuje i da se nigde ne ističe da Srbija može da vraća kredite samo ako se ponovo zadužuje i da nema mogućnosti da iz sopstvenih sredstava vraća dug, „kao ni ocenu budžetske stabilnosti, jer beleži konstantan budžetski i spoljno trgovinski deficit".

„Ističu političke rizike kao dominantne što u osnovi ne odgovara istini, Srbija je iscrpela projektovani model rasta i mora naći novi koji je zasnovan na povećanoj bruto dodatoj vrednosti kao osnovi BDP-a", zaključuje on.

M. Obradović

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 12.03.2026
Medij: Kompas
Rubrika Ekonomija
Autori: Bojan Dimitrijević
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Marže između tržišta i države

Napomena:
Površina: 1799

Strana: 60,61,62,63

Марже између тржишта и државе

Високе трговинске марже у Србији последњих година постале су једно од кључних економских и друштвених питања. Шестомесечна уредба Владе о њиховом ограничењу била је покушај краткорочне стабилизације цена хране. Питање које остаје јесте да ли је ова мера дала резултате и шта су њени стварни структурни узроци

БОЈАН ДИМИТРИЈЕВИЋ

Текст ћемо, услед сувопарности економских тема за већину читалаца, започети с неколико циничних опаски великог америчког писца и хумористе Марка Твена. Наиме, њему се приписују следеће изреке, које, без сумње, имају много везе с нашом темом.

Прва за статистику: „Постоје лажи, постоје проклете лажи и постоји статистика." – Сетимо се само података о инфлацији широм земаљске кугле.

Друга за банкаре: „Банкар је човек који ти позајми кишобран док је лепо време, а тражи ти да га вратиш када је киша!" – Тема која захтева посебну обраду.

Трећа се можда највише уклапа у нашу ситуацију с трговцима: „Кад богати краду сиромашнима, то се зове бизнис. Кад сиромашни узврате, то се зове насиље." – Ово никако не значи да подржавамо насиље у било ком облику.

Влада Републике Србије је 29. августа 2025. донела Уредбу о посебним условима за обављање трговине за одређену врсту робе

Констатовано је да је 20 највећих трговинских ланаца имало укупан удео у промету од 83%, а три највећа чак 48,9%, што представља класичну олигополску структуру тржишта

која је ступила на снагу 1. септембра и којом су ограничене трговинске марже у малопродаји и велепродаји и дистрибутивне марже на 20% за 23 групе производа и за 20.000 артикала. Уредба је донета на рок од шест месеци, мењана је два пута и њено важење истиче управо последњег дана фебруара.

У посебној презентацији којом је најавио уредбу председник је истакао да је један од основних циљева смањење цена хране 15–20%, а Влада Србије навела је следеће важне циљеве: сређивање стања у трговинском сектору, пад цена и побољшање услова снабдевања.

Стога је, без сумње, ово прилика да се подсетимо циљева уредбе, основних разлога за њено доношење и прелиминарних резултата њене примене.

Кључни разлог за њено доношење биле су превисоке марже у трговинама широм Србије [A1.1]за које се често говорило да су највише међу земљама у окружењу.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 12.03.2026
Medij: Kompas
Rubrika Ekonomija
Autori: Bojan Dimitrijević
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1799

Naslov: Marže između tržišta i države

Strana: 60,61,62,63

Табела 1

ТРГОВИНСКИ ЛАНАЦ	МАРЖА 2021.	МАРЖА 2022.	МАРЖА 2023.	МАРЖА 2024.
DELHAIZE	43,29	43,63	44,25	45,19
LIDL	33,26	37,37	30,2	32,75
MERCATOR	34,95	35,95	36,51	37,06
UNIVEREXPORT	34,44	35,15	36,19	37,45
AMAN	17,71	19,78	20,4	23,73
DIS	13,21	15,53	16,53	16,87
GOMEX	24,09	25,98	41,52	39,77
AROMA	------	-------	46,65	47,93

Напомена: подаци за марже дати су у процентима
Извор: Д. Милићевић, Компаративна анализа трговинских маржи, макроекономија.орг, 5.септембар 2025.

Следи кратка аргументација која се односи на висину маржи и њихово поређење са земљама региона и бивше Југославије. Пре свега, треба рећи да је бруто маржа разлика између продајне цене робе и набавне цене робе и представља оперативни приход из ког се надокнађују трошкови логистике трговинских предузећа, материјални трошкови, финансијски расходи и плате. Стварни профит, нето добит је нето трговинска маржа и неколико је пута мањи од бруто марже. Овде напомињемо да реална величина профита код трговинских ланаца страног порекла може бити умањена механизмом трансферних цена с циљем смањења пореских обавеза.

Једно истраживање Привредне коморе Црне Горе показало је да су марже у 2023. биле најниже у БиХ, просечно 15%, у Црној Гори 17,9%, у Србији 24–26%, а у (Хрватској [ако је за утеху]) више од 30% и чак 37% у Немачкој.

Истраживања која су вршили ММФ, ЕЦБ (Европска централна банка) и ОЕЦД за Европу за године 2022. и 2023. показала су да су профити и марже трговинских ланаца расли више од 10%, што је раст бржи од стопе инфлације и да су утицали на убрзање инфлације (трошковна инфлација).

Подаци показују да су приходи Конзума у Хрватској као највећег регионалног играча у трговини око три милијарде долара, приходи Делеза у Србији 1,5 милијарди долара, укупни приходи Меркатора и словеначког Спара чак 2,5 милијарди долара, а приходи Бинга, као највећег трговинског ланца из БиХ, 1,1 милијарду долара. Укупни приходи трговине су знатно већи и показују огроман потенцијал тржишта за раст прихода, профита и инвестиција.

Марже у Србији износиле су 24–26%, док су у БиХ биле око 15%, а у Црној Гори 17,9%

Просечна маржа Делеза у Србији највиша је у региону са 45%, Конзума 37,9%, Лидла 34,9%, а марже великих трговинских ланаца крећу се у распону од 35% до 46%. Мора се истаћи да ситуација није битно другачија ни у Европи, јер два највећа европска трговинска ланца REWE group и CARREFOUR имају трговинске марже на нивоу од 42% и 41,32 процента.

Занимљиво истраживање за 103 најважнија производа (чија потрошња има највећи пондер у потрошачкој корпи) показује да је цена потрошачке корпе изражена у еврима износила: Овде, такође, треба напоменути да цене изражене у еврима нису потпуно упоредиве, јер би се морале узети у обзир и разлике у девизним курсевима и валутама по земљама.

Који су основни узроци овако високих маржи, зашто су оне тако високе, зашто расту брже од инфлације и зашто су највише код највећих трговинских ланаца? У магазину „Бизнис“ Павле Медић одлично анализира могуће узроке високих маржи: 1) пореска политика; 2) трошкови дистибуције (логистика); и 3) улазне цене. Ми овим факторима додајемо и тржишну моћ великих трговинских ланаца у склопу формираних олигополских тржишних структура. Кренимо редом. Пореска политика не може бити узрок, јер се пореске стопе не разликују битније од земаља у региону. Исто важи за трошкове плата и енергије (које су доскора биле и најниже у региону). Кад је о платама реч, одређена истраживања показују да продуктивност у трговини расте знатно брже од плата (већа је око 2,5 пута), што значи да нема великог трошковног притиска на раст маржи! Улазне цене по основу увоза нису превисоке, јер је девизни курс стабилан и не мења се већ дуги низ година. Тако методом елиминације (Окамова оштрица) долазимо до два кључна разлога: прво и најважније – тржишна моћ главних актера трговине у Србији која омогућава раст маржи и друго – набавне цене које су релативно високе код појединих добављача који имају значајну тржишну моћ, али и услед чињенице да је пољопривредна производња у Србији често нерентабилна, с високим растућим трошковима и економијом опадајућег обима производње, уситњеним посе-

Табела 2

ТРГОВИНСКИ ЛАНАЦ	МАРЖА (у еврима)
DELEZ	334,81
DIS	321,04
KONZUM	323,04
BINGO (BiH)	278,14
VOLI (CG)	283,68

Извор: портал bankar.me

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 12.03.2026
Medij: Kompas
Rubrika Ekonomija
Autori: Bojan Dimitrijević
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1799

Naslov: Marže između tržišta i države

Strana: 60,61,62,63

дом у пољопривреди и ниском продуктивношћу у поређењу са земљама Европе и САД.

Доказе за растућу тржишну моћ кључних трговинских актера у Србији потражићемо у званичним истраживањима која су вршена овим поводом. Републички завод за статистику спровео је, по налогу Владе у 2023. години. Истраживање о маржама у трговини и прехрамбеној индустрији и њихов утицај на цене хране у Србији. У раду је констатовано да је 20 највећих трговинских ланаца имало укупан удео у промету од 83%, а три највећа ланца чак удео од 48,9% што је дефиниција олигополске тржишне структуре. Карактеристика олигопола јесте да постоји неколико великих играча који могу да праве неформалне договоре о политици цена (маржи) и поделе тржишта, при чему најчешће постоји лидер у грани ког остали сателити следе. Да такав могући картелски договор постоји, потврдила је и Комисија за заштиту конкуренције која је 10. октобра 2024. повела поступак против четири велика трговинска ланца са сумњом да се ради о злоупотреби доминантног положаја на тржишту. Ради се о Делезу, Меркатору, Универекспорту и ДИС-у.

У Закључку о покретању поступка Комисија је констатовала да су 2023. марже порасле 10%, двоструко више од стопе инфлације која је износила 5%, а како се кретала бруто маржа између 2016. и 2023. године говори следећа табела:

Табела 3

БРУТО МАРЖА (МЛРД ДИН.)		БРУТО МАРЖА (у %)	
2016.	2023.	2016.	2023.
35,0	35,0	19	38

Извор: Комисија за заштиту конкуренције. Закључак о покретању поступка за испитивање повреде конкуренције од 10.10.2024. године

Из табеле се може видети да је за седам година стопа бруто марже удвостручена (са 19% на 38%), укупан пословни профит порастао је чак пет пута, а велики је и раст марже изражен у колони 1 као апсолутни износ (с 35 милијарди динара на 87,4 милијарде динара). Комисија је, такође, закључила да су код ова четири трговинска ланца чак за осам врста производа који имају значајан пондер у потрошачкој корпи, цене биле идентичне, док су код других трговинских ланаца те цене биле различите.

Секторско истраживање Комисије за заштиту конкуренције из 2019. које се односи на 2017. и 2018. годину показује високо учешће 10 највећих трговинских ланаца у Србији по броју малопродајних објеката и учешћу у обиму прихода укупног тржишта и та концентрација капитала има растући тренд. Погледајмо податке у табели 4:

Комисија је утврдила да је учешће укупних прихода ових 10 ланаца износило 54% укупних прихода гране, а 2018. порасло је на 58%. Не располажемо новијим подацима, али нема сумње да је удео ових предузећа у укупном приходу гране порастао до 2025. године, јер овим подацима треба додати и Лидл, који се српском тржишту прикључио управо 2018. и постепено ширио своју трговинску мрежу. Када је реч о броју објеката малопродаје, Комисија је утврдила да је учешће 10 највећих трговинских ланаца у укупном броју објеката у 2017. години износило 67% свих објеката захваћених узорком, а 2018. незнатно се смањило на 65% потврђујући висок ниво концентрације мерен овим показатељем.

Тако методом елиминације долазимо до два кључна разлога високих маржи: тржишне моћи великих трговинских ланаца и релативно високих набавних цена код појединих добављача

Када је о обиму концентрације реч, ваља напоменути да је по европским мерилима висока концентрација у једној грани која указује на доминантни положај онда када је удео у укупним приходима изнад 25%, а у САД изнад 50%. По оба критеријума, али и по нашим критеријумима где се доминантни положај на релевантном тржишту дефинише са 40 и више процената учешћа, 10 највећих трговаца у Србији несумњиво има доминантан положај којим значајно може утицати на висину маржи и ниво набавних цена од добављача.

Тако долазимо до још две важне теме за нашу анализу које траже извесно објашњење:
1) непоштена, неетичка пракса трговинских ланаца; и
2) високе набавне цене прехрамбених производа.

Високе набавне цене прехрамбених производа последица су не само олигополских структура међу великим произвођачима у пољопривреди, већ и ниске продуктивности, недовољне примене механизације, малих поседа који су и 10 пута мањи у односу на Европу и САД и услед тога растућих трошкова по јединици производње, јер нема економије оби-

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 12.03.2026
Medij: Kompas
Rubrika Ekonomija
Autori: Bojan Dimitrijević
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1799
Naslov: Marže između tržišta i države
Strana: 60,61,62,63

ма, постоји недовољна искоришћеност капацитета, мале су инвестиције и постоји подинвестираност у сектору производње хране. То чини да имамо слабу конкурентску позицију, скупу производњу примарних пољопривредних производа и високе набавне цене. У неповољном положају су мали произвођачи с ниским откупним ценама (малине, млеко), а у повољнијем положају произвођачи дувана, сунцокретовог уља, шећера (због готово монополског положаја на тржишту).

Табела 4

	2019.	2018.
ТРГОВИНСКИ ЛАНАЦ	ТРЖ. УЧЕШЋЕ (%)	ТРЖ. УЧЕШЋЕ (%)
DELHAIZE	20 - 30	10 – 20
MERCATOR	10 - 20	10 – 20
AMAN	0 - 5	0 - 5
DIS	0 - 5	0 - 5
UNIVEREXPORT	0 - 5	0 - 5
GOMEX	0 - 5	0 - 5
METRO	0 - 5	0 - 5
QUATTRO COMPANY	0 - 5	0 - 5
BB TRADE	0 - 5	0 - 5
VEROPULOS	0 - 5	-
LIDL	-	10 - 20

Извор: Комисија за заштиту конкуренције. Извештај о секторској анализи тржишта трговине на мало у неспецијализованим продавницама претежно храном, пићем и дуваном 2017.-2018. године, децембар 2019. године

Какве су могуће дугорочне мере за стабилизацију тржишта, снижавање марже и ниже цене хране које неће угрожавати инфлацију и животни стандард најсиромашнијих грађана?

Прво – треба напоменути да су мере контроле цена, тржишта и маржи оправдане кадгод постоје монополске или олигополске тржишне структуре. Критичари Владиних мера греше, јер полазе од погрешне претпоставке да ми имамо конкурентно тржиште, мада оно постоји само у уџбеницима професионалних економиста. У условима олигополског тржишта треба применити мере контроле цена и повећану конкурентности тржишта. То су тзв. индиректне мере за обуздавање цена чија примена тражи време и целовит програм економских мера.

Друго – те мере укључиле би повећање јавности, контроле и транспарентности у формирању цена у трговини, укидање нефер трговачке праксе (против које је иначе тешко борити се, јер мали добављачи нису спремни да пријављују овакве поступке трговаца да би „ушли" у систем), скраћивање рокова плаћања на максимално 60 дана, укидање ексклузивних уговора и „првог пуњења", повећање утицаја и снаге удружења потрошача, отварање велепродајних платформи, дигиталних платформи, онлајн продаје, развој логистике.

Треће – увести праксу појединих европских земаља (Велика Британија, Француска) да се ванредни раст профита трговинских ланаца враћа друштву посредством тзв. солидарног доприноса из којег би могло да се циљаном подршком дохотку помогне становништву с најнижим примањима, што је Влада делимично учинила субвенцијом огрева и другим социјалним мерама.

Мере контроле цена и маржи оправдане су онда када на тржишту постоје монополске или олигополске структуре, јер у таквим условима класично конкурентно тржиште не функционише

Четврто – Мађарска, Румунија и Француска имале су, мање или више, успешне покушаје контроле цена и маржи у трговини током периода више инфлације (2021–2023. година).

Повећање конкурентности значи борбу против картелских договора и олигополских структура и нарочито помоћ мањим трговинским ланцима и МСП у области трговине (пореска политика, субвенције, повољни кредити) и малим породичним фирмама да би се цене оборише и стабилизовале.

Пето – читав комплекс мера морао би да обухвати примарну пољопривредну производњу и раст продуктивности у тој области као и контролу највећих олигопола у области производње хране и међу великим добављачима трговинских ланаца. Разуме се, део ових напора морала би да буде и промена регулативе, прописа и инспекцијског надзора која би се уклопила у поменуте циљеве.

Искуство последњих година показује да у условима високе концентрације тржишта држава не може остати пасивни посматрач. Ограничење трговинских маржи било је краткорочна мера стабилизације, али је истовремено указало на дубље структурне проблеме у функционисању тржишта хране. Зато ће будући успех зависити од комбинације јаче конкуренције, транспарентнијег формирања цена и активне улоге државе у спречавању злоупотребе тржишне моћи.■

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.03.2026
Medij: Biznis.rs Magazin
Rubrika Tema broja
Autori: Marko Andrejić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 3772

Naslov: ENERGETSKI ŠOK, INFLACIJA I NESTABILNOST KOJA NEĆE PROĆI

03 | TEMA BROJA

GLOBALNA EKONOMIJA NA IVICI

ENERGETSKI ŠOK, INFLACIJA I NESTABILNOST KOJA NEĆE PROĆI

RAT U IRANU ZATVORIO JE ORMUSKI MOREUZ I UGROZIO PETINU SVETSKOG SNABDEVANJA NAFTOM. CENA "CRNOG ZLATA" PREŠLA JE 100 DOLARA, BERZE SU BILE U PANICI, A MMF JE U APRILU 2026. REVIDIRAO GLOBALNE PROJEKCIJE RASTA NANIŽE. ŠTA U NAREDNOM PERIODU ČEKA GRAĐANE NA BENZINSKIM PUMPAMA U REGIONU, KOJE SU SMERNICE ZA ANALITIČARE U CENTRALNIM BANKAMA, A ŠTA MOGU PLANIRATI INVESTITORI NA IZUZETNO VOLATILNIM TRŽIŠTIMA?

Sredinom marta 2026. godine svet je ušao u zonu turbulencija kakve nisu viđene još od prvih dana pandemije korona virusa. Američki i izraelski vojni udari na Iran i zatvaranje Ormuskog moreuza, kojim protiče oko petine svetskog pomorskog snabdevanja naftom i značajan deo globalnog tečnog naftnog gasa (LNG), pokrenuli su lavinu. Cena nafte preskakala je granicu od 100 dolara po barelu. Berze su bile u panici. Evrozona, jedva oporavljena od troškova rata u Ukrajini i inflatornog udara iz 2022. godine, suočila se sa novim i potencijalno mnogo ozbiljnijim šokom.

Međunarodna agencija za energetiku (IEA) nije birala reči: ovaj poremećaj u snabdevanju nazvala je „najvećim u istoriji globalnog tržišta nafte". Svetska banka je početkom aprila revidirala prognoze za region Evrope i Centralne Azije, a Međunarodni monetarni fond (MMF) je, u svom Izveštaju o svetskoj ekonomiji napravio nešto što retko radi: ponudio tri scenarija, od kojih najgori vodi u globalnu recesiju.

O aktuelnom trenutku globalne ekonomije i mogućim pravcima daljeg razvoja razgovarali smo sa trojicom ekonomskih stručnjaka: Branimir Jovanović je ekonomista Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije (wiiw)

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

FOTO: PIXABAY

i jedan od vodećih regionalnih makroekonomista, Davor Štern je hrvatski energetski analitičar, bivši ministar i poslovni savetnik sa dugogodišnjim iskustvom u regionu, a Nikola Stakić je univerzitetski profesor i portfolio menadžer Fonda Eclectica Capital.

Naši sagovornici su bili prilično otvoreni u svojim analizama, a moglo bi se reći da su zaključci u najmanju ruku - zabrinjavajući.

Nepredvidivost kao sistem: indeks neizvesnosti na istorijskim visinama

Branimir Jovanović, ekonomista Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije, za ilustraciju trenutnog stanja globalne ekonomije, u kontekstu rasta geopolitičkih tenzija, koristi jedan zanimljiv i rečit indikator: indeks ekonomske neizvesnosti. Kako kaže u razgovoru za Biznis.rs, taj indeks je od sredine osamdesetih godina prošlog veka, sve do pandemije virusa korona, bio u rasponu između 100 i 200 – "svet ni tada nije bio sjajan, bilo je ratova i kriza, ali je ipak bio nekako predvidiv".

Virus korona ga je katapultirao na 1.500, što bi otprilike značilo da je neizvesnost postala deset puta veća. Kako se pandemija smirivala, tako se i indeks stabilizovao, ali nikada nije pao na pretpandemijski nivo, već je ostao na oko 500, zbog rata u Ukrajini i svega ostalog što je usledilo.

- Onda je, nakon dolaska Trampa na vlast, indeks skočio čak na 4.000, kada je prvi put objavio carine. Kako ih je povlačio, tako se i indeks neizvesnosti smanjivao, ali je ipak ostao negde oko 1.500, odnosno na nivou sa početka pandemije, zbog Grenlanda, Venecuele i svih ostalih gluposti koje je pravio. Na tom nivou je već više od godinu dana, što znači da svet već godinu i nešto duže živi u neizvesnosti kakva je vladala u najgorim danima pandemije. Sada je, nakon napada na Iran, indeks ponovo skočio na 2.300. Verovatno će se opet malo smiriti kada se rat tamo stiša, ali će to i dalje biti nivo blizak onom s početka pandemije – ističe Jovanović i podseća na Trampovu izreku da "moramo biti nepredvidivi".

- I mi sada, u stvari, živimo tu njegovu nepredvidivost.

Naš sagovornik naglašava da se iza statistike krije jedna dublja istina, a to je da svet nije ušao u krizu isključivo zbog Irana. Iran je samo još jedan dodatni sloj.

Tri scenarija: od lošeg do katastrofalnog

MMF je u svom aprilskom izveštaju retko jasno razdvojio tri scenarija prema dužini i intenzitetu ratnog sukoba na Bliskom istoku. U slučaju kratkotrajnog rata i umerenog povećanja cena energije od oko 19 odsto, globalni rast pada na 3,1 odsto, a inflacija skače na 4,4 odsto. Negativni scenario, sa dužom blokadom i višim cenama energije, donosi rast od svega 2,5 procenata i inflaciju od 5,4 odsto. Teži scenario - poremećaji koji se preliju u 2027. godinu - znači globalni rast od svega dva odsto i inflaciju iznad šest procenata.

Prema istorijskim standardima MMF-a, rast ispod dva odsto je de facto globalna recesija.

TEMA BROJA: **GLOBALNA EKONOMIJA NA IVICI**

FOTO: PRIVATNA ARHIVA

Branimir Jovanović

Svetski zajmodavac ovde dodaje još jedan sloj: inflaciju u SAD procenjuje na 3,2 odsto za 2026. godinu, a u evrozoni na 2,6 odsto. Oba broja su iznad ciljeva centralnih banaka. Istovremeno, rast evrozone pao je na prognoziranih 1,1 odsto sa 1,4 odsto u 2025. godini.

Branimir Jovanović ima svoje viđenje inflatornih rizika i tvrdi da je izvesno da će rat na Bliskom istoku ponovo vratiti inflaciju i usporiti ekonomski rast.

- U kojoj meri će se to desiti zavisiće od dužine trajanja rata. Najbolja paralela je napad Rusije na Ukrajinu 2022. godine. Tada je cena nafte skočila sa 80 dolara na oko 110 i na tom nivou ostala oko pet meseci. To je donelo dve godine dvocifrene inflacije i prepolovilo ekonomski rast – podseća ekonomista Bečkog instituta.

U trenutku našeg razgovora, krajem marta, već je prošlo mesec dana od napada na Iran i činilo se da će rat sigurno trajati još nekoliko nedelja.

- Ako se posle toga okonča, to bi značilo da ćemo imati oko dva meseca naftu po ceni od 100 do 110 dolara, što znači da bi ovaj šok bio upola manji od onog iz 2022. godine. To bi usporilo ekonomski rast za verovatno jedan procentni poen i podiglo inflaciju na oko pet odsto ili nešto slično. To ne deluje strašno, ali je to samo optimistički scenario.

Pesimistički je da je ovo što sada vidimo samo vrh sante - da će rat trajati mesecima, da Amerikanci neće moći da odblokiraju Ormuski moreuz, da će se potrošiti postojeće zalihe nafte i dodatne rezerve koje su velike zemlje pustile na tržište i da će cena nakon toga skočiti preko 150, a možda i 200 dolara. Ako zaista dođe do toga, posledice će biti mnogo ozbiljnije nego 2022. godine, jer tada u stvari nije bilo stvarne nestašice energenata, a sada bi moglo doći do toga – navodi Jovanović i zaključuje da taj scenario verovatno znači dve godine ekonomske stagnacije i inflaciju još višu nego 2022. i 2023. godine.

Pokazalo se da pesimistički scenario nije bio samo teorijski. Ormuski moreuz je zatvoren već neko vreme, a od početka marta oko 3.200 brodova bilo je blokirano zapadno od moreuza, prema podacima kompanije Windward. Iran je napao katarsko LNG postrojenje Ras Lafan, što je smanjilo kapacitet jednog od ključnih globalnih dobavljača tečnog naftnog gasa za 17 odsto, a šteta bi mogla trajati od tri do pet godina.

Stagflacija: realan rizik ili samo strašna reč?

Pojam stagflacija – kombinacija privredne stagnacije i inflacije - jedna je od najopasnijih reči u ekonomskom rečniku. Poslednji put je zagospodarila sedamdesetih godina prošlog veka, tokom naftne krize i posle nje. Poslednjih nedelja postavlja se pitanje da li se vraća.

Nikola Stakić, univerzitetski profesor i portfolio menadžer fonda Eclectica Capital, navodi konkretne podatke koji su već vidljivi.

- Inflatorni rizici su se definitivno vratili u prvi plan. U evrozoni je inflacija u martu porasla na 2,5 odsto sa 1,9 odsto u februaru, a energija je bila komponenta sa najvišom godišnjom stopom rasta - 4,9 procenata. To je važan signal jer pokazuje da se energenti ponovo pretvaraju u kanal preko kojeg se inflacija širi na širu ekonomiju. Istovremeno, Evropska centralna banka (ECB) je snizila projekciju rasta za 2026. godinu na 0,9 odsto. I evropski komesar Valdis Dombrovskis otvoreno je upozorio na stagflacioni rizik u EU ako poremećaji u snabdevanju energijom potraju. Što duže bude trajala energetska kriza, to će Evropa biti pogođenija, imajući u vidu da se trenutno nalazi u vrlo nezavidnom geostrateškom položaju – ocenjuje Stakić u razgovoru za Biznis.rs.

Branimir Jovanović je oprezan prema terminologiji.

LEKCIJE IZ 2022. GODINE KOJE NISMO NAUČILI

Sva tri sagovornika slažu se u jednom: region ima uzorak iz 2022. godine i iz njega može da uči i da izvuče konkretne pouke. Branimir Jovanović je direktan i kritičan prema aktuelnoj politici.

- Stvari će u velikoj meri zavisiti i od toga šta će uraditi kreatori ekonomskih politika. Tu će biti veoma važno izvući lekcije iz 2022. godine, odnosno sagledati šta je tada funkcionisalo, a šta nije. Prva lekcija je da treba pokušati ublažiti inflaciju što je ranije moguće, putem ograničavanja cena. Ono što već možemo da vidimo u slučaju Srbije jeste da to što vlada nije produžila uredbu o ograničenju trgovačkih marži nije dobro, jer će to firmama dati vetar u leđa da sada povećaju cene i više nego što je potrebno.

Ipak, postoji i svetla tačka, prema Jovanovićevoj analizi, bar što se tiče goriva.

- S druge strane, rast cena goriva u Srbiji je relativno blag u poređenju sa ostalim zemljama, i u regionu i u Evropi. U većini zemalja rast je bio oko 30 odsto, ili čak i više, dok je u Srbiji oko deset procenata, što je u redu.

Druga ključna lekcija tiče se plata.

- Plate moraju da rastu kada krene rast cena, jer će bez toga kupovna moć ljudi stradati, što će produžiti krizu. To je bio i jedan od razloga zašto je Balkan 2022. prošao bolje od Zapadne Evrope – zato što su balkanske zemlje, možda i pomalo paradoksalno, više povećale plate nego zemlje Evropske unije. To je uglavnom bilo iz populističkih razloga, ali to i nije toliko važno – važno je da je funkcionisalo – zaključuje Branimir Jovanović.

Datum: 31.03.2026
Medij: Biznis.rs Magazin
Rubrika Tema broja
Autori: Marko Andrejić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 3772

Naslov: ENERGETSKI ŠOK, INFLACIJA I NESTABILNOST KOJA NEĆE PROĆI

FOTO: PIXABAY

- Pitanje stagflacije je zanimljivo, jer zapravo ne postoji jasna definicija šta tačno stagflacija znači. U suštini, to je kombinacija stagnacije i inflacije, ali nije sasvim jasno kada se tačno može reći da postoji stagflacija. Recimo, postoji jasna definicija recesije – kada BDP pada dva kvartala zaredom, ili inflacije – kada cene kontinuirano rastu. Ali ne postoji takva definicija za stagflaciju. Čak je i period stagflacije iz druge polovine 1970-ih prilično nejasan, jer nije baš da je svake godine rast bio nizak. Recimo, američki BDP je od 1976. do 1978. rastao oko pet odsto godišnje, dok je padao između 1973. i 1974. i 1980. godine – napominje Jovanović.

Davor Štern, stručnjak za energetiku, bivši ministar u Vladi Hrvatske i poslovni savetnik sa dugogodišnjim iskustvom u regionu, ovde daje kratku, ali preciznu dijagnozu. On u razgovoru za Biznis.rs kaže da je "šok kratkoročan, ali će njegovo saniranje biti dugoročno".

- Tu ćemo morati vremenom da naučimo živeti jedni pored drugih, pomažući se međusobno, jer će se stvoriti novi uslovi na tržištima. Jug našeg regiona biće otvoren za dobavljanje energenata, međutim, njihova cena će biti visoka, a pod znakom pitanja biće i prevoz do potrošača – ocenjuje naš sagovornik.

Štern, koji ima bogato višedecenijsko iskustvo u energetskom sektoru, dodaje dimenziju koja se u analizama često preskače, a koja se odnosi na geopolitički paradoks evropske energetske politike.

- Činjenica je da se Evropa odrekla ruske nafte i gasa, koji bi u ovom trenutku jako dobro došli da popune manjak koji nedostaje tržištu. Međutim, to su sada političke odluke. Istovremeno, vidim da se vode pregovori između Rusije i Ukrajine, opet uz pomoć Amerike. Ako se tamo postigne neki dogovor i oslobodi ruska energija prema Evropi, to bi mogao biti pozitivan pomak – navodi hrvatski stručnjak.

Dodatni rizik koji Štern identifikuje tiče se američkog tečnog naftnog gasa. Naime, Evropa se u poslednjih nekoliko godina oslanjala na uvoz LNG-a iz SAD kao zamenu za ruski gas. Ali, ta zamena može postati upitna.

- Američki LNG okreće se tržištima koja su lukrativnija: Japan, Tajvan, Koreja. Tu se može dogoditi jedan zaokret. A Nemačka je, na primer, u jako lošem stanju. Ostale zemlje isto trpe jer moraju uvoziti skuplje energente – podseća.

Centralne banke pred nemogućim izborom

Kada inflacija raste, centralne banke dižu kamatne stope. Kada privredni rast usporava, spuštaju ih. Kada se oba trenda događaju istovremeno - a to je upravo situacija u kojoj su Evropska centralna banka i američki Fed u proleće 2026. - monetarna politika postaje prilično komplikovana.

MMF je aktuelni trenutak sažeo bez uvijanja: vlade i centralne banke suočavaju se s „akutnim političkim trade-offovima: između borbe s inflacijom i očuvanja rasta, i između podrške ugroženima i obnavljanja fiskalnih tampona".

Nikola Stakić prati terminska tržišta i zapaža konzervativnost u pristupu ECB-a u odnosu na Fed.

- Prema raspoloživim informacijama sa terminskih tržišta, čini se da postoji

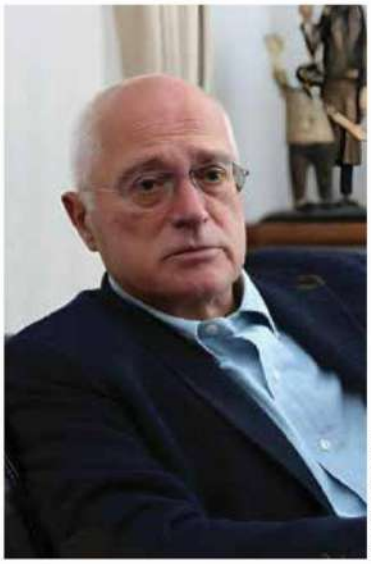

FOTO: PRIVATNA ARHIVA

Davor Štern

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.03.2026
Medij: Biznis.rs Magazin
Rubrika Tema broja
Autori: Marko Andrejić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 3772

Naslov: ENERGETSKI ŠOK, INFLACIJA I NESTABILNOST KOJA NEĆE PROĆI

TEMA BROJA: **GLOBALNA EKONOMIJA NA IVICI**

KLJUČNE BROJKE POČETKOM APRILA 2026		
3,1%	Globalni rast (MMF, ref. scenario)	sa 3,4% u 2025.
4,4%	Globalna inflacija (MMF prognoza)	rast od 0,6 pp
1,1%	Rast evrozone (MMF)	sa 1,4% u 2025
3,1%	Rast Zapadnog Balkana (Svetska banka)	prognoza za 2026.
~105 $/barel	Cena nafte (Brent, april 2026)	prema ~62$ pre rata
2.300	Indeks ekonomske neizvesnosti (wiiw)	prema 100-200 pre pandemije

veća doza konzervativnosti kod ECB-a u odnosu na FED i da se mogu očekivati dva, pa možda i tri podizanja referentnih kamatnih stopa do kraja godine. U SAD je mnogo bolja makroekonomska situacija po pitanju ekonomskog rasta, zaposlenosti i korporativnih profita, ali se javlja sve veći pritisak na visoke troškove zaduživanja države. Inflatorni pritisci, s druge strane, menjaju narativ monetarne politike i kod Fedovih zvaničnika, pa se od pozitivnih signala za spuštanje kamata došlo do visoke verovatnoće zadržavanja postojećih nivoa – ocenjuje Stakić.

Branimir Jovanović smatra da će monetarna politika, pre svega, biti diktirana inflacijom. On prognozira da će u slučaju optimističnog scenarija verovatno doći do jednog ili dva simbolična povećanja kamatnih stopa. Ako se realizuje crni, kamatne stope bi mogle da skoče i više nego 2022. i 2023. godine.

Dodaje i dimenziju tržišta kapitala, koja se u ovoj krizi kreću u iznenađujućim pravcima.

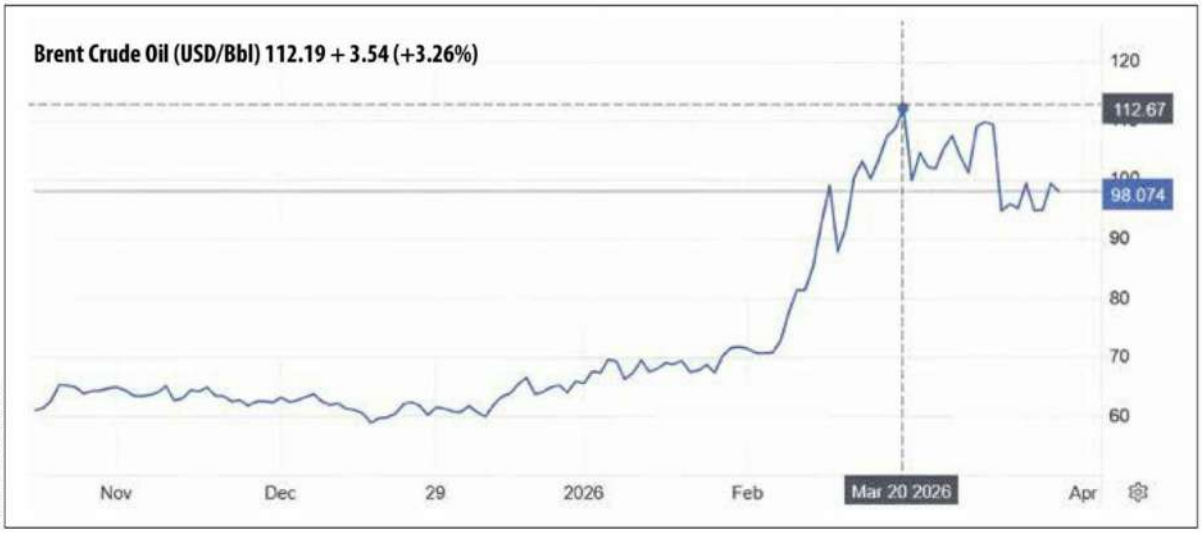
- Zlato, koje je raslo godinama i krajem februara premašilo 5.000 dolara po unci, u poređenju sa oko 2.000 početkom 2024, palo je od početka napada na Iran za oko 15 odsto. Obično se smatra da u kriznim periodima zlato raste, ali trenutno pada jer ga investitori, navodno, prodaju kako bi pokrili gubitke koje imaju na akcijama i obveznicama. Takođe, američki dolar, koji je od Trampovog povratka gubio na vrednosti, sada jača jer je Amerika ovim ratom manje pogođena nego druge zemlje. Na neki način jeste zanimljivo pratiti sva ova dešavanja i način na koji odstupaju od ustaljenih trendova i shvatanja, ali s druge strane, sve to samo pokazuje koliko je svet postao šizofren i opasan – upozorava ekonomista Bečkog instituta.

Balkan: Ranjiviji, ali i otporniji od očekivanja

Region Zapadnog Balkana nije izolovan od globalnih kretanja, ali nije ni na začelju. Svetska banka mu projektuje rast od oko 3,1 odsto u 2026. godini, što je ispod ranijih prognoza, ali i dalje znatno više od proseka evrozone. Srbija se, prema projekcijama, nalazi među najdinamičnijim ekonomijama regiona, sa očekivanim rastom do četiri odsto u 2027. godini.

Profesor Nikola Stakić podseća na ključnu strukturnu osobinu manjih privreda.

- Male i otvorene ekonomije gotovo uvek jače osećaju ovakve šokove zato što imaju manji manevarski prostor. One su više oslonjene na uvoz energenata, na kretanja u evrozoni, na doznake i inostranu tražnju. Svetska banka je još u jesen 2025. procenila da rast na Zapadnom Balkanu usporava na tri odsto sa 3,6 godinu ranije, upravo zbog slabijeg spoljnog okruženja i domaćih pritisaka. Da li preti nova velika kriza? Ne bih išao toliko daleko da kažem da je kriza neizbežna, ali bih rekao da je region ponovo izložen vrlo neprijatnoj kombinaciji rizika: skuplji energenti i kapital, slabiji izvoz i oprezniji investitori. Dakle, ne mora doći do sistemske krize, ali je vrlo realan scenario usporavanja rasta, pritiska na budžete i pogoršanja životnog standarda ako

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.03.2026
Medij: Biznis.rs Magazin
Rubrika Tema broja
Autori: Marko Andrejić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 3772

Naslov: ENERGETSKI ŠOK, INFLACIJA I NESTABILNOST KOJA NEĆE PROĆI

Strana:

FOTO: PRIVATNA ARHIVA

Nikola Stakić

energetski šok potraje – oprezan je naš sagovornik.

S druge strane, Branimir Jovanović podseća na paralelu iz 2022. godine, koja je bila i lekcija i iznenađenje.

- Balkan neće biti pošteđen ovih dešavanja, ali je ponovo situacija prilično komplikovana. Mislim da je 2022. najbolji vodič za to šta možemo da očekujemo. Tada smo imali višu inflaciju od Zapadne Evrope i ostalih razvijenijih zemalja, ali s druge strane i viši rast. Cene će verovatno porasti više nego na Zapadu i zato što hrana i energija imaju veće učešće u potrošnji na Balkanu, ali i zato što firme imaju veću tržišnu moć i brže reaguju kada se otvori prostor za dizanje cena, a državni organi im to, naravno, lakše dozvoljavaju.

Opet, ekonomski rast će verovatno biti jači nego na Zapadu i zato što mi na Balkanu bolje znamo šta su krize i inflacija, pa nas ovo ne pogađa toliko, ali i zato što manje razvijene zemlje po pravilu brže rastu – napominje Jovanović.

Davor Štern daje geografski detaljniji opis ko bi kroz aktuelnu krizu mogao da prođe bolje, a ko lošije.

- Hrvatska je trenutno u najboljoj situaciji - ima terminal za snabdevanje naftom, ima skladišta, ima rafineriju u Rijeci. Time bi mogla podmiriti potrebe Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine. Rafinerija u Pančevu je, takođe, u dobroj poziciji. Ako Amerika odustane od zahteva za prodajom ruskog udela u Naftnoj industriji Srbije (NIS) i ako Janaf nastavi isporučivati naftu, onda bi Srbija bila u isto tako dobroj situaciji kao i Hrvatska – procenjuje Štern.

On smatra da su Crna Gora i Severna Makedonija u nešto težoj poziciji, ali iz različitih razloga. Crna Gora će moći da se snabdeva morskim putem - skuplje, ali ne i problematično. Severna Makedonija će imati većih izazova zbog kopnene pozicije i manje razvijene energetske infrastrukture. BiH je u najtežoj poziciji - rafinerija ne radi, a oslanja se na uvoz.

Štern posebno izdvaja sektor turizma kao područje gde bi neke balkanske zemlje mogle izaći kao iznenađućući dobitnik ove krize.

- Mislim da će, ukoliko se stvari ne pogorišaju, Hrvatska imati relativno dobru turističku godinu. Mnogi turisti koji su računali na putovanje negde na istok predomisliće se, a Hrvatska je dobra auto-destinacija za turizam. Avio-karte će poskupeti jer će kerozin biti jako skup. Uglavnom, Slovenija i Hrvatska će biti u dobrom ekonomskom položaju. Srbija ne zavisi mnogo od turizma i kod vas će prioritet biti na proizvodnji hrane, koja bi trebalo da ostane relativno jeftina – zaključuje naš sagovornik.

Investicije: Prve na udaru, poslednje u oporavku

Ako postoji jedan pokazatelj koji ekonomisti najčešće pominju kao najraniji simptom ekonomske bolesti, to su investicije. One reaguju na neizvesnost brže od potrošnje, brže od zapošljavanja, brže od političkih odluka. Branimir Jovanović i Nikola Stakić saglasni su u oceni da taj indikator već svetli crvenom lampicom.

- Investicije su verovatno prvi segment koji reaguje kada kapital poskupi, a neizvesnost poraste. U takvom okruženju privatni sektor odlaže odluke i više insistira na likvidnosti nego na ekspanziji. Usled većeg pritiska i prelivanja inostrane kontrakcije dolazi do vidljivih posledica i na tržištu rada, u vidu otpuštanja u pojedinim sektorima. Kada je reč o javnim finansijama, fiskalni deficiti rastu u zemljama okruženja i, paralelno s tim, javljaju se i veći rashodi za otplatu dugova usled skupijih izvora zaduživanja – objašnjava Stakić.

Jovanović dodaje da su podaci za region već tu.

- Ovo smo već videli prošle godine, kada su se strane investicije u regionu

FOTO: PIXABAY

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.03.2026
Medij: Biznis.rs Magazin
Rubrika Tema broja
Autori: Marko Andrejić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 3772

Naslov: ENERGETSKI ŠOK, INFLACIJA I NESTABILNOST KOJA NEĆE PROĆI

TEMA BROJA: **GLOBALNA EKONOMIJA NA IVICI**

prepolovile zbog geopolitičke neizvesnosti. Rat na Bliskom istoku i sve ostale tenzije to će samo dodatno pogoršati, tako da mislim da svima treba da bude jasno da stranih investicija ove godine neće biti i da se izvori rasta moraju tražiti u drugim faktorima. Ako smo se prošle godine pitali da li je pad stranih investicija u 2025. samo anomalija ili nova realnost, mislim da ove godine treba da pitamo kako da se prilagodimo toj novoj realnosti – zaključuje.

Nikola Stakić ukazuje i na konkretni fiskalni problem koji se javlja u Srbiji, kao ilustraciju šireg regionalnog izazova.

- Ako tome dodamo i, primera radi, vanredne mere ublažavanja akciza kod nas, biće neophodno pronaći alternativni fiskalni izvor kako bi se kompenzovala veoma značajna komponenta domaćih javnih finansija – navodi univerzitetski profesor.

Novi ekonomski model

Ispod cele aktuelne diskusije o cenama nafte, stopama inflacije i kamatama ECB-a, Branimir Jovanović vidi dublji, strukturni problem. Ekonomski model koji je region gradio poslednje dve decenije više ne funkcioniše i nije u pitanju privremena kriza.

- Rekao bih da su ključni rizici za ekonomije Zapadnog Balkana u narednih godinu ili dve isti kao i proteklih godina – geopolitičke tenzije, globalni rast cena, izostanak stranih investicija, a zatim i domaće političke tenzije i pogrešne ekonomske politike. Rizici se nisu mnogo promenili, niti će se promeniti. Ono što treba da se promeni jeste naš odgovor na te konstantne rizike, a to znači da moramo menjati ekonomski model. Ovaj model, koji je građen poslednjih 15-20 godina i zasniva se na privlačenju stranih investicija, više nema goriva. Možda je on neko vreme i funkcionisao, ali više ne može, zbog novih globalnih političkih okolnosti – tvrdi ekonomista Bečkog instituta.

Nikola Stakić dodaje stratešku dimenziju rizika koja ide daleko izvan aktuelnog sukoba na Bliskom istoku.

- Posmatrano dalje od horizonta od godinu-dve, ono što bih okarakterisao kao strateški problem jesu demografski rizici, u kvantitativnom, ali i kvalitativnom smislu, koji će sve zemlje pokušati da nadomeste uvozom radne snage sa drugih kontinenata.

Svetska banka je u svom izveštaju iz jeseni 2025. godine upozorila da će region do 2050. izgubiti gotovo petinu radno sposobnog stanovništva, i da već u narednih pet godina preti manjak od oko 190.000 radnika. U takvom okruženju privlačenje stranih investicija nije dovoljno.

Davor Štern je direktan u svojoj oceni.

- Jedna stvar koja bi mogla svima pomoći jeste da počnemo raditi onako kako treba. Još uvek sve zemlje regiona, bivše Jugoslavije, žive u nekakvom samoupravnom socijalizmu gde rad nije najviše cenjen. Možda, upravo ovakve krize pokrenu ljude da shvate da treba mnogo raditi da bi se više imalo – zaključuje hrvatski stručnjak.

MARKO ANDREJIĆ

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

261. Minja Miletić

Regionalna direktorka Juronjuz Adrije za Srbiju, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru. Dugogodišnja je novinarka i urednica sa bogatim iskustvom u televizijskom novinarstvu i menadžmentu medija. Autorka je i voditeljka političke emisije „Direktno sa Minjom Miletić" i podcasta Telcast, u kojima razgovara sa vodećim akterima iz politike, biznisa i društva. Fokus njenog rada su kredibilno informisanje, analitički pristup i evropske vrednosti u javnom prostoru. Rodena u Beogradu, diplomirala na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Mama petogodišnje Anike.

262. Rikardo Vijan Markes

General-ni direktor Galenika a. d. Beograd od početka 2020. U Galeniku je došao krajem 2017. kada je ova kompanija postala deo brazilske NC Grupe koja obuhvata i EMS - najveću farmaceutsku kompaniju u Brazilu. Dolaskom Markesa Galenika se sa 4. pozicije na farmaceutskom tržištu Srbije, za godinu dana popela na drugo mesto. Ima bogato iskustvo u farmaceutskoj industriji, 15 godina je radio na pozicijama u NC Grupi.

263. Aleksandar Đondović

Trenutno je na poziciji news direktora integrisane redakcije Kurira. Na ovu funkciju imenovan je u februaru 2024. Prethodno je, od 2020. bio glavni urednik Kurira, odgovoran za štampano izdanje, portal i TV Kurir, dok je od 2018. obavljao funkciju glavnog urednika štampanog izdanja dnevnog lista Kurir. Završio je Fakultet političkih nauka u Beogradu. U Kuriru radi od osnivanja lista, 6. maja 2003. gde je tokom karijere bio urednik rubrika hronika i sport. Novinarsku karijeru započeo je na Radio Indeksu, a radio je i u dnevnom listu Press, gde je obavljao više uredničkih funkcija.

264. Veljko Paunović

Selektor fudbalske reprezentacije Srbije od oktobra 2025. Profesionalnu karijeru započeo je u omladinskom pogonu FK Partizan. Već sa 17 godina debitovao je za prvi tim crno-belih. Igrao je za Atletiko Madrid, Marbelju, Majorku, Ovijedo, Tenerife, Hetafe i Almeriju, a u kraćem periodu branio je boje nemačkog Hanovera, ruskog Rubina i američke Filadelfije Union. Trenersku karijeru započeo je sa mladim selekcijama Srbije - U18, U19 i U20. Najznačajniji trenutak dolazi 2015. kada sa selekcijom U20 stiže do titule svetskog šampiona na Novom Zelandu. Trenirao je i klubove širom sveta - Čikago Fajr, Reding...

Lako je biti ljubazan prema nadređenima, ali karakter se određuje u odnosu prema slabijima. Ko koristi položaj da bi potčinio druge, rob je vlastitog straha, a ne gospodar situacije

265. Dušan Kovačević

Osnivač i CEO EXIT Festival grupacije koja se razvila u jednu od vodećih nezavisnih event organizacija na svetu. U protekle dve godine, EXIT tim je organizovao preko 50 događaja u 12 zemalja, koje je posetilo skoro milion ljudi. EXIT je takođe ušao u Metaverse i predstavio prvo iskustvo VR festivala na EXPO Dubaiju. BBC, CNN, The Guardian, The Times i mnogih drugih redovno izveštavaju o EXIT-u kao jednom od najprestižnijih festivala na svetu. Kovačević je takođe osnivač EXIT fondacije.

266. Štefan Vroš

Generalni direktor kompanije Emil Frey Grupe koja u Srbiji posluje kroz svoje kompanije: Star Import d.o.o., Emil Frey Auto Centar d.o.o., Keos d.o.o. i Auto Fleet Management d.o.o. Star Import je generalni distributer kompanije Mercedes-Benz AG za Mercedes-Benz putnička i dostavna vozila i kompanije Daimler AG za Mercedes-Benz teretna vozila i autobuse, kao i Setra i Fuso vozila za Srbiju, Crnu Goru, Bosnu i Hercegovinu i Albaniju. Emil Frey Auto Centar maloprodajni i servisni centar za Mercedes-Benz, Renault, Dacia i Nissan za putnička i dostavna vozila. Keos d.o.o. je generalni distributer za brendove Renault i Dacia za Srbiju. Auto Fleet Management d.o.o. je specijalista u oblasti upravljanja voznim parkom i pružanja usluga dugoročnog najma i operativnog lizinga vozila bez obaveze vlasništva.

267. Predrag Mijatović

Potpredsednik za sportska pitanja u FK Partizan. Afirmisao se u Budućnosti iz koje je u Partizan prešao 1989. Odatle je otišao u Valensiju, iz koje je kao najbolji igrač Primere, 1996. prešao u najveći španski klub, Real Madrid. U Realu će dostići vrhunac karijere, i osvojiti titulu prvaka Evrope. Iz Reala je otišao 1999. u Fjorentinu, gde se zadržao tri sezone, a karijeru je završio 2004. u Levanteu. Od jula 2006. pa do maja 2009, bio je sportski direktor Real Madrida.

268. Nenad Perišić

Načelnik VMA pukovnik prof. dr Nenad Perišić roden je 1962. u Beogradu, a u profesionalnoj vojnoj službi je od 1988, kada je obavio lekarski staž na VMA. Godinu dana radio je u Zagrebu, a 1990. se vratio na specijalizaciju na VMA. Kao specijalista počeo je da radi na Klinici za gastroenterologiju VMA. Magistrirao je 2003, supspecijalizaciju završio 2005, a doktorat 2007. Od 2019. do 2023. bio je načelnik Grupe klinika interne medicine VMA, a potom i Klinike za gastroenterologiju.

269. Aleksandra Prijović

Publici je postala poznata učešćem u "Zvezdama Granda", a njen prvi album "Testament" koji je objavila 2017. postao je najslušaniji u zemlji i regionu. Album "Devet života" objavljuje 2023. i u septembru započinje turneju "Od istoka do zapada". Samo u Beogradu je napunila uzastopno četiri „Arene, a u Zagrebu čak šest. U decembru 2024. završila je turneju koja je trajala punih 15 meseci koncertom u Beogradu pred 22.000 ljudi. U okviru nje je imala 63 koncerta širom regiona. Zbog trudnoće prekinula je turneju i u septembru 2025. je rodila ćerku. Na sam kraj 2025. imala je povratničke nastupe u Baru i Zagrebu, a za doček pevala u Beogradu. Udata je za muzičkog producenta Filipa Živojinovića, s kojim ima i sina Aleksandra i ćerku Ariju.

270. Aleksandar Jovanović

Lider pokreta Ekološki ustanak. Studirao je na Fakultetu dramskih umetnosti, grupa za organizaciju. Osnivač je udruženja „Odbranimo reke Stare planine", navodi da je Stara planina mesto njegovog porekla. Izabran za narodnog poslanika sa liste „Moramo". Svoju reputaciju Čuta je ponajviše izgradio borbom protiv stavljanja reka u cevi, protiv izgradnje mini-hidroelektrana na Staroj planini.

271. Nenad Borovčanin

Treći put izabran je za predsednika Bokserskog saveza Srbije. Bivši bokser prvi put je izabran na ovu funkciju 2017. Podigao je srpski boks na evropski i svetski nivo, doveo najprestižnija bokserska takmičenja u našu zemlju, obezbedio najbolju opremu svim bokserskim salama u Srbiji, omogućio bokserima da mogu da žive od svoje veštine i posvećenosti sportu, uredio sistem nacionalnih takmičenja, obezbedio vrhunske pripreme naših boksera širom sveta a i u samoj Srbiji", stoji u objavi BSS na društvenim mrežama.

272. Medeja Lončar

Imenovana za generalnog direktora Simensa 2021. godine uporedo sa trenutnim pozicijama kompanija Siemens Slovenija i Siemens Hrvatska. U svojoj skoro tridesetpetogodišnjoj karijeri, gospoda Lončar je bila deo menadžmenta uglednih slovenačkih i međunarodnih kompanija u nekoliko sektora: mobilnim komunikacijama, maloprodaji, industriji i komunalnim uslugama. Stekla je iskustvo u oblasti strateškog razvoja, prodaje i marketinga.

273. Dejan Bodiroga

Predsednik organizacije Euroleague Basketball, telom koji upravlja istoimenim košarkaškim takmičenjem. Mnogi ljubitelji košarke ga smatraju najboljim igračem koji nikada nije igrao u NBA ligi. Sa reprezentacijom SR Jugoslavije osvojio je srebro na Olimpijskim igrama 1996, dva Svetska prvenstva i tri Evropska prvenstva. Proglašen je najkorisnijim igračem Svetskog prvenstva 1998. Dva puta je bio dobitnik zlatne značke Sporta, nagrade za najboljeg sportistu u SR Jugoslaviji. Član je humanitarne organizacije Grupa 7.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka
Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO
Napomena:
Površina: 21072
Strana:

274. Bojan Brkić

Glavni urednik afilijacije Juronjuza Srbija koja je smeštena u Beogradu. Bojan je počeo da radi za Juronjuz posle 16 godina na mestu zamenika glavnog i odgovornog urednika Informativnog programa Radio-televizije Srbije. Pre prelaska u RTS radio je za BK TV i TV Politika. Renomirani novinari iz RTS-a, N1, TV Prva, Al Džazire prešli su u tim srpskog Juronjuza.

275. Usame Zukorlić

Ministar bez portfelja zadužen za oblast pomirenja. Rođen 1992. u gradu Konstantini, u Alžiru. Završio je medresu Gazi Isa-beg. Obrazovanje je nastavio na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru, gde je diplomirao na pravu, zatim na Fakultetu za islamske studije, gde je diplomirao pedagogiju i komunikologiju. U tom periodu obavljao je funkciju zamenika direktora Sandžak televizije. Nakon smrti oca izabran je za predsednika Stranke pravde i pomirenja.

276. Božidar Maljković

Počasni predsednik Olimpijskog komiteta Srbije. Boža Maljković je jedan od najvećih trenera u istoriji košarke, a od 2017. vodi srpske olimpijce. Trenersku karijeru počeo je u Ušću, radio je u beogradskom Radničkom, Staroj Pazovi, bio pomoćnik u Crvenoj zvezdi, a potom vodio Jugoplastiku, Barselonu, Limož, Panatinaikos, Rasing, Unikahu, Real Madrid, Taukeramiku, Lokomotivu Kubanj, Čedevitu i reprezentaciju Slovenije. Tokom bogate karijere osvojio je čak četiri pehara Evrolige (sa Jugoplastikom dva puta, Limožom i Panatinaikosom).

277. Ahmed Almenhali

Ambasador Ujedinjenih Arapskih Emirata. Diplomatsku karijeru započinje na pozicijama u Ministarstvu spoljnih poslova UAE u Abu Dabiju, odakle se upućuje na brojne angažmane u diplomatskim i konzularnim predstavništvima Ujedinjenih Arapskih Emirata širom sveta. Prvi diplomatski mandat u inostranstvu služio je u Kraljevini Tajland, nakon čega su usledili angažmani u Nemačkoj, Velikoj Britaniji, Egiptu, Brazilu, Argentini, Hjustonu (SAD) i Meksiku. Ministarstvo spoljnih poslova UAE odalo mu je priznanje za značajan doprinos u diplomatiji Ujedinjenih Arapskih Emirata.

278. Mirko Pavlović

Bivši srpski košarkaš, sada sportski direktor KK Dinamik i direktor Hale sportova „Ranko Žeravica". Najveći deo karijere proveo je u Crvenoj zvezdi. Njegov otac Tihomir Pavlović takođe je bio košarkaš i nastupao za Crvenu zvezdu.

279. Emir Kusturica

Reditelj, dvostruki je dobitnik Zlatne palme filmskog festivala u Kanu, za filmove „Otac na službenom putu" i „Podzemlje". Nacionalni ambasador Unicefa u Srbiji postao je 8. septembra 2007. U grupi „Zabranjeno pušenje" jedno vreme je svirao bas-gitaru, bavi se i pisanjem. Osnivač je i direktor filmskog i muzičkog festivala Kustendorf, koji se svake godine organizuje u etno-selu Drvengrad na brdu Mećavnik.

280. Edvard Ferguson

Ambasador Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske u Srbiji. Pre dolaska u Srbiju bio je na poziciji ministra savetnika za odbranu u britanskoj ambasadi u Vašingtonu, gde je predvodio mrežu britanskog Ministarstva odbrane koja uključuje oko 1.000 ljudi u 28 država. Od 2014. do 2018. služio je kao britanski ambasador u Bosni i Hercegovini. Oženjen je Karolinom, s kojom ima troje dece, Henrija, Tesu i Mimi.

281. Rodoljub Drašković

Vlasnik najvećeg konditorskog giganta u jugoistočnoj Evropi. Čovek koji je uspeo primeniti švajcarski model poslovanja i promeniti balkanski mentalitet. Rodom iz istočne Hercegovine, iz skromne radničke porodice uspeo je preoblikovati hercegovački krš u najlepše turističko zdanje Grad Sunca, dragulj Hercegovine. Najveće poslovne uspehe je postigao u pečalbi, preko Švajcarske do Srbije, Makedonije, Crne Gore, Hrvatske i Bosne i Hercegovine i napravio kompaniju koja je porušila granice koje su drugi crtali.

Najteži i najuzvišeniji čin moći je sposobnost da je dobrovoljno prepustite. Znati kada se povući i dopustiti drugima da preuzmu kormilo dokaz je vrhunske mudrosti i samopouzdanja

282. Florans Ferari

Ambasadorka Francuske u Srbiji od 19. septembra 2025. Prethodno je bila generalna inspektorka, zamenica spoljnih poslova i ambasadorka u Sloveniji. Karijerna diplomatkinja, priključila se Ministarstvu za Evropu i spoljne poslove 1995. Službovala je na više mesta u inostranstvu. Studirala je klasičnu književnost i poseduje master diplomu iz nemačkog jezika i kulture Univerziteta Pariz IV – Sorbona. Takođe je diplomirala i na Institutu političkih nauka u Parizu na smeru za javnu upravu. Viteškinja je Legije časti i oficirka Nacionalnog reda za zasluge. Tečno govori engleski i nemački, služi se italijanskim, ruskim i slovenačkim jezikom.

283. Predrag Antonijević

Jedan je od najuspešnijih srpskih režisera, koji se proslavio domaćim filmovima: „Spasitelj", „Balkan ekspres 2", „O pokojniku sve najlepše", režirao je i u Holivudu. Veliki uspeh doživeo je sa serijom „Ubice mog oca" koju je realizovao sa Natašom Drakulić, a tu je i serija „Državni službenik", čiji je kreator. Napravio je i film „Dara iz Jasenovca", koji je bio srpski kandidat za Oskara.

284. Ljubica Karađorđević

Srpska kneginja, supruga kneza Mihaila Karađorđevića. Po obrazovanju je master farmaceut. Radi kao konsultant evropskih farmaceutskih i kozmetičkih kuća, a bavi se i marketingom i pisanjem tekstova o zdravlju. Za najmlađeg sina kraljeviča Tomislava i unuka kralja Aleksandra Prvog udala se 2016. Sa suprugom knezom Mihailom osnivač je Fondacije „Koreni", posvećene razvoju dece i mladih. Sa porodicom živi u Topoli.

285. Milica Đurđević Stamenkovski

Ministarka za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Diplomirani je politikolog. Politički je aktivna od 2014, u okviru udruženja Zavetnici, a 2020. izabrana je za predsednicu istoimene stranke. Na izborima 2022. stranka je stekla parlamentarni status, a ona je osvojila četvrto mesto kao kandidat za predsednika Srbije. Tokom 13. saziva Narodne skupštine obavljala je dužnost šefa poslaničkog kluba ove političke organizacije. Od maja 2024. do aprila 2025. bila je ministarka za brigu o porodici i demografiju. Udata, majka dvoje dece.

286. Irena Vujović

Potpredsednik je Glavnog odbora SNS. Političku karijeru započela je 2008, kao član SNS. U dva mandata je birana za narodnu poslanicu. Učestvovala je u radu više skupštinskih odbora i bila je šef stalne delegacije Parlamentarne skupštine Crnomorske ekonomske saradnje i predsednica Grupe prijateljstva sa Azerbejdžanom. Bila je pomoćnik gradonačelnika Beograda za društvene delatnosti, kao i predsednica Savskog venca na kojoj je ostvarila zapažene rezultate.

287. Nemanja Starović

Minister za evropske integracije. Završio je Diplomatsku akademiju Ministarstva spoljnih poslova. Bio je državni sekretar Ministarstva spoljnih poslova i državni sekretar Ministarstva odbrane. Autor je zbirke istorijskih eseja „Bliski istok, kratko i jasno" (2014), romana „Sa druge strane" (2016) i „Podeljeni grad" (2018). Redovni je član Matice srpske i Udruženja književnika Srbije.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

288. Božidar Đurković

Čelni čovek Rukometnog saveza Srbije. Nekadašnji igrač Partizana dugo je u ovom sportu, bez sumnje je najuticajniji Srbin u Beču, u sedištu Evropske rukometne federacije. Predsednik je Takmičarske komisije EHF-a, član Izvršnog odbora, kao i čelni čovek SEHA lige, koja je suspendovana posle rata u Ukrajini. Ovim funkcijama dodao je i predsedničku u Rukometnom savezu Srbije. Početkom aprila jednoglasno je dobio drugi mandat.

289. Nenad Popović

Ministar bez portfelja zadužen za oblast medunarodne ekonomske saradnje. Pet godina je bio profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Lomonosov u Moskvi. Bio je ministar za inovacije i tehnološki razvoj u dva mandata. Biran je za narodnog poslanika u Narodnoj skupštini u tri mandata. Osnivač je kompanije „ABS elektro" i Fondacije „ABS elektro". Govori ruski i engleski.

290. Dragana Orlandić

CEO kompanije Dahlia. Profesionalac sa preko 20 godina iskustva u biznisu na liderskim pozicijama. Strateški mislilac i dokazani lider sa globalnim iskustvom u menadžmentu. Dokazana u efikasnosti u radu u FMCG i kozmetičkoj industriji. Vešta u poslovima koji se odnose na upravljanje prodajom, razvoj lanca distributera i dobavljača, sa posebnim naglaskom i iskustvom na ključne ugovore koji su povezani sa izvozom proizvoda, uključujući i proces pregovaranja. Poseduje veliko profesionalno iskustvo u B2B distribuciji, razvoju poslovne strategije, kao i u razvoju trgovinskog poslovanja u multinacionalnom FMCG okruženju. Obrazovanje i radno iskustvo na medunarodnom nivou su joj omogućili da donosi odluke sa globalnom perspektivom. Pre preuzimanja pozicije generalne direktorke u kompaniji Dahlia svoje talente i sposobnosti usavršavala je u multinacionalnim kompanijama.

291. Jelena Drulović

V. d. direktora Kliničkog centra Srbije. Redovni profesor neurologije na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Član je Etičkog odbora Srbije. Od 2018. je predsednik Republičke stručne komisije za neurologiju Ministarstva zdravlja, a od 2023. je predsednik Centralne komisije za lekove RFZO. Predsednik je Savetodavnog odbora Društva multiple skleroze Srbije, kao i predsednik Radne grupe za multiplu sklerozu Društva neurologa Srbije. Predsednik je Udruženja neuroimunologa Srbije.

292. Jelena Žarić Kovačević

Na funkciju ministra za brigu o porodici i demografiju izabrana je 16. aprila 2025. Pre toga je bila ministar državne uprave i lokalne samouprave. Za narodnog poslanika birana je četiri puta, i to 2016, 2020, 2022. i 2024. godine. U tri skupštinska mandata bila je predsednik Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo. Rođena je 2. maja 1981. Diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu , nakon čega je završila i master studije, a pravosudni ispit položila je 2010. godine. Zvanje advokata stekla je 2011. godine. U periodu od 2012. do 2016. godine radila je kao zamenik sekretara Skupštine grada Niša, te predsednik gradske izborne komisije Niš, a obavljala je i dužnost odbornika u Skupštini GO Crveni krst – Niš. Govori engleski jezik. Udata.

293. Tomislav Žigmanov

Ministar za ljudska i manjinska prava. Roden 1967. u Tavankutu. Diplomirao je filozofiju u Novom Sadu. Živi i radi u Subotici. Društveno je aktivan od 1990. Predaje povijest filozofije na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije, a kao gostujući predavač održao je desetak predavanja na visokoškolskim ustanovama u zemlji i Hrvatskoj. Piše pesme, refleksivnu prozu, eseje, naučne i filozofske radove. Predsednik je Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini od 2015. godine.

294. Ljiljana Smajlović

Dugogodišnja novinarka i nekadašnja glavna i odgovorna urednica lista Politika. Poznavalac je aktuelnih prilika kako u zemlji, tako i svetu. Bila je predsednica UNS-a u dva navrata (četvorogodišnji mandati) i predsednica Upravnog odbora Saveta za štampu, koji je uspostavljan u vreme njenog predsedavanja UNS-om, kao i član Komisije Vlade Srbije za razmatranje činjenica u istragama o ubistvima novinara u Srbiji, član IO Evropskog centra za slobodu štampe i medija. Dobitnica je Karađorđeve zvezde prvog reda.

295. Biljana Komnenić

V. d. direktora Elektrodistribucije Srbije. Za godinu i po na čelu kompanije vratila standarde domaćinskog poslovanja i ubrzala modernizaciju mreže za kvalitetnije i pouzdanije snabdevanje električnom energijom više od 3,8 miliona korisnika. Kombinujući stručnost licenciranog elektroinženjera i višedecenijsko iskustvo na rukovodećim pozicijama u elektrodistribuciji uvela je nov pristup u planiranju investicionih projekata i približila EDS korisnicima. Mobilna aplikacija, nacionalni kontakt centar, masovna ugradnja pametnih brojila, automatizacija i obnova mreže samo su deo uspešno realizovanih projekata.

296. Angelina Topić

Rodena u atletičarskoj porodici. Njen otac Dragutin Topić bio je skakač uvis i jedan od najboljih srpskih atletičara svih vremena. Njena majka Biljana Topić bila je takmičarka u troskoku koja je postavila državni rekord od 14,52 metra na Svetskom prvenstvu u Berlinu 2009. Angelina je u Kruševcu 2022. preskočila letvicu na visini od 196 cm i izjednačila najbolji rezultat u svetu ikada za uzrast mladih juniorki (kategorija za mlade od 18 godina). Osvojila je zlatnu medalju rezultatom 192 cm na EP za mlade juniore u julu 2022. u Izraelu. Prvi veliki uspeh u seniorskoj konkurenciji je imala na EP u Minhenu, osvojila je bronzu skokom od 193 cm. Proglašena je za najbolju mladu sportistkinju Evrope 2022. U 2023. oborila je svoj i državni rekord preskočivši 197 centimetara u Dijamantskoj ligi u Parizu. Isti rezultat je ponovila 8. septembra na mitingu Dijamantske lige u Briselu. Na Evropskom prvenstvu za juniore u Jerusalimu osvojila je zlatnu medalju sa preskočenih 190 centimetara. U januaru 2024. oborila je državni rekord za starije juniorke u skoku udalj (6,57 metara). Na prvenstvu u Limi postala je svetska juniorska prvakinja. Osvojila je srebrnu medalju u skoku uvis na Svetskom prvenstvu u Torunju. Proglašena je najboljom atletičarkom seniorkom u 2025. u Srbiji.

297. Balint Pastor

Srpski je političar i univerzitetski profesor. Po obrazovanju je doktor pravnih nauka. Narodni je poslanik, predsednik Poslaničke grupe Savez vojvođanskih Mađara, predsednik Saveza vojvođanskih Mađara i narodni poslanik u Skupštini Srbije. Oženjen je i otac je jednog sina.

298. Robert Čoban

Predsednik kompanije Color Press Group, od 1990. radio je kao novinar – prvo kao dopisnik Večernjih novosti, Arene, Naših dana. S grupom studenata 1992. obnavlja studentski mesečnik Index, a zatim pokreće Nezavisni index koji će kasnije promeniti ime u Svet, iz kojeg je nastala Color Press grupa. Danas u šest eks-ju republika izdaje 72 magazina, ima 15 internet portala i organizuje preko 80 konferencija godišnje.

299. Marko Marin

Tehnički direktor FK Crvena zvezda. Legendarni nemački fudbaler, poreklom iz Bosanske Gradiške (Republika Srpska), nastupao je za najveće evropske klubove, među kojima je Crvena zvezda s kojom je osvojio dve titule prvaka države i nastupao u Ligi šampiona. Igrao je za reprezentaciju Nemačke 16 puta, ali srce ga veže za Srbiju, čiji pasoš takođe ima. Nastupao je za Borusiju iz Menhengladbaha, Verder, Čelsi, nosio je dres Sevilje, Fjorentine, Anderlehta, Trabzonspora... Posle 15 godina bavljenja vrhunskim sportom postaje tehnički direktor FK Crvena zvezda i jedan je od simbola uspeha kluba poslednjih godina.

300. Dušan Alimpijević

Selektor košarkaša Srbije. Trenersku karijeru započeo je sa svega 22 godine. Bio je u Vojvodini, Spartaku, FMP-u, Crvenoj zvezdi. Bio je trener i ruskog „Avtor Saratova". Krajem novembra 2020. je preuzeo turskog prvoligaša Bursu. Trenirao je i ekipu Bešiktaša koju je preuzeo 2023. U sezoni 2023/2024. je sa crno-belima iz Istanbula igrao polufinale Evrokupa i domaće lige. U nedavno završenoj sezoni, Bešiktaš je bio finalista prvenstva Na mestu selektora Srbije krenuo je s kvalifikacijama za Mundobasket.

Tradicionalna lista „Blica“
300
najmoćnijih
u Srbiji
30 GODINA
BLIC
NAJČITANIJE DNEVNE NOVINE U SRBIJI
U S K R S
11-13. APRIL 2026. GODINA
BROJ 10396
100 DINARA
4. Jorgovanka Tabaković
2. Siniša Mali
1. Aleksandar Vučić
5. Patrijarh Porfirije
47. Miroslav Mišković
6. Vladimir Lučić
9. Ivica Dačić
3. Ana Brnabić
7. Bratislav Gašić
18. Zvezdan Terzić
11. Aleksandar Kostić
8. Miloš Vučević
25. Zlatibor Lončar
55. Nikola Jokić
10. Andreas fon Bekerat
15. Davor Macura

BLIC

Ko su najmoćniji ljudi u Srbiji? Na to pitanje „Blic" će i ove godine pokušati da odgovori objavljujući liste najmoćnijih

Sastavljajući liste, cenili smo šta su ljudi o kojima pišemo uradili u 2025. godini, konsultovali smo se sa političkim analitičarima, ekonomistima, ljudima koji prate medije, NVO sektorom...

najmoćniji u Srbiji

Tradicionalne liste „Blica"

19. JANUAR
50 najmoćnijih u sportu

2. FEBRUAR
50 najmoćnijih u šou-biznisu

16. FEBRUAR
100 najmoćnijih žena u Srbiji

2. MART
50 najmoćnijih stranaca u Srbiji

16. MART
100 najmoćnijih u medijima

11. APRIL
300 najmoćnijih u Srbiji

1 Aleksandar Vučić

Ove godine prvi na „Blicovoj" listi 300 najmoćnijih u Srbiji je predsednik Srbije Aleksandra Vučić. On je na tom mestu duže od decenije, tačnije od 2012, kada je došao na čelo Srpske napredne stranke, ali i kada je SNS došla na vlast.

Posle najvećeg političkog i društvenog izazova u vidu studentskih protesta koji su izbili u periodu posle pogibije 16 ljudi u padu nadstrešnice na Železničkoj stanici Novi Sad, 1. novembra 2024, usledio je novi državnički izazov. Vučić se susreće sa najvećom globalnom energetskom krizom izazvanom ratom na Bliskom istoku.

Počelo je odlukom Evropskog parlamenta o postepenom ukidanju uvoza ruskog gasa do kraja 2027. Ovakva odluka uticala je i na Srbiju, kao zemlju koja dobija gas iz Rusije preko teritorije zemlje članice Evropske unije, odnosno Bugarske. Nastavilo se ultimativnom prodajom ruskog udela u NIS i produžavanjem „na kašičicu" licence za rad. Na kraju, američkim napadom na Iran i bombardovanjem naftnih postrojenja na Bliskom istoku, energetska kriza dostigla je svetske razmere.

U svemu tome, kada se zemlje u Evropi, ali i zemlje u našem okruženju suočavaju sa nestašicama goriva, poskupljenjima, uvođenjem par-nepar sistema, Srbija je donela niz odluka koje su umanjile uticaj krize na život građana. Zabranila je izvoz nafte i naftnih derivata za pogon motora na ograničen period, pušteno je 40.000 tona dizela iz rezervi, smanjene su akcize na gorivo, prvo u iznosu od 20 odsto, a onda još 40 odsto. Posledica takvih mera je da na pumpama u Srbiji nema nestašica, nema redova i nema potrebe za pravljenjem zaliha.

Uprkos problemima sa kojima se susreće, Vučić je prema poslednjim javno dostupnim istraživanjima i dalje ubedljivo najpopularniji političar u Srbiji. Nakon dolaska na vlast 2012, najpre je bio prvi potpredsednik Vlade Srbije i ministar odbrane, zatim premijer, a poslednjih osam godina predsednik Srbije. Kormilo stranke je prepustio partijskom saborcu Milošu Vučeviću, ali je potpuno jasno ko ima poslednju reč kada je reč o važnim državnim, ali i stranačkim pitanjima. Bez obzira na pritiske, pre svega u vezi sa pitanjem Kosova i Metohije, ali i usklađivanja sa EU oko sankcija Rusiji, na međunarodnom planu vešto je sačuvao Srbiju od bočnih udara, ponajviše zahvaljujući odličnoj komunikaciji sa ključnim faktorima svetske političke scene. Tokom 2025, kako je sam rekao, imao je 63 susreta sa šefovima država, sa premijerima 34, sa šefovima EU 34, ministrima i predsednicima parlamenta 31, imao je i 26 važnih poziva. „Samo ovakvih, bilo ih je 188, više i češće nego svaki drugi dan u godini", izjavio je on.

Analitičari tvrde da je Vučić najviše poena u biračkom telu Srbije osvojio na ekonomskom polju, zahvaljujući daljem smanjivanju stope nezaposlenosti, rastu plata i penzija, stabilnom dinaru. Naravno, još veći izazovi slede ove i narednih godina. Počev od onih na međunarodnoj sceni, do priprema za Ekspo 2027.

Kako stoji u Vučićevoj zvaničnoj biografiji, strastveni je čitalac, naročito literature iz oblasti istoriografije i geopolitike. Igra šah, rado prati utakmice košarke i fudbala, tečno govori engleski i ruski, služi se francuskim i uči nemački jezik. Oženjen je Tamarom, otac Danila, Milice i Vukana.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka
Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

2. Siniša Mali

Ministar finansija, prvi potpredsednik Vlade i potpredsednik SNS. Magistrirao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Kao Ron Brown stipendista, magistrirao je na Vašingtonskom univerzitetu u Sent Luisu, smer finansije. U junu 2023. odbranio je doktorsku tezu na Tehničkom univerzitetu u Košicama u Slovačkoj. Nosilac je zvanja Chartered Financial Analyst (CFA) i član CFA Institute, Serbian Business Angels Network, Fulbright Alumni Association of Serbia i British-Serbian Business Club. Bio je gradonačelnik Beograda od 2014. do 2018, a prethodno i savetnik za privredu i finansije u vladi tadašnjeg premijera Vučića. Kao ministar finansija, imenovan je za guvernera Srbije u Svetskoj banci, EBRD i Azijskoj infrastrukturnoj investicionoj banci. Predsednik je Koordinacionog tela za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

3. Ana Brnabić

Predsednica Narodne skupštine Srbije. Rodena 1975. u Beogradu. Poseduje master diplomu (MBA) sa Univerziteta Hal iz Velike Britanije. 2016. izabrana je za ministarku državne uprave i lokalne samouprave, i tu funkciju je obavljala do izbora za predsednicu Vlade 2017. Premijerka je bila do 2024, od kada obavlja funkciju predsednice Skupštine. Posebno je radila na reformi i digitalizaciji javne uprave, kao i na razvoju inovacionog preduzetništva i informacione tehnologije. Članica je Svetskog ekonomskog foruma i organizacije „World Minds". Bila je direktorka kompanije „Kontinental vind Srbija" i predsednik NALED.

4. Jorgovanka Tabaković

Četrnaestu godinu je na čelu NBS, u trećem šestogodišnjem mandatu na mestu guvernera. Guverner je sa drugim najdužim stažom u istoriji te institucije, posle Dorda Vajferta. Njen mandat prepoznatljiv je po cenovnoj i finansijskoj stabilnosti – dvocifrena inflacija spuštena je na nivo uporediv sa evropskim zemljama, postignuta je i očuvana relativna stabilnost dinara prema evru, kao važan činilac za postizanje niske i stabilne inflacije i stabilnog finansijskog sistema. Devizne rezerve, uključujući i zlato, povećane su na rekordne nivoe, a NBS je dala značajan doprinos da Srbija dobije investicioni kreditni rejting. Mesečnik The Banker proglasio ju je za najboljeg guvernera na svetu i za najboljeg evropskog guvernera za 2020. zbog doprinosa rastu i stabilizaciji srpske ekonomije.

5. Patrijarh Porfirije

Arhiepiskop pećki, mitropolit beogradsko-karlovački i patrijarh srpski. Zamonašen je po činu male shime od svog duhovnog oca, tada jeromonaha dr Irineja (Bulovića), u manastiru Visoki Dečani. Na zasedanju Sabora 1999. izabran je za episkopa jegarskog, vikara Eparhije bačke. Čuvenog psihijatra, akademika dr Vladetu Jerotića, na Bogoslovskom fakultetu je naslediо na Katedri pastirske psihologije. Bio je predstavnik svih crkava i verskih zajednica u RRA, a potom i predsednik Saveta. Za novog patrijarha SPC izabran je 18. februara 2021.

6. Vladimir Lučić

Pre šest godina vratio se u Telekom Srbija s ciljem da kompanija postane regionalni lider. I oborio je mnoge rekorde. Vrednost firme veća je od pet milijardi evra. Samo u Srbiji zabeležen je prihod veći od 1,4 milijarde evra, operativni profit veći od 800 miliona, a neto dobit prvi put u istoriji daleko iznad 300 miliona evra. U 2023. montirali su rekordan broj baznih stanica 4G mreže, postali su partneri sa Benk of Amerika, Dojče banka, Svetska banka i EBRD. Telekom ima 11,2 miliona TV korisnika, a sponzoriše i proizvode kvalitetne TV serije i filmove.

7. Bratislav Gašić

Aktuelni ministar odbrane, roden je 1967. u Kruševcu. Od 1989. bavi se privatnim preduzetništvom. Obavljao je više javnih funkcija – gradonačelnik Kruševca, ministar odbrane, direktor BIA i ministar unutrašnjih poslova. Jedan je od osnivača Srpske napredne stranke i član njenog Predsedništva od 2009. godine. Aktivno je učestvovao u jačanju sistema odbrane i kapaciteta Vojske Srbije. Istaknuti je sportski radnik i poznat po humanitarnom angažovanju u društvenoj zajednici, za šta je više puta nagrađivan. Oženjen je, otac troje dece i deda šestoro unučadi.

8. Miloš Vučević

Lider SNS, savetnik predsednika Srbije za regionalna pitanja, nekadašnji predsednik Vlade i ministar odbrane. Jedini gradonačelnik u istoriji Novog Sada koji je tri puta uzastopno biran na tu funkciju tokom deset godina. Politikom se aktivno bavi više od dve decenije. Nosilac je jednog od najvećih odlikovanja SPC, Ordena Svetog Save drugog stepena kao i brojnih drugih priznanja. Roden je 1974. u Novom Sadu, gde je 1999. diplomirao na Pravnom fakultetu, posle čega se bavio advokaturom u porodičnoj advokatskoj kancelariji. Sa suprugom Majom ima dva sina, Mihaila i Danila. Veliki ljubitelj pecanja i motora.

9. Ivica Dačić

Ministar unutrašnjih poslova i prvi potpredsednik Vlade. Roden u Prizrenu 1966. U politici od 1990, kada je bio prvi predsednik mladih socijalista Beograda. Od 1992. do danas bez prekida poslanik i član najvišeg rukovodstva SPS-a. Bio je predsednik Skupštine od 2020–2022. Predsednik Vlade bio je od 2012–2014. Ministar spoljnih poslova od 2014–2020. i 2022–2024. Ministar unutrašnjih poslova 2008–2014 i od 2024. do danas. Predsednik je SPS 20 godina. Bio je predsedavajući OEBS-a 2015. Dobitnik je nemačke nagrade Karlo Veliki, kao i Ruskog ordena družbe i najviših priznanja Republike Srpske.

10. Andreas fon Bekerat

Novi šef delegacije EU u Srbiji od avgustu 2025. Na ovu funkciju dolazi nakon što je obavljao dužnost ambasadora Švedske u Poljskoj. Pre toga je bio na više visokih funkcija u Ministarstvu spoljnih poslova Švedske, uključujući zamenika generalnog direktora i šefa Odeljenja za istočnu Evropu i centralnu Aziju, kao i vršioca dužnosti šefa Odeljenja za sukobe i humanitarna pitanja. Ranije je bio ambasador Švedske u Ukrajini, zamenik šefa misije u ambasadi u Londonu, kao i politički savetnik u ambasadi u Berlinu. Na početku svoje diplomatske karijere službovao je u Moskvi, Bukureštu i Stalnoj misiji Švedske pri Ujedinjenim nacijama u Njujorku. Radio je i kao evropski korespondent u Ministarstvu spoljnih poslova Švedske. Diplomirao je poslovne studije, ruski jezik i centralnoevropske studije na Univerzitetu u Upsali. Tečno govori švedski, engleski, nemački i ruski jezik, a poseduje radno znanje francuskog i osnovno znanje poljskog i holandskog jezika. Oženjen je i otac dvoje dece.

11. Aleksandar Kostić

Predsednik MK Group, potpredsednik bankarske grupacije AikGroup i predsednik Upravnog odbora AikBank. Sa bogatim iskustvom u oblasti investicija, strateškog menadžmenta i razvoja poslovanja, Aleksandar se afirmisao kao jedan od ključnih lidera u jugoistočnoj Evropi. Uz njegovu stratešku viziju, MK Group i AikGroup nastavljaju da se šire i jačaju svoje tržišne pozicije i postavljaju nove standarde u sektorima bankarstva, poljoprivrede, energetike, turizma i nekretnina. Diplomirao je ekonomiju na Univerzitetu Royal Holloway u Londonu. Pored poslovnih rezultata, posvećen je i društvenom doprinosu i dobitnik je brojnih priznanja za društvenu odgovornost i filantropiju.

12. Željko Mitrović

Najmoćniji na „Blicovim" listama u medijima i šou-biznisu Željko Mitrović godinama sa TV Pinkom uspešno balansira sa zabavnim programom i političkim sadržajem kroz informativni program, ali i sa inovacijama u TV produkciji kroz svetski najpopularnije rijaliti forme. Zahvaljujući formuli koju je Mitrović pronašao, TV Pink je već decenijama najgledanija komercijalna televizija u Srbiji, a kompleks filmskih studija u Šimanovcima spada među najveće u Evropi. Projekat „Zadruga" konstantno ruši sve rekorde gledanosti. Imperiju Mitrovića pored TV Pink, čine i Pink M (u Crnoj Gori), Pink BH (u BiH), paket od 60 kablovskih kanala, izdavačka kuća Siti rekords, avio-kompanija Er Pink, portal Pink.rs i RED grup, Pink Research&Development Center, kao i „Teatar Odeon".

13. Darko Popović

CEO Banca Intesa. Preuzeo je poziciju predsednika IO Banca Intesa 2022, nakon 13 godina rada na mestu člana IO. Karijeru je započeo u NBS kao bankarski supervizor, a u Banca Intesa je od 2003. Bio je na mestu predsednika UO Intesa Leasing 10 godina, kao i član Nadzornog odbora Intesa investa. Od maja 2024. je potpredsednik UO Intesa fondacije i član je Nadzornog odbora International Value Services. Prvi je potpredsednik UO Američke privredne komore i potpredsednik Udruženja banaka Srbije. Odlikovan je Ordenom italijanske zvezde u rangu viteza za doprinos jačanju veza Srbije i Italije. Diplomirao na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, a usavršavao se na Harvardskoj i poslovnoj školi na Stenfordu, i Londonskoj biznis školi.

14. Majkl Mišel

Generalni direktor Yettela od 2018. Pre toga, bio je izvršni direktor marketinga u Yettelu Madarska i potpredsednik upravljanja brendovima u Telenor grupi u Norveškoj. Yettel je deo e&PPF Telekom Grupe, koja je prošle godine postala vlasnik SBB-a u Srbiji. SBB će se pravno pripojiti Yettelu 1. aprila 2026. godine. Mišel poseduje više od dvadeset godina iskustva na rukovodećim pozicijama u globalnim telekomunikacionim kompanijama u regionu, Severnoj Americi i Aziji. Diplomirao je ekonomiju na kanadskom univerzitetu „Sajmon Frejzer".

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

15. Davor Macura

Osnivač i predsednik ALTA Grupe, pozicionirao se kao jedan od najistaknutijih lidera nove generacije u regionalnom biznisu. Tokom dve decenije strateškog delovanja, vizionarski je transformisao ALTA Grupu u jedan od najdinamičnijih finansijskih sistema u regionu. Pod njegovim vodstvom, ALTA banka je ušla u krug deset vodećih banaka u Srbiji, uz lidersku poziciju Alta Pay IEN u platnom prometu. Uspešnim akvizicijama u inostranstvu i širenjem na sektor osiguranja u Severnoj Makedoniji, učvrstio je međunarodni kredibilitet Sistema koji danas zapošljava više od 1.000 ljudi. Kao investitor, stoji iza projekta Alta Tower studija Zaha Hadid Architects (saradnja sa Cube Biro), koji će postavljati nove arhitektonske standarde u Beogradu. Njegov lični autoritet potvrđen je i funkcijom potpredsednika Izvršnog odbora Olimpijskog komiteta Srbije, gde spaja tržišno liderstvo sa društvenom odgovornošću.

16. Darko Glišić

Ministar za javna ulaganja, šef IO SNS i glavni operativac stranke. Inženjer geodezije, aktivno učešće u politici uzima kao funkcioner SRS. Predsednik Skupštine opštine Ub bio je od 2005. do 2006, a predsednik opštine UB od 2012–2024, četiri mandata. Izabran je za poslanika u dva mandata od 2003. do 2008, jedan je od osnivača SNS. Veliki je dobrotvor i aktivan sportski radnik. Prošle godine doživeo je moždani udar u toku emisije u kojoj je gostovao. Brzo se oporavio i vratio dužnostima.

17. Đuro Macut

Predsednik Vlade Srbije i redovni profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu. Priznati endokrinolog sa značajnim međunarodnim iskustvom i više od 140 naučnih radova objavljenih u međunarodnim časopisima sa SCI liste. Za mandatara ga je u aprilu 2025. predložio predsednik Srbije Aleksandar Vučić, a Skupština Srbije izabrala za premijera, čime je stupio u sam vrh izvršne vlasti, uz zadržavanje aktivne uloge u akademskoj i medicinskoj zajednici. Bio je dugogodišnji član izvrsnog odbora Evropskog endokrinološkog društva i organizator brojnih međunarodnih stručnih skupova i pokretač edukativnih programa iz oblasti endokrinologije. Ukazom predsednika Republike Srbije 2024. odlikovan je Karađorđevom zvezdom drugog stepena. Jedan je od članova Inicijativnog odbora Pokreta za narod i državu

18. Zvezdan Terzić

Figura broj 1 Crvene zvezde i srpskog klupskog fudbala. Već 13. sezonu je u Crvenoj zvezdi i beleži sve bolje rezultate, kako na sportskom tako i na poslovnom planu. Godišnje, Zvezda je blizu da napravi magičnu sumu od 100 miliona evra. Što se tiče sportskih rezultata, na dominantan način osvojena je dupla kruna i plasirali se u Ligu Evrope. U Zvezdi već ima osam titula, od čega sedam uzastopnih! Mnogo je uloženo u infrastrukturu, otvorena je nova zgrada Omladinske škole, kao i dva nova terena sa veštačkom travom, a investicija je bila 1.300.000 evra. Kad se sve sabere – uspeo je od Zvezde pred raspadom da napravi klub sa sistemom.

19. Dubravka Đedović

Ministarka rudarstva i energetike u trećem mandatu. Na tu poziciju dolazi iz privatnog sektora u jeku najveće energetske krize u poslednjih pola veka, tokom koje je očuvana energetska stabilnost Srbije i započeta transformacija Elektroprivrede Srbije. Poslednji mandat je obeležen rešavanjem pitanja sankcija NIS. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, a postdiplomske studije menadžmenta završila na SDA Bocconi u Italiji sa diplomom cum laude. Akademski se usavršavala i na UCLA Anderson školi menadžmenta u SAD. Značajan deo karijere provela je na poziciji direktorke Regionalnog predstavništva Evropske investicione banke za Zapadni Balkan. Govori pet jezika. Udata je i majka troje dece.

20. Srđan Milovanović

Godinama je bio suvlasnik Kopernikus technology, drugog po veličini kablovskog operatora u Srbiji, koji je Telekom Srbija kupila 2018. Iste godine preuzeo je 100 odsto osnivačkih prava Antena grupe u Srbiji i Crnoj Gori. U njegovom vlasništvu su Prva televizija, B92, Prva TV Crna Gora, Play radio, šest kablovskih kanala i portali Prva.rs i B92.net. Prva televizija se istakla novim emisijama i projektima „Najslabija karika" i „MasterChef Srbija". Uz njih, tu je i domaći serijski program, posebno popularan „Igra sudbine". Vlasnik je korporacije Kopernikus od 1998. sa bratom Zvezdanom.

21. Predrag Mihajlović

CEO OTP banke. Pod njegovim rukovođenjem OTP banka učvrstila je poziciju najvećeg kreditora privrede i stanovništva, te lidera u digitalnim i održivim finansijama. To potvrđuju nagrade u 2025. – Euromoney Awards for Excellence: "Najbolja digitalna banka u Srbiji" i "Najbolja banka za ESG u Srbiji". Potpredsednik je Foruma za odgovorno poslovanje i član predsedništva SES. Bio je i menadžer godine, predsednik UO Udruženja banaka Srbije, guverner AmCham-a, predsednik NALED-a.

22. Vlastimir Vuković

Na poziciji predsednika Izvršnog odbora NLB Komercijalne banke nalazi se od pravnog spajanja NLB i Komercijalne banke, koje je završeno 2022. Za predsednika IO Komercijalne banke imenovan je 2021, kako bi upravljao jednim od najzahtevnijih procesa u srpskom finansijskom sektoru – integracijom Komercijalne banke sa NLB bankom i NLB grupom. Karijera duža od dve decenije oblikovala ga je kao lidera sa dubokim razumevanjem finansijskog sektora. Radio je na ključnim pozicijama u Banca Intesa, Vojvođanskoj banci i NLB-u. Pod njegovim vodstvom NLB Komercijalna banka učvrstila je poziciju kao jedna od vodećih finansijskih institucija u zemlji. Potpredsednik je UO Srpske asocijacije menadžera, član Predsedništva Saveza ekonomista Srbije. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Subotici, a magistrirao na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu.

23. Branko Radujko

Generalni sekretar Fudbalskog saveza Srbije. Čovek koji je za par meseci uradio mnogo! Prvi operativac Fudbalskog saveza Srbije bio je direktor Telekoma, a na mesto genseka FSS došao je sa mesta direktora Uprave carina. Za prvih 100 dana na funkciji radio je na rešavanju problema i na mnogim poboljšanjima. Grade se ozbiljni objekti širom Srbije, Nacionalni stadion, podiže se infrastruktura. „Podići ćemo atmosferu u srpskom fudbalu. Odlučno ćemo i brzo reagovati na svaku neregularnost koja bi mogla da dovede do negativnih posledica po naš fudbal i naš status u UEFA. Oko toga ne sme i neće da bude kompromisa. Naš prioritet je stvaranje zdravog i održivog sistema", rekao je Radujko.

24. Anke Konrad

Od 2022. ambasadorka Nemačke u Srbiji. Kao diplomatkinja sa izuzetnim iskustvom, ona je u ovom periodu unapredila razmenu između Srbije i Nemačke na svim nivoima, bilo da je reč o politici i ekonomiji ili kulturi i razvojnim projektima. Svoju karijeru u nemačkom ministarstvu spoljnih poslova je započela 1993, u inostranstvu je službovala u Varšavi, Lusaki, Abidžanu i Ženevi. Studirala je u Moskvi. Tečno govori ruski i poljski, a nakon intenzivnog učenja se služi i srpskim. Odrasla je u istočnoj Nemačkoj i bila svedok nemačkog ujedinjenja. Od tada se u svom radu zalaže za ujedinjenu, demokratsku i mirnu Evropu. Poseban cilj joj je unapređenje evropskih integracija Srbije

25. Zlatibor Lončar

Ministar zdravlja. Bio je direktor Urgentnog centra KCS. Osnovao je multidisciplinarni onkološki konzilijum, formirao Odeljenje za dobrovoljno davanje krvi, kao i Trauma centar Urgentnog centra na Kopaoniku. Bio je ministar zdravlja do oktobra 2020, a potom i u mandatu do oktobra 2022. Govori engleski jezik.

26. Dragana Marković

Direktorka Poreske uprave od 2015. U julu 2025, prvi put u istoriji Poreske uprave, poveren joj je i treći mandat na pet godina, čime je obezbeden kontinuitet u rukovođenju institucijom i daljoj realizaciji sveobuhvatne transformacije započete prethodnih godina. Stručnjak je u vođenju finansijskih i komercijalnih poslova u velikim preduzećima. Tokom karijere radila je u domaćim i stranim kompanijama, gde je upravljala investicijama. U Poresku upravu došla je sa pozicije zamenika načelnika logistike BIA. Pre toga bila je državni sekretar zadužen za finansije u Ministarstvu rudarstva, prirodnih resursa i prostornog planiranja. Bila je supervizor stečajnih upravnika. Stručnjak je u vođenju finansijskih i komercijalnih poslova u velikim preduzećima. Udata je, ima ćerku i unučice Valentinu i Hanu.

27. Ivan Bošnjak

Suvlasnik i zamenik generalnog direktora Millennium Teama i povezanih pravnih lica u okviru grupe koja broji 21 kompaniju, među kojima su Mostogradnja ING, Institut „Jaroslav Černi", Institut Goša, Millennium Resorts, Alea Consulting, Barik i druge. Millennium Team grupa ima više od 2.500 zaposlenih i posluje u oblastima građevinarstva, turizma, agrara, proizvodnje... Do sada najveća investicija, vredna 500 miliona evra, jeste kompleks „Danube Riverside", sa hotelom The Ritz-Carlton. Bošnjak je potpredsednik Privredne komore Srbije. Takođe, potpredsednik je UO Sportskog društva Crvena zvezda i predsednik Skupštine Džudo kluba Crvena zvezda.

28. Stojan Vujko

Suvlasnik i generalni direktor kompanije Millennium Team, regionalnog lidera u oblasti gradevinske infrastrukture, kao i 21 kompanije koje posluju u okviru Millennium Team grupe. Millennium Team je izvodač radova na ključnim infrastrukturnim projektima, kao što su EXPO 2027, Nacionalni fudbalski stadion, gasovodi, toplovodi... Vujko je potpredsednik Izvršnog odbora Olimpijskog komiteta Srbije. Predsednik je UO Džudo kluba Crvena zvezda, potpredsednik Džudo saveza Srbije i član savetodavnog odbora Evropske džudo unije. Vujko je i predsednik Skupštine SD Crvena zvezda i član UO FK Crvena zvezda.

29. Novak Đoković

Čovek koji je postao personifikacija čitavog sporta. Osvojivši i sveti gral sporta – zlato na Olimpijskim igrama u Parizu postao je čovek koji je osvojio sve – ali zaista! Rekorder je po broju grend slem titula, ima ih čak 24, dve više od prvog pratioca Rafaela Nadala. Doković je osvojio 101 titulu. U karijeri je samo od učešća na turnirima zaradio više od 181 milion dolara. Drži rekord i po broju masters titula (40), prvog mesta na kraju godine (8), najviše pobeda nad igračima iz top 10 (260), najviše osvojenih poena u jednoj sezoni (16.950)... najstariji broj 1 ATP liste na kraju godine, najstariji šampion Završnog mastersa... I ko zna još koliko većih ili manjih stavki u njegovoj knjizi rekorda.

30. Suzana Vasiljević

Već 13 godina jedna je od najbližih saradnica predsednika Aleksandar Vučić. Iako formalno obavlja funkciju savetnice za medije, njen profesionalni angažman obuhvata znatno širi spektar strateških i komunikacionih poslova, posebno u kontekstu medunarodnih odnosa. U fokusu njenog interesovanja i rada nalaze se Bliski istok, Sjedinjene Američke Države i Ukrajina. Pre saradnje sa predsednikom Vučićem, radila je kao producentkinja za neke od najuglednijih svetskih medija, uključujući BBC, ORF i ARD, učestvujući u realizaciji više od 40 dokumentarnih programa. Studirala je novinarstvo i germanistiku u Berlinu, kao i filmsku i televizijsku kameru na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu.

31. Dragan Vasiljević

Direktor policije od 2025. Diplomirao je na Vojnoj akademiji Kopnene vojske u Beogradu. Svoju profesionalnu karijeru nastavio je u Ministarstvu unutrašnjih poslova, gde je postepeno napredovao kroz različite rukovodeće funkcije. Službu u policiji započeo je u SUP Novi Pazar, gde je obavljao dužnosti pomoćnika komandira, oficira za Posebne jedinice milicije, komandira policijske stanice, te zamenika načelnika Odeljenja policije. Godine 2003. prelazi u Žandarmeriju, gde je do 2018. obavljao niz odgovornih funkcija. U maju 2021. imenovan je za pomoćnika direktora policije, funkciju koju je obavljao do februara 2025. kada je unapreden u čin generala policije i u aprilu je postavljen na sadašnju funkciju. Nosilac je više odlikovanja, oženjen je i otac troje dece.

32. Manja Grčić

Prva žena na funkciji direktora Javnog servisa od postojanja Radio-televizije Srbije. Ima više od dvadeset godina iskustva u medijskoj industriji na najvišim pozicijama u regionalnim i medunarodnim kompanijama. Bila je na čelu, Antenna Group, u okviru koje rade tri nacionalne televizije i šest kablovskih kanala. Pod njenim vodstvom ova medijska kuća pozicionirala se kao jedna od najznačajnijih medijskih grupacija. Suvlasnica je i direktorka kompanije Minacord Media, u čijem vlasništvu su televizije K1, Kazbuka i TV DR, kao i medijska platforma Tanjug. Uspešno vodi i agenciju za komunikacije Majo Public.

33. Adrijana Mesarović

Potpredsednica Vlade i ministarka privrede od maja 2024. Rodena u Novom Sadu, gde i danas živi. Iza sebe ima zvanje master ekonomije i 16 godina radnog iskustva, kako u privatnom sektoru i sektoru bankarstva, tako i u javnom sektoru. Na mesto pomoćnika gradonačelnika Novog Sada za oblast finansija postavljena je 2018. U septembru 2020. izabrana za člana Gradskog veća Grada Novog Sada za oblast budžeta, finansija i investicija. U aprilu 2018. imenovana je za predsednika UO Agencije za licenciranje stečajnih upravnika.

34. Vladika bački Irinej

Vladika bački Irinej je roden kao Mirko Bulović u Stanišićima. Školovao se u Somboru, Beogradu, Atini, boravio je u manastiru Ostrog. Od 1970. do 1980. proveo je u Atini na postdiplomskim studijama. Nakon studijskog boravka u Parizu, izabran je za docenta na Bogoslovskom fakultetu u Beogradu. Penzionisan je kao redovni profesor i šef katedre (2015), a obavljao je dužnost dekana Pravoslavnog bogoslovskog fakulteta u četiri mandata. Jedan od najuticajnijih srpskih vladika, u više navrata je bio član Svetog sinoda.

35. Aleksandra Sofronijević

Ministarka gradevine rodena je 1961. u Beogradu. Diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Ima položen pravosudni ispit. Od 2014. do izbora za ministarku gradevinarstva, saobračaja i infrastrukture bila je u kontinuitetu državni sekretar u tom Ministarstvu. Učesnik je velikog broja medunarodnih, regionalnih i nacionalnih konferencija i skupova, učestvovala je u svim radnim grupama za izradu zakona i podzakonskih akata iz oblasti prostornog planiranja i urbanizma, gradevinarstva i ozakonjenja od 2003. do danas. Bila je zadužena za realizaciju nekoliko državnih projekata (izgradnja tornja na Avali, otklanjanje posledica poplava u Jaši Tomiću, otklanjanje posledica aktiviranja klizišta na teritoriji Republike Srbije). Član je Upravnog odbora Fonda za razvoj Republike Srbije. Dobitnik je priznanja „Naleda za 2023. za unapredenje uslova za investicije i gradnju. Udata, majka jednog deteta.

36. Dragan J. Vučićević

Glavni i odgovorni urednik Informera. Karijeru gradio radeći za dnevne novine Politika, Blic, Glas javnosti i Demokratija, a nakon 2000. bio je jedan od osnivača dnevnih listova Nacional, Kurir i Press. Napustio je Press 2011. i osnovao Insajder tim d.o.o., u čijem je vlasništvu list Informer, čiji je glavni i odgovorni urednik. Novine su već dugo po prodatom tiražu na vodećem mestu, a nakon pokretanja Informer TV-a zabeležio je rekordno brz rast rejtinga, i to najviše zahvaljujući emisije „Kolegijum" koju on vodi. Dugo je bio voditelj emisije „Teška reč". Novinarstvo je diplomirao na FPN.

37. Andrej Jovanović

Nakon uspešne hokej karijere u Partizanu, karijeru započinje 1995. kao suosnivač „Marbo Producta", vodećeg proizvodača grickalica u Srbiji kojeg je 2008. preuzeo PepsiCo. Od 2015. kao suvlasnik i direktor grupe Moji Brendovi vodi Bambi, Knjaz Miloš i Imlek – od kojih su prva dva prodata Coca-Coli i PepsiCu. Učestvovao u konsolidaciji bankarskog sektora kroz Direktnu banku, suosnivač zdravstvenog sistema MediGroup i investitor u projekte poput A Bloka i Novog Dorćola. Danas je kroz porodični holding AJFH suvlasnik Imleka, vodeće regionalne mlekare.

38. Marko Kričak

Načelnik Uprave kriminalističke policije (UKP). Profesionalnu karijeru započeo je u Bezbednosno-informativnoj agenciji. Nakon toga, karijeru nastavlja u Ministarstvu unutrašnjih poslova, u Službi za borbu protiv organizovanog kriminala (SBPOK), Odeljenje za borbu protiv droga. Službu dalje nastavlja u Policijskoj upravi za grad Beograd, odakle odlazi u Bezbednosno-informativnu agenciju, u Osmu upravu, na mesto pomoćnika načelnika uprave. Zamenik komandanta Jedinice za obezbedenje odredenih ličnosti i objekata (JZO) postaje 2022, a 2023. raspoređen je na mesto komandanta JZO. Ponovo prelazi u MUP, odakle je postavljen na trenutnu funkciju.

39. Milan Mojsilović

Načelnik Generalštaba Vojske Srbije. Karijeru je započeo 1986. kao vojnik u Školi rezervnih oficira JNA, u službi je napredovao od najnižeg vojničkog čina do generala. Završio je Vojnu akademiju, smer oklopno-mehanizovane jedinice, zatim Komandno-štabnu školu i Školu nacionalne odbrane u Beogradu. Obavljao je dužnost načelnika operativnog odeljenja u Komandi Operativnih snaga Vojske Srbije. Od 2013. do 2017. bio je šef Vojnog predstavništva u misiji Republike Srbije pri NATO. General slobodno vreme koristi za alpsko skijanje, pecanje i pozorište.

40. Vladimir Orlić

Direktor Bezbednosno-informativne agencije. Za narodnog poslanika sa liste koju je predvodila SNS izabran je 2014, 2016, 2020. i 2022. godine. Obavljao je funkciju predsednika Narodne skupštine Republike Srbije od 2022. do 2024. godine. Trenutno je član Predsedništva Srpske napredne stranke. Po obrazovanju je doktor nauka elektrotehnike i računarstva. Rezervni je potporučnik Vojske Srbije.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka
Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO
Napomena:
Površina: 21072
Strana:

41. Nenad Stefanović

Glavni javni tužilac Višeg tužilaštva u Beogradu. Iza Stefanovića stoje brojni važni predmeti – protiv prvog svedoka saradnika Ljubiše Buhe Čumeta, protiv optuženih za pokušaj ubistva Beka, za ubistvo Blaža Đurovića, za prvu otmicu zemunskog klana. Zastupa optužnicu protiv roditelja dečaka ubice za masakr u OŠ „Vladislav Ribnikar", čime je postao prvi glavni javni tužilac koji postupa neku optužnicu. Nije imao nijednu oslobađajuću presudu, odnosno sve optužnice koje je zastupao potvrđene su osuđujućim presudama.

42. Petar Jovanović

Predsednik IO AikBank, domaće privatne banke, od januara 2024. Tokom karijere koja traje više od dve decenije, uključujući 15 godina u izvršnim odborima banaka, stekao je vredna iskustva i ekspertizu u upravljanju kompleksnim integracijama i digitalnom transformacijom u finansijskoj i bankarskoj industriji u Srbiji i inostranstvu. Prepoznat je i po aktivnoj podršci domaćem startap ekosistemu kroz direktna ulaganja, savetodavnu podršku inovacijama i članstva u relevantnim organizacijama. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu, a MBA studije završio je na London Business School.

43. Aleksandar Šapić

Gradonačelnik Beograda. Uspešnu dugogodišnju vaterpolo karijeru 2009. zamenio je političkom. Već naredne godine postao je pomoćnik gradonačelnika Beograda Dragana Đilasa, a bio je i na čelu Gradskog odbora DS. Od 2012. bio je predsednik opštine Novi Beograd. DS je napustio 2014. U julu 2016. osnovao je humanitarnu fondaciju „Budi human – Aleksandar Šapić". Osnovao je novu stranku SPAS i posle izbora odlučio da da podršku vladajućoj koaliciji u Skupštini. Šapić je i potpredsednik GO SNS.

44. Emil Tedeski

Predsednik uprave Atlantic Grupe. Emil Tedeski je prvi čovek Atlantica, vodećeg prehrambenog proizvođača i distributera u regionu, sa godišnjim prihodom od preko milijardu evra. Renomirani brendovi kompanije su Cedevita, Argeta, Donat, Cockta, Najlepše želje, Smoki, Grand kafa, Doncafe, Bananica i drugi. Tokom karijere Tedeski je za profesionalna ostvarenja i doprinos razvoju ekonomije primio brojna priznanja. Član je niza uglednih ekonomskih i akademskih tela, među kojima se ističu Trilateralna komisija, Dekanov savet na Harvard Kennedy School, INSEAD Alumni udruženje i klub Privrednik.

45. Bojan Kekić

Predsednik IO Banke Poštanska štedionica, najveće banke u vlasništvu Republike Srbije i sa tradicijom neprekidnog rada od 104 godine. Godinama prepoznatljiva kao banka penzionera, jer gotovo 900.000 najstarijih građana koristi usluge za svoja redovna mesečna primanja, BPŠ je od 2022. i banka studenata, odnosno mladih, kao jedan od nosilaca projekta „studentske kartice" i partner u isplati studentskih i učeničkih kredita i stipendija. Banka je višegodišnji sponzor nacionalnih odbojkaških reprezentacija, klupskih liga i razvoja odbojke u Srbiji, a pruža podršku i drugim sportovima, kulturnim događajima, zaštiti kulturnog i nacionalnog nasleđa, očuvanju životne sredine i brojnim humanitarnim projektima.

46. Jirži Marek

Generalni direktor Er Srbije ima više od 25 godina iskustva na menadžerskim pozicijama u avio-industriji, od čega je u poslednjih 16 godina bio na rukovodećim pozicijama u više avio-kompanija. Na ovu funkciju došao je sa mesta direktora za komercijalu i strategiju. Kompanija je pod njegovim rukovodstvom 2025. završila sa rekordnih 4,57 miliona prevezenih putnika, čime je nadmašila istorijski rezultat nekadašnjeg JAT-a. Er Srbija leti na više od 100 ruta ka 34 zemlje, na četiri kontinenta. Sa flotom od 30 aviona, ima ključnu ulogu u jačanju povezanosti Srbije sa svetom i znatno doprinosi razvoju turizma i ekonomije, posebno uoči međunarodne izložbe Expo Beograd 2027, kada će istovremeno obeležiti i 100 godina od svog osnivanja.

47. Miroslav Mišković

Osnivač i predsednik kompanije Delta holding. Karijeru počeo u Jugobanci, a nastavio u hemijskoj industriji Župa. Od Delta holdinga stvorio je najveću kompaniju u Srbiji, što je po ukupnom prihodu potvrđeno 2009. kada je zapošljavao 25.000 ljudi i ostvarivao oko 10 odsto BDP Srbije. Miroslav Mišković našao se na 691. mestu na Forbsovoj listi najbogatijih ljudi na svetu za 2007. Savez ekonomista Srbije dodelio mu je 2023. Povelju za izuzetan doprinos u oblasti poslovne ekonomije i menadžmenta. Osnivač je Delta fondacije koja je za 17 godina rada u društveno odgovorne projekte uložila 40 miliona evra.

48. Kiril Tjurdenjev

Generalni direktor NIS-a. Roden je 1977. Diplomirao na Fakultetu za međunarodne odnose MGIMO i magistrirao u oblasti međunarodnog prava. Od 2000. do 2007. radio u kompanijama A. T. Kearney, Unilever i McKinsey & Co. Od 2007. do 2012, radio u kompaniji SIBUR – Mineralna đubriva, gde je vodio strategiju i razvoj biznisa. Od 2012. je bio izvršni potpredsednik i član Izvršnog odbora AFK Sistema. Pre dolaska u NIS, Tjurdenjev je bio predsednik i predsedavajući Izvršnog odbora OAD Objedinjena naftno-hemijska kompanija, kao i predsednik Odbora direktora kompanije Ufaorgsintez. U aprilu 2016. godine počinje sa radom u NIS-u, da bi za generalnog direktora bio imenovan u martu 2017. godine.

49. Veselin Milić

Načelnik beogradske policije. Zaposlen u MUP-u od 1998. Posle završene srednje škole u Sremskoj Kamenici upisao je Policijsku akademiju (sada Kriminalističko-policijski univerzitet), koju je završio sa prosečnom ocenom 10. Diplomski rad je odbranio na temu: „Morfološke karakteristike različitih profesionalnih nadležnosti". Time je stekao stručni naziv „specijalista kriminalista". Veliku ulogu imao je u vođenju istraga i hapšenjima organizovanih kriminalnih grupa u zemlji i inostranstvu.

50. Slobodan Prodanović

Već pet godine je na čelu kompanije Mozzart, lidera u oblasti priređivanja igara na sreću u jugoistočnoj Evropi. Kao jedan od akcionara kompanije, učestvovao je u ključnim projektima koji su ih pozicionirali kao lidera u regionu i omogućili da se poslovanje proširi na tri kontinenta i deset tržišta. Prodanović je inženjer elektrotehnike, u Mozzartu je od osnivanja, a već dve godine je na poziciji generalnog direktora kompanije koja zapošljava više od 6.000 ljudi širom sveta.

Moć retko kvari ljude; ona ih zapravo razotkriva. Dok je čovek u podređenom položaju, njegove mane su skrivene strahom. Tek kada dobije ključeve odlučivanja, prava priroda izbija na površinu

51. Nikola Selaković

Ministar kulture, prethodno ministar za rad i zapošljavanje i spoljnih poslova. Član je i osnivač Srpske napredne stranke u kojoj je obavljao funkcije koordinatora Pravnog saveta, člana Predsedništva (od 2012), potpredsednika Glavnog odbora (2014–2016). Nikola Selaković je obavljao dužnost ministra pravde i državne uprave u Vladi Republike Srbije od 2012. do 2014, a potom ministra pravde od 2014. do 2016. godine. Bio je generalni sekretar predsednika. Oženjen je Milicom, otac Lazara, Vasilija i Ljubice.

52. Saša Marković

Generalni direktor kompanije Coca-Cola HBC Srbija i Crna Gora. Poslovnom jedinicom, koja zapošljava više od 1.100 radnika i pokriva preko 54.000 prodajnih mesta, upravlja od 2024, kada je na ovu poziciju imenovan sa mesta generalnog direktora Coca-Cola HBC Bugarska. Deo je Coca-Cola sistema šest godina, tokom kojih je obavljao ključne funkcije u oblasti strateškog planiranja i upravljanja, a stekao je i značajno međunarodno iskustvo u oblastima strateškog planiranja, marketinga i prodaje, radeći na tržištima SAD, Češke, Rumunije, Bugarske, Slovenije i Srbije. Član je Upravnog odbora Američke privredne komore (AmCham), Upravnog odbora Privredne komore Srbije i Upravnog odbora NALED-a. Poseduje MBA diplomu iz oblasti međunarodnog poslovanja sa Univerziteta u Pitsburgu (Pensilvanija), koju je stekao na „Joseph M. Katz" poslovnoj školi.

53. Stanko Popović

Predsednik je Elixir grupe koja je osnovana 1990. kao porodična firma. Grupa se razvijala kroz privatizaciju fabrika Zorka mineralna đubriva Šabac i Industrije hemijskih proizvoda Prahovo, a od 2013. pokrenula je osam novih fabrika, jednu u Šapcu i sedam u Prahovu, gde se danas razvija savremeni hemijski park. Elixir grupa jedna je od šest proizvođača fosforne kiseline u Evropi. Sa ukupno milion tona proizvodnje i prodaje, od čega se 70% izvozi, dominantno na tržište EU, Elixir je prisutan u 85 zemalja sveta. Poslovni sistem danas zapošljava više od 2.300 zaposlenih, među kojima je svaki peti inženjer. Elixir Grupa se kontinuirano razvija u oblasti hemijske industrije i agrobiznisa.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka
Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO
Napomena:
Površina: 21072
Strana:

54. Ostoja Mijailović

Osnivač i predsednik poslovnog sistema OMR Group, koji zapošljava više od 1.200 zaposlenih i duže od dve decenije uspešno posluje u sektorima automobilske industrije, osiguranja, finansija i lizinga, nautike i nekretnina. OMR Group zastupa neke od najvećih svetskih auto brendova, a pod njegovim vodstvom postala je i novi vlasnik poslovnog kompleksa Sava Business Center u Beogradu. Uporedo sa privrednom karijerom, od 2017. se nalazi na čelu KK Partizan, gde je njegov mandat obeležila potpuna finansijska stabilizacija i povratak kluba u Evroligu.

55. Nikola Jokić

Košarkaške čarolije tridesetjednogodišnjeg Somborca ne prestaju. Preti da obori sve NBA rekorde, došao je već do 15.000 poena u karijeri, a potpisao je 2023. godine novi, petogodišnji ugovor sa Denver Nagetsima, po kojem će ukupno zaraditi 276 miliona dolara, čime je u top pet najplaćenijih košarkaša na planeti. Od 2014. godine je u vezi sa Natalijom Mačešić, s kojom ima dvoje dece. S reprezentacijom je osvojio bronzu na OI u Parizu.

56. Nikola Dašić

Gradonačelnik Kragujevca i jedan od ključnih ljudi SNS u Šumadiji, potiče iz oficirske porodice, što ga je i opredelilo da nakon Srednje ekonomske škole, studije završi na Vojnotehničkoj akademiji u Beogradu 2002. Dašić je jedan od osnivača gradskog odbora SNS Kragujevac i član Izvršnog odbora stranke. Tokom njegovog mandata, u Kragujevcu je otvoren moderan Mind park, radi se obilaznica, nova deponija, 259 km kanalizacione mreže, stanovi za pripadnike snaga bezbednosti.

57. Jasmina Vasović

Predsednica Vrhovnog suda, od aprila 2021. Diplomirala je na Pravnom fakultetu u Beogradu. Za sudiju Prvog opštinskog suda izabrana je 2001, a od 2003. do 2009. radila je u Krivičnom odeljenju suda. Bila je sudija Višeg suda, Apelacionog suda, a od 2015. postupala je i u predmetima Posebnog odeljenja za organizovani kriminal. Bila je predstavnik Srbije u Evropskoj pravosudnoj mreži, član Programskog saveta Pravosudne akademije, mentor, predavač i trener. Na funkciju predsednika Vrhovnog suda stupila je aprila 2021. godine.

58. Nebojša Petrić

Uspešni privrednik, koji je prvu firmu osnovao 1993. u rodnom Prijepolju. On i partneri bave se spoljnom trgovinom u kompaniji Promist, koja je jedan od lidera u distribuciji mineralnih đubriva, zatim investicijama u građevinarstvu, posredstvom kompanije Galens Invest, kao i hotelijerstvom (hoteli Zlatibor i Pupin). Kroz preduzeće Hrastovača bavi se poljoprivredom, ima i destileriju i vinariju FRUG. Takođe se bavi i bankarstvom (Naša banka), proizvodnjom čeličnih konstrukcija (Čelik doo), distribucijom nameštaja i dizajnom enterijera (kompanije Naš nameštaj i NS Interiors) i fitnes industrijom (NS fitness).

Moć deluje kao pojačalo - ono što je bila mala pukotina u moralu, pod pritiskom autoriteta postaje provalija. Zato najviši test ličnosti nije izdržati patnju, već ostati pravedan i umeren u trenutku kada ti niko ne može reći „ne". Istinska snaga leži u samokontroli nad sopstvenom silom.

59. Branislav Malović

Izvršni direktor Er Srbije za odnose sa državnim organima i organizacijama. Er Srbija je tokom 2025. godine zabeležila porast u gotovo svim ključnim kategorijama poslovanja. Do 8. decembra prevezeno je više od 4,3 miliona putnika, što predstavlja rast od 3,2% u odnosu na isti period 2024, dok je ukupan broj letova porastao za 4%. Sa i ka Beogradu je putovalo više od 2,1 milion putnika, a broj poletanja iz glavnog grada povećan je za 4,1%. Avgust je bio najprometniji mesec po broju letova i putnika ikada, dok je 1. avgust postao rekordni dan u istoriji Er Srbije sa 206 povratnih letova i više od 21.800 putnika u jednom danu. Er Srbija i Kontrola letenja Srbije i Crne Gore SMATSA zajednički su zabeležili milioniti let u 2025.

60. Savo Bakmaz

CEO kompanije MaxBet. Ubraja se među najuticajnije poslovne lidere u Srbiji i regionu, sa snažnim i prepoznatljivim uticajem u industriji igara na sreću. Kao CEO kompanije MaxBet, regionalnog lidera, i član izvršnog odbora Flutter CEE, aktivno učestvuje u oblikovanju strateških pravaca razvoja tržišta - kako na lokalnom, tako i na širem regionalnom nivou. Dobitnik je prestižne titule najboljeg CFO-a u Srbiji za 2023. godinu, čime je dodatno potvrđena njegova ekspertiza i kredibilitet kao jednog od vodećih finansijskih i poslovnih stručnjaka u zemlji. Prepoznat je po jasnom, odlučnom i direktnom stilu liderstva, kao i po snažnom uticaju na razvoj ljudi i timova unutar MaxBeta. Kombinujući strateški viziju, operativnu izvrsnost i regionalni uticaj, Bakmaz se danas pozicionira među lidere koji ne samo da prate tržišne tokove, već ih aktivno oblikuju.

61. Jelena Drakulić Petrović

Punih 18 godina CEO švajcarske medijske kompanije Ringier Serbia, koja je u 2025. godini ostvarila prihod od više od 28 miliona evra i stopu profita od 21%. U okviru kompanije, brend Blic posluje već 30 godina - portalu Blic.rs koji je već 14 godina najčitaniji sajt u Srbiji, sa više od 3,3 miliona mesečnih korisnika, 2022. pridružila se i kablovska Blic TV. Od 2013. godine upravitelj je Blic fondacije, od 2014. jedan od osnivača i članova Upravnog odbora Švajcarsko-srpske trgovinske komore, dok je od 2017. jedan od osnivača Inicijative Digitalna Srbija, gde obavlja funkciju zamenice predsednika Upravnog odbora. Od 2023. godine vlasnica je i direktorka medijske kuće NIN d.o.o. Diplomirala je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu i završila Harvard Business School Executive Education. Majka je sina i ćerke.

62. Mitropolit Joanikije

Mitropolit Joanikije (1959) rodom je iz Velimlja kod Banjana. Sa duhovnim imenom nebeskog zaštitnika Joanikija Velikog već tri decenije ide strogom monaškom stazom na kojoj je 1999. izabran za vikarnog episkopa Mitropolije crnogorsko-primorske, da bi posle dve godine došao na čelo obnovljene Eparhije budimljansko-nikšićke iz koje prelazi na Cetinje. Kao najbliži saborac mitropolita Amfilohija tokom protestnih litija stekao je status prvog srpskog vladike koji je uhapšen u 21. veku u Crnoj Gori.

63. Tatjana Vukić

Od 2016. je predsednik nadzornog odbora Dunav osiguranja. Osnovne i master studije završila na Fakultetu organizacionih nauka. Profesionalno iskustvo počela da gradi 2006. u Findomestic banci gde je radila do 2017. kada je kao predsednik Izvršnog odbora aktivno učestvovala u projektu akvizicije ove banke od strane Direktne banke gde je radila do 2020. Nakon toga osniva firmu za finansijski konsalting, a 2023. i društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom i alternativnim investicionim fondovima Vista Rica AD koje trenutno upravlja sa pet fondova

64. Dragan Milošević

Predsednik Višeg suda u Beogradu. Roden u Beogradu, gde je diplomirao na Pravnom fakultetu. Od marta 2001. bio je saradnik u Trgovinskom sudu, za sudiju Trećeg opštinskog suda izabran je 2005, a 2010. za sudiju Višeg suda. U julu 2019. izabran je za sudiju Apelacionog suda, a onda je upućen na rad u Posebno odeljenje za organizovani kriminal Višeg suda, sve do januara 2022. kada je raspoređen u krivično odeljenje Apelacionog suda. Odlukom Visokog saveta sudstva od 22. 5. 2023. postavljen je za vršioca funkcije predsednika Višeg suda. Oženjen je i otac jednog deteta.

65. Damir Dragić

Direktor Informera. Novinarsko, marketinško i biznis iskustvo spojio u direktorsku poziciju u najtiražnijem dnevnom listu. Uspešno i profitabilno vodi marketing i finansije ovog lista od njegovog osnovanja 2012. S timom radi na razvoju digitalnog izdanja, unapređenju korisničkog iskustva i kreiranju novih video-formata, što je rezultiralo konstantnim rastom posete portala informer.rs. Imao važnu ulogu u lansiranju Informer televizije.

66. Zoran Gajić

Ministar sporta u dva mandata, magistar je odbojke. Od 1988. do 1993. bio je asistent za odbojku na Fakultetu za fizičku kulturu u Novom Sadu, od 2000. do 2002. profesor odbojke na Fakultetu za trenere u Beogradu. Kao prvi trener muške reprezentacije Jugoslavije osvojio je devet medalja, dve zlatne, dve srebrne i pet bronzanih. Bio je i prvi trener seniora Rusije i Irana. U klupskoj karijeri, osvojio je osam titula prvaka Jugoslavije, Grčke, Turske, Rusije i Azerbejdžana. Trenirao je i grčke Aris iz Soluna, Orestijadu, Olimpijakos, turski Arčelik, ruske klubove Belogorje, Iskra, Ural, azerbejdžanski Rabit iz Bakua. Napravio je strategiju razvoja sporta u Srbiji 2025-2035.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka
Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO
Napomena:
Površina: 21072
Strana:

67. Zagorka Dolovac

Ceo svoj profesionalni život provela je u javnom tužilaštvu Republike Srbije, od početaka 1990. u Okružnom i Opštinskom javnom tužilaštvu u Novom Sadu, do Republičkog, sada Vrhovnog javnog tužilaštva, gde je od 2010. na funkciji Republičkog tj. Vrhovnog javnog tužioca. Posebnu pažnju posvetila je razvoju medunarodne saradnje sa velikim brojem generalnih i vrhovnih javnih tužilaštava širom sveta, kao i tužilačkih institucija kao što je Evrodžast. Dobitnik je ordena Legije časti Republike Francuske i Ordena kralja Leopolda Kraljevine Belgije. U 2025. primetna je promena u odnosima između nje i vlasti, od nekada odlične saradnje u prošloj godini došlo se do neslaganja i kritike njenog rada.

Uticaj moći meri se težinom odluka koje niko drugi ne želi da donese. Mnogi žude za sjajem krune, ali zaboravljaju na njenu težinu koja krivi kičmu. Moć donosi privid slobode, ali u stvarnosti, onaj ko ima moć postaje rob sopstvenih izbora i njihovih posledica

68. Nebojša Žugić

Na čelo TV Arena sport dolazi u julu 2018, a već naredne godine Telekom Srbija postaje stopostotni vlasnik ove televizije, te formira Arena Channels Group u čijem sastavu se pored najpopularnijih sportskih emituju i izuzetno popularni filmski, muzički, tematski, kao i informativni kanali Euronews, Bloomberg i Newsmax. Preuzimanjem prava na prenose engleske Premijer lige 2021, postaje najpopularniji sportski kanal Zapadnog Balkana. U ime kompanije 2022. primio je Zlatnu medalju za zasluge u oblasti sportskog novinarstva od predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića. Od Sportskog Saveza Srbije 2024. dobija Majsku nagradu za veliki doprinos razvoju srpskog sporta.

69. Dejan Stojić

Predsednik Automoto saveza Srbije, udruženja građana i vozača sa više od 130.000 članova i korisnika, koje čitav jedan vek unapređuje oblasti automobilizma i mobilnosti. Posebnu pažnju posvećuju unapređenju bezbednosti u saobraćaju. AMSS Centar za motorna vozila je jedna od najmodernijih kompanija u Srbiji, koja sadrži niz laboratorija za ispitivanje i atestiranje vozila, uz orijentaciju na vrlo intenzivan naučnoistraživački rad. AMSS uživa ugled ne samo u Srbiji i regionu, već i u svetu, o čemu najbolje svedoči podrška Svetske automobilske federacije (FIA) koju predvodi Muhamed ben Sulajem.

70. Dejan Tomašević

Predsednik Olimpijskog komiteta Srbije od decembra 2025. Roden 6. maja 1973. u Beogradu. Košarkašku karijeru započeo je u Crvenoj zvezdi, gde je proveo četiri godine. Sledećih četiri godine igrao je za Partizan, pa za Budućnost, Tao Ceramicu, Pamesu, Panatinaikos i Paok. Izabran je za najboljeg skakača Evrolige - 1998, bio je najefikasniji igrač Evrolige, MVP regularnog dela Evrolige. Bio je i prvoj petorci Evrolige, MVP Sora del Rey (Španski kup Kralja), MVP ULEB Kup - 2003. Savetnik je generalnog direktora EXPO 2027. Otac je četvoro dece.

71. Marko Čadež

Najmladi predsednik Privredne komore Srbije, stručnjak za srpsko-nemačke odnose i komunikacije čitavu deceniju je bio portparol nemačke ambasade u Beogradu. Bio je direktor predstavništva PKS u Beču, a od 2014. je predsednik PKS. Trenutno je i predsednik UO Komorskog investicionog foruma Zapadnog Balkana, član Borda direktora Evrokomora i predsedavajući Odbora za digitalizaciju Evrokomora. Obavljao je funkciju predsednika UO Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA).

72. Nebojša Čović

Predsedsednik Košarkaškog saveza Srbije. Zbog izbegavanja sukoba interesa, Čović je podneo ostavku na mesto predsednika KK Crvena zvezda, a ovo mu je drugi put da vodi srpsku košarku - Čović je već bio predsednik Košarkaškog saveza Jugoslavije od 1996. do 1997. godine. U košarci je preko 50 godina. Čović je bio gradonačelnik Beograda, poslanik u Narodnoj skupštini u dva mandata. U vladi Zorana Đinđića je bio zamenik premijera i šef Koordinacionog centra za jug Srbije, kao i Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju. Prvi potez na čelu KSS bio je više nego uspešan - uspeo je da dogovori nastavak saradnje sa selektorom Svetislavom Pešićem.

73. Brent Sadler

Britanski novinar novi je direktor Junajted medije, odnosno čovek koji će biti zadužen za medije ove kompanije u Srbiji, u okviru koje posluju N1, Nova, Danas... On je novinar najpoznatiji po izveštavanju iz ratom zahvaćenih područja za CNN. Ovo nije njegov prvi poslovni angažman u Srbiji. Sadler je svojevremeno bio direktor uredivačkog kolegijuma N1, ali je napustio tu televiziju 2019. Oženjen je Srpkinjom Jelenom Sadler. Otac je četvoro dece.

74. Vladanka Malović

Šefica Informativne službe i članica Predsedništva SNS. Od osnivanja SNS 2008. aktivno se bavi stranačkim radom. 2012. angažovana je da radi u kampanji za predsedničke i parlamentarne izbore, otkad aktivno učestvuje u svim narednim izbornim kampanjama. Bila je angažovana u beogradskom odboru SNS, potom postala članica GO, pa na predlog Aleksandra Vučića izabrana i u Predsedništvo. Od 2012. zadužena je za predstavljanje stranke i funkcionera SNS u medijima i kreiranje brojnih kampanja.

75. Vladan Đokić

Rektor Beogradskog univerziteta od maja 2022. Nakon završenih studija na Univerzitetu u Beogradu - Arhitektonskom fakultetu magistrirao na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Južne Kalifornije u Los Andelesu i doktorirao na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (1998). Gostujući je profesor na Arhitektonsko-gradevinskom fakultetu u Banjaluci i Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

76. Milorad Vučelić

Osnivač i vlasnik Pečata, glavni i odgovorni urednik Večernjih novosti. Novinarsku karijeru počeo je za vreme studija, pišući za Student, Vidike i Polja. Od 1977. do 1985. bio je direktor Studentskog kulturnog centra. Urednik NIN-a bio je od 1985. do 1991, od 1991. do 1992. nalazio se na funkciji generalnog direktora RTV Novi Sad, a od 1992. do 1995. bio je generalni direktor RTS-a. U septembru 2017. došao je u Novosti.

77. Jelena Galić

Član je UO AikBank, predsednica Nadzornog odbora Gorenjske banke i članica borda direktora AikGroup bankarske grupacije. Deo je AikBank više od 10 godina i doprinela je razvoju najveće domaće privatne banke u Srbiji. Predvodila je četiri uspešne akvizicije: Alpha banke, Sberbank i Eurobank Direktne u Srbiji i Gorenjske banke u Sloveniji, čime je Aik postao prva domaća banka koja je iskoračila na EU tržište. Doktor je ekonomskih nauka i vanredni profesor na Beogradskoj bankarskoj akademiji.

78. Dragan Đilas

Političar i biznismen koji je obavljao funkcije predsednika KSS, predsednika DS i gradonačelnika Beograda. Iako je po zanimanju inženjer, započeo je karijeru kao novinar. Prvo je radio na Radio Indeksu, a 1989. je bio jedan od osnivača Radija B92. Devedesetih godina je učestvovao u studentskim protestima protiv režima Milo-ševića. Bio je direktor Narodne kancelarije, ministar u vladi Koštunice. Trenutno lider Stranke slobode i pravde i stožer jednog dela opozicije. Dok je bio na čelu Dajrekt medije, firma je bila lider u prodaji reklamnog prostora u medijima

Svaki potez na šahovskoj tabli autoriteta menja živote hiljada ljudi, a tišina koja prati te odluke je najglasniji sudija. Moć bez dubokog osećaja odgovornosti nije ništa drugo do obična tiranija koja na kraju uvek proždere samu sebe

79. Aleksandar Titolo

Obavlja funkciju zamenika ambasadora u Ambasadi SAD u Beogradu od avgusta 2024. Preuzeo je funkciju otpravnika poslova Ambasade SAD januara 2025. Diplomatsku karijeru započeo je 2002. i spada u diplomate višeg ranga. Neposredno pre preuzimanja dužnosti u Beogradu radio je kao savetnik za javne poslove u Ambasadi SAD u Santo Domingu u Dominikanskoj Republici. Pre toga je bio na diplomatskoj službi u Vijet-namu, Crnoj Gori i Litvaniji. U okviru Stejt departmenta bio je direktor i viši savetnik u Birou za javnu diplomatiju i radio kao analitičar za Ukrajinu. Diplomirao je medunarodne odnose na Američkom univerzitetu i magistrirao nacionalnu bezbednost na Nacionalnom koledžu za ratne studije. Govori španski i srpski jezik, a u Beograd je došao sa suprugom i dvoje dece.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

80. Anet Kjobe

Šefica misije MMF na dužnost u Srbiji dolazi nakon što je prethodno bila vršilac dužnosti šefice misije i stalna predstavnica MMF za Rusiju, šefica misije MMF za Severnu Makedoniju i pomoćnica direktora Evropskog odeljenja MMF. Intenzivno je radila na zemljama u razvoju i razvijenim ekonomijama, uključujući Poljsku, Rusiju, Liban i Jordan, kao i na politikama kreditiranja MMF. Državljanka Ugande, doktorirala je ekonomiju i finansije na Univerzitetu Makgil u Kanadi i Univerzitetu Džordž Vašington u Vašingtonu.

81. Maja Gojković

Ušla je u istoriju kao prva žena na funkcijama predsednika Pokrajinske vlade i gradonačelnika Novog Sada. Po struci je diplomirana pravnica, a skupštinsko iskustvo sticala je od 1992. postavši jedan od najmladih narodnih poslanika. Obavljala je funkciju ministra bez portfelja u Vladi Srbije, nakon toga i funkciju potpredsednika Vlade SRJ. Predsednica Narodne skupštine Srbije bila je u dva mandata, isto kao i potpredsednik Vlade RS i ministar kulture, te predsednica Koordinacionog tela Vlade RS za rodnu ravnopravnost.

82. An Lugon-Mulen

Ambasadorka Švajcarske u Srbiji. Na ovoj funkciji je od marta 2024. Od septembra 2019. obavljala je dužnost izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Švajcarske u Obali Slonovače, sa sekundarnim akreditacijama u Gvineji, Liberiji, Sijera Leoneu i Burkini Faso. Tokom ovog perioda, dve godine je obavljala i funkciju predsednice Međunarodne organizacije za kakao. Tečno govori francuski, nemački i engleski. Napisala je nekoliko članaka o borbi protiv korupcije i povratu imovine. Objavila je i dve beletristike.

83. Dragoljub Zbiljić

Predsednik Nadzornog odbora kompanije Energotehnika – Južna Bačka, od prošle godine je i prvi čovek fudbalskog kluba Vojvodina. Bio je i predsednik odbojkaškog kluba iz „srpske Atine" i jedan od ljudi koji su najviše pomogli odbojci poslednjih godina, šest godina je vodio OK Vojvodinu i sa njom izborio direktno učešće u Ligi šampiona. Tokom 2020. „Energotehnika – Južna Bačka" kupuje 100 odsto akcija kompanije Elektromontaža Kraljevo. U martu 2022. Mađarska elektroprivreda MVM kupuje 33,4 odsto akcija kompanija Južna Bačka i Elektromontaža. Južna Bačka u ovom trenutku predstavlja apsolutni brend Srbije u oblasti energetike.

84. Jelena Trivan

Direktorka Mtela. Bila je potpredsednica Demokratske stranke u vreme Borisa Tadića, zamenica ministra za ljudska prava, predsednica odbora za kulturu i informisanje i dugogodišnja poslanica. Nakon izlaska iz politike postala je direktor Službenog glasnika koji u to vreme postaje višestruki najbolji izdavač u zemlji i regionu kao i najuspešnije javno preduzeće. PKS je proglasio za najboljeg menadžera. Za vreme njenog mandata Mtel je dostigao rekordnu dobit, povratio likvidnost, isplatio sva potraživanja i proglašen je najuspešnijom kompanijom u BiH, a nakon aktivnosti vezanih za zaštitu dece na internetu, kompanija je dobila nagradu za društveno najodgovorniju u regionu.

85. Draženko Ruljić

Generalni direktor Kladionice Soccer, jednog od najvećih priređivača igara na sreću. Početkom pandemije kladionica je dala ogroman doprinos našem zdravstvenom sistemu u borbi protiv korona virusa. Darivala je više miliona zdravstvenim ustanovama u Srbiji i logistici, kao i beogradskoj Hitnoj pomoći. Kladionica pomaže brojne sportske klubove.

86. Boris Bratina

Ministar informisanja i telekomunikacija. Vanredni je profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, na kojem radi od 2002. Od izbora u zvanje docenta predaje Savremenu filozofiju i ontologiju. Objavio je tri monografije, kao i više od 50 naučnih radova. Poverenik je Srpskog filozofskog društva za Kosovo i Metohiju i član projekta „Istorija srpske filozofije". Učesnik je brojnih domaćih i međunarodnih skupova u zemlji i inostranstvu. Govori engleski i ruski jezik.

87. Gorica Stojković

Generalna direktorka The Coca-Cola Company za tržišta Srbije, Crne Gore i Severne Makedonije od 2023. godine. Profesionalnu karijeru je gradila u kompaniji Coca-Cola HBC Srbija, gde je napredovala kroz mnoge liderske pozicije u finansijama, a od 2019. je obavljala funkciju finansijskog direktora. Posvećena je strateškim ciljevima i kontinuiranom rastu ljudi i organizacije, a posebno je ponosna na akvizicije kompanije Bambi, kao i fabrike ROSA gazirane vode koje je predvodila. Gorica Stojković je pravi primer modernog ženskog lidera koji inspiriše i pokreće.

88. Mihailo Janković

Generalni direktor MK Group, jedne od najvećih kompanija u regionu koja uspešno posluje više od četiri decenije. Sa top menadžmentom kompanije radi na definisanju i sprovođenju biznis i investicione strategije i na ostvarenju poslovnih ciljeva. Radno iskustvo je sticao u multinacionalnim kompanijama. Bio je član upravnih odbora profesionalnih poslovnih udruženja i predsednik Upravnog odbora SAM-a od 2023. do 2026. godine. MK Group ima 4.000 zaposlenih u Adria regionu i lider je u oblasti agrara, energetike, turizma i real estate projekata. Kompanija je početkom godine najavila preuzimanje Dijamanta iz Zrenjanina i saradnju sa globalnim Minor Hotels brendom.

89. Sanja Radojević Škodrić

Direktor Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) od 2017. godine. Doktor medicinskih nauka sa specijalizacijom iz patologije i supspecijalizacijom iz kliničke patologije. Profesor je na predmetu Patologija na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Član je Naučnog veća i Nastavno-naučnog veća MFUB. Prethodno je bila zaposlena na Institutu za patologiju medicinskog fakulteta, a zatim je obavljala dužnost direktora Instituta za patologiju u trajanju od 2 godine. Ima ukupno 146 publikovanih naučnih i stručnih radova.

90. Igor Žmirić

Od novembra 2025. komandant Specijalne antiterorističke jedinice. Padobranstvo, koje je zavoleo još kao tinejdžer, ubrzo ga je dovelo u redove Vojske Jugoslavije, a kasnije i u legendarnu 63. padobransku brigadu. Nakon vojnog angažmana, prelazi u novoformiranu jedinicu – Žandarmeriju, a potom i u Protivterorističku jedinicu. Nakon ukidanja PTJ-a 2016. postao je pripadnik Specijalne antiterorističke jedinice. Na predlog direktora policije i saglasnost tadašnjeg komandanta SAJ-a postavl-en je 2019. na mesto pomoćnika komandanta Jedinice za obezbeđenje određenih ličnosti i objekata, da bi se 2023. vratio na mesto pomoćnika komandanta Jedinice za obezbeđenje određenih ličnosti i objekata. Višestruki je prvak Srbije u padobranstvu, osnivač kluba „Grifon" i direktor padobranske reprezentacije Srbije. Oženjen je i otac troje dece.

Mudrost moći je u svesti o sopstvenoj prolaznosti; onaj ko gradi institucije a ne kult ličnosti, jedini ostavlja trag koji vredi

91. Igor Žeželj

Osnivač i predsednik Borda WMG kompanije. Godine 2019. preuzima kompaniju Adria Media Group, čime pod jednim krovom objedinjuje dnevni list i portal Kurir s portalima Mondo i Espreso, kao i magazinskim izdanjima. Tako je stvoren integrisani medijski ekosistem, koji obuhvata štampane, digitalne i televizijske medije. U okviru medijskog portfolija posluju i kanali DOX i Klasik TV. Uz snažnu orijentaciju ka održivom razvoju, WMG 2024. pokreće WMG fondaciju, u okviru koje i EUpravo. Osim medijskih projekata, kompanija predvodi i jedan od najambicioznijih ekoloških poduhvata u regionu – „Zasadi drvo", u okviru kojeg je u martu ove godine posađeno 1.200.000 sadnica. Kompanija WMG posluje u četiri zemlje, zapošljava više od 1.000 ljudi, a sedište joj je u Beogradu.

92. Petar Janjić

Generalni sekretar Vlade Srbije. Na tu funkciju došao je sa mesta zamenika generalnog sekretara na kojem je bio četiri godine i pet meseci. Bio je pomoćnik generalnog sekretara za informacione tehnologije i javnu upravu, duže od osam godina, od 2012. do 2020. Skoro četiri godine pre toga radio je na digitalnoj agendi u Ministarstvu za telekomunikacije i informatičko društvo. Na tu poziciju je došao 2008. iz kancelarije predsednika Opštine Indija, gde je od 2004. radio kao pomoćnik predsednika Opštine.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

93. Li Ming

Kineski ambasador u Srbiji. Prethodno je službovao na Solomonskim Ostrvima, u strateški važnom regionu Pacifika. Pridružio se Ministarstvu inostranih poslova Kine 1995. od 2000. do 2004. služio je kao vicekonzul u Torontu. Od 2004. do 2013. Li je bio drugi sekretar, zamenik direktora, a kasnije i direktor Odeljenja za severnoameričke i okeanske poslove u okviru MSP. Od 2013. do 2016. bio je savetnik u Ambasadi Kine u Australiji, od 2016. do 2020. savetnik i zamenik generalnog direktora u Odeljenju za severnoameričke i okeanska pitanja.

94. Ognjen Babić

V. d. direktora Direktorata civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije. Dolazi u Direktorat iz Kontrole letenja Srbije i Crne Gore gde je radio od 2014. do 2026. Poslednju funkciju koju je obavljao u SMATSA-i bila je šef odeljenja komercijalnih poslova. U vazduhoplovstvu je od 2009. Karijeru za početo u Jat ervejzu, odakle prelazi u Kontrolu letenja sa pozicije menadžera ruta.

95. Gorica Jovović

Generalna direktorka trgovinskog lanca Delez Srbija, najvećeg privatnog poslodavca u zemlji, sa više od 11.000 zaposlenih, na ovu poziciju stupila je 1. januara 2024, nakon dugogodišnjeg iskustva na rukovodećim pozicijama u komercijalnom sektoru kompanije, čime je postala i prva žena i prva direktorka iz Srbije na ovoj funkciji. U saradnji sa Izvršnim timom razvija savremene formate prodavnica i digitalne kanale kupovine, među kojima se posebno ističe snažan i prepoznatljiv brend Maxi. Kao integralni deo odgovorne poslovne misije Gorica Jovović pridaje poseban značaj posvećenosti kompanije zajednici kroz osnaživanje domaćih dobavljača, programe donacija hrane i edukaciju dece o značaju zdrave i balansirane ishrane.

96. Aleksandar Antić

Direktor „Koridora Srbije“ koje realizuje najveće infrastrukturne projekte u Srbiji: moravski koridor, dunavski koridor, fruškogorski koridor, Ruma – Šabac – Loznica, Auto-put mira, Beograd – Zrenjanin – Novi Sad, Osmeh Vojvodine, Karađorđe... Dugogodišnji predsednik Skupštine grada Beograda, bivši ministar energetike i rudarstva, funkcioner SPS. 2013. postao je ministar saobraćaja. Istovremeno je bio i predsednik UO Direktorata civilnog vazduhoplovstva. Nakon izbora 2014. izabran je za ministra rudarstva i energetike, a taj resor dobio je i 2016. Po zanimanju je diplomirani ekonomista.

97. Željko Drčelić

Firmu W.D. Concord west Drčelić je osnovao pre 13 godina, a danas su vodeća građevinska kompanija u Srbiji koja u svom portfoliju ima desetine projekata. Uglavnom je u pitanju izgradnja različitih predškolskih i školskih ustanova. Ova kompanija je radila – SC Radnički u Beogradu, Naučno-tehnološki park Niš, gotovo 14.000 kvadratnih metara Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje 2“, razvija delove KBC „Zemun“, gradski bazen na Ubu, stadion u Zaječaru, deo beogradskog aerodroma „Nikola Tesla“... Predsednik UO KK Crvena zvezda.

98. Aleksandar i Bojan Galić

Braća Galić su privrednici, rodom iz Žvornika, očevi po troje dece. Aleksandar je potpredsednik Bokserskog saveza Srbije. Po završetku studija 2005. osnovao kompaniju Galens, dok je Bojan član uprave od 2008. Galens grupacija se bavi inženjeringom i izvođenjem građevinskih radova, investicijama u građevinarstvu (Galens Invest), bankarstvom (Naša banka Banjaluka), hotelijerstvom (Zlatibor, Pupin, Jahorina Mountain Resort & Spa i Karlovci), voćarstvom i vinogradarstvom (Vinarija i destilerija Frug), dizajnom enterijera (Saloni i NS Interiors). U sastavu grupacije su i firme iz sveta sporta: NS fitness, Base Line i TNS.

99. Judit Kinga Alberts

Generalna direktorka A1 Srbija od juna 2024. Ima više od 20 godina međunarodnog iskustva u telekomunikacijama, koje je gradila kroz rukovodeće pozicije u Deutsche Telekomu širom Evrope, Azije i Bliskog istoka, i kao direktor međunarodnog poslovanja u AzerTelecomu u Azerbejdžanu. A1 Grupi se pridružila 2021. kao direktor međunarodnog poslovanja. Članica je Upravnog odbora Saveta stranih investitora (FIC) Srbija. Diplomirala je poslovne i međunarodne odnose i stekla MBA iz oblasti telekomunikacija na Univerzitetu Corvinus u Budimpešti.

100. Predrag Mihailović

Generalni direktor Sportal.rs, najvećeg i najposećenijeg sportskog portala u Srbiji, glavni i odgovorni urednik „Blica“, Chief transformation officer Ringier Sport Media Group i od 16. marta 2026. glavni i odgovorni urednik Blic.rs i štampanog izdanja „Blica“. Može se reći da se vratio na tu funkciju, jer je sedam godina već bio glavni i odgovorni urednik štampanog izdanja Blica. U kompaniji Ringier radi od 2004, gde je prošao gotovo sve uredničke pozicije. Otac je dva dečaka, obavlja i funkciju direktora Odbojkaškog kluba Karađorđe iz Topole.

101. Marko Đurić

Ministar spoljnih poslova. Četiri godine bio je ambasador Srbije u Vašingtonu, gde je otišao sa pozicije direktora Kancelarije za Kosovo i Metohiju. Bio je savetnik predsednika Srbije za spoljne poslove. U dijalogu sa Privremenim institucijama samouprave u Prištini predvodio je delegaciju Srbije na ukupno 221 rundi briselskih pregovora. Autor je koncepta ZSO. Visoki je funkcioner SNS-a i jedan je od osnivača stranke.

102. Dušan Bajatović

Generalni direktor Srbijagasa i potpredsednik SPS. Bio je poslanik i šef odborničke grupe SPS u Skupštini SCG, u Skupštini Srbije, kao i u Skupštini Vojvodine. Takođe, bio je i potpredsednik Izvršnog veća Vojvodine, član Izvršnog odbora Regionalne privredne komore Novi Sad, generalni sekretar Omladinskog saveza Srbije. Oktobra 2008. imenovan je za generalnog direktora JP Srbijagas. Godinama unazad slovi za najplaćenijeg srpskog političara zbog brojnih funkcija koje obavlja na njegov račun navodno mesečno legne više od dva miliona dinara. Deo novca daje stalno u humanitarne svrhe.

103. Slavica Šimić

Kao osnivačica i predsednica kompanije Media House, već dve decenije postavlja standarde u industriji oglašavanja i komunikacija. Predvodeći tim od preko 60 stručnjaka, fokusirana je na kreiranje efikasnih strategija za vodeće domaće i internacionalne brendove. Poznata je kao lider koji veruje u snagu partnerstva i zdravu radnu atmosferu, motivišući saradnike i partnere na stalni napredak i postizanje vrhunskih rezultata.

104. Ronal Zeliger

Generalni direktor Hemofarma i predsednik Saveta stranih investitora Srbije. Već 14 godina uspešno vodi Hemofarm, koji je jedan od najvećih farmaceutski proizvođač u regionu i izvoznika iz Srbije. Hemofarm od 2006. posluje kao deo Stada grupe, jednog od vodećih evropskih i nemačkih proizvođača generičkih lekova. Zeliger je diplomirao na Tehničkom univerzitetu u Berlinu. Pohađao je Londonsku školu ekonomije i poslovnu školu IMD u Lozani, a karijeru je razvijao kao član menadžmenta velikih industrijskih sistema u Evropi, Australiji i Aziji. Član je Upravnog odbora Privredne komore Srbije.

Snaga se ne meri time koliko dugo vladaš, već šta ostaje iza tebe kada tvoj glas utihne. Moć bez znanja je slepa i destruktivna, dok je znanje bez moći često nemoćno

105. Zoran Drobnjak

Direktor Puteva Srbije od 2008. i jedan od najdugovečnijih „državnih“ direktora. Radio je u PZP Beograd od 1994. do 2005. kao tehnički direktor i od 2005. do 2008. kao pomoćnik generalnog direktora.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

106. Vesna Vučurević

Kao predsednica Grupe Univerexport, na čelu je najvećeg domaćeg trgovinskog lanca, sa prodajnom mrežom od više od 200 objekata širom Srbije i više od 3.300 zaposlenih. Aktivno učestvuje od 1990. u razvoju porodične kompanije koja je do danas izrasla u organizaciono stabilan poslovni sistem. Pod njenim vodstvom, Univerexport je, pored trgovine, razvio i sopstvene proizvodne kapacitete – od proizvodnje svežeg mesa i mesnih prerađevina do razvoja sopstvenih organskih proizvoda, čime je dodatno osnažena vertikalna integracija i kontrola kvaliteta. Posebna pažnja posvećena je društvenoj odgovornosti, koja se realizuje kroz rad Fondacije Univerexport.

107. Milenko Škarić

Regionalna industrija najvećih muzičkih događaja poslednje tri decenije meri se standardima koje je postavio upravo Milenko Škarić. Kao osnivač i vlasnik grupacije SKYCORP, sistema od više od 20 kompanija, predvođenih SKYMUSIC-om, trajno je promenio način na koji se proizvode, tehnički realizuju i doživljavaju muzički događaji u ovom delu Evrope. SKYMUSIC, kroz vlasničke i suvlasničke strukture, jedan je od ključnih aktera u razvoju i realizaciji najvećih muzičkih festivala u Srbiji, od produkcionog i tehnološkog koncepta do njihove ukupne organizacione vizije. U portfoliju kompanije nalaze se koncerti najvećih svetskih imena poput Rammstein, Rihanna, JLo, Robbie Williams, Santana, Deep Purple, Guns n' Roses. Leto 2026. godine zasigurno će obeležiti spektakularni koncert rok legende Lennyja Kravitza na Ušću, u organizaciji SKYMUSIC-a.

108. Vladimir Đukić

Profesor dr Vladimir Đukić, hirurg i direktor KBC „Dr Dragiša Mišović". Stručno se usavršavao na najeminentnijim klinikama u svetu, u Hanoveru u Nemačkoj, Londonu, Njujorku, Tokiju. Imao je veliki broj zaduženja, uglavnom u Urgentnom centru, gde se pokazao kao dobar organizator. Pre tri godine je u San Francisku promovisan u člana Američkog hirurškog koledža. Reč je o asocijaciji koja okuplja najbolje hirurge iz SAD i drugih zemalja u svetu.

109. Suzana Berić

Deo tima Telekoma Srbija postala je 2017, a na funkciji direktora marketinga nalazi se već 7 godina. Odgovorna je za strategiju brenda i marketinških komunikacija i medijsko planiranje. Sa gotovo 14 miliona korisnika kojima pruža usluge mobilne i fiksne telefonije, interneta i multimedije, Telekom Srbija Grupa se već treću godinu zaredom nalazi na prvom mestu u regionu, pozicionirajući se kao jedan od najbrže rastućih telekomunikacionih operatora u jugoistočnoj Evropi. Kao lider digitalne transformacije na prostoru Zapadnog Balkana, kompanija nastavlja da širi svoje međunarodno prisustvo. Ove godine planirano je i lansiranje na tržište SAD, što će biti prisustvo na ukupno 13 tržišta.

110. Jasmina Stojanov

Direktorka i vlasnica media buying agencije Nova Communications, osnovane 1997. Dugogodišnja radijska i agencijska novinarka i urednica koja je karijeru započela devedesetih u Radio Pančevu. Bogatu karijeru najviše je obeležilo izveštavanje o unutrašnjoj politici kroz parlament i stranački život, a posebno reportersko iskustvo nosi iz izveštavanja sa ratnih područja. Osam godina iskustva u političkom marketingu stekla je kroz rad u kabinetu bivšeg predsednika Srbije Borisa Tadića. Danas se prevashodno bavi korporativnim marketingom.

111. Radoslav Repac

Komandant Žandarmerije od novembra 2025. Diplomirao je na Policijskoj akademiji u Beogradu, profesionalnu karijeru započeo je u Policijskoj stanici Savski venac. bio je u Policijskoj brigadi PU za grad Beograd, obavljao je i dužnost načelnika Uprave policije u PU za grad Beograd, a 2021. godine postavljen je za komandanta PJP Policijske brigade. Policijska brigada pod komandom pukovnika Repca 2025. odlikovana je Ordenom zasluga za odbranu i bezbednost prvog stepena.

112. Petar Matić

Preduzetnik, predsednik kompanije MPC Holding i MPC Properties. Smatra se jednim od najbogatijih ljudi u Srbiji, uglavnom ulaže u izgradnju nekretnina i trgovinu. MPC Properties je 2007. je ušao u strateško partnerstvo sa Merill Lynch/Bank of America. Ovo je bila prva investicija Merill Lyncha na teritoriji bivše Jugoslavije. MPC grupa u vlasništvu Petra Matića poznata je po gradnji i upravljanju nekretninama, a između ostalih upravlja Ušće Shopping Centrom, Immo Outlet Centrom, poslovnim prostorima koje izdaje u užem centru Beograda (H&M, stambeni objekat Oaza), kao i sa nekoliko tržnih centara u Srbiji.

113. Jelena Sretenović

Direktorka Mastercarda za Srbiju, BiH i Crnu Goru, kompanije koja je globalni lider u oblasti platnih usluga, čiji je predstavnik više od 16 godina. Kao potpredsednica kompanije, zadužena je za definisanje strategije uvođenja inovacija na ova tri tržišta i vodi tim koji je zadužen za saradnju sa bankama, ali i netradicionalnim partnerima poput trgovaca, finteka i državnih organa. Članica je Upravnog odbora eCommerce Asocijacije Srbije.

114. Ana Drašković

Potpredsednica i generalna direktorka kompanije Visa za region jugoistočne Evrope. Na tu funkciju došla je u februaru 2024. i zajedno sa timom eksperata razvija inicijative koje imaju za cilj dalje unapređenje platne industrije, razvoj bezgotovinskih plaćanja i širenje lokalne privrede ka globalnom tržištu kroz inovativne modele elektronskih transakcija. Dugi niz godina radila je u EBRD-u u Londonu. Bila je i na poziciji partnera u KPMG-u i Vice President u Citibank, a radila je i kao Operations Officer u Svetskoj banci i Associate u JP Morganu u Londonu.

115. Vladan Petrov

Predsednik Ustavnog suda od januara 2026. Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu diplomirao je 1999. sa prosečnom ocenom 9,80. Magistarsku tezu „Sukob domova u dvodomom sistemu" odbranio je 2002, a doktorsku disertaciju „Engleski ustav – priroda i struktura" 2005. godine. Za asistenta pripravnika za predmet Ustavno pravo na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu izabran je 2000, a za redovnog profesora za Ustavno pravo i Parlamentarno pravo 2016. Usavršavao se na Međunarodnoj akademiji za ustavno pravo (L'Académie Internationale de Droit Constitutionnel) 2005. Član je Venecijanske komisije. Autor je brojnih naučnih i stručnih radova iz oblasti ustavnog prava. Čita i govori engleski i francuski jezik. Ima sina i kćerku.

116. Jelena Matejić

Generalna direktorka Akcionarskog društva Elektromreža Srbije vodi ovu strateški važnu kompaniju od 2016, u periodu koji je obeležen intenzivnim razvojem u uslovima velikih promena u energetskom sektoru. Tokom njenog mandata ostvarena je značajna modernizacija poslovanja, uspešno su realizovani brojni kapitalni projekti, a učinjeni su i veliki iskoraci kada je reč o razvoju tržišta električne energije i integraciji obnovljivih izvora. Kompanija je pod njenim vodstvom pokazala visok stepen otpornosti i stabilnosti i u uslovima globalnih kriza i poremećaja, uspevši da očuva i dodatno unapredi prenosni sistem Republike Srbije, koji se u više navrata pokazao pouzdanim i izdržljivim. Prema rečima Jelene Matejić, ovi uspesi rezultat su stručnosti i profesionalizma zaposlenih u EMS AD, ali i efikasnog sistema upravljanja koji je u kompaniji uspostavljen i kontinuirano unapređivan.

117. Aleksandra Stojanović

Članica Odbora direktora MK Group, direktorka korporativnih poslova MK Group, direktorka MK Real Estate Development divizije i članica Upravnog odbora Zadužbine Miodraga Kostića. Odgovorna je za održavanje i unapređenje odnosa sa svim stejkholderima, uključujući vladin i nevladin sektor, biznis zajednicu i medije. Upravlja reputacijom kompanije u zemlji i inostranstvu i posvećena je unapređenju poslovanja kompanije. Godine 2025. uručena joj je međunarodna zlatna IPMA nagrada u Berlinu za izvrsnost u upravljanju projektima. Kao direktorka MK Real Estate Development divizije, upravlja portfoliom projekata razvoja nekretnina koje razvija MK Group ukupne površine od tri miliona kvadrata, obuhvatajući različite tipove nekretnina koje transformišu zajednice u najsavremenije destinacije.

118. Tanja Nauparac

Country Manager Superbet Srbija od 2024, nakon što je tokom 2023–2024. obavljala funkciju Marketing direktora, gde je predvodila strategiju izgradnju brenda, znatno ojačala tržišno pozicioniranje i pokrenula ključne komercijalne inicijative koje su ubrzale rast poslovanja. Superbet je globalna tehnološka kompanija posvećena oblikovanju budućnosti zabave i iskustava usmerenih na korisnike i navijače, posluje na tržištima Brazila, Belgije, Poljske, Rumunije i Srbije. Pre dolaska u Superbet, Tanja je gradila je karijeru u vodećim globalnim kompanijama u Evropi i na Bliskom istoku, uključujući AbInBev i Heineken.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

119. Rasim Ljajić

Predsednik Privremenog organa FK Partizan. Predsednik Socijaldemokratske partije i više godina na više različitih ministarskih funkcija. U politiku je zvanično ušao 1990. kada je izabran za sekretara Stranke demokratske akcije Sandžaka. Od jula 2004. predsednik je Nacionalnog saveta za saradnju sa Haškim sudom, a od jula 2006. koordinator za sprovođenje Akcionog plana za završetak saradnje sa Tribunalom. Bio je ministar za rad i socijalna pitanja, potom i ministar trgovine i telekomunikacije.

120. Aleksandar Bocan-Harčenko

Ambasador Ruske Federacije u Srbiji. Dvaput u Beogradu, po jednom u Zagrebu i Sarajevu, na pregovorima u Dejtonu i Beču, celu diplomatsku karijeru posvetio je zemljama regiona. Njegov treći dolazak u Beograd, ovoga puta na mestu najvišeg diplomatskog predstavnika Ruske Federacije u Srbiji, kruna je njegove diplomatske karijere koja je počela pre više od četiri decenije. Bio je deo ruske delegacije na pregovorima u Dejtonu i Parizu, predvodio je Odsek za zemlje bivše Jugoslavije u ruskom Ministarstvu inostranih poslova, bio specijalni predstavnik Moskve za Balkan.

121. Milorad Dodik

Bivši predsednik Republike Srpske je na izborima 2018. izabran za srpskog člana Predsedništva Bosne i Hercegovine. Osnivač je i predsednik Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD). Funkciju predsednika Vlade Republike Srpske obavljao je u tri mandata, a 2014. godine drugi put je izabran za predsednika RS. Počasni je predsednik KK Partizan. Dobitnik je nagrade Fonda jedinstva pravoslavnih naroda iz ruku ruskog patrijarha. Nedavno je skinut sa crne liste SAD, odnosno kada je prestao da bude predsednik RS, Amerika mu je ukinula i sankcije. U februaru ove godine sud Bosne i Hercegovine osudio ga je na godinu dana zatvora i šest godina zabrane bavljenja politikom zbog nepoštovanja odluke Kristijana Šmita o poništenju dva zakona.

122. Zoran Tirnanić

Do utorka vlasnik i predsednik kompanije DIS, kada je ovu domaću porodičnu kompaniju čija je osnovna delatnost trgovina na malo, kupio Aman. Za vreme njegovog mandata otvoreno je i 19 novih Super DIS marketa. Novi format prodajnih objekata Super DIS je doneo promene enterijera i eksterijera marketa, ali i veliki napredak u oblasti usluge. Veliki je donator i dobrotvor.

123. Jugoslav Petković

Direktor Jugoimport SDPR, državne kompanije za izvoz i trgovinu oružjem. Tokom svoje duge poslovne istorije, preduzeće je ostvarilo prihod od oko 22 milijarde dolara. Jugoimport je u poslednjih deset godina u proizvodne kapacitete uložio preko 100 miliona.

124. Slobodan Tešić

Biznismen iz Srbije označen je od američke administracije „kao jedan od najvećih trgovaca oružjem na Balkanu". Tešić poseduje ili kontroliše dve srpske kompanije, Partizan tek i Tehnoglobal sistems d.o.o. Beograd, koje sklapaju milionske poslove u prodaji i izvozu oružja. Rođen je 1958. u Kiseljaku u BiH, u posao sa oružjem uveo ga je stric Đorđe Tešić. Za njega je radio u firmi Mikro, koja se bavila remontom tenkova.

125. Zoran Stojković

Ukazom predsednika 2018. zamenik direktora Vojnoobaveštajne agencije pukovnik Zoran Stojković unapređen je u čin brigadnog generala i postavljen na mesto direktora Agencije. Brigadni general Stojković generalštabno usavršavanje završio je 2010, kada je vanredno unapređen u čin pukovnika. Obavljao je dužnosti nastavnika na Katedri vojnoobaveštajne službe Škole nacionalne odbrane i izaslanika odbrane Republike Srbije, a u VOA je na različitim dužnostima od 2005.

126. Siniša Dučić

Generalni direktor Univerzitetske dečje klinike u Tiršovoj ulici, na tu poziciju došao je kao zamenik direktora. Dučić je izuzetan stručnjak u oblasti dečje ortopedije i ortopedske hirurgije, što je njegova uža specijalnost. U Tiršovoj je zaposlen već 24 godine, a u martu 2013. imenovan je za zamenika direktora ove ustanove. Član je Upravnog odbora zavoda za Hitnu medicinsku pomoć i bio je član Upravnog odbora Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje".

127. Živorad Vasić

Suvlasnik kompanija Kadena Properties, jedne od vodećih u razvoju nekretnina u regionu, Kadena Sotheby's, najuticajnije kompanije za prodaju luksuznih stanova, i Propellyst, moderne tehnološke platforme za razvoj i prodaju nepokretnosti. Vasić je, uz to, i Direktor za razvoj Interkontinental grupe za južnu Evropu, potpredsednik Upravnog odbora KK Crvena zvezda, doktor nauka i gostujući predavač na brojnim fakultetima. Bio je dugogodišnji viši potpredsednik Delta holdinga. Vasićeva Kadena Properties je investitor projekta Victory Gardens na Čukarici koji već u prvoj fazi tržištu donosi preko 550 stanova.

128. Tatjana Macura

Predsednica organizacije „Mame su zakon" od 2019. i preduzetnica sa 17 godina iskustva. Od maja 2024. obavlja funkciju ministarke za rodnu ravnopravnost, sprečavanje nasilja nad ženama i ekonomsko i političko osnaživanje žena. Pokretačica je kampanja „Za srce više", „Žene pokreću Srbiju" i „Liderke zajedno", usmerenih na fertilitet, žensko preduzetništvo i jačanje uloge žena u politici. Aktivno podržava rad civilnog sektora i lokalnih zajednica u borbi protiv nasilja nad ženama. Srbija je danas 11. u Evropi i 1. U regionu po političkom uticaju žena, uz više od 40% manje žrtava porodičnog nasilja nego pre deceniju.

129. Dragan Čigoja

Generalni direktor kompanije Lidl Srbija od 2022. godine, a tokom 2024. preuzeo je dodatno i ulogu generalnog direktora za Lidl Bosna i Hercegovina. S više od dve decenije iskustva unutar Lidl sistema, karijeru je gradio u Nemačkoj i Mađarskoj pre dolaska na čelo srpskog tima. Pod njegovim vodstvom, kompanija je otvorila moderan logistički centar u Lapovu i značajno proširila mrežu prodavnica. Fokusiran je na operativnu efikasnost, digitalizaciju i snažnu podršku domaćim dobavljačima. Zahvaljujući njegovom pristupu ljudskim resursima, Lidl Srbija godinama nosi priznanje „Top Employer". Zagovornik je najboljeg odnosa cene i kvaliteta na tržištu.

130. Šivoan Rem

Generalni direktor kompanije Belgrade Airport. Kao diplomirani inženjer Politehničkog Univerziteta u Parizu, Rem je stručnjak sa bogatim međunarodnim iskustvom u javnom i privatnom sektoru. Kao generalni direktor kompanije Belgrade Airport, Šivoan Rem nastavlja sa realizacijom narednih faza projekta proširenja i modernizacije koji ima za cilj da beogradski aerodrom dostigne 15 miliona putnika na kraju perioda koncesije i potvrdi poziciju saobraćajnog čvorišta u jugoistočnoj Evropi.

131. Branko Milutinović

Kreator fudbalske igrice „Top Eleven", koja je daunloudovana 170 miliona puta. Kompanija Nordeus čiji je on direktor jedna je od najvećih u branši. Prodao je Nordeus američkom Tejk tu interaktiv softveru, jednoj od najvećih kompanija u oblasti video-igara, ali je zadržao rukovodeću ulogu u firmi.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

132. Veselin Jevrosimović

Prvi čovek Komtrejd grupe, najveće IT kompanije u regionu sa preko 4.000 zaposlenih, od kojih znatan procenat predstavljaju softverski inženjeri. Njegov portal Telegraf.rs za kratko vreme postao je jedan od uticajnijih u Srbiji. Pre pet godina je pokrenut i projekat Telegraf tele-vizije. Od 2009. obavlja funkciju predsednika Atletskog saveza, a tokom njegovog mandata je renovirano desetak sportskih objekata širom zemlje. Od 2012. je član Izvršnog odbora OKS.

133. Bogoljub Karić

Zajedno sa tri brata i sestrom osnovao je porodičnu fabriku Braća Karić u Peći 1971. godine. Za više od tri decenije razvio je veliku kompaniju koja posluje pre svega u Rusiji i Belorusiji u raznim oblastima: telekomunikacije, gradevinarstvo, finansije, obrazovanje, mediji, trgovina... Direktor je i vlasnik privatnog BK univerziteta i još nekoliko firmi u Srbiji i inostranstvu i nosilac Ordena Svetog Save.

134. Tamara Milovanović

Generalna direktorka kompanije Philip Morris International (PMI) za jugoistočnu Evropu. Za 15 godina u kompaniji, obavljala je niz rukovodećih funkcija u oblastima finansija, planiranja i razvoja poslovanja. Pre imenovanja na sadašnju funkciju 2025. godine, bila je potpredsednica PMI za finansije u regionu Evropa. U novoj ulozi nastavila je da predvodi ambicioznu transformaciju poslovanja, usmerenu na ubrzano inoviranje, diversifikaciju i prelazak iz tradicionalnih poslovnih modela ka održivijim i tehnološki naprednijim rešenjima, u skladu sa dugoročnom vizijom kompanije.

135. Dejan Vuk Stanković

Ministar prosvete. Diplomirao je, magistrirao i doktorirao na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Stručno se usavršavao na Institutu za filozofiju i društvenu teoriju, u Alternativnoj akademskoj obrazovnoj mreži i Beogradskoj otvorenoj školi. Pohađao je program „Razvoj demokratije i identitetska politika", New School for Social Research, New York, i „Democracy and Diversity Institute" iz Krakova, Poljska. Od 2003. godine stalno je zaposlen na Fakultetu za obrazovanje učitelja i vaspitača Univerziteta u Beogradu, na kome je stekao zvanje vanrednog profesora za predmete Filozofija sa etikom, Obrazovanje za medije i Obrazovanje za demokratiju i građansko društvo. Autor je velikog broja članaka iz oblasti etike, filozofije, komunikologije i stručni recenzent u priznatim naučnim časopisima u Srbiji. Član je Filozofskog društva Srbije.

136. Đuro Jovanić

Direktor Vojnobezbednosne agencije, ujedno je najmlađi general Vojske Srbije, rođen 1977. Bio je predsednik Upravnog odbora Srpske banke zadužene za podršku poslovima trgovine naoružanjem i vojnom opremom. Na početku karijere kao intendantski oficir radio u 975. Vazduhoplovnom nastavnom centru, potom u Kriminalističko-istražnoj grupi Vojne policije. Godine 2012. u činu majora bio je na dužnosti adutanta tadašnjeg ministra odbrane Aleksandra Vučića.

137. Borislav i Dragan Stanojlović

Vlasnici kompanija Sport vision, Sport time balkans, Buzz, Extra Sport, Run'n'more, najvećih distributera sportske opreme na Balkanu. Sada već davne 2015. su od Delta sporta preuzeli zastupništvo Najkija. Zapošljavaju 4.500 radnika i posluju u 12 zemalja. Na listi stotinu najbogatijih ljudi u Srbiji, koju je krajem godine objavio Nedeljnik, našla su se i ova dva Bijeljinca. Prema ovim podacima ukupna vrednost kapitala braće Stanojlović procenjuje se na 986 miliona evra. Kompaniju su osnovali 1996. kao kompanija čije su osnovne delatnosti trgovina, maloprodaja i veleprodaja u oblasti sportske industrije.

138. Ivan Knežević

Generalni sekretar Odbojkaškog saveza Srbije i jedan od najboljih operativaca srpskog sporta. Knežević je master ekonomista poslovne ekonomije i preduzetništva. Govori engleski, nemački i francuski. Igrao je za Budućnost, Milicionar, Vojvodinu, Arčelik iz Istanbula, PAOK, Unterhahing, Oranž... Bio je tim menadžer ženske kadetske reprezentacije i ženske seniorske repre-zentacije. Od 2024. godine je i prvi potpredsednik Evropske odbojkaške konfederacije

139. Milovan Bojić

Direktor Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje". U dugoj političkoj karijeri bio je i poslanik i ministar, ali uvek se vraćao svom lekarskom pozivu. Godinama se borio i izborio za novu bolnicu, Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje 2" koji je svečano otvoren pre godinu dana. To je sada najsavremeniji institut za kardiovaskularne bolesti u regionu, na 14.000 kvadratnih metara u najsavremenijim uslovima lečiće se oboleli od kardioloških i vaskularnih bolesti.

140. Dejan Čika

Direktor Skijališta Srbije diplomirani je ekonomista iz Beograda. Iza sebe ima veoma bogatu radnu biografiju, a tokom života aktivno se bavio atletikom, košarkom i plivanjem. U Skijalištima je od 2016, a ovu funkciju preuzeo je nakon višegodišnjeg menadžerskog iskustva u kompaniji Gorenje. Takode, ima licencu stečajnog upravnika i licencu zastupnika kapitala. Član je SNS-a.

141. Milija Babović

Osnivač Fashion Company. Kao pionir savremenog modnog tržišta na prostoru bivše Jugoslavije, medu prvima je uspostavio saradnje sa međunarodnim brendovima, čime je postavio temelje razvoja industrije i znatno uticao na promenu potrošačkih navika u regionu. Tokom višedecenijske karijere, učestvovao je u osnivanju i razvoju više značajnih poslovnih sistema, uključujući kompanije Verano Motors i Victoria Group. Njegovo poslovno delovanje obeležilo je tranzicioni period regionalne ekonomije i postavilo standarde savremenog preduzetništva. Danas Fashion Company posluje na sedam tržišta, upravlja mrežom od oko 160 prodajnih objekata i sarađuje sa više od 80 međunarodnih brendova.

142. Svetlana Ceca Ražnatović

Najmoćnija žena iz sveta šou-biznisa, koja čuva tron već godinama, obeležila je i prošlu godinu brojnim koncertima koji su bili ispunjeni do poslednjeg mesta. Njena popularnost ne jenjava ni na Jutjubu, gde brojí milijarde pregleda, što je svrstava u rang najslušanijeg pevača na najvećoj muzičkoj platformi na svetu. Već nekoliko godina unazad može se pohvaliti uspešnošću formata "Ceca Show". Kako su sezone tekle, tako je i emisija dobila drugačiji scenario, pa je u studiju Blic televizije ugostila najveća imena naše javne scene sa kojima je razgovarala, igrala igrice i pevala. Ceca je već godinama unazad stalni član žirija „Zvezde Granda". Najvažnija vest za sve poštovaoce njenog rada bila je najava novog albuma za koji je obećala da će izaći ove godine.

143. Nikola Vuletić

Predsednik Izvršnog odbora UniCredit Banke u Srbiji. Dugogodišnje bogato iskustvo i poznavanje finansijskog tržišta Srbije, Nikola je gradio na različitim pozicijama u UniCredit Banci u okviru sektora za privredu, stanovništvo i upravljanje rizicima. Svoju profesionalnu karijeru započeo je 2003. godine u Eksimbanci. Nikola Vuletić završio je Ekonomski fakultet, smer Međunarodni menadžment.

144. Nebojša Šaponjić Ranko Sočanac

Osnivači Nelt Grupe, kompaniju su osnovali 1992. godine. Danas Nelt posluje u više zemalja Evrope i Afrike, sa preko 5.000 zaposlenih i godišnjim prometom od 1,5 milijardi evra. Partneri su vodećih svetskih brendova i vlasnici firmi Neoplante i Baby Food Factory. Šaponjić i Sočanac aktivni su članovi zajednice i kluba Privrednik.

Bez čvrstog unutrašnjeg integriteta, moć lako postaje sredstvo za održavanje same sebe po svaku cenu

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

145. Marko Stanković

Generalni direktor Knjaz Miloš i Mattoni kompanija na Zapadnom Balkanu. Zajedno sa ostatkom liderskog tima, tada u ulozi direktora finansija, navigirao je strateški transformaciju kompanije Knjaz Miloš u jednog od vodećih proizvođača bezalkoholnih napitaka na Zapadnom Balkanu. Kapitalizujući bogato internacionalno iskustvo u industriji robe široke potrošnje, kao i spajanja i akvizicija, bio je jedna od ključnih karika uspešne integracije Knjaza u porodicu vodećih evropskih i globalnih proizvođača Mattoni 1873. Karijeru je gradio u Ernst & Young i PepsiCo, a diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu.

146. Aleksandra Martinović

Na čelu je Direkcije za multimediju Telekom Srbija. Odluka kompanije da pre sedam godina započne sistematska ulaganja u originalni sadržaj transformisala je tržište i pozicionirala TS Media kao ključnog proizvođača audiovizuelnog sadržaja u ovom delu Evrope. Pod njenim rukovodstvom, serije iz TS produkcije plasirane su na HBO, Amazon Prime i Disney+ u više od 30 zemalja. Paralelno je izgrađen TS Media portfolio koji obuhvata digitalizovane filmske klasike, dokumentarne serijale, dečje emisije i podkaste, dok je snažan akcenat stavljen i na međunarodne produkcije i koprodukcije, započete kroz saradnju sa Amazon Primeom.

147. Dejan Ljevnaić

Istaknuti menadžer i stručnjak za turizam u regionu jugoistočne Evrope. Profesionalnu afirmaciju stekao je kao direktor JP Skijališta Srbije. Tokom njegovog mandata modernizovana je infrastruktura i povećan broj turista. Kao direktor Olimpijski centar Jahorina postiže još veći uspeh. Jahorina je postala jedna od vodećih zimskih destinacija u regionu, uz ulaganja u infrastrukturu, nove žičare i sisteme za osnežavanje. Od 2025. je u kompaniji Luštica Development u Crnoj Gori, gde obavlja funkciju strateškog direktora. Fokusiran je na razvoj luksuznog turizma i unapređenje celogodišnje turističke ponude.

148. Dragan Džajić

Predsednik Fudbalskog saveza Srbije postao je 2023. Po mnogim ocenama najbolji fudbaler Srbije svih vremena, njemu se čak i slavni Pele divio. Kao funkcioner bio je ključni čovek u stvaranju tima Crvene zvezde koji je 1991. osvojio Kup evropskih šampiona. Kao igrač, direktor i predsednik osvojio je 31 zvaničan trofej: 16 šampionskih titula, 12 kupova, Kup šampiona, Interkontinentalni kup i Srednjoevropski kup. Nacionalni dres Jugoslavije je oblačio 85 puta, uz 23 gola. Držao je od 11. oktobra 1972. rekord po broju utakmica za „plave" sve do oktobra 2004. Debitovao je 17. juna 1964. protiv Rumunije.

149. Vladika Grigorije

Episkop Grigorije Durić (52) na čelu Eparhije diseldorfske i sve Nemačke nalazi se od 2018. i jedan je od videnijih vladika. Pre preuzimanja eparhije u Nemačkoj, bio je episkop zahumsko-hercegovački i primorski. U više navrata bio je član Svetog arhijerejskog sinoda i nosi Orden Njegoša II reda. Napisao je knjigu „Preko praga" za koju je 2017. dobio „Kočićevo pero".

150. Tamara Vučić

Supruga predsednika Republike Srbije. Rođena je 11. aprila 1981. Diplomirala je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Nakon karijere televizijskog novinara, izabrala je diplomatiju, završila Diplomatsku akademiju i od 2010. godine radi u Ministarstvu spoljnih poslova. Njen rad posebno je usmeren na decu i adolescente, pa je tako inicirala izgradnju Instituta za rani razvoj dece i inkluziju. Počasna je pokroviteljka festivala Etnology i dobitnica je Povelje kapetan Miša Anastasijević, Specijalne nagrade magazina Diplomacy & Commerce za 2024. i priznanja "A World of Peace Award for Modern Leadership", koje joj je dodeljeno prošle godine u glavnom gradu Grčke. Majka je osmogodišnjeg sina Vukana.

151. Zorana Burlić

Generalna direktorka kompanije Belgrade Waterfront nalazi se na čelu tima koji realizuje jedan od najvećih razvojnih projekata u regionu. Na ovo mesto došla je sa pozicije generalne direktorke kompanije Delta Real Estate, u kojoj je bila zadužena za upravljanje investicionim portfoliom vrednim više od pola milijarde evra. Radila je u kompaniji Santander u Londonu, kao regionalna direktorka za jugoistočna evropska tržišta Rajfajzen banke i kao direktorka Odseka za hipoteke u Eurobanci.

152. Nenad Vujić

Ministar pavde diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Specijalista je za ljudska i manjinska prava, prava izbeglica i raseljenih lica, radnih i sindikalnih prava, kao i za zaštitu ljudskih prava prema Evropskoj konvenciji i standardu UN. Od 2010. direktor je Pravosudne akademije. Od 2013. bio je član, a od decembra 2017. do decembra 2019. i predsednik Komisije za reformu pravosuda. Od maja 2021. koordinator je Klastera 1 u pristupnim pregovorima sa Evropskom unijom. Član je radne grupe za izradu zakona o Pravosudnoj akademiji od avgusta 2024. Govori engleski jezik.

153. Jovana Joksimović

Glavna i odgovorna urednica agencije i televizije Tanjug. Na televiziji K1 vodi i uređuje emisiju „Uranak". Televizijsku karijeru započela je na BK televiziji, potom je radila na RTS-u, a zatim godinama bila zaštitno lice TV Pink. Kao autor i voditelj jutarnjih programa na Pinku, Prvoj i K1 televiziji postavila je i razvila format jutarnjeg programa na televizijama koje ga ranije nisu imale. Udata je za Željka Joksimovića i majka troje dece. Prepoznatljiva je po profesionalnom pristupu, dugogodišnjem iskustvu i uticaju u regionu.

U rukama vizionara, moć služi kao poluga za masovni napredak. Ona omogućava sprovođenje reformi, zaštitu ugroženih i mobilizaciju resursa za rešavanje globalnih kriza

154. Milka Vojvodić

Završila je Ekonomski fakultet u Beogradu. Karijeru je započela u kompaniji Delta holding 1991, gde se nalazila na pozicijama finansijskog direktora, pomoćnika generalnog direktora za ekonomske odnose Delta M i generalnog direktora Delta M. Od 2012. do 2016 nalazila se na poziciji izvršne potpredsednice za finansije i ekonomiju, a od 2017. na poziciji više potpredsednice za finansije i ekonomiju. U 2021. Milka je postala CEO Delta holdinga. Govori engleski jezik i majka je jednog sina.

155. Radoš Bajić

Glumac, reditelj i scenarista tvorac je najvećeg produkcionog poduhvata RTS „Selo gori, a baba se češlja". Za deset godina prikazivanja serija je ostvarila ogromnu gledanost. Osim bogate glumačke karijere duge preko 40 godina, zapažene rezultate ostvario je kao autor filmskih i TV projekata, među kojima se izdvaja i serija „Ravna gora". Kao scenarista i reditelj realizovao je film „Heroji Halijarda - Vazdušni most". U svojstvu producenta učestvovao je u TV seriji „Azbuka našeg života".

156. Zoran Anđelković

Direktor je Pošte Srbije od maja 2024. Srpski političar i privrednik, nekadašnji generalni sekretar SPS. Rođen je 1958. u Varvarinu, diplomirao na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Bio je član Saveza komunista, a 1986. godine izabran je za člana Predsedništva CK SK Srbije. U drugoj Vladi Mirka Marjanovića bio je ministar za sport i omladinu, a 1998. postavljen je na funkciju predsednika privremenog izvršnog veća za Kosovo i Metohiju. Bio je narodni poslanik u Skupštini Srbije više puta. U vlasništvu njegove porodice je Radio S.

157. Zoran Laković

Direktor Nacionalnih asocijacija UEFA, devet godina obavlja tu dužnost i sudeći po zadovoljstvu čelnika krovne fudbalske organizacije Starog kontinenta radom Lakovića, njemu se smeši i svetla budućnost u UEFA. Bio je generalni sekretar FSS od 2007. do 2015. Jedan od najuticajnijih ljudi u evropskom fudbalu i neko ko kreira njenu budućnost.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

158. Petar Matijević

Vlasnik Industrije mesa "Matijević", koja u svom sastavu ima 106 privrednih društava iz oblasti poljoprivrede, trgovine i ugostiteljstva. "Matijević agrar" obrađuje oko 37.000 hektara zemljišta u Vojvodini. Vlasnik je hotela u Beogradu (Slavija), Zrenjaninu, Novom Sadu... Takođe, godinama već kupuje zemlju, oranice u Srbiji i Hrvatskoj, a sa svojih farmi godišnje proizvede i isporuči industriji mesa 100.000 tovnih svinja, 7.000.000 tovnih pilića. Njegovo bogatstvo procenjuje se na 1,5 milijardi evra.

159. Relja Ognjenović

Direktor PIO fonda koji godišnje isplati oko 600 milijardi dinara za 1,7 miliona penzionera u Srbiji. Penzioni fond Srbije (Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje – PIO) trenutno u vlasništvu ima 243 poslovne zgrade i objekta širom Srbije, procenjene vrednosti od 64 miliona evra. Tokom prošle godine očuvan je dobar trend naplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO) pa su oni, izvorni prihodi Fonda PIO ostvareni u iznosu od 744,7 milijardi dinara i veći su od rebalansom planiranih za 5,4 milijarde.

160. Sihai Song

Direktor Železare u Smederevu „Hestil Srbija" od njenog preuzimanja od strane ovog kineskog investitora. Projektovani proizvodni kapacitet fabrike je 2,2 miliona tona gotovih proizvoda godišnje. Zapošljavaju više od 5.000 ljudi. Proizvodne pogone kompanije HBIS Serbia čine fabrika u Smederevu za proizvodnju toplo i hladno valjanih ravnih čeličnih proizvoda i fabrika u Šapcu za proizvodnju belih limova.

161. Milica Mitrović

Jedna je od ključnih figura u Pink international company. Supruga vlasnika Televizije Pink je direktor programa Televizije Pink, kao i muzički urednik. Ova kompanija je pokrenula jedan od najgledanijih rijalitija u regionu "Zadruga", a trenutno se emituje "Elita 9" – jedan od najskupljih projekata u našoj zemlji. Zajedno sa suprugom Željkom vratila je format „Pinkove zvezde", pa iz sezone u sezonu ova televizija niže uspehe. Neki od najuspešnijih projekata se i dalje emituju, kao što su Amidži šou i Magazin In, Premijera vikend specijal, kao i bogat filmski i serijski program.

162. Slavica Đukić Dejanović

Medicinski fakultet, magistarske, doktorske studije i specijalizaciju iz neuropsihijatrije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Najveći deo karijere provela je kao redovna profesorka, šefica Katedre za psihijatriju i prorektorka za međunarodnu saradnju Univerziteta u Kragujevcu. Bila je poslanica u Skupštini Srbije, Saveznom parlamentu SRJ i Državne zajednice SCG. U prelaznoj Vladi Srbije bila je ministarka za brigu o porodici. Predsednica Narodne skupštine bila je od 2008. do 2012, dok je funkciju v. d. predsednika Republike Srbije obavljala od početka aprila do kraja maja 2012. Od 2012. do 2014. bila je ministarka zdravlja. Od 2014. do 2016. bila je direktorka Klinike za psihijatrijske bolesti „Dr Laza Lazarević" u Beogradu. Na mestu ministarke prosvete bila je do aprila 2025, nakon toga je imenovana za posebnu savetnicu ministra unutrašnjih poslova Ivice Dačića. Članica je SPS od njenog osnivanja.

163. Nadežda Basara

Prof. dr sc. med. najpriznatiji onkolog, hematolog i transplatator matičnih ćelija sa Balkana na svetu. Poslednjih 27 godina rada u Nemačkoj obavila je 2.500 transplantacija matičnih ćelija sa 88 odsto uspešnosti preživljavanja dve godine posle transplantacije, rekord koji ni do danas nadmašen. Sveti arhijerejski sinod SPC dodelio joj je, kao prvoj i jedinoj doktorki od osnivanja SPC, Orden Svetog Save II reda, a Malteški (katolički) red Nemačke joj je, kao prvoj i jedinoj doktorki pravoslavne vere, uručio Zlatnu medalju za dostignuća.

> Ključ je u odgovornosti - moć je samo alat, a njen krajnji učinak zavisi isključivo od namere onoga ko je drži

164. Čedomir Antić

Redovni profesor na Odeljenju za istoriju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Objavio je dvadeset i četiri naučne i popularne monografija, te četrdeset pet radova u naučnim časopisima. Koautor je istorijske sinteze Istorija Republike Srpske, objavljene u tri izdanja 2015. i 2016, kao i Novog srpskog istorijskog atlasa (2022). Autor je jednog od najtiražnijih udžbenika istorije – Istorija 7 – za osnovnu školu u Srbiji (2012–), sinteze Istorija 21. veka (2020) i monografije Republikanizam u Srbiji (1804–1917) (2022). Bio je predsedavajući Glavnog odbora (skupštine) Studentskog protesta 1996/1997. Od aprila 1997. do februara 1998. bio je generalni sekretar Studentskog političkog kluba (SPK). U martu 2025. postao je član tima koji će sprovoditi projekat „Srpski nacionalni interesi – juče, danas, sutra". U julu 2025. imenovan je za predsednika Upravnog odbora Narodne biblioteke Srbije.

165. Maja Nikolić

Voditeljka „Jutra na Blic". Karijeru je započela na BK televiziji, na kojoj je vodila emisije „Gutenberg", „Portret", „Telefakt"... Najveću popularnost stekla je na RTS-u gde je vodila Jutarnji program. Postala je jedno od omiljenih TV lica i osvojila je brojne nagrade. Vodila je takmičenja Evropsko lice, a 2013. je sama vodila takmičenje Beosong. Na Prvoj televiziji vodila je dnevni program „150 minuta", a 2019. prelazi na televiziju Nova. Pet godina kasnije, prelazi na Blic TV gde sa kolegom Danilom Mašojevićem vodi emisiju Jutro na Blic.

166. Aleksandra Radujko

Osnivačica i direktorka agencije za integrisane komunikacije New Media Team, jedne od vodećih agencija na regionalnom tržištu. Na spisku klijenata nalaze se najveće internacionalne kompanije u Srbiji od Coca Cola HBC, British American Tobacco, Visa, Novo Nordisc, Unicef, Adidas i mnoge druge. Agencija stoji iza velikog broja korporativnih i brend događaja u Srbiji, a od ove godine su pokrenuli Gen Z hub, angažujući mlade profesionalce koji učestvuju u kreiranju kampanja kojima su upravo oni ciljna grupa. Sa timom vrhunskih prosvetnih radnika osnovala je gimnaziju The Merit School, koja ima snažan fokus na preduzetništvo, veštine javnog nastupa i razvoj kritičkog mišljenja.

167. Zoran Knežević

Predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti. Diplomirao je, magistrirao i doktorirao na PMF u Beogradu. Njegov glavni naučni doprinos pripada oblasti analitičkih teorija kretanja malih tela. Spada u red najvećih poznavalaca malih tela u svetu. Od 1973. obavlja niz istaknutih funkcija u Astronomskoj opservatoriji u Beogradu. Direktor Opservatorije bio je od 2002. do 2014. Za dopisnog člana SANU izabran je 2009, a za redovnog 2015.

168. Goran Veselinović

Vlasnik nedeljnika Ekspres preko svoje firme Publisher, takođe je vlasnik i marketinške agencije Right. Njegova agencija Right (nekadašnji naziv Block&Connect) pripremala je političku izbornu kampanju 2012. za Srpsku naprednu stranku i političku izbornu kampanju Srpske radikalne stranke 2008.

169. Marko Kešelj

Nekadašnji košarkaš Crvene zvezde i reprezentativac Srbije, državni je sekretar u Ministarstvu sporta. Igrao je za Dironu, Keln, Olimpijakos, Valensiju, Asvel... Osvajač je brojnih trofeja u mlađim kategorijama reprezentacije Srbije. U kolekciji ima zlato sa juniorskom reprezentacijom na SP u Novom Sadu 2007, zlato sa reprezentacijom do 20 godina sa EP u Rigi 2008. i zlatnu medalju sa Univerzijade u Beogradu 2009.

170. Marinika Tepić

Opozicioni lider, rođena u Pančevu, a diplomirala na Filološkom fakultetu kao najmlađi diplomac. Novinarstvom se bavila 15 godina, a onda se posvetila politici. Dva puta birana za poslanicu 2014. i 2016. na listi SDS-LSV-LDP, ali je kasnije nastupala kao samostalna poslanica. Nakon gotovo deset godina u LSV i deset meseci u Novoj, koje je kako kaže napustila zbog javne i tajne kolaboracije sa režimom, od aprila 2019. potpredsednica je Stranke slobode i pravde. Narodni je poslanik i u ovom sazivu.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

171. Petar Petković

Direktor vladine Kancelarije za KiM. Postao poznat javnosti kao portparol DSS. Bio savetnik u kabinetu tadašnjeg premijera Koštunice, a 2012. izabran je za narodnog poslanika. Godine 2017. postao je član Glavnog odbora SNS. Od 2007. je zaposlen u Institutu za međunarodnu politiku i privredu u Beogradu, gde je trenutno „u mirovanju" radnog odnosa zbog državne funkcije. Završio je master i doktorske studije na Fakultetu političkih nauka.

172. Željko Joksimović

Poznati muzičar i producent Željko Joksimović može se pohvaliti da uspešno gradi i karijeru i u svetu medija. On 2020. godine pokreće i televiziju K1 i od tada sa saradnicom Manjom Grčić i suprugom Jovanom vodi ovu TV stanicu. 2021. postao je i vlasnik novinske agencije Tanjug. Željko Joksimović je ostvario veliki uspeh i kao producent filma "Toma", bioskopskog hita za koji je radio i muziku. Dva puta je predstavljao Srbiju na Evroviziji. Pred sam kraj godine objavio je duetsku pesmu "Ništavilo" sa Sašom Matićem koja je brzinom svetlosti postala hit.

173. Novica Tončev

Ministar bez portfelja u Vladi Srbije, alfa i omega je surduličkog Radnika. Funkcioner SPS, za narodnog poslanika biran je od 2014. godine do 2022. godine kao kandidat SPS. Za ministra u Vladi Republike Srbije prvi put je izabran 2020. godine dobivši zaduženje za unapređenje razvoja nedovoljno razvijenih opština. Kao istaknuti fudbalski radnik obavljao je funkciju potpredsednika FSS, bio član IO i član Odbora za hitna pitanja FSS.

174. Aleksandar Timofejev

Glavni i odgovorni urednik nedeljnika NIN. Bio je novinar i urednik B92, direktor i glavni i odgovorni urednik Studija B, jedan od osnivača NUNS-a i univerzitetski profesor sa novinarskom karijerom dugom 37 godina. Nakon višegodišnjeg angažmana u RTV prešao je na poziciju glavnog i odgovornog urednika NIN-a, koji je ove godine proslavio 90 godina postojanja. Urednička vizija Timofejeva je da je NIN društveno-politički magazin sa jasnim i oštrim diskursom koji 89 godina nastoji da održi tradiciju medijskog prostora slobodne misli, da je značajni i uticajniji od pojedinaca i da NIN nikada ne zauzima strane, nego je uvek i samo na strani istine.

175. Gorislav Papić

Voditelj i urednik emisije „Oko" na RTS-u. Završio je Fakultet političkih nauka u Beogradu, osam godina radio u NIN-u, a od 2010. novinar i urednik Radio-televizije Srbije. Dobitnik je novinarske nagrade „Aleksandar Tijanić" 2016. godine.

176. Ljubiša Krstajić

Krstajić ima karijeru od preko 30 godina u hotelijerstvu i razvoju turizma globalno. Krstajićeva ljubav prema ugostiteljstvu se rodila u Dominikanskoj Republici, kada je postao menadžer za poslovni razvoj Jack Tar Village. Početkom 2000. sa Rafael Felizom s kojim je radio u Alegro Resorts, osniva Karisma Hotels&Resorts. Od tada kreće uspeh i rast grupacije koja danas predstavlja jednu od najrespektabilnijih na svetu. U istraživanju Nedeljnika, njegovo bogatstvo procenjuje se na 1,2 milijarde evra.

177. Nebojša Ivković

Vlasnik špediterske kompanije Milšped. Tržišni lider u polju transporta i logistike, Milšped group ove godine obeležava 30 godina uspešnog poslovanja sa preko 3.500 zaposlenih u preko 13 zemalja i na tri kontinenta. Imaju 64 carinske poslovnice i 520.000 m2 skladišnog prostora. Ivković je bio direktor Uprave Carine.

178. Predrag Kurčubić

Generalni direktor Ipsos Adria East, koji pokriva tržišta Srbije, Crne Gore, Severne Makedonije i Albanije. Celu dosadašnju karijeru proveo je u istraživanju tržišta, i svih 18 godina u Ipsosu – 16 godina u Srbiji i dve godine u Engleskoj, u Ipsos MORI-ju, jednoj od najvećih istraživačkih kuća u Evropi. U srpskoj kancelariji obavljao je sve uloge – od istraživača početnika, preko direktora sektora medijskih i društveno-političkih istraživanja, do generalnog direktora, dok je u Engleskoj, kao najmladi direktor istraživanja, radio na kompleksnim internacionalnim socijalnim studijama.

179. Goran Rakić

Srpski političar sa Kosova i Metohije, obavljao je funkciju potpredsednika vlade Republike Kosova. Bivši je gradonačelnik Severne Mitrovice i bivši predsednik Srpske liste. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Prištini. Radio je kao direktor JKP „Standard" Kosovska Mitrovica, a pre toga u Vatrogasnoj stanici u Kosovskoj Mitrovici.

180. Sara Pavkov

Ministarka zaštite životne sredine. Ekolog je po ubeđenju i po struci, istaknuti student na novosadskom PMF-u, kao talenat za oblast dobitnica je stipendije "Dositeja", a danas je i doktorand na PMF. Karijeru je gradila u civilnom i državnom sektoru, a samo u Ministarstvu bila je posebni savetnik, šef kabineta i državni sekretar. Predstavljala je Srbiju na Konferenciji UN, kao potpredsednica SOR26. Autor je 11 naučnih radova. Govori engleski i služi se nemačkim jezikom. Sport je njena velika ljubav, a u karateu je timski za Srbiju osvojila mesto vicešampiona. Predsednica je Komisije „Sport i životna sredina" Olimpijskog komiteta Srbije.

181. Verica Jovanović

Vršiteljka je dužnosti direktorke Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut", koji je obeležio 101 godinu postojanja i rada u misiji očuvanja i unapređenja zdravlja. Nacionalna je korespondentkinja u mreži zemalja EU, ECDC i SZO za Međunarodni zdravstveni pravilnik, reagovanje u kriznim i vanrednim situacijama i humane resurse. Vanredna je profesorka na Fakultetu zdravstvenih i poslovnih studija, na Univerzitetu Singidunum. Mentorka je na Fakultetu medicinskih nauka u Kragujevcu. Članica je Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva.

Tamo gde je moć apsolutna, iskrenost odumire. Ljudi se prilagođavaju onome što moćnik želi da čuje, stvarajući „eho komoru" koja izoluje vođu od stvarnosti. Takav uticaj gradi prividnu stabilnost na temeljima straha, što je dugoročno neodrživo

182. Vladislav Vukomanović

Direktor Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić". On je i načelnik službe za lečenje bolesti srca i krvnih sudova od 2005, dok je upravnik Pedijatrijske klinike od 2014, a zamenik direktora Instituta od 2016. do 2024, kada je izabran za v. d. direktora Instituta. Svojim radom omogućio je održavanje kontinuiteta u radu pedijatrijske kardiologije u Univerzitetskom Kliničkom centru Republike Srpske, gde radi kao glavni konsultant od 2019. godine.

Abraham Linkoln: Skoro svaki čovek može da izdrži nedaće, ali ako želite da isprobate karakter nekog čoveka, dajte mu moć"

183. Darko Bajčetić

Predsednik i vlasnik kompanije Moj kiosk Group koja u sastavu ima maloprodajnu kompaniju Moj kiosk i distributivnu i logističku kompaniju Centrosinergija i zapošljava gotovo 4.000 ljudi, čime se svrstava u prvih pet privatnih kompanija po broju zaposlenih. Karijeru je započeo grinfild investicijom, kao idejni tvorac Donkafe, jednog od najpoznatijih nacionalnih i regionalnih brendova. Nakon prodaje kompanije, investirao je u Centroproizvod, podiže ga i postavlja na put uspešnih. Ovakvi rezultati su prepoznati od najvećih svetskih kompanija u proizvodnji hrane Nestle i Dr Oetker koje posle akvizicije nastavljaju njen uspešan razvoj. Svoj kapital, znanje i iskustvo usmerava na oživljavanje još dve velike kompanije Štampe i Future i kreira danas prepoznatljivi brend Moj kiosk.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

184. Zdravko Marić

Osnivač i predsednik Sportskih igara mladih, više od 25 godina je na čelu najveće amaterske sportske manifestacije u Evropi koja je okupila više od dva miliona dece i mladih. Vizija, rad i upornost stvorili su jedinstven brend. Već sedam godina uz pokroviteljstvo predsednika Srbije, Sportske igre mladih aktivne su u Srbiji. Ove godine preko 70.000 dece Srbije učestvovalo je u sportskim i edukativnim aktivnostima.

185. Milan Beko

Biznismen za koga kažu da sve svoje poslovne poteze povlači iza zatvorenih vrata. Nakon što je pre osam godina ranjen, potpuno se povukao iz javnosti. Prvo zaposlenje bilo mu je na poziciji direktora marketin-ga u marketinškoj agenciji Spektra, brzo je postao suvlasnik, a kasnije se okreće trgovini i osniva firmu DiBek. Početkom dvehiljaditih učestvovao je direktno ili posredno u nekoliko velikih privatizacija – kupovini najvećih srpskih mlekara, Knjaz Miloša, Luke Beograd, kao i privatizaciji Večernjih novosti i C marketa sa Miroslavom Miškovićem. Trenutno je vlasnik kompanije Laderna, kao i Luke Beograd.

186. Milorad Krstikeski

Generalni direktor kompanije British American Tobacco za Srbiju i Crnu Goru od 2020. Krstikeski pridružio se TDR-u 2003, gde je bio zadužen za razvoj duvanske industrije na tržištima regiona. Kada je TDR postao deo BAT-a, Krstikeski je preuzeo najodgovornije pozicije u BAT sistemu. Kao najveći britanski investitor, ova kompanija angažuje više od 500 ljudi.

187. Olivera Ristanović

Predsednica Prekršajnog suda u Beogradu. Pod njenom upravom je 117 sudija, ukupno 500 zaposlenih sa sudskim osobljem. U trenutku kada je stupila na dužnost u sud, koji ima nesumnjivo najviše predmeta, svi hodnici suda i sve arhivske prostorije bile su pune predmeta. Prvi cilj je bio arhivska knjiga za više od milion predmeta. Zadatak obavljen, a izručeno je 80 tona arhivske grade.

188. Aleksandar Bogdanović

Predsednik Izvršnog odbora Yettel Bank od 2023. Vodio je rebrendiranje u Yettel Bank, lansiranje nove aplikacije i postigao stabilnu profitabilnost banke. Pre toga je, kao generalni i izvršni komercijalni direktor, upravljao prodajom, razvojem proizvoda, marketingom i strategijom u nekoliko međunarodnih i domaćih kompanija. Diplomirao je IT na koledžu u Kanadi, a MBA diplomu stekao na Univerzitetu Kardif.

189. Dragan Filipović

Predsednik Izvršnog odbora Generali Osiguranja Srbija, kompanije sa preko 300 miliona evra prihoda, 830 miliona evra imovine pod upravljanjem i oko 2 miliona osiguranih lica. Od 2016. je i predsednik Odbora direktora Generali Osiguranja Montenegro i član grupe Generali Leadership, koju čini dve stotine najistaknutijih menadžera Generali grupe, sa ukupno 70.000 zaposlenih širom sveta. Na poziciju zamenika generalnog direktora i člana Izvršnog odbora odgovornog za komercijalne poslove, prodajnu silu neživotnih osiguranja i razvoj proizvoda stupio je 2011. Dobitnik je priznanja „Menadžer godine" koju mu je za izuzetne poslovne rezultate i vizionarski pristup poslovanju dodelila Srpska asocijacija menadžera 2021. Karijeru je počeo 1994. godine u kompaniji Delta Holding, gde je kao generalni direktor vodio više profitnih centara: Delta DMD, Delta Automoto, Delta Hemija, Delta Maxi.

190. Džang Đunjang

Generalni direktor Srbija Zidin Koper. Stigao je u Srbiju pravo iz Južne Amerike i rudnika bakra i zlata "La Arena" u Peruu. Od 2019. do 2025. Džang je bio generalni direktor pet rudnika u Kini, Kirgistanu, Gvajani i Peruu i nadgledao je iskopavanje zlata, srebra, bakra i drugih minerala. U njegovim referencama upisano je da je sa uspehom oživeo rudnike u kritičnom stanju i uspostavio sisteme sigurnosti i operativnog upravljanja, kao i da je promovisao standardizaciju i razvoj kadrova, i realizovao strateške procene projekata i globalne akvizicije radi unapređenja rasta matične korporacije. Rođen je u Longjanu, provincija Fuđen, a diplomirao je geologiju na Fudžou univerzitetu, na smeru "Istraživanje resursa". Zidin Majning Grupi pridružio se 2011. i od tada rukovodi geološkim i rudarskim projektima, kao i poslovnim operacijama. Dvaput je proglašavan izvanrednim mladim talentom i četiri puta izvanrednim menadžerom.

191. Vuk Hamović

Najveći trgovac električnom energijom u regionu, jedan je od osnivača EFT-a. Grupa je vlasnik i operater rudnika lignita i termoelektrane u BiH. Početkom 90-ih Hamović je u Londonu radio u banci GML International, s kolegama osnovao EFT Group. Ova kompanija danas je vodeći snabdevač električnom energijom državnih elektroprivreda u 20 zemalja centralne i jugoistočne Evrope, zemalja Baltika i Turske.

192. Predrag Ranković

Biznismen i vlasnik Televizije Hepi jedan je od najbogatijih Srba. Iako je godinama bio isključivo u svetu biznisa, na medijsko nebo izbacio ga je rijaliti „Parovi", koji je bio najgledanija emisija na njegovoj televiziji.

193. Husein Memić

Ministar turizma i omladine aktuelni je potpredsednik Sandžačke demokratske partije i bivši predsednik Gradskog odbora SDP-a. Organizator je mnogo-brojnih manifestacija u oblasti sporta i član organizacionog tima za nastupe na domaćim i inostranim sajmovima turizma. Bio je direktor KC Novi Pazar, dobitnik nagrade „Zadužbina Rodoljuba Ničiforovića" za 2018. za doprinos u kulturi. Osnivač je humanitarne organizacije „Otvorena ruka".

194. Aleksandra Stevanović

Predsednica Javnobeležničke komore Srbije. Prilikom imenovanja 20. oktobra 2024. ona je istakla da joj je osnovna namera da Skupština Komore bude mesto donošenja svih važnih odluka za tu profesiju. „Možete računati da ćemo se češće sastajati i odlučivati o važnim temama za javno beležništvo", rekla je tada.

Indira Gandi: Moć je u stanju da gradi, ali i da ruši. Moć koju vredi imati je ona koja se koristi za uzdizanje čovečanstva, a ne za njegovo potčinjavanje

195. Igor Božić

Do prošle nedelje news direktor televizije N1 u Srbiji, kada su ga na mestu pravnog zastupnika zamenili Brent Sadler i Valter Hovelingen. Karijeru je počeo na Studiju B, najpre na radiju, potom na TV, a onda je prešao na BK TV. Na B92 proveo 11 godina, jedno vreme i odgovorni urednik „Blica", urednik Informativnog programa RTV.

196. Miloš Biković

Junak serijala "Montevideo", Miloš Biković osvaja domaću publiku, a od pre nekoliko godina i rusko tržište koje ga je pozicionirao kao jednog od najuspešnijih glumaca. U Rusiji je dobio Medalju Puškina za zasluge u oblasti kulture, dok je u Srbiji ovenčan brojnim nagradama. Od 2023. je član Evropske filmske akademije, a ima i svoju produkcijsku kompaniju. U 2025. godini Miloš je imao premijeru filma "Crvena svila" u kojem tumači glavnu ulogu. Osnovao je humanitarnu fondaciju kao pomoć mladima. Sa verenicom Ivanom Malić ima sina Vasilija.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

197. Milan Lađević

Izvršni direktor Medijske mreže koja izdaje list Srpski telegraf i u čijem je vlasništvu portal Republika. Najmlađi dnevni list u Srbiji je za kratko vreme ostvario veliki uspeh na tržištu štampanih medija. Pre toga Lađević je godinama bio glavni urednik Kurira, a obavljao je i uredničku funkciju u dnevnom listu Blic. U novinarstvu je skoro dve decenije i radio je u velikom broju štampanih medija na uredničkim funkcijama.

198. Nenad Mišćević

Potpredsednik Nelta za tržište Srbije i član Izvršnog odbora Nelt. Nenad Mišćević poseduje dvadeset godina iskustva i osam godina ekspertize u generalnom menadžmentu velikih FMCG kompanija. Najveće iskustvo stekao je u kompaniji PepsiCo, a svoje kompetencije demonstrirao je i na poziciji CEO-a Nectar Grupe. Završio je Ekonomski fakultet u Beogradu.

199. Bojan Šćekić

Dugogodišnji stručnjak u industriji igara na sreću i trenutni izvršni direktor (CEO) kompanije Balkan Bet. Njegova karijera obeležena je transformacijom tradicionalnog kladenja u digitalni format i uvođenjem inovativnih menadžerskih praksi na domaćem tržištu. Balkan Bet trenutno zauzima poziciju jednog od top 5 lidera na tržištu igara na sreću u Srbiji. Njihova pozicija je specifična jer kombinuju stabilnost tradicionalnog brenda sa modernim nemačkim standardima poslovanja. Profit Balkan Beta poslednjih godina beleži snažan uzlazni trend, što je rezultat digitalizacije poslovanja i strateškog partnerstva sa nemačkim gigantom Merkur. Godišnji prohod kompanije premašuje 100 miliona evra.

200. Dragan Bjelogrlić

Poznati glumac, režiser, scenarista i producent. Posle filma i serije „Montevideo", Bjela je napravio popularnu seriju „Senke nad Balkanom", koja je ove godine krenula sa završnom trećom sezonom. Nakon toga, film "Toma", biografsku dramu o Tomi Zdravkoviću, koji je za dva i po meseca pogledalo više od milion ljudi. Bjela je veliki uspeh ostvario godine sa filmom „Čuvari formule", gde se potpisao kao reditelj, a ujedno je igrao jednu od uloga.

201. Saša Milovanović

Direktor Srpskog telegrafa i suvlasnik „Medijske mreže". Milovanović je dugo godina novinar i urednik u brojnim srpskim medijima, pre osnivanja Srpskog telegrafa bio je urednik u dnevnom listu Kurir. Portal Republika.rs u vlasništvu ove kompanije je-dan je brzorastućih zabavno-informativnih portala. Čest je gost na televizijama, gde u svojstvu analitičara komentariše aktuelna, pre svega politička dešavanja.

202. Veljko Lalić

Glavni urednik i vlasnik Nedeljnika, jednog od najprodavanijih i najuticajnijih njuz magazina na Balkanu. Lalić je izdavač Njujork tajmsa na srpskom, prvog mesečnika Njujork tajmsa u istoriji Mond diplomatika, kao i mnogih drugih publikacija i knjiga. Jedan je od najnagrađivanijih srpskih novinara, kao i autor nekoliko istorijskih knjiga uključujući bestseler o knezu Pavlu i puču 27. marta. Jedan je od najpoznatijih srpskih kolumnista i opinion makera, za šta je 2010. po izboru kolega dobio nagradu The Man of the Year, kao kolumnista godine.

Fridrih Niče: Moja formula za sreću: jedno „da", jedno „ne", jedna prava linija, jedan cilj... Ono što je dobro? Sve što pojačava osećaj moći, volju za moć, samu moć u čoveku

203. Alexandra Olivera Korichi

Direktorka dm drogerie markt Srbija i Severna Makedonija. Rodena je 1980. godine u Francuskoj, a studije iz oblasti ekonomije i menadžmenta završila je u Beogradu, uz specijalizacije u više evropskih metropola. Radila je u obrazovanju mladih i bankarstvu, a od 2006. godine na vodećim pozicijama unutar kompanije dm. Kompanija dm prepoznata je po društvenoodgovornom poslovanju i održivosti, ali i kao jedan od lidera u oblasti dualnog obrazovanja. Kompanija aktivno doprinosi razvoju zajednice, ali i pojedinaca podržavajući autentičnost i različitosti.

204. Milan Grujić

Poznat kao „nemački Srbin koji je doveo ZF u Pančevo", za koju inače radi već 16 godina. Završio je Mašinski fakultet u Beogradu, govori engleski i nemački, ima više od 16 godina iskustva u automobilskoj industriji u regionu jugoistočne Evrope, a za kompaniju ZF je radio isključivo iz Beograda. Mediji su još 2014. godine pisali o njemu jer se angažovao na prikupljanju pomoći za poplavljene gradove u Srbiji i u regionu. Tada su zaposleni u Nemačkoj firmi ZF samo za jedan dan prikupili 102.650 evra.

205. Nenad Milanović

Magistar računarskih nauka, vlasnik agencije za isProgramer iz Novog Sada vlasnik je IT kompanije CAKE.com, sa 450 zaposlenih i ograncima firme u SAD i u Velikoj Britaniji. Njihov digitalni proizvod – program Clockify, namenjen praćenju alokacije utrošenog radnog vremena zaposlenih već koriste HP i American Express i druge velike kompanije. Magazin Nedeljnik je njegovo bogatstvo procenio na 400 miliona dolara. Bloomberg je označio CAKE.com kao kompaniju u koju treba investirati.

206. Vladimir Pejić

Magistar ekonomskih nauka, vlasnik agencije za istraživanje javnog mnjenja. Više od 20 godina rukovodi projektima tržišnih istraživanja za velike domaće i strane kompanije. Autor projekata ispitivanja javnog mnjenja za različite političke opcije i organizacije. Konsultant u političkim kampanjama u Srbiji i zemljama regiona kroz ispitivanje javnog mnjenja i strateško delovanje. Jedan od osnivača Kongresa srpsko-američkog prijateljstva. Aktivan u sportskim klubovima.

207. Zoran Stanojević

Dugogodišnji urednik RTS i prvi čovek internet portala Javnog servisa Srbije, trenutno ima funkciju pomoćnika glavnog i odgovornog urednika Informativnog programa za nove medije. Početkom deve-desetih radio je za američki NBC, kasnije i za BBC na srpskom. Piše kolumnu „Navigator" u Vremenu od 2000. Dobitnik nagrada UNS „Dimitrije Davidović" za urednika 2009. i „Pres vitez – Miloje Mića Orlović" za 2016.

Martin Luter King: Moć bez ljubavi je nepromišljena i nasilna, dok je ljubav bez moći sentimentalna i anemična. Moć u svom najboljem izdanju je zapravo ljubav koja sprovodi zahteve pravde

208. Milan Krkobabić

Ministar za brigu o selu. Jedan je od osnivača Partije ujedinjenih penzionera Srbije i njen predsednik. Poseduje tridesetogodišnje radno iskustvo u bankarsko-finansijskom sektoru, vršio je funkciju zamenika gradonačelnika grada Beograda do 2008, a od 2012. do 2016. bio je direktor javnog preduzeća Pošta Srbije.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

209. Dragan Karadžić

Glavni i odgovorni urednik programa B92. Bio je zamenik predsednika UO RTS-a, a od 1993. do 1995. odgovorni urednik na Trećem kanalu. Od 1999. do 2000. radio je za International Cg kao zamenik generalnog direktora za marketing i turizam, od 2001. do 2006. bio je generalni direktor ITV Multimedija, pa zamenik generalnog direktora Fox televizije tokom 2007. godine. Na funkciju člana UO RTS dolazi kao vlasnik i direktor u Prokarti Communications.

210. Miroljub Aleksić

Biznismen, predsednik Alco grupe, prve firme koju je osnovao 1990. i počeo sa trgovanjem hartijama od vrednosti na Beogradskoj berzi i otkupom ruskih klirinških dugova. Alco banku osniva 1995. i uspešno je razvija do 2007, kada je kupuje KBC banka iz Belgije. Konditorsku fabriku „Pionir" u stečaju kupuje 1998, a sa početkom privatizacije 2001. kupuje Tipoplastiku, Cobex, Jugotehnu, Naš stan, Hissar, Alfa Plam, Forest... uvećavajući grupu koja danas zapošljava 2.700 radnika. Alco grupa je investirala i u hotelsku industriju (hoteli „Izvor", „Master", „Park" u Vrnjačkoj Banji...).

211. Sandra Perović

Glavna i odgovorna urednica Zabavnog programa RTS-a, sa višedecenijskim iskustvom u oblikovanju medijskog prostora Srbije. Tokom raskošne karijere koja se vezuje za Javni servis, realizovala je složene projekte, a pažnju javnosti privukla ekskluzivnim intervjuima sa najuticajnijim domaćim i svetskim ličnostima iz sveta filma, muzike i kreativnih industrija. Članica je Međunarodne federacije filmskih kritičara-učestvovala u radu žirija na festivalima u Kanu, Berlinu i Veneciji. Godine 2023. izabrana je da odlučuje o prestižnoj nagradi „Zlatni globus". Autorka je emisije o filmu „Velika iluzija".

212. Željko Mković

V. d. direktora i rukovodilac službe stacionarne zdravstvene delatnosti klinike Narodni front. Zaposlen u GAK „Narodni front" od 1986, bio je načelnik Odeljenja visoko-rizičnih trudnoća od 1997. Asistent na Katedri ginekologije i akušerstva, vanredni profesor od 2010. Medicinskog fakulteta od 1995. godine, a docent od 2003. Dobitnik Oktobarske nagrade grada Beograda.

213. Mateo Kolanđeli

Maja 2021. imenovan je na funkciju regionalnog direktora za Zapadni Balkan u Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD), sa sedištem u Srbiji. Tokom svih godina u EBRD-u, Mateo Kolanđeli je bio na brojnim rukovodećim i bankarskim pozicijama u Ukrajini, Bugarskoj i Albaniji. Pre toga je radio u investicionom bankarstvu i konsaltingu sa ulogama u Londonu i Milanu. EBRD je do danas uložila blizu 14,2 milijarde evra u Zapadni Balkan.

214. Damir Handanović

Damir Handanović je kompozitor, aranžer i producent najtiražnijih izvođača sa prostora bivše SFRJ, i jedan od najemitovanijih autora sa preko 460 autorskih dela. Njegove kompozicije izvode Ceca Ražnatović, Lepa Brena, Saša Matić, Severina, Haris Džinović, Maja Berović, Ana Nikolić i mnogi drugi. Direktor je Cebefa, ustanove kulture Grada Beograda koja organizuje manifestacije od značaja za grad. Tokom 2025. godine objavio je album „Novi zvuk". Pesme su uradene u novim aranžmanima. Oženjen je ministarkom rudarstva i energetike Dubravkom Dedović s kojom ima ćerku.

215. Marko Somborac

Autor stripova, grafički dizajner i ilustrator. Jedan je od najpopularnijih autora stripa i političkih komentatora u Srbiji, zahvaljujući dnevnom političkom stripu „Blic strip". Bio je scenarista stripa „Kauboj Džo" sa crtačem Nikolom Vitkovićem, objavljivanog u magazinu „Tron" (Beograd, 1993-1994), kao i samostalnog dnevnog stripa „Stokići" u „Večernjim novostima" (2004). Somborčev dnevni strip u listu „Blic" počeo je da izlazi 5. decembra 2005. i već 20 godina predstavlja neku vrstu društvenog fenomena.

216. Su Jongding

Generalni direktor Srbija Zidin Majning, pozicionirao je rudnik Čukaru Peki kao stub srpske privrede i lidera izvoza. Pod njegovim rukovodstvom kompanija beleži rekordne rezultate, više od 500 dana bezbedne proizvodnje i snažan rast. Njegova stručnost, posvećenost i dragoceno međunarodno iskustvo čine ga jednim od najuspešnijih rukovodilaca u regionu, a ovu kompaniju, koja je za sedam godina rada uposlila više od 1380 ljudi, najperspektivnijom mladom kompanijom u Srbiji.

217. Vladimir i Nikola Lazarević

Vlasnici su kompanije „Forma Ideale" d.o.o., koja uspešno posluje 30 godina. Preduzeće se bavi proizvodnjom i distribucijom nameštaja, kroz svoju maloprodajnu i jaku veleprodajnu mrežu. Na domaćem tržištu Forma Ideale posluje kroz 44 maloprodajna salona u 37 gradova, a proizvodi Forma Ideale direktno stižu u više od 40 zemalja sveta, dok se putem partnerske mreže distribuiraju u još 16 država, čime kompanija doprinosi jačanju konkurentnosti i reputacije srpske drvne industrije. Zahvaljujući partnerstvu sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, koje je započeto 2009. godine, a nastavljeno 2019, Forma Ideale je izrasla u multinacionalnu kompaniju i jednog od ključnih regionalnih lidera u industriji nameštaja.

218. Sandra Lazarević

Direktorka za PR i marketing komunikacije u Banca Intesa, u kojoj je od 2010. zaposlena na različitim pozicijama. Profesionalni razvoj započela je komunikacijama u IT sektoru; bavila se razvojem koncepta društvene odgovornosti u okviru Američke privredne komore i realizovala nekoliko uspešnih projekata u saradnji sa Američkom ambasadom u Beogradu. Bila je član radne grupe za izradu Nacionalne strategije društveno odgovornog poslovanja i jedan od članova i osnivača Globalnog dogovora UN u Srbiji, član je Upravnog odbora Intesa fondacije, kao i Nacionalne asocijacije za etičke standarde u oglašavanju. Filolog je sa MBA diplomom Univerziteta u Šefildu.

219. Vladimir Ilić

Od aprila prošle godine v. d. direktora Državne lutrije Srbije. Predsednik je gradskog odbora za Beograd Pokreta socijalista Aleksandra Vulina. Političku karijeru započeo je 2015. kada je imenovan na mesto direktora Gradskog centra za socijalni rad Beograd. Dve godine kasnije, imenovan je za državnog sekretara Ministarstva za rad. Nakon toga je imenovan za generalnog direktora Tigar a.d. iz Pirota. Sledeće godine postaje i predsednik Nadzornog odbora Slobodne zone Pirot. Bio je pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i načelnik Sektora za ljudske resurse 2021.

Mudrost bez moći je nemoćna, ali moć bez mudrosti je katastrofalna; moć stečena strahom traje samo dok traje pretnja; moć stečena poštovanjem traje večno; moć je poput ogledala - ona ne menja čoveka, ona samo jasno pokazuje ko on zapravo jeste

220. Miško Ražnatović

Najuticajniji košarkaški menadžer u Evropi uspeo je da napravi ljudski odnos sa igračima daleko iznad uobičajenog zaposleni-poslodavac i nastavlja da potvrduje savršenu intuiciju da u moru pronađe pravi biser (recimo Nikola Jokić). Njegov klub Mega i dalje je rasadnik talenata, a njegovi klijenti su Spanulis, Micić, Veseli, Vilbekin... Zastupa i Nikolu Topića, najtalentovanijeg mladog srpskog košarkaša, kao i plejadu novih bisera od kojih će neki, gotovo sigurno, biti nosioci igre reprezentacije Srbije u godinama koje dolaze.

221. Damir Štajner

Generalni sekretar Olimpijskog komiteta Srbije od decembra 2025. Završio je Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerzitet u Beogradu, sportski menadžment - različite aspekte rukovođenja olimpijskim sportskim organizacijama, master u menadžmentu olimpijskih sportskih organizacija. Bio je izvršni direktor Olimpijskog komiteta Srbije i šef misije velikog broja olimpijskih, evropskih i zimskih igara. Govori engleski, oženjen je i otac jednog deteta.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

222. Mladen Grujić

Biznimen i poslanik prvo sa liste Nove Srbije, koju je napustio, a na poslednjim izborima izabran je sa liste SNS-a. Vlasnik je firme Mega tabak i nekadašnji direktor Štampe. Kupio je društveno preduzeće Gorica koje je kasnije transformisano u lanac parfimerija Lili. Suvlasnik je firmi Hleb i kifle i Neimarski poduhvat. Vlasnik je nekoliko lokala u Knez Mihailovoj ulici. U njegovom posedu je i firma Kompresor servis remont i AAA-1 rent.

223. Petar Nikolić

Direktor kompanije Tigar Tyres (Michelin Srbija), vodi organizaciju kroz zahtevne industrijske i tehnološke transformacije, oslanjajući se na bogato međunarodno iskustvo u upravljanju kompleksnim sistemima u Srbiji i Francuskoj. Diplomirani inženjer tehnologije, prepoznat je po liderstvu koje povezuje poslovne rezultate, razvoj ljudi i odgovornost prema planeti. Pod njegovim rukovodstvom kompanija modernizuje procese, unapređuje efikasnost i učvršćuje svoju poziciju jednog od ključnih nosilaca održivog industrijskog razvoja u zemlji i regionu.

224. Aleksandar Stefanović

Od decembra 2012. nalazi se na čelu Klinike za ginekologiju i akušerstvo KCS. Na Medicinskom fakultetu je dobio zvanje vanrednog profesora u julu 2012. U okviru svoje dvadesetogodišnje stručne delatnosti intenzivno se bavi ginekološko-onkološkom hirurgijom, radikalnim operativnim zahvatima, pretežno iz oblasti ginekološke onkologije (karcinomi jajnika, grlića materice i endometrijuma).

225. Milenko Kostić

Osnivač i predsednik kompanije AutoČačka, svojom vizijom i dugogodišnjim radom, izgradio je kompaniju koja je postala sinonim za liderstvo, pouzdanost i uspešnost. Njegova istrajnost i preduzetnički duh učinili su da AutoČačak postane jedan od lidera u automobilskoj industriji, sa trajanjem dužim od 35 godina. Kostić je više puta proglašavan za najboljeg biznismena, kako u svojoj zemlji tako i u regionu. Ove godine dobio je prestižnu Laurin & Klement nagradu – Nagrada za životno delo, prestižno priznanje koje kompanija Škoda Auto dodeljuje svojim najuspešnijim saradnicima za dugogodišnji doprinos i izuzetnu lojalnost brendu.

226. Ljubica Gojgić

Od 1992. radi kao novinarka i urednica (Radio Index, NIN, Demokratija, RTV B92). Trenutno je urednica i voditeljka emisije „Pravi ugao" na RTV Vojvodine. Na Fakultetu za medije i komunikacije radi kao demonstrator veština. Dobitnica brojnih novinarskih nagrada: Novinar godine po izboru magazina „Status"; Nagrada „Dimitrije Davidović" za uređivanje i vođenje političkog intervjua, po oceni žirija UNS. Nosilac je Ordena nacionalnog reda Legije časti Francuske.

227. Tamara Kalinić

Najpoznatija srpska modna influenserka koja je tokom studija farmacija pokrenula svoj blog „Glam&Glitter". Držala je predavanja na Kembridžu i Oksfordu. Najveći svetski brendovi utrkuju se za saradnju sa Tamarom, tako se na njenom spisku modnih kuća sa kojima sarađuje nalaze: Bottega Veneta, Dolce & Gabbana, Hermes, Louboutin, Louis Vuitton, Prada, Dior... Magazin „Times" svrstao ju je u TOP 100 influensera na svetu. Na Instagramu je prati 1,7 M ljudi. Ambasador je brenda sata Audemars Piguet i luksuznog nakita Chopard. Na Blic TV ima svoju emisiju „S Tamarom kroz Beograd", u kojoj poznate strance upoznaje sa najlepšim delom srpske prestonice.

228. Goran Karadžić

Generalni direktor Radio-televizije Vojvodine. Na tu funkciju došao je sa mesta v. d. direktora JMU RTV. Roden je 1964. u Strumici, a srednju školu i fakultet je završio u Novom Sadu. Radio je u Glasu omladine, Stavu, Dnevniku, Novosadskom nedeljniku... Bio je direktor TV Apolo iz Novog Sada i glavni i odgovorni urednik Vojvođanskog magazina. Od 2005. do 2016. bio je član, a onda i predsednik Saveta Republičke radiodifuzne agencije (RRA), današnjeg Regulatornog tela za elektronske medije (REM).

229. Dragoljub Petrović

Glavni i odgovorni urednik „Danasa". Počeo je da se bavi novinarstvom u Borbi 1994. Sudobitnik je nagrade „Stanislav Staša Marinković" za 1997. zajedno sa Tanjom Jakobi. Od 1997. do 2006. stalni je saradnik nezavisne TV produkcije VIN. Od januara 2006. postaje i stalni kolumnista Kurira, za koji piše nedeljnu kolumnu „Srbija do Tokija". Dobitnik nagrade Udruženja novinara Srbije „Laza Kostić" u kategoriji novinska satira za 2016. Sa Vojom Ženetićem i Dragoljubom Mićkom Ljubičićem koautor satirične emisije PLJIŽ.

230. Jovanka Jovanović

Predstavnica Bosch Grupe za Srbiju, Crnu Goru i Republiku Severnu Makedoniju za sve Bosch jedinice. Generalna direktorka preduzeća Robert Bosch d.o.o. Bosch Grupa obuhvata veliki broj različitih marki koje su prilagođene individualnim potrebama tržišta, a čiji su proizvodi i usluge takođe dizajnirani za poboljšanje kvaliteta života.

231. Olivera Anđelković

Generalna direktorka Kompanije „Novosti", zahvaljujući liderskim veštinama i bogatom iskustvu u finansijama, uspešno je osnažila tržišnu poziciju jedne od najstarijih medijskih kuća. Čitav portfolio „Novosti" – print izdanje „Večernjih novosti", sedam digitalnih portala i video platforma – ostali su sinonim za kredibilnost i profesionalizam. Poseban iskorak ostvaren je pokretanjem video produkcije, koja se izdvaja u Srbiji po kvalitetu sadržaja, ali i po raznovrsnosti formata – od dokumentarnih serijala i podkasta, do aktuelnih tema obrađenih u modernom digitalnom jeziku.

232. Sandra Sremčević

Prva žena potpredsednica Fudbalskog saveza Srbije. Jedna od samo četiri žene u svetu koja se može pohvaliti ovako visokim dostignućem. Supruga, majka i sada već istaknuta sportska radnica, svojim delovanjem, ali pre svega neposrednom i iskrenom komunikacijom, razbija sve predrasude o ženama u fudbalu. Znanjem i energijom, delima vrednim poštovanja, zaslužila je i poverenje UEFA koja je potpredsednicu FSS uvrstila u najviše telo zaduženo za ženski fudbal u Nionu.

233. Bojan Klačar

Bojan Klačar se priključio Cesidovom timu 2008. Trenutno se u Cesidu nalazi na poziciji izvršnog direktora. Kao član projektnog tima učestvuje i u sprovođenju istraživanja javnog mnenja i tržišta. Učestvovao na brojnim stručnim konferencijama iz oblasti izbora, lokalne samouprave, dijaloga. Svoje veliko iskustvo sticao je i radom u McCann-Ericson Public Relationsu i to na poziciji menadžera u sektoru medijskih analiza. Doktorand je na FPN u Beogradu.

Najveća moć nije vladanje drugima, već potpuno ovladavanje vlastitim nagonima i reakcijama

234. Goran Lalić

Vanredni profesor, doktorirao je u Italiji i osnivač je Fakulteta društvenih nauka. Pokretač je i savremenog studijskog programa na osnovnim i master studijama „Digitalni mediji i komunikacije". Direktor je internet portala Srbija danas, u čijem osnivanju je učestvovao i bio glavni i odgovorni urednik. Ima i uspešnu akademsku karijeru, član Saveta Fakulteta organizacionih nauka, član Saveta Univerziteta Privredna akademija... Profesor je na Fakultetu društvenih nauka i Vojnoj akademiji.

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

235. Mira Glišić Simić

Od 2008. generalni direktor kompanije „Politika novine i magazini", najstarije novinske kuće na Balkanu, koja ove godine obeležava 121 godinu postojanja. Usklađujući tradiciju sa savremenom tehnologijom, „Politika" je pod njenim upravljanjem digitalizovala svoju jedinstvenu arhivu, kao svojevrsno kulturno blago, pokrenula digitalno izdanje „Politike" I „Sportskog žurnala", emituje podcast koji je u veoma kratkom periodu postao gledan i omiljen. Pre dolaska u PNM, bila je dugogodišnji direktor kompanije Cepter internationala.

236. Đorđe Milićević

Ministar bez portfelja zadužen za koordinaciju aktivnosti i mera u oblasti odnosa sa dijasporom, član je Predsedništva Socijalističke partije Srbije od 2015. godine. Obavljao je funkciju potpredsednika Skupštine opštine Valjevo 2004. godine, a narodni poslanik je od juna 2008. godine. Bio je član brojnih skupštinskih odbora, za potpredsednika SPS izabran je 2019. Oženjen, ima ćerku Ivu.

237. Vesna Miljuš

Predsednica Prvog osnovnog suda u Beogradu. Vesna Miljuš je sudija Apelacionog suda u Beogradu, predsednik Programskog saveta Pravosudne akademije, predsednik odbora za polaganje javnobeležničkog ispita. Prvi put na sudijsku funkciju je izabrana 2000. kao sudija Prvog opštinskog suda u Beogradu, u kojem je svoju karijeru počela kao pripravnik 1994, a zatim i kao stručni saradnik 1997. Od oktobra 2017. godine sudija je građanskog odeljenja Apelacionog suda u Beogradu, a pre toga je bila sudija Višeg suda u Beogradu, u kome je sudijsku funkciju vršila od 2013. godine. Bila je mentor i predavač na Predavač na Pravosudnoj akademiji.

238. Dejan Stanković

Bivši srpski fudbaler i reprezentativac, a sadašnji trener fudbalskog tima Crvene zvezde. U Crvenoj zvezdi je odigrao 148 utakmica računajući i prijateljske susrete. Ukupno 114 zvaničnih utakmica za crveno-bele na kojima je postigao 38 golova. U nacionalnom timu naše zemlje zabeležio je 103 utakmice i postigao 15 golova. Učestvovao je na Svetskim prvenstvima 1998, 2006. i 2010. i Evropskom prvenstvu 2000. Karijeru je gradio i kroz velike italijanske klubove - Lacio i Inter, u kojem je i završio profesionalnu karijeru. Prvi put je preuzeo Crvenu zvezdu u decembru 2019. i na klupi ostao do avgusta 2022. Nakon odlaska iz Crvene zvezde, obavljao je funkciju šefa stručnog štaba Sampdorije, Ferencvaroša i Spartaka iz Moskve. U decembru 2025. se vratio u Crvenu zvezdu.

Najveća snaga često se ogleda u onome što nismo učinili, a mogli smo. Impulsivna upotreba moći znak je slabosti i nesigurnosti, dok je suzdržanost odlika istinske veličine. Onaj ko vlada sobom u trenucima besa ili trijumfa poseduje moć koju mu niko ne može oduzeti

239. Miloš Jovanović

Politikolog i pravnik, predsednik NDSS, docent na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. U DSS je bio na dužnostima privremenog potpredsednika gradskog odbora u Beogradu i političkog savetnika Koštunice, a nakon toga i potpredsednik stranke. Od 2006. do 2011. je radio na Institutu za međunarodnu politiku i privredu. U oktobru 2011. izabran je za asistenta, a u februaru 2014. za docenta na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

240. Tanja Jović

Savetnica za spoljnu politiku predsednika Srbije već jedanaest godina, posle dugogodišnje karijere urednice i spoljnopolitičke novinarke u RTS. Njen posao se odvija iza kulisa - pripreme poseta predsednika inostranstvu, održavanje stalne komunikacije s kabinetima zvaničnika u svetu i učešće u razgovorima delegacija tokom međunarodnih poseta. Nosilac je Ordena za zasluge Republike Italije, reda viteza, kao i medalja Republike Azerbejdžan i Republike Kazahstan za diplomatsku službu.

241. Jelena Đoković

Suosnivačica i globalna direktorka Fondacije „Novak Đoković", kroz koju je posvećena stvaranju boljih uslova za obrazovanje i rani razvoj dece iz cele Srbije. Do sada je fondacija koju vodi izgradila ili adaptirala 73 vrtića, podržala gotovo 10.000 roditelja i pomogla više od 50.000 mališana. Zahvaljujući njoj u Srbiji i regionu gostovali su najveći svetski stručnjaci iz oblasti roditeljstva, ranog i ličnog razvoja, poput dr Gabora Matea, dr Šefali Sabari i dr Gordona Neufelda, koji je održao i besplatno predavanje za studente beogradskog univerziteta. Jelena veruje u snagu obrazovanja kao temelja za bolju budućnost.

242. Dragan Lazić

Direktor „Alo MediaSystem" d.o.o. Beograd, jedne od vodećih medijskih kuća u zemlji u čijem vlasništvu su Alo novine i portal Alo.rs. Lazić veliko poslovno iskustvo stiče u banci Kredi agrikol, na rukovodećim pozicijama radio je šest godina, bio je direktor u kompanijama „Inter-kop" i „Deneza M", a od 2017. vodio „Alo sistem". Od septembra 2023. Lazić (54) osnivač je i predsednik Šahovskog kluba Sirmijum Sremska Mitrovica, postao je i predsednik Šahovskog saveza Srbije.

243. Jagoda Lazarević

Ministarka unutrašnje i spoljne trgovine. Funkciju je preuzela u aprilu prošle godine sa pozicije pomoćnika ministra spoljnih poslova za ekonomsku diplomatiju. Pažnju javnosti skrenula je borbom protiv zatečenih tržišnih poremećaja, visokih cena hrane i nepoštenih trgovačkih praksi. Zahvaljujući u najvećoj meri Uredbi o ograničenju marži obuzdan je rast cena, a inflacija spuštena na najniži nivo u prethodnih skoro 5 godina. Njen profesionalni put vezan je za ekonomske odnose sa inostranstvom i ekonomsku diplomatiju. Ekonomista po struci, poliglota, diplomata u zvanju ambasadora, glavni pregovarač za sporazume o slobodnoj trgovini. U novembru 2025. imenovana je za Komesara za Expo 2027 Beograd.

244. Mihailo Jovićević

Glavni i odgovorni urednik i direktor portala Nova.rs, koji posluje u okviru United media grupe. Jovićević radi u medijima od 2012, najpre kao novinar i urednik u štampanom i online izdanju „Blica", a od 2020. i na portalu „Nova". Mesto glavnog i odgovornog urednika preuzeo je u julu 2022, a odnedavno je i direktor novog magazina „Radar".

245. Pavle Grbović

Predsednik Pokreta slobodnih građana, čiji je član od 2017. U okviru pokreta obavljao funkcije koordinatora medijskog tima, sekretara i člana Izvršnog odbora i sekretara Predsedništva. Diplomirao na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2016. godine, kako ističe u biografiji, „kao jedan od najboljih studenata u generaciji". Nakon toga upisao master studije na istom fakultetu.

246. Lepa Brena

Šoubiz ikona čiji uspeh ne jenjava od kada se pojavila 1980. godine. O njenom životu snimljen je i dokumentarac "Godine Slatkog greha" prema imenu grupe sa kojom je pokorila bivšu Jugoslaviju, kao i film „Hajde da se volimo". Godinama je bila na čelu "Grand produkcije" koju je prodala. Brena iza sebe ima uspešnu godinu jer je pevala širom sveta, ali i regiona, pa je redala uspehe na koncertnim aktivnostima. Osim pevanja bavi se i privatnim biznisima.

247. Nataša Pavlović

Marketing lider sa više od 16 godina iskustva u retail industriji. Kao Group Marketing Director Sport Visiona, Nataša vodi marketing na 13 tržišta centralne i jugoistočne Evrope. Pre toga obavljala je uloge CMO u Mercator S i direktora marketinga IDEA. Dobitnica je nagrada za najboljeg CMO-a i za doprinos razvoju marketinga, članica advisory boarda IAA Srbija i aktivna govornica na konferencijama. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, a master završila na Pravnom fakultetu.

Mudrost je znati da se tišinom i strpljenjem često postiže mnogo više nego agresivnim nametanjem vlastite volje drugima

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 11.04.2026
Medij: Blic
Rubrika 300 najmoćnijih u Srbiji
Autori: redakcija
Teme: EIB (Evropska investiciona banka); Svetska banka; Udruženje banaka Srbije; Evropska banka

Napomena:
Površina: 21072

Naslov: 300 najmoćnijih u Srbiji I DEO

Strana:

248. Radomir Lazović

Poslanik Radomir Lazović je zajedno sa svojim prijateljima osnovao inicijativu „Ne davimo Beograd" 2015. Od 2010. godine aktivan na nezavisnoj umetničkoj i aktivističkoj sceni kroz neformalni kolektiv Ministarstvo prostora. Za poslanika u Skupštini Srbije izabran je na parlamentarnim izborima 2022. godine sa liste „Moramo - Akcija - Ekološki ustanak - Čuta - Ne davimo Beograd - Nebojša Zelenović".

249. Branislav Grujić

Jedan od osnivača i kopredsednik kompanije PSP - Farman Holding, multinacionalne kompanije za ulaganje u nekretnine. Grujićeva karijera je počela odmah po diplomiranju, kad je postao jedan od najmladih asistenata za teorijsku mehaniku u istoriji Univerziteta u Beogradu. Odmah potom, 1992. postaje direktor inženjeringa u Jugodrvu, i ostaje na toj poziciji do 1994. kada odlučuje da ode iz Jugoslavije. Godine 1991. osniva Farman Engineering. Danas je centrala kompanije u Švajcarskoj, ali sa kancelarijama u Moskvi, Kijevu, Beogradu, Briselu, Ženevi, Trstu, Londonu... Magazin Nedeljnik njegovo bogatstvo procenjuje na 615 miliona evra.

250. Biljana Vukićević

Diplomirani farmaceut sa više od 18 godina iskustva u kompaniji Beiersdorf. Karijeru započela kao stručni saradnik, gradeći brend Eucerin kroz saradnju sa apotekama i lekarima. Profesionalni put vodio ju je kroz različite uloge - od saradnika i menadžera za ključne kupce do vođenja eksportnih tržišta i sektora prodaje. Danas kao Business Unit Manager Pharmacy sektora zajedno sa timom razvija brendove Eucerin i Hansaplast sa istim entuzijazmom i posvećenošću.

251. Dragoljub Vukadinović

Predsednik Nadzornog odbora Metalca a.d. i predsednik Metalac grupe. Ime Dragoljuba Vukadinovića, diplomiranog inženjera tehnologije, povezano je sa Kompanijom Metalac skoro 40 godina. Od 1989. do 2005. Vukadinović je bio generalni direktor Metalca, potom predsednik Upravnog odbora i predsednik Metalca a.d. U više mandata je bio član uprave Sportskog društva Partizan Beograd, potpredsednik FK Partizan, a sada je član UO FK Partizan i predsednik FK Metalac.

252. Andrijana Nešić

Urednik digitalnih izdanja „Novosti" od 2020, nastavlja da beleži izuzetne rezultate na polju digitalnih medija, pre svega neprestanim inovacijama i razvijanjem sadržaja koji su doprineli jačanju uticaja i visokoj poziciji na tržištu. Digitalni portfolio "Novosti", sa pet portala, video platformom, dva studija i sopstvenom produkcijom, drži jednu od vodećih pozicija u medijskoj sferi. Sa svojim timom kreira sadržaje u cilju bolje i kvalitetnije informisanosti javnosti. U 2025. nepravosnažnom odlukom Prvog osnovnog suda zabranjeno joj je zbog uvrede, kako je obrazloženo, da se bavi uredničkim poslom godinu dana, što je izazvalo velike reakcije novinarskih udruženja.

253. Đorđe Makuljević

Predsednik Udruženja hotelijera Vrnjačke Banje i direktor hotela „Fontana" u čuvenom banjskom lečilištu. Reč je o iskusnom generalnom direktoru sa dokazanom istorijom uspešnog rada u ugostiteljstvu i turizmu. Diplomirao je poslovnu administraciju (BBA), sa fokusom na hotelijerski menadžment, na Univerzitet u Beogradu, gde je stekao temelje za dalji profesionalni razvoj u ovoj industriji. Dobitnik je priznanja „Generalni menadžer godine" od strane hotelijerske industrije, nagrade „Ambasador dobre usluge", čime je potvrđen njegov izuzetan doprinos podizanju standarda u hotelijerstvu. Pod njegovim vodstvom, Hotel Fontana se izdvaja kao hotel sa najvećim procentom popunjenosti tokom cele godine, što ga pozicionira u sam vrh ponude u Srbiji, a hotel je dobitnik nagrade "Turistički cvet" za najbolji hotel u banjskom mestu.

254. Muhamed Jusufspahić

Predsednik Vrhovnog sabora Islamske zajednice Srbije i ambasador Srbije u Saudijskoj Arabiji i bivši srpski muftija i zamenik Velikog muftije Islamske zajednice Srbije. Osnovno obrazovanje završio je u Beogradu, medresu u Sarajevu, kao i Fakultet za islamsko-arapske studije, a magisterij iz islamskih studija završio je u Kairu. Oženjen je i otac troje dece. Zamenio je oca Hamdija 2008. na mestu srpskog muftije. Juna 2016. na sednici Vrhovnog saveta Islamske zajednice Srbije održanoj u Novom Pazaru izabran je za predsednika Vrhovnog saveta Islamske zajednice Srbije.

255. Anđelka Vlaisavljević

Osnivač producentske kuće Work in Progress (WIP) jednoj od vodećih kompanija za filmske usluge u regionu koja je uspešno realizovala više od 60 stranih projekata. WIP-ovi klijenti su Sony, Netflix, Amazon, BBC, PBS, Paramount, Disney, Warner Bros, Lionsgate... što je rezultiralo uplivom u iznosu od skoro 250 miliona evra u zemlju. Kao UCLA diplomac provela je osam godina radeći u filmskoj industriji Los Anđelesa i po povratku prenela njihov način rada u WIP i Srbiju, sto su strane kompanije prepoznale i kontinuirano dolaze, a sa njima i vrhunski glumci. Samo neki od njih su: Idris Elba, John Sena, Daniel Craig, Edward Norton, Mark Wahlberg, Halle Berry, Phoebe Dynevor, Johnny Depp, Rami Malek, Charlie Hunnam, Kate Phillips, Ben Kingsley, Kevin Costner, Pierce Brosnan, Gerard Butler, Rachel Weisz, Adrien Brody, Mark Ruffalo i kompaniji najdraži Ralph Fiennes.

256. Ladislav Nemet

Beogradski nadbiskup. Rođen u Odžacima 1956. godine. U red verbita stupio je 7. septembra 1977. Magistrirao je na Lublinskom katoličkom sveučilištu 7. aprila 1983, a za sveštenika je zareden u Odžacima 1. maja 1983. Između 1985. i 1987. nastavlja školovanje u Rimu, a između 1987. i 1990. sveučilišni je duhovnik na Filipinima. Papa Benedikt XVI 23. aprila 2008. imenovao ga je biskupom Zrenjaninske biskupije. Od 25. septembra 2021. vrši službu potpredsednika Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE). Papa Franja 2022. imenovao ga je beogradskim nadbiskupom i metropolitom. Govori sedam jezika.

257. Nevena Đurić

Od 2020. je narodni poslanik, u tri poslednja saziva, a bila je i na funkciji zamenika predsednika Poslaničke grupe ALEKSANDAR VUČIĆ - Srbija ne sme da stane. U 2021. izabrana je za potpredsednicu Glavnog odbora SNS, a od 2023. obavlja funkciju predsednice Gradskog odbora SNS u Kruševcu. Rodena 1993. u Kruševcu, diplomirala je na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, gde je stekla zvanje master profesora matematike. Radila je kao nastavnik u osnovnim i srednjim školama u Kruševcu, a zatim je obavljala dužnost stručnog saradnika za projekte u Privrednoj komori Srbije - Regionalnoj privrednoj komori Kruševac. U četrnaestom sazivu Narodne skupštine, izabrana je za predsednicu Odbora za kulturu i informisanje.

258. Saša Obradović

Trener KK Crvena Zvezda. Veliki deo igračke karijere proveo je upravo u Crvenoj zvezdi za koju je igrao u tri navrata. Zvezdu je vodio tokom pandemije kovida 2020, a prethodni klub bio mu je Monako sa kojim je prvi put u istoriji ušao u plej-of Evrolige, a u sezoni 2022/23 je stigao i do fajnal for turnira. Trenersku karijeru je gradio kroz klubove kao što su Keln, Kijev, Turov, Donjeck, Alba, Lokomotiva Kubanj, Crvena zvezda i Monako. Osvajao je prvenstva Nemačke, Francuske, kupove u obe zemlje, kao i u Rusiji. Bio je trener godine u Evrokupu i učesnik F4 Evrolige sa Monakom.

259. Filip Sunturlić

Direktor muške seniorske košarkaške reprezentacije Srbije. Srpski marketinški stručnjak, košarkaški rukovodilac i bivši profesionalni košarkaš. Do nedavno je bio generalni direktor KK Crvena zvezda u Košarkaškoj ligi Srbije i Jadranskoj ligi. Kao generalni menadžer Zvezde, osvojio je dva prvenstva Srpske lige (2018-19, 2020-21), jedan nacionalni kup (2021) i dva prvenstva Jadranske lige (2019, 2021). Stekao je master diplomu iz sportskog marketinga i menadžmenta na Univerzitetu Ka' Foskari u Veneciji 2014. godine.

260. Stefan Babić

Direktor beogradske „Arene". Prethodnu deceniju bio je direktor i osnivač privatne predškolske ustanove „Kermit" u Novom Sadu. Diplomirani je menadžer u sportu, završio je studije na Fakultetu sporta i fizičkog vaspitanja u Novom Sadu. Dodatno obrazovanje iz oblasti menadžmenta u sportu stekao je i na Alfa univerzitetu. Aktivno je učestvovao u radu Skupštine rukometnog kluba Partizan.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 14.04.2026
Medij: Blic
Rubrika Aktuelno
Autori: SlađanaVukašinOVić
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti; Svetska banka; Međunarodni monetarni fond

Napomena:
Površina: 850

Naslov: PORASTAO EURIBOR SKAČI RATE ZA KREDIT

Strana: 1,9

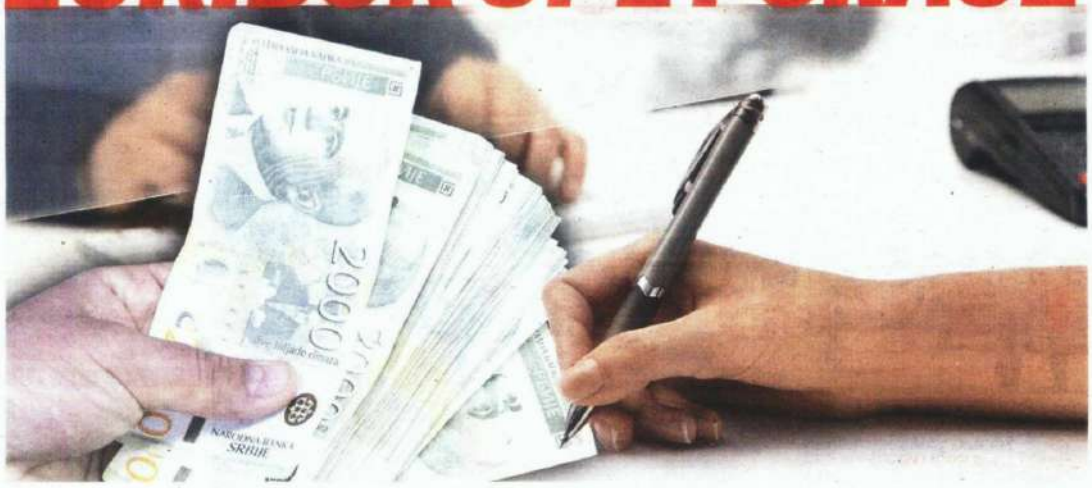
Datum: 14.04.2026
Medij: Blic
Rubrika Aktuelno
Autori: SlađanaVukašinOVić
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti; Svetska banka; Međunarodni monetarni fond

Napomena:
Površina: 850

Naslov: PORASTAO EURIBOR SKAČI RATE ZA KREDIT

Strana: 1,9

EURIBOR OPET SKAČE

Za stambeni kredit od 150.000 evra rata viša za 40 evra

SLAĐANA VUKAŠINOVIĆ

Prolećno zasedanje Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Svetska banke biće održano do 18. aprila u Vašingtonu, a na ovom tradicionalnom skupu razgovaraće se o globalnoj ekonomiji, stabilnosti finansija i smanjenju siromaštva. Ono što nije tradicionalno to je da će već prvog dana, svetski ekonomski mudraci razgovarati o inflaciji i kamatnim stopama, što se retko dešava i ukazuje na svu dubinu bliskoistočne krize i posledice koje može da ostavi.

NBS donela odluku o kamatama: "Inflacija pod kontrolom, ali rast cena nafte unosi novu neizvesnost"

Da je to tako i da ova tema zaslužuje da bude prioritet, navela je pre nekoliko dana i čelnica MMF-a Kristalina Georgieva za Rojters

– Rat na Bliskom istoku dovešće do više inflacije i sporijeg globalnog rasta. Čak i ako se sukob brzo reši, MMF će smanjiti svoju prognozu privrednog rasta i povisiti izglede za inflaciju. MMF bez rata očekivao je malo poboljšanje svoje projekcije globalnog rasta od 3,3 u 2026. i 3,2 posto u 2027, međutim, svi putevi sada vode prema višim cenama i sporijem rastu– navela je Georgijeva.

Da je tačno da svi putevi vode ka inflaciji i da ruže ne cvetaju nigde, može se videti i po šestomesečnom euriboru, na osnovu koga se obračunava većina stambenih kredita u Srbiji, koji je krajem prošle nedelje dostigao 2,46 odsto, što je za trećinu procentnog poena više nego na početku marta, što je najveći mesečni skok od oktobra 2023. godine.

To je posledica rata na Bliskom istoku koji je podigao cenu nafte. Ako se ovo ludilo nastavi, na globalnom nivou mogao bi da se dogodi rast inflacije, a da odgovor na to Evropska centralna banka (ECB) poveća kamate.

U takvom scenariju u nemirne vode bi ušao i dinar jer se stambeni krediti indeksirani u evrima otplaćuju u dinarskoj protivvrednosti.

Koliko raste mesečna rata za kredit?

Za stambeni kredit od 100.000 evra na 25 godina, sa maržom banke od 2,5 odsto, mesečna rata raste sa oko 558 na 585 evra. Za kredit od 150.000 evra, razlika prelazi 40 evra mesečno.

Dvanaestomesečni euribor, merilo tržišnih očekivanja na godinu unapred, prešao je 2,84 odsto. Razlika između tromesečnog i dvanaestomesečnog, koja je pre dve nedelje bila ispod 0,2 procentnog poena, sada prelazi 0,7.

Doduše, ECB je 19. marta zadržala kamatne stope na istom nivou, sa depozitnom stopom na dva odsto ali je na toj sednici nestalo optimizma predsednice Kristin Lagard, koji je imala na februarskoj, na kojoj je ponavljala da je evropska ekonomija u dobrom stanju.

Mišljenje je promenila nakon mesec dana pa je upozorila da rat na Bliskom istoku stvara rastuće rizike za inflaciju i opadajuće rizike za privredni rast. Sve to uslovilo je da stručnjaci Goldman Saksa očekuju da ECB podigne stope za po 25 baznih poena na aprilskoj i junskoj sednici, uz procenu da će inflacija u evrozoni da dostigne 3,2 odsto u drugom kvartalu. Ako Goldman Saks bude u pravu i stope budu porasle za pola procentnog poena, šestomesečni euribor bi do jeseni mogao da prede tri odsto.

I dok je euribor nemiran, dinar je još uvek miran iako su stambeni krediti u Srbiji gotovo bez izuzetka indeksirani u evrima i otplaćuju se u dinarskoj protivvrednosti.

Srpska valuta prema evru za sada drži poziciju oko 117 dinara, ali ta stabilnost sve više počiva na intervencijama NBS, koja drži referentnu stopu na 5,75 odsto od septembra 2024. i na današnjoj sednici, ponovo je ostavila na istom nivou.

Šestomesečni euribor, prema kome se obračunavaju krediti u Srbiji, znatno je porastao, a očekuje se dalji rast u slučaju produženja sukoba

Razlika od skoro četiri procentna poena između referentne stope NBS i depozitne ECB odražava cenu odbrane kursa i privlačenja dinarskih uloga. Visoka referentna stopa znači i da banke nemaju prostora za snižavanje marži, koje se kreću od 2,20 do 2,85 odsto, zavisno od banke.

Uz euribor na 2,46 odsto, ukupna kamata na stambeni kredit sa promenljivom stopom u Srbiji iznosi između 4,7 i 5,3 odsto.

Šta gura euribor naviše?

Ovo nije prvi put da geopolitički šok pokreće euribor naviše.

U oktobru 2008. godine, na vrhuncu globalne finansijske krize, šestomesečni euribor dostigao je 5,45, a dvanaestomesečni 5,5 odsto, pa su rate stambenih kredita u Srbiji, skočile za 40 do 50 odsto u roku od nekoliko meseci.

Drugi šok bio je 2022. godine, nakon ruske invazije na Ukrajinu. Šestomesečni Euribor je u januaru 2022. bio na minus 0,54 odsto a do decembra iste godine popeo se na 2,41 odsto, pa su rate stambenih kredita u Srbiji porasle su za 30 do 40 odsto.

Prolećno zasedanje MMF-a i Svetske banke biće fokusirano na inflaciju i kamatne stope zbog posledica bliskoistočne krize

Ipak, finansijski savetnik Vladimir Vasić za "Blic Biznis" kaže da trenutni rast euribora nije veliki ako se njegov iznos uporedi sa onim iz 2023. godine, kada je ECB drastično podigla referentne kamatne stope kako bi poskupljenjem kredita obuzdala rekordnu inflaciju izazvanu energetskom krizom zbog rata u Ukrajini.

– U ovom trenutku situacija ni približno nije nalik onoj od pre tri godine. Shodno tome može se reći da je rast kamata relativno podnošljiv za korisnike kredita jer je daleko manji nego što je bio 2023, kada se kretao do 4 posto. U slučaju da se rat nastavi to veoma lako može da uzrokuje značajniji rast euribora. Zasad nema naznaka da ECB planira da razmatra povećanje referentne kamatne stope. Međutim, u slučaju da se zbog intenziteta rata tržište suoči sa velikim manjkom naftnih derivata to bi se svakako odrazilo na rast cena. Kako bi se taj udarac ublažio, referentna kamatna stopa bi bila uvećana, a taj efekat bi se prelio i na bankarsko tržište u Srbiji. Drugim rečima krediti bi poskupeli u većim iznosima i to bi svakako bio ozbiljan problem za bankarske klijente – kaže Vasić.

Banke u Srbiji euribor usklađuju na definisane datume. Za šestomesečni, to je obično 1. juni i 1. decembar. Oni koji su imali fiksing u decembru ili januaru dobili su euribor od oko 2,1 odsto i po njemu plaćaju rate do sledećeg usklađivanja. Junski fiksing je prvi na kome će se osetiti nedavni skok.

Rast euribora od marta menja i kalkulaciju za one koji tek nameravaju da uzmu kredit. Fiksne kamate za kombinovane kredite u srpskim bankama kreću se od 4,49 do 4,85 odsto za fiksni period. Sa euriborom na 2,46 odsto i prosečnom maržom od 2,5 odsto, ukupna promenljiva kamata od pet odsto praktično se izjednačila sa fiksnom.

Pre godinu dana promenljiva stopa bila je znatno jeftinija. Sada ta razlika gotovo ne postoji, a rizik daljih poskupljenja ostaje.

Na celokupnu otplatu razlika je osetno veća. Za isti kredit od 100.000 evra, simulacija daje dva scenarija. Ako euribor do kraja godine ostane na 2,5 odsto, vlasnik kredita plaćiće oko 14.500 evra više kamata nego da je euribor ostao na 2,1 odsto. Ako poraste na tri odsto, što tržišta ne isključuju u slučaju produženog sukoba, razlika se penje na preko 21.000 evra.

Dva podatka moramo da pratimo

ECB donosi novu odluku 30. aprila. Martovski podaci o inflaciji u evrozoni već su poznati, godišnja stopa skočila je na 2,5 odsto, sa 1,9 odsto u februaru, i u njima se već vidi efekat rasta cena energije.

Za milion i po građana Srbije koji otplaćuju stambene kredite, dva podatka vredi pratiti do juna, euribor i kurs dinara prema evru.

Jedan od njih je u martu ponovo krenuo naviše. Može li se zaustaviti, saznaće se i nakon zasedanja MMF-a, na kome će biti i srpski zvaničnici.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 16.04.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 732

Naslov: Građane čeka erozija kupovne moći

Strana: 1,20

DANAS ISTRAŽUJE

Šta znači to što MMF predviđa inflaciju od sedam odsto u decembru

Građane čeka erozija kupovne moći

Strana 21

Datum: 16.04.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Građane čeka erozija kupovne moći

Napomena:
Površina: 732

Strana: 1,20

DANAS ISTRAŽUJE: Šta znači što MMF predviđa inflaciju od sedam odsto u decembru

Srbiju čeka erozija kupovne moći

▶ Za Srbiju prognoza privrednog rasta smanjena je sa oktobarskih 3,6 na 2,8 odsto. Deluje da je značajnija promena u stopi inflacije. MMF procenjuje da će prosečna inflacija u 2026. godini biti 5,2 odsto, a za kraj godine godišnja stopa od sedam odsto

Talas inflacije iz 2022. i 2023. godine nije čestito ni prošao, a već nam se, po svoj prilici, smeši sledeći. Međunarodni monetarni fond (MMF) je u Svetskim ekonomskim izgledima koje je prekjuče objavio smanjio prognozu privrednog rasta za svetsku ekonomiju, dok je povećao prognozu inflacije.

Za Srbiju, prognoza privrednog rasta smanjena je sa oktobarskih 3,6 na 2,8 odsto. U januaru je doduše već bila jedna korekcija privrednog rasta Srbije za 2026. na 3,1 odsto.

Međutim, deluje da je značajnija promena u stopi inflacije. MMF procenjuje da će prosečna inflacija u 2026. godini biti 5,2 odsto. Za kraj godine oni predviđaju godišnju stopu inflacije od sedam odsto.

Ovo je znatno više od projekcija Narodne banke Srbije koja očekuje da godišnja stopa inflacije do kraja godine iznosi oko četiri odsto. Doduše, ova projekcija nije uzela u obzir rat u Iranu i skok cene nafte.

S druge strane, ova projekcija MMF-a zasniva se na tome da neće biti daljih eskalacija u Persijskom zalivu što se vidi po njihovoj projekciji da je za celu 2026. godinu prosečna cena nafte 82,2 dolara po barelu. Ova projekcija očigledno podrazumeva skorašnje primirje i otvaranje Ormuskog moreuza za tankere.

U svakom slučaju, Srbija bi prema proceni MMF-a u ovoj godini imala jednu od najvećih stopa inflacije u Evropi.

Najveću prosečnu stopu inflacije u 2026, prema projekciji Fonda, imaće Rumunija sa 7,8 odsto. Za Makedoniju i BiH MMF predviđa prosečnu inflaciju od 4,5 odsto, Hrvatsku 4,4 odsto, a Mađarsku i Bugarsku 3,8 odsto. Prosečna inflacija u EU biće prema oceni MMF-a 2,8 odsto.

Foto: BETAPHOTO / Dragan Gojić

Zavrtanje kućnih budžeta: Gubljenje rata sa cenama

▶ Osim globalnih, mi imamo i našu domaću nepoznanicu, a to je pitanje NIS-a. Do 22. maja videćemo da li će problem biti rešen ili ćemo dobiti produžetak ili nas čeka agonija kao u poslednjim mesecima prošle godine - napominje ekonomista **Saša Đogović**

Već u izveštaju o martovskoj inflaciji Zavoda za statistiku vidi se uticaj rasta cena nafte. Međugodišnja inflacija je povećana na 2,8 odsto sa februarskih 2,5 odsto. Inflaciju u martu su pogurale cene goriva koje su u odnosu na februar već za 4,5 odsto, a u odnosu na isti mesec lane za 2,3 odsto. Dobra vest je da, iako je istekla uredba o ograničenju marži krajem februara, cene hrane nisu povećane. U odnosu na februar ostale su iste, a u odnosu na mart prošle godine čak su i smanjene za oko dva odsto. Alkoholna pića i duvan su poskupeli za 5,9 odsto u odnosu na mart 2025.

Milan Nedeljković, dekan FEFA-e smatra da je projekcija MMF-a logična uzimajući u obzir da je sama Narodna banka u Izveštaju o inflaciji navela da inflacija ubrzava u drugoj polovini 2026. godine.

„Razlog je to što u bazu za obračun ulaze efekti uredbe o ograničenju marži iz septembra. U osnovnom scenariju NBS inflacija će biti blizu gornje granice cilja, tako da kada na to dodate šok na tržištu nafte, povećanje za oko dva procenta međugodišnje i nije tako mnogo", ističe Nedeljković. On smatra da su, za razliku od inflacije iz 2022. godine, potrošači tek izašli iz visoke inflacije i da nisu spremni da prihvate visok rast cena. „Zavisi kakav će biti prenos cena nafte na ostale cene. Ako se poskupljenje nafte ne prenese na baznu inflaciju neće biti veće inflacije. Zapravo je to glavno pitanje u kojoj meri će doći do tog prenosa. Za razliku od 2022. godine kojoj je prethodilo 15 godina niske inflacije, danas prethodi talas inflacije iz 2022. i 2023. i pitanje je koliko će se rast cena nafte moći preneti na potrošače", ocenjuje Nedeljković.

Osim toga, pitanje je koliko dugo će i trajati kriza u Persijskom zalivu, jer ako bi se sada završilo, to bi tek bio šok od mesec-dva.

„Ako kriza potraje, onda bi došlo do ozbiljnih poremećaja sa cenom nafte", upozorava on.

Što se tiče privrednog rasta, ako se obistini projekcija MMF-a, nastaviće se period relativno niskog privrednog rasta. Naime, sa 2,8 odsto u 2026, prosečan realni rast BDP-a Srbije u poslednjih pet godina biće svega 3,1 odsto. U našem regionu Hrvatska ima veći prosečan godišnji rast poslednjih pet godina - 4,1 odsto i Albanija sa četiri odsto.

Ono što je problem i za našu ekonomiju je što ni druge evropske države nemaju bog zna kakvu perspektivu ove godine. Na nivou Evrope, MMF predviđa samo za nekoliko zemalja rast veći od tri odsto. To su Poljska sa 3,3 odsto, Albanija sa 3,4 odsto i Makedonija sa 3,1 odsto. Tu su i ostrvske države Kipar sa tri i Malta sa 3,7 odsto.

Ekonomista Saša Đogović ističe da je teško dati procenu o privrednom rastu u 2026. i da je i sam MMF naveo da se radi o početnim projekcijama, jer se ne može znati šta će biti sa ratom u Persijskom zalivu.

„Mnogo je nepoznanica, ali sa sigurnošću se može reći da će rast BDP-a biti slabiji od očekivanog, a inflacija veća. Osim globalnih, mi imamo i našu domaću nepoznanicu, a to je pitanje NIS-a. Do 22. maja videćemo da li će problem biti rešen ili ćemo dobiti produžetak ili nas čeka agonija kao u poslednjim mesecima prošle godine", napominje Đogović.

On ističe i da će biti efekta i na budžet. S jedne strane inflacija uvećava prihode države, ali ih slabiji privredni rast, s druge strane, smanjuje.

„Izvesno je da ćemo imati eroziju kupovne moći u drugoj polovini godine. Promet u maloprodaji je od početka godine dobro krenuo zbog rasta plata u javnom sektoru i rasta minimalca, ali rast inflacije u drugoj polovini godine će delovati negativno. Već se mogu videti signali smanjenja rashoda, pa će tako obavezno služenje vojnog roka biti odloženo za sledeću godinu, a vidimo i da nema tendera za kinematografiju", napominje Đogović. **M. O.**

Rast prometa u industriji osam odsto

U Srbiji je u februaru ove godine promet u industriji bio veći za osam odsto u odnosu na isti mesec prethodne godine, objavio je Republički zavod za statistiku. U odnosu na prosek 2025. godine, bio je manji je za 0,9 odsto. Posmatrano po sektorima, u februaru ove godine, u odnosu na februar 2025. godine, u sektoru Rudarstvo bio je zabeležen rast prometa u industriji od 7,4 odsto, a u sektoru Prerađivačka industrija rast od 7,9 odsto. Posmatrano po tržištima, u februaru ove godine, u odnosu na isti mesec 2025. godine, promet u industriji na domaćem tržištu zabeležio je rast od 4,7 odsto, a na inostranom tržištu rast od 11,1 odsto.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 17.04.2026
Medij: Kurir
Rubrika Biznis
Autori: Kurirßiznis
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: PROGNOZA

Napomena:
Površina: 764

Strana: 8

PROGNOZA

MMF U SRBIJI PREDVIĐA INFLACIJU NIŽU OD OČEKIVANE

Misija MMF-a u Srbiji navodi da podaci ukazuju na blaži rast cena hrane i osnovnih proizvoda nego što je bilo predviđeno, što bi moglo da ublaži ukupni inflatorni pritisak

Kurir Biznis

Inflacija u Srbiji mogla bi da bude niža od projektovanih 5,2 odsto u 2026. godini uprkos povećanoj neizvesnosti usled rata na Bliskom istoku, saopštio je Međunarodni monetarni fond.

Predstavnik MMF-a u Srbiji navodi da dosadašnji podaci ukazuju na blaži rast cena hrane i osnovnih proizvoda nego što je predviđeno u referentnom scenariju, što bi moglo da ublaži ukupan inflatorni pritisak. A referentni scenario za Srbiju uključivao je ekonomske politike važeće zaključno sa 10. martom i predviđao rast cena nakon ukidanja ograničenja marži i cena hrane i osnovnih potrepština u februaru ove godine.

Cene niže od očekivanih

Iako su cene energenata znatno oscilirale, vlasti u Srbiji su smanjile akcize na gorivo, što je dodatno uticalo na inflatorne tokove, tako da cene mogu da porastu manje nego što se prvobitno očekivalo.

Ipak, MMF upozorava da neizvesnost ostaje velika, posebno zbog spoljnog okruženja i geopolitičkih rizika. Projekcije MMF-a za Srbiju i ostatak sveta objavljene su u izveštaju „Svetski ekonomski izgledi", a zasnovane su na pretpostavci da će rat na Bliskom istoku imati ograničeno trajanje i da će poremećaji na tržištima početi da jenjavaju do sredine 2026. godine.

SHUTTERSTOCK

Očuvana makroekonomska stabilnost

U Narodnoj banci Srbije naglašavaju da je u izuzetno neizvesnim globalnim uslovima makroekonomska stabilnost u zemlji očuvana.

- Inflacija je i u martu ostala ispod centralne vrednosti cilja, kad je iznosila 2,8%, kao i da su inflaciona očekivanja finansijskog sektora i privrede usidrena u granicama cilja. Kreatori ekonomske politike u Srbiji koordinirano sprovode mere radi očuvanja cenovne stabilnosti i ublažavanja negativnih efekata eksternih šokova. Država je ograničila izvoz naftnih derivata i smanjila akcize na derivate nafte, a Narodna banka Srbije nastavlja da vodi opreznu monetarnu politiku, uz održavanje relativne stabilnosti deviznog kursa - saopštili su iz NBS.

Mnoštvo nepoznanica

Ekonomista Saša Đogović ističe da će zbog mnoštva unutrašnjih i spoljnih faktora, na koje ne možemo da utičemo, inflacija do kraja godine premašiti projektovanih 4,5 odsto.

- Na kom nivou će biti taj premašaj, to niko ne zna jer zavisi od spoljnog faktora, na koji ne možemo da utičemo. Imamo i unutrašnju nepoznanicu - ne znamo šta će biti s NIS-om, jer bi nerešavanje tog problema kroz ponovno uspostavljanje sankcija dovelo do novih poremećaja na naftnom tržištu, do odliva deviznih rezervi i do depresijacijskih pritisaka na kurs dinara. Imamo dosta nepoznanica i projekcije mogu da variraju, ali gornja stopa će se svakako premašiti. Da li će biti 5,2 ili više, to niko ne može da kaže, ali ćemo svakako i sa samim tim premašivanjem imati eroziju kupovne moći stanovništva, odnosno svakog domaćinstva u Srbiji - smatra Đogović.

Misija MMF-a će u Srbiji boraviti od 23. aprila do 5. maja povodom treće revizije aranžmana iz predostrožnosti, tokom nje će se procenjivati tekuća makroekonomska kretanja, a nakon toga će biti objavljene nove projekcije za Srbiju.

ALEKSANDAR STEVANOVIĆ

Smirivanje tržišta za nekoliko meseci

● Ekonomista Aleksandar Stevanović ističe da je za privredu najbolje kad se projektovana stopa inflacije ostvari.

- Privreda svoje planove pravi na osnovu predviđene stope inflacije i kada ona bude manja, onda kompanije moraju te planove da menjaju. Stabilnost novca je dobra, ali sve ostalo je kudikamo gore. Očekivati veću inflaciju zbog rata Davida i Golijata nije realno jer je pitanje trenutka kad će slabija strana implicitno priznati da je izgubila i samim tim će se tržište smiriti. Mi možemo jedan ili dva meseca imati skuplju naftu i to će se opet vratiti u redovno stanje - ističe Stevanović.

Đogović: Projekcije inflacije mogu da variraju zbog dosta nepoznanica

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 17.04.2026
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 708
Naslov: Rast inflacije i dalje u domenu prognoze
Strana: 11

Раст инфлације и даље у домену прогнозе

Међународни монетарни фонд предвиђа да ће привредна експанзија у Србији успорити на 2,8 одсто, док економисти сматрају да предвиђања могу да варирају

После периода релативног опоравка, глобална економија поново улази у фазу успоравања под притиском геополитичких тензија и раста цена енергената, упозорава Међународни монетарни фонд (ММФ), који је снизио своје прогнозе за наредни период.

Према најновијим проценама, светска економија ће у 2026. години расти по стопи од 3,1 одсто, што је за 0,2 процентна поена мање у односу на јануарску пројекцију. За 2027. годину очекивања остају непромењена – раст од 3,2 одсто.

Када је реч о Србији, ММФ предвиђа да ће привредни раст успорити на 2,8 одсто, док би инфлација до краја 2026. могла да достигне 5,2 процента, што је изнад циља Народне банке Србије. Истовремено, глобална инфлација ће, према овим проценама, порасти на 4,4 одсто у 2026. години, да би се потом благо снизила на 3,7 одсто у 2027.

Поводом априлског издања Светских економских изгледа које је објавио ММФ, огласила се и Народна банка Србије. Она подсећа да су пројекције рађене у условима изразите глобалне неизвесности, пре свега услед конфликта на Блиском истоку, чији се ефекти већ преносе на светску привреду. Како је наведено, у таквим околностима, тешко је у кратком року припремити конзистентан сет претпоставки за израду пројекција, због чега оне овога пута не представљају централни, односно највероватнији сценарио. Уместо тога, засноване су на тзв. референтном сценарију, који укључује техничке претпоставке формиране на основу кретања фјучерса примарних производа закључно са 10. мартом.

„Када је реч о Србији, истиче се да су цене енергената након закључивања пројекција знатно осцилирале, као и да је Влада Србије већ предузела мере за ублажавање ефеката раста цена нафтних деривата, пре свега смањењем акциза. Додаје се и да је инфлација, након престанка важења уредбе о ограничењу маржи, расла спорије него што је очекивано, што указује на могућност да она у овој години буде нижа од нивоа предвиђеног референтним сценаријем", саопштавају из НБС. Централна банка је нагласила да је упркос изузетно неизвесним глобалним условима, макроекономска стабилност у земљи очувана. Инфлација је у марту износила 2,8 одсто, што је испод централне вредности циља, док су инфлациона очекивања финансијског сектора и привреде и даље усидрена у границама циља.

„Креатори економске политике у Србији координирано спроводе мере ради очувања ценовне стабилности и ублажавања негативних ефеката екстерних шокова. Држава је ограничила извоз нафтних деривата и смањила акцизе, док Народна банка Србије наставља да води опрезну монетарну политику, уз одржавање релативне стабилности девизног курса", наведено је у саопштењу НБС. Према речима Љубодрага Савића, професора Економског факултета у Београду, треба имати у виду да је реч о прогнозама и да оне могу да варирају. Како каже, процене треба узети са резервом, али нас то ипак тера на размишљање.

Ако би инфлација била и виша него што је прогнозирано, не треба бити незадовољан, јер то није значајно више од планираног циља. Чињеница је да светске финансијске организације имају више информација о томе у ком правцу ће ићи свет , а какве су прогнозе не можемо очекивати да ће нас то мимоићи, каже наш саговорник. Савић сматра да би највећи део те инфлације био увозног карактера, али да све зависи од тога да ли ће бити енормног раста цена енергената и да ли ће бити рата. Ако то све узмемо у обзир ништа није катастрофално. Не можемо се изоловати од светске привреде. Ова предвиђања и за цео свет нису много забрињавајућа за сада , али је реалност да се не можемо изоловати. Битно је да држава својим мерама држи под контролом оно што зависи од нас. Чини ми се да имамо ефикасан механизам и зато морамо да наставимо да се боримо против инфлације на све расположиве начине.

Бојан Станић из Привредне коморе Србије за наш лист објашњава да за сваку кризу која се појави ми мислимо да је најопаснија. „Ми сада причамо да ли ће инфлација бити 4,5 или 5 одсто, а знате да је у Србији 2022. и 2023. она износила 12 одсто. Значи, није то још тако велик проблем и надајмо се и да неће ни бити. Ја лично мислим да треба бити врло опрезан са изјавама попут оне да ћемо забранити извоз хране. Зашто да забранимо извоз хране ако производимо довољно за себе, а имамо и простора за тржиште. Када буде већа цена, треба искористити прилику и продати", каже Станић.

Иначе, пролећно заседање ММФ-а и Светске банке у Вашингтону протиче у знаку појачане забринутости због последица рата на Блиском истоку, које се, како се истиче, више не могу посматрати као регионалне. Њихов утицај већ се осећа широм света, од цена нафте и гаса до трошкова хране и транспорта.

У заједничком саопштењу ММФ-а, Светске банке и Међународне агенције за енергију наводи се да су поремећаји на енергетском тржишту, посебно у транспортним рутама и снабдевању, додатно појачали страх од новог таласа инфлаторних притисака.

Посебно су изложене земље које у великој мери зависе од увоза енергената, али и оне које се суочавају са растом трошкова логистике и нестабилношћу ланаца снабдевања. Управо ти фактори директно утичу и на цене основних животних намирница, што додатно оптерећује потрошаче. Званичници ових институција упозоравају да би продужена нестабилност могла да успори глобални раст и повећа притисак на финансијска тржишта, док питања енергената, инфлације и очувања макроекономске стабилности остају у фокусу економске политике.

Јелица Антељ

> Бојан Станић
>
> За сваку кризу која се појави мислимо да је најопаснија. Ми сада причамо о томе да ли ће инфлација бити 4,5 или пет одсто, а знате да је у Србији 2022. и 2023. она износила 12 одсто. Значи, није то још тако велик проблем и надајмо се и да неће ни бити

Фото А. Васиљевић

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 19.04.2026
Medij: Politika
Rubrika Tema nedelje
Autori: Jasna Petrović Stojanović
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Da cene nisu ograničene, dizel bi na pumpama koštao 225 dinara

Napomena:
Površina: 848

Strana: 13

Да цене нису ограничене, дизел би на пумпама коштао 225 динара

Јасна Петровић Стојановић

Нова лиценца за „Нафтну индустрију Србије", коју амерички ОФАК понекад продужава, а понекад не, само је наставак неизвесности и напетости за пословање ове нафтне компаније која већ 16 месеци живи од тога какве ће вести стићи с друге стране океана. Будући да стабилно снабдевање пумпи зависи од поузданог рада рафинерије у Панчеву, чије пословање додатно угрожавају санкције САД, питање је колико ће још дуго компанија моћи да ради, јер авансно плаћа сваку набавку нафте.

Нема дилеме да је сигурност снабдевања Србије у овој фази и даље очувана захваљујући томе што држава има обавезне залихе нафте, као и резервне планове за случај поремећаја у снабдевању. Међутим, држава и НИС морају да се припреме за могућност дуготрајног поремећаја у међународној трговини енергентима. Једино што би могло да реши овај велики проблем јесте коначна продаја НИС-а. Међутим, и тај процес ће потрајати све и да се све три стране – Руси, Срби и Мађари – договоре око детаља споразума о преузимању ове компаније до 22. маја.

С друге стране, јасно је да ништа не може да траје у недоглед, ако редовног пословања нема. Тако ни ово, поготово ако се има у виду да за само једну набавку нафте од око милион барела НИС мора да плати авансно 120 милиона долара. А тих милион барела или око 140.000 тона нафте довољно је за око две недеље потрошње.

Србија много пута до сада осетила моћ и силу САД на својој кожи, па плива како зна и уме у датим околностима. Не дозвољава да ниједан возач осети санкције, скупу нафту и још скупљи дизел. Или да ниједан суграђанин који лети из Србије остане приземљен јер нема горива. Рафинерија ради. Увезено је довољно нафте, око 25 одсто се покрива из домаћих лежишта. Држава уредбом о максималним ценама контролише колико ће бензин и дизел да коштају у малопродаји. И акцизе су снижене акцизе за 25 одсто, тако да је гориво у нашој

Цена нафте је од 28. фебруара порасла за 72 одсто, бензина 56, авио-горива 123 процента и дизела 112 одсто

земљи тренутно јефтиније него у БиХ и Северној Македонији. И док САД, Израел и Иран воде преговоре о примирју за пропуштање танкера кроз Ормуски мореуз, ситуација је од 28. фебруара куд и камо другачија. Наиме, цена нафте више не зависи баш од сваке и најмање вести која долази из Беле куће. Напротив.

„Политикин" извор упућен у нафтне (не)прилике каже да су досадашње анализе потврдиле да су цене нафте од 28. фебруара до сада порасле за 72 одсто, бензина 56, авио-горива 123 процента и дизела 112 одсто. Ако се гледа с аспекта трговаца нафте, они тренутно највише зарађују јер је црно злато са 60 долара пре почетка рата у Ирану скочило на више од 100 долара за барел.

– У датим околностима НИС купује нафту где и колико може. Али и та нафта, када се увезе, мора негде да се складишти, а ни складишни капацитети нису неограничени. Углавном се увози киркук-нафта, из истоименог кључног центра иранске нафтне индустрије, али оно што је сада за већину рафинерија проблем јесте што у понуди нема више лошије, а јефтиније нафте – каже извор „Политике".

Да нема ограничења цена горива, о чему држава води рачуна, возачи би данас плаћали дизел више од 225 динара, јер он управо толико кошта да се сада увезе и да се при томе у ту цену не урачунава ни транспорт ни маркирање, ни мониторинг... Дакле, решење је или укидање санкција и делистирање НИС-а или продаја.

Фотог радиције НИС

Приметно је да је у Србији у марту била највећа тражња за горивом јер су се грађани уплашили да га неће бити. Сада је већ та тензија попустила, али никако неће бити добро да оваква ситуација с овако високим ценама нафте, ратом у Персијском заливу и у Украјини потраје, јер ће свет увести у рецесију. А ако дође до тог широко распрострањеног пада економске активности, неизбежно ће уследити и пад производње, смањење потрошње, раст незапослености и финансијска неизвесност. Јелена Радун, директор у предузећу за трговину нафтом и нафтним дериватима АВИА, каже да без НИС-а већина пумпи у Србији не би успела да настави да ради.

– Не би било реално ни очекивати да би нас нека друга страна компанија која је у Србији заштитила на начин на који је то урађено преко НИС-а, а то је да велепродајна цена не буде виша од малопродајне. Овако су сви они који су имали потписан уговор с НИС-ом добијали редовно робу – каже она.

Било је, додаје, и тежих дана него што је сада када је маржа трговина 10 динара. По уредби би трговци требало да имају маржу од 21 динар.

У великој мери су и робне резерве државе од око 40.000 тона помогле да на пумпама у сваком часу има свих деривата. Оно што је сада важно јесте да се тражња стабилизовала. Она каже да иако ММФ и Светска банка не гледају баш благонаклоно према умањењу акциза на гориво јер ће се то, тврде, кад-тад вратити као бумеранг државама које су примениле ту тактику. Радунова истиче да је и Немачка, која се томе доскоро одупирала, сада одлучила да примени исту меру.

У Швајцарској је, примера ради, био центлмански договор државе и трговаца да и једни и други снизе цену за по пет центи на дизел, како би сви лакше пребродили велика поскупљења, али после две недеље пумпе су схватиле да то више не могу да издрже и сада се траже неки други модел.

– Тако да ништа не може предуго да се примењује, већ сви морамо да се прилагођавамо у ходу. Исто кажи и за Србију, држава може да ограничава цену на пумпама, али ако у једном тренутку та цена буде већа од малопродајне, коме ће се исплатити да ради? Сумњам да ће до тога доћи, јер се и до сада енергетска политика пажљиво водила и нико није осетио ни санкције НИС-у, ни рат на Блиском истоку – каже Јелена Радун.

Дакле, цене горива на пумпама у Србији су административно реалне, али не и тржишно, односно не одређује их однос понуде и тражње. Све и да се рат у Ирану сутра заврши такве мере ће морати да остану на снази још неко време. А велико је питање када ћемо поново куповати нафту по 60 долара за барел. ¶

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 21.04.2026
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: M. Brakočević
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 812

Naslov: Zbogratnihsukoba tek nas očekuju pravi ekonomski izazovi

Strana: 1,10

Због ратних сукоба
тек нас очекују
прави економски
изазови

стр. 10

Datum: 21.04.2026
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: M. Brakočević
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 812
Naslov: Zbogratnihsukoba tek nas očekuju pravi ekonomski izazovi
Strana: 1,10

Због ратних сукоба тек нас очекују прави економски изазови

Државне мере ублажиле почетни удар енергетске и инфлаторне кризе, али економисти подсећају на искуство из пандемије да „лака решења често касније доводе до веће инфлације"

Србија је у почетној фази енергетске и инфлаторне кризе прошла блаже од већег дела Европске уније, пре свега, захваљујући државним мерама којима су ограничене цене горива и ублажен раст трошкова, као и брзом реаговању на шокове на тржишту енергената. То је привремено одржало инфлацију на нижем нивоу него у ЕУ. Међутим, економисти упозоравају да би овај релативни предах могао бити краткотрајан, јер домаћа привреда остаје снажно зависна од глобалних цена енергената и кретања у европској економији, посебно у случају успоравања или рецесије кључних трговинских партнера, попут Немачке.

Ратни сукоби и поремећаји на глобалном тржишту енергената и даље остављају последице на европску и светску привреду, а Србија је, према оценама Привредне коморе Србије (ПКС), за сада успела да ублажи почетни инфлаторни удар кроз државне интервенције. Ипак, у наредним месецима очекују се нови изазови, и то кроз успоравање привредног раста.

Док ММФ упозорава на „бумеранг ефекат" мера, у ПКС-у наводе да даљи ток зависи од цена енергената и кретања у ЕУ

Економски аналитичар Бојан Станић, помоћник директора Сектора за стратешке анализе ПКС, упозорава да даљи ток инфлације у Србији у великој мери зависи од кретања глобалних цена енергената и интензитета инфлаторних притисака у наредном периоду. Циљ је да инфлација остане у оквиру горње границе циља Народне банке Србије од 4,5 одсто до краја године, али притисци расту, сматра он.

– Нафта учествује у формирању цена готово свих производа у међународној размени, због чега раст цена горива повећава трошкове дуж читавог ланца снабдевања. Произвођачи су приморани да део тих трошкова пребаце на крајње потрошаче, што води општем расту цена, посебно трошкова производње у у енергетски интензивним гранама индустрије и секторима зависним од увоза и транспорта. Додатни ризик представља успоравање привреде Европске уније, пре свега Немачке као кључног партнера Србије – наводи он. Како додаје, Немачка се и даље опоравља од последица одустајања од енергената из Русије, што је повећало трошкове производње и смањило конкурентност њене привреде, док нови поремећаји на тржишту енергената додатно погоршавају ситуацију и повећавају ризик од рецесије.

– То би се потом прелило и на Србију кроз слабију тражњу и извоз. Најосетљивији сегмент тренутно јесте тржиште енергената, где је наша држава већ реаговала ограничавањем цена нафтних деривата и смањењем фискалног оптерећења кроз ниже акцизе – истиче Станић.

Он додаје да је Србија, у поређењу са већином европских земаља, ипак имала најмањи скок цена нафтних деривата у последњих месец и по дана.

– Државна интервенција била је правовремена и помогла је да се први удар инфлаторног таласа не осети у већем обиму – објашњава Станић, позивајући се на податке Републичког завода за статистику, према којима је инфлација у Србији у марту износила 2,8 одсто на међугодишњем нивоу, док је у Европској унији забележен већи раст.

– У ЕУ је инфлација порасла са 1,9 одсто на 2,5 процената, што је, посматрано релативно, већи скок него код нас – додаје он.

Ипак, стручњаци упозоравају да су ефекти ових мера краткорочни и да би нови талас раста цена енергената, уз успоравање европске привреде, могао брзо да поништи тренутну предност Србије у односу на ЕУ. Сличан став износе и међународне институције, попут Међународног монетарног фонда и Светске банке, које упозоравају да би смањење акциза на гориво могло да има и негативне последице по јавне финансије.

Економиста Милан Р. Ковачевић подсећа да држава смањењем акциза одмах губи део прихода који се користе за финансирање плата, пензија и инфраструктуре...

– Ако се ти приходи смање, држава ће морати да их надокнади – било кроз задуживање, било каснијим повећањем пореза. У том случају, раст пореза или акциза може поново да погура цене нагоре, због чега ММФ и говори о „бумеранг ефекту" – објашњава Ковачевић.

Колико ће средстава бити узето из буџета и на који начин ће се тај губитак надокнадити, питање је економске политике, додаје он, али указује да се такве одлуке често доносе без довољно јавне расправе.

– Не можемо са сигурношћу рећи да смо успешније од других прошли кроз први инфлаторни талас. Подсетимо се пандемијских година, када је држава давала помоћ и коме је требало и коме није, што је касније допринело инфлацији већој од 15 процената. Из тог периода смо се тешко извукли, а сличан сценарио може се поновити ако будемо посезали за лаким и краткорочним методама и решењима – упозорава Ковачевић.

Као пример таквих мера, он наводи ограничење маржи у трговини, истичући да трговци не прихватају губитке пасивно, већ траже начине да их надокнаде на другим производима или кроз прилагођавање пословања. **М. Бракочевић**

Фото Пиксабеј

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 28.04.2026
Medij: Nova
Rubrika U fokusu
Autori: ANA TAŠKOVIĆ
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 482
Naslov: Predstoji nam novi talas poskupljenja
Strana: 6

POSKUPLJENJE NAFTE NA TRŽIŠTU MOGLO BI DA POGURA CENE OSTALIH PROIZVODA

Predstoji nam novi talas poskupljenja

U samoj inflatornoj korpi, odnosno indeksu potrošačkih cena, gorivo ne učestvuje toliko puno, ali indirektno utiče preko velike većine roba i usluga i sada je samo pitanje koliko će biti potrebno vremena da taj talas prostruji kroz čitavu privredu i da se reflektuje na potrošačke cene, kaže Nenad Gujaničić, broker

ANA TAŠKOVIĆ

Cene nafte konstantno varira od početka sukoba na Bliskom istoku, pa je tako njena vrednost u ponedeljak ponovo porasla, nakon što su planovi za drugu rundu mirovnih pregovora između SAD i Irana ponovo propali. Međunarodna referentna vrednost, sirova nafta tipa „brent", porasla je za 2,2 odsto na 107,64 dolara.

Ovo izaziva strah da će cene goriva ponovo poskupeti, a ono što nimalo ne ohrabruje jeste i informacija od pre nekoliko dana da je došlo do poskupljanje kerozina, što je ozbiljno je uzdrmalo vazduhoplovnu industriju. Sagovornici „Nove" ističu da će doći do novog talasa poskupljenja, ali da je nemoguće predvideti u kojoj meri. Dodaju i da je sadašnja cena goriva koju imamo nova realnost.

Broker Nenad Gujaničić ističe da u samoj inflatornoj korpi, odnosno indeksu potrošačkih cena, gorivo ne učestvuje toliko puno, ali ono indirektno utiče preko maltene velike većine roba i usluga.

- Ovo je sada samo pitanje koliko će dugo potrajati i koliko će biti potrebno vremena da taj talas prostruji kroz čitavu privredu i da se reflektuje na potrošačke cene. Teško je reći u kojoj će to biti meri iz razloga što su fluktuacije cene nafte izuzetno visoke na nedeljnom nivou i koreliraliju sa tim napretkom odnosno stagnacijom u pregovorima između Irana i Amerike. Pošle nedelje smo imali taj veliki skok, a one tamo nedelje veliki pad. Veoma je teško reći koji će to biti intenzitet, ali je izvesno da će nekih posledica biti. I po pitanju inflacije na većinu roba i usluga, ali i rasta kamata jer mislim da je ona prilično neizbežna - naveo je on.

Gujaničić dodaje da će Evropska centralna banka u ovoj godini morati da poveća kamate što se inače nije očekivalo pre ovog rasta u martu i to je ono što najviše pogađa našu privredu i građane, iako mi nismo deo evrozone, ali je to naš glavni trgovinski partner i od njega dosta zavisimo.

Ekonomista Goran Radosavljević ističe da ono što je kod nas problematično je da se cena derivata ne utvrđuje po osnovu cene nafte, već na osnovu kotacija derivata na Mediteranu, a te kotacije su i dalje visoke.

- U skladu s tim su i cene kod nas rasle koliko su rasle. Cena sirove nafte je proteklih nedelja išla u rasponu od 85 do 120 ukupno. A sve vreme derivati poskupljuju. Ovo poslednje povećanje daje signal, ali je sušinski tržište nestabilno. Velike varijacije se ne prenose odmah, ali kotacije zavise od raspoloživosti derivata. Trenutno koliko sam video benzina i dizela ima dovoljno, sirove nafte ima, kao i rezervi, sa kerozinom je bilo problema. Ne stičem utisak da

EVROPSKA CENTRALNA BANKA U OVOJ GODINI MORATI DA POVEĆA KAMATE ŠTO SE INAČE NIJE OČEKIVALO PRE OVOG RASTA U MARTU I TO JE ONO ŠTO NAJVIŠE POGAĐA NAŠU PRIVREDU I GRAĐANE, IAKO MI NISMO DEO EVROZONE, ALI JE TO NAŠ GLAVNI TRGOVINSKI PARTNER I OD NJEGA DOSTA ZAVISIMO, KAŽE NENAD GUJANIČIĆ, BROKER

Nenad Gujaničić

postoje ozbiljne pretnje nestašici. Vidim rast cena - rekao je on.

Dodaje da je sada i ruska nafta prisutna na tržištu, jer su skinute sankcije, ali da više nema jeftinijih derivata koji su dolazili sa Bliskog istoka, pa je sad tu pritisak na marže i na zarade i na profitabilnost kompanija.

- Što se tiče očekivanja rasta cena drugih proizvoda, cene derivata su prilično visoke već neko vreme. Mi smo se borili sa cenom između 190 i 200 dinara u dužem periodu, a sada je već neko vreme za 10 odsto iznad, uz smanjenje akciza. Realno je očekivati i kada se cene kotacija vrate na pre, da će cene derivata biti visoke, jer će se vratiti akciza. Ovo sada preko 200 dinara litar dizela i benzina je nova realnost. Defakto će to vrlo brzo krenuti da utiče na druge proizvode - naveo je.

Istakao je da je MMF već uradio projekcije nove inflacije koja će ići preko pet odsto, sa tendencijom da do decembra dođe na sedam odsto, sve u očekivanju rasta cena hrane, transporta...

- Nisu ta očekivanja kao što su bila 2022. i 2023. godine, kada su cene bile dvocifrene u gotovo celoj Evropi. Ne očekujem ogroman rast cena, ali ukoliko se bude desilo ovih sedam odsto kod nas, to je jako visoko. Sedam odsto rasta cena u decembru će pojesti kompletno rast plata i penzija. Suštinski onaj nominalni iznos o kojem vlast priča u realnim osnovama može biti potpuno anuliran, a to će uticati na kvalitet života - zaključio je sagovornik „Nove".

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 30.04.2026
Medij: Svet bankarstva i investicija
Rubrika Tema broja
Autori: 4 Piše: DANIELA ILIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Ako sukob ne eskalira - neće biti većih promena kamatnih stopa
Napomena:
Površina: 2371
Strana: 18,19,20,21

Ako sukob ne eskalira - neće biti većih promena kamatnih stopa

Prema procenama pojedinih autora, 10 odsto rasta cene nafte redukuje globalni BDP za nešto više od 0,1 procenat, uz istovremeni rast globalne inflacije za 0,2 procentna poena

Piše: DANIELA ILIĆ

KADA JE 28. FEBRUARA POČEO RAT u Iranu, svet nije slutio kakve posledice taj sukob može da ima ne samo po region Bliskog istoka, već globalno – na ekonomiju svake države, a naročito na one koje su neto uvoznice energenata. Već sada je jasno da je pretnja po globalnu ekonomiju usporavanje privrednog rasta i ubrzavanje inflacije. Sve oči su uprte u aktere ovog sukoba, jer bi sa daljim širenjem i produžavanjem rata i prognoze bile znatno lošije.

„Ako ne dode do dodatne eskalacije konflikta na Bliskom istoku takvih razmera koji bi za posledicu imao značajniji dalji rast cena energenata i drugih primarnih proizvoda na svetskom tržištu i globalne inflacije, ne očekujemo veće promene kamatnih stopa, a time ni efekat promene kamatnih stopa na učešće problematičnih kredita u ukupnim kreditima“, poručila je Narodna banka Srbije sredinom aprila.

U danu nastanka ovog teksta Ormuski moreuz, kroz koji je pre rata u Iranu prolazila četvrtina svetske pomorske trgovine naftom - 20 miliona barela dnevno - proglašen je potpuno otvorenim, ali za vreme dok traje primirje sukobljenih strana.

Globalni rast

Iščekivalo se i šta će reći MMF u svojim Svetskim ekonomskim izgledima (World Economic Outlook), prognoze kretanja svetske ekonomije pod senkom rata objavljene su sredinom aprila i najkraće bi se mogle opisati kao – najava opšteg usporavanja privrednog rasta i ubrzavanja inflacije.

„Nakon što je prošle godine izdržala veće trgovinske barijere i povećanu neizvesnost, globalna aktivnost se sada suočava sa velikim testom zbog izbijanja rata na Bliskom istoku. Pod pretpostavkom da sukob ostane ograničenog trajanja i obima, predvida se da će se globalni rast usporiti na 3,1 odsto u 2026. i 3,2 odsto u 2027. godini“, navodi MMF.

Predvida se i da će globalna inflacija porasti u 2026. godini na 4,4 odsto. MMF predvida da bi cene energenata ukoliko se rat završi mogle da rastu „umerenih 19 odsto“ ove godine, dok bi situacija mogla biti gora ako se sukobi nastave.

Kada je reč o Srbiji, MMF predvida da će rast srpske privrede ove godine usporiti na 2,8 odsto, dok će inflacija do kraja godine iznositi 5,2 odsto.

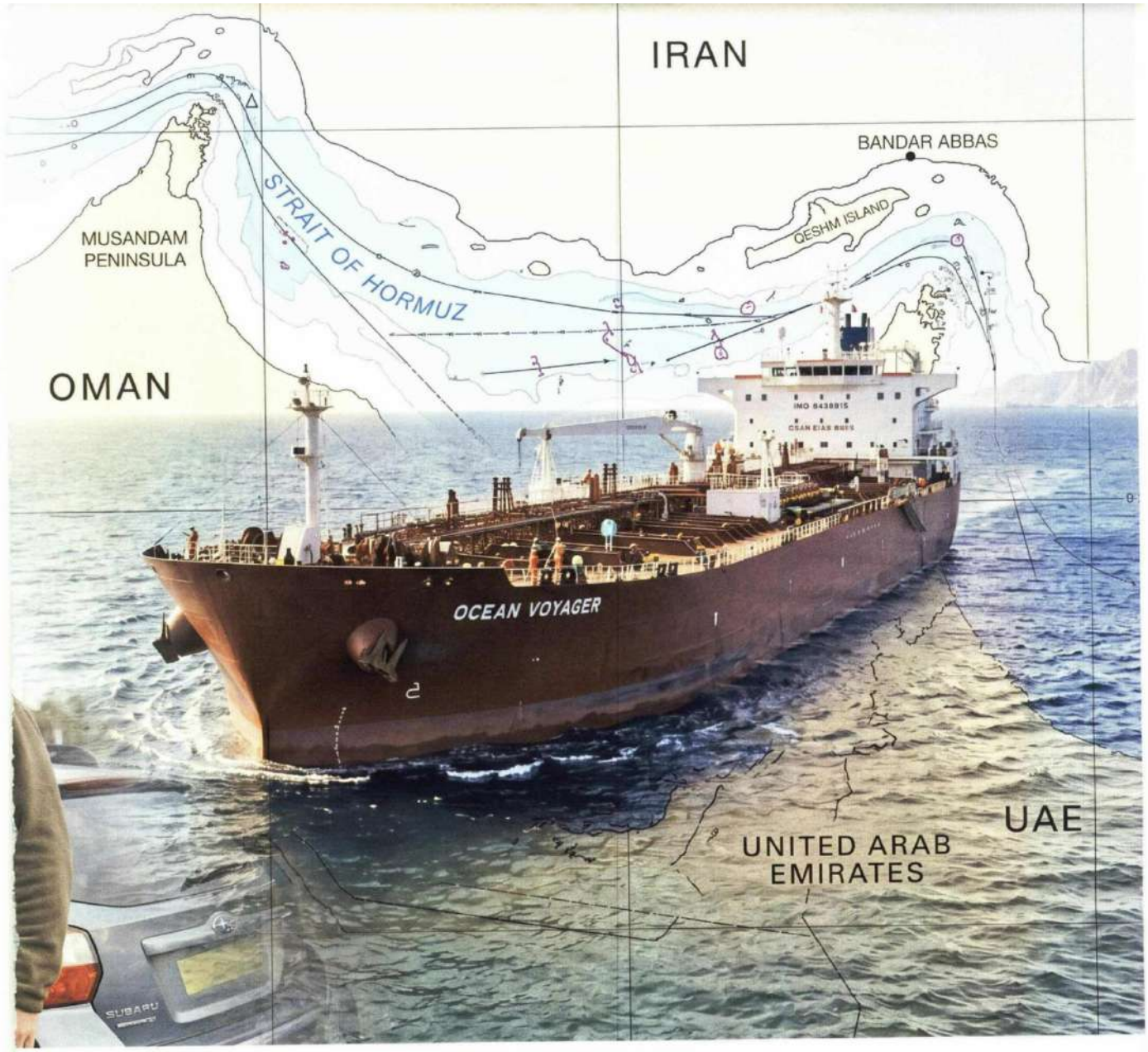
Odmah po objavi izveštaja MMF-a, kada je reč o proceni inflacije za ovu godinu od 5,2 odsto, kancelarija u Beogradu saopštila je da je ona zaključena 10. marta

Datum: 30.04.2026
Medij: Svet bankarstva i investicija
Rubrika Tema broja
Autori: 4 Piše: DANIELA ILIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 2371

Naslov: Ako sukob ne eskalira - neće biti većih promena kamatnih stopa

Strana: 18,19,20,21

i da se zasnivala na pretpostavci da će cene porasti posle isteka uredbe o ograničenju marži. Medutim, po isteku uredbe smanjene su akcize na gorivo, pa bi inflacija ipak mogla da bude niža nego što je predviđeno.

Izraženo poskupljenje sirove nafte i gasa

U Narodnoj banci Srbije kažu da je eskalacija sukoba na Bliskom istoku krajem februara dovela do pojačane volatilnosti na međunarodnim energetskim tržištima i izraženog rasta cena sirove nafte i prirodnog gasa.

„Ovi poremećaji predstavljaju značajan energetski šok za globalnu privredu, koji se ne zadržava isključivo na energetskom sektoru, već se postepeno preliva i na druge segmente kroz rast troškova kontejnerskog transporta i logistike, cene mineralnih đubriva, otežano funkcionisanje lanaca snabdevanja i sl. Ovi faktori, zajedno sa pojačanom geopolitičkom neizvesnošću, negativno utiču na investiciono i potrošačko poverenje, što može rezultirati odlaganjem investicionih odluka, volatilnim tokovima kapitala i usporavanjem svetske privrede“, ukazuje NBS.

U takvim okolnostima, zemlje neto uvoznice energenata, uključujući Srbiju, izložene su pojačanim rizicima naviše po inflaciju, a naniže po privredni rast, pojašnjava centralna banka.

„Rizici naviše po inflaciju proizilaze pre svega iz direktnog prenosa rasta svetskih cena energenata na domaće cene naftnih derivata, kao i iz širih indirektnih troškovnih pritisaka po tom osnovu. Pored toga, ukoliko se ovi pritisci zadrže, moguće je da dođe do njihovog prelivanja na ostale cene, preko rasta inflacionih očekivanja, tj. do po-

Datum: 30.04.2026
Medij: Svet bankarstva i investicija
Rubrika Tema broja
Autori: 4 Piše: DANIELA ILIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 2371
Naslov: Ako sukob ne eskalira - neće biti većih promena kamatnih stopa
Strana: 18,19,20,21

jave sekundarnih efekata i rasta inflacije", ukazuje NBS.

Mere za očuvanje cenovne stabilnosti

U Narodnoj banci Srbije ističu da kreatori ekonomske politike u Srbiji koordinirano sprovode mere radi očuvanja cenovne stabilnosti i ublažavanja negativnih efekata eksternih šokova.

„Država je odmah preduzela mere usmerene na ograničavanje rasta cena naftnih derivata na domaćem tržištu – zabranila je izvoz naftnih derivata i smanjila akcize na gorivo, što treba da ograniči i sekundarne efekte prelivanja na ostale cene, a time i da spreči da dode do znatnijeg rasta inflatornih pritisaka", navodi NBS.

Narodna banka Srbije je, dodaje se, nastavila da vodi opreznu monetarnu politiku, uz očuvanje relativne stabilnosti deviznog kursa.

„Monetarna politika ne raspolaže instrumentima kojima može uticati na formiranje cena energenata na svetskom tržištu, niti može sprečiti njihovo direktno prenošenje na domaće cene naftnih derivata. Njena uloga je ključna u očuvanju usidrenosti inflacionih očekivanja i blagovremenoj reakciji ukoliko dođe do njihovog znatnijeg rasta, kako bi se sprečilo da privremeni troškovni šokovi prerastu u trajnije inflatorne pritiske. U tom kontekstu, Narodna banka Srbije će, ukoliko proceni da rast svetske cene nafte dovodi do izraženijih sekundarnih efekata na ostale cene putem inflacionih očekivanja, reagovati svim raspoloživim instrumentima. Za sada takvi efekti nisu uočeni, imajući u vidu da su inflaciona očekivanja i dalje relativno stabilna", navodi centralna banka.

Izvršni odbor nije menjao visinu referentne kamatne stope na svojim sastancima u martu i aprilu, naglašavajući da će nastaviti da prati i analizira trendove na domaćem i međunarodnom tržištu i da će odluke o budućoj monetarnoj politici donositi od sastanka do sastanka, u zavisnosti od podataka koji budu pristizali.

„U skladu s tim, ukoliko ne dođe do dodatne eskalacije konflikta takvih razmera koji bi za posledicu imao značajniji dalji rast cena energenata i drugih primarnih proizvoda na svetskom tržištu i globalne inflacije, ne očekujemo veće promene kamatnih stopa, a time ni efekat promene kamatnih stopa na učešće problematičnih kredita u ukupnim kreditima. Ističemo i da je učešće problematičnih kredita u ukupnim kreditima na istorijskom minimumu i iznosi 2,05 odsto", zaključuju u Narodnoj banci Srbije.

Ekonomski aspekti prvog meseca sukoba u Iranu

Ekonomista Ivan Nikolić, urednik Makroekonomskih analiza i trendova, u martovskom MAT-u analizira ekonomske aspekte prvog meseca agresije na Iran.

Ističe da je Ormuski moreuz centralna osa oko koje se prelama čitava ekonomska priča agresije na Iran.

„Zatvaranje Ormuza direktan je uzrok cenovnog poremećaja mnogih proizvoda. Pažnja javnosti je inicijalno bila fokusirana na energente, s obzirom na činjenicu da su zemlje Zaliva po tome čuvene.

Rat izaziva globalnu nestašicu đubriva

Zaliv, učestvuje sa oko 8-10% u globalnoj proizvodnji primarnog aluminijuma. Najveći problem je pogon Qatalum u Kataru (njegov godišnji kapacitet je oko 630 hiljada tona, a trenutno ugašen; u ovom trenutku se procenjuje da je za ponovno pokretanje pune proizvodnje neophodno najmanje šest meseci).

Evropa uvozi približno 30% aluminijuma iz Zaliva, SAD preko 20%. Tržište je već bilo u deficitu pre sukoba, a sada se suočava sa dodatnim udarom. Pored primarnog aluminijuma, rat izaziva i globalnu nestašicu đubriva. Zaliv je odgovoran za 16-35% globalnog izvoza uree (raspon je dat zbog različitih procena) i za približno 30% amonijaka. Za proizvodnju fosfatnih đubriva neophodan je sumpor. Zaliv je i njegovo ključno izvorište, jer čak 45% globalne trgovine sumporom dolazi iz ovog regiona. Povrh toga, Katar je drugi najveći svetski proizvođač helijuma. Drži gotovo četiri petine globalnog tržišta. Bez helijuma nema proizvodnje poluprovodnika (čipova) i optičkih kablova.

Datum: 30.04.2026
Medij: Svet bankarstva i investicija
Rubrika Tema broja
Autori: 4 Piše: DANIELA ILIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 2371
Naslov: Ako sukob ne eskalira - neće biti većih promena kamatnih stopa
Strana: 18,19,20,21

Medutim, negativan efekat ovog rata na globalnu ekonomiju je daleko veći. Ormuz nije samo naftni čep – on je čep za čitav niz industrija koje nemaju veze sa energijom, ali zavise od fizičkog protoka robe iz Zaliva. Zato je pitanje bezbednog prolaza kroz Ormuski moreuz bez dileme conditio sine qua non održivosti Sporazuma o prekidu ratnih aktivnosti, koji je stupio na snagu 8. aprila", ukazuje Nikolić u ovoj analizi.

Kako navodi, prema procenama pojedinih autora, 10 odsto rasta cene nafte redukuje globalni BDP za nešto više od 0,1 procenat, uz istovremeni rast globalne inflacije za 0,2 procentna poena.

Najviše trpi Evropa

Uticaj je, kaže, asimetričan: najviše trpi Evropa, zatim južna i jugoistočna Azija.

„Dalje intenziviranje konflikta, uz širenje destrukcije infrastrukture i proizvodnih kapaciteta zemalja persijskog zaliva proizvelo je neželjene efekte i na brojne sekundarne proizvode. Ovi proizvodi možda imaju relativno mali udeo u globalnom BDP-u, ali njihova dostupnost je kritična za njegovo generisanje. Ormuski moreuz nije samo energetska kapija – on je i industrijska i poljoprivredna kapija Bliskog istoka. Njegova blokada koja je sada ušla u drugi mesec, tek će indukovati teške lančane reakcije u cenama hrane, metalima, visoko-tehnološkoj opremi, čak i ako one ne čine veliki procenat globalnog BDP-a", ukazuje se u analizi.

Dva pesimistična scenarija MMF-a

Prognoza MMF-a zasnovana je na pretpostavkama da je sukob na Bliskom istoku kratkotrajan, a da cene energije umereno rastu za 19 odsto u 2026, što dovodi do globalnog rasta od samo 3,1 odsto u ovoj godini i inflacije od 4,4 procenta. Nastavak sukoba, duže zatvaranje Ormuskog moreuza i veća šteta na rafinerijama značajnije bi i dugotrajnije poremetili globalnu ekonomiju. MMF je u svom izveštaju objavio i dva dodatna pesimističnija scenarija, koja ukazuju na još značajnije smanjenje rasta i visoku inflaciju, u slučaju eskalacije sukoba na Bliskom istoku.

U nepovoljnom scenariju cene energije naglo rastu, rastu i inflaciona očekivanja, a globalni rast usporava na 2,5 odsto tokom ove godine, dok globalna inflacija raste na 5,4 odsto.

U još „težem" scenariju dolazi do trajnih poremećaja u snabdevanju energijom, cene nafte rastu, globalni rast usporava na dva odsto u ovoj i sledećoj godini, a inflacija premašuje šest procenata.

Globalni rast

3,1% u 2026. | 3,2% u 2027.

4,4% – INFLACIJA

19% – rast cene energenata ukoliko se rat završi, situacija bi mogla biti gora ako se sukobi nastave

Izvor: MMF

Posledice po ekonomije Zaliva

Prvi mesec agresije na Iran je ostavio strašne posledice, pre svega, na ekonomije Zaliva, navodi Nikolić.

„Redukovana je proizvodnja nafte i gasa, ali i turizma, avijacije, logistike, proizvodnje i finansijskih usluga. Uništena je infrastruktura i brojni proizvodni kapaciteti koje nije lako obnoviti. Procenjeni dnevni finansijski gubici tokom marta iznose 700 miliona dolara, samo od nafte. Dugoročno je izgubljeno poverenje investitora, stranih radnika. Ali kao i u svakom ratu, dok neko gubi, neko dobija, jer je rat mnogim zemljama pozitivna eksternalija. Postoje procene da je upravo viša cena energenata samo Rusiji obezbedila pozitivnu eksternaliju od upravo pomenutih 700 miliona dolara na dnevnom nivou. Jednaki dobitnik su i SAD, kao i druge zemlje izvoznice nafte, koje nisu deo ove ratom zahvaćene zone, poput Kanade, Australije, ali i onih manjih, kao što su Azerbejdžan, Kazahstan, jer su najveći kupci njihove nafte i gasa evropske zemlje", ukazuje Nikolić.

Inflacioni pritisci

Kada je reč o inflaciji, rat je već u prvom mesecu generisao inflacione pritiske u mnogim zemljama.

„U evrozoni je u martu izmerena najveća inflacija od januara 2025. godine. Među najvećim ekonomijama evrozone inflacija je osetno ubrzala u Nemačkoj (2,8% međugodišnje posmatrano, naspram 2,0%, u februaru), Francuskoj (1,9%, naspram 1,1%), Španiji (3,3%, naspram 2,5%). U martu 2026. godine i rast cena u SAD-u je bio pod snažnim uticajem energetske krize izazvane sukobima na Bliskom istoku (međugodišnji indeks potrošačkih cena za mart će biti poznat 10. aprila, ali se pretpostavlja da će sa februarskih 2,4% inflacija uvećati za još jedan procentni poen). Kreatori ekonomskih politika prate u kojoj meri trenutni rast cena energenata utiče na inflaciona očekivanja. Centralne banke do sada nisu odreagovale na inicijalni udar, koji je ublažen i pražnjenjem strateških rezervi nafte i gasa, ali i fiskalnim odricanjima. Tržišta trenutno participiraju da će se kamatne stope verovatno više puta uvećati u 2026. godini, što se vidi, na primer, po kretanju Euribora", navodi se, između ostalog, u ovoj analizi ekonomskih rezultata prvog meseca sukoba na Bliskom istoku.

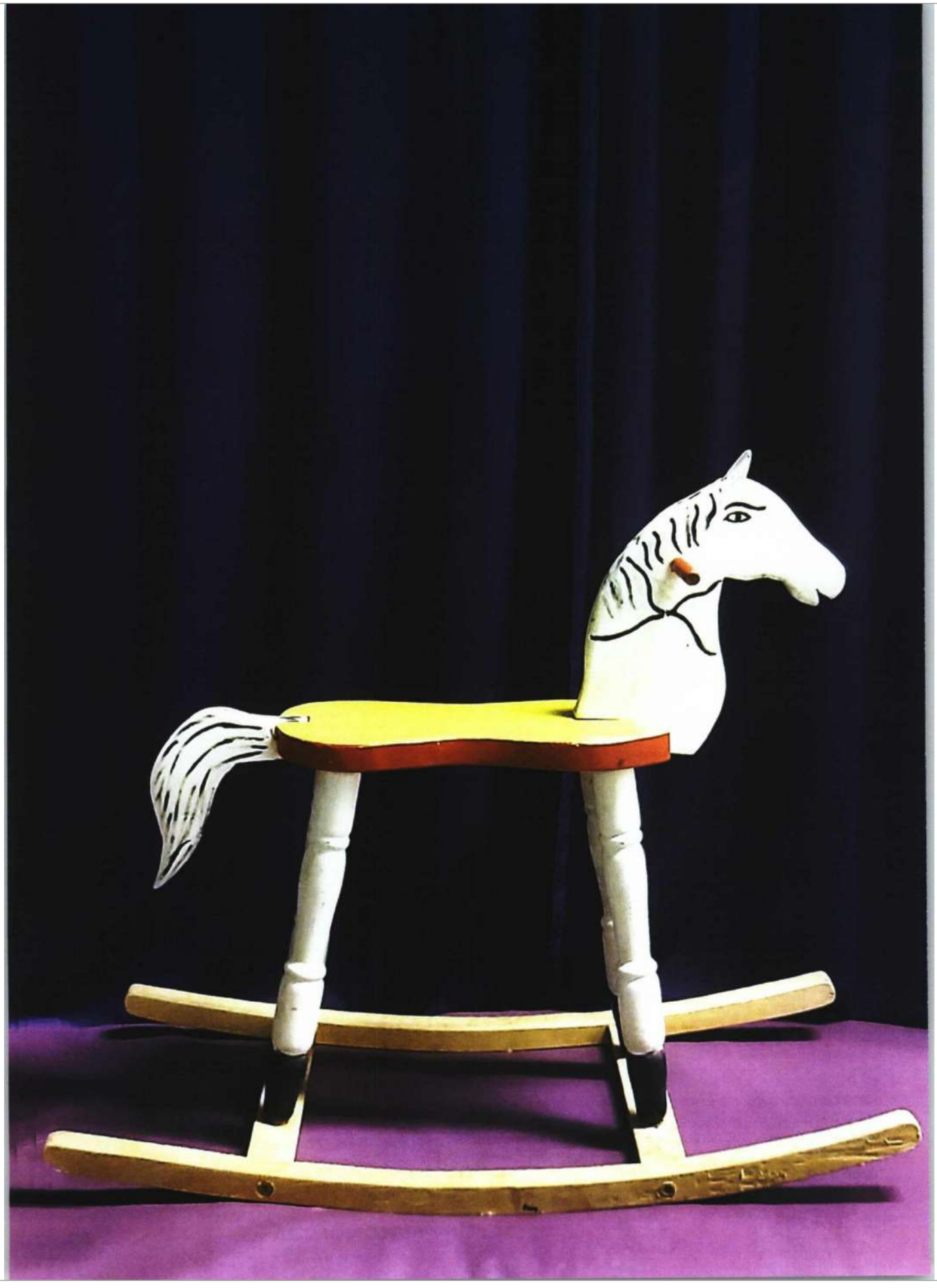
U trenutku nastanka ovog teksta do puna dva meseca trajanja ovog rata nedostaje svega desetak dana...

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 01.05.2026
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Bez naslova
Autori: Bogdan Petrović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 2939

Naslov: TRGOVCI SU ALAVI, MOŽE IM SE

Datum: 01.05.2026
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Bez naslova
Autori: Bogdan Petrović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 2939
Naslov: TRGOVCI SU ALAVI, MOŽE IM SE
Strana:

Bogdan Petrović
Foto: Gordana Tošić

Zašto su cene u Srbiji više od evropskih

TRGOVCI SU ALAVI, MOŽE IM SE

Ako se usvoji Zakon o trgovačkim praksama, pa ako se potom bude i primenjivao, trgovci više neće moći da ucenjuju dobavljače, niti će otkupljivači moći da se nefer ponašaju prema proizvođačima – da ih ucenjuju, naplaćuju im, kasne sa plaćanjem. Da li će to spustiti cene? Za to je potrebna konkurencija

Poređenje cena nekih osnovnih prehrambenih artikala pokazuje da su cene u Srbiji često bar za trećinu iznad cena istih proizvoda u inostranstvu, i to ne računajući artikle koji se nalaza na „akcijama". Isto važi i za sredstva za održavanje higijene, kućnu hemiju i niz drugih proizvoda.

U principu, cene u trgovinama u Srbiji ne bi trebalo da budu više od onih u EU, jer su carine za uvoz robe iz EU ukinute primenom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je potpisan još 2008. godine. Određeni troškovi uvoza ipak postoje zbog troškova špedicije i carinskih evidentiranja mera inspekcijske kontrole, ali to sve ne može da opravda razliku u ceni, osim za par procenata.

O suštinskim razlozima zbog kojih potrošači plaćaju preskupe proizvode, naša vlast je prvi put otvoreno progovorila krajem prošlog leta, kada je predstavila uredbu kojom su ograničene trgovačke marže.

Razlozi za „brigu" o građanima su bili više nego jasni: predsednik Vučić, suočen sa višemesečnom protestima, očajnički je pokušavao da pokaže kako „vodi računa" o običnim građanima, pa je tako doneta i ta uredba (pored nekoliko drugih mera, kao što je nova legalizacija, koja se inače pokazala daleko sporijom nego što je tada najavljeno).

Uredba je samo „načela" nefer ponašanje trgovaca. To inače nije samo srpska specifičnost; slične manipulacije su se dešavale i u državama EU, samo su te države odavno donele zakonske propise i uvele kontrolu ponašanja trgovačkih lanaca. To se moglo i kod nas uraditi pre više godina, ali je vlast „spavala" pod pritiskom trgovačkih lobija.

U početku, primena uredbe je imala nekog efekta, pa je u septembru prošle godine statistika zabeležila pad cena od 1,6% na mesečnom nivou, a stopa inflacije u prošloj godini pala je na svega 2,7%, što je značajno smanjenje u odnosu na period od 2021. godine.

Efekti uredbe su se ipak brzo „istopili", a sama uredba je više puta menjana, jer su se pojavili problemi u njenoj primeni. Primedbe na primenu uredbe imao je i MMF, pa se Srbija obavezala da je ne produžava posle njenog isteka krajem februara. Sporan je bio i pravni osnov da se uredbom regulišu obligacioni odnosi, što je na kraju dovelo i do pokretanja međunarodne arbitraže od strane pojedinih trgovaca.

Čim je uredba prestala da važi, došlo je do rasta inflacije, koja je u martu skočila na 0,5% mesečno (na godišnjem nivou to je 6,2%); u to još nisu uračunati efekti poskupljenja goriva usled krize u Persijskom zalivu. Pored toga, prema

Kašnjenje plaćanja	**86.57%**
Troškovi ulistavanja novih proizvoda koje kupac zahteva od dobavljača	**77.61%**
Plaćanje naknade za širenje trgovinske mreže	**70.15%**
Troškovi pozicioniranja proizvoda na određenom mestu na polici (u visini očiju, na...	**65.67%**
Jednostrane izmene ugovora od strane kupca	**64.18%**
Kupac zahteva da dobavljač plaća za troškove oglašavanja i marketinga koje kupac (npr....	**59.70%**
Davanje robe bez naknade za prvo punjenje objekta	**58.21%**
Kupac zahteva da dobavljač plati deo ili sve troškove popusta (akcija) koje Vaš kupac...	**56.72%**
Pretnja ili sprovođenje komercijalne odmazde ukoliko dobavljač prijavi kupca za nepoštenu...	**55.22%**
Povraćaj neprodatih prehrambenih proizvoda bez plaćanja	**55.22%**
Nejasno ugovoreni godišnji rabati za rast prometa	**53.73%**
Plaćanje naknade za logističke troškove	**52.24%**
Neopravdani zahtevi za plaćanjem kala, rastura, kvara i loma	**49.25%**
Kupac odaje ili koristi strogo poverljive podatke dobavljača bez dozvole	**43.28%**
Kupac zahteva da dobavljač plati troškove osoblja za opremanje prostorija u kojima se...	**40.30%**
Kupac zahteva plaćanja od dobavljača koja nemaju veze sa proizvodima koje dobavljač...	**37.31%**
Plaćanje naknade za rešavanje pritužbi potrošača	**35.82%**
Nepostojanje pisanog ugovora	**32.84%**
Neka druga trgovinska praksa koja je bitna (navesti koja)	**25.37%**
Kupac otkazuje porudžbine u roku kraćem od 30 dana (dobavljač ne moze u tako kratkom...	**25.37%**

Izvor: obrazlozenje Zakona o trgovačkim praksama

nezvaničnim informacijama, pojedini trgovinski lanci su u martu naknadno fakturisali dobavljačima razne rabate i druge naknade koje im je uredba pored marži privremeno „uskratila“, tako da se sve vratilo na staro.

ŠTA POSLE UREDBE

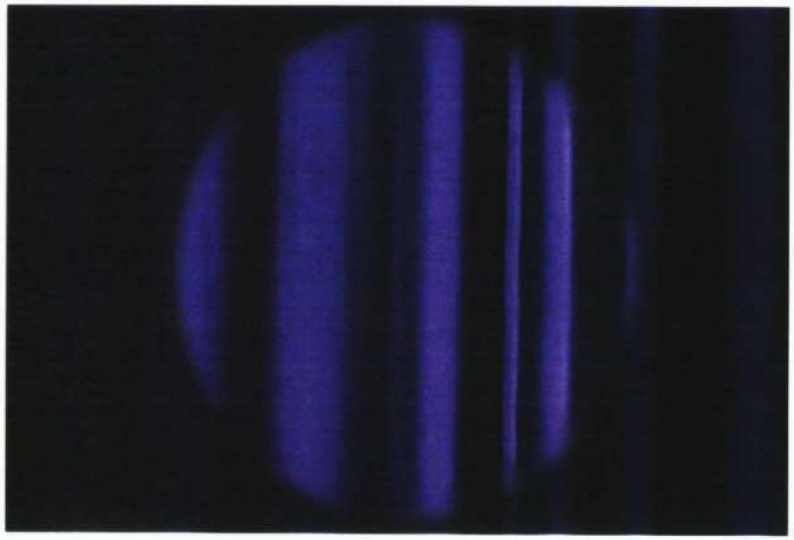
Na kraju je pripremljen i zakon koji bi trebalo trajno da reguliše odnose u lancima snabdevanja. Reč je o Zakonu o trgovačkim praksama, koji se u trenutku slanja ovog teksta u štampu nalazi u raspravi u Narodnoj skupštini.
Zakon neće direktno uticati na odnos građana-potrošača i trgovaca, već će regulisati odnose između proizvođača, prerađivača, dobavljača i trgovaca-kupaca. Zakon će tako regulisati i postupanje šećerana, hladnjača, mlekara i drugih učesnika na tržištu prema poljoprivrednicima.
Inače, nefer ponašanje otkupljivača je izazivalo česte proteste proizvođača mleka, malina i niza drugih poljoprivrednih proizvoda. Pored prehrambenih artikala, zakon će se primenjivati i na sredstva za ličnu higijenu, kućnu hemiju, pelene, kao i na

Datum: 01.05.2026
Medij: Nova ekonomija
Rubrika Bez naslova
Autori: Bogdan Petrović
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 2939

Naslov: TRGOVCI SU ALAVI, MOŽE IM SE

sredstva za zaštitu bilja i oplemenjivanje zemljišta.
Potrošači bi trebalo da osete korist ukoliko se, primenom zakona, stvarno ograniči „alavost" trgovaca, ali i drugih u lancu snabdevanja, a to bi onda moglo da se oseti i na cenama artikala u maloprodaji, jer će se smanjiti troškovi, pa bi to trebalo da se odrazi i na konačne cene u prodavnicama.

KAKO SE „UGRAĐUJU" TRGOVCI?

Prilikom pripreme zakona, koji je urađen uz stručnu pomoć konsultanata koji su angažovani na projektu Evropske unije, urađeno je ozbiljno istraživanje o ponašanju pre svega trgovačkih lanaca koji imaju krajnju, time i najjaču poziciju u sistemu snabdevanja.
Prema tvrdnjama dobavljača, najveći problemi sa kojima se susreću su: kašnjenje plaćanja, trošak „ulistavanja" novih proizvoda (ako želite da plasirate novi proizvod, morate da platite za to trgovcu), plaćanje naknade za širenje trgovinske mreže, troškovi pozicioniranja proizvoda na „vidnom" mestu, jednostrane izmene ugovora od strane trgovca.
Tu je dalje zahtev da dobavljači plaćaju troškove oglašavanja i marketinga, zatim besplatno davanje robe za „prvo punjenje" objekta, zahtev da dobavljač plati deo ili sve troškove „akcija", pretnja ili sprovođenje komercijalne odmazde ukoliko dobavljač prijavi trgovca za nepoštenu praksu, kao i razni drugi načini koji su prikazani u tabeli.
Inspiracija trgovaca za pritisak prema dobavljačima je „neiscrpna". Na primer, trgovci pritiskaju dobavljače „kvarljive" robe da im, neposredno pred istek roka trajanja, vrate neprodatu robu, a da im ovi isporuče novu, i to bez plaćanja.

KOD NAJVEĆIH JE NAJGORE

Što je trgovinski lanac veći, on se po pravilu ponaša „grublje" prema dobavljačima. Javna je tajna da je svojevremeno vlada Mirka Cvetkovića „ubedila" Miroslava Mišković da proda trgovački lanac Maksi belgijskoj kompaniji Delez zbog ogromne nelikvidnosti koju je taj sistem prenosio na dobavljače (rokovi plaćanja, u uslovima inflacije i klizajućeg kursa dinara od 2008. godine ponekad su bili duži i od 180 dana).
Deo transakcije bio je usmeren na izmirenje dugova dobavljačima (oko 300 miliona evra) i ta finansijska injekcija je mnoge firme spasila propasti.
Više nema tako drastičnih kašnjenja, ali takvo ponašanje i dalje opterećuje dobavljače, pa neki od njih primenjuju i tzv. casa sconto, odnosno odobravaju „popust" trgovcima ukoliko plate robu „pre vremena", što umanjuje njihove prihode od 1% do 10%.
Što trgovinski lanac ima veću mrežu, veća je i njegova moć „ubeđivanja" dobavljača: ukoliko neki dobavljač ne želi da prihvati nametnute uslove poslovanja, njemu preti tzv. komercijalna odmazda.
Proizvodi „neposlušnog" snabdevača mogu da „nestanu" iz komercijalne ponude ili akcija trgovaca, narudžbine se smanjuju, prestaje se sa promovisanjem određenog proizvoda ukoliko je to bilo u skladu sa dotadašnjom praksom i slično.
Što je trgovačka mreža veća, dobavljač može da pretrpi i veću štetu, pa je tako prinuđen da „popušta" ili da trpi teške komercijalne posledice.
Dobavljači ističu da je pretnja „komercijalnom odmazdom" najproblematičnija u odnosima sa

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

TRGOVCI PRITISKAJU DOBAVLJAČE „KVARLJIVE" ROBE DA IM, NEPOSREDNO PRED ISTEK ROKA TRAJANJA, VRATE NEPRODATU ROBU, A DA IM OVI ISPORUČE NOVU, I TO BEZ PLAĆANJA

trgovcima. U obrazloženju zakona navodi se da su dobavljači sa 4,48 (od mogućih 5) ocenili tu pretnju, znatno više nego kašnjenje plaćanja (ocena 3,99), troškove ulistavanja novih proizvoda (3,99) i druge nevolje sa trgovcima.

ULOGA KOMISIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

Ključna uloga u primeni zakona namenjena je Komisiji za zaštitu konkurencije (KZK). To telo bi trebalo da nadzire primenu zakona i ima ovlašćenja da postupa po prijavama zainteresovanih fizičkih i pravnih lica, kao i da postupa po službenoj dužnosti.
Ovlašćenja KZK u postupku su velika: službena lica Komisije imaće mogućnost da nenajavljeno upadnu u poslovne prostorije, prevozna sredstva i druge objekte, da prikupe i kopiraju svu dokumentaciju, pa čak i da zapečate poslovne prostorije dok se sprovodi uviđaj, kao i da saslušavaju učesnike u postupku. Takva ovlašćenja nisu novina, jer ona već postoje prema Zakonu o zaštiti konkurencije, po kome je do sada Komisija postupala.
Za razliku od postupaka utvrđivanja eventualnog narušavanja konkurencije, gde su postupci usled složenosti mogli da potraju i nekoliko godina, Zakon o trgovačkim praksama predviđa da se njegove povrede moraju utvrditi u roku od 90 do 120 dana.
Kazne koje su predviđene su veoma ozbiljne i mogu biti od 0,1% do 0,2% godišnjeg prometa. Ako znamo da je recimo promet najvećih lanaca preko milijardu evra, zaprećene kazne bi bile veće od milion odnosno dva miliona evra, što predstavlja ozbiljan trošak za trgovca, jer se radi samo o jednom slučaju.
Inače, Komisija za zaštitu konkurencije u oktobru 2024. je pokrenula po službenoj dužnosti postupak protiv četiri vodeća trgovinska lanca u Srbiji – Delez (Maksi), Mercator S, DIS i Univereksport – zbog sumnje u dogovaranje cena, odnosno povredu konkurencije. Kao osnov za pokretanje postupka, Komisija je navela sumnju da su lanci usklađivali poslovne politike i cene određenih proizvoda, čime su direktno uticali na poskupljenja na štetu potrošača.
Postupak još uvek nije okončan, a njegov ishod može imati značajan uticaj na ponašanje trgovaca. U tom postupku sporno je što je navodno postojao prećutni dogovor o cenama i odsustvo međusobnog konkurentskog pritiska, čime je došlo do narušavanja konkurencije.

DA LI JE OVAKVOM PONAŠANJU TRGOVACA DOŠAO KRAJ

Nefer ponašanje trgovačkih lanaca prema dobavljačima nije velika tajna. Svi iole upućeni u privredne tokove znaju za trikove kao što su „troškovi listiranja", povećanje „vidljivosti", inicijalno punjenje u marketu, kao i za problematičnu praksu kašnjenja plaćanja i raznoraznih „rabata".
Vlada Srbije je svih ovih problema očigledno bila svesna, kao i evropske prakse koja efikasno reguliše te odnose, ali kao da se namerno pravila neobaveštena. To se može objasniti ne samo lobiranjem velikih trgovaca kod resornih ministara, već i činjenicom da sa finansijske strane država od takvog ponašanja ima koristi: što je roba u prodavnicama skuplja, veći su prihodi od PDV-a, koji je jedan od najizdašnijih izvora za punjenje budžeta.
Doduše, taj argument nema veliku težinu: stanovništvo će trošiti i ako cene u trgovinama budu niže, samo za druge potrebe, pa država neće biti bitno oštećena nižim cenama.
Predlagači zakona, na osnovu iskustava drugih država koje su donele slične propise, kao i uporednih analiza, procenjuju da će efekti pune primene zakona biti u smanjenju konačnih cena za 5% do 15%, jer će se značajno smanjiti troškovi dobavljača.
Pritom, što je dobavljač „zavisniji" od velikih trgovinskih lanaca, efekat na smanjenje cena može biti veći. Puni efekti primene zakona primetiće se tek posle godinu-dve, jer je potrebno određeno vreme da se uspostavi nova praksa.
Ali, ma koliko u budućnosti bude efikasna primena ovog zakona, njegovi dometi će biti ograničeni, a cene u Srbiji ostaće (mada manje nego do sada) iznad cena u drugim državama Evrope. Jedino pravo rešenje bio bi dolazak novih trgovinskih lanaca pored postojećih, koji bi povećali konkurenciju na tržištu.
Nažalost, nimalo ne ohrabruje podatak da će novi vlasnik lanca prodavnica Mercator S (Idea) biti Davor Macura, domaći tajkun koga javnost s puno razloga povezuje sa vladajućom garniturom. To je više nego jasno kada se analiza Macurin vrtoglavi uspon: u poslednjih desetak godina, on je od vlasnika menjačnice postao vlasnik Alta banke i kompleksa IMT-a u Novom Beogradu gde počinje gradnju više desetina hiljada kvadrata.
Teško je očekivati da će novopečeni tajkun od inače ne preterano uspešne Idee napravi kompaniju koja će povećati konkurenciju na tržištu.

ŠTO TRGOVINSKI LANAC IMA VEĆU MREŽU, VEĆA JE I NJEGOVA MOĆ „UBEĐIVANJA": UKOLIKO NEKI DOBAVLJAČ NE ŽELI DA PRIHVATI NAMETNUTE USLOVE POSLOVANJA, NJEMU PRETI TZV. KOMERCIJALNA ODMAZDA

Datum: 06.05.2026
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1539

Naslov: Vučić: Si 'đinping će u mesec dana primiti Trampa, Putina i mene

Strana: 1,5

Прин-скрин ТВ Информер

Вучић: Си Ђинпинг ће у месец дана примити Трампа, Путина и мене

Председник Александар Вучић је, говорећи о својој предстојећој посети Кини, изјавио да ће у његовом професионалном животу то бити најважнија посета, пре свега због грађана

Најављујући потребу за рационализацијом државног апарата, председник је истакао да је Србији потребна мања влада, са мање министарстава

Србије, и додао да ће шеф кинеске државе Си Ђинпинг за месец дана примити председнике САД и Русије Доналда Трампа, Владимира Путина и њега.

„То ће бити посета од пет или шест дана, државна, званична, где ће Си Ђинпинг сачекати у месец дана и Трампа и Путина и мене. Ја сам ту случајно залутао. Мене више воле од обојице, али да не говорим у њихово име", рекао је Вучић гостујући синоћ на ТВ Информер. **страна 5**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 06.05.2026
Medij: Politika
Rubrika Događaji dana
Autori: redakcija
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1539

Naslov: Vučić: Si 'đinping će u mesec dana primiti Trampa, Putina i mene

Strana: 1,5

Вучић: Си Ђинпинг ће у месец дана примити Трампа, Путина и мене

Са прве стране

Истакао је да ће теме бити роботика, вештачка интелигенција, војнотехничка, инфраструктурна и економска сарадња, али и знање, како обезбедити школе и знање за наше људе у различитим областима.

Он је најавио да ће за дан-два објавити програмски текст на коме ради, у којем ће бити изнети конкретни циљеви и планови. Вучић је додао да тај програм неће бити лако испунити, али да ће за грађане бити веома интересантно да се упознају са његовим садржајем.

Председник је рекао да је много урађено, да се један економски циклус показао као изузетан када је реч о стварним резултатима, али да силом прилика и променом околности у свету морате многе ствари да мењате, да убрзавате, да раскрстите са неким стварима.

Када је реч о економској ситуацији, председник Србије изјавио је да је у последњем месецу стопа инфлације била 3,3 одсто и да је у већини земаља ЕУ већа него у Србији, и указао да су на годишњем нивоу у Србији највише скочиле цене лекова.

Одлука о изборима за десетак дана

Председник Србије Александар Вучић изјавио је да ће о одлуку о изборима имати за десетак дана и да ту нема никаквих замки.

„Ту људи одлучују о томе какву будућност желе и коме хоће да је повере. Ја мислим да су избори веома важна ствар. Као што сам увек говорио да држава није играчка, тако су избори страшно важни, увек", рекао је Вучић. Додао је да грађани, бирајући своју будућност, морају да изаберу оне људе који ће на најбољи начин интересе земље да чувају и штите.

„Избори су тренутак истине за сваког ко се бави овим послом, али то је пре свега питање за будућност земље и за будућност људи, а не за нас", истакао је Вучић.

Навео је да то није питање његове судбине, личне или било кога другог, већ да је то питање милиона људи у овој земљи.

„И неретко су народи губили и државе, губили своју суштанцу лошим одлукама на изборима. Зато су избори страшно важни", рекао је председник Вучић.

„Људи хоће да зараде више. Не смете да им одузмете високе марже или некакве значајне марже, зато што ћете онда да имате несташицу лекова. Даље, морате да водите рачуна, све време сте притиснути са две стране. Али да ли смо могли да то контролишемо, да макар то буде на нивоу од четири одсто, не на нивоу од 8,5 одсто, за лекове говорим? Наравно да смо могли, али некога није било брига. Зато су неки у међувремену 10 пута ишли на годишње одморе, такозване сити брејк дестинације, јер они могу то себи да приуште, за разлику од пензионера који не могу да приуште тако скупе лекове", рекао је Вучић и закључио да ће неке ствари морати да се мењају.

Фото Танјуг / Ања Пауковић

Наша земља одржава добру фискалну позицију

Председник Александар Вучић састао се јуче са представницима Мисије Међународног монетарног фонда у Србији на челу са шефицом Мисије Анет Кјобе и истакао да Србија, упркос растућој глобалној неизвесности, успева да одржи добру фискалну позицију, висок ниво девизних резерви и да води одговарајућу монетарну политику. Вучић је на „Инстаграму" навео да је имао важан и садржајан састанак са представницима ММФ-а и шефицом Мисије у Србији Анет Кјобе, на којем су, како је рекао, размотрили глобалне економске изазове, њихов утицај на Србију, као и актуелна макроекономска кретања, изгледе и ризике. Навео је да је сумирао неке од резултата у спровођењу реформи у оквиру економског програма који подржава ММФ кроз актуелни Инструмент за координацију политика, а разговарали су и о предлозима нових реформских циљева. „Истакао сам да Србија, упркос растућој глобалној неизвесности, успева да одржи добру фискалну позицију, висок ниво девизних резерви и да води одговарајућу монетарну политику уз одговоран приступ према јавним финансијама, јачању инвестиционог амбијента и спровођењу реформи", навео је Вучић.

Ј. Ф.

„Ми смо добили сада стопу инфлације, у стварима добићемо данас или сутра званично. У последњем месецу она је била званично 3,3 одсто, у Хрватској 5,4 одсто, у једној од балтичких земаља је 6,8 одсто. У већини земаља је већа него у Србији, у већини земаља ЕУ, зато што смо држали под стриктном контролом цене деривата, па зато друге цене нису драстично расле", рекао је Вучић. Навео је да га забрињава што су највише скочиле цене лекова на годишњем нивоу и, како је нагласио, упутио је поклоничку опомену због тога.

„На годишњем нивоу највише су нам скочиле цене лекова и оне вам показују колико смо ми бахати и арогантни", навео је Вучић. Додао је да је три пута инсистирао на томе да се цена лекова снизи, али да увек постоји супротстављање.

Такође је најавио да ће ускоро отворити портал преко кога ће људи моћи да пријаве све бахате функционере, укључујући и људе око њега. У фокусу јавне критике нашао се проблем бахатог понашања појединих државних функционера и чланова њихових породица. Иако богатство као такво није предмет спорења, проблематична је ароганција оличена у чувеној реченици „знаш ти ко сам ја", нагласио је председник. Ова платформа омогућиће грађанима да директно пријаве бахате појединце, чиме се жели стати на пут пракси привилегованости и неодговорности оних који сматрају да су изнад закона и друштвених норми. Како је истакнуто, овај пројекат представља важан корак у борби за равноправност и пристојност у друштву.

„Мислите да ме неко не пита откуд овоме та и та тајна, откуд му неке ципеле... А чувена је наша реченица 'знаш ти ко сам ја'. Када чујем то, а чујете то сваког дана и то од људи који бахато паркирају на месту за инвалиде или у сличним ситуацијама", рекао је Вучић.

„И то ће морати да буде део великих промена у наредном периоду и верујем да то можемо да урадимо. Зато што ја кад говорим о променама, ја говорим о променама које могу да донесу озбиљни и одговорни људи, не они који немају ни плана, ни програма, ни одговорности", указао је Вучић.

Он је навео да су резултати који су постигнути, посебно од 2014. године, ипак, изузетни. Истакао је да се тада ушло у тешке реформе – промењен је Закон о раду, уведен на три године мораторијум на раст плата и пензија.

„Три године издржати притисак јавности где држите реално ниже, номинално исте или чак и ниже и реално ниже плате и пензије да бисте земљу опоравили, обновили, да бисте онда ушли у зону високог раста где смо били једна од најбрже растућих економија у целој Европи, где подижете земљу, где мењате лице земље. Много храбрости, много снаге, много енергије, много рада, много трпељивости народа", рекао је Вучић.

„Имамо један други проблем за који су људи такође у праву. Правде није било довољно и зато је делимична кривица на нама, делимична кривица на томе што морате да поштујете Устав и самосталност судијске функције, што морате да поштујете самосталност тужилаштва и све друго", рекао је председник Вучић.

Председник Србије упозорио је на све већи технолошки и економски јаз између Кине, САД и Европе, истичући да је европски континент у озбиљном заостатку. Према његовој оцени, Кина тренутно предњачи у глобалној трци захваљујући изузетној продуктивности и посвећености раду, док се Европа, оптерећена комфором и тежњом ка задржавању високог животног стандарда, суочава са изазовом који тешко може да превазиђе. Вучић је нагласио да је кинеска радна етика, усмерена ка враћању статуса доминантне светске силе, супротна европском моделу који тежи скраћивању радног времена и очувању стечених привилегија.

У светлу ових глобалних померања, председник је поручио да Србија мора хитно да убрза процес модернизације привреде. Кључни одговор на овакве изазове, према његовим речима, лежи у интензивном улагању у роботику и нове технологије, како би се повећала продуктивност и смањио заостатак за најразвијенијим светским економијама.

Председник Србије одбацио је могућност измена Закона о раду, истичући да држава мора да се фокусира на повећање одговорности и продуктивности уместо на проширење права радника. Указао је на пример развијених земаља, попут Немачке, које ће морати да продуже радно време како би очувале своју индустрију у глобалној трци.

Најављујући потребу за рационализацијом државног апарата, председник је истакао да је Србији потребна мања влада са мањим бројем министарстава. У садашњој ситуацији, када се ММФ-ом процењено је да би последице геополитичких сукоба у Украјини и Ирану могле Србију да коштају око две милијарде евра, због чега је неопходна опрезност у фискалној политици, посебно када је реч о акцизама.

Као кључни покретачи будућег привредног раста, истакнути су увођење роботике, напредна дигитализација и инвестиције у технологију, при чему ће Србија укорено располагати са три суперкомпјутера, што представља значајну предност у односу на регион. Посебан нагласак стављен је на енергетску стабилност. Председник је позвао на национални консензус о будућности енергетског сектора, упозоравајући да је прелазак на алтернативне изворе, укључујући хибридна возила, неизбежан због очекиваног дугорочно високих цена нафте. Поручено је да држава мора преузети одговорност и донети стратешке одлуке.

„Јер једна од ствари која је важнија од свега овога што сам ја поменуо јесте како ћемо да променимо наш систем образовања. И баш ме брига ко ће да се лути, ко неће да се лути. Никоме нећу да се додворавам. И ево им прилике да гласају за оне који хоће да остане статус кво. Ја нећу", рекао је председник Вучић.

За сваког Србина кључно је када осети да му укидају државу

Председник Вучић изнео је оштре критике на рачун политичких опонената, оптужујући их за недоследност и покушај манипулације јавним мњењем. Осврћући се на актуелне протесте и опозиционо деловање, Вучић је поручио да његови противници „чекају сваку прилику, па и питање литијума, само да би се докопали власти", истичући да се истина, за разлику од њихових тврдњи, мора заслужити борбом.

„Верујте ми, ускоро ће тврдити да су они саградили Београд на води, баш као што данас негирају да воз може да развије брзину од 200 километара на сат", навео је председник и додао да је држава успела да превлада изазове захваљујући храбрости обичног народа, а не ослањањем на „бирократски апарат или државне институције". Према његовим речима, кључни моменат отпора био је тренутак када је „Србин осетио да му укидају државу и устао".

Иза слогана „Студенти побеђују" не стоји ништа

Говорећи о слогану „Студенти побеђују", председник Србије казао је да иза њега не стоји ништа.

„Нема садржаја, програма ни плана. Све је превара. Имате групу људи која је тзв. грађански оријентисана или антисрпски, неретко можете да поистоветите и другу групу још горих од тзв. грађаниста, а то су они који глуме да су великани националисти, а цео живот чезну да буду у њиховом друштву са високим потпетицама, да могу да носе фрак и да кажу да ту припадају", навео је Вучић и истакао да то људи могу да препознају.

Два министра гарантовала за Владана Ђокића

Кад је у питању ректор Владан Ђокић, председник је рекао да га је СНС изабрао јер, као кад је биран Ненадић (Младен, главни тужилац ТОК-а), дошла су двојица министра која су гарантовала за њега.

„Он је неко ко воли славу и воли моћ, ја сам разочаран његовим односом према дијалогу, држави и студентима, његовом односу према образовању, а на људима је да то процене. Они су фаворити, имају четири милиона налепница. Ми на то не можемо да одговоримо. Не допада ми се његово лице, сваршено читам људе. Приватно ми не треба. Ја се не плашим", казао је Вучић.

Амбасада Кине осуђује неосноване тврдње у вези са истрагом о паду надстрешнице у Новом Саду

Амбасада Кине у Србији осудила је јуче неосноване тврдње које су појединци изнели у вези са истрагом о несрећи на Железничкој станици у Новом Саду и истакла да је циљ таквих изјава уношење раздора у односе Кине и Србије и ометање сарадње две земље.

Амбасада је, поводом тврдњи изнетих у емисији „Утисак недеље" на ТВ Нова, позвала медије и појединце у Србији да престану са ширењем нетачних информација. „Недавно је једна телевизија у Србији емитовала интервју са појединим лицима, у којем су изнете неосноване тврдње у вези са истрагом о безбедносној несрећи на Железничкој станици у Новом Саду, наводећи да је руководство Србије дало релевантне поруке нашој амбасади", наведено је у објави амбасаде Кине у Београду на мрежи „Икс".

Амбасада Кине у Србији изразила је снажно незадовољство и осуду поводом ових тврдњи и позвала поједине медије и појединце да престану са ширењем нетачних информација. „Такође апелујемо на грађане Србије да остану будни и опрезни према деловањима и изјавама са циљем уношења раздора у односе Кине и Србије и ометања сарадње између наших двеју земаља, те да заједнички чувају челично пријатељство Кине и Србије", наглашава се у објави.

У емисији „Утисак недеље" на ТВ Нова у недељу су чланови неформалне анкетне комисије формиране после пада надстрешнице у Новом Саду изнели тврдње да је председник Србије Александар Вучић наводно „обећао" кинеском амбасадору да кинески извођачи радова неће одговарати за случај надстрешница.

Од Израела смо добили нека од најмоћнијих оруђа у свету

Председник Србије нагласио је да је наша земља данас 20 пута снажнија него што је била пре 15 година и додао да би, да Србију сада нападне нека сила као што је била нападнута 1999. године, Србија оборила 200 до 250 авиона, а не два или три.

„И зато нас нико више никада неће напасти. Али, зато морамо да даље јачамо и да даље напредујемо по том питању. Иначе, немојте да мислите да нас не би грызли као бубашвабу да нисмо много јачи", истакао је Вучић.

Додао је да је сада Војска Србије јака захваљујући парама зарађеним у фабрикама и подсетио да је за време претходне власти Србија имала истопљене тенкове, а сада има јаку војску.

„Ми смо 'зоље' тада давали за џабе и уништавали, а данас имамо више од 30.000 'зоља' у ресурсу. За сваког војника да му дамо", навео је Вучић. Додао је да је Војска Србије сада јака, што показује, између осталог, и то што је од Израела добила нека од најмоћнијих оруђа у свету.

Председник је указао да је питање Косова и Метохије враћено за преговарачки сто.

„Србија јесте једна и јединствена, уз све проблеме које имамо. Вратили смо Косово за преговарачки сто, и даље имају проблем са тим после 18 година од када је највећи део најразвијенијег дела света признао независност", рекао је Вучић.

Додао је да му једни говоре да се отараси КиМ, а други хоће у рат и истакао да он не жели да земљу води у рат јер је људима обећао мир.

„Сад бисмо имали са чиме да идемо у рат, али ја нећу да идем у рат јер сам обећао људима мир и хоћу да земља иде напред", навео је Вучић.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.05.2026
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1709
Naslov: Ako se Bliski istok ne smiri, ekonomija će rasti još sporije
Strana: 30,31,32

НЕ БАШ ЛЕПЕ ПРОГНОЗЕ СВЕТСКЕ БАНКЕ И ММФ-а ЗА СВЕТ, РЕГИОН И СРБИЈУ

Ако се Блиски исток не смири, економија ће расти још спорије

Стручњаци две највеће међународне институције у области економије, одмах након смањења прогнозе раста, најављују и могућност нове ревизије, а све као последица дешавања на Блиском истоку

СЛАЂАНА
ВУКАШИНОВИЋ

Чувени теоретичар менаџмента Петер Друкер каже да "добар статистичар сумња у све бројке". Ако се водимо овом његовом надалеко познатом констатацијом, труст мозгова Светске банке и Међународног монетарног фонда, на традиционалном "пролећном сусрету" у Вашингтону, одржаном од 13. до 18. априла, очигледно је посумњао у своје бројке на глобалном нивоу које је дефинисао крајем прошле године. Зато је и кориговао економске прогнозе за 2026. и 2027. годину. Разлог за то је сукоб на Блиском истоку, који већ дуго траје, а ако потраје и наредних месеци, пред светом су тешка времена која наговештавају да ће редовни извештаји ове две светске институције вероватно доживети и ванредно допуњено издање.

Ове две светске институције наводе у својим извештајима након априлског "пролећног сусрета" да не цветају руже на глобалном нивоу и то само након два месеца од почетка рата на Блиском истоку. То показују кориговане прогнозе за привредни раст који би требало да стигне на 3,1 одсто, што је 0,2 процентна поена мање у односу на почетак године. Ништа бољи сценарио није ни за инфлацију, која уз већи и дуготрајнији раст цена енергије, посебно нафте, по њиховим проценама, може да се креће од 4,4 до чак 5,4 одсто у 2026. години. Дакле, дате су оријентационе опције због неизвесне ситуације на Блиском истоку, па су аналитичари Светске банке и ММФ-а направили и допуну своје основне прогнозе са новим сценарием, што обично није случај. У њему упозоравају да би, "ако би било већих оштећења енергетске инфраструктуре, раст глобалне економије пао на око два одсто, док би инфлација премашила шест".

У оваквим глобалним дешавањима ни Србија, али ни Западни Балкан неће остати изоловано острво већ ће се и на њих одразити ово светско лудило, па су прогнозе и за нас кориговане. То смо сазнали од Синише Малог пре десетак дана из Вашингтона, посредно, а ових дана и непосредно од представника канцеларије Светске банке у Србији, која је Извештај представила 29. априла. Прогнозе изнете у Редовном економском извештају за Западни Балкан показују да ће комбиновани привредни раст Албаније, Босне и Херцеговине, самопроглашеног Косова, Црне Горе, Северне Македоније и Србије, достићи 2,8% у 2026, што је 0,3 процентна поена испод претходних пројекција. Притом, очекује се скромно убрзање раста на 3,2% у 2027. години.

Ситуација није ружичаста ни у Србији, па су пројекције раста за 2026. годину кориговане на 2,7 одсто због мањих приватних инвестиција и слабијег извоза, али и неких политичких дешавања.

„Изгубљен је замах у 2025. због низа домаћих и екстерних догађаја. Оставка премијера и споро формирање владе, политички протести, санкције против Русије у нафтном сектору и још једна лоша пољопривредна сезона довеле су до споријег раста у 2025. од очекиваног. Ова дешавања такође су допринела паду нето прилива страних директних инвести-

ТАНЈУГ / ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ/ СЛОБОДАН МИЉЕВИЋ

Носиоци српске фискалне и монетарне политике на састанку са челницима Светске банке

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.05.2026
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1709
Naslov: Ako se Bliski istok ne smiri, ekonomija će rasti još sporije
Strana: 30,31,32

Са оваквим глобалним дешавањима јасно је да ће раст БДП-а бити слабији од очекиваног, а инфлација већа. Осим глобалних, ми имамо и нашу домаћу непознаницу, а то је питање НИС-а. До 22. маја видећемо да ли ће проблем бити решен или нас чека агонија као у последњим месецима прошле године, каже економиста Саша Ђоговић за НИН

ција за око 50% - стоји у Извештају Светске банке.

Поред ових параметара, за Србију је кључан и онај који је везан за економску ситуацију у Европској унији, која је главни трговински партнер Србије.

„Успорен раст у еврозони, нарочито у земљама попут Немачке, Италије и Француске, директно погађа Србију кроз смањену тражњу за извозом и мање приливе инвестиција. Посебан проблем је што су домаће приватне инвестиције већ дуги низ година значајно ниже у поређењу са земљама региона и Источне Европе, што додатно наглашава зависност Србије од страног капитала за бржи привредни раст", рекао је макроекономиста задужен за Србију у Светској банци Лазар Шестовић на представљању најновијих пројекција СБ.

Очекује се да се раст привреде на средњи рок ипак опорави и да се креће око 3-4 одсто. Да би се до тога дошло, требало би негативне ризике који се односе на државна предузећа као и слаб напредак у примени структурних реформи бар донекле отклонити. Питање је да ли је то могуће, као и што је питање могу ли се главни ризици за инфлацију отклонити. Ово тим пре што су, након периода њеног високог нивоа у 2023. години, административне мере ограничења маржи у малопродаји довеле до привременог пада инфлације на 2,5

до три одсто почетком 2026. године. Међутим, стручњаци упозоравају да је то плусквамперфекат, јер ће до краја 2026. године она поново порасти на мало више од шест процената.

„Главни ризици за инфлацију у Србији у 2026. години су цене енергената на међународном тржишту. Ово је идентификовано као примарни фактор ризика, јер енергенти (гориво, струја и гас) тренутно чине око две трећине укупне инфлације у земљи. Свако повећање цена нафте директно се и брзо рефлектује на домаће тржиште и инфлацију. Пројекције се заснивају на претпоставци да ће просечна цена нафте бити око 90 долара по барелу, али су тржишта изузетно нестабилна и подложна наглим променама. Велика предузећа попут ЕПС-а и НИС-а су се у прошлости показала веома осетљивим на енергетске кризе, па ризици по инфлацију укључују њихову способност да набаве енергенте по стабилним ценама и потенцијални утицај њихове ценовне политике на укупну домаћу инфлацију. Можемо то мало да апсорбујемо кроз акцизну политику, али свакако не у потпуности", објаснио је Лазар Шестовић.

Питање је како ћемо апсорбовати прилив страних инвестиција, које су до 2025. године традиционално биле на нивоу пет или шест одсто БДП-а. Међутим, та добра времена су се променила, па је прошле године и почетком ове забележен значајан пад, што је отежало финансирање дефицита текућих трансакција. Због мањег прилива страног капитала, држава је морала више да се задужује у иностранству, што утиче на спољни дуг, иако девизне резерве и даље остају на рекордно високом нивоу. Додатни изазов представља и ниска стопа домаћих приватних инвестиција, која је годинама испод просека региона. Упркос свему, фискална ситуација у Србији остаје релативно стабилна. Дефицит буџета у 2025. години био је мањи од очекиваног, 2,4 одсто БДП-а, а јавни дуг је пао на испод 44 одсто БДП-а почетком 2026. године. Тако кажу економисти СБ.

Никола Понтара, директор канцеларије Светске банке у Србији, оценио је да је напредак Србије на пољу макроекономије неспоран.

„Али потпуни прелазак на тржишну привреду захтева структурне реформе, не само ради убрзања раста и приближавања Србије земљама сличних карактеристика у ЕУ, већ и за стварање иновативне, инклузивне и глобално конкурентне економије, која обезбеђује просперитет својим грађанима. Ове реформе подижу квалитет институција и дају бољи пословни амбијент, што се може видети у земљама које су избегле замку средњег доходка", навео је Понтара.

У Извештају Светске банке се наводи и да је приватна потрошња остала отпорна због раста зарада и потрошачких зајмова. Стопа незапослености се стабилизовала на око 8,7%, али уз стопу незапослености међу младима од преко 23%, због несклада између вештина и потреба, као и ограничене понуде радних места за особе које тек ступају на тржиште рада.

Стручњаци наводе да је Светска банка обухватила у Извештају могуће пројекције за ову годину, али да неизвесна ситуација везана за Блиски исток наговештава да и пре оне редовне октобарске прогнозе може доћи и до ванредне. Такво мишљење има и Бојан Станић, помоћник директора за аналитику, услуге и интернационализацију у Привредној комори Србије.

„Ситуација изазвана кризом на Блиском истоку у 2026. години може да услови још једну ванредну економску процену, која ће ићи наниже, што није добро. То не би било добро ни за Србију ни за државе Западног Балка-

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 07.05.2026
Medij: NIN
Rubrika Ekonomija
Autori: Slađana Vukašinović
Teme: Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Ako se Bliski istok ne smiri, ekonomija će rasti još sporije

Napomena:
Površina: 1709

Strana: 30,31,32

на ако дође до тога да БДП падне на испод 2 посто. Да до тога не би дошло, врло су важне структурне реформе на којима инсистира Светска банка. То подразумева да се брже мења регулаторни оквир привреде, с циљем повећања продуктивности, конкурентности и дугорочног раста. Оне обухватају и промене у пословању предузећа, тржишту рада и јавном сектору, посебно реструктурирању великих система, како би се отклонила уска грла. Ту не треба заборавити да ако се ове реформе не убрзају, посебно у институцијама, може се ући и у политички ризик, који би неке од њих зауставио", објашњава Станић за НИН.

Он наводи да то није добро, посебно у оваквим условима глобалне кризе, која у малим државама и привредама оставља веће последице.

„Србији је и даље потребан приступ већем тржишту. То нам и дају страни инвеститори, али у условима кризе инвестиције се стављају на паузу, па је велика неизвесност какво ће стање после свега бити. Пад страних директних инвестиција је већ забележен у 2025. години и ако се тај тренд настави, може се десити да наша конкурентност додатно падне. То не би било добро и зато је важно да се нађе пут за ланчано повезивање страног и домаћег капитала, и то неким подстицајима за српска мала и средња предузећа, која би била добављачи за велике стране ланце. И управљање јавним инвестицијама требало би значајно да се побољша и да се утврди које су у функцији повећања економског раста. Јер ако криза потраје, мора се размишљати и о мерама штедње. Верујем ипак, и поред ових црних глобалних облака, да ће Експо у 2027. години утицати да БДП порасте на 3 одсто", објашњава Станић за НИН.

С друге стране, економиста Саша Ђоговић сматра да је тешко дати процену о привредном расту у 2026. јер

ТАНЈУГ / АМИР ХАМЗАГИЋ

Никола Понтара, директор канцеларије Светске банке у Србији

су како ММФ тако и Светска банка навели да се пројекције могу мењати.

„Много је непознаница, али мислим да је у оваквим глобалним дешавањима јасно да ће раст БДП-а бити слабији од очекиваног, а инфлација већа. Осим глобалних, ми имамо и нашу домаћу непознаницу, а то је питање НИС-а. До 22. маја видећемо да ли ће проблем бити решен или ћемо добити продужетак или нас чека агонија као у последњим месецима прошле године. Поред тога, чини ми се да ће све ово утицати и на куповну моћ становништва. Промет у малопродаји је од почетка године добро кренуо због раста плата у јавном сектору и раста минималца, али раст инфлације у другој половини године ће деловати негативно. Негативно ће деловати и раст цена енергената на светском тржишту и висина тог утицаја зависиће од тога колико ће се оне задржати на високом нивоу. Притом, смањење акциза, интервенције из робних резерви и административна контрола цена могу привремено да ублаже утицај раста цена енергената на инфлацију, док се у дугом року то прелива на инфлацију", наводи Ђоговић за НИН.

Све те светске муке неминовно се одражавају и на српски буџет, али и стране директне инвестиције у Србији. Ђоговић објашњава да на то указује и Светска банка.

„Очекује се наставак тренда пада страних директних инвестиција због нестабилних геополитичких прилика. Поред тога, због слабијег привредног раста од пројектованог, вероватно ће доћи до успоравања финансијских токова и брисања одређених ставки у буџету како би се спречило пробијање буџетског дефицита и нарушавање кредитног рејтинга", објашњава Ђоговић за НИН.

Да не буде забуне, проблем није везан само за нашу економију, већ га имају и друге државе, посебно оне у Европи, за коју Светска банка предвиђа само у неколико земаља привредни раст већи од 3 одсто. Оно што је проблем за све то је да ако се ово лудило на Блиском истоку не заврши ускоро, цену глобалног рата платиће сви, посебно сиромашне земље, које већ плутају у немирним кризним водама. У том случају, питање је када ће Светска банка поново изаћи са новим пројекцијама и колико ће бити тачне. Ако се буде водила крилатицом Петера Друкера - "добар статистичар сумња у све бројке", у своје бројке требало би да посумњају врло брзо, односно пре октобра ове године, ако се рат на Блиском истоку не заврши. ■

Реалан раст БДП (проценти)

ДРЖАВА	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
Албанија	4,0	4,0	3,9	3,4	3,7	3,6
БиХ	2,0	3,2	2,1	2,5	3,0	3,2
Косово*	4,1	4,6	3,6	3,7	3,9	4,0
Црна Гора	6,5	3,2	2,7	2,9	3,1	3,1
Северна Македонија	2,6	3,0	3,5	2,9	3,0	3,0
Србија	3,7	3,9	2,0	2,7	3,0	4,0

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 09.05.2026
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 119
Naslov: MMF: ubrzani rast BDP Srbije u 2027. godini na 4 odsto
Strana: 10

ММФ: убрзани раст БДП Србије у 2027.години на 4 одсто

У Београду је јуче представљено априлско издање публикације Светски економски изгледи, у организацији Међународног монетарног фонда, а представник ММФ у Србији Лев Ратновски истакао је да ће се раст БДП у 2027. убрзати на четири одсто. Он је рекао да ће до убрзања доћи захваљујући расту реалног дохотка, новим извозним капацитетима у прерађивачкој индустрији, опоравку пољопривредне производње, улагањима у инфраструктуру и енергетику, као и туристичким услугама у вези са изложбом Експо, наведено је у саопштењу Кабинета гувернера НБС. Ратновски је, на отварању догађаја, навео да ће раст бруто домаћег производа у 2026. бити већи него у 2025, али је оценио да ће се на њега негативно одразити рат на Блиском истоку. Када је реч о пројекцијама, заштитним механизмима и предузетим мерама, Ратновски је закључио да се, као и друге земље, Србија суочава са неповољним утицајима због рата на Блиском истоку, али да располаже значајним резервама и води опрезну и предвидиву макроекономску политику. Инфлација је и даље ниска, захваљујући привременом смањењу акциза на гориво и незнатном утицају укидања ограничења маржи на цене хране

Datum: 14.05.2026
Medij: Blic
Rubrika Aktuelno
Autori: Vesna Bjelić
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni

Napomena:
Površina: 631

Naslov: Cene hrane i dalje niže nego ranije

Strana: 1,8

Foto: Mitar Mitrović

CENE HRANE I DALJE NIŽE NEGO RANIJE

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 14.05.2026
Medij: Blic
Rubrika Aktuelno
Autori: Vesna Bjelić
Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni

Napomena:
Površina: 631

Naslov: Cene hrane i dalje niže nego ranije

Strana: 1,8

CENE HRANE NIŽE NEGO RANIJE

Foto: Ringier

Guvernerka Srbije Jorgovanka Tabaković o kretanju inflacije i maržama

VESNA BJELIĆ

Guvernerka Narodne banke Srbije Jorgovanka Tabaković izjavila je da će prema novoj proekciji centralne banke inflacija u Srbiji nastaviti da se kreće u granicama cilja od 3 plus-minus 1,5 odsto i u proseku ove godine iznositi 3,6 odsto, kao i da je NBS revidirala projekciju rasta BDP-a naše zemlje za 2026. sa 3,5 na 3,0 odsto.

– Cene hrane su i dalje niže nego ranije. Prestanak Uredbe o maržama, zasada nije imao značajni uticaj na rast cena hrane. Ne očekujemo automatski rast marži – navela je guverner.

U trenutnom geopolitičkom okruženju, NBS vodi odgovornu politiku. Rast cena energenata međutim, utiče indirektno preko rasta cena hrane, industrijskih proizvoda i na privredu,

Narodna baka Srbije očekuje da inflacija za ovu godinu iznositi u proseku 3,6 odsto, dok je u prethodnoj projekciji to bilo 3,3 odsto

rekla guverner NBS Jorgovanka Tabaković, je na predstavljanju majskog izveštaja o inflaciji.

Centralna banka očekuje da inflacija za ovu godinu iznositi u proseku 3,6 odsto, dok je u prethodnoj projekciji to bilo 3,3 odsto.

MMF je naveo, da je bio primoran da zbog rata na Bliskom istoku revidira prognoze. Tako, i za evrozonu projekcije su nešto nepovoljnije, podsetila je guvernerka.

– Istovremeno, zbog uticaja produžene globalne neizvesnosti na investiciono poverenje, još od prošle godine rast ekonomske aktivnosti u 2027. godini revidirali smo sa 5,0 na 4,5 odsto – rekla je Tabakovićeva.

Ona je navela da će znatan rast svetske cene nafte i drugih primarnih proizvoda, u kombinaciji s niskom bazom iz septembra prošle godine usled primene uredbe kojom su marže u trgovini na veliko i malo bile ograničene na 20 odsto, uticati na to da se inflacija krajem tekuće i početkom naredne godine privremeno nađe blago iznad gornje granice cilja.

– Nakon toga, inflacija će usporavati i vratiti se u granice cilja s obzirom na to da je već u drugom tromesečju 2027. u proseku vidimo na gornjoj granici cilja – rekla je Tabakovićeva. NBS, kaže, nastavak postepenog usporavanja očekuje i u ostatku naredne godine, kao i njeno kretanje u granicama cilja do kraja perioda projekcije.

Dodala je da se rast svetskih cena energenata za sada nije u velikoj meri odrazio na inflaciona očekivanja finansijskog sektora i privrede. Tabakovićeva je navela i da povećani troškovi energije utiču ne samo na direktnu inflaciju putem rasta cena naftnih derivata, već i indirektno preko rasta cena hrane, industrijskih proizvoda i usluga.

– Viši troškovi i smanjeni raspoloživi dohodak stanovništva po tom osnovu odraziće se i na privredni rast. Zato smo, kao i druge centralne banke, korigovali projekciju inflacije naviše, a ekonomsku aktivnost naniže u odnosu na našu projekciju – rekla je Tabakovićeva.

Na početku obraćanja, guverner je navela da je ovaj izveštaj "posebno fokusiran na marže", a predstavljanju

Inflacija krajem tekuće i početkom naredne godine mogla bi privremeno da se nađe blago iznad gornje granice cilja, a zatim će usporiti

prisustvuje i ministarka trgovine Jagoda Lazarević.

Međugodišnja inflacija je u Srbiji povećana sa 2,8 odsto u martu na 3,3 odsto u aprilu, objavio je juče Republički zavod za statistiku. Cene proizvoda i usluga lične potrošnje u aprilu 2026. godine, u odnosu na mart 2026. godine, u proseku su povećane za 0,8 odsto.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 18.05.2026
Medij: Politika
Rubrika Pogledi
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF); Ministarstvo finansija
Naslov: Treća revizija nefinansijskog aranžmana između Srbije i MMF-a

Napomena:
Površina: 962

Strana: 20

Трећа ревизија нефинансијског аранжмана између Србије и ММФ-а

*Дејан Јововић**

Званични разговори представника Републике Србије са мисијом ММФ-а одржани су у Београду од 23. априла до петог маја ове године, поводом треће разматрања (ревизије) спровођења економског програма подржаног актуелним Инструментом за координацију политике (PCI – Policy Coordination Instrument), који је ММФ одобрио Србији децембра 2024. године. Прво и друго разматрање спровођења договореног економског програма окончани су у јуну и децембру прошле године одлукама Извршног одбора ММФ-а о њиховом завршетку.

Инструмент за координацију политике је саветодавног карактера и не предвиђа коришћење финансијских средстава. Одобрава се земљама које су посвећене реформама и које спроводе снажну и кредибилну економску политику. Он је нефинансијски аранжман намењен земљама чланицама којима не треба финансијска помоћ, већ жеље подршку у обликовању и спровођењу економских реформи. Пружа оквир за макроекономску стабилност, потврђује кредибилитет политика и сигнализира посвећеност структурним реформама. Циљ је надзор и потврда успешности спровођења економског програма земље, што инвеститорима шаље позитиван сигнал о сигурности улагања. Користи се за подршку структурисаним реформама, одржавање фискалне дисциплине и јачање економске стабилности. Србија је и раније користила овај инструмент. Омогућава да ММФ доноси редовне оцене о економској ситуацији и адекватности мера које власти спроводе.

Током разговора размотрени су најновија макроекономска кретања, економски изгледи и ризици, као и кључна питања у вези с реализацијом економског програма и напретком у спровођењу реформи. Поред пленарног сусрета у НБС, мисија ММФ-а разговарала је с министром рударства и енергетике Србије, министром финансија Србије, председником Владе Србије и председником Републике Србије.

Мисија ММФ-а након завршетка разговора издала је званично саопштење, објављено на његовом сајту.

Наведено је да се, попут других земаља, Србија суочава са знатним неповољним ефектима рата на Блиском истоку. Рат утиче на економију преко виших цена енергије и веће неизвесности, што се негативно одражава на приватне инвестиције и потрошњу. Очекује се да ће раст износити изнад два процента у 2026. и потом се убрзати на четири процента у 2027, уз подршку реалних пораста дохотка, нових извозних капацитета у прерађивачком сектору, опоравка пољопривредне производње, инвестиција у инфраструктуру и енергетику, као и туризма повезаног с изложбом Експо.

Инфлација је остала умерена, чему су допринели привремено смањење акциза на гориво и досадашњи незнатан утицај постепеног укидања контрола маржи и цена хране и основних потрепштина. Захваљујући слабијим од очекиваних притисака цена хране по основу фазног укидања контроле маржи и цена, очекује се да ће просечна инфлација бити нижа него у извештају из априла, на нивоу од 3,5 процената у 2026. и 4,5 процената у 2027. Према прогнозама, инфлација би требало привремено да премаши горњу границу циљаног опсега НБС крајем 2026, као ефекат трансмисије виших цена енергије, постепеног враћања маржи које су дистрибутери хране изгубили док су контроле биле на снази, као и повишене инфлације услуга након недавних повећања зарада. У 2027. широка потрошња у вези с изложбом Експо допринеће ценовним притисцима, али се очекује да ће се инфлација вратити у циљани опсег НБС до средине године.

Изнето је да се пројекција суочава с неуобичајено високим нивоом неизвесности. Даља ескалација сукоба на Блиском истоку и последични додатни поремећаји на тржишту енергије – што представља потенцијалан неповољан сценарио – подразумевају знатне ризике да би раст могао да буде нижи, а инфлација виша од пројектованих нивоа. Поновно интензивирање политичких тензија у земљи или кашњења у решавању питања НИС-а могли би да се додатно негативно одразе на економију.

ММФ наводи да снажни „бафери" Србије – умерени јавни дуг, високе девизне резерве и стабилан банкарски систем – пружају чврсту основу за превазилажење понављених шокова. Задржавање разборитих и предвидивих макроекономских политика и даље је од суштинског значаја за очување кредибилитета и ублажавање ризика. Смањења акциза на гориво требало би, по препоруци ММФ-а, укинути у блиској будућности. Монетарна политика треба да остане опрезна и можда ће морати да се пооштри уколико се виши трошкови енергије преточе у шире повећане цена, на пример, кроз пораст зарада или виша дугорочна инфлаторна очекивања.

Фото Пиксабеј

У неповољном сценарију знатног и упорног повећања цена нафте, Србија би применила додатне привремене и циљане мере како би подржала несметано макроекономско прилагођавање и заштитила угрожена домаћинства. Власти у Србији настојале би да ове трошкове уклопе у горњу границу фискалног дефицита од три процента БДП-а, кроз даљу реприоритизацију капиталне потрошње.

Србија ради на реализацији фискалних и структурних реформи. Власти су објавиле прву актуарску анализу пензионог система и припремају свој први извештај о пореским расходима, паралелно с имплементацијом кључних препорука из прошлогодишње Евалуације фискалне транспарентности коју је ММФ спровео. ММФ подржава Пореску управу Србије у решавању проблема недовољног броја запослених, унапређењу дигитализације и јачању поштовања прописа у вези с ПДВ-ом, а такође пружа техничку помоћ у области унапређења управљања јавним инвестицијама, што би требало да омогући да систематска анализа трошкова и користи свих нових пројеката јавних инвестиција буде основа за транспарентан и делотворан избор пројеката. Брзо измирење унутрашњих дуговања и мере за спречавање нових дуговања у Путевима Србије од кључног су значаја.

У енергетском сектору, недавна побољшања управљања треба очувати, док је неопходан бржи напредак у реформи државних предузећа у циљу повећања ефикасности, нарочито док се Србија припрема за велика улагања у енергетику, упозорава ММФ. Годишња индексација тарифа за домаћинства према инфлацији, у складу с међународном праксом, подржала би финансијску одрживост енергетских државних предузећа. Јачање дисциплине плаћања дужника према енергетским предузећима питање је социјалне правичности и од пресудног је значаја у условима скупље енергије. Нови домаћи порез на угљеник помоћи ће Србији да се прилагоди ЕУ и подржати прелазак на ефикаснију производњу и потребу енергије.

У условима напетог тржишта рада, будући раст све више ће зависити од раста продуктивности, што захтева бржи напредак у побољшању пословног окружења. Приоритети обухватају јачање делотворности правосуђа у привредним предметима, одржавање флексибилности тржишта рада и поједностављење пословне регулативе, издавања дозвола и инспекцијског надзора. Реформе у циљу олакшавања трговине могу додатно подржати интеграцију Србије у европска тржишта, уз допринос смањењу трошкова за потрошаче у Србији, наведено је у саопштењу ММФ-а.

***

Мисија ММФ-а и српске власти постигли су договор на нивоу тима о трећој ревизији у оквиру ММФ-овог Инструмента за координацију политика, који треба да одобри Извршни одбор ММФ-а.

Привредни раст ће се убрзати у односу на 2025, али ће се на њега негативно одразити преливање ефеката рата на Блиском истоку у 2026. У 2027. економске активности ће бити подржане потрошњом повезаном с изложбом Експо. Због виших глобалних цена енергије и примарних производа, очекује се да ће инфлација забележити умерен пораст и привремено премашити горњу границу циљаног опсега НБС на крају 2026, пре повратка у опсег до средине 2027. Монетарна политика треба и даље да остане опрезна и можда ће морати да се пооштри уколико се виши трошкови енергије преточе у дугорочна инфлаторна очекивања и изазову индиректне ефекте.

Наведено је да српске власти остају опредељене за ограничење фискалног дефицита од три процента БДП-а у периоду 2026–2027. и специјална фискална правила о платама у јавном сектору и пензијама. Смањења акциза на гориво уведена у марту и априлу 2026. амортизовала су удар цена нафте, али би их требало укинути у блиској будућности, како би се избегло продужено субвенционисање енергије и очувала фискална одрживост. Српске власти раде на реализацији фискалних и структурних реформи. Систематска примена транспарентне анализе трошкова и користи на све нове пројекте јавних инвестиција представља приоритет. Потребан је бржи напредак у унапређењу пословног окружења како би се убрзао средњорочни раст. Наставиће се интензивне међусобне консултације уз праћење развоја економских услова, како би се обезбедио континуирани напредак ка циљевима програма. ¶

**Економиста, научни саветник*

Прилози објављени у рубрици „Погледи" одражавају ставове аутора, не увек и уређивачку политику листа

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 19.05.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 761

Naslov: Akcize vraćene zbog prazne kase

Strana: 1,18

NAŠA PRIČA: Rat u Iranu traje, nafta i dalje na najmanje 110 dolara - građani Srbije ostaju bez „zaštite"

Akcize vraćene zbog prazne kase

Strana 18

Datum: 19.05.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 761

Naslov: Akcize vraćene zbog prazne kase

Strana: 1,18

NAŠA PRIČA: Rat u Iranu traje, nafta i dalje na najmanje 110 dolara - građani Srbije ostaju bez „zaštite"

Vraćene akcize zbog prazne kase

▶ Naši sagovornici upozoravaju - cene goriva bi od petka mogle da porastu. „Kod nas više ne važe uredbe i pravilnici o formiranju cena. Očigledno je da ono što kaže predsednik - to je to", kaže **Milan Rakić**, predsednik Udruženja vlasnika privatnih benzinskih stanica

Nema očiglednih naznaka da će rat u Iranu uskoro biti okončan, niti da će se cena nafte na svetskom tržištu vratiti ne samo na 70 dolara po barelu, koliko je iznosila uoči napada na Teheran, već ni ispod 100 dolara po barelu.

Cena nafte tipa Brent kretala se u ponedeljak, 18. maja, oko 110 dolara po barelu, ali to nije sprečilo Vladu Srbije da ukine „popust" od pet odsto koji je prethodno odobrila građanima kako bi preuzela deo tereta usled visokih cena dizela i benzina.

Naime, Vlada Srbije je prošlog petka odlučila da koriguje akcize na gorivo, pa su one sada umanjene za 20 odsto, umesto dosadašnjih 25 procenata. Tako će akciza za olovni benzin iznositi 61,24 dinara po litru, za bezolovni benzin 57,6 dinara, dok će akciza za gasna ulja (dizel) iznositi 59,23 dinara po litru. Ova odluka važiće do 31. maja.

Podsetimo, akcize na gorivo prethodno su bile umanjene za 25 odsto. Tada je akciza za benzin iznosila 54 dinara po litru, dok je akciza za dizel bila 55,53 dinara. To znači da je akciza na benzin sada veća za 3,6 dinara po litru, a na dizel za 3,7 dinara.

Država proizvoljno određuje cene: Samo ih napišu u petak ujutro

Foto: EPA / Andrej Čukić

▶ Srbija ulazi u period „intenziviranja inflatornih tokova", što je nagovešteno aprilskom stopom inflacije od 3,3 odsto na međugodišnjem nivou. Nema nikakve dileme da će Srbija probiti gornju projektovanu granicu inflacije od 4,5 odsto - tvrdi ekonomista **Saša Đogović**

Sagovornici Danasa ocenjuju da se država na ovaj potez odlučila zbog „prazne kase". Prema njihovim rečima, budžet Srbije je prenapregnut, deficit raste, a nema dovoljno novca za planirane investicije, posebno za izgradnju objekata namenjenih Specijalizovanoj izložbi „EXPO 2027".

Oni ističu da je ovakva odluka bila očekivana, kao i da bi u junu moglo uslediti novo povećanje akciza na gorivo. Naši sagovornici upozoravaju da bi zbog ove odluke cene goriva već od ovog petka mogle da porastu, pa bi deo tereta krize ponovo pao na građane.

Takođe, upozoravaju da bi ova mera mogla dodatno da utiče na rast inflacije, koja je u aprilu već zabeležila međugodišnji rast od 3,3 odsto, te da je sasvim izvesno da će do kraja godine premašiti gornju projektovanu granicu od 4,5 procenata.

Podsetimo, predsednik Srbije Aleksandar Vučić još je krajem marta najavio da će država sniziti akcize na gorivo za čak 60 odsto, ali to obećanje nikada nije ostvareno.

Ekonomista Saša Đogović ocenjuje da je država korigovala akcize na gorivo zbog sve većeg pritiska na budžet i rasta fiskalnog deficita, zbog čega je „pomoć" države u vidu smanjenja akciza na gorivo sve ograničenija.

„Budžet je prenapregnut, deficit se širi i jednostavno nema dovoljno novca u kasi da bi se planirane investicije, posebno za EXPO, mogle redovno servisirati. Zbog toga je bilo očekivano da dođe do popuštanja, u smislu ukidanja akciza za tih pet odsto", kaže Đogović za Danas.

Naš sagovornik podseća da je Vlada, kada je počeo rat u Iranu, najpre smanjila akcize za 20 odsto, a potom za dodatnih pet procenata, pa su one jedno vreme bile niže za ukupno 25 odsto. Dodaje da su sada akcize ponovo vraćene na umanjenje od 20 odsto, ističući da ni takva mera neće moći dugo da traje

„Pretpostavljam da će u junu ponovo morati da dođe do otopljavanja, jer jednostavno budžet ne može da trpi, širi se deficit i ugrožava se onih tri odsto budžetskog deficita, koliko je projektovano i koliko je odobrio MMF. Da bi se to sprečilo, onda će morati da ublaže smanjenje tih akciza, kao što su sad uradili", naglašava Đogović.

Prema njegovim rečima, ovaj potez mogao bi da utiče i na rast inflacije. On ističe da bi najpre mogle da porastu cene prevoza, što bi se potom prelilo i na rast drugih cena.

„Na primer, taj transport će uticati na rast cena poljoprivrednih proizvoda, jer će poljoprivrednici morati da dostave robu do pijace, a to je jedan od troškova", navodi Đogović.

Ukazuje da Srbija ulazi u period „intenziviranja inflatornih tokova", dodajući da je to već nagovešteno aprilskom stopom inflacije od 3,3 odsto na međugodišnjem nivou. Kako ističe, nema nikakve dileme da će Srbija probiti gornju projektovanu granicu inflacije od 4,5 odsto.

„Koliko će to biti, videćemo. MMF je projektovao da će prosečna inflacija ove godine biti 5,2 odsto. Da li će ići iznad toga, zavisiće od zbivanja na svetskom energetskom tržištu", objašnjava naš sagovornik.

Na pitanje da li povećanje akciza na gorivo znači da bi građani već od ovog petka mogli skuplje da plaćaju dizel i benzin, Đogović odgovara „svakako". „Imajući u vidu kolike su trenutne cene nafte na svetskom tržištu, ali i to da se ne nazire kraj rata u Iranu, jednostavno se može očekivati rast cena goriva na pumpama", predviđa Đogović.

Predsednik Udruženja vlasnika privatnih benzinskih stanica Milan Rakić ocenjuje da je odluka države da smanjenje akciza sa 25 vrati na 20 odsto isključivo politička, kao i da se cene goriva u Srbiji više ne formiraju prema tržišnim pravilima i važećim uredbama, već po principu „ono što kaže predsednik".

On podseća da je država prethodno umanjila akcize za 25 odsto, pozivajući se na vanredne okolnosti i član 33 Zakona o trgovini, koji omogućava intervenciju države u kriznim situacijama. Kako navodi, država tada može da utiče na tri ključna elementa cene goriva - rafinerijsku cenu, akcizu i maloprodajnu maržu. Podseća i da je Zakonom o akcizama dozvoljeno umanjenje do 20 odsto, te da se država sada vratila na taj nivo.

Rakić tvrdi da se cene goriva trenutno ne određuju prema propisanim formulama i pravilnicima. „Kod nas više ne važe uredbe i pravilnici o formiranju cena. Očigledno je da ono što kaže predsednik - to je to", naveo je on.

Zbog toga, kako kaže, tržište nema predvidivost i unapred se ne može znati kakva će cena goriva biti u narednih sedam dana.

„Građani su preopterećeni visokim akcizama", ocenjuje Rakić i dodaje da država praktično može da određuje visinu dažbina i cenu goriva bez jasne veze sa realnim tržišnim kalkulacijama.

Posebno ukazuje na razliku između cene benzina i dizela, iako je razlika u zvaničnoj akcizi između ta dva goriva svega dva dinara.

„Vidite cenu između dizela i benzina, razlika u ceni je 30 dinara, oni će vam reći da je zbog veće tražnje za dizelom u Srbiji", kaže Rakić, dodajući da smatra da takvo obrazloženje nema ekonomsku logiku.

Govoreći o mogućem uticaju nove korekcije akciza na cene goriva na pumpama, Rakić tvrdi da promene neće imati presudan efekat jer, kako kaže, država već direktno određuje i veleprodajne i maloprodajne cene.

„Samo će ih proizvoljno napisati u petak ujutru", zaključuje Rakić.

Suzana Peljto

Nerealna razlika cene benzina i dizela

Predsednik Udruženja vlasnika privatnih benzinskih stanica Milan Rakić posebno ukazuje na razliku između cene benzina i dizela, iako je razlika u zvaničnoj akcizi između ta dva goriva svega dva dinara.
„Vidite cenu između dizela i benzina, razlika u ceni je 30 dinara, oni će vam reći da je zbog veće tražnje za dizelom u Srbiji", kaže Rakić, dodajući da smatra da takvo obrazloženje nema ekonomsku logiku.

Gaspromu baš odgovara ovaj status

Goran Radosavljević, profesor na FEFA, rekao je za N1 da Gasprom Njeft nema apsolutno nikakvog razloga da proda NIS, te da mu odgovara ovaj status.
„Gasprom Njeft želi da sačeka da rat prođe i da oni nastave svoj posao zbog čega su ovde. To evo, traje već 16 meseci. Šta ukazuje na to da neće trajati još 16 meseci? Ništa. Ovoliko i ovakvo odlaganje u stvari ukazuje na to da su ove sankcije bile besmislene, da nemaju nikakvu svrhu. Dakle, s jedne strane, mi imamo taj mač iznad naše glave u energetskom sistemu da neka opasnost preti. Sa druge strane, to se ne rešava ni na koji način", rekao je Radosavljević.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 21.05.2026
Medij: NIN
Rubrika Bez naslova
Autori: Ana Ljubičić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1705
Naslov: Tiho poskupljenje - cena ista, ali manje grama
Strana: 34,35,36

ФЕНОМЕН ШРИНКФЛАЦИЈЕ ПОНОВО У ФОКУСУ

Тихо поскупљење – цена иста, али мање грама

Суд у Немачкој донео одлуку да је оваква пракса – преварно пословање. Појава смањивања грамаже без јасног обавештења, када амбалажа остаје иста, код нас није јасно регулисана законом

АНА
ЉУБИЧИЋ

Купци углавном примете када цена порасте, али теже примећују када производ нестаје. Не потпуно, наравно, већ помало: неколико грама мање чоколаде, ред кекса који недостаје, тањи слој кафе у кеси или мање листова тоалет-папира у паковању које изгледа готово идентично као раније. Тек када се омиљени производ „потроши пре времена", многи почињу да сумњају да нешто није исто као и до сада.

На полицама продавница промене су често готово неприметне. Амбалажа остаје сличне величине, дизајн непромењен, цена углавном иста, али је садржаја мање. Чоколада од 100 грама постаје чоколада од 90 или чак 80 грама, паковање грицкалица задржава исти облик иако је лакше него раније, а производи за домаћинство све чешће мењају број комада или мililитражу, без великих упозорења произвођача. У време високе инфлације и сталног раста трошкова живота, многи потрошачи тек код куће схвате да за исти новац заправо добијају мање.

Таква пракса има и име – шринкфлација. Термин настаје спајањем енглеских речи „shrink" (смањити) и „inflation" (инфлација), а односи се на ситуацију у којој произвођачи смањују количину производа, док цена и изглед паковања остају исти или се мењају минимално. Феномен је настао још у 20. веку, а последњих година постаје глобално видљив, нарочито након таласа инфлације који је погодио Европу и свет.

Грам по грам

Један од најпознатијих примера шринкфлације у Европи јесте "милка" чоколада. Годинама стандардна табла од 100 грама у појединим тржиштима смањена је на 90 или 80 грама, уз задржавање готово идентичног изгледа паковања. Промена није била истакнута као класично поскупљење, већ као смањење количине, што је у јавности отворило питање транспарентности.

У Немачкој је овај случај недавно добио и судски епилог. "Монделез" је смањио тежину "милка" чоколада због раста трошкова у ланцу снабдевања, али је задржао готово исти изглед амбалаже, што је изазвало незадовољство потрошача у Немачкој. Цена је у међувремену порасла са 1,49 евра на 1,99 евра, па су купци критиковали „скривену" промену количине, а потрошачка група из Хамбурга је то прогласила „преварантском амбалажом 2025". Иако је компанија тврдила да је смањење јасно назначено и да су тежине раније варирале, суд у Бремену је утврдио да је дошло до обмањујуће праксе у начину представљања производа, јер је потрошач могао лако да стекне утисак да купује исти производ као раније, иако је количина била смањена, и да би за избегавање забуне било потребно јасно и уочљиво обавештење на паковању, те да само означавање грамаже није довољно, те да је била потребна видљива ознака како би потрошачи промену јасно имали у виду. Суд је одбацио одбрану "Монделеза" да је промену најавио на свом сајту и на друштвеним мрежама. Пресуда још није правоснажна, јер "Монделез" има право жалбе, али овај случај може бити веома значајан у немачком, али и правном систему ЕУ. Поред "Монделеза", пред истим судом требало би да се, из истог разлога, појави и произвођач чоколада "Ритер", који је смањио тежину са 100 на 75 грама, без видљиве ознаке или промене у облику и димензијама производа.

Такође, сличан случај забележен је и код чоколаде «тоблероне", где је промена отишла корак даље – не само да је смањена укупна тежина производа, већ је промењен и сам визуелни идентитет чоколаде. Карактеристични размак између троуглова постао је шири, јер су поједини сегменти смањени како би се прилагодила нова грамажа. Ова промена изазвала је снажну реакцију потрошача у више земаља, након чега је део верзија производа касније враћен на стару форму.

Потрошачка организација "Чојс" утврдила је да је британска компанија Cadbury грамажу својих ускршњих чоколадних јаја током две године смањивала, док је цена истовремено расла. Конкретно, производ је смањен са 408 на 374 грама, а затим на 340 грама, док је цена порасла са 12,50 на 18 долара, што значи да купци данас плаћају знатно више за исту количину чоколаде него раније.

„Кока-кола" је 2014. године смањила величину своје велике флаше са 2 литра на 1,75 литара, а у Србији је забележено и да детерџенти за судове сада углавном долазе у паковању од 800 мililитара, уместо некадашњег литра. Јогурт је такође добио ново паковање – сада се мери у килограмима, уместо у литрима, па сада постоји паковање од једног килограма које у себи заправо нема један литар. А следећи корак је смањивање са килограма на 975 грама и слично.

Скривено поскупљење

Смањење паковања не значи нужно и ниже цене, иако то можда звучи логично, те потрошачи за исти новац

Datum: 21.05.2026
Medij: NIN
Rubrika Bez naslova
Autori: Ana Ljubičić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1705

Naslov: Tiho poskupljenje - cena ista, ali manje grama

Strana: 34,35,36

NEIL GUEGAN / IMAGESOURCE / PROFIMEDIA

Овом методом не мора доћи до повећања цена – она може остати иста, а грамажа мања, тако да се то на неки начин „лакше прогута" у односу на видљивије повећање цене, каже економиста Саша Ђоговић

заправо добијају мање производа него раније. Економиста Саша Ђоговић за НИН каже да је ово једноставнији начин да се задржи постојећа цена или минимално подигне, а смањи количина која се продаје.

"Ради се о томе да потрошачи често нису свесни да купују мању количину робе у односу на претходни период, а да је цена остала иста или минимално повећана. На овај начин произвођач смањује одређене трошкове које има и пребацује их на терет потрошача. На неки начин доста суптилном методом, доста невидљиво и евентуално и ако се примети, то се заврши неким мањим суђењем потрошача и на тај начин се произвођачи служе једним од суптилних метода пребацивања трошкова пословања на крајњег потрошача, избегавајући видљиво повећање цена, а оно је прикривено, доминантно кроз мању количину производа који се нуди потрошачу у односу на претходни период. Фактички, тај производ је скупљи, иако можда ценовно није, али суштински је скупљи јер се продаје мања количина робе", рекао је Ђоговић.

Потрошачи су, како каже, осетљивији више на повећање цена него на смањење количине производа, јер је повећање цена видљивије.

"Овом методом не мора доћи до повећања цена – она може остати иста, а грамажа мања, тако да се то на неки начин `лакше прогута` у односу на видљивије повећање цене", рекао је Ђоговић.

Ђоговић каже да ова пракса, уколико је спорадична појава и не утиче на већину потрошача, односно ако је за већину невидљива, на неки начин пролази без већих негативних ефеката.

„Међутим, ако се то понавља чешће, онда на неки начин то нарушава поверење у брендове, компаније, поготово што наш потрошач постаје осетљивији, а сада је то случај и у свету због повећаних инфлаторних токова, односно, код нас је то већ стандардно – осетљив је на цене због иначе ниског животног стандарда, тако да се мање води рачуна о квалитету неког производа, а доминантан фактор приликом доношења одлуке о куповини јесте цена. И у овом случају управо се произвођачи и служе том варком, смањењем грамаже, а задржавањем цене, тако да потрошачи у први мах то не примећују, не реагују, и некако пре наседају. Међутим, уколико то постане пракса, онда то може изазвати одређено негодовање и пребацивање на неку другу робну марку која има одређени фер однос према потрошачима", каже Ђоговић.

И поред све чешће појаве феномена шринкфлације, Ђоговић истиче да потрошачи ретко мењају своје куповне навике.

"Углавном се иде на цену, и не примећује баш велика већина њих да је дошло до смањења грамаже, а и ако примети, може да `прогунђа`, али је остала иста цена јер се гледа по цени, па онда прихвате и ту мању грамажу ако цена остане иста, за разлику од других произвођача који подигну цену без обзира на грамажу или на литре, и, на неки начин, прилагодљивији је на то да узме мању количину по истој цени него исту количину по вишој цени. На неки начин рачунају да су на овај начин уштедели, прихватају ту жртву да су узели нешто мање, али да им је цена остала непромењена у односу на претходни период, него што ће да прогутају исту количину, а вишу цену. И то је варка којом се служе произвођачи који су на неки начин увидели да то боље пролази код потрошача него, да кажемо, тај однос цене и количине када се цена мења, а

Datum: 21.05.2026
Medij: NIN
Rubrika Bez naslova
Autori: Ana Ljubičić
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1705
Naslov: Tiho poskupljenje - cena ista, ali manje grama
Strana: 34,35,36

količina ostane nepromenjena", rekao je Đoković.

Bez jasnih pravila

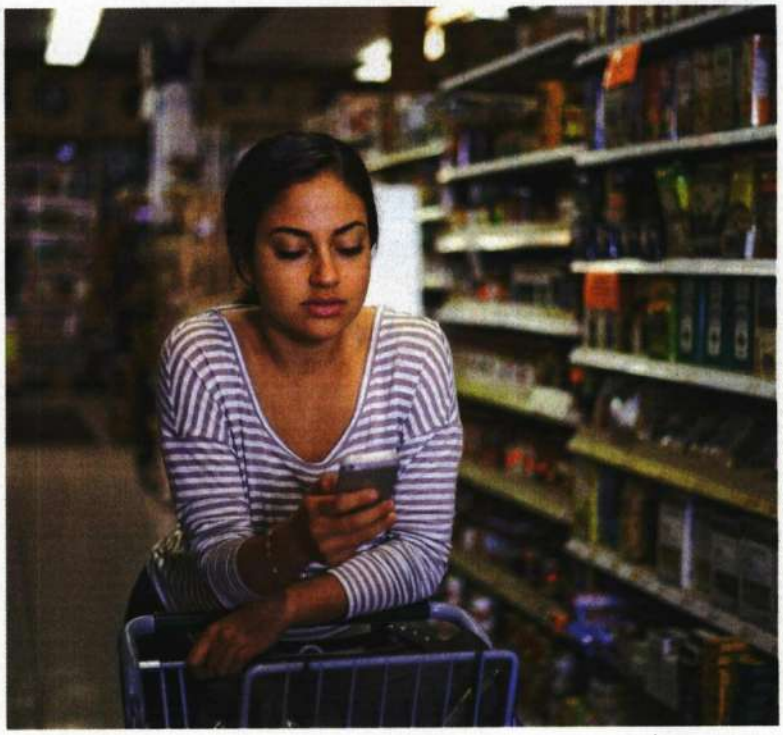
Mnoge zemlje ovaj fenomen stavile su pod kontrolu, te tako trgovinski lanci u Francuskoj moraju informisati kupce ukolico je pakovanje proizvoda smanjeno, a cena ostala nepromenjena, te vlasti i potrošačke organizacije redovno sprovode inspekcije kako bi se osigurala da trgovci ne koriste nepoštene prakse smanjenja pakovanja bez adekvatnog obaveštavanja potrošača.

Italija je takođe uvela novu meru u zakon, pa prema novim propisima proizvođači koji na tržište stavljaju robu široke potrošnje sa smanjenom količinom, ali u nepromenjenom pakovanju, obavezni su da o tome jasno obaveste potrošače posebnom nalepnicom na pakovanju.

U Južnoj Koreji Komisija za poštenu trgovinu konstatovala je da je praksa šrinkflacije nepravedna i zapretila kompanijama kaznama. Korejski zakonodavci su uveli zakone koji zahtevaju jasno označavanje stvarne količine proizvoda na pakovanjima. Takođe se uvode dodatne mere kako bi se obezbedila transparentnost i sprečilo da kompanije sakrivaju smanjenje količine proizvoda iza nejasnih oznaka. Pored toga, vlada i potrošačke organizacije preduzimaju korake kako bi podigli svest o šrinkflaciji, organizujući kampanje i edukativne programe za javnost.

Međutim, u našem tržišnom sistemu, ova praksa nije zakonski regulisana, već bi samo mogla da se podvede pod širi član Zakona o zaštiti potrošača koji kaže da je obmanjujuća poslovna praksa ona koja navede potrošača «da donese ekonomsku odluku koju inače ne bi doneo, tako što mu daje netačna obaveštenja ili stvaranjem opštег utiska ili na drugi način, čak i kada su obaveštenja koja daje tačna, dovodi ili prети da dovede prosečnog potrošača u zabludu".

„Tu ništa nije regulisano, a i praktično, proizvođač ima pravo da smanji tu gramažu. Ko mu to može zabraniti? Ali, trebalo bi da bude malo vidljivije da se negde napiše da je određena gramaža na etiketi da bi se znalo. U tom smislu bi Udruženja potrošača moglo malo aktivnije da

RAPHYE ALEXIUS / IMAGESOURCE / PROFIMEDIA

edukuju potrošače, da obrate pažnju i na promene u količini nekog artikla, da li je čokolada, da li je obična voda i slično, i da upoređe to sa cenom", kaže Đoković.

Đoković ističe da porast šrinkflacije, ali i inflacije, govori da trenutno imamo jednu krizu koja pogađa ceo svet i prelива se i na naše tržište, s tim što smo mi kroz smanjivanje akciza na energente od 25 posto na neki način amortizovali taj prvobitni udar.

"Međutim, akciza više neće biti smanjena za 25 nego za 20 posto, što znači da će doći do postepenog, vidljivijeg raста i cena goriva, odnosno transporta u celini, a kako nam je budžet prenapregnut, širi se deficit. Mi ne možemo ni ovih 20 posto smanjenja da računamo, tako da u nekom narednom kratkom roku takođe možemo računati na dodatno smanjivanje spuštene akcize, dakle, neće biti dvadeset, možda će biti još niže, tako da će se sve više i više teret prebacivati na krajnjeg potrošača, odnosno privredu kako budžet ne bi došao potpuno u situaciju kolapsa jer jednostavno prihodi od akciza su značajno manji od planiranih, i to jednostavno da ne bi budžet premašio tri posto deficita, odnosno bruto domaći proizvod, kako je sa MMF-om dogovoreno", kaže Đoković.

Đoković upozorava da će potrošači sve više da osete negativan eho krize koja pogađa svet zbog situacije u Persijskom zalivu, kao i zbog zatvorenog Ormuskog moreuza.

"Jednostavno više neće moći da se održava ovaj tempo, bez obzira na to kako će se dalje kretati cene na svetskom tržištu, odnosno da li će se nafta i dalje zadržavati na preko sto dolara ili ići ispod sto deset, sto dvadeset dolara -budžet to neće moći da trpi. Mi ćemo imati našu karakteristiku, jer imamo nižu bazu za poređenje od septembra kada su limitirane trgovačke marže i kako više uredba ne važi sa tom nižom bazom i rastom cena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda koje se očekuje po završetku žetve, rast cena će u tom sektoru biti još nešto intenzivniji nego u drugim zemljama, tako da svakako očekujem da se probije gornja projektovana stopa inflacije četiri i po posto, MMF prognozira 5,2, a moguće da bude i iznad toga, što će dalje zavisiti od toga kako će se razvijati ratni izazovi u Persijskom zalivu", rekao je Đoković. ■

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 22.05.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 575

Naslov: Manji rast a, veća inflacija

Strana: 1,16

Inflacija u Rumuniji, Bugarskoj i Hrvatskoj pogoršala prosek, gde je Srbija na listi

Manji rast a, veća inflacija

Strana 16

Foto: EPA / Georgi Licovski

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 22.05.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 575
Naslov: Manji rast a, veća inflacija
Strana: 1,16

U FOKUSU: Inflacija u Rumuniji, Bugarskoj i Hrvatskoj pogoršala prosek, gde je Srbija na listi

Manji rast a veća inflacija

BEOGRAD // Rumunija, Bugarska i Hrvatska zemlje su sa najvišom aprilskom godišnjom inflacijom u Evropskoj uniji (EU). Rast cena robe i usluga u tim državama pogurao je evropski prosek, koji je premašio tri odsto i dostigao 3,2 odsto. Godišnja inflacija u EU u martu je iznosila 2,8 odsto, a u februaru 2,1 odsto. To znači da su se posledice rata u Iranu, pre svega kroz rast cena nafte i gasa, prelile na Evropu i izvršile pritisak na ostale cene.

Cene robe i usluga porasle su u aprilu i u Srbiji. Godišnja inflacija u Srbiji, merena indeksom potrošačkih cena (CPI), iznosila je u aprilu 3,3 odsto, dok je mesec ranije bila 2,8 odsto, a u februaru 2,5 odsto. Rast inflacije u Srbiji predvodila su poskupljenja komunalnih usluga i goriva.

Međutim, da bi se rast cena robe i usluga u Srbiji uporedio sa rastom cena u evropskim zemljama, potreban je harmonizovani indeks potrošačkih cena (HICP). CPI se koristi za merenje inflacije u pojedinačnoj zemlji, dok se HICP koristi za merenje inflacije u Evropskoj uniji i primenjuje ga Eurostat. HICP u Srbiji u aprilu, u poređenju sa istim mesecom prethodne godine, iznosio je 3,6 odsto.

▶ MMF je Srbiji smanjio prognozu privrednog rasta za 2026. godinu sa oktobarskih 3,6 na 2,8 odsto. I Svetska banka smanjila je prognozu privrednog rasta Srbije za ovu godinu sa tri na 2,7 odsto

Prema podacima Eurostata, najvišu stopu inflacije u Evropi imala je Turska sa 32,4 odsto. Iza Turske nalazila se Rumunija sa stopom od 9,5 odsto, dok je treće mesto zauzela Bugarska sa inflacijom od šest odsto. Sledi Gruzija sa stopom od 5,9, a iza nje našla se Severna Makedonija sa inflacijom od 5,7 odsto.

Sledeća evropska zemlja u kojoj su cene najviše porasle bila je Hrvatska sa godišnjom inflacijom od 5,4 odsto, zatim Luksemburg sa 5,2 odsto, a slede Litvanija (4,9), Island (4,9), Grčka (4,6), Belgija (4,2) i Slovačka (4,1 odsto). Srbija, Crna Gora i Irska imale su godišnju inflaciju, merenu HICP-om, od 3,6 odsto.

Najniža inflacija u Evropi zabeležena je u Švajcarskoj i Švedskoj, gde je iznosila po 0,5 odsto. Niska inflacija izmerena je i u Danskoj (1,2) i Češkoj (2,1). Sve ostale zemlje imale su inflaciju višu od 2,1 odsto.

U poređenju sa martom 2026. godine, godišnja inflacija pala je u osam evropskih država, ostala nepromenjena u jednoj, dok je u svim ostalim porasla. Inflacija je u aprilu, u odnosu na mart ove godine, pala u Švajcarskoj, Norveškoj, Islandu, Švedskoj, Finskoj, Holandiji, Letoniji i Estoniji. U Irskoj je ostala nepromenjena.

U aprilu 2026. najveći doprinos rastu inflacije u evrozoni dali su sektor usluga, energija, hrana, alkohol i duvan, kao i neenergetski industrijski proizvodi. Međunarodni monetarni fond (MMF), Svetska banka i centralne banke širom sveta upozoravaju da bi inflacija do kraja godine mogla dodatno da ubrza, naročito ukoliko se rat u Iranu nastavi. Zbog toga su smanjene globalne projekcije privrednog rasta, dok su prognoze inflacije povećane. Isto važi i za Srbiju.

MMF je Srbiji smanjio prognozu privrednog rasta za 2026. godinu sa oktobarskih 3,6 na 2,8 odsto. Prethodno je već u januaru izvršena korekcija projekcije rasta za 2026. godinu, sa 3,6 na 3,1 odsto. Ova međunarodna finansijska organizacija procenjuje da će prosečna inflacija u 2026. godini u Srbiji iznositi 5,2 odsto, dok za kraj godine predviđa godišnju stopu inflacije od čak sedam odsto.

I Svetska banka smanjila je prognozu privrednog rasta Srbije za ovu godinu sa tri na 2,7 odsto. Istovremeno procenjuje da bi inflacija u Srbiji do kraja godine mogla da dostigne šest odsto, što je nešto niža prognoza od one koju je izneo MMF.

Najoptimističnija je Narodna banka Srbije (NBS), koja sada očekuje prosečnu inflaciju od 3,6 odsto u ovoj godini, u odnosu na februarsku projekciju od 3,3 odsto. Istovremeno, projekcija privrednog rasta smanjena je sa 3,5 na tri odsto.

Stručnjaci, uključujući i NBS, ukazuju da vrhunac inflacije u Srbiji tek predstoji i da se očekuje krajem godine. Pre svega zbog niske baze iz prošle godine, kada je država donela Uredbu o ograničenju marži, što je uticalo na smanjenje cena hrane, a samim tim i na pad inflacije.

Međutim, rast inflacije očekuje se i zbog daljeg povećanja cena energenata na svetskom tržištu usled rata u Iranu i zatvaranja Ormuskog moreuza, kojim prolazi oko 20 odsto svetske nafte. Skuplje gorivo povećava troškove proizvodnje, đubriva i transporta, što dodatno podiže cene roba, a taj trošak na kraju uvek snose potrošači.

I Organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO) upozorila je ove nedelje da bi zatvaranje Ormuskog moreuza moglo da izazove ozbiljnu globalnu krizu cena hrane u roku od šest do 12 meseci, osim ako vlade ne reaguju brzo. Ta agencija Ujedinjenih nacija navela je da će odluke koje poljoprivrednici i vlade sada budu donosili o upotrebi đubriva, uvozu, finansiranju i izboru useva odrediti da li će cene hrane naglo porasti krajem ove ili početkom 2027. godine.

Suzana Peljto

Ni NBS to ne poriče: Vrhunac inflacije krajem godine

FOTO: EPA / NEIL HALL

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 22.05.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: SLAVKO BRKIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Napomena:
Površina: 2041

Naslov: Stiže li cunami cena?

Strana: 1,18,19,20

NEDELJNI BROJ 525 22. MAJ 2026. GODINA XI; 250 DIN. CG 2,3 €; BIH 4,5 KM; MAKEDONIJA 150 DEN IZLAZI PETKOM

EKSPRES/

EKONOMIJA U RALJAMA RATA

STIŽE LI CUNAMI CENA?

Za Srbiju, zemlju čvrsto integrisanu u evropske lance snabdevanja i fundamentalno zavisnu od uvoza nafte i gasa, ovaj geopolitički poremećaj predstavlja veliki šok koji povećava troškove. Dok je prva linija sukoba hiljadama kilometara daleko, ekonomsko bojište se direktno manifestuje na srpskim benzinskim pumpama, u rafovima prodavnica i u mesečnim budžetima domaćinstava

PEKING KAO TAČKA OKUPLJANJA

SI ZATVARA KRUG

ISSN 2466-4251

GOVORE I PIŠU **DOBRIVOJE RADOVANOVIĆ, VLADIMIR PETROVIĆ, BRANIMIR ĐOKIĆ**

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 22.05.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: SLAVKO BRKIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Napomena:
Površina: 2041
Naslov: Stiže li cunami cena?
Strana: 1,18,19,20

Sledi li cunami cena

Za Srbiju, skuplja nafta i gas deluju kao regresivni porez koji povećava troškove proizvodnje hrane, vrši pritisak na komunalne mreže i primorava centralnu banku da se kreće ka višoj ciljanoj inflaciji tokom dužeg perioda. Iako državna ograničenja cena, poljoprivredne subvencije i strateška monetarna politika pomažu u ublažavanju neposrednog uticaja, oni ne mogu u potpunosti eliminisati spoljni šok

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 22.05.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: SLAVKO BRKIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Naslov: Stiže li cunami cena?

Napomena:
Površina: 2041

Strana: 1,18,19,20

PIŠE
SLAVKO BRKIĆ

Rastuće cene nafte i gasa u Srbiji podstiču inflaciju, direktno povećavajući troškove poljoprivredne proizvodnje, transporta i industrijske proizvodnje, što izaziva domino efekat gde se veći energetski troškovi pretvaraju u skuplje namirnice, povećanje cena komunalnih usluga za domaćinstva i opšte ubrzanje indeksa potrošačkih cena.

Izbijanje rata u Iranu izazvalo je trenutne udarne talase na globalna tržišta robe. Referentne cene sirove nafte i fjučersi evropskog prirodnog gasa značajno su skočili. Ovo je pokrenulo odbrambene ekonomske reevaluacije od glavnih industrijskih čvorišta ka manjim zemljama uvoznicama energije.

Za Srbiju, zemlju čvrsto integrisanu u evropske lance snabdevanja i fundamentalno zavisnu od uvoza nafte i gasa, ovaj geopolitički poremećaj predstavlja veliki šok koji povećava troškove. Dok je prva linija sukoba hiljadama kilometara daleko, ekonomsko bojište se direktno manifestuje na srpskim benzinskim pumpama, u rafovima prodavnica i u mesečnim budžetima domaćinstava. Razumevanje kako se eskalacija krize u Iranu prenosi kroz specifične ekonomske kanale otkriva duboke ranjivosti i strateške intervencije koje danas oblikuju inflaciju, proizvodnju hrane i komunalne sektore u Srbiji.

Hrana

Poljoprivreda je energetski veoma intenzivna. Sukob u Iranu utiče na poljoprivredni sektor mnogo pre nego što proizvodi stignu do prerađivačkih pogona ili polica supermarketa.

Dok je prva linija sukoba hiljadama kilometara daleko, ekonomsko bojište se direktno manifestuje na srpskim benzinskim pumpama, u rafovima prodavnica i u mesečnim budžetima domaćinstava

Ovaj prenos oslanja se na dve glavne komponente: proizvodne inpute i transportnu logistiku.

Prirodni gas služi kao osnovna sirovina za đubriva na bazi azota. Pošto su evropske referentne vrednosti prirodnog gasa porasle dvocifrenim procentima nakon izbijanja rata, troškovi proizvodnje đubriva su proporcionalno porasli. Za srpske poljoprivrednike to znači značajno veće režijske troškove za prolećne i jesenje cikluse sadnje. Kada se povećaju primarni troškovi inputa, poput đubriva i dizela za traktore, poljoprivredni prinosi se suočavaju sa dvostrukim pritiskom: poljoprivrednici moraju ili da apsorbuju troškove i smanje proizvodnju, ili da te troškove prenesu nizvodno u lanac snabdevanja hranom.

Lanac snabdevanja i troškovi transporta

Mreža snabdevanja prehrambenim proizvodima u Srbiji u velikoj meri zavisi od drumskog prevoza. Prevoz robe iz poljoprivrednih regiona poput Vojvodine u urbane centre poput Beograda i Niša zahteva ogromne količine goriva. Svaka faza distribucije hrane – uključujući hladnjače, pogone za preradu i pogone za pakovanje – troši energiju. Shodno tome, veće cene nafte direktno dovode do skupljih namirnica. Dok država koristi administrativne mehanizme za ublažavanje ovih promena, pritisak ostaje jasan: kada globalna cena sirove nafte lebdi na povišenim nivoima, cene na policama u prodavnicama prehrambenih proizvoda reaguju trenutno.

Energetski pejzaž Srbije kombinuje domaću proizvodnju električne energije sa snažnim oslanjanjem na uvezena fosilna goriva. Iako zemlja proizvodi veliki deo električne energije iz domaćeg uglja i hidroenergije, uvozi gotovo sav prirodni gas i visok procenat sirove nafte, oko 80 odsto. Ova dinamika direktno povezuje lokalne račune za komunalne usluge sa globalnim bezbednosnim krizama.

Rat u Iranu poremetio je šire tokove trgovine energijom, održavajući evropske cene prirodnog gasa veoma nestabilnim. Srpska javna komunalna preduzeća se u velikoj meri oslanjaju na ove tokove prirodnog gasa za upravljanje lokalnim sistemima daljinskog grejanja u većim gradovima. Čak i sa dugoročnim bilateralnim ugovorima o snabdevanju, dugotrajan pritisak na globalnom tržištu na kraju primorava lokalne korekcije cena. Zbog toga se domaćinstva suočavaju sa višim računima za grejanje tokom sezonskih špiceva.

Više cene prirodnog gasa i nafte takođe pritiskaju tržišta električne energije. Ako se domaća proizvodnja uglja suoči sa ograničenjima, elektroenergetska preduzeća moraju hitno da uvoze električnu energiju iz evropske mreže po višim tržišnim cenama. Pošto regionalne cene električne energije često odražavaju troškove proizvodnje prirodnog gasa, globalni šokovi mogu brzo da povećaju troškove distribucije električne energije u zemlji. Ovo primorava na postepeno povećanje regulisanih cena električne energije za domaćinstva, kako bi državna komunalna preduzeća ostala finansijski solventna.

Iz NBS-a su otkrili da su cene energije u Srbiji u prvom kvartalu porasle za 1,7 odsto, a same cene naftnih derivata 3,5 odsto. »

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 22.05.2026
Medij: Ekspres
Rubrika Bez naslova
Autori: SLAVKO BRKIĆ
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Naslov: Stiže li cunami cena?

Napomena:
Površina: 2041

Strana: 1,18,19,20

NBS upozorava da rast svetske cene nafte prvo direktno podiže cene goriva i naftnih derivata u Srbiji, nakon čega se taj rast indirektno preliva na hranu, industrijske proizvode i usluge kroz skuplji transport, đubrivo, hemikalije, grejanje, proizvodnju i lance snabdevanja.

Inflacija

Narodna banka Srbije i globalne institucije poput Međunarodnog monetarnog fonda prilagodile su svoje prognoze domaće ekonomije kako bi uzele u obzir rastuće cene energije. Nakon perioda stabilizacije, gde je inflacija pala početkom 2026. godine, šok sa Bliskog istoka promenio je dezinflacioni put. To je dovelo do revidiranja makroekonomskih prognoza.

U Izveštaju o inflaciji za maj 2026. godine, NBS je prilagodila svoja očekivanja za tu godinu. Guvernerka Jorgovanka Tabaković izjavila je da se projektuje da će domaća inflacija u proseku iznositi 3,6 odsto u 2026. godini.

Centralna banka je takođe spustila projekciju rasta bruto domaćeg proizvoda za 2026. godinu na tri odsto sa prethodne procene od 3,5 odsto. Ovo prilagođavanje odražava kako produžena globalna neizvesnost direktno smanjuje investiciono poverenje i opterećuje ekonomske performanse.

Centralna banka napominje da će rastuće globalne cene nafte i robe biti kombinovane sa „niskim baznim efektima" od kraja prošle godine. Ovaj bazni efekat proizilazi iz prethodne državne intervencije kada je vlada ograničila veleprodajne i maloprodajne marže na 20 odsto. Kako se ti privremeni programi pomoći završavaju,

SHUTTERSTOCK

kombinacija viših globalnih troškova i normalizovanih trgovinskih marži verovatno će podići inflaciju blago iznad gornje ciljane granice centralne banke do kraja 2026. i početka 2027. godine. NBS očekuje da će se inflacija ublažiti i vratiti unutar ciljnog raspona do drugog kvartala 2027. godine.

Državne subvencije i strategija kontrole cena

Da bi ograničila uticaj globalnih energetskih šokova na svoje građane, Vlada Republike Srbije koristi strukturnu kontrolu cena i tržišne intervencije.

Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine upravlja nedeljnim mehanizmom ogra-

Iz NBS-a su otkrili da su cene energije u Srbiji u prvom kvartalu porasle za 1,7 odsto, a same cene naftnih derivata 3,5 odsto

ničenja cena za standardni evrodizel i benzin BMB 95. Ovaj sistem ograničava koliko brzo globalni skokovi nafte pogađaju potrošače, štiteći ih od iznenadnih dnevnih oscilacija na tržištu.

Vladina ministarstva direktno rade sa energetskim kompanijama poput „Naftne industrije Srbije" da bi maloprodajne cene na pumpama održali ispod stvarnih ekvivalenata na globalnom tržištu tokom velikih kriza. Ovo pomaže u izolaciji domaće maloprodajne distribucije od ekstremnih skokova cena.

Država, takođe, obezbeđuje ciljane programe goriva za poljoprivredni sektor. Registrovani poljoprivredni proizvođači mogu kupiti dizel po nižim, fiksnim cenama po litru. Ova specifična subvencija direktno smanjuje operativne troškove za poljoprivrednike, pomažući u stabilizaciji cena primarne proizvodnje hrane tokom većih energetskih šokova.

Sukob u Iranu pokazuje koliko su lokalne ekonomije povezane sa globalnim energetskim tržištima. Za Srbiju, skuplja nafta i gas deluju kao regresivni porez koji povećava troškove proizvodnje hrane, vrši pritisak na komunalne mreže i primorava centralnu banku da se kreće ka višoj ciljanoj inflaciji tokom dužeg perioda. Iako državna ograničenja cena, poljoprivredne subvencije i strateška monetarna politika pomažu u ublažavanju neposrednog uticaja, oni ne mogu u potpunosti eliminisati spoljni šok. Sve dok geopolitičke tenzije ometaju međunarodne lance snabdevanja, Srbija mora da balansira kratkoročno ekonomsko olakšanje sa realnošću viših globalnih troškova energije

Datum: 31.05.2026
Medij: Instore
Rubrika distribucija i logistika
Autori: Boban Mladenovski
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Operativna prednost u vreme nestabilnosti

Napomena:
Površina: 1175

Strana: 48,49

TRENDOVI: KLJUČNI UVIDI ZA UPRAVLJANJE LOGISTIČKIH OPERATERA

Operativna prednost u vreme nestabilnosti

Ove godine, kompanije iz sektora robe široke potrošnje i logistike neće biti konkurentne po tome ko najviše govori o veštačkoj inteligenciji ili održivosti. Biće konkurentne po tome ko pretvara nestabilnost u disciplinovaniji operativni sistem: bolje senzorisanje, bolju vidljivost, brže planiranje scenarija, strože kapitalne troškove i čistije regulatorne podatke. Tu leži nova prednost

Analizirajući makroekonomsku sliku za 2025. godinu, dolazi se do zaključka da je situacija bolja u 2026. godini, ali je inflacija i dalje nezgodno iznad cilja na mnogim tržištima, a očekuje se i da rast trgovine uspori, čak i ako se obim ne smanji. Zvanične prognoze ukazuju na sporiji globalni rast u 2026. godini, pri čemu bi neizvesnost izazvana sukobima, energijom i tarifama, mogla da bude kompenzovana investicijama u tehnologiju koje bi olakšale finansijske uslove. U praksi, lideri u industriji robe široke potrošnje treba da daju prioritet potražnji, analitici cena, vidljivosti hladnog lanca, usklađenosti sa pakovanjem i sledljivosti, kao i usmerenoj automatizaciji ponavljajućih magacinskih tokova. Logistički operateri treba da se fokusiraju na kontrolu, simulaciju mreže, robotiku, vidljivost sredstava bogatu telematikom i selektivnu digitalizaciju dokumenata. Ključni uvid u upravljanju za narednu godinu jeste da će se investiranje u tehnologiju isplatiti samo ako je povezano sa nestabilnom potražnjom, nedostatkom radne snage, troškovima zaštite životne sredine od štetnih emisija gasova ili izloženošću usklađenosti. Veštačka inteligencija, IoT, robotika, digitalni blizanci i privatne 5G mreže sada su dovoljno zreli da obezbede opipljivu operativnu vrednost.

Krhka globalna ekonomska slika

Međunarodni monetarni fond očekuje da globalna inflacija poraste na 4,4% u 2026. godini pre nego što opadne u 2027. godini, dok OECD kaže da će rast oslabiti jer će cene energije i neizvesnost izazvana sukobima uticati na potražnju. Svetska trgovina se snažno oporavila u 2025. godini, ali Svetska trgovinska organizacija (STO) očekuje da će slika za 2026.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 31.05.2026
Medij: Instore
Rubrika distribucija i logistika
Autori: Boban Mladenovski
Teme: Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 1175

Naslov: Operativna prednost u vreme nestabilnosti

Strana: 48,49

Autor: Boban Mladenovski
menadžer za transport, Tesco
Boban.Mladenovski@tesco.com

godinu biti mnogo krhkija. Kamatne stope su smanjene, ali novac i dalje nije jeftin. Evropska centralna banka zadržala je svoju depozitnu stopu na 2% u martu 2026. godine; Banka Engleske zadržala je bankarsku stopu na 3,75%, a Federalne rezerve održavaju ciljani raspon od 3,5% do 3,75%, upozoravajući da neizvesnost ostaje visoka. Za lidere u FMCG-u i logistici, to je signal za projekte sa srednjim rokom otplate, umesto za široke programe transformacije sa nejasnom ekonomijom.

UN za trgovinu i razvoj objavile su da je do maja 2025. godine tonaža kroz Suecki kanal i dalje 70% ispod nivoa iz 2023. godine, dok rizici oko Ormuskog moreuza ostaju akutni. STO je upozorila da bi produženi sukob na Bliskom istoku mogao da održi troškove transporta i goriva strukturno višim u 2026. godini. Saobraćaj kroz Panamski kanal poboljšao se u odnosu na svoje najniže nivoe ograničene sušom, ali klimatski stres nije nestao kao strateški rizik. Radna snaga ostaje hroničan problem, pri čemu IRU kaže da je više od 3,6 miliona pozicija za vozače kamiona nepopunjeno na globalnom nivou, a samo je Evropa imala stotine hiljada slobodnih radnih mesta u 2025. godini. U godini sa manjom potražnjom to može zvučati upravljivo, ali u praksi to znači da će se operateri i dalje boriti da fleksibilizuju kapacitete u kratkim rokovima, posebno u teškim smenama, regionalnim linijama i pik-periodima.

Energija je faktor preokreta. U martu 2026. godine, Međunarodna agencija za energiju opisala je rat na Bliskom istoku kao najveći poremećaj snabdevanja u istoriji globalnog tržišta nafte, gurajući sirovu naftu iznad 100 dolara po barelu i naglo povećavajući troškove dizela i avionskog goriva. Za proizvode široke potrošnje, to ugrožava troškove pakovanja, prerade i distribucije. Za logistiku, to gotovo odmah pogađa prihode i rashode.

Održivost kao novi regulatorni i operativni trošak

Regulatorna agenda sada je agenda operativnih troškova. U Evropi se emisije iz mora već ocenjuju kroz EU ETS, pri čemu će 70% prijavljenih emisija brodova za 2025. godinu biti obuhvaćeno i u 2026. godini, a metan i azotni oksid biće uključeni od 2026. godine. Definitivna faza CBAM-a počela je 1. januara 2026. godine. Regulativa o pakovanju i otpadu od pakovanja generalno će se primenjivati od 12. avgusta 2026. godine, a Regulativa EU o krčenju šuma primenjivaće se za velike i srednje operatere od 30. decembra 2026. godine. Za odbore u FMCG industriji, to stvara praktičnu kontrolnu listu: poznavanje sastava pakovanja po SKU-u, poznavanje ugrađenog ugljenika u ključnim ulaznim podacima i poznavanje porekla poljoprivrednih proizvoda sa višim rizikom. Za logističke odbore, to znači merenje stvarnih emisija na nivou isporuke, redizajniranje modalne mešavine i izgradnju revizorskog traga koji će klijenti sve više zahtevati. Operateri brodova, takođe, treba da prate nacrt okvira za neto-nultu emisiju Međunarodne pomorske organizacije, koji bi uveo globalni standard za gorivo i mehanizam za određivanje cena emisija nakon usvajanja. U međuvremenu, potrošač je i dalje kontradiktoran, ali čitljiv. Eurostat kaže da je 78% korisnika interneta u EU kupovalo preko interneta u 2025. godini, a PwC je otkrio da potrošači i dalje daju prioritet ceni u odnosu na održivost i lokalnu proizvodnju, kada su kompromisi tesni. Ipak, održivost nije nestala; ona se jednostavno pomerila od premijum aspiracije ka „očekivanju bez problema".

Investiranje u AI u vreme nepredvidivosti

Veštačka inteligencija i mašinsko učenje prvo treba da budu usmereni ka nestabilnosti, a ne ka sujeti. Kada je reč o proizvodima široke potrošnje, najbolji trenutni slučajevi upotrebe jesu detekcija potražnje, planiranje promocija, dinamičko prilagođavanje sigurnosnih zaliha i odluke o asortimanu koje su svesne marže. U logistici, to su predviđanje vremena isporuke (ETA), optimizacija ruta, upravljanje izuzecima i automatizacija korisničkih usluga. Počnite sa jednim regionom, jednom kategorijom proizvoda i jednim merljivim problemom; izgradite proces pre skaliranja. Cena je obično srednja, a ne spektakularno visoka, ali prava investicija je u kvalitet podataka i redizajniranje procesa. Oni su najvažniji u FMCG-u sa hladnim lancem, depoima sa visokim protokom i lokacijama gde wi-fi prijem i mrtve zone i dalje narušavaju vidljivost. Najjači slučajevi upotrebe jesu praćenje temperature i kvarenja, povezani viljuškari, vizija sa veštačkom inteligencijom i prediktivno održavanje transportera, hlađenja i komponenti voznog parka. Ovi projekti imaju srednju do visoku cenu, ali se isplaćuju kroz manje kvarenja, manje zastoja i čistije podatke za usklađenost.

Robotika je najjasnija zaštita od problema sa radnom snagom. Sistemi „od proizvoda do čoveka", autonomni mobilni roboti, robotsko biranje predmeta i automatizovano sortiranje, najbolje funkcionišu tamo gde je obim stabilan i ponavljajući. Zamka implementacije jeste pokušaj da se „dodaju roboti" u nefunkcionalan proces. Pobednička sekvenca je jednostavnija: redizajnirajte tok, kreirajte standardni integracioni sloj, prekvalifikujte supervizore i tek onda skalirajte hardver.

Digitalni blizanci zaslužuju pažnju jer će godina koja dolazi biti definisana preusmeravanjem, promenama u snabdevanju i troškovima ugljenika. Dobar blizanac omogućava planerima da testiraju zaobilaženje Crvenog mora, skok cene dizela, tarifni šok ili prekid postrojenja pre delovanja. Blokčejn, s druge strane, treba koristiti tamo gde su autentičnost dokumenata, višestrana primopredaja i finansiranje stvarni problem, posebno kod elektronskih tovarnih listova.

Pravi skup KPI-jeva je kompaktan i brutalan: OTIF, tačnost prognoze prema lokaciji SKU-a, dani zaliha, kvarenje ili otpad, izbor magacina po radnom času, vreme rada automatizacije, troškovi transporta po kutiji, CO_2 po tonskom kilometru ili porudžbini, procenat pošiljki sa primarnim telematičkim podacima, procenat pakovanja spremnog za PPWR, procenat visokorizičnih ulaza spremnih za sledljivost za EUDR i deljenje digitalnih dokumenata na odgovarajućim rutama. Ove mere direktno su povezane sa maržom, otpornošću i pritiscima usklađenosti navedenim iznad.

Ove godine, kompanije iz sektora robe široke potrošnje i logistike neće biti konkurentne po tome ko najviše govori o veštačkoj inteligenciji ili održivosti. Biće konkurentne po tome ko pretvara nestabilnost u disciplinovaniji operativni sistem: bolje senzorisanje, bolju vidljivost, brže planiranje scenarija, strože kapitalne troškove i čistije regulatorne podatke. Tu leži nova prednost.

O AUTORU

Boban Mladenovski je rukovodilac transporta u trgovačkom lancu Tesco, u Velikoj Britaniji. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Skoplju i pri kraju je studija britanskog prava sa specijalnošću za Englesku i Wales na ARU University - London. Profesionalnu karijeru Mladenovski počinje kao rukovodilac kancelarije u Mens Legisu, Skoplje. Sledeće pozicije su: rukovodilac tima i odgovoran za prodaju u Diro, Skoplje; rukovodilac dilerske mreže u Kia Motors - Makedonija; supervizor u Tun Papyrus i vlasnik i menadžer SMB Group Int, Skoplje (od 2014. do 2017. godine). Sledi angažman kao specijalista skladišnog poslovanja u Lidlu – Velika Britanija (2017). Iste godine prelazi u Tesco, gde najpre radi kao skladišni saradnik, a zatim kao koordinator skladišta i rukovodilac distributivnog centra. Od maja prošle godine je menadžer transporta.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 03.06.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 939

Naslov: Vidi li se sve to kada otvorite novčanik

Strana: 16

DANAS ISTRAŽUJE: Šta za građane znači podatak da je Srbija imala najveći rast BDP u Evropi u prvom tromesečju

Vidi li se sve to kada otvorite novčanik

■ U narednom periodu doći će do određenog posustajanja ili ublažavanja stope privrednog rasta, pre svega, zbog inflatornih pritisaka. Inflacija je u prvom kvartalu ove godine bila pod kontrolom, ali će posebno doći do izražaja od septembra ove godine - smatra ekonomista **Saša Đogović**

Srbija je u prvom kvartalu ove godine ostvarila rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) od 3,2 odsto, što je nešto bolji rezultat od onoga koji su očekivale i domaće i strane finansijske institucije, među kojima su NBS, MMF i Svetska banka. U odnosu na prethodni kvartal, rast je iznosio 0,2 odsto.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku (RZS), rast privrede najviše je podstakla trgovina na veliko i malo. Ovaj sektor je u prvom kvartalu ove godine porastao za 4,9 odsto u odnosu na isti period prošle godine. Takođe, značajan doprinos privrednom rastu dala je i poljoprivreda, koja je ostvarila rast od 7,1 odsto u odnosu na prošlu godinu, a zahvaljujući povoljnim vremenskim uslovima.

Iako je stopa rasta poljoprivrede veća, trgovina i povezane usluge, zbog znatno većeg učešća u ekonomiji, dale su veći doprinos ukupnom rastu BDP-a.

Podaci RZS-a pokazuju i pad u pojedinim sektorima. Industrija je zabeležila pad od 0,7 odsto, dok je građevinarstvo palo za 5,1 odsto.

Ukoliko se rast BDP-a u Srbiji uporedi sa privrednim rastom u evropskim zemljama, vidi se da je Srbija ostvarila najvišu stopu rasta u Evropi u prvom kvartalu ove godine, čime se i predsednik Aleksandar Vučić pohvalio. Dodao je da su po stopi rasta iza Srbije ostale Poljska, Slovenija, Kipar, Bugarska, Island, Španija, Letonija, Estonija, Hrvatska, Češka, Litvanija, Švedska, Francuska, Holandija, Italija, Slovačka, Nemačka, Švajcarska, Rumunija i Irska.

„Samo u aprilu rast je bio četiri odsto. Ono gde imamo probleme jeste energetika. Pojačali smo građevinu i izdavanje dozvola. Verujem da će se to videti u drugom, pre svega trećem i četvrtom kvartalu", naveo je Vučić za TV Prva.

Jedan od sagovornika Danasa ukazuje da to što je privredni rast Srbije najviši u Evropi ne znači automatski i bolji životni standard građana, uz podsećanje da inflacija uporno nagriza rast plata i penzija.

Predsednik Saveta guvernera NBS Ivan Nikolić kaže da je rast BDP-a Srbije od 3,2 odsto nešto viši od ranijih procena i da predstavlja dobar rezultat u poređenju sa rastom u drugim evropskim zemljama, ukazujući da je privredni rast Srbije među najvišim u Evropi. Takođe, Nikolić dodaje da je to dobar rezultat i uprkos složenim globalnim okolnostima, među kojima je glavni rast cena energenata - nafte i gasa.

Najvažniji pokretač rasta u prvom kvartalu ove godine, navodi Nikolić, bile su usluge, posebno trgovina na veliko i malo. On ističe da iza toga stoji realni rast zarada, odnosno snažan rast domaće tražnje, koji se nastavio iz prethodne godine uz dodatni efekat smanjenja inflacije.

„Upravo ta kombinacija podržala je snažan rast potrošnje i ukupne ekonomske aktivnosti", kaže Nikolić za Danas.

I poljoprivreda je, prema njegovim rečima, zabeležila snažan rezultat zahvaljujući povoljnim vremenskim uslovima. Međutim, njen doprinos ukupnom BDP-u ostaje ograničen zbog manjeg učešća u strukturi privrede, pa je na taj način najveći doprinos dala trgovina na veliko i malo, objašnjava Nikolić.

S druge strane, ukazuje, građevinarstvo i industrija imali su slabiji učinak. Nikolić objašnjava da je u građevinarstvu razlog za to veliki deflator, odnosno rast cena inputa praktično je poništio realni rast.

Kada je reč o industriji, Nikolić ukazuje da je i taj sektor pokazao znake oporavka u martu i aprilu, pre svega zahvaljujući radu rafinerije, pa se očekuje da će drugi kvartal doneti njen pozitivan doprinos. Govoreći o kratkoročnim izgledima, Nikolić navodi da ne vidi faktore koji bi mogli ozbiljnije da ugroze trenutne izvore rasta i da bi on do kraja godine mogao biti i viši od predviđenog.

„Izvori rasta su trenutno jako stabilni", ističe Nikolić, uz ocenu da bi industrija i građevinarstvo u drugoj polovini godine mogli dodatno da ojačaju, ukoliko ne dođe do novih globalnih poremećaja. Međutim, ocenjuje da se globalne tenzije, uključujući sukobe na Bliskom istoku, postepeno smanjuju.

Kao ostale glavne pretnje privrednom rastu izdvaja moguće poremećaje u radu rafinerije i sankcije NIS-u, uz napomenu da bi bez tih problema rast bio još snažniji u prvom kvartalu.

Ekonomista Saša Đogović kaže da je dobro da postoji privredni rast, ali ukazuje da treba imati u vidu da je Srbija prošle godine imala nisku bazu za poređenje.

„Prošle godine imali smo društveno-političku krizu, koja je u svom pojavnom obliku imala eruptivni karakter, što je dovodilo do toga da dođe do negativne dinamike turističkog prometa, osetnog pada stranih direktnih investicija, ali i maloprodajnog prometa. Imali smo i kašnjenja u realizaciji građevinskih aktivnosti, imali smo pad građevinskih radova...", ukazuje Đogović.

Prema njegovim rečima, imajući u vidu te pokazatelje iz prošle godine i nisku bazu, trenutni rast od 3,2 odsto nije ništa neočekivano. Đogović naglašava da će u narednom periodu doći do određenog posustajanja ili ublažavanja stope privrednog rasta, pre svega, kako kaže, zbog inflatornih pritisaka.

„Inflacija je u prvom kvartalu ove godine bila pod kontrolom, ali će posebno doći do izražaja od septembra ove godine, imajući u vidu uredbu o ograničenju trgovačkih marži koja je doneta u septembru prošle godine, pa će baza za poređenje biti niža. To će značajno da otkoči inflatorne tokove", kaže Đogović za Danas.

Uz to, dodaje, na rast inflacije će uticati i rast cena energenata i veštačkog đubriva, kao posledica rasta cena nafte i gasa na svetskom tržištu usled rata na Bliskom istoku.

Đogović ističe da se očekuje i da će građani manje kupovati zbog porasta inflacije u narednom periodu, podsećajući da je upravo maloprodaja bila jedan od glavnih pokretača rasta privrede u prva tri meseca ove godine.

„Takođe, zbog troškova prevoza, posebno avio-prevoza, doći će do određenog ublažavanja priliva turista iz inostranstva, tako da će se u narednom periodu to videti kroz ublažavanje pozitivne dinamike turističkog prometa, za razliku od ova prva tri meseca", smatra Đogović.

Ono što bi, dodaje, moglo da „gura" privredni rast u narednim mesecima jeste autoindustrija, odnosno proizvodnja Fiat Grande Pande u Stelantisu u Kragujevcu, ali i Žiđin kroz izvoz bakra i zlata, i građevinarstvo zbog EXPO-a i drugih većih državnih projekata.

> Ono što bi moglo da gura privredni rast u narednim mesecima jeste proizvodnja Fiat Grande Pande u Stelantisu u Kragujevcu, ali i Žiđin kroz izvoz bakra i zlata

„To će tokom cele godine podizati ovaj privredni rast, ali svakako on će biti ispod onog koji je planiran. Očekivao se ranije privredni rast za ovu godinu od 3,5 odsto, pa je NBS spustila na tri odsto, MMF je spustio na 2,8 odsto, a Svetska banka na 2,7 odsto", podseća Đogović.

Dodaje da će to verovatno i biti rezultat privrednog rasta Srbije na kraju godine, imajući u vidu i dalje visoku cenu nafte na svetskom tržištu, slabu tražnju i usporavanje evropske i svetske privrede.

Na pitanje šta za građane znači to što je BDP Srbije najviši u Evropi i da li će to videti kada otvore novčanik, Đogović ocenjuje da će inflacija nagrizati ili neutralisati rast njihovih prihoda sa početka ove godine.

„Inflacija koja će probiti projekciju od 4,5 odsto, a to je gornja projektovana granica NBS, svakako će poništiti stopu rasta plata u javnom sektoru i rasta penzija sa početka godine, i u značajnoj meri će pojesti realnu kupovnu moć penzija i plata", kaže Đogović.

Na pitanje šta građanima znači podatak o rastu BDP-a, Nikolić kaže da to pre svega znači realan rast plata od oko osam do devet odsto na godišnjem nivou.

„To je direktan pokazatelj standarda", navodi Nikolić, dodajući da odnos plata i potrošačke korpe trenutno pokazuje najpovoljniji odnos u istoriji.

Kako je zaključio, rast BDP-a i rast domaće tražnje međusobno se podržavaju: „Upravo rast BDP-a je generator potrošnje, ali i potrošnja podstiče sektore koji generišu BDP".

Suzana Peljto

Najviše pogurali rast: Trgovina na veliko i malo

Foto: EPA / Georgi Licovski

Cene komunalija rastu bez razloga

Na inflaciju u Srbiji ne utiče samo spoljni faktor, već i unutrašnji, među kojima je monopolsko ponašanje određenih preduzeća, pa i na lokalnom nivou, kao što su komunalna...

„Recimo kod odnošenja smeća, odvođenja otpadnih voda, vodosnabdevanja itd. U nekim segmentima je rast bio dvocifren na godišnjem nivou u aprilu ove godine u odnosu na april prošle, a to nema nikakvog opravdanja. Ta preduzeća nisu rezervoar nekih novih investicija ili poboljšanja usluga prema građanima, umesto toga se sav teret prebacuje na pleća građana i jede njihov kućni budžet", ukazuje Saša Đogović.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 04.06.2026
Medij: Politika
Rubrika Ekonomija
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 774
Naslov: NBS: Srbija nije blizu zone stagflacije
Strana: 11

НБС: Србија није близу зоне стагфлације

И централна банка и ММФ очекују просечну инфлацију у 2026. на нивоу од 3,6 одсто, а у 2027. години од око 4,4 процента

Геополитички сукоби, рат у Украјини и на Блиском истоку значајно утичу на очекивања европских потрошача у вези са инфлацијом и економским растом, објавила је Европска централна банка (ЕЦБ). Према подацима из анкете ЕЦБ о очекивањима потрошача, просечна очекивања инфлације за наредних 12 месеци порасла су у марту 2026. године за око 2,5 процентних поена, док су очекивања привредног раста истовремено погоршана за око 1,2 процентна поена. Чланица Извршног одбора ЕЦБ Изабел Шнабел инсистира на повећању каматних стопа у јуну, без обзира на исход мировних преговора са Ираном. Њено упозорење долази у тренутку када се еврозона бори са инфлацијом подстакнутом растућим ценама енергије, извештава Ројтерс. Истовремено упозорава и да стагфлација куца на врата.

На питање колико је наша земља близу или далеко од стагфлације, из Народне банке Србије НБС за „Политику" кажу да с пројектованом стопом раста БДП-а за ову годину од три одсто као и уз инфлацију која је у границама циља, Србија није близу зоне стагфлације (стање привреде које карактерише општи скок цена уз пад производње). НБС пажљиво прати све ризике који долазе из међународног окружења, пре свега из зоне евра, нашег најзначајнијег спољнотрговинског партнера. Изјаве представника ЕЦБ, укључујући и упозорења на могуће стагфлаторне притиске услед геополитичких тензија и раста цена енергената, свакако представљају важан сигнал који ће и убудуће Извршни одбор НБС узимати у обзир приликом доношења одлука монетарне политике.

Одлуке НБС о референтној каматној стопи не доносе се аутоматским праћењем потеза ЕЦБ-а, већ пре свега на основу процене инфлаторних притисака од свих кључних фактора из домаћег и међународног окружења. Имајући у виду висок степен финансијске и трговинске повезаности Србије са зоном евра, инфлација у зони евра и брзина привредног раста, као и монетарна политика ЕЦБ-а свакако представљају важне факторе у процесу одлучивања.

– Уколико би дошло до новог раста инфлаторних притисака услед продужене кризе на Блиском истоку, поремећаја у снабдевању и раста цена енергената, који би се пренели и на цене осталих производа и услуга преко инфлационих очекивања, НБС би, као и до сада, реаговала правовремено и адекватно, у складу са својим основним циљем, односно с циљем очувања ценовне стабилности – кажу у НБС.

Фото А. Васиљевић

Пројекција инфлације у априлском издању WEO била је базирана на претпоставци да ће током марта и априла доћи до враћања трговачких маржи на нивое пре доношења уредбе о њиховом ограничењу, што се за сада није десило, објашњавају у НБС

НБС већ дуже време води опрезну и рестриктивну монетарну политику управо како би ограничила преливање глобалних ценовних шокова на домаћу економију. И у условима повећане неизвесности изазване сукобима на Блиском истоку, централна банка располаже довољним инструментима да очува стабилност девизног курса, контролише инфлациона очекивања и обезбеди стабилност финансијског система.

На питање какви су изгледи да НБС буде прва када је реч о проценту раста инфлације, будући да је ММФ прогнозирао раст за нашу земљу од 5,2 одсто, кажу да је ова финансијска институција приликом треће ревизије текућег аранжмана смањила своју пројекцију инфлације за Србију у односу на априлско издање WEO, када је очекивао просечну инфлацију од 5,2 одсто. Тако да је она сада усклађена с мајском пројекцијом НБС, која је због глобалног енергетског шока нешто виша од фебруарске.

– И ми и ММФ тренутно просечну инфлацију у 2026. години очекујемо на нивоу од 3,6 одсто, а у 2027. години од око 4,4 процента. То значи да и ММФ сада сматра да је НБС била у праву и да је, за разлику од наших процена, пројекција инфлације у априлском издању WEO била базирана на претпоставци да ће током марта и априла доћи до враћања трговачких маржи на нивое пре доношења уредбе о њиховом ограничењу, што се за сада није десило – објашњавају у НБС.

Према мајској пројекцији централне банке, инфлација ће до септембра наставити да се креће у границама циља, док би се крајем ове и почетком наредне године услед повећаних цена енергената и трошковних притисака из међународног окружења, али и због ефекта ниске базе из септембра прошле године након примене уредбе о ограничењу маржи у трговини на велико и мало, и под претпоставком да се енергетски шок не продужи и додатно појача, могла привремено да се нађе изнад горње границе циља.

Затим би од другог тромесечја 2027. инфлација требало да успори и средином године се врати у границе циља.

– Највећи ризици наше пројекције и даље потичу од геополитичких тензија, кретања цена нафте и глобалних поремећаја на тржишту хране и енергената, при чему ће НБС са своје стане предузимати све потребне мере како би се инфлација током наредне године стабилизовала у оквиру граница циља – закључују у централној банци.

Ј. Петровић Стојановић

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 17.06.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Napomena:
Površina: 990

Naslov: Država MMF-u obećala skuplju struju I putarine

Strana: 1,16

NAŠA PRIČA

Foto: BETAPHOTO / Milan Timotić

Šta je sve Vlada Srbije dogovorila sa Međunarodnim monetarnim fondom

Država MMF-u obećala skuplju struju i putarine

Strane 16-17

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 17.06.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Suzana Peljto
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF);
Naslov: Država MMF-u obećala skuplju struju I putarine

Napomena:
Površina: 990

Strana: 1,16

NAŠA PRIČA: Šta je sve Vlada Srbije dogovorila sa MMF-om, osim da neće biti jednokratnih davanja penzionerima

Država obećala skuplju struju i putarine

▶ U izveštaju MMF-a se između redova može zaključiti da je država spremna da preuzme NIS, ukoliko MOL i Gasprom njeft ne postignu dogovor i američke sankcije stupe na snagu

Vlada Srbije obećala je Međunarodnom monetarnom fondu (MMF) da će do kraja godine povećati cenu struje, da će putarina poskupeti od jula, kao i da neće biti jednokratnih davanja penzionerima, iako je predsednik Srbije Aleksandar Vučić najavio upravo takva davanja.

U istoj nedelji kada predsednik Vučić penzionerima obećava vaučere za banje, jeftinije lekove i jednokratna davanja, objavljen je i izveštaj MMF-a u okviru treće revizije Instrumenta za koordinaciju politika (PCI), u kojem premijer Đuro Macut, ministar finansija Siniša Mali i guverner Narodne banke Srbije (NBS) u dva navrata potvrđuju MMF-u da jednokratnih davanja neće biti.

„Penzije će se strogo usklađivati u skladu sa godišnjim mehanizmom indeksacije propisanim Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, bez ad hok povećanja ili jednokratnih isplata penzionerima", navodi se u izveštaju na strani 60, a ista formulacija ponavlja se i na strani 82.

U prevodu, Srbija je MMF-u obećala da neće biti vanrednog povećanja penzija niti jednokratnih bonusa, već da će penzije redovno, odnosno 1. decembra, biti povećane u skladu sa zakonskom formulom. Ostaje da se vidi da li će aktuelna vlada održati obećanje MMF-u ili će ga prekršiti da bi se, kako su ranije rekli sagovornici Danasa, dodvorila penzionerima pred predstojeće izbore.

U izveštaju MMF-a pažnju privlači i deo koji se odnosi na Naftnu industriju Srbije (NIS), a iz kojeg se između redova može zaključiti da je država spremna, ukoliko MOL i Gasprom Njeft ne postignu dogovor i američke sankcije stupe na snagu, da preuzme NIS.

„Preduzimamo korake radi rešavanja američkih sankcija prema naftnoj kompaniji NIS. Nastavak rada rafinerije u Pančevu, koja je u vlasništvu NIS-a, od makroekonomskog je značaja za Srbiju. Licenca Kancelarije za kontrolu strane imovine (OFAC) za uvoz sirove nafte od strane NIS-a poslednji put je produžena do 16. juna 2026. godine", navodi Vlada Srbije u izveštaju MMF-a.

Dodaje se i da Vlada pažljivo prati pregovore između postojećih akcionara NIS-a i potencijalnih kupaca, te da očekuje da će oni biti okončani pre isteka licence, na način koji bi omogućio ukidanje američkih sankcija.

„Ukoliko ovi pregovori ne budu uspešni, preduzećemo neophodne izvršne i zakonske mere radi rešavanja situacije na način koji bi omogućio ukidanje sankcija. U slučaju da Republika Srbija stekne vlasnički udeo u NIS-u, takva transakcija bi predstavljala sticanje finansijske imovine „ispod linije" (below-the-line) i ne bi uticala na zvanični fiskalni deficit", piše u izveštaju.

Sve to zvuči kao poruka MMF-u i tržištima da država razmatra preuzimanje kontrole nad NIS-om kao krajnju opciju.

Vlada Srbije, između ostalog, obećala je MMF-u da će predložiti povećanje cene struje za domaćinstva do kraja 2026. godine, bez preciziranja da li bi se to moglo dogoditi već na jesen, uoči početka naredne grejne sezone. Međutim, iz MMF-a poručuju da „kratko odlaganje" prilagođavanja cena ne bi materijalno ugrozilo finansijski položaj javnih

Populizam na udaru: Od goriva do predizbornih „maziva"

Foto: BETAPHOTO / Milan Tanović

energetskih preduzeća, što znači da bi do povećanja cena možda moglo doći i posle jeseni. Cena struje biće povećavana u skladu sa inflacijom, naveli su iz Vlade Srbije

„Posvećeni smo redovnoj indeksaciji cena električne energije za domaćinstva u skladu sa inflacijom i nameravamo da predložimo narednu indeksaciju do kraja 2026. godine. Takođe planiramo da preispitamo postojeću blok-tarifnu strukturu i definišemo opcije reforme do kraja avgusta 2026. godine", naveli su iz Vlade Srbije u izveštaju MMF-a.

Kada je reč o blok-tarifama, Vlada je navela da će nastaviti primenu sistema blok tarifa koje omogućavaju niže cene električne energije za potrošnju ispod određenog praga. Podsetimo, u Srbiji postoje zelena, plava i crvena zona. Najjeftinija struja je u zelenoj zoni i odnosi se na potrošnju do 350 kilovat-časova, nešto skuplja je u plavoj zoni za potrošnju od 351 do 1.200 kilovat-časova, dok se crvena, najskuplja zona, odnosi na potrošnju iznad 1.200 kilovat-časova.

Ovaj tarifni sistem uveden je u jesen 2025. godine. Pre toga, crvena zona važila je za potrošnju iznad 1.600 kilovat-časova, dok je plava obuhvatala raspon od 351 do 1.600 kilovat-časova. To znači da sada potrošači sa većom potrošnjom iznad 1.200 kilovat-časova plaćaju struju po višoj tarifi nego ranije.

Iz MMF-a su poručili da bi nadležni organi trebalo bez odlaganja da usvoje i sprovedu vremenski definisan plan racionalizacije radne snage i angažovanih eksternih usluga u EPS-u.

„Takođe se priprema sličan plan za javno preduzeće za distribuciju električne energije (EDS). Pravovremena implementacija ovih mera neophodna je za unapređenje operativne efikasnosti, ograničavanje potencijalnih fiskalnih obaveza i podršku dugoročnoj održivosti sektora", navode iz MMF-a.

Vlada Srbije obećava MMF-u da će u EPS-u biti sprovedeno smanjenje ili preraspodela zaposlenih, i da se taj proces planira da započne do početka 2027. godine. Iz Vlade Srbije su MMF-u naveli i da će u EPS-u biti sprovedeno smanjenje zaposle-

▶ Vlada Srbije obećava MMF-u da će u EPS-u biti sprovedeno smanjenje ili preraspodela zaposlenih, i da se taj proces planira da započne do početka 2027. godine

nih, uz plan da taj proces počne do početka 2027. godine.

„Cilj nam je da ubrzamo sprovođenje plana restrukturiranja Elektroprivrede Srbije (EPS), uključujući početak optimizacije zaposlenih u pratećim funkcijama do početka 2027. godine", navodi se u odgovoru Vlade Srbije na ovaj zahtev MMF-a.

U cilju jačanja prihoda „Puteva Srbije", putarine su povećane na auto-putevima za 4,3 odsto u julu 2025. godine, a zatim su dodatno povećane cene na deonicama koje uključuju mostove ili tunele u januaru 2026. godine, podsetila je Vlada Srbije u izveštaju, uz napomenu da se naredno povećanje očekuje već u julu.

„U skladu sa Zakonom o naknadama za korišćenje javnih dobara, nameravamo da u julu 2026. sprovedemo dodatnu indeksaciju putarina u skladu sa inflacijom", najavila je Vlada Srbije.

Podsetila je i da je uvedena naplata putarine za teška teretna vozila na obilaznici oko Beograda, dodajući da planira da je proširi i na druge regionalne puteve.

Kao odgovor na povećanje cena goriva usled rasta cene nafte na svetskom tržištu nakon početka rata u Iranu, Vlada Srbije je najpre smanjila akcize na gorivo za 20 odsto u martu, zatim za dodatnih pet odsto u periodu od aprila do 16. maja, nakon čega je nivo smanjenja ponovo vraćen na 20 odsto. MMF procenjuje da je gubitak budžetskih prihoda iznosio oko 0,06 odsto BDP-a mesečno.

Iz Vlade Srbije poručuju da u osnovnom scenariju, u kojem cene nafte ostaju približno na sadašnjem nivou, nameravaju da ukinu snižene akcize na gorivo do jula ove godine. Kao razlog navode izbegavanje dugotrajnog subvencionisanja energetskih proizvoda i potrebu da se njihovi troškovi uključe u planirani fiskalni deficit od tri odsto BDP-a, kroz preraspodelu i prioritizaciju kapitalnih i tekućih rashoda.

„U nepovoljnom scenariju značajnog i trajnog porasta cena nafte, mogu biti potrebne dodatne privremene mere. One bi bile vremenski ograničene, sa jasno definisanim rokovima prestanka, koji ne bi prelazili kraj naredne grejne sezone. Opcije uključuju produženje ili produbljivanje smanjenja akciza na gorivo, dodatno korišćenje rezervi naftnih derivata, subvencionisanje gasa za preduzeća za daljinsko grejanje i najugroženije privredne subjekte, proširenje podrške energetski ugroženim domaćinstvima ili uvođenje drugih ciljanih socijalnih mera", naveli su iz Vlade.

Procenjuje se da bi ove mere mogle koštati do dva odsto BDP-a (oko dve milijarde evra) u preostalom delu ove i početkom naredne godine.

MMF navodi i da se Vlada Srbije obavezala da će nastaviti sa postepenim povećanjem regulisanih cena goriva kako bi se obezbedio pun prenos promena tržišnih cena na domaće tržište.

Vlada Srbije u izveštaju MMF-u otkriva da državne rezerve nafte i naftnih derivata pokrivaju oko 63 dana uvoza, dok je cilj da se, kada uslovi to dozvole, one povećaju na 90 dana.

„Rezerve gasa od oko 600 miliona kubnih metara dovoljne su za zadovoljenje potrošnje do oktobra, imajući u vidu nižu potrošnju tokom letnjeg perioda, a u slučaju poremećaja mogu obezbediti snabdevanje i duže tokom godine", naveli su iz Vlade.

NBS i Vlada Srbije obećavaju da, bez prethodnih konsultacija sa MMF-om, neće biti novih ograničenja trgovačkih marži.

„Ponovo potvrđujemo našu posvećenost ekonomiji zasnovanoj na pravilima i tržišnim principima kao temelju makroekonomske stabilnosti i održivog rasta. U tom kontekstu, bez prethodnih konsultacija sa MMF-om, nećemo uvoditi niti pooštravati administrativne ili supervizorske mere koje direktno utiču na formiranje cena ili kamatnih stopa u privatnom sektoru, uključujući kontrolu cena, ograničenja marži i gornje ili donje limite kamatnih stopa", naveli su u pismu MMF-u Macut, Mali i Tabaković.

Takođe su se obavezali da, bez prethodnih konsultacija sa MMF-om, neće uvoditi niti proširivati državne programe kreditiranja ili kreditnih garancija.

Suzana Peljto

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 18.06.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: M. Obradović
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 661

Naslov: Izvor hrane za „aždaju inflacije"

Strana: 1,16

Inflacija do kraja godine ide na pet odsto, ali postoji i „crni" scenario

Izvor hrane za „aždaju inflacije"

Strana 16

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 18.06.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: M. Obradović
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)

Napomena:
Površina: 661

Naslov: Izvor hrane za „aždaju inflacije"

Strana: 1,16

NAŠA PRIČA: Inflacija do kraja godine ide na pet odsto, ali postoji i „crni" scenario

Izvor hrane za „aždaju inflacije"

■ Možemo očekivati realni rast cena hrane, zatim efekat rasta cena energije i to pre svega kroz rast cena transporta koji se zatim prenosi dalje. Takođe imamo dvocifreni rast cena komunalija bez opravdanja - kaže ekonomista Saša Đogović

Ako je neko pomislio da je inflacija konačno pobeđena nakon dvocifrenih stopa u 2022. i 2023. godini, ne samo u Srbiji već i Evropi, grdno se prevario.

Rat na Bliskom istoku, blokada Ormuskog prolaza i posledični rast cena nafte pogurao je preko cena energenata i inflaciju. Evropska centralna banka, uprkos tmurnim projekcijama privrednog rasta bila je primorana da poveća kamatnu stopu jer je inflacija u maju otišla na 3,2 odsto, iako ECB gađa nivo rasta cena od dva odsto. Iako deluje kao relativno malo odstupanje, ovo očigledno predstavlja problem za evropske monetarne vlasti.

U Srbiji inflacija je dostigla 3,5 odsto, što je i dalje u granicama cilja, ali problem je njen rast za ceo jedan procentni poen od februara kada je bila 2,5 odsto.

Kao i u Evropi i u Srbiji inflaciju gura energija, odnosno gorivo, ali čini se da je naš problem malo drugačiji. Naime, dok je bazna inflacija, kada se isključi uticaj cena hrane i energenata na koje monetarna politika ne može da utiče, u evrozoni u maju 2,5 odsto, u Srbiji je 4,5 odsto. Na gornjoj granici cilja Narodne banke Srbije koji se kreće od 1,5 do 4,5 odsto.

Uostalom, izvesno je, a i sama Narodna banka predviđa da će krajem ove i početkom sledeće godine inflacija izaći iz okvira cilja. To znači da će biti iznad 4,5 odsto, pa će se onda do kraja godine spuštati nazad.

Kratkoročna Inflaciona očekivanja (za godinu unapred) finansijskog sektora Srbije skočila su sa 3,5 odsto u aprilu na četiri odsto u maju ove godine, pokazuje Anketa o inflacionim očekivanjima Narodne banke Srbije. Privrednici očekuju da će za godinu dana inflacija biti pet odsto, dok stanovništvo očekuje inflaciju od čak 15 odsto.

Međunarodni monetarni fond u svom izveštaju nakon treće revizije aranžmana sa Srbijom procenjuje da će na kraju ove godine inflacija dostići pet odsto. To bi bio najviši nivo od aprila 2024. godine.

Oni očekuju i da će prosečna inflacija ove godine biti 3,6 odsto, usled niže inflacija u prvoj polovini godine, ali će zato prosečna inflacija u 12 meseci 2027. godine biti 4,4 odsto, na samoj gornjoj granici cilja NBS.

Naravno, velika neizvesnost vlada u vezi sa dešavanjima na Bliskom istoku. Jeste da je sporazum između SAD i Irana postignut, što se odmah odrazilo na cene nafte. Recimo barel nafte tipa brent je pao na 80 dolara. Ali Ormuski moreuz je još zatvoren, 109. dan. U utorak su prošla samo tri broda dok je 327 čekalo usidreno s jedne ili druge strane Ormuskog tesnaca.

Ekonomista Saša Đogović ističe da je očekivano od ranije da inflacija probije cilj, samo je pitanje u kojoj meri.

„Zavisi od spoljnih faktora, pre svega stanja na Bliskom istoku, ali i situacije sa NIS-om koja nije baš sasvim spoljno pitanje. MOL i Rusi još nisu napravili dogovor, Amerikanci su produžili licencu NIS-u i time je za sad sprečen rast uvoza derivata nafte i pritisak na devizni kurs", napominje Đogović.

Unutrašnji problemi su, prema njegovim rečima, nedefinisana poljoprivredna politika i sumnje na kartelizaciju delova privrede.

„Od septembra smanjiće se osnovica za međugodišnju inflaciju, jer je prošle godine tada uvedeno ograničenje marži. Možemo očekivati realni rast cena hrane, zatim efekat rasta cena energije i to pre svega kroz rast cena transporta koji se zatim prenosi dalje. Takođe imamo i dvocifreni rast cena komunalija bez opravdanja. To pokazuje da su javna i komunalna preduzeća više partijske ćelije, nego što su preduzeća. To je taj pobočni izvor hrane za aždaju inflacije", ističe Đogović.

On očekuje da bi Narodna banka Srbije mogla, kao i Evropska centralna banka, da poveća referentnu kamatnu stopu. To bi značilo poskupljenje dinarskih kredita, a to su uglavnom keš krediti.

Ovo je scenario u slučaju da se mir između SAD i Irana održi i cene nafte krenu da vraćaju normalu. Međutim, ukoliko bi se ostvario nepovoljniji scenario, koji prema MMF-u znači da u 2026. godini cene budu za dve trećine veće nego pre napada na Iran uz još povećanje od 10 odsto u 2027. godini, rast cena gasa od 120 odsto u ovoj godini i još pet odsto u 2027. i uz rast cena poljoprivrednih proizvoda od pet odsto, situacija sa inflacijom i u Srbiji bi bila dramatičnija.

Naime, u tom slučaju prosečna inflacija ove godine bila bi 6,2 odsto, a na kraju ove godine bi dostigla čak 8,8 odsto. U sledećoj, 2027. godini inflacija bi u proseku bila na nivou od 7,5 odsto, ali bi opadala ka 6,8 odsto na kraju sledeće godine.

U tom slučaju Fond procenjuje da bi privredni rast ove godine bio svega dva odsto, kao i prošle, a toliki bi bio i sledeće što je dvostruko manje od onog što se očekuje, ako ne bude ostvaren „crni" scenario.

M. Obradović

Foto: EPA / Georgi Licovski

Razlike u procenama inflacije: Privrednici očekuju pet, a stanovništvo čak 15 odsto

Akcize i rod poljoprivrede

U izveštaju MMF-a, navodi se i da će vraćanje akciza na zakonski nivo, nakon smanjenja od 25 odnosno 20 odsto, a koje bi trebalo da se desi tokom jula, dovesti do prenošenja inflacije preko energije na širi nivo potrošačkih cena. Očekuje se da inflacija usluga ostane povišena, podstaknuta rastom plata i očekivanim rastom tražnje zbog EKSPO sledeće godine. S druge strane, očekuje se da će dobar poljoprivredni rod umiriti rast cena hrane.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 22.06.2026
Medij: Biznis&Finansije
Rubrika Trendovi
Autori: Piše: Vladimir Adonov
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1136
Naslov: Rast nizbrdo, inflacija uzbrdo
Strana: 18,19

PREDVIĐANJA O PRIVREDNIM KRETANJIMA U SRBIJI

Rast nizbrdo, inflacija uzbrdo

Pad privrednog rasta i povećanje inflacije obeležiće tekuću godinu u Srbiji, dok bi sledeća mogla biti bolja. Pored aktuelnog energetskog šoka, prevelika zavisnost od stranih investicija i nestabilna politička situacija unutar zemlje predstavljaju najveću opasnost za domaću privredu u srednjem roku, ističu međunarodne institucije. Narodna banka Srbije očekuje da će srpska privreda srednjoročno rasti stabilnim tempom, po stopi od oko 3,5%. Iako je predviđeni tempo rasta investicija niži u odnosu na prethodnu projekciju, centralna banka najavljuje oporavak privatnih ulaganja zahvaljujući relativno visokoj profitabilnosti domaće privrede i daljem prilivu stranih investicija.

Piše: Vladimir Adonov

Svetska banka (SB) snizila je projekcije ovogodišnjeg privrednog rasta Srbije na 2,7%, zbog pada privatnih investicija i slabijeg izvoza, ali i zbog nestabilne političke situacije unutar zemlje. Ključna opasnost je loša situacija u evrozoni, koja je glavni spoljnotrgovinski partner Srbije.

Domaću privredu posebno pogađa usporeni rast u Nemačkoj, Italiji i Francuskoj, što negativno utiče na tražnju za ovdašnjom robom, kao i na priliv stranih investicija. Srbija je veoma zavisna od stranog kapitala jer su domaće privatne investicije već godinama značajno niže u poređenju sa zemljama regiona i Istočne Evrope, ističe se u izveštaju Svetske banke.

Međutim, za razliku od ranijeg perioda kada su direktna strana ulaganja bila rekordna sa udelom od 5-6% u BDP-u Srbije, od prošle godine se beleži njihov veliki pad. Priliv stranih investicija smanjio se za oko 50% u evrima, što je otežalo finansiranje deficita tekućih transakcija. Zbog manjeg priliva stranog kapitala, država je morala više da se zadužuje u inostranstvu, što utiče na spoljni dug, iako devizne rezerve i dalje ostaju na rekordno visokom nivou.

Uprkos krizama, fiskalna situacija u Srbiji ostaje relativno stabilna. Deficit budžeta u 2025. godini bio je manji od očekivanog (2,4% BDP-a), a javni dug je pao na ispod 44% BDP-a početkom 2026. godine. Međutim, posledice sukoba na Bliskom istoku i potreba za uvozom skupih energenata predstavljaju ključne opasnosti koje bi mogle opteretiti budžet u narednom periodu. Energetski šok je najveći rizik i za ponovni rast inflacije u Srbiji, koja bi prema predviđanjima Svetske banke mogla da premaši 6% do kraja ove godine.

Za i protiv stabilnosti u srednjem roku

U svojim najnovijim prognozama iz maja ove godine, Međunarodni monetarni fond (MMF) je smanjio projekcije privrednog rasta Srbije na 2,8% za 2026. godinu, zbog geopolitičkih tenzija u svetu i prelivanja krize sa Bliskog istoka. MMF predviđa ubrzanje rasta na 3,5% u 2027. i do 4% u 2028. godini, a glavni pokretači u narednom periodu biće infrastrukturne investicije, projekti povezani sa izložbom Ekspo, prerađivački sektor i povećanje realnog dohotka.

S druge strane, MMF je snizio projektovanu stopu inflacije za 2026. godinu sa 5,2% na 3,5% usled nižih cena hrane, ali se očekuje da će u 2027. prosečna inflacija dostići 4,5%. Kolebanje cena nafte i gasa na svetskom tržištu i dalje predstavlja najveću pretnju za inflaciju u Srbiji, ocenjuje MMF, koji u svom izveštaju skreće pažnju i da je manji priliv direktnih stranih investicija u odnosu na ranije rekordne godine povećao potrebu za spoljnim zaduživanjem, kako bi se finansirao deficit tekućih transakcija.

Evropska komisija (EK) takođe projektuje ovogodišnji privredni rast Srbije na 2,8%, nakon značajnog usporavanja u prošloj godini. Situacija će biti bolja naredne godine, kada će privredni rast dostići 3,9%, pre svega zahvaljujući velikim javnim investicijama povezanim sa izložbom Ekspo, a domaću tražnju će podstaći i rast plata i penzija.

Međutim, ovi faktori, uz globalni skok cena energenata usled sukoba na Bliskom istoku, istovremeno pojačavaju inflatorne pritiske u zemlji. U dokumentu se navodi da je Srbija posebno osetljiva na posledice sukoba na Bliskom istoku zbog ener-

Datum: 22.06.2026
Medij: Biznis&Finansije
Rubrika Trendovi
Autori: Piše: Vladimir Adonov
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Svetska banka; Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1136

Naslov: Rast nizbrdo, inflacija uzbrdo

Strana: 18,19

Foto: Lightsource, Depositphotos

getski intenzivne privrede i velikog poljoprivrednog sektora koji zavisi od cena đubriva.

Mada je inflacija tokom 2025. usporila sa 4,7% na 3,8% zahvaljujući ograničenju trgovačkih marži za hranu i osnovne proizvode, očekuje se da će porasti na 4,1% u 2026. godini, zbog globalnih cenovnih šokova i ukidanja ograničenja cena hrane. Za 2027. godinu predviđa se inflacija od 3,9%, delimično i zbog rasta tražnje tokom održavanja izložbe Ekspo, navodi se u Prolećnim ekonomskim prognozama Evropske komisije.

Iako izgledi za ekonomiju generalno deluju pozitivno, produžena politička nestabilnost u zemlji i veliki pad direktnih stranih investicija koje su lane bile prepolovljene u poređenju sa 2024. godinom, mogli bi da ugroze srednjoročne izglede za rast, zaključuje se u izveštaju.

Oslonac na domaću tražnju

Narodna banka Srbije takođe je revidirala prognoze za ovu godinu zbog posledica aktuelne geopolitičke krize. U svom izveštaju o inflaciji iz maja ove godine, centralna banka navodi da je tokom prvog tromesečja 2026. međugodišnja inflacija u Srbiji bila niža od očekivane i kretala se ispod 3%. Međutim, nakon toga inflacija je počela da ubrzava i dostigla je 3,3% u aprilu, a glavni razlog je poskupljenje goriva nakon skoka svetskih cena nafte. Prema novoj projekciji NBS, prosečna inflacija u 2026. iznosiće 3,6%, a u 2027. godini 4,4%, pod uslovom da postojeća geopolitička kriza dodatno ne eskalira.

Imajući u vidu trenutna dešavanja u svetu, projekcija privrednog rasta Srbije snižena je sa 3,5% na 3% za ovu godinu, dok se za sledeću predviđa rast od 4,5%. Očekuje se da će u srednjem roku srpska privreda rasti stabilnim tempom, po stopi od oko 3,5% godišnje. Centralna banka svoje projekcije o rastu privredne aktivnosti zasniva pre svega na povećanju domaće tražnje, koja će se najviše oslanjati na potrošnju domaćinstava i uz pozitivan doprinos državne potrošnje.

S druge strane, predviđa se da će u tekućoj godini uvoz rasti bržim tempom od izvoza. Rast lične potrošnje, povećana potreba domaćih privrednika za proizvodima iz uvoza dok istovremeno pada tražnja za proizvodima iz Srbije na stranim tržištima, uticaće na dalji pad izvoza. Nasuprot tome, u 2027. godini NBS očekuje pozitivan doprinos neto izvoza BDP-u, pre svega zahvaljujući ubrzanom rastu izvoza turističkih i poslovnih usluga tokom održavanja izložbe Ekspo.

Šta će podstaći privatna ulaganja?

Pretpostavlja se da će nakon usporavanja u prethodnoj godini, doći do postepenog oporavka privatnih investicija. Centralna banka predviđa da će se privatna ulaganja povećati za oko 4,2% u 2026. godini i da će doprineti sa 0,7% rastu BDP-a. Sledeće godine taj doprinos bi mogao iznositi 0,8%, što će podupreti nastavak planiranih infrastrukturnih projekata.

Ipak, predviđeni tempo rasta investicija niži je u odnosu na prethodnu projekciju NBS, prema kojoj se očekivalo da će privatna ulaganja doprineti sa 1% rastu BDP-a u tekućoj, i sa 1,3% u narednoj godini. Prognoze su snižene zbog izražene neizvesnosti na svetskom tržištu i političkih tenzija koje negativno utiču na poverenje investitora. U prvom tromesečju ove godine, strana ulaganja su iznosila 369,3 miliona evra, odnosno 1,7% BDP-a i bila su za polovinu manja od priliva ostvarenog u istom periodu prethodne godine.

U tako nestabilnim okolnostima, NBS se uzda da će rast privatnih ulaganja obezbediti domaća privreda koja je, kako se ističe u izveštaju, uspela da očuva relativno visoku profitabilnost prethodnih godina, ali da će se nastaviti i dalji priliv stranih direktnih investicija.

Oporavku privatnih ulaganja će doprineti i prilično povoljni uslovi finansiranja, zahvaljujući dosadašnjem ublažavanju monetarne politike Narodne banke Srbije i Evropske centralne banke, uz očekivani nastavak rasta kreditne aktivnosti.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 23.07.2026
Medij: Profit
Rubrika Info
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Naslov: Inflacija u Srbiji 2026: Da li je najgore prošlo i šta nas očekuje do 2027?
Napomena:
Površina: 1123
Strana: 42,43

Inflacija u Srbiji 2026: Da li je najgore prošlo i šta nas očekuje do 2027?

Posle turbulentnog perioda obeleženog dvocifrenim stopama rasta cena tokom 2022. i 2023. godine, Srbija je tokom 2025. i početkom 2026. uspela da vrati inflaciju pod kontrolu. Međutim, pitanje koje danas najviše zanima privredu, investitore i građane glasi: da li je inflaciona kriza zaista završena ili se nalazimo tek u privremenom predahu pred novi talas cenovnih pritisaka?

Najnoviji podaci pokazuju da je inflacija značajno niža nego pre nekoliko godina, ali i da se pojavljuju novi rizici koji bi mogli da utiču na kretanje cena tokom narednih 18 meseci. Upravo zato se 2026. godina smatra prelomnom tačkom za srpsku ekonomiju.

Povratak u ciljanu zonu

Narodna banka Srbije već nekoliko godina sprovodi režim ciljane inflacije, pri čemu je cilj postavljen na 3%, uz dozvoljeno odstupanje od ±1,5 procentnih poena. Drugim rečima, inflacija između 1,5% i 4,5% smatra se prihvatljivom i u skladu sa monetarnom stabilnošću.

Nakon rekordnih nivoa iz 2023. godine, kada je godišnja inflacija dostizala više od 16%, rast cena je postepeno usporavao zahvaljujući restriktivnoj monetarnoj politici, stabilizaciji energetskih tržišta i smirivanju globalnih lanaca snabdevanja. Prema poslednjim raspoloživim podacima, godišnja inflacija u Srbiji iznosila je oko 3,3% u aprilu 2026. godine, što predstavlja nivo koji se praktično nalazi u samom centru ciljanog koridora Narodne banke Srbije.

Za privredu i finansijska tržišta ovo je važan signal. Stabilna inflacija omogućava preciznije planiranje investicija, smanjuje neizvesnost i doprinosi očuvanju kupovne moći stanovništva.

Zašto inflacija ponovo postaje tema?

Iako su trenutni pokazatelji relativno povoljni, vodeće domaće i međunarodne institucije upozoravaju da je period izrazito niske inflacije verovatno pri kraju.

Glavni razlog leži van granica Srbije. Nova geopolitička nestabilnost na Bliskom istoku tokom 2026. godine izazvala je rast cena nafte i energenata na svetskom tržištu. Kako Srbija značajan deo energetskih potreba pokriva uvozom, svaki rast cena nafte direktno utiče na troškove transporta, proizvodnje i logistike.

Pored toga, domaća ekonomija i dalje beleži relativno snažan rast zarada. Sa jedne strane, to povećava životni standard stanovništva. Sa druge strane, rast plata podiže troškove poslovanja, posebno u uslužnom sektoru, što se često preliva na krajnje cene proizvoda i usluga.

Dodatni faktor predstavljaju administrativne mere koje su prethodnih godina ograničavale marže i pojedine cene osnovnih proizvoda. Kako se te mere postepeno ukidaju, tržište se vraća u redovne tokove, što može dovesti do određenog povećanja cena hrane i robe široke potrošnje.

Šta predviđaju Narodna banka i međunarodne institucije?

Ovde dolazimo do zanimljivog detalja: prognoze nisu potpuno usaglašene. Narodna banka Srbije procenjuje da će prosečna inflacija tokom 2026. iznositi oko 3,6%, dok bi 2027. mogla porasti na približno 4,4%, pre nego što se ponovo stabilizuje u okviru ciljanog raspona. Kao glavni razlog navodi se rast globalnih cena energenata.

Međunarodni monetarni fond ima nešto oprezniji pogled. U pojedinim projekcijama MMF procenjuje da bi prosečna inflacija mogla dostići oko 5,2% tokom 2026. godine, što bi predstavljalo nivo iznad cilja centralne banke.

Ipak, novije procene MMF-a ukazuju da bi prosečna inflacija mogla biti bliža nivou od 3,5%, uz mogućnost privremenog ubrzanja tokom kraja 2026. i početka 2027. godine zbog skuplje energije i jačanja domaće tražnje.

Drugim rečima, konsenzus među ekonomistima jeste da se ne očekuje povratak na dvocifrene stope inflacije, ali da će period veoma niskog rasta cena verovatno biti kratkotrajan.

Uticaj na privredu

Za kompanije inflacija od tri do pet procenata nije nužno loša vest. Umerena inflacija se često smatra znakom zdrave ekonomske aktivnosti. Problem nastaje kada cene rastu brže od produktivnosti ili kada inflaciona očekivanja postanu nestabilna.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs

Datum: 23.07.2026
Medij: Profit
Rubrika Info
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Međunarodni monetarni fond (MMF)
Napomena:
Površina: 1123

Naslov: Inflacija u Srbiji 2026: Da li je najgore prošlo i šta nas očekuje do 2027?

Strana: 42,43

U narednom periodu najveći izazov za domaće firme biće upravljanje troškovima energije i rada. Industrije sa visokim energetskim intenzitetom, poput metaloprerađivačke, hemijske i prehrambene industrije, najosetljivije su na eventualni rast cena energenata.

S druge strane, sektori povezani sa infrastrukturnim investicijama, građevinarstvom, informacionim tehnologijama i uslugama mogli bi nastaviti da ostvaruju solidne rezultate zahvaljujući državnim investicijama i pripremama za EXPO 2027.

Kamatne stope – kada dolazi pojeftinjenje novca?

Jedna od ključnih tema za privredu jeste kretanje kamatnih stopa.

Narodna banka Srbije zadržala je referentnu kamatnu stopu na nivou od 5,75%, procenjujući da su inflacioni rizici i dalje prisutni.

Tokom prethodne godine mnogi ekonomisti očekivali su postepeno smanjenje kamata. Međutim, novi energetski šokovi i neizvesnost na globalnom tržištu doveli su do toga da se očekivanja pomere. Sve je više analiza koje ukazuju da bi centralna banka mogla duže zadržati restriktivnu monetarnu politiku kako bi sprečila novi inflacioni talas.

Za kompanije to znači da će troškovi finansiranja ostati relativno visoki, dok će građani sporije osetiti olakšanje kroz niže kamate na kredite.

Šta mogu očekivati građani?

Za prosečnog potrošača najvažnije pitanje nije kolika je zvanična inflacija, već koliko rastu cene hrane, stanovanja, energenata i usluga.

Upravo u tim kategorijama se i dalje beleže najveći cenovni pritisci. Troškovi stanovanja, komunalija, transporta i ugostiteljskih usluga rastu brže od proseka, dok su pojedine kategorije hrane pokazivale stabilizaciju tokom prethodnih meseci.

Ako se ostvare prognoze centralne banke, kupovna moć stanovništva trebalo bi da ostane relativno stabilna, posebno ukoliko rast zarada nastavi da nadmašuje rast cena. Međutim, svaki ozbiljniji skok cena energenata mogao bi promeniti ovu sliku.

Foto: Unsplash

Pogled unapred: 2027. kao godina novog testa

Ekonomisti uglavnom ocenjuju da je Srbija izašla iz najteže faze inflacionog ciklusa. Ipak, 2027. godina mogla bi predstavljati novi test otpornosti domaće ekonomije.

Povećana javna i privatna potrošnja povezana sa EXPO 2027, rast investicija, kretanje cena energenata i globalne geopolitičke prilike biće ključni faktori koji će određivati inflacionu putanju. Nije isključeno da inflacija privremeno pređe gornju granicu ciljanog koridora, ali većina relevantnih institucija smatra da bi takvo odstupanje bilo ograničenog trajanja.

Posle višegodišnje borbe sa rastom cena, Srbija je uspela da inflaciju vrati u okvire koji se smatraju stabilnim. Međutim, period potpune relaksacije još nije stigao. Energetska tržišta, geopolitičke tenzije i rast domaće potrošnje predstavljaju faktore koji mogu ponovo pojačati inflacione pritiske.

Najrealniji scenario za narednih godinu i po dana jeste inflacija između 3% i 5%, uz povremena odstupanja izazvana spoljnim šokovima. To je značajno povoljnije od perioda iz 2022. i 2023. godine, ali i dalje dovoljno visoko da ostane jedna od ključnih tema za privredu, investitore i kreatore ekonomske politike.

kliping centar Srbije
www.ninamedia.rs